فهرست مطالب

عنوان	صفحه
قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور (به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه)	۱
قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۲
آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۵/۱۱با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۶
آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۳۹
اصلاح آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۴۵
اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۴۹
آیین نامه اجرایی ماده (۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۴۹
آیین نامه اجرایی ماده (۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۵۲
آیین نامه ساماندهی تبلیغات کالاها و خدمات موضوع ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقلبت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۵۴
آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده (۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۵۷
آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۵۹
آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۶۱
آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۶۳
آیین‌نامه اجرایی بند (پ) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۶۶
آیین نامه اجرایی جزء (ب) تبصره (۱) بند (ت) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۶۸
آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۶۹
آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۷۴

عنوان	صفحه
اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۸۱
اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۸۳
دستورالعمل اجرایی ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۸۴
آیین نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۸۸
آیین نامه اجرایی ماده (۲۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۹۰
آیین نامه اجرایی بند (د) ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۹۱
آیین نامه اجرایی تبصره (۱۰) الحاقی ماده (۱۴) قانون معادن موضوع بند (الف) ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۹۲
آیین نامه اجرایی ماده (۳۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۹۵
آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۹۸
برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان ماده (۴۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۰۰
آیین نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۱۱
آیین نامه اجرایی تبصره (۲) اصلاحی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۱۳
آیین نامه اجرایی ماده (۵۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۱۵
آیین نامه اجرایی ماده (۵۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۱۸
آیین نامه اجرایی ماده (۵۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۲۰
آیین نامه اجرایی تبصره (۳) الحاقی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (۵۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	۱۲۱
قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی (به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه)	**۱۲۷**
قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	۱۲۸

عنوان	صفحه
آیین نامه اجرایی جزء (۳) بند (الف) ماده (۴) قانون حداکثر اســتفاده از توان تولیدی و خدماتی کشــور و حمایت از کالای ایرانی	۱۴۳
آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	۱۴۵
آیین نامه اجرایی جزء (۴) بند (الف) ماده (۴) قانون حداکثر اســتفاده از توان تولیدی و خدماتی کشــور و حمایت از کالای ایرانی	۱۴۸
آیین نامه اجرایی تبصــره (۵) بند (ب) ماده (۵) قانون حداکثر اسـتفاده از توان تولیدی و خدماتی کشـور و حمایت از کالای ایرانی	۱۵۱
آیین نامه اجرایی ماده (۸) قانون حداکثر اســتفاده از توان تولیدی و خدماتی کشــور و حمایت از کالای ایرانی	۱۵۲
آیین نامه اجرایی بند های (الف) و (ب) ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	۱۶۲
آیین نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر اســتفاده ازتوان تولیدی و خدماتی کشــور و حمایت از کالای ایرانی	۱۷۰
آیین نامه تشویق به مشارکت موضوع ماده (۱۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور	۱۷۲
آیین نامه تعیین مشوق های موضوع جزء (۴) بند (ب) ماده (۱۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی	۱۷۶
قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار (به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه)	**۱۷۹**
قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۱۸۰
آیین نامه اجرایی بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی	۱۸۹
آیین نامه اجرایی ماده (۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۱۹۲
آیین نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۱۹۶
آیین نامه اجرایی ماده (۱۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۱۹۹
آیین نامه اجرایی ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	۲۰۲
قانون حمایت از شــرکت ها و مؤســســات دانش بنیان و تجاری ســازی نوآوری ها و اختراعات (به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه)	**۲۰۵**
قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات	۲۰۶

عنوان	صفحه
آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات	۲۱۰
اصلاح آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات	۲۱۷
اصلاح آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات	۲۱۸
قانون اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن	**۲۲۲**
قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن	۲۲۳
قانون مبارزه با قاچاق کالا وارز مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات(به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه)	**۲۳۰**
قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ با اصلاحات و الحاقات سال ۱۴۰۰	۲۳۱
قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۲۷۷
آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۷۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۰۱
آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۰۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۰۲
آیین نامه اجرایی ماده (۲۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۱۳	۳۱۸
آیین نامه اجرایی مواد (۵۵) و (۵۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۳۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۲۰
آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۲۷
دستورالعمل تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۳۸
آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۳۴۰
آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۴۴
اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز	۳۵۲
آیین نامه اجرایی نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع بند (۳) ماده (۵۶) اصلاحی قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی	۳۵۳

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه

قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۲/۰۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۲/۲۰
شماره ابلاغیه	۱۰۰۷۷/۴۹۱

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ۵۰۵٤۷/٥٤۲۹۳ مورخ ۱۳۹۳/٥/۱۹ در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که با عنوان لایحه یک فوریتی به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ ۱۳۹٤/۲/۱ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت صنعت، معدن و تجارت

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» که در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ اول اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹٤/۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ٤۹۱/۱۰۰۷۷ مورخ ۱۳۹٤/۲/۲۰ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور- حسن روحانی

ماده ۱- دولت موظف است:

الف ـــــ ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، «جدول بدهی ها و مطالبات دولت و شرکت های دولتی» را در سه طبقه به شرح زیر تهیه و به کمیسیون های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه کند:

طبقه اول: مطالبات و بدهی های اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی به تفکیک اشخاص

طبقه دوم: مطالبات و بدهی های نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به تفکیک مؤسسه

طبقه سوم: مطالبات و بدهی های بانک ها و مؤسسات اعتباری به تفکیک بانک ها

ب ـ جدول مزبور باید هر سه ماه یک بار به روزرسانی شده، به کمیسیون های مذکور ارائه شود.

پ ـــ دولت موظف است از سال ۱۳۹٤ به بعد، همزمان با ارائه لایحه بودجه، جدول بدهی ها و مطالبات قطعی شده و تعهدات دولت به اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانک ها و مؤسسات اعتباری و تعهدات آنها به دولت را که به تأیید سازمان حسابرسی کشور رسیده است، به مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

تبصره- به منظور اجرای احکام مذکور در بندهای (ب) و (پ) این ماده، از ابتدای سال ۱۳۹۵ واحد جداگانه ای در وزارت امور اقتصادی و دارایی ایجاد می شود. این واحد موظف است خلاصه مطالبات، بدهی ها و تعهدات دولت را احصا و ثبت کند و علاوه بر گزارش های فصلی، گزارش های سالانه جهت ارائه به رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی تهیه نماید. گزارش های سالانه باید به تأیید سازمان حسابرسی کشور برسد. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، نسبت به اصلاح ساختار سازمانی وزارت امور اقتصادی و دارایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط اقدام کند. شرح وظایف واحد مزبور مشترکاً توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تهیه و ابلاغ می شود. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است نیروی انسانی واحد مذکور را از محل نیروهای موجود در دولت و اعتبار مورد نیاز آن را از محل اعتبار برنامه تنظیم صورت عملکرد سالانه بودجه کشور تأمین کند.

آیین نامه اجرایی این ماده، ظرف مدت دوماه از تاریخ ابلاغ این قانون، به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲ـ دولت موظف است:

الف- حداکثر ظرف مدت شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، بدهی های قطعی خود به اشخاص حقیقی و حقوقی تعاونی و خصوصی را که در چارچوب مقررات مربوط تا پایان سال ۱۳۹۲ ایجاد شده، با مطالبات قطعی دولت (وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی) از اشخاص مزبور تسویه کند. بدین منظور وزارت امور اقتصادی و دارایی، اسناد تعهدی خاصی را با عنوان «اوراق تسویه خزانه» صادر می کند و در اختیار اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی طلبکار و متقابلاً بدهکار قرار می دهد. این اسناد صرفاً به منظور تسویه بدهی اشخاص یاد شده به دولت مورد استفاده قرار می گیرد. جمع مبلغ اوراق تسویه خزانه که به موجب این ماده صادر می شود و در اختیار طلبکاران قرار می گیرد، به صورت جمعی ـــ خرجی در بودجه های سنواتی درج می شود.

ب- همه ساله به میزان مابه التفاوت مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی از دولت و شرکت های دولتی و بدهی قطعی شده آنان به دولت و شرکت های دولتی، در لایحه بودجه سالانه، انتشار «اوراق صکوک اجاره» را پیش بینی نماید. اوراق مزبور قابل معامله در بازار ثانویه است. آیین نامه اجرایی نحوه انتشار اوراق صکوک اجاره، بازپرداخت سود و تضمین آن حسب مورد توسط دولت و شرکت

های دولتی ذی ربط، ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می رسد.

اوراق صکوک اجاره در این قانون عبارت است از اوراق بهادار قابل نقل و انتقال که نشان دهنده مالکیت مشاع دارنده در منافع دارایی مورد اجاره باشد.

پ- در صورت درخواست اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی، مطالبات خود از آنان را با بدهی شرکت های دولتی به آنها، تهاتر کند. شرکت دولتی که به این ترتیب جایگزین بدهکار می شود، موظف است مبلغ بدهی تسویه شده را به حساب درآمد عمومی نزد خزانه داری کل کشور واریز کند.

حکم این بند با رعایت جزء (۲) بند (د) سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی قابل اجرا می باشد.

تبصره ۱- دولت مجاز است احکام سه گانه این ماده را در مورد اشخاص، نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی و بانک ها اجرا کند.

تبصره ۲- پرداخت مطالبات و دیون ایثارگران، جانبازان، آزادگان و خانواده شهدا و مفاد قانون تفسیر ماده (۱۳) قانون حمایت از آزادگان مصوب ۱۳۸۹/۱۲/٤ از محل منابع حاصل از واگذاری اموال دولت به استثنای واگذاری های مشمول قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی با تأیید ذی حساب دستگاه بنیاد شهید و امور ایثارگران در اولویت قرار دارد.

ماده ۳- به دولت اجازه داده می شود عملیات اجرایی وصول مطالبات دولت (وزارتخانه ها و مؤسسات دولتی) را در مواردی که واجد شرایط مذکور در ماده (۲) این قانون می باشند، تا مبلغ بدهی قابل تسویه طبق آیین نامه اجرایی که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد، تا پایان سال ۱۳۹۵ متوقف و محدودیت خروج مدیران اشخاص یاد شده از کشور را به لحاظ بدهی های مذکور و در سقف مبلغ یاد شده مرتفع کند.

تبصره- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است تا پایان سال ۱۳۹۵ از ممنوع الخروج نمودن کارفرما و توقیف ابزار و ماشین آلات تولید و مواد اولیه خودداری کند.

ماده ٤- به دولت اجازه داده می شود از محل اعتبارات بودجه های سنواتی تا پنجاه درصد (٪۵۰) آن بخش از هزینه های تحقیقاتی یا ارتقای وضعیت محیط زیستی به واحدهای تولیدی دارای مجوز یا پروانه بهره برداری را که منجر به کسب حق امتیاز تولید کالا یا خدمات یا ثبت اختراع از مراجع ذی صلاح داخلی یا بین المللی شده است، کمک نماید. آیین نامه اجرایی این ماده ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون

به پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵- سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان صنایع کوچک و شهرک های صنعتی ایران، شرکت شهرک های کشاورزی و سازمان توسعه ای ذی ربط پتروشیمی در وزارت نفت با رعایت قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی براساس قانون تأسیس و اساسنامه خود اداره گردیده و از شمول قوانین مدیریت خدمات کشوری و محاسبات عمومی کشور به جز در مواردی که از بودجه عمومی استفاده می کنند، مستثنی می باشند. تسری قوانین به این سازمان ها مستلزم ذکر نام است.

ماده ٦- مواردی که بدهی های شرکت های دولتی با تأیید سازمان حسابرسی، ناشی از تکالیف قانونی بوده است و بر اساس حکم قانونی، دولت مجاز به تضمین بازپرداخت آنها شده است و همچنین بدهی شرکت های مادر تخصصی ناشی از تعهدات دریافت تسهیلات برای اجرای طرح ها و پروژه های سرمایه گذاری که بعداً سهام آنها یا به شکل دارایی در چارچوب مقررات قانونی مربوط واگذار شده لیکن تعهدات مذکور به شرکت جدیدالتأسیس منتقل نگردیده است و سهام آنها با رعایت مقررات قانونی مربوط واگذار شده است، با پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب هیأت وزیران به بدهی دولت منتقل می شود و طبق ماده (۱) این قانون و یا از محل اعتبارات مصوب مربوط در قوانین بودجه سنواتی مورد تسویه قرار می گیرد.

سرمایه دولت در شرکت های مادرتخصصی مربوط، معادل مبالغ بدهی های انتقال یافته موضوع این ماده به دولت، افزایش می یابد.

گزارش اجرای این ماده هر شش ماه یک بار توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی به کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارسال می شود.

ماده ۷ـ

۱- به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجازه داده می شود تا با هماهنگی وزارتخانه ها و شرکت ها و مؤسسات دولتی کالاها و خدمات ناشی از اجرای طرح ها و پروژه ها و فعالیت های مورد واگذاری را در صورت ضرورت تا سقف هزینه یا قیمت تمام شده برای خود با عقد قرارداد به مدت مندرج در مزایده یا مناقصه از بخش غیردولتی خریداری و درصورت عدم نیاز به خرید، اجازه بهره برداری یا فروش در داخل و یا خارج را به بخش غیردولتی بدهد.

۲- در مواردی که طرح ها، پروژه ها و فعالیت های مورد واگذاری فاقد توجیه اقتصادی است و نیاز به پرداخت کمک دارد میزان کمک در آگهی مناقصه یا مزایده درج می شود.

۳- رعایت شـــرایط رقابتی و برگزاری مزایده عمومی برای خریداران طرح ها، پروژه ها و فعالیت ها و برگزاری مناقصه عمومی برای فروشندگان کالاها و خدمات ناشی از اجرای طرح ها، پروژه ها و فعالیت ها الزامی است.

آیین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی ظرف مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۸- دولت موظف اســت از ایجاد و تقویت نشــان (برند)های تجاری داخلی محصــولات صــنعتی و خوشه های صادراتی حمایت کند و ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است آیین نامه ساماندهی تبلیغات کالاها و خدمات را با همکاری سازمان صدا و سیمای جمهوری اســلامی ایران، وزارتخانه های جهاد کشــاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، فرهنگ و ارشــاد اسلامی و کشور با اهداف زیر تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند:

۱- افزایش رقابت پذیری کالاهای داخلی

۲- ترویج فرهنگ مصرف کالاهای داخلی

۳- ترویج تغذیه سالم

٤- جلوگیری از تجمل گرایی

۵- تشویق تولیدکنندگان، صادرکنندگان و نشان های برتر

٦- محدودسازی تبلیغ کالاهای خارجی

ماده ۹- کلیه دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی مکلفند:

الف- در صورت درخواست متقاضی بخش خصوصی یا تعاونی، وجه مورد مطالبه در قبال فروش محصول یا ارائه خدمت یا صــدور مجوز یا پروانه بیش از یک میلیارد ریال، از ســرمایه گذاران، تولیدکنندگان، صادرکنندگان، واردکنندگان و پیمانکاران ایرانی را طبق آیین نامه ای که با پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور حداکثر تا مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد به صورت نقد و یا اقساطی و یا مدت دار یکجا وصول نمایند.

ب- در صورت درخواست برای پرداخت اقساطی یا مدت دار یکجا، به دستگاه های مذکور اجازه داده می شود به غیر از موارد مربوط به درآمدهای عمومی و سایر موارد که طبق قوانین مربوط وصول می نمایند، برای مدت بیش از سه ماه، معادل نرخ سود تسهیلات بانکی برای مدت اقساط یا پرداخت یکجا به مبلغ نقدی مورد مطالبه اضافه نمایند.

ماده ۱۰- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و شرکت ها و مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت و دستگاه هایی که شمول حکم بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است درصورت وجود مجوز قانونی یا تصریح در قرارداد می توانند قراردادها، تعهدات، توافقات، واگذاری ها، مجوزها و پروانه های قانونی صادر شده را لغو کنند یا تغییر دهند یا متوقف یا عطف به ماسبق کنند در غیر این صورت اقدامات فوق مستلزم جلب رضایت اشخاص ذی نفع می باشد.

ماده ۱۱-به دستگاه های اجرایی مجری طرح های تملک دارایی های سرمایه ای دارای ردیف اعتبار در قوانین بودجه سنواتی، اجازه داده می شود تا با موافقت سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور نسبت به خرید غیرنقدی و یا اقساطی تا سقف سی درصد (۳۰٪) اعتبار مصوب طرح کالاهای مورد نیاز طرح های خود را جهت تحویل به پیمانکاران طرح های مذکور، به عنوان بخشی از سهم کارفرما اقدام نماید.
سود متعلقه به خرید این کالاها که در قرارداد با رعایت قوانین و مقررات پیش بینی شده است توسط کارفرما پرداخت می شود. آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تا سه ماه پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۲- به کلیه وزارتخانه ها به ویژه نفت و نیرو و شرکت های تابعه و وابسته به آنها و سازمان ها و مؤسسات دولتی و کلیه دارندگان عنوان و ردیف در قوانین بودجه کل کشور اجازه داده می شود سالانه تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) دلار به صورت ارزی و پانصد هزار میلیارد (۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به صورت ریالی که هر ساله تا سقف نرخ تورم سال قبل تعدیل می گردد، در موارد مربوط به بندهای ذیل این ماده که سرمایه گذاری یا اقدام اشخاص حقیقی یا حقوقی خارجی یا داخلی با اولویت بخش های خصوصی یا تعاونی به تولید، صادرات، ارتقای کیفیت، صرفه جویی یا کاهش هزینه در تولید کالا یا خدمت و زمان و بهبود کیفیت محیط زیست و یا کاهش تلفات جانی و مالی می انجامد برای نفت و گاز و میعانات گازی و فراورده های نفتی و کالاها و خدمات قابل صادرات یا واردات به قیمت های صادراتی یا وارداتی به نرخ روز ارز بازار آزاد یا معادل ریالی آن با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه و برای سایر موارد با قیمت های غیریارانه ای با احتساب حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه قرارداد منعقد کنند.
دولت مکلف است:
۱- کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله را حسب مورد و از محل درآمد، صرفه جویی، منافع یا ارزش حاصله خریداری کند.

۲- اصل و سود سرمایه گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه یا منافع اقدام موضوع این ماده را به آنان پرداخت نماید.

در صورت تأمین تمام یا بخشی از منابع مورد نیاز اجزای (۱) و (۲) از بودجه کل کشور، ضمن مبادله موافقتنامه با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور از طریق خزانه داری کل کشور اقدام می شود.

اشخاص فوق می توانند طبق قرارداد یا مجوز صادره نسبت به فروش کالا یا خدمت تولید شده یا صرفه جویی شده و منافع یا ارزش حاصله از سرمایه گذاری یا اقدام در داخل یا خارج کشور و یا بهره برداری و استفاده از آنها اقدام نمایند.

الف- طرح های نفت و گاز از جمله افزایش ظرفیت تولید نفت خام، گاز و میعانات گازی با اولویت مخازن مشترک و افزایش ظرفیت پالایش نفت خام و میعانات گازی، افزایش تولید محصولات پتروشیمی، ذخیره سازی نفت خام، میعانات گازی و گاز طبیعی مخازن مشترک در مخازن غیرمشترک و داخل کشور، ذخیره سازی گاز در فصول کم مصرف برای استفاده در فصول پرمصرف، تبدیل در جای نفت و گاز و میعانات گازی به محصول یا برق، تزریق گاز به میادین داخلی، رشد صادرات و عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و گاز و فراورده های نفتی، جلوگیری از سوختن گازهای همراه نفت و میعانات گازی و جایگزینی گاز داخلی یا وارداتی با فراورده های نفتی ذی ربط و کلیه طرح هایی که به افزایش تولید یا صرفه جویی در مصرف نفت خام و میعانات گازی و گاز و فراورده های نفتی بیانجامد.

ب- طرح های بهینه سازی مصرف انرژی در بخش های مختلف از جمله صنعت با اولویت صنایع انرژی بر و حمل و نقل عمومی و ریلی درون و برون شهری و ساختمان، توسعه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، گسترش استفاده از گاز طبیعی فشرده یا مایع یا گاز مایع شده با اولویت شهرهای بزرگ و مسیر راه های اصلی بین شهری، تولید و یا جایگزین کردن خودروهای کم مصرف و یا برقی با خودروهای پرمصرف و فرسوده و کاهش هزینه های حمل بار و مسافر و کاهش دموراژ (خسارت تأخیر) کشتی ها و طرح های حمل و نقل ریلی، جاده ای، دریایی، هوایی اعم از زیرساخت ها و وسایل حمل و نقل، طرح هایی که به کاهش گازهای گلخانه ای منجر می شود، ماشین آلات و واحدهای تولیدی بخش کشاورزی

پ- طرح های احداث نیروگاه با بازدهی (راندمان) بالا، افزایش تولید و بازدهی حرارتی نیروگاه ها که منجر به افزایش بازدهی حرارتی شود، با اولویت نصب بخش بخار در نیروگاه های چرخه (سیکل) ترکیبی اعم از ترکیب برق و گرما (CHP) و ترکیب برق، سرما و گرما (CCHP) و مولدهای مقیاس کوچک (DG) توسعه استفاده از انرژی های تجدیدپذیر، کاهش تلفات انرژی در تولید، انتقال و توزیع، بهینه سازی و صرفه جویی در مصرف برق و انرژی، برقی کردن چاه های کشاورزی با اولویت استفاده از منابع انرژی های نو از جمله انرژی خورشیدی، جایگزینی مصرف برق به جای گاز یا فراورده های نفتی در مناطقی که توجیه اقتصادی دارد و افزایش سهم صادرات و عبور (ترانزیت) برق، تولید برق از تلفات گاز و سوخت کارخانجات

ت- طرح های احداث سد، بندر، آب و فاضلاب، طرح های جلوگیری از شوری و کاهش کیفیت آب، شیرین کردن آب شور و تولید آب شیرین با استفاده از روش های مختلف با اولویت روش های حرارتی بازیافتی، بهینه سازی و صرفه جویی در مصرف آب با کاهش تلفات آب در انتقال وتوزیع، مهار و بهره برداری بهینه از آب های داخلی، مشترک و مرزی و آب هایی که به دریا می ریزد و طرح های جمع آوری و دفع بهداشتی فاضلاب و کلیه طرح هایی که به بهبود کیفیت و کاهش مصرف آب می انجامد، طرح های زهکشی اراضی کشاورزی و شیوه های نوین آبیاری، تضمین خرید آب یا اجازه فروش آب به سرمایه گذاران در کلیه موارد از جمله شرب و بهداشت، صنعت، کشاورزی و آبیاری

ث- سایر طرح هایی که به ارتقای کیفیت یا کمیت کالاها و خدمات تولیدی یا صرفه جویی و جلوگیری از هدر رفتن سرمایه های انسانی، مالی، محیط زیست و زمان منجر می شوند.

تبصره ۱- توجیه فنی و اقتصادی و زیست محیطی، زمان بندی اجرا و بازپرداخت و سقف تعهد دولت در هر یک از طرح هایی که نیاز به تعهد دولت دارد با پیشنهاد وزارتخانه ذی ربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد. شورای اقتصاد مکلف است حداکثر تا مدت یک ماه پس از وصول هر طرح به دبیرخانه آن، رسیدگی و تعیین تکلیف کند.

تبصره ۲- صندوق توسعه ملی و بانک های عامل موظفند به طرح های دارای توجیه فنی و اقتصادی این ماده با اولویت، تسهیلات ارزی و ریالی پرداخت نمایند.

تبصره ۳- در مواردی که سرمایه گذاری یا اقدامات اشخاص موضوع این ماده منجر به افزایش درآمد عمومی و یا کاهش هزینه های عمومی شود، تعهد بازپرداخت اصل و سود سرمایه گذاری و حقوق دولتی و عوارض قانونی و سایر هزینه های متعلقه یا منافع و عواید حاصل از اقدامات، به میزان و ترتیبی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد به عهده دولت است.

وزارت نفت مکلف است حقوق متعلق به سرمایه گذار یا اقدام کننده را مطابق مصوبه شورای اقتصاد از محل افزایش درآمد حال یا آتی یا کاهش هزینه ها، حسب مورد به قیمت های صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و در سایر موارد، وزارتخانه های ذی ربط و شرکت های تابعه موظفند به سرمایه گذار یا اقدام کننده، پرداخت کنند و همزمان به حساب بدهکار دولت (خزانه داری کل کشور) منظور و تسویه حساب نمایند. در مواردی که در اثر سرمایه گذاری یا اقدامات موضوع این ماده، درآمد دستگاه های اجرایی یا شرکت های دولتی کاهش یابد، دولت مکلف به جبران معادل کاهش درآمد دستگاه های اجرایی یا شرکت های دولتی مربوط است.

حکم این تبصره شامل بندهای (الف) و (ب) ماده (۸۲) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران نمی گردد.

تبصره ٤- بازپرداخت تعهدات دولت موضوع بند (ت) این ماده از محل درآمدهای حاصل از اجرای طرح ها در قوانین بودجه سنواتی صورت می گیرد.

تبصره ۵- در اجرای بندهای این ماده اولویت با سرمایه گذارانی است که نفت خام، میعانات گازی و یا فراورده های نفتی را برای تسویه تعهدات دولت قبول می کنند.

تبصره ٦- ارزش سوخت و یا انرژی صرفه جویی شده براساس نوع و ترکیب سوخت مصرفی در دوره یک سال قبل از انعقاد قرارداد و طبق قیمت های صادراتی و یا وارداتی محاسبه و منظور می شود.

تبصره ۷- به وزارتخانه های مذکور اجازه داده می شود در صورت نیاز آب، برق، گاز و فراورده های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه ای تولید یا صرفه جویی شده را از اشخاص حقیقی یا حقوقی غیردولتی، خصوصی یا تعاونی حسب مورد به قیمت های صادراتی یا وارداتی (برای سوخت) و برای سایر موارد به قیمت های غیریارانه ای از آنان و یا سایر سرمایه گذاران در این زمینه خریداری یا برای ایجاد اشتغال و اجرای طرح های تملک دارایی های سرمایه ای در هر استان و هر شهرستان سرمایه گذاری کنند. در صورت تمایل سرمایه گذار می تواند کالا یا خدمت تولید یا صرفه جویی شده را در داخل یا خارج به فروش برساند.

تبصره ۸- به منظور کاهش هزینه ها و تشویق به کاهش مصرف در کالاها و خدمات یارانه ای به وزارتخانه های مذکور و شرکت های تابعه و وابسته ذی ربط به آنها در این ماده اجازه داده می شود با تصویب شورای اقتصاد مصارف کمتر از حد معین، آب، برق، گاز، فراورده های نفتی و سایر کالاها و خدمات یارانه ای را با توجه به فصل، منطقه جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف کنندگان، متناسب با کاهش مصرف به حداقل قیمت و یا صفر کاهش دهد.

چگونگی اجرای این تبصره با پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت، نیرو، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی شامل تعیین حد معین برای مصارف مناطق جغرافیایی، نوع مصرف و مصرف کنندگان و مقدار و قیمت مصرف تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

آیین نامه اجرایی این ماده به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو حسب مورد حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۳- کلیه پالایشگاه های کشور مشروط به پرداخت و تسویه وجوه نفت خام و میعانات گازی خریداری شده تحویلی به قیمت هر بشکه نود و پنج درصد (٪۹۵) تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس و به صورت نقدی یا اعتبار اسنادی یک ماهه به شرکت دولتی ذی ربط تابعه وزارت نفت، مجازند فراورده های نفتی مازاد بر نیاز داخلی را رأساً صادر کنند و دولت مکلف است سالانه سهم صندوق توسعه ملی را پرداخت نماید.

تبصره ۱- استفاده از سازوکارهای بورس انرژی در خرید و فروش نفت خام و میعانات گازی و فراورده های نفتی و انرژی برق در اولویت قرار دارد.

تبصره ۲- شرکت دولتی ذی ربط تابعه وزارت نفت مجاز است قیمت پایه نفت خام و میعانات گازی عرضه شده در بورس را:

۱ـ تا دو درصد (۲٪) کمتر از نود و پنج درصد (۹۵٪) تحویل روی کشتی (فوب) خلیج فارس تعیین کند.

۲ـ تا سه درصد (۳٪) کمتر از بند (۱) برای توسعه پالایشگاه های موجود یا احداث پالایشگاه های جدید تا ده سال پس از بهره برداری، تعیین کند.

تبصره ۳- به وزارت نفت و سایر دستگاه ها اجازه داده می شود برای تشویق کشتی های خارجی به سوخت گیری و تأمین سایر نیازهای خود در بنادر ایران از ابزارهای تشویقی و قیمت های ترجیحی نسبت به سایر رقبا در تأمین سوخت و سایر نیازها استفاده کنند.

ماده ١٤- معاملات و دریافت ها و پرداخت های موضوع انتشار اوراق بهادار دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸٦/۷/۸ از طریق نهاد واسط موضوع بند (د) ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی به منظور تأمین مالی از طریق انتشار اوراق بهادار در مواردی که خرید، فروش و اجاره دارایی جزو لاینفک ابزار تأمین مالی است با تأیید خزانه داری کل کشور از رعایت تشریفات مقرر در قانون محاسبات عمومی کشور و قوانین مربوط به مناقصات و مزایده ها مستثنی است.

سقف درآمدهای موضوع انتشار اوراق بهادار مذکور در این ماده ضمن قوانین بودجه سنواتی تعیین می شود.

آیین نامه اجرایی این ماده با اولویت دادن به بخش های تولیدی، ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ١٥- صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک، صندوق حمایت از تحقیقات و توسعه صنایع الکترونیک، صنایع دریایی و بیمه سرمایه گذاری فعالیت های معدنی و صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی، به جزء (۱۱) ماده (۱۲) قانون مالیات بر ارزش افزوده مصوب ۱۳۸۷/۲/۱۷ و اصلاحات بعدی آن و تبصره ماده (١٤٥) قانون مالیات های مستقیم اضافه و از شمول مواد (۳۹)، (٤٠)، (٤١) و (٧٦) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳٦٦/٦/۱ و اصلاحات بعدی آن مستثنی می شوند.

ماده ١٦- کلیه بانک ها و مؤسسات اعتباری موظفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون تا مدت سه سال:

الف- سالانه حداقل سی و سه درصد (٪۳۳) اموال خود اعم از منقول، غیرمنقول و سرقفلی را که به تملک آنها و شرکت های تابعه آنها درآمده است و به تشخیص شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مازاد می باشد، واگذار کنند. منظور از شرکت های تابعه مذکور، شرکت هایی هستند که بانک ها و مؤسسات اعتباری به صورت مستقیم یا غیرمستقیم مالک بیش از پنجاه درصد (٪۵۰) سهام آن باشند یا اکثریت اعضای هیأت مدیره آن را تعیین کنند.

ب- سهام تحت تملک خود و شرکت های تابعه خود را در بنگاه هایی که فعالیت های غیربانکی انجام می دهند، به استثنای طرح های نیمه تمام شرکت های تابعه واگذار کنند. تشخیص «غیربانکی» بودن فعالیت بنگاه هایی که بانک ها، مؤسسات اعتباری و شرکت های تابعه، سهامدار آنها هستند، برعهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره ۱- معادل صد درصد (٪۱۰۰) مابه التفاوت حاصل از فروش اموال و دارایی های مازاد بانک های دولتی نسبت به مبلغ قیمت دفتری و هزینه های فروش پس از کسر سهم سود قطعی سپرده گذاران، به خزانه داری کل کشور واریز و جهت افزایش سرمایه همان بانک تخصیص داده می شود. وجوه حاصل از این تبصره از پرداخت مالیات و سود سهم دولت معاف است.

تبصره ۲- با رعایت سیاست های کلی و قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۳/۲۵ و اصلاحات بعدی آن، وجوه حاصل از واگذاری باقیمانده سهام دولت در بانک ها و بیمه های مشمول واگذاری مطابق با دستورالعملی که به تصویب وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می رسد، در قالب بودجه های سنواتی به افزایش سرمایه بانک های دولتی اختصاص می یابد.

تبصره ۳- در اجرای این ماده وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت سه سال مطابق دستورالعملی که به تصویب مجمع عمومی بانک ها می رسد، نسبت به بازسازی ساختار مالی و استقرار حاکمیت شرکت در بانک های دولتی اقدام کند.

ماده ۱۷- در صورت عدم انجام تکالیف موضوع ماده (١٦) این قانون، مجازات های زیر نسبت به بانک یا مؤسسه اعتباری متخلف اعمال می شود:

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران با اخطار قبلی، نسبت به اعمال مجازات های قانونی از جمله ماده (٤٤) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۳۵۱/٤/۱۸ و اصلاحات بعدی آن اقدام می کند.

ب- سود بانک ها و مؤسسات اعتباری که منشأ آن فعالیت های غیربانکی شامل بنگاهداری و نگهداری سهام باشد در سال ۱۳۹۵ با نرخ بیست و هشت درصد (٪۲۸) مشمول مالیات می شود. پس از آن، هر سال سه واحد به درصد نرخ مذکور افزوده می شود تا به پنجاه و پنج درصد (٪۵۵) برسد.

پ- عایدی املاک غیرمنقول مازاد بانک ها و مؤسسات اعتباری شامل زمین، مستغلات، سرقفلی و اموال مشابه آن در سال ۱۳۹۵ با نرخ بیست و هشت درصد (۲۸٪) مشمول مالیات می شود. پس از آن، هر سال سه واحد درصد به نرخ مذکور اضافه می شود تا به پنجاه و پنج درصد (۵۵٪) برسد. منظور از عایدی املاک در این ماده مابه التفاوت قیمت بازاری ملک در ابتدا، و انتهای سال مالی است و بانک یا مؤسسه اعتباری که دارایی غیرمنقول مازاد نگهداری می کند موظف است از سال ۱۳۹۵ به بعد، براساس نرخ های مقرر در این ماده، همه ساله مالیات بر عایدی دارایی غیرمنقول مازاد تحت تملک خود را بپردازد. چگونگی تقویم دارایی موضوع این ماده، مطابق آیین نامه اجرایی است که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می شود و ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ت- مدیر عامل و اعضای هیأت مدیره بانک ها و مؤسسات اعتباری که به دلایلی جز موارد تبصره (۱) این ماده و یا حکم قضایی مبنی بر عدم واگذاری اموال و سهام موضوع ماده (۱۶) این قانون، اقدام به اجرای این حکم ننمایند به مدت پنج سال از عضویت در هیأت مدیره و نیز تصدی سمت مدیر عاملی بانک ها و مؤسسات مالی و یا اعتباری محروم می شوند.

تبصره ۱- موارد زیر از شمول مجازات های مقرر در این ماده مستثنی است:

الف- مواردی که بانک یا مؤسسه اعتباری حسب مورد به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا سازمان بورس و اوراق بهادار اقدامات لازم برای واگذاری دارایی های موضوع این ماده را انجام داده ولی به عللی خارج از اراده بانک یا مؤسسه اعتباری، واگذاری آن ممکن نشده باشد؛

ب- نگهداری اموال منقول یا غیرمنقول و سهامی که به تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به صورت قهری به تملک بانک یا مؤسسه اعتباری درآمده باشد. نگهداری اینگونه اموال و سهام تا یک سال پس از تاریخ تملک، مشمول مجازات های موضوع این ماده نیست. تعیین مصادیق قهری بودن تملک، مطابق آیین نامه ای است که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- نظارت مستقیم بر اجرای این حکم با وزارت امور اقتصادی و دارایی می باشد و وزارت مذکور موظف است هر سه ماه یک بار گزارش عملکرد حکم این ماده را به کمیسیون های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۱۸- تا پایان سال ۱۳۹٤ پنجاه درصد (۵۰٪) منابع و از سال ۱۳۹۵، صد درصد (۱۰۰٪) منابعی که از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک های دولتی صرف اعطای تسهیلات به بخش های خصوصی و تعاونی شده است و طی سال های آتی وصول می شود، پس از کسر تعهدات قبلی به حساب خزانه داری

کل کشور واریز و جهت افزایش سرمایه دولت در بانک های دولتی با اولویت همان بانک های عامل منظور می شود.

برای این منظور به بانک های عامل حساب ذخیره ارزی اجازه داده می شود تا یکصد هزار میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به اتکای مطالبات جاری (حصه تسهیلات اعطایی سررسید نشده) از اشخاص بابت اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی، اوراق بهادار مبتنی بر دارایی منتشر نمایند و منابع حاصل را به حساب خزانه داری کل کشور واریز کنند.

صد درصد (۱۰۰٪) وجوه مذکور با تصویب هیأت وزیران صرف افزایش سرمایه بانک های دولتی می شود.

ضوابط ناظر بر انتشار اوراق بهادار مذکور و تسویه حساب بانک های عامل با خزانه داری کل کشور به موجب آیین نامه اجرایی است که ظرف مدت سه ماه از تاریخ تصویب این قانون به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۱۹- به منظور کمک به تأمین نقدینگی برای حمایت از واحدهای تولیدی کالا و خدمات و تسهیل در وصول مطالبات سررسید گذشته بانک ها و یا مؤسسات مالی و یا اعتباری دارای مجوز از این واحدها اقدامات زیر انجام می شود:

الف- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است از طریق کلیه بانک ها و مؤسسات اعتباری دولتی و خصوصی عامل در صورت درخواست متقاضی، متناسب با بازپرداخت هر بخش از تسهیلات پرداختی به واحدهای تولیدی، نسبت به آزادسازی وثیقه های مازاد و یا تبدیل وثیقه متناسب با میزان باقیمانده تسهیلات اقدام نماید. انتخاب وثیقه باقیمانده جهت تضمین با بانک است.

ب- دریافت وکالت بلاعزل از تسهیلات گیرندگان و وثیقه گذاران بابت وثائق در رهن بانک ها و مؤسسات اعتباری دولتی و خصوصی ممنوع است و وثیقه گیرندگان موظفند در قالب قراردادهای منعقده یا سایر طرق قانونی نسبت به به اجرا گذاشتن وثیقه ها عمل کنند.

پ- متن زیر به عنوان تبصره (٤) به ماده واحده قانون اصلاح ماده (۳٤) اصلاحی قانون ثبت مصوب ۱۳۵۱ و حذف ماده (۳٤) مکرر آن مصوب ۱۳۸٦/۱۱/۲۹ الحاق می شود:

تبصره ٤- در راستای تسهیل در وصول مطالبات سررسید گذشته بانک ها و یا مؤسسات مالی و یا اعتباری دارای مجوز به یکی از روش های زیر عمل می شود:

۱- بانک و یا مؤسسه مالی و یا اعتباری تسهیلات دهنده، درصورت درخواست واحد تولیدی بدهکار، به بازار فرابورس یا کارشناس رسمی دادگستری مراجعه و تمام اموال و دارایی های واحد تولیدی را قیمت گذاری می نماید و با هدف تأمین طلب بانک و یا مؤسسه مالی و یا اعتباری بر روی درصد سهام قابل واگذاری به خریدار، یک مناقصه برگزار می کند تا مشخص شود که کدام خریدار با قبول درصد کمتری از سهام واحد تولیدی بدهکار، تمام بدهی او را می پردازد. با پرداخت میزان طلب بانک و مؤسسه مالی و یا

اعتباری از واحد تولیدی توسط خریدار، آن بخش از سهم واحد تولیدی که در مناقصه مشخص شده است، به خریدار منتقل و اموال مورد رهن آزاد می شود.

در صورتی که بدهکار از مجوز فوق برای تسویه بدهی های خود استفاده کند، در صورت شرط ضمن عقد در قرارداد مناقصه و درخواست خریدار، بدهکار مکلف است به خریدار سهام واحد تولیدی بدهکار اعم از اینکه بانک و یا مؤسسه مالی و یا اعتباری باشد و یا سهام خود را از طریق فرابورس خریداری کرده باشد، اجازه دهد تا با خرید نقدی بخش دیگری از سهام این واحد تولیدی به قیمت قبلی، سهام خود را تا سقف سهام مورد نیاز برای تشکیل مجمع عمومی فوق العاده، افزایش دهد.

۲- در مورد معاملات بلنک ها و مؤسسات مالی و یا اعتباری مجاز، هر گاه مال مورد وثیقه به مبلغ پایه کارشناسی رسمی دادگستری مرضی الطرفین خریداری نداشته باشد، به تقاضای بستانکار و ضمن اخطار به تسهیلات گیرنده و راهن، مهلت دو ماهه داده می شود تا طلب بانک یا مؤسسه مالی و یا اعتباری را پرداخت کند و یا ملک مورد وثیقه را با پرداخت تمام یا بخشی از طلب بانک تا سقف مبلغ پایه مزایده فک رهن کند.

چنانچه ظرف مدت مذکور طلب بستانکار پرداخت نشود، مال مورد مزایده به بالاترین مبلغ پیشنهادی مشروط بر اینکه کمتر از هفتاد درصد (۷۰٪) مبلغ پایه مزایده نباشد، به فروش رسیده و طلب بستانکار وصول می شود. در صورتی که در مزایده اول، مال مورد مزایده به فروش نرسد، تکرار مزایده با قیمت کارشناسی جدید بلامانع است. هر گاه ارزش مال مورد وثیقه بیشتر از ارزش مورد مطالبه بانک باشد، تملک دارایی مورد وثیقه به اختیار بانک می باشد و الزامی در تملک ندارد. درصورت عدم وصول کامل طلب از این طریق، حق پیگیری وصول باقی مانده مطالبات از روش های قانونی برای بستانکار محفوظ است. در اجرای این تبصره استفاده از سازوکارهای بورس کالا در اولویت قرار دارد.

ماده ۲۰- دولت موظف است نسبت به تعیین تکلیف نرخ و فرایند تسویه بدهکاران ارزی از محل حساب ذخیره ارزی به دولت به نحوی که زمان دریافت ارز، زمان فروش محصول یا زمان تکمیل طرح (حسب مورد)، نوع کالا (نهایی، واسطه ای یا سرمایه ای) وجود یا نبود محدودیت های قیمت گذاری توسط دولت و رعایت ضوابط قیمت گذاری و عرضه توسط دریافت کننده تسهیلات، وجود یا نبود منابع ارزی در زمان درخواست متقاضی لحاظ شده باشد، ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون اقدام کند.

تبصره ۱- گیرندگان تسهیلات موضوع این ماده از تاریخ ابلاغ این قانون تا سه ماه فرصت دارند تا بدهی خود به قیمت روز گشایش را با بانک عامل تأدیه و یا تعیین تکلیف کنند. بدهکارانی که مطابق این تبصره اقدام به تعیین تکلیف بدهی خود نموده باشند، مشمول تسهیلات این ماده هستند. تطابق شرایط این ماده با بدهکاران مزبور با تصویب کارگروه ملی و برحسب ضرورت استانی می باشد. کلیه اقدامات قانونی و اجرایی توسط بانک های عامل تا ابلاغ آیین نامه اجرایی این ماده متوقف می شود.

تبصره ۲- آیین نامه اجرایی این ماده که در آن ترکیب کارگروه مذکور در تبصره (۱) تعیین می شود، به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون با همکاری بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، آیین نامه پوشش نوسانات نرخ ارز را تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ۲۱- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است به- منظور تأمین سرمایه در گردش پایدار برای واحدهای صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل، صنوف تولیدی، بنگاه های دانش بنیان و شرکت های صادراتی در حال کار (که در این ماده به اختصار «واحد» نامیده می شوند)، حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون، دستورالعمل اجرایی افتتاح حساب ویژه تأمین سرمایه در گردش را (که به اختصار «حساب ویژه» نامیده می شود) در چارچوب قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) مصوب ۱۳۶۲/۶/۸ و اصلاحات بعدی آن با شرایط و الزامات زیر تدوین و به شبکه بانکی کشور ابلاغ نماید:

الف- هر واحد تنها می -تواند یک «حساب ویژه» در شبکه بانکی کشور داشته باشد. تمام یا بخشی از عواید حاصل از فروش واحد به این حساب واریز می- شود و موجودی آن صرفاً برای پرداخت -های قانونی و خرید نهاده -های مورد نیاز واحد قابل استفاده است. افتتاح «حساب ویژه» برای هر واحد، مانع از داشتن انواع دیگر حساب های بانکی توسط آن واحد نیست.

ب- بانک موظف است حسب درخواست صاحب حساب، وجوه مورد نیاز برای خرید نهاده-- های مورد نیاز تولید یا پرداخت- های قانونی مرتبط با تولید یا صادرات را از محل موجودی حساب ویژه واحد پرداخت نموده، در صورت عدم تکافوی موجودی حساب ویژه واحد، به -میزان کسری حساب و حداکثر تا سقف اعتبار حساب ویژه واحد، حساب مزبور را بدهکار نماید.

تسهیلاتی که از این طریق در اختیار واحدها قرار می- گیرد، از نوع حد اعتباری و در قالب اعتبار در حساب- جاری بوده و متناسب با مبالغ بازپرداخت- شده، قابل تکرار می باشد. این تسهیلات صرفاً در چارچوب عقود مصرح در فصل سوم قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) و آیین نامه -های آن قابل پرداخت است. بازپرداخت این تسهیلات می -تولند از طریق واریز تدریجی وجوه حاصل از فروش به-«حساب ویژه» واحد انجام شود.

پ- حد اعتباری حساب ویژه هر واحد در سال اول افتتاح حساب عبارت است از شصت درصد (٦٠٪) میانگین فروش سه- ساله آخر فعالیت آن واحد (مورد تأیید سازمان امور مالیاتی کشور) و حداکثر تا سقف پانصد میلیارد ریال حد اعتباری حساب ویژه هر واحد برای سال های بعد، براساس دستورالعمل بانک

مرکزی جمهوری اسلامی ایران که به تصویب شورای پول و اعتبار خواهد رسید، متناسب با فروش سال قبل واحد که وجه آن به حساب ویژه واریز شده -باشد، تعیین می شود.

ت- هر گونه استفاده غیرمجاز از حساب ویژه، جرم محسوب می -شود و مجرم با رأی دادگاه به جریمه نقدی سه برابر مبلغ تخلف و محرومیت موقت یا دائم از تسهیلات حساب ویژه محکوم خواهد شد.

ث- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است تدابیر تشویقی و تنبیهی لازم را برای الزام کلیه بانک ها و مؤسسات اعتباری در راستای تأمین سرمایه در گردش واحدها در چارچوب مقررات این ماده اتخاذ نموده، هر شش ماه یک -بار، گزارش عملکرد بانک ها و مؤسسات اعتباری در این خصوص را به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه کند.

ماده ۲۲- بانک ها موظفند درخواست های استفاده از تسهیلات ارزی و ریالی مورد نیاز طرح های دارای توجیه فنی، اقتصادی و مالی را همزمان بررسی و براساس زمانبندی اجرای طرح و متناسب با پیشرفت فیزیکی پروژه پرداخت نمایند. همچنین بانک ها درخصوص قراردادها و تعهدات تولیدی غیرتکلیفی که متقاضی، سهم آورده خود را طبق زمانبندی واریز کرده و اجرای طرح یا پروژه موضوع قرارداد نیز شروع شده باشد، در صورت تعلیق تسهیلات تعهد شده، ملزم به تمدید مدت قرارداد و عدم دریافت هر گونه سود در بازه زمانی تعلیق و عدم ایفای تعهدات قراردادی خود در قبال متقاضی یا طرف قرارداد خود می باشد.

ماده ۲۳- کلیه بانک ها و مؤسسات مالی و یا اعتباری دولتی و خصوصی مکلفند با درخواست بنگاه های تولیدی که به دلیل شرایط کشور طی سال های ۱۳۸۹ تا ۱۳۹۲ دچار مشکل و دارای بدهی سررسید گذشته گردیده اند و تاکنون برای تسهیلات اخذ شده معوق از تمهیدات استمهال و یا امهال استفاده نکرده اند با تأیید هیأت مدیره برای یک بار و با دوره تنفس شش ماهه و بازپرداخت سه ساله اقدام به تسویه حساب تسهیلات معوق نمایند. جریمه های تسهیلات فوق به صورت جداگانه محاسبه و در انتهای دوره بازپرداخت و در صورت انجام تعهدات به موقع بنگاه تولیدی، مشمول بخشودگی می گردد. بنگاه هایی که حداکثر یک سال پس از تصویب این قانون تعیین تکلیف نمایند مشمول این ماده می باشند.

ماده ۲٤- به دولت اجازه داده می شود از محل صرفه جویی در هزینه ها یا فروش طرح های تملک دارایی های سرمایه ای یا فروش اموال مازاد یا افزایش قیمت آب و حامل های انرژی برای مصارف بیش از الگوی مصرف یا متوسط مصرف، سالانه تا دو درصد (۲٪) بودجه کل کشور را پس از واریز به خزانه داری کل کشور به افزایش سرمایه بانک های دولتی اختصاص دهد. بانک های مذکور موظفند حداقل معادل سه برابر مبلغ افزایش سرمایه را از این محل به خریداران غیردولتی، خصوصی یا تعاونی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی تسهیلات با اقساط بازپرداخت حداقل پنج ساله پرداخت نمایند. لیست طرح ها و پروژه ها توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تعیین و اعلام می شود.

به صندوق توسعه ملی نیز اجازه داده می شود تا از طریق بانک های عامل ذی ربط به خریداران طرح ها و پروژه های مذکور تسهیلات پرداخت نماید.

متقاضیان خرید طرح ها و پروژه های مذکور مجازند حداقل بیست درصد (٪۲۰) منابع مورد نیاز جهت تکمیل و بهره برداری از هر طرح و یا پروژه را تأمین نمایند.

دستگاه های اجرایی طرح ها و پروژه ها موظفند با تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با عقد قرارداد بلند مدت تا مدت پنجاه سال کالاها و خدمات ناشی از اجرای طرح ها و پروژه ها را از بخش غیردولتی، خصوصی یا تعاونی خریداری یا به آنها کمک زیان پرداخت نمایند و در صورت عدم نیاز، خریداران طرح ها و پروژه ها می توانند کالا یا خدمات ناشی از اجرای طرح ها و یا پروژه ها را در داخل یا خارج به فروش رسانند.

به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اجازه داده می شود طرح های فاقد توجیه اقتصادی را با پرداخت یارانه یا کمک زیان توجیه دار و سودآور نماید. رعایت شرایط رقابتی و برگزاری مزایده عمومی برای فروش طرح ها و پروژه ها و برگزاری مناقصه عمومی برای خرید کالاها و خدمات ناشی از اجرای طرح ها و پروژه ها الزامی است.

آیین نامه اجرایی این ماده با پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران حداکثر تا مدت دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲۵- به سازمان بورس و اوراق بهادار اجازه داده می شود با رعایت مواد (۲۶) و (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸٤/۹/۱ پس از استقرار و راه اندازی شرکت های رتبه بندی اعتباری براساس رتبه اعلامی شرکت های مزبور، مجوز انتشار اوراق مشارکت را صادر نماید. نحوه ضمانت و تعیین نرخ اوراق مذکور به موجب آیین نامه اجرایی است که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار، حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۲٦- کلیه معاملات ثانویه اوراق مشارکت و سایر اوراق بهادار اسلامی (صکوک) از قبیل اوراق مرابحه و اسناد خزانه اسلامی صرفاً از طریق بورس یا بازار خارج از بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران انجام می شود.

اوراق مرابحه، اوراق بهادار قابل نقل و انتقالی است که نشان دهنده مالکیت مشاع دارنده آن در دارایی مالی ناشی از فروش کالا، یا خدمتی است که نقل و انتقال آن شرعاً جایز بوده و بر اساس قرارداد مرابحه حاصل شده است.

تبصره ۱- انتشار اوراق مشارکت قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک های دولتی و خرید اوراق مشارکت منتشر شده توسط سایر بانک ها (اعم از دولتی و خصوصی) به وسیله بانک های دولتی ممنوع است.

تبصره ۲- انتشار اوراق بهادار قابل بازخرید قبل از سررسید توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که با هدف مدیریت نظام پولی کشور انجام می شود، مجاز است.

ماده ۲۷- شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار یا بازار خارج از بورس موضوع قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران که از محل آورده نقدی یا مطالبات حال شده سهامداران افزایش سرمایه می دهند، از پرداخت حق تمبر موضوع ماده (٤٨) قانون مالیات های مستقیم و تبصره آن معاف می باشند.

ماده ۲۸-

الف- به منظور کنترل و کاهش مخاطرات سامانه ای یا فرادستگاهی بازار سرمایه کشور در شرایط وقوع بحران های مالی و اقتصادی و اجرای سیاست های عمومی حاکمیتی در شرایط مذکور و به منظور حفظ و توسعه شرایط رقابت منصفانه در حوزه بازار سرمایه، صندوق تثبیت بازار سرمایه به عنوان نهاد مالی تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار، با شخصیت حقوقی مستقل تأسیس می شود و طبق اساسنامه خود و در چارچوب مصوبات هیأت امنا متشکل از وزیر امور اقتصادی و دارایی، رئیس کل بانک مرکزی، رئیس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، رئیس هیأت عامل صندوق توسعه ملی و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار توسط هیأت عامل فعالیت می نماید.

تبصره ۱- اداره صندوق بر عهده هیأت عامل آن خواهد بود و سازمان حسابرسی به عنوان حسابرس ـ بازرس قانونی آن فعالیت می نماید.

تبصره ۲- سازمان بورس و اوراق بهادار با تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار، می تواند بخشی از منابع داخلی خود را به شکل سپرده در اختیار این صندوق قرار دهد. صندوق توسعه ملی نیز مجاز است تا یک درصد (۱٪) از منابع سالانه خود را از طریق سپرده های خود در بانک های عامل در این صندوق سپرده گذاری کند.

تبصره ۳- شرایط و معیارهای مخاطرات سامانه ای، مخاطرات فرادستگاهی و بحران های مالی و نیز شرایط و مقررات فعالیت و انحلال صندوق، ارکان صندوق و وظایف و اختیارات هیأت امنا و هیأت عامل به موجب اساسنامه صندوق تثبیت بازار سرمایه است که به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی حداکثر تا مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ٤- در صورت انحلال صندوق تثبیت بازار سرمایه کلیه اموال و دارایی های آن بعد از کسر تعهدات و بدهی ها به دولت تعلق می گیرد.

تبصره ٥- فعالیت های صندوق در حوزه بازار سرمایه از ابتدای سال ۱۳۹۵ از هر گونه مالیات و عوارض معاف می باشد.

ب- شرکت های پذیرفته شده در بورس و بازارهای خارج از بورس براساس میزان سهام شناور خود در هر یک از بازارهای مذکور و براساس مقرراتی که با پیشنهاد سازمان بورس و اوراق بهادار به تصویب شورای عالی بورس و اوراق بهادار می رسد می توانند تا سقف ده درصد (۱۰ ٪) از سهام خود را خریداری و تحت عنوان سهام خزانه در شرکت نگهداری کنند. مادامی که این سهام در اختیار شرکت است فاقد حق رأی می باشد.

پ- مابه التفاوت ارزش اسمی و قیمت معاملاتی پذیره نویسی اوراق بهادار مذکور که کمتر از قیمت اسمی پذیره نویسی می شوند به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می شود.

ماده ۲۹- از ابتدای سال ۱۳۹۵ کلیه معافیت های مقرر در مواد (۷)، (۱۱) و (۱۲) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۸/۹/۲۵ در خصوص اوراق صکوک و تمامی اوراق بهاداری که در چارچوب قوانین و براساس ضوابط و مقررات بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران منتشر می شود، حاکم است.

ماده ۳۰- متن زیر به عنوان ماده (۱۳۸ مکرر) به قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳٦٦/۱۲/۳ و اصلاحات بعدی آن الحاق می شود:

ماده ۱۳۸ مکرر- اشخاصی که آورده نقدی برای تأمین مالی پروژه ـــ طرح و سرمایه در گردش بنگاه های تولیدی را در قالب عقود مشارکتی فراهم نمایند، معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار از پرداخت مالیات بر درآمد معاف می شوند و برای پرداخت کننده سود، معادل سود پرداختی مذکور به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی می شود.

تبصره ۱- استفاده کننده از معافیت موضوع این ماده تا دو سال نمی تواند آورده نقدی را از بنگاه تولیدی خارج کند. در صورت کاهش آورده نقدی، به میزان ارزش روز معافیت استفاده شده، مالیات سال خروج آورده نقدی، اضافه می شود.

تبصره ۲- تشخیص تحقق به کارگیری آورده نقدی برای تأمین مالی پروژه ـــ طرح یا سرمایه در گردش با اداره امور مالیاتی حوزه مربوط است.

ماده ۳۱- متن زیر جایگزین ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن می شود و ماده (۱۳۸) قانون مذکور و تبصره های آن حذف می گردد:

ماده ۳۲- درآمد ابرازی ناشی از فعالیت های تولیدی و معدنی اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای تولیدی یا معدنی که از تاریخ اجرای این ماده از طرف وزارتخانه های ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می شود و همچنین درآمدهای خدماتی بیمارستان ها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری اشخاص یاد شده که از تاریخ مذکور از طرف مراجع قانونی ذی ربط برای آنها پروانه بهره برداری یا مجوز صادر می شود، از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج یا فعالیت به مدت پنج سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به مدت ده سال با نرخ صفر مشمول مالیات می باشد.

الف- منظور از مالیات با نرخ صفر روشی است که مؤدیان مشمول آن مکلف به تسلیم اظهارنامه، دفاتر قانونی، اسناد و مدارک حسابداری حسب مورد، برای درآمدهای خود به ترتیب مقرر در این قانون و در مواعد مشخص شده به سازمان امور مالیاتی کشور می باشند و سازمان مذکور نیز مکلف به بررسی اظهارنامه و تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان براساس مستندات، مدارک و اظهارنامه مذکور است و پس از تعیین درآمد مشمول مالیات مؤدیان، مالیات آنها با نرخ صفر محاسبه می شود.

ب- مالیات با نرخ صفر برای واحدهای تولیدی و خدماتی و سایر مراکز موضوع این ماده که دارای بیش از پنجاه نفر نیروی کار شاغل باشند چنانچه در دوره معافیت، هر سال نسبت به سال قبل نیروی کار شاغل خود را حداقل پنجاه درصد (۵۰٪) افزایش دهند، به ازای هر سال افزایش کارکنان یک سال اضافه می شود. تعداد نیروی کار شاغل و همچنین افزایش اشتغال نیروی کار در هر واحد با تأیید وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و ارائه اسناد و مدارک مربوط به فهرست بیمه تأمین اجتماعی کارکنان محقق می شود. در صورت کاهش نیروی کار از حداقل افزایش مذکور در سال بعد که از مشوق مالیاتی این بند استفاده کرده باشند، مالیات متعلق در سال کاهش، مطالبه و وصول می شود. افرادی که بازنشسته، بازخرید و مستعفی می شوند کاهش محسوب نمی گردد.

پ- دوره برخورداری محاسبه مالیات با نرخ صفر برای واحدهای اقتصادی مذکور موضوع این ماده واقع در شهرک های صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی به مدت دو سال و در صورت استقرار شهرک های صنعتی یا مناطق ویژه اقتصادی در مناطق کمتر توسعه یافته، به مدت سه سال افزایش می یابد.

ت- شرط برخورداری از هر گونه معافیت مالیاتی برای اشخاص حقیقی و حقوقی فعال در مناطق آزاد و سایر مناطق کشور تسلیم اظهارنامه مالیاتی در موقع مقرر قانونی است. اظهارنامه مالیاتی اشخاص حقوقی شامل ترازنامه و حساب سود و زیان طبق نمونه ای است که توسط سازمان امور مالیاتی تهیه می شود.

ث- به منظور تشویق و افزایش سرمایه گذاری های اقتصادی در واحدهای موضوع این ماده علاوه بر دوره حمایت از طریق مالیات با نرخ صفر حسب مورد، سرمایه گذاری در مناطق کمتر توسعه یافته و سایر مناطق به شرح زیر مورد حمایت قرار می گیرد:

۱ـ در مناطق کمتر توسعه یافته:

مالیات سال های بعد از دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر مذکور در صدر این ماده تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد به دو برابر سرمایه ثبت و پرداخت شده برسد، با نرخ صفر محاسبه می شود و بعد از آن، مالیات متعلقه با نرخ های مقرر در ماده (۱۰۵) این قانون و تبصره های آن محاسبه و دریافت می شود.

۲ـ در سایر مناطق:

پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات سال های بعد از دوره محاسبه مالیات مذکور در صدر این ماده با نرخ صفر و پنجاه درصد (۵۰٪) باقی مانده با نرخ های مقرر در ماده (۱۰۵) قانون مالیات های مستقیم و تبصره های آن محاسبه و دریافت می شود. این حکم تا زمانی که جمع درآمد مشمول مالیات واحد، معادل سرمایه ثبت و پرداخت شده شود، ادامه می یابد و بعد از آن، صد درصد (۱۰۰٪) مالیات متعلقه با نرخ های مقرر در ماده (۱۰۵) این قانون و تبصره های آن محاسبه و دریافت می شود.

درآمد حمل و نقل اشخاص حقوقی غیردولتی، از مشوق مالیاتی جزهای (۱) و (۲) این بند برخوردار می باشند. اشخاص حقوقی غیردولتی موضوع این ماده که قبل از این اصلاحیه تأسیس شده اند، در صورت سرمایه گذاری مجدد از مشوق این ماده می توانند استفاده کنند.

هر گونه سرمایه گذاری که با مجوز مراجع قانونی ذی ربط به منظور تأسیس، توسعه، بازسازی و نوسازی واحدهای مذکور برای ایجاد دارایی های ثابت به استثنای زمین هزینه می شود، مشمول حکم این بند است.

ج- استثنای زمین مذکور در انتهای بند (ت)، در مورد سرمایه گذاری اشخاص حقوقی غیردولتی در واحدهای حمل و نقل، بیمارستان ها، هتل ها و مراکز اقامتی گردشگری صرفاً به میزان تعیین شده در مجوزهای قانونی صادر شده از مراجع ذی صلاح، جاری نمی باشد.

چ- در صورت کاهش میزان سرمایه ثبت و پرداخت شده اشخاص مذکور که از مشوق مالیاتی این ماده برای افزایش سرمایه استفاده کرده باشند، مالیات متعلق و جریمه های آن مطالبه و وصول می شود.

ح- در صورتی که سرمایه گذاری انجام شده موضوع این ماده با مشارکت سرمایه گذاران خارجی با مجوز سازمان سرمایه گذاری و کمک های اقتصادی و فنی ایران انجام شده باشد به ازای هر پنج درصد (۵٪) مشارکت سرمایه گذاری خارجی به میزان ده درصد (۱۰٪) به مشوق این ماده به نسبت سرمایه ثبت و پرداخت شده و حداکثر تا پنجاه درصد (۵۰٪) اضافه می شود.

خ- شرکت های خارجی که با استفاده از ظرفیت واحدهای تولیدی داخلی در ایران نسبت به تولید محصولات با نشان معتبر اقدام کنند در صورتی که حداقل بیست درصد (۲۰٪) از محصولات تولیدی را صادر نمایند از تاریخ انعقاد قرارداد همکاری با واحد تولید ایرانی در دوره محاسبه مالیات با نرخ صفر واحد تولیدی مذکور مشمول حکم این ماده بوده و در صورت اتمام دوره مذکور، از پنجاه درصد (۵۰٪) تخفیف در نرخ مالیاتی نسبت به درآمد ابرازی حاصل از فروش محصولات تولیدی در مدت مذکور در این ماده برخوردار می باشند.

د- نرخ صفر مالیاتی و مشوق های موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز استان تهران و پنجاه کیلومتری مرکز استان اصفهان و سی کیلومتری مراکز سایر استان ها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری نفوس و مسکن نمی شود.

واحدهای تولیدی فناوری اطلاعات با تأیید وزارتخانه های ذی ربط و معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور در هر حال از امتیاز این ماده برخوردار می باشند. همچنین مالیات واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در کلیه مناطق ویژه اقتصادی و شهرک های صنعتی به استثنای مناطق ویژه اقتصادی و شهرک های مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز استان تهران با نرخ صفر محاسبه می شود و از مشوق های مالیاتی موضوع این ماده برخوردار می باشند.

در خصوص مناطق ویژه اقتصادی و شهرک های صنعتی یا واحدهای تولیدی که در محدوده دو یا چند استان یا شهر قرار می گیرند، ملاک تعیین محدوده به موجب آیین نامه ای است که حداکثر سه ماه پس از تصویب این قانون با پیشنهاد مشترک وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و سازمان حفاظت محیط زیست تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ذ- فهرست مناطق کمتر توسعه یافته شامل استان، شهرستان، بخش و دهستان در سه ماهه اول در هر برنامه پنجساله، توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی با لحاظ شاخص های نرخ بیکاری و سرمایه گذاری در تولید تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد و تا ابلاغ فهرست جدید، فهرست برنامه قبلی معتبر می باشد. تاریخ شروع فعالیت با تأیید مراجع قانونی ذی ربط، مناط اعتبار برای احتساب مشوق های مناطق کمتر توسعه یافته است.

ر- کلیه تأسیسات ایرانگردی و جهانگردی که قبل از اجرای این ماده پروانه بهره برداری از مراجع قانونی ذی ربط اخذ کرده باشند تا مدت شش سال پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این ماده از پرداخت پنجاه درصد (۵۰٪) مالیات بر درآمد ابرازی معاف می باشند. حکم این بند نسبت به درآمد حاصل از اعزام گردشگر به خارج از کشور مجری نیست.

ز- صد درصد (۱۰۰٪) درآمد ابرازی دفاتر گردشگری و زیارتی دارای مجوز از مراجع قانونی ذی ربط که از محل جذب گردشگران خارجی یا اعزام زائر به عربستان، عراق و سوریه تحصیل شده باشد با نرخ صفر مالیاتی مشمول مالیات می باشد.

ژ- مالیات با نرخ صفر موضوع این قانون صرفاً شامل درآمد ابرازی به جز درآمدهای کتمان شده می باشد. این حکم در مورد کلیه احکام مالیاتی با نرخ صفر منظور در این قانون و سایر قوانین مجری است.

س- معادل هزینه های تحقیقاتی و پژوهشی اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی در واحدهای تولیدی و صنعتی دارای پروانه بهره برداری از وزارتخانه های ذی ربط که در قالب قرارداد منعقده با دانشگاه ها یا

مراکز پژوهشی و آموزش عالی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی که در چارچوب نقشه جامع علمی کشور انجام می شود، مشروط بر اینکه گزارش پیشرفت سالانه آن به تصویب شورای پژوهشی دانشگاه ها و یا مراکز تحقیقاتی مربوطه برسد و ناخالص درآمد ابرازی حاصل از فعالیت های تولیدی و معدنی آنها کمتر از پنج میلیارد (۵.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال نباشد، حداکثر به میزان ده درصد (۱۰٪) مالیات ابرازی سال انجام هزینه مذکور بخشوده می شود. معادل مبلغ منظور شده به حساب مالیات اشخاص مذکور، به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته نخواهد شد. دستورالعمل اجرایی این بند با پیشنهاد سازمان امور مالیاتی کشور به تصویب وزرای امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می رسد.

تبصره ۱- کلیه معافیت های مالیاتی و محاسبه با نرخ صفر مالیاتی مازاد بر قوانین موجود مذکور در این ماده از ابتدای سال ۱۳۹۵ اجرا می شود.

تبصره ۲- آیین نامه اجرایی موضوع این ماده و بندهای آن حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ قانون توسط وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت با همکاری سازمان امور مالیاتی کشور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳۲- ماده (۱۶) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰۴) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱ لغو می شود.

ماده ۳۳- تبصره زیر به عنوان تبصره (۵) به ماده (۱۴۳) مکرر قانون مالیات های مستقیم الحاق می شود:

تبصره ۵- نقل و انتقال اوراق بهادار بازارگردانی بازارگردانان دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار در بورس و فرابورس از پرداخت مالیات مقطوع نیم درصد (۰/۵٪) این ماده، معاف است.

ماده ۳۴- سازمان امور مالیاتی کشور مکلف است مالیات بر ارزش افزوده اخذ شده از صادرکنندگان را از کالاهایی که از مبادی خروجی رسمی صادر شده با ارائه اسناد و مدارک مثبته حداکثر تا مدت یک ماه پس از ارائه برگ خروجی صادره توسط گمرک جمهوری اسلامی ایران از محل وصولی های جاری آن سازمان به صادرکنندگان مسترد نماید.

ماده ۳۵- الحاقات و اصلاحات زیر در قانون معادن مصوب ۱۳۷۷/۳/۲۳ و اصلاحات بعدی آن انجام می شود:

الف- چهار تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره های (۸)، (۹)، (۱۰) و(۱۱) به ماده (۱۴) قانون اضافه می شود:

تبصره ۸- مواد خام معدنی در صورت صادرات به خارج مشمول معافیت مالیات از صادرات نمی شوند.

تبصره ۹- دولت اجازه قیمت گذاری مواد معدنی غیرانحصاری که در بازار رقابتی تولید و عرضه می شود را نداشته و ملاک تعیین قیمت عرضه و تقاضا خواهد بود.

تبصره ۱۰- بهره برداران معادنی که جهت پژوهش های کاربردی به منظور ارتقای بهره وری، فناوری، بهینه سازی مصرف انرژی یا تولید علم در حوزه معدن و فراوری مواد معدنی با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت اقدام به انعقاد قرارداد با دانشگاه ها و مراکز آموزشی عالی و پژوهشی (دارای دانشجو در مقاطع تحصیلی تکمیلی) می کنند از پرداخت حقوق دولتی معادن تا ده درصد (۱۰٪) و حداکثر پنجاه میلیارد ریال در هر سال معاف می باشند.

آیین نامه اجرایی این تبصره حداکثر ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ آن توسط وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و علوم، تحقیقات و فناوری به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱۱- مصادیق مواد معدنی خام مشمول تبصره (۸) این ماده با پیشنهاد شورای عالی معادن و تصویب شورای اقتصاد تعیین و ابلاغ می شود.

ب- در تبصره (۵) ماده (۱٤) قانون پس از عبارت «بهره برداری بهینه» عبارت «و فراوری» اضافه می شود.

پ- در صدر ماده (۱٤) قانون، عبارت «به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت» با عبارت «با پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تصویب شورای عالی معادن» جایگزین می گردد.

ت- یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (۳۵) به قانون معادن الحاق می شود و شماره ماده (۳۵) به (۳٦) اصلاح می گردد:

ماده ۳۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان های تابعه و وابسته به آن از جمله سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تابعه و وابسته به آن مکلفند طبق قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی، استخراج و فروش معادن متعلق به خود را از طریق مزایده عمومی به بخش خصوصی یا تعاونی واگذار نمایند. عواید حاصل از واگذاری استخراج و فروش این گونه معادن پس از واریز به خزانه داری کل کشور با رعایت قانون مذکور در قالب بودجه های سنواتی از طریق سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران و شرکت های تابعه صرف زیرساخت معادن، اکتشاف، تحقیقات فراورده های مواد معدنی و پژوهش های کاربردی برای مواد معدنی و تکمیلی طرح های نیمه تمام معدنی و کمک به بخش فناوری (تکنولوژی) در بخش معدن می شود.

فروش مواد معدنی مذکور قبل از واگذاری استخراج و فروش صرفاً از طریق بورس کالا یا مزایده مجاز است.

تبصره- معادن جدید که توسط سازمان های مذکور کشف می شوند پس از اخذ گواهی کشف طبق سازوکار فوق باید واگذار شوند.

ماده ۳۶- سود و زیان ناشی از تسعیر دارایی ها و بدهی های ارزی صندوق توسعه ملی از پرداخت مالیات معاف می باشد.

ماده ۳۷- به دولت اجازه داده می شـــود برای فراوری مواد خام و تبدیل کالاهای با ارزش افزوده پایین داخلی و وارداتی به کالاهای با ارزش افزوده بالا از انواع مشوق های لازم استفاده کند.

وضـــع هر گونه عوارض بر صـــادرات کالاها و خدمات غیریارانه ای و مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین مازاد بر نیاز داخلی و یا فاقد توجیه فنی و اقتصـادی برای فراوری در داخل با لحاظ حفظ درصـدی از سهم بازار جهانی به تشخیص وزارتخانه صنعت، معدن و تجارت ممنوع است.

میزان عوارض بر سـایر مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین نباید به کاهش یا توقف تولید مواد خام یا کالاهای با ارزش افزوده پایین بیانجامد.

عوارض دریافتی از صـادرات مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین برای تشـویق صـادرات کالاهای با ارزش افزوده بالای مرتبط با همان مواد خام و کالای با ارزش افزوده پایین در بودجه های ســـنواتی منظور می شود.

دولت مکلف اسـت از تاریخ وضـع و تصـویب عوارض توسـط شـورای اقتصـاد و ابلاغ عمومی آن پس از حداقل سه ماه نسبت به اخذ عوارض اقدام کند.

آیین نامه اجرایی این ماده با پیشـنهاد وزارتخانه های امور اقتصـادی و دارایی، صـنعت، معدن و تجارت و جهاد کشـاورزی و سـازمان مدیریت و برنامه ریزی کشـور و اتاق های بازرگانی، صـنایع، معادن و کشـاورزی ایران و تعاون مرکزی ایران ظرف مدت شش ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳۸- به منظور حمایت از تولید داخلی و بهبود فضـای کسـب و کار و تسـهیل در تشـریفات گمرکی برای واحدهای تولیدی:

الف- دستگاه های متولی ثبت سفارش مکلفند فرایند ثبت سفارش را تسهیل و تسریع نمایند.

ب- گمرک جمهوری اســلامی ایران ترتیبی اتخاذ نماید تا کالاهای متعلق به واحدهای تولیدی را حداکثر با اخذ یک برابر حقوق ورودی به صـورت تضـمین از مبادی ورودی عبور (ترانزیت) و به انبار صـاحب کالا تحت نظارت بانک منتقل و مُهر و موم (پلمب) نماید. تولیدکننده مجاز اســت با رعایت تشـــریفات قانونی کالای مذکور را ترخیص و در فرایند تولید استفاده نماید.

واحدهای تولیدی می توانند ظرف مهلت های مقرر در قانون و آیین نامه اجرایی قانون، امور گمرکی کالای خود را به نزدیک ترین گمرک محل با همان تضمین اولیه، به دفعات اظهار و ترخیص نمایند.

دسـتورالعمل اجرایی این بند با پیشـنهاد گمرک جمهوری اسـلامی ایران و بانک مرکزی جمهوری اسـلامی ایران، تا یک ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد.

پ- به منظور تسریع در استرداد حقوق ورودی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و خزانه داری کل کشور موظفند هر ساله مبلغ مورد نیاز گمرک جمهوری اسلامی ایران را به صورت صد درصد (۱۰۰٪) تخصیص یافته از محل تنخواه در اختیار آن دستگاه قرار دهند و در پایان سال تسویه نمایند و گمرک موظف است، حقوق ورودی اخذ شده از عین مواد، قطعات و کالاهای مصرفی خارجی وارداتی مصرف شده در تولید، تکمیل و یا بسته بندی کالاهای صادر شده را مسترد نماید.

ت- به گمرک جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود، کالاهای وارده را با شرایط زیر ترخیص نماید:

۱- با حداقل اسناد و تعهدات ارائه اصل اسناد ظرف مدت سه ماه و با رعایت سایر مقررات

۲- با اخذ ضمانت نامه بانکی، بیمه نامه، هر گونه اوراق بهادار و یا نگهداری بخشی از کالا و اموال و سایر وثایق و تضمین های معتبر به تشخیص گمرک جمهوری اسلامی ایران حداکثر به مدت یک سال برای حقوق ورودی

۳- کالاهای وارده را که یک بار مجوز سازمان ملی استاندارد ایران دریافت کرده باشند در موارد بعدی (همان کالا با همان مشخصات) با تأیید سازمان مذکور بدون نیاز به اخذ مجوز مجدد سازمان ملی استاندارد ایران و با رعایت سایر مقررات

تبصره- آیین نامه اجرایی این بند با پیشنهاد مشترک گمرک جمهوری اسلامی ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تا یک ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ث- ماده (۲۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۰- ورود موقت مواد اولیه و کالاهای متعلق به واحدهای تولیدی دارای پروانه تأسیس یا پروانه بهره برداری جهت پردازش موضوع ماده (۵۱) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۸/۲۲ در حکم کالای مجاز تلقی و به میزان تضمین برای ترخیص موقت کالاهای مزبور صرفاً معادل حقوق ورودی و سایر مبالغ متعلق به ورود قطعی خواهد بود.

تبصره- چنانچه اینگونه کالاها توسط سایر اشخاص غیر از واحدهای تولیدی نیز با ارائه قرارداد با واحدهای تولیدی جهت پردازش موضوع ماده (۵۱) قانون امورگمرکی وارد شود نیز مشمول حکم این ماده خواهد بود.

ج- مسؤول ایجاد پنجره واحد موضوع ماده (۷) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ در امور گمرکی در امر تجارت خارجی، گمرک جمهوری اسلامی ایران بوده و دستگاه های صادر کننده مجوز در امر صادرات و واردات و عبور (ترانزیت) موظفند ظرف یک ماه پس از ابلاغ این قانون نمایندگان تام الاختیار خود را در گمرکات کشور (با تشخیص گمرک جمهوری اسلامی ایران) مستقر و نسبت به صدور مجوزهای مربوطه از طریق الکترونیکی اقدام نمایند.

چ- حقوق ورودی قطعات وارده تلفن همراه، لوازم خانگی اعم از برقی و غیربرقی، وسایل برقی به استثنای خودرو و قطعات خودرو، و صنایع پیشرفته (High Tech) نسبت به حقوق ورودی واردات کالاهای کامل (CBU) براساس درصد ساخت و متصل کردن قطعات منفصله (مونتاژ) کالا در داخل تعیین می شود.

تبصره ۱- جدول مربوط به میزان تسهیلات براساس درصد ساخت و متصل کردن قطعات منفصله (مونتاژ) کالا در داخل توسط کارگروه مشترکی متشکل از نمایندگان بخش صنعت و بازرگانی، وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و امور اقتصادی و دارایی (گمرک ایران) تهیه و ابلاغ می شود.

تبصره ۲- به منظور استفاده از تسهیلات موضوع این بند رعایت مفاد ذیل ضروری است:

۱- تعیین درصد ساخت داخل و یا متصل کردن قطعات منفصله (مونتاژ) قطعات وارده توسط واحدهای تولیدی دارای پروانه بهره برداری معتبر از وزارت صنعت، معدن و تجارت و اعلام موضوع به گمرک جمهوری اسلامی ایران

۲- اعطای تسهیلات توسط گمرک ایران براساس مطابقت جدول مربوط به میزان تسهیلات با درصد ساخت و یا میزان اعلام شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت

۳- اجزا و قطعات وارده توسط واحدهای تولیدی جهت استفاده در ساخت کالاهای داخلی که به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت فاقد ساخت داخل می باشد از بیست درصد (٪۲۰) حقوق ورودی متعلقه معاف می باشد.

٤- ورود محصولات کشاورزی و نهاده های دامی و تجهیزات و مواد غذایی مورد نیاز صنایع غذایی و تبدیلی، مواد خوراکی، آشامیدنی، آرایشی، بهداشتی، دارویی و تجهیزات پزشکی که با سلامت و بهداشت عمومی دام، گیاه و انسان مرتبط است با اخذ مجوز از دستگاه های ذی ربط (وزارتخانه های جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد و سازمان ملی استاندارد) انجام می گیرد. دستگاه های صادرکننده و یا استعلام شونده مکلفند ظرف مدت حداکثر هفت روز پس از تسلیم مستندات و ارسال نمونه، پاسخ استعلام را به گمرک جمهوری اسلامی ایران ارسال کنند.

فهرست کالاهای خاص که بررسی آنها نیازمند زمان بیشتری است حسب مورد به تصویب وزیر جهاد کشاورزی یا وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد می رسد و در ابتدای هر سال به گمرک جمهوری اسلامی ایران اعلام می شود.

ح- بند (غ) ماده (۱۱۹) قانون امور گمرکی راجع به معافیت حقوق ورودی ماشین آلات خط تولید، به شرح زیر اصلاح می شود:

غ- واردات ماشین آلات خط تولید که به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران، مورد نیاز واحدهای تولیدی، صنعتی و معدنی مجاز می باشد.

ماده ۳۹- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است از سال ۱۳۹٤ اطلاعات کارفرمایان (اشخاص حقوقی) دارای بدهی قطعی شده را به صورت برخط در اختیار دستگاه هایی که براساس قانون ملزم به استعلام از این سازمان هستند قرار دهد.

ماده ٤٠- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۳۸) قانون تأمین اجتماعی مصوب ۱۳٥٤/٤/۳ و اصلاحات بعدی آن الحاق می شود:

تبصره- مبنای مطالبه حق بیمه در مورد پیمان هایی که دارای کارگاه های صنعتی و خدمات تولیدی یا فنی مهندسی ثابت می باشند و موضوع اجرای پیمان توسط افراد شاغل در همان کارگاه انجام می شود، بر اساس فهرست ارسالی و بازرسی کارگاه است و از اعمال ضریب حق بیمه جهت قرارداد پیمان معاف می باشند و سازمان تأمین اجتماعی باید مفاصاحساب اینگونه قراردادهای پیمان را صادر کند.

ماده ٤١- اصلاحات زیر در قانون کار مصوب ۱۳٦۹/۸/۲۹ و اصلاحات بعدی آن صورت می گیرد:

۱- دو تبصره به شرح زیر به ماده (۷) قانون، الحاق می شود:

تبصره ۳- قراردادهای مربوط به قانون کار در صورت کتبی بودن باید در فرم مخصوصی باشد که توسط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در چارچوب قوانین و مقررات تهیه می شود و در اختیار طرفین قرار می گیرد.

تبصره ٤- کارفرمایان موظفند به کارگران با قرارداد موقت به نسبت مدت کارکرد، مزایای قانونی پایان کار را به مأخذ هر سال یک ماه آخرین مزد پرداخت نمایند.

۲- بند ذیل به عنوان بند (ح) به ماده (۱۰) قانون الحاق می شود:

ح- شرایط و نحوه فسخ قرارداد (در مواردی که مدت تعیین نشده است)

۳- بند زیر به عنوان بند (ز) به ماده (۲۱) قانون الحاق می شود:

ز- فسخ قرارداد به نحوی که در متن قرارداد (منطبق با قانون کار) پیش بینی شده است.

٤- متن زیر به عنوان بند (ح) به ماده (۲۱) قانون الحاق می شود:

ح- به منظور جبران کاهش تولید ناشی از ساختار قدیمی، کارفرمایان می توانند برمبنای نواوری ها و فناوری های جدید و افزایش قدرت رقابت پذیری تولید، اصلاح ساختار انجام دهند، در آن صورت وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است طبق قرارداد سه جانبه (تشکل کارگری کارگاه، کارفرما و اداره تعاون و کار و رفاه اجتماعی محل) کارگران کارگاه را به مدت شش تا دوازده ماه تحت پوشش بیمه بیکاری قرار دهد و بعد از اصلاح ساختار، کارگران را به میزان ذکر شده در قرارداد سه جانبه به محل کار برگرداند و یا کارفرمایان می توانند مطابق مفاد ماده (۹) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل و نوسازی صنایع

کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۲/۵/۲۶ و اصلاحات بعدی آن و قانون بیمه بیکاری مصوب ۱۳۶۹/۶/۲۶ عمل کنند.

ماده ٤٢- در مواد (۳) و (۹) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵، عبارت «و شهرک های فناوری» به ترتیب به انتهای بند (ج) و بعد از عبارت «پارک های علم و فناوری» اضافه می شود.

ماده ٤٣- دولت موظف است به منظور افزایش تولید محصولات دانش بنیان و کسب و گسترش سهم بین المللی ایران در صادرات این محصولات و افزایش تقاضای داخلی از این محصولات، حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از تصویب این قانون، برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان را تدوین کند و فهرست انواع حمایت ها از شرکت های تولیدکننده این محصولات را به خصوص در حوزه فناوری های نوین از قبیل: هوا فضا، ریزفناوری (نانو)، زیست فناوری (بایو) و زیست مهندسی را منتشر کند.
کلیه دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳٦٦/٦/۱ و اصلاحات بعدی آن و دارندگان ردیف در قوانین بودجه سنواتی مکلفند با رعایت قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰٤) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۵/۱، در برگزاری مناقصه ها از تولیدکنندگان داخلی موضوع مناقصه با اولویت محصولات مذکور دعوت و در شرایط مساوی به لحاظ قیمت و کیفیت بین تولیدکنندگان داخلی و خارجی موظف به خرید و عقد قرارداد با تولیدکننده داخلی هستند.

ماده ٤٤- متن زیر به انتهای تبصره (۱) ماده (۵) قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات مصوب ۱۳۸۹/۸/۵ اضافه می شود:
به منظور ایجاد زمینه های مشارکت و سرمایه گذاری بخش غیردولتی و حمایت کمی و کیفی از فعالیت های پژوهشی و فناوری، بالاخص پژوهش ها و فناوری های کاربردی توسعه ای، دولت مجاز است در تأسیس صندوق های غیردولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (۱۰۰) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۷۹/۱/۱۷ مشارکت کند و موظف به تقویت صندوق های دولتی موجود می باشد و باید ترتیبی اتخاذ کند که این صندوق ها مجاز به استفاده از وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی و سود تسهیلات مالی باشند. اساسنامه صندوق جدیدالتأسیس و آیین نامه مشارکت بخش دولتی، نظام بانکی و بخش غیردولتی در تأمین منابع مورد نیاز آن، جایگاه سازمانی، اهداف و وظایف این صندوق ها به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف مدت یک سال پس از تصویب این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٤٥- اصلاحات زیر در تبصره های (۱) و (۲) ماده (۹) و ماده (۳۲) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مصوب ۱۳۸۹/٤/۲۳ صورت می گیرد:

۱- عبارت «ظرف مدت یک سال» در تبصره (۱) ماده (۹) به «ظرف مدت پنج سال پس از تصویب این قانون»، اصلاح و عبارت «عکس های هوایی سال ۱۳٤٦ نیز جزو مستندات قابل قبول محسوب می شود» به انتهای تبصره اضافه می شود.

۲- واگذاری اراضی ملی و دولتی برای احداث شهرک های صنعتی، کشاورزی و خدمات گردشگری و مناطق ویژه اقتصادی مصوب و طرح های قابل واگذاری دولتی، با رعایت مقررات زیست محیطی، از شمول تبصره (۲) ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی مستثنی می شود. آیین نامه اجرایی این ماده توسط وزارتخانه های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

۳- در صدر ماده (۳۲) پس از عبارت «در قالب بودجه های سنواتی» عبارت «در ردیف اعتباری خاص» اضافه می شود.

ماده ٤٦- به بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود از محل حساب مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی، تفاوت ریالی ناشی از تعهدات ارزی قطعی با نرخ رسمی ارز تا نرخ ارز روز پرداخت ناشی از واردات کالاها و خدمات تا پایان سال ۱۳۹۱ را پس از رسیدگی به اسناد و حسابرسی دقیق پس از احراز ورود کالا به کشور و رعایت ضوابط قیمت گذاری و عرضه توسط دریافت کننده تسهیلات، تأمین نماید.

تبصره- گزارش اجرای این ماده شامل جزئیات اطلاعات مربوط به نحوه محاسبه مازاد حاصل از ارزیابی خالص دارایی های خارجی، اقلام تشکیل دهنده تعهدات ارزی با نرخ رسمی ارز، نحوه قطعی شدن این تعهدات هر سه ماه یک بار توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به کمیسیون های برنامه و بودجه و محاسبات و اقتصادی مجلس شورای اسلامی و دیوان محاسبات کشور ارسال می شود.

ماده ٤٧- کلیه بانک های عامل غیرتخصصی موظفند سهمی از تسهیلات اعطایی خود را حداقل معادل سهم بخش کشاورزی در اقتصاد کشور، بر اساس آخرین آمار رسمی تولید ناخالص ملی سالانه، به بخش کشاورزی اختصاص دهند.

شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلفند حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از تصویب این قانون دستور العمل این اقدام را ابلاغ کنند و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران گزارش عملکرد این ماده را به تفکیک بانک ها به صورت شش ماهه به کمیسیون کشاورزی، آب و منابع طبیعی مجلس شورای اسلامی ارائه می نماید.

ماده ٤٨- دولت مکلف است ظرف مدت یک سال از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون اقدامات لازم را برای ایجاد سامانه داده ها به منظور شناسایی دقیق واحدهای تولیدی محصولات کشاورزی به علاوه میزان تولید هر یک از محصولات توسط آنها انجام دهد تا امکان پرداخت یارلنه نقدی یا غیرنقدی به تولید محصولاتی که در بخش کشاورزی نیاز به حمایت دارند فراهم شود.

ماده ٤٩- دولت مکلف است از محل ماده (۱۲) قانون تشکیل سازمان مدیریت بحران کشور مصوب ۱۳۸۷/۲/۳۱ و ماده (۱۰) قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب۱۳۸۰/۱۱/۲۷ و اصلاحات بعدی آن اعتبارات لازم را به صورت کمک بلاعوض، یارانه حق بیمه محصولات کشاورزی و دامی، مابه التفاوت سود و کارمزد تسهیلات، وجوه اداره شده یا به صورت ترکیبی در همه زیربخش های کشاورزی به طور مستقیم یا از طریق بانک ها و مؤسسات اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و صندوق های موضوع حمایت از بخش کشاورزی و منابع طبیعی مندرج در ماده (۱۷) قانون افزایش بهره وری کشاورزی و منابع طبیعی حسب مورد، پرداخت، هزینه و مصرف نماید.

تبصره- دولت مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) سهم خود را متناسب با سهم پرداختی بیمه گذاران کشاورزی در سال قبل، در بودجه سنواتی پیش بینی و ردیف مستقلی جهت پرداخت به صندوق بیمه کشاورزی منظور کند.

ماده ٥٠- به دولت اجازه داده می شود براساس پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی در قالب لوایح بودجه، اعتبارات مورد نیاز را در قالب وجوه اداره شده برای متقاضیان ایجاد و توسعه کشت های متراکم گلخانه ای با اولویت مصرف کمتر آب و انرژی معمول دارد. آیین نامه اجرایی این ماده شش ماه پس از ابلاغ این قانون به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٥١- بانک ها مکلفند اسناد رسمی مالکیت مفروز و مشاع اراضی کشاورزی و محل اجرای طرح های کشاورزی، قراردادهای واگذاری اراضی ملی و دولتی وزارت جهاد کشاورزی، صنایع تبدیلی و تکمیلی کشاورزی و اسناد منازل روستایی را به عنوان وثیقه وام های بخش کشاورزی و روستایی بپذیرند. همچنین کلیه اسناد عادی مربوط به خرید و فروش چاه های کشاورزی مجاز دارای پروانه بهره برداری و سهام آنها که با پایاب مربوطه و با حفظ کاربری کشاورزی تا پایان سال ۱۳۹۲ تبادل و تنظیم شده باشد در جهت خدمات رسانی های مربوطه صرفاً نزد وزارتخانه های نیرو، جهاد کشاورزی و نفت در حکم اسناد رسمی تلقی می شوند.

ماده ۵۲- مرجع صدور مجوز تغییر کاربری اراضی کشاورزی موظف است برای احداث یا توسعه واحدهای صنعتی و معدنی دارای مجوز از مرجع ذی صلاح حداکثر ظرف مدت یک ماه از تاریخ تکمیل مدارک اعلام نظر نماید.

در صورت عدم پاسخ در مهلت مقرر، احداث یا توسعه واحدهای مذکور در اراضی دیم درجه چهار و بالاتر که امکان تبدیل آن به کشت آبی نباشد، با رعایت ضوابط زیست محیطی و پس از تأیید وزارت جهاد کشاورزی و پرداخت عوارض قانونی بلامانع است.

آیین نامه اجرایی مربوطه به پیشنهاد وزارتخانه های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت تا دو ماه پس از ابلاغ این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۳- به منظور تحقق تبصره بند (الف) ماده (۱) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار و اصلاح مواد (۱۲) و (۱۳) قانون اتاق بازرگانی و صنایع و معادن جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۶۹/۱۲/۱۵ ظرف مدت دو ماه پس از تصویب این قانون وزارت جهاد کشاورزی موظف است با مشورت و همکاری اتاق ایران، آیین نامه امکان حضور نمایندگان بخش کشاورزی را در هیأت نمایندگان استانی و ملی و نیز نمایندگان دولت (با معرفی وزیر جهاد کشاورزی) تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

ماده ٥٤- یک تبصره به شرح زیر به ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی اضافه می گردد:

تبصره- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور نسبت به رفع تداخلات ناشی از اجرای قوانین و مقررات موازی در اراضی ملی، دولتی و مستثنیات اشخاص اقدام نموده پس از رفع موارد اختلافی نسبت به اصلاح اسناد مالکیت و صدور اسناد اراضی کشاورزی اقدام نماید.

آیین نامه اجرایی این تبصره و چگونگی دریافت هزینه و قیمت اراضی رفع تداخل شده و مصرف آن برای حفاظت، پایش و سنددار کردن اراضی کشاورزی، با پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی با همکاری وزارت امور اقتصادی ودارایی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور سه ماه پس از ابلاغ قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۵۵- ادامه فعالیت واحدهای تولیدی موجود و دارای مجوز از مراجع قانونی ذی ربط در حریم شهرها و کلان شهرها و محدوده روستاها درصورتی که به تشخیص سازمان حفاظت محیط زیست آلاینده نباشد بلامانع است.

ماده ٥٦- واحدهای تولیدی کالا و خدمات آلاینده مستقر در مناطق آزاد تجاری ـ صنعتی و ویژه اقتصادی شبیه به واحدهای آلاینده مستقر در سرزمین اصلی با رعایت ترتیبات مشخص شده در قانون مالیات بر ارزش افزوده و اصلاحات بعدی آن مشمول عوارض آلایندگی می شوند.

ماده ٥٧- تبصره (۳) ماده (۳) قانون اصلاح مواد (۱)، (٦) و (۷) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی به شرح زیر اصلاح می شود و سه تبصره دیگر به عنوان تبصره های (٥)، (٦) و (۷) به این ماده الحاق می شود:

تبصره ۳- کلیه مراجعی که مجوز کسب و کار صادر می کنند موظفند نوع، شرایط و فرایند صدور، تمدید و لغو مجوزهایی را که صادر می کنند به همراه مبانی قانونی مربوطه ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این قانون، تهیه و به «هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار»، مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی به صورت الکترونیکی و پس از تأیید نماینده تام الاختیار یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ارسال کنند. این هیأت هر ماه حداقل یک بار به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و با حضور دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، رئیس دیوان محاسبات کشور یا نمایندگان تام الاختیار آنان، دو نماینده مجلس شورای اسلامی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق تعاون مرکزی ایران، رئیس اتاق اصناف ایران و حسب مورد نماینده دستگاه اجرایی ذی ربط موضوع ماده (٥) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (٥) قانون محاسبات عمومی کشور و دارندگان ردیف و عنوان در قانون بودجه سنواتی مربوط، تشکیل می شود. این هیأت موظف است حداکثر تا مدت سه ماه پس از ابلاغ این قانون، شرایط و مراحل صدور مجوزهای کسب و کار در مقررات، بخشنامه ها، آیین نامه ها و مانند اینها را به نحوی تسهیل و تسریع نماید و هزینه های آن را به نحوی تقلیل دهد که صدور مجوز کسب و کار در کشور با حداقل هزینه و مراحل آن ترجیحاً به صورت آنی و غیرحضوری و راه اندازی آن کسب و کار در کمترین زمان ممکن صورت پذیرد. مصوبات هیأت مذکور در مورد بخشنامه ها، دستورالعمل ها و آیین نامه ها پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و در مورد تصویب نامه های هیأت وزیران پس از تأیید هیأت وزیران برای کلیه مراجع صدور مجوزهای کسب و کار و کلیه دستگاه ها و نهادها که در صدور مجوزهای کسب و کار نقش دارند لازم الاجرا می باشد.

فعالیت این هیأت پس از انجام تکالیف مذکور نیز استمرار یافته و در صورتی که تحقق این اهداف به اصلاح قوانین نیاز داشته باشد، هیأت مذکور موظف است پیشنهادهای لازم را برای اصلاح قوانین تهیه و به مراجع مربوطه ارائه کند.

تبصره ٥- از تاریخ تصویب این قانون، وظایف و اختیارات «کارگروه موضوع ماده (٦٢) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱٥» به «هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار» موضوع قانون اصلاح مواد (۱)، (٦) و (۷) قانون اجرای سیاست های کلی

اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۱۳۹۳/٤/۱ منتقل می شود و ماده (٦٢) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران لغو می شود.

تبصره ٦- در مورد آن دسته از فعالیت های اقتصادی که نیازمند اخذ مجوز از دستگاه های متعدد می باشند، دستگاه اصلی موضوع فعالیت، وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور اخذ و تکمیل و صدور مجوز را برعهده خواهد داشت و از طریق ایجاد پنجره واحد به صورت حقیقی یا در فضای مجازی با مشارکت سایر دستگاه های مرتبط به گونه ای اقدام می نماید که ضمن رعایت اصل همزمانی صدور مجوزها، سقف زمانی مورد نظر برای صدور مجوز از زمان پیش بینی شده توسط هیأت «مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار» تجاوز ننماید.

در ایجاد فرایند پنجره واحد، دستگاه های فرعی صدور مجوز موظفند نسبت به ارائه خدمات از طریق استقرار نماینده تام الاختیار در محل پنجره های واحد و یا در فضای مجازی اقدام و همکاری لازم را به عمل آورند. دستورالعمل های مربوطه شامل رویه ها و ضوابط و نحوه برخورد با متخلفان (براساس قوانین و مقررات)، که به تأیید هیأت وزیران رسیده است و همچنین فهرست دستگاه های اصلی در صدور مجوز در فعالیت های مختلف متناسب با شرایط توسط هیأت «مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار» موضوع ماده (۳) قانون اصلاح مواد (۱)، (٦) و (۷) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی تهیه و ابلاغ می شود. از تاریخ تصویب این قانون، ماده (۷۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران لغو می شود.

تبصره ۷- مصوبات کمیته مذکور در ماده (۷٦) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران که مرتبط با وظایف و اختیارات هیأت مقررات زدایی و تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار می باشد به این هیأت ارسال می شود.

ماده ۵۸- تا رفع کامل تحریم ها علیه ملت ایران مصوبات هر یک از شوراهای فرعی شورای امنیت ملی که دارای آثار اقتصادی، تجاری، مالی و مرتبط با سرمایه گذاری، تولید، صادرات و واردات است باید تا چهل و هشت ساعت پس از تصویب برای کلیه اعضای ثابت شورای عالی امنیت ملی ارسال شود. چنانچه هر یک از اعضای مذکور تا ده روز کاری ایرادی نگیرند، مصوبه قابل اجرا است و در صورت وصول ایراد طی مدت مذکور، شورای فرعی موظف به رفع آن است. در غیر این صورت مصوبه باید به تصویب شورای عالی امنیت ملی برسد. مصوبات شورای فرعی نباید خلاف قوانین موضوعه کشور باشد.

ماده ۵۹- شهرداری ها مکلفند حداکثر تا یک هفته پس از پرداخت نقدی یا تعیین تکلیف نحوه پرداخت عوارض به صورت نسیه نسبت به صدور و تحویل پروانه ساختمان متقاضی اقدام نمایند.

درخواست یا دریافت وجه مازاد بر عوارض قانونی هنگام صدور پروانه یا بعد از صدور پروانه توسط شهرداری ها ممنوع است.

پرداخت صد درصد (۱۰۰٪) عوارض به صورت نقد شامل درصد تخفیفی خواهد بود که به تصویب شورای اسلامی شهر می رسد. در پرداخت عوارض به صورت نسیه (قسطی و یا یکجا) نیز به میزانی که به تصویب شورای اسلامی شهر می رسد حداکثر تا نرخ مصوب شورای پول و اعتبار به مبلغ عوارض اضافه می شود.

شهرداری ها مکلفند در صورت عدم اجرای طرح با کاربری مورد نیاز دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری تا پایان مهلت قانونی، بدون نیاز به موافقت دستگاه اجرایی ذی ربط با تقاضای مالک خصوصی یا تعاونی با پرداخت عوارض و بهای خدمات قانونی طبق قوانین و مقررات مربوطه پروانه صادر کنند.

ماده ٦٠- رعایت مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار در تدوین آیین نامه های اجرایی این قانون الزامی است.

قانون فوق مشتمل بر شصت ماده و سی و پنج تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ اول اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و چهار مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹٤/۲/۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی ـ علی لاریجانی

آیین نامه اجرایی ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹۴/۰۵/۱۱با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۵/۱۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۱۷
شماره ابلاغیه	۶۱۲۴۰/ت۵۲۲۳۰هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/٥/۱۱ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور ـ مصوب ۱۳۹٤ـ آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب۱۳۹٤-.

ب- بانک ها: بانک های دولتی و غیردولتی.

پ- مؤسسات اعتباری: مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ت- وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی.

ث- دستگاه های اجرایی: کلیه دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.

ج- طبقات اشخاص: اشخاص حقیقی و حقوقی طلبکار از دولت و بدهکار به دولت و شرکت های دولتی که در سه طبقه به شرح زیر قرار می گیرند:

۱- طبقه اول: اشخاص حقوقی خصوصی و تعاونی به تفکیک اشخاص

۲- طبقه دوم: نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی به تفکیک مؤسسه

۳- طبقه سوم: بانک ها و مؤسسات اعتباری به تفکیک بانک ها و مؤسسات اعتباری

چ- مطالبات دولت: مطالبات (اعم از جاری و غیرجاری) وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی و طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (طرح هایی که اعتبارات آن ها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می شود و مربوط به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های دولتی می باشد) که در چارچوب قوانین و مقررات ایجاد می شود.

ح- بدهی های دولت: بدهی های (اعم از جاری و غیرجاری) وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی و طرح های تملک دارایی های سرمایه ای (طرح هایی که اعتبارات آن ها از محل بودجه عمومی دولت تأمین می شود و مربوط به مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکت های دولتی می باشد) که در چارچوب قوانین و مقررات ایجاد می شود.

خ- مطالبات شرکت های دولتی: مطالبات شرکت های دولتی مشتمل بر شرکت های دولتی مستلزم ذکر یا تصریح نام اعم از مطالبات جاری و غیرجاری.

د- بدهی های شرکت های دولتی: بدهی های شرکت های دولتی مشتمل بر شرکت های دولتی مستلزم ذکر یا تصریح نام اعم از بدهی های جاری و غیرجاری.

تبصره ۱- بدهی ها و مطالبات دولت و شرکت های دولتی پس از تأیید سازمان حسابرسی قطعی محسوب می شود.

تبصره ۲- بدهی ها و مطالبات دولت که توسط دستگاه های اجرایی ذیربط اعلام نشده باشد، با اعلام وزارت و تأیید سازمان حسابرسی قطعی تلقی می شود.

ماده ۲- دستگاه های اجرایی مکلفند در اجرای این آیین نامه اطلاعات مورد درخواست وزارت را بر اساس بخشنامه ها و دستورالعمل های اجرایی موضوع این آیین نامه که حسب ضرورت با رعایت مقررات قانونی مربوط توسط وزارت ابلاغ خواهد شد، ارایه نمایند.

تبصره ۱- میزان و کیفیت اطلاعات مورد نیاز و همچنین نحوه و زمان بندی ارسال آن توسط وزارت تعیین می شود.

تبصره ۲- دستگاه های اجرایی موضوع این ماده مکلفند بسترهای سخت افزاری و نرم افزاری لازم برای تبادل بر خط اطلاعات مالی مورد نیاز با وزارت را ایجاد و دسترسی های مربوط را برای وزارت فراهم نمایند.

ماده ۳- وزارت موظف است ظرف شش ماه پس از لازم الاجراء شدن قانون، جدول بدهی ها و مطالبات دولت و شرکت های دولتی را در طبقات اشخاص تهیه و برای ارسال به کمیسیون های اقتصادی و برنامه و بودجه و محاسبات مجلس شورای اسلامی به رئیس جمهور ارایه نماید.

تبصره- جدول مذکور باید هر سه ماه یک بار به روزرسانی و ارایه شود.

ماده ٤- وزارت موظف است از سال ۱۳۹۵، هم زمان با ارایه لایحه بودجه سالانه کل کشور، جدول بدهی ها و مطالبات قطعی شده دولت را تا پایان سال قبل به تفکیک طبقات اشخاص برای ارسال به مجلس شورای اسلامی به رئیس جمهور ارایه نماید.

تبصره ۱- در راستای بند (پ) ماده (۱) قانون و تبصره آن، دستگاه های اجرایی حسب مورد مکلفند نسبت به اخذ تأییدیه سازمان حسابرسی و ارائه آن به وزارت بر اساس ترتیبات مقرر در ماده (۲) این آیین نامه اقدام نمایند. تأییدیه های اخذ شده از سازمان حسابرسی که در اجرای این تبصره دریافت می شود، در حکم تأیید گزارش های سالانه توسط سازمان حسابرسی تلقی می شود.

تبصره ۲- اعتبار لازم برای انجام حسابرسی موضوع تبصره (۱) این ماده، توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور در لوایح بودجه سنواتی ذیل بودجه دستگاه های اجرایی مربوط، پیش بینی می شود.

ماده ٥- وزارت مجاز است رأساً با اعزام مأمور، اسناد و مدارک مربوط را در محل دستگاه های اجرایی مورد رسیدگی قرار دهد.

ماده ٦- به منظور اجرای احکام مندرج در بندهای (ب) و (پ) ماده (۱) قانون، از ابتدای سال ۱۳۹۵ مرکز جداگانه ای در وزارت با مسوولیت خزانه داری کل کشور ایجاد می شود. سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظف است نیروی انسانی مرکز یاد شده را از محل نیروهای موجود در دولت و اعتبار مورد نیاز آن را از محل اعتبار برنامه تنظیم صورتحساب عملکرد سالانه بودجه کل کشور تأمین نماید. این مرکز موظف است خلاصه مطالبات، بدهی ها و تعهدات دولت را احصا و ثبت کند و علاوه بر گزارش های فصلی، گزارش های سالانه (موضوع ماده (٤) این آیین نامه) را برای ارایه به رئیس جمهور و مجلس شورای اسلامی تهیه نماید.

تبصره- پس از تشکیل مرکز یاد شده، تصویب نامه شماره ۲۳٦۰۹/ت۵۰۱۸۳هـ مورخ ۱۳۹۳/۳/٤ کان لم یکن تلقی می شود.

ماده ۷- وزارت و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور موظفند حسب مورد بر اساس تبصره ماده (۱) قانون نسبت به اصلاح ساختار سازمانی وزارت و تهیه و ابلاغ شرح وظایف مرکز موضوع ماده (٦) اقدام نمایند.

معاون اول رئیس‌جمهور ـ اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	
مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۲۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۴
شماره ابلاغیه	۴۱۸۴۸/ت۵۲۰۲۶هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/۰۳/۲۷ به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-، آیین نامه اجرایی بند یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

بخش اول: تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات به کار رفته در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران – مصوب ۱۳۸٤- و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی – مصوب ۱۳۸۸- به همان معانی در این آیین نامه به‌کار می روند. سایر اصطلاحات زیر در این آیین نامه دارای معانی مشروح مربوط است:

الف- مطالبات قطعی دولت و شرکت های دولتی: مطالباتی که طبق قوانین و مقررات مربوط به تأیید رسیده باشد.

ب- بدهی های قطعی دولت و شرکت های دولتی: بدهی هایی که طبق قوانین و مقررات مربوط ایجاد و تأیید شده باشد.

ج- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور – مصوب ۱۳۹٤–

د- کارگروه اجرایی: کارگروه اجرایی انتشار صکوک اجاره موضوع ماده (۷) این آیین نامه

هـــ- بانی: وزارت امور اقتصادی و دارایی است که در قالب این آیین نامه انتشار اوراق صکوک اجاره بنا به اراده آن انجام می گیرد. در خصوص انتشار اوراق توسط شرکت های دولتی، بانی شرکت مزبور است.

ماده ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی می تواند دارایی های دولت را که حایز شرایط مقرر در بخش دوم این آیین نامه باشد، مبنای انتشار صکوک اجاره قرار دهد.

تبصره- دارایی های مبنای انتشار اوراق اجاره با رعایت مقررات مربوط به صورت مستقیم و بدون قید و شرط به مالکیت نهاد واسط در می آید و پس از پایان مدت قرارداد اجاره به شرط تملیک و تسویه کامل اوراق، در صورتی که دارایی مبنای انتشار اوراق به دولت تعلق داشته باشد به مالکیت بانی و در صورتی که اموال سایر اشخاص مبنای انتشار اوراق قرار بگیرد به مالکیت اشخاص مذکور در می آید.

ماده ۳- دستگاه های موضوع مواد (۲)، (۳) و (٤) قانون محاسبات عمومی کشور برای استفاده از سازوکار اوراق صکوک اجاره مکلفند دارایی هایی را که حایز شرایط مقرر در بخش دوم این آیین نامه است، به وزارت امور اقتصادی و دارایی معرفی کنند. میزان تخصیص اوراق به دستگاه های اجرایی مزبور متناسب با دارایی های معرفی شده به وزارت امور اقتصادی و دارایی به تأیید کارگروه اجرایی می رسد.

تبصره ۱- در صورتی که دستگاه های یادشده دارایی های مذکور را تا آبان ماه هر سال معرفی ننمایند، وزارت امور اقتصادی و دارایی پیشنهاد لازم را برای تصویب هیأت وزیران ارایه می کند.

تبصره ۲- دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۲) قانون محاسبات عمومی کشور مجازند با تایید وزیر ذی ربط نسبت به اعلام مجموعه‌ای از دارایی های خود و سایر واحدهای زیرمجموعه خود برای انتشار اوراق اجاره و تسویه مجموعه بدهی های اعلامی اقدام نمایند.

ماده ٤- ضامن اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:

الف- در خصوص اوراق منتشره که بانی، وزارت اموراقتصادی و دارایی است ضامن، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور است.

ب- در مورد شرکت های دولتی، ضامن به پیشنهاد شرکت و تأیید کارگروه اجرایی با رعایت قوانین و مقررات مربوط تعیین می شود.

تبصره ۱- در مورد بدهی طرح های تملک دارایی های سرمایه ای شرکت های دولتی که از بودجه عمومی دولت تأمین و پرداخت می شود و همچنین بدهی شرکت هایی که به موجب ماده (٦) قانون به دولت منتقل می شود، ضامن سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور است.

تبصره ۲- خزانه داری کل کشور مکلف است پرداخت اعتبارات موضوع این آیین نامه را پس از تخصیص سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مقدم بر تمامی پرداخت ها انجام دهد.

تبصره ۳- در صورتی که اوراق صکوک اجاره منتشره دارای رتبه اعتباری باشد، وجود ضامن الزامی نیست.

ماده ۵- بدهی دولت به اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا تعاونی باید به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مزبور تسجیل شده و ضمن اعمال حساب در دفاتر و صورت های مالی به تأیید ذی حساب و رییس دستگاه اجرایی ذی ربط رسیده باشد.

تبصره- مرجع تأیید بدهی های قطعی شرکت های دولتی، سازمان حسابرسی است.

ماده ٦- اعتبارات مربوط به بازپرداخت اصل و فرع اوراق صکوک اجاره مربوط به دولت و طرح های تملک دارایی های سرمایه ای شرکت های دولتی توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور طی ردیف خاصی در قوانین بودجه سنواتی پیش بینی می شود. اعتبارات مزبور پس از تخصیص در مقاطع مربوط توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) به درخواست ذی حساب وزارت مزبور از طریق شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه به سرمایه گذاران پرداخت می شود.

ماده ۷- به منظور اجرای این آیین نامه کارگروه اجرایی انتشار اوراق صکوک اجاره با اعضا، وظایف و اختیارات زیر تشکیل می گردد:

الف- اعضای کارگروه به شرح زیر است:

۱- نماینده تام الاختیار وزیر امور اقتصادی و دارایی (مسئول کارگروه)

۲- نماینده تام الاختیار رییس سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور

۳- نماینده تام الاختیار وزیر یا بالاترین مقام دستگاه ذیربط حسب مورد

٤- نماینده تام الاختیار رییس کل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

۵- نماینده تام الاختیار رییس سازمان بورس و اوراق بهادار

ب- وظایف و اختیارات کارگروه به شرح زیر است:

۱- اولویت بندی مطالبات قطعی اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی به منظور پرداخت بدهی دولت و شرکت های دولتی به آن ها در چارچوب این آیین نامه

۲- تعیین مبالغ قابل انتشار اوراق صکوک اجاره توسط وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی

۳- تصویب نرخ سود پیشنهادی برای اوراق

٤- تعیین دوره بازپرداخت اجاره

۵- تعیین نوع قرارداد اجاره

٦- نظارت عالیه بر فرآیند انتشار، فروش، انجام تعهدات و تسویه نهایی اوراق صکوک اجاره در چارچوب این آیین نامه

۷- تعیین بازارگردان (حسب تشخیص و اعلام سازمان بورس و اوراق بهادار)

۸- تأیید دارایی های مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره.

تبصره ۱- در مورد بندهای (۱) و (۲) پس از اخذ نظر موافق سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور تصمیم گیری خواهد شد. سازمان مزبور مکلف است نظر مکتوب خود را ظرف دو هفته اعلام نماید و در غیر این صورت موافقت محسوب خواهد شد.

تبصره ۲- تصمیم گیری در خصوص انتشار اوراق صکوک اجاره در کارگروه اجرایی با رأی اکثریت خواهد بود. در هر شرایط برای اتخاذ تصمیم حداقل سه رأی موافق لازم است. در خصوص بندهای (۱) و (۲) سازمان بورس و اوراق بهادار فاقد حق رأی خواهد بود.

تبصره ۳- دبیرخانه کارگروه اجرایی در معاونت نظارت مالی وزارت امور اقتصادی و دارایی و خزانه داری کل کشور مستقر می گردد.

تبصره ٤- در صورت موافقت اشخاص طلبکار، حسب تشخیص کارگروه اجرایی امکان واگذاری اوراق اجاره فروش نرفته در عرضه عمومی به طلبکار صرفاً با رعایت موازین شرعی مورد تایید و مقررات مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار وجود دارد. در این صورت اشخاص طلبکار باید مطابق مقررات بازار اوراق بهادار نسبت به ارایه تعهدات مربوط و ارایه کد معاملاتی معتبر اقدام نمایند.

بخش دوم – شرایط دارایی

ماده ۸- دارایی های مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره باید دارای شرایط زیر باشد:

الف- مشخصات عمومی:

۱- به کارگیری آن در فعالیت دستگاه های اجرایی استفاده کننده از اوراق صکوک اجاره، منجر به ایجاد جریانات نقدی شده یا از خروج وجوه نقد جلوگیری کند.

۲- هیچ گونه محدودیت یا منع قانونی، قراردادی یا قضایی برای انتقال دارایی، منافع و حقوق ناشی از آن وجود نداشته باشد.

۳- تصرف و اعمال حقوق مالکیت در آن برای نهاد واسط دارای هیچگونه محدودیتی نباشد.

٤- مالکیت آن به صورت مشاع نباشد.

۵- امکان واگذاری به غیر را به سهولت داشته باشد.

٦- تا زمان انتقال مالکیت دارایی به ناشر، دارایی از پوشش بیمه ای مناسب و کافی برخوردار باشد.

ب- انواع دارایی های قابل قبول جهت انتشار اوراق اجاره به شرح زیر می باشند:

۱- زمین

۲- ساختمان و تأسیسات

۳- ماشین آلات و تجهیزات

٤- وسایل حمل و نقل

تبصره ۱- اموال موضوع بندهای (۱) تا (٤) ماده (۱۱۵) قانون محاسبات عمومی کشور مشمول انتشار اوراق صکوک اجاره نیستند.

تبصره ۲- ارزش دارایی و عمر مفید اقتصادی آن باید توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری تعیین شود.

تبصره ۳- در صورتی که دارایی های اشخاص موضوع این آیین نامه در اجرای فرآیند انتشار اوراق اجاره مستقیماً یا از طریق نهاد واسط به دولت منتقل شده و مبنای انتشار اوراق اجاره قرار گیرد، نقل و انتقالات مربوط به آن، مشمول ماده (١٤) قانون می باشد.

ماده ۹- شرایط بیمه دارایی در مدت زمان اجاره، در قرارداد اجاره تعیین و هزینه آن توسط دستگاه بهره بردار تأمین می‌شود.

تبصره- با توجه به ماهیت برخی دارایی های قابل قبول برای انتشار اوراق اجاره و براساس مستنداتی که در گزارش توجیهی ارایه می گردد، کارگروه اجرایی مجاز است برخی از دارایی ها را از شرایط مندرج در مواد (۸) و (۹) مستثنی نماید.

بخش سوم- شرایط اوراق صکوک اجاره

ماده ۱۰- انواع قراردادهای اجاره مورد قبول در انتشار اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:

۱- اجاره به شرط تملیک

۲- اجاره با اختیار فروش دارایی در سررسید اجاره توسط نهاد واسط با قیمت معین.

ماده ۱۱- با انتشار اوراق اجاره، رابطه وکیل و موکل میان ناشر و خریداران اوراق اجاره برقرار می شود. ناشر به وکالت از طرف خریداران ملزم به صرف وجوه حاصل از فروش اوراق اجاره جهت خرید دارایی موضوع انتشار و اجاره آن به بانی است، تملیک اوراق اجاره به منزله قبول وکالت ناشر بوده و وکالت ناشر تا سررسید و تسویه نهایی اوراق اجاره غیرقابل عزل، نافذ و معتبر است.

ماده ۱۲- دارندگان اوراق اجاره نمی توانند تقاضای تقسیم دارایی مبنای انتشار اوراق صکوک اجاره را نمایند.

ماده ۱۳- سررسید اوراق اجاره نمی تواند بیش از مدت زمان باقی مانده از عمر مفید اقتصادی دارایی باشد.

ماده ١٤- مواعد پرداخت منافع مرتبط با اوراق صکوک اجاره توسط کارگروه اجرایی تعیین می شود.

ماده ۱۵- اوراق صکوک اجاره به صورت با نام منتشر می شود و به عنوان ابزار مالی موضوع بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران از قابلیت معامله در بازار بورس و یا خارج از بورس (فرابورس) برخوردار است. ثبت نام و مشخصات خریداران اوراق مزبور الزامی است.

ماده ۱۶- اوراق صکوک اجاره بدون تعهد بازخرید و با امضای وزیر امور اقتصادی و دارایی، منتشر می شود.

ماده ۱۷- فروش اوراق صکوک اجاره به کسر یا صرف (بالاتر یا پایین تر از ارزش اسمی) در بازار اولیه با تأیید کارگروه اجرایی مجاز است.

بخش چهارم- فرآیند انتشاراوراق صکوک اجاره

ماده ۱۸- برای صدور مجوز انتشار اوراق صکوک اجاره، پیشنهادات حاوی مدارک و مستندات مربوط توسط دستگاه ها و شرکت های متقاضی به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه می شود. وزارت مذکور با هماهنگی سازمان بورس و اوراق بهادار پس از بررسی های لازم پیشنهاد نهایی را در کارگروه اجرایی طرح می کند.

ماده ۱۹- مدارک و مستندات مورد نیاز برای انتشار اوراق صکوک اجاره به شرح زیر است:

۱- مدت و نوع اجاره، میزان اجاره بها و نحوه پرداخت آن به سرمایه گذاران

۲- گزارش کارشناس یا کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری درخصوص دارایی و ارزش آن

۳- تأییدیه سازمان ثبت اسناد و املاک کشور یا سایر مراجع ذی صلاح مبنی بر نبود محدودیت یا منع قانونی، قراردادی یا قضایی برای انتقال دارایی، منافع و حقوق ناشی از آن

٤- گزارش توجیهی تأمین مالی از طریق انتشار اوراق صکوک اجاره

۵- اطلاعات کامل مطالبات قطعی شده اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی و تعاونی و پیشنهاد اولویت های تسویه بدهی به کارگروه اجرایی

بخش پنجم- سایر مقررات

ماده ۲۰- اوراق صکوک اجاره جزء اوراق موضوع بند (۲٤) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ماده ۲۱- کلیه کارمزدها و حق الزحمه های انتشار اوراق صکوک اجاره حسب مورد بر عهده سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور یا شرکت دولتی استفاده کننده از این اوراق است.

ماده ۲۲- رعایت ماده (٤٦) قانون محاسبات عمومی کشور برای انتشار اوراق صکوک اجاره موضوع این آیین نامه الزامی است. انتشار این اوراق به صورت الکترونیکی مجاز است.

ماده ۲۳- تسویه بدهی و ثبت آن در حساب دستگاه های اجرایی مطابق دستورالعمل های حسابداری ابلاغی وزارت امور اقتصادی و دارایی با رعایت ماده (۱۲۸) قانون محاسبات عمومی کشور انجام می شود.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور

اصلاح آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۱۲/۱۲
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۱۲/۱۳
شماره ابلاغیه	۱۶۴۲۴۱/ت۵۲۹۴۰هـ

آیین نامه اجرایی بند (ب) ماده (۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹٤- موضوع تصویب نامه شماره ٤۱۸٤۸/ت٥۲۰۲٦هـ مورخ ۱۳۹٤/٤/٤ به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- بند (هـ) ماده (۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

هـ- بانی: وزارت امور اقتصادی و دارایی است که در قالب این آیین‌نامه و به نمایندگی از دولت انتشار اوراق اجاره به اراده آن انجام می‌گیرد. در خصوص انتشار اوراق توسط شرکتهای دولتی، بانی شرکت مزبور است.

۲- متن زیر به عنوان بند (و) به ماده (۱) اضافه می‌شود:

و- اشخاص طلبکار: اشخاص موضوع ماده (۲) قانون که از دولت و شرکت های دولتی مطالبات قطعی دارند.

۳- ماده (۲) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲- وزارت امور اقتصادی و دارایی می‌تواند دارایی‌های دولت و یا سایر اشخاص حقیقی و حقوقی (منوط به موافقت اشخاص مذکور) را که حایز شرایط مقرر در بخش دوم این آیین‌نامه باشد، مبنای انتشار اوراق اجاره قرار دهد. هرگونه نقل و انتقال دارایی‌ها برای فراهم شدن امکان استفاده از دارایی‌های مذکور برای انتشار اوراق، مشمول ماده (۱۲) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸- است.

تبصره- دارایی‌های مبنای انتشار اوراق اجاره با رعایت مقررات مربوط به صورت مستقیم و بدون قید و شرط به مالکیت نهاد واسط در می‌آید و پس از پایان مدت قرارداد اجاره به شرط تملیک و تسویه کامل اوراق، در صورتی که دارایی مبنای انتشار اوراق به دولت تعلق داشته باشد به مالکیت بانی و در صورتی که اموال سایر اشخاص مبنای انتشار اوراق قرار بگیرد به مالکیت اشخاص مذکور در می‌آید.

٤- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۳) اضافه می‌شود:

تبصره - دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۲) قانون محاسبات عمومی کشور مجازند با تایید وزیر ذی‌ربط نسبت به اعلام مجموعه‌ای از دارایی‌های خود و سایر واحدهای زیرمجموعه خود برای انتشار اوراق اجاره و تسویه مجموعه بدهی‌های اعلامی اقدام نمایند.

۵- تبصره‌های (۱) و (۲) ماده (٤) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۱- در مورد بدهی‌های قطعی طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای شرکت‌های دولتی که از بودجه عمومی دولت تأمین و پرداخت می‌شود و همچنین بدهی‌های قطعی شرکت‌هایی که به موجب ماده (٦) قانون به دولت منتقل می‌شود، ضامن سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور است.

تبصره ۲- خزانه‌داری‌کل کشور مکلف است پرداخت اعتبارات موضوع این آیین‌نامه را با رعایت مقررات مربوط مقدم بر تمامی پرداخت‌ها انجام دهد.

٦- ماده (۵) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۵- بدهی قطعی دولت به اشخاص طلبکار باید به استناد ماده (۱۹) قانون محاسبات عمومی کشور ایجاد و با توجه به ماده (۲۰) قانون مزبور تسجیل شده و ضمن اعمال حساب در دفاتر و صورتهای مالی به تأیید ذیحساب و رییس دستگاه اجرایی ذیربط رسیده باشد.

۷- جزءهای (۱) و (۷) بند (ب) ماده (۷) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۱- اولویت‌بندی مطالبات قطعی اشخاص طلبکار به منظور پرداخت بدهی قطعی دولت و شرکت‌های دولتی به آن‌ها در چارچوب این آیین‌نامه.

۷- تعیین بازارگردان و متعهد پذیره‌نویس (حسب تشخیص و اعلام سازمان بورس و اوراق بهادار).

۸- متن زیر به عنوان تبصره (٤) به بند (ب) ماده (۷) اضافه می‌شود:

تبصره ٤- در صورت موافقت اشخاص طلبکار، حسب تشخیص کارگروه اجرایی امکان واگذاری اوراق اجاره فروش نرفته در عرضه عمومی به طلبکار صرفاً با رعایت موازین شرعی مورد تایید و مقررات مصوب سازمان بورس و اوراق بهادار وجود دارد. در این صورت اشخاص طلبکار باید مطابق مقررات بازار اوراق بهادار نسبت به ارایه تعهدات مربوط و ارایه کد معاملاتی معتبر اقدام نمایند.

۹- جزءهای (۳) و (٦) بند (الف) ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۳- تصرف و اعمال حقوق مالکانه در آن برای نهاد واسط دارای هیچگونه محدودیتی نباشد.

٦- تا زمان انتقال مالکیت دارایی به ناشر (نهاد واسط)، دارایی از پوشش بیمه‌ای مناسب و کافی برخوردار باشد.

۱۰- تبصره (۲) بند (ب) ماده (۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

تبصره ۲- ارزش دارایی و عمر مفید اقتصادی آن باید توسط کارشناس یا کارشناسان منتخب کانون کارشناسان رسمی دادگستری تعیین شود. کارگروه اجرایی مجاز است در مواردی که نظریه ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری وجود داشته باشد و بیش از شش ماه از تاریخ صدور آن نگذشته باشد، ارزیابی مجدد دارایی توسط کارشناس رسمی دادگستری را مستثنی نماید.

۱۱- متن زیر به عنوان تبصره (۳) به بند (ب) ماده (۸) اضافه می‌شود:

تبصره ۳- در صورتی‌که دارایی‌های اشخاص موضوع این آیین‌نامه در اجرای فرآیند انتشار اوراق اجاره مستقیماً یا از طریق نهاد واسط به دولت منتقل شده و مبنای انتشار اوراق اجاره قرار گیرد، نقل و انتقالات مربوط به آن، مشمول ماده (١٤) قانون می‌باشد.

۱۲- ماده (۹) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۹- شرایط بیمه دارایی در مدت زمان اجاره، در قرارداد اجاره تعیین و هزینه آن توسط دولت یا شرکت دولتی که از ابزار تامین مالی برای پرداخت دیون خود استفاده می‌نماید، تأمین می‌شود.

۱۳- متن زیر به عنوان تبصره به ماده (۹) اضافه می‌شود:

تبصره - با توجه به ماهیت برخی دارایی های قابل قبول برای انتشار اوراق اجاره و براساس مستنداتی که در گزارش توجیهی ارایه می‌گردد، کارگروه اجرایی مجاز است برخی از دارایی ها را از شرایط مندرج در مواد (۸) و (۹) مستثنی نماید.

۱۴- متن زیر به عنوان جزء (۳) به ماده (۱۰) اضافه می‌شود:

۳- سایر قراردادهای اجاره که با رعایت قوانین و مقررات حاکم بر بازار اوراق بهادار طراحی و ارایه شده باشد.

۱۵- ماده (۱۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۱- با انتشار اوراق اجاره، رابطه وکیل و موکل میان نهاد واسط و دارندگان اوراق اجاره برقرار می‌شود. نهاد واسط به وکالت از طرف دارندگان ملزم به صرف وجوه حاصل از فروش اوراق اجاره جهت خرید دارایی موضوع انتشار و اجاره آن حسب مورد به بانی و سایر اشخاص موضوع این آیین‌نامه است، تملیک اوراق اجاره به منزله قبول وکالت نهاد واسط بوده و وکالت نهاد واسط تا سررسید و تسویه نهایی اوراق اجاره غیرقابل عزل، نافذ و معتبر است.

۱۶- در ماده (۱۵) عبارت "(فرابورس)" حذف می شود.

۱۷- ماده (۱۸) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۱۸- برای صدور مجوز انتشار اوراق اجاره، پیشنهادات حاوی مدارک و مستندات مربوط توسط دستگاه‌ها، شرکت‌ها و طلبکاران متقاضی به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه می‌شود.وزارت مذکور با هماهنگی سازمان بورس و اوراق بهادار پس از بررسی‌های لازم و اطمینان از رعایت مقررات مصوب مربوط به بازار اوراق بهادار پیشنهاد نهایی را درکارگروه اجرایی طرح می‌کند. تصمیم کارگروه توسط دبیرخانه اعلام و سپس موافقت اصولی توسط سازمان بورس و اوراق بهادار صادر می‌شود. صدور مجوز توسط سازمان بورس و اوراق بهادار به منظور انتشار اوراق اجاره از طریق نهاد واسط، منوط به انعقاد قراردادهای لازم میان ارکان در چارچوب تعیین شده توسط سازمان مذکور و حسب مورد ارایه سایر مدارک به مرجع مذکور می‌باشد.

۱۸- جزء (۵) ماده (۱۹) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

۵- اطلاعات کامل مطالبات قطعی شده اشخاص طلبکار و پیشنهاد اولویت‌های تسویه بدهی به کارگروه اجرایی.

۱۹- متن زیر به عنوان بند (۶) به ماده (۱۹) اضافه می‌شود:

۶- سایر مدارک مورد نیاز به تشخیص کارگروه.

۲۰- ماده (۲۰) حذف می شود.

۲۱- ماده (۲۱) به شرح زیر اصلاح می‌شود:

ماده ۲۱- انتشار اوراق اجاره موضوع این آیین نامه تابع مقررات مربوط در بازار اوراق بهادار است. همچنین انتشار این اوراق به صورت الکترونیکی مجاز است.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور

اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۴/۰۲
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۴/۱۵
شماره ابلاغیه	۴۳۴۵۵/ت۵۲۸۲۰هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰٤/۰۲ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- تصویب کرد:

در ماده (٤) آیین نامه اجرایی ماده (۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موضوع تصویب نامه شماره ۸۳۹۷۹/ت۵۲۳٦٦هـ مورخ ۱۳۹٤/۰٦/۲۹ عبارت «در سررسید مقرر بر اساس ضوابط و مقررات قانونی مربوط با هماهنگی دستگاه اجرایی طلبکار» جایگزین عبارت «در همان سال» می شود.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۸/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۸/۱۷
شماره ابلاغیه	۱۰۷۰۳۶/ت۵۲۰۴۷هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۸/۰٦ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری

اسلامی ایران و ماده (٤) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ١٣٩٤-، آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ١- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ١٣٩٤-.

ب- واحد تولیدی: بنگاه دارای پروانه بهره برداری یا مجوز از دستگاه های اجرایی ذی ربط.

پ- هزینه تحقیقاتی و ارتقای وضعیت زیست محیطی: هزینه های طرح های پژوهشی و مطالعاتی مصوب واحدهای تحقیق و توسعه نزد دستگاه های اجرایی مربوط که سبب کاهش یا رفع آلایندگی و یا منجر به ثبت اختراع یا حق امتیاز شده باشد.

ت- حق امتیاز تولید کالا یا خدمات: امتیاز، مجوز یا گواهینامه ای که واحد تولیدی برای تولید کالا یا خدمات جدید و یا ارتقای فرآیندهای تولید و ارایه خدمات از دستگاه های اجرایی ذی-ربط در اثر فعالیت های تحقیق و توسعه دریافت می کند.

ث- ثبت اختراع: گواهینامه ثبت اختراع (پتنت) از مراجع ذی صلاح ملی یا بین المللی زیست محیطی.

ماده ٢- دستگاه های اجرایی ذی ربط مجازند تا پنجاه درصد (٥٠٪) هزینه های تحقیقاتی یا ارتقای وضعیت زیست محیطی واحدهای تولیدی را در حدود منابع پیش بینی شده در بودجه های سنواتی، در قالب کمک و در چارچوب موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پرداخت نمایند.

تبصره- کمک موضوع این ماده به مأخذ پرداخت، هزینه قطعی شده برای دستگاه اجرایی ذی-ربط محسوب می گردد.

ماده ٣- دستگاه های اجرایی ذی ربط طرح های تحقیق و توسعه و ارتقای زیست محیطی مشمول را با توجه به منابع اعتباری مصوب، براساس ماهیت، میزان اثر درون بنگاهی و فرابنگاهی طرح، رسوخ فناوری در بخش، ارتقای بهره وری کل عوامل تولید، پیچیدگی و تنوع عوامل موثر بر طرح و میزان هزینه بری آنها، اولویت بندی نموده و کمک های مذکور را براساس سرفصلهای مقرر در ماده (٤) این آیین نامه به واحد یا واحدهای تولیدی (طرح های مشترک) ذی ربط اختصاص می دهند. میزان کمک ها به نسبت اعتبار تخصیص یافته به دستگاه های اجرایی موضوع ماده (٢) این آیین نامه خواهد بود.

ماده ٤- هزینه های زیر به عنوان هزینه های تحقیقاتی مرتبط قابل قبول می باشد:

الف- هزینه های آزمایشگاهی، آزمون نمونه اولیه و آزمایش های بالینی، هزینه استانداردهای ایمنی و ارتقای زیست محیطی.

ب- هزینه های ثبت و حفاظت از حق اختراع داخلی و خارجی.

پ- هزینه های مربوط به همکاری های تحقیقاتی با دانشگاه ها، مراکز پژوهشی و شرکت های دانش بنیان.

ت - هزینه های خرید یا اخذ حق استفاده از اختراعات، حق امتیاز و دانش فنی از سایر اشخاص حقیقی و حقوقی که به ثبت حق اختراع داخلی و خارجی مشروح در ادعانامه منجر شده است.

تبصره ۱- کمک های موضوع این آیین نامه در سقف بودجه های سالیانه تنها شامل آن دسته از هزینه های تحقیقاتی یا ارتقای وضعیت زیست محیطی می شود که حق امتیاز کالا یا خدمات یا ثبت اختراع حاصل از آن پس از تصویب قانون صورت گرفته باشد.

تبصره ۲- اعطای کمک های موضوع این آیین نامه به هر واحد تولیدی منوط به عدم استفاده از مزایا یا کمک های مشابه برای هر حق امتیاز یا هر ثبت اختراع فقط یک بار مجاز خواهد بود.

ماده ۵- دستگاه های اجرایی حسب مورد با استفاده از تمامی ظرفیت های ساختاری و نهادی موجود کشور مسئول اجرای این آیین نامه بوده و مکلفند گزارش های مربوط را سالانه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارایه نمایند.

ماده ٦- دستگاه های اجرایی مجازند از محل منابع داخلی خود و با رعایت قوانین و مقررات مربوط با تأیید بالاترین مقام دستگاه تا پنجاه درصد (۵۰٪) هزینه های تحقیقاتی واحدهای تولیدی ذی ربط را که منجر به کسب حق امتیاز تولید کالا یا خدمات یا ثبت اختراع یا ارتقای وضعیت زیست محیطی شده در قالب کمک پرداخت نمایند. این پرداخت به عنوان هزینه قطعی شده برای دستگاه اجرایی ذی ربط محسوب می شود.

ماده ۷- واحدهای تولیدی مشمول این آیین‌نامه مکلفند درخواست خود را در سامانه جامع وزارت صنعت، معدن و تجارت که به این منظور راه اندازی می شود، ثبت نمایند تا وزارتخانه های مربوط ظرف سه ماه درخواست را بررسی و نتیجه ارزیابی و میزان کمک به هر واحد مشمول را براساس دستورالعمل های مندرج در سامانه اعلام نمایند.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۲۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۲۷
شماره ابلاغیه	۶۷۵۷۲/ت۵۲۱۵۳هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/٤/۲۱ به پیشنهاد مشترک سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد ماده (۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور – مصوب ۱۳۹٤– آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱– در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف– سازمان : سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

ب– دستگاه متقاضی : وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکت های دولتی.

پ– طرح های قابل واگذاری : طرح، پروژه و فعالیت هایی که در اجرای قوانین و مقررات مربوط به بخش غیردولتی واگذار می شود.

ماده ۲– دستگاه متقاضی در مرحله ارایه پیشنهاد واگذاری طرح قابل واگذاری، نیاز خود را نسبت به خرید کالا و خدمات ناشی از اجرای طرح مورد واگذاری و مدت آن با ارایه گزارش توجیهی برای اخذ تأیید به سازمان ارسال می نماید.

ماده ۳– طرح مورد واگذاری باید از طریق مزایده عمومی توسط دستگاه متقاضی و مطابق قیمت تمام شده پیشنهادی دستگاه و با لحاظ شرایط و مدت نیاز به کالا و خدمات طرح مذکور با تأیید سازمان واگذار شود.

تبصره– قیمت تمام شده پیشنهادی دستگاه بر اساس دستورالعمل مصوب شورای اقتصاد خواهد بود.

ماده ٤– با پیش‌بینی امکان خرید کالا و خدمت در مرحله واگذاری و پس از قطعیت واگذاری، سازمان مجاز است کالا و خدمات ناشی از اجرای طرح واگذارشده را براساس مناقصه عمومی خریداری نماید.

ماده ۵– در صورت عدم نیاز به خرید کالا و خدمات ناشی از اجرای طرح های مورد واگذاری از سوی دستگاه اجرایی و تأیید سازمان، با اعلام کتبی موضوع در اسناد مزایده طرح، اجازه بهره برداری یا فروش در داخل و خارج کشور به بخش غیر دولتی داده می‌شود.

ماده ٦– حداکثر قیمت خرید کالا و خدمت مورد نظر باید تا سقف هزینه یا قیمت تمام شده مربوط باشد.

تبصره – قیمت تمام شده در سال‌های بعد متناسب با شاخص‌های اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به روز می‌شود.

ماده ۷– در مواردی که طرح های مورد واگذاری فاقد توجیه اقتصادی و مالی است و نیاز به پرداخت کمک داشته باشد، این کمک در اسناد مزایده یا مناقصه درج و پرداخت آن به صورت سنواتی و یا به صورت یکجا در قالب کاهش قیمت پایه در واگذاری طرح به منظور دستیابی به توجیه اقتصادی و مالی اعمال می‌شود.

ماده ۸– کالا و خدمت طرح‌های قابل واگذاری از محل اعتبارات دستگاه متقاضی، خریداری و براساس ترتیبات مورد توافق سازمان و دستگاه متقاضی، تحویل دستگاه متقاضی ذی ربط می گردد.

ماده ۹– وظایف و اختیارات سازمان در اجرای این آیین نامه به شرح زیر تعیین می شود:

الف– بررسی و تأیید پیشنهادهای دستگاه‌های متقاضی در مورد خرید کالا و خدمات طرح‌های قابل واگذاری.

ب– بررسی و تأیید پیشنهادهای دستگاه‌های متقاضی در مورد قیمت تمام شده کالا و خدمات.

پ– نظارت بر انتقال کالا و خدمات دریافتی از طرح واگذار شده به دستگاه‌های متقاضی.

ت– تهیه و تدوین دستورالعمل نحوه رسیدگی به درخواست‌ها و مواعد زمانی هر مرحله از کار و انتقال کالا و خدمات به دستگاه‌های متقاضی.

ماده ۱۰– دستگاه متقاضی موظف به واریز منابع حاصل از واگذاری طرح‌ها مطابق قوانین و مقررات مربوط به خزانه‌داری کل کشور می‌باشد.

اسحاق جهانگیری– معاون اول رییس جمهور

آیین نامه ساماندهی تبلیغات کالاها و خدمات موضوع ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۶/۰۸
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۶/۲۹
شماره ابلاغیه	۸۳۹۸۳/ت۵۲۲۰۷هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/٦/۸ به پیشنهاد وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، فرهنگ و ارشاد اسلامی، کشور و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤ـ آیین نامه ساماندهی تبلیغات کالاها و خدمات موضوع ماده (۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- نشان (برند) تجاری: نام، نماد، نشانه، طرح، شعار، علامت و آدرس وبگاه و یا ترکیبی از آنها که متعلق به یک محصول (کالا و خدمات) و یا بنگاه است و موجب شناسایی و تمایز آن از سایر محصولات، خدمات و یا بنگاه ها و همچنین انتقال یک مفهوم یا احساس به مخاطب می شود.

ب- نشان (برند) تجاری داخلی: آن دسته از نشان (برند)های مربوط به کالاها و خدماتی که در داخل تولید می شود.

پ- تبلیغات: ارتباط هدفمند با همگان یا گروه خاص که با استفاده از رسانه ها یا ابزارهای گوناگون از قبیل صدا و سیما، مطبوعات، تابلوهای شهری یا دیواری، وسایل حمل و نقل همگانی، فیلم های سینمایی، اوراق چاپی، تلفن و رایانه برای آگاهی دادن نسبت به کالا یا خدمت در جهت بازاریابی و عرضه آنها انجام می گیرد.

ت- دستگاه های اجرایی: دستگاه های موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری

ماده ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است به منظور توسعه، ترویج و تبلیغ نشان(برند)های تجاری داخلی در بازارهای داخلی و خارجی و با هدف افزایش رقابت پذیری کالاها و خدمات ایرانی، تشویق تولیدکنندگان و صادرکنندگان با نشان برتر نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:

الف- تهیه پیش نویس دستورالعمل های ترویج و فرهنگ سازی موضوعات مرتبط با نشان(برند) تجاری و ارایه آن به کمیسیون موضوع ماده (۳) این آیین نامه برای تصویب.

ب- پیشنهاد بسته های حمایتی و تشویقی با اولویت نشان(برند)های تجاری صادراتی به کمیسیون موضوع ماده (۳) این آیین نامه برای تصویب.

پ- شناسایی خلأهای موجود در قوانین، مقررات، رویه های موجود و تدوین راهکارها و پیشنهادهای لازم و ارایه به مراجع ذی ربط.

ت- تدوین و ابلاغ شاخص های انتخاب نشان(برند)های تجاری برتر و ضوابط اعطای نشان(برند) تجاری عالی داخلی.

ث- انتخاب، معرفی و تشویق نشان (برند)های تجاری برتر داخلی به صورت سالیانه.

ج- اعطای نشان(برند) تجاری عالی داخلی به نشان(برند)های تجاری برگزیده از میان نشان(برند)های تجاری برتر داخلی.

چ- حمایت از تبلیغات نشان (برند)های تجاری منتخب داخلی در بازارهای خارجی.

ماده ۳- کمیسیون ملی نشان(برند) تجاری که در این آیین نامه به اختصار «کمیسیون» نامیده می شود با عضویت وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت (رئیس)، جهاد کشاورزی، امور خارجه، دادگستری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان های ملی استاندارد ایران و ثبت اسناد و املاک کشور، (حداقل در سطح مدیرکل) و رؤسای اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و تعاون ایران تشکیل می شود.

تبصره ۱- دبیرخانه کمیسیون در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل می شود و حسب مورد از سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط برای شرکت در جلسات با حق رأی دعوت به عمل می آید.

تبصره ۲- کمیسیون مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراشدن این آیین نامه، دستورالعمل و بسته های تشویقی موضوع بندهای (الف) و (ب) ماده (۲) را که توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت پیشنهاد می شود، بررسی و تصویب کند.

ماده ٤- به منظور ساماندهی و حمایت از تبلیغات تولیدکنندگان و صادرکنندگان با نشان(برند)های تجاری برتر در خارج از کشور و توسعه بازارهای صادراتی، سازمان توسعه تجارت ایران مکلف است نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:

الف- حمایت از تبلیغات بنگاه های ایرانی در محیط های نمایشگاهی و مراکز تجاری خارج کشور.

ب- شناسایی قوانین و مقررات مخل سهولت تبلیغات نشان(برند)های تجاری داخلی در بازارهای خارج از کشور و ارایه پیشنهادات اصلاحی.

پ- حمایت از ثبت بین المللی نشان(برند)های تجاری داخلی با هدف جلوگیری از سوءاستفاده های احتمالی از نشان(برند)های تجاری داخلی در سطح بین المللی.

ت- حمایت از ساخت و پخش تبلیغات رسانه ای نشان(برند)های تجاری داخلی در رسانه های کشورهای هدف.

ث- کمک به حضور نشان(برند)های تجاری برتر داخلی در پذیرش و اعزام هیأت های تجاری به خارج از کشور.

ج- کمک به ایجاد دفاتر بازرگانی و مراکز تجاری در خارج از کشور برای نشان(برند)های تجاری برتر داخلی.

چ- همکاری در برگزاری نمایشگاه های تخصصی و اختصاصی از نشان(برند)های تجاری برتر داخلی در خارج از کشور.

تبصره- فهرست نشان(برند)های تجاری برتر داخلی هرساله پس از انتخاب از سوی سازمان توسعه تجارت ایران، منتشر و اطلاع رسانی خواهدشد.

ماده ۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است به منظور ساماندهی تبلیغات نشان(برند)های تجاری داخلی در داخل کشور و با هدف ترویج فرهنگ تغذیه سالم، حفظ محیط زیست، جلوگیری از تجمل گرایی و محدودسازی تبلیغ کالاهای خارجی و ترویج فرهنگ مصرف کالاهای داخلی، نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:

الف- حمایت از ساخت برنامه های مشارکتی در رسانه ملی جهت ترویج تغذیه سالم، حفظ محیط زیست، جلوگیری از تجمل گرایی و ترویج مصرف کالاهای با کیفیت ایرانی در سطح جامعه با همکاری و هماهنگی رسانه ملی.

ب- حمایت از نشان(برند)های تجاری منتخب داخلی و اعمال تخفیفات حداکثری در تعرفه های موردعمل از سوی کلیه رسانه های تحت مدیریت دستگاه های اجرایی.

پ- اعمال حمایت های تبلیغاتی از طریق دستگاه های اجرایی مسئول تولید کالا و یا ارایه خدمات جهت اجرای برنامه های ترویجی نشان(برند)های تجاری منتخب موضوع این آیین نامه از طریق سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران از محل اعتبارات مصوب مربوط.

ت- تأمین نیازهای اداری و ملزومات مصرفی کلیه دستگاه های اجرایی و سازمان های عمومی از تولیدات داخلی و تشویق و تسهیل خرید کالاهای با کیفیت ایرانی در سطح جامعه.

تبصره- مرجع تشخیص و تعیین کالاهای موضوع بند (ت) وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

ث- پوشش و انعکاس رسانه ای توانمندی های بخش های تولیدی و خدماتی کشور.

ج- آگاهی بخشی و معرفی کالاهای داخلی با کیفیت در مقایسه با مشابه خارجی.

چ- حمایت از محصولات داخلی مبتنی بر فعالیت های تحقیق و توسعه، دارای دانش فنی پیشرفته و گواهینامه ثبت اختراع (پتنت).

ح- محدودیت تبلیغات کالاهای خارجی و غیرضرور در سطح رسانه های تحت مدیریت دستگاه های اجرایی.

خ- ممنوعیت دریافت هرگونه وجه و تحت هر عنوان بابت فعالیت های تبلیغاتی بر روی وسایط حمل و نقل اختصاصی به دارندگان نشان(برند) تجاری برتر از سوی شهرداری ها و یا سایر سازمان ها و نهادها.

ماده ٦- به منظور اتخاذ تصمیم و اجرای اقدامات موضوع ماده (۵)، کمیسیون ساماندهی تبلیغات با عضویت وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت (رئیس)، فرهنگ و ارشاد اسلامی، کشور، دادگستری، ارتباطات و فناوری اطلاعات، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های ملی استاندارد ایران و صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران تشکیل می شود.

تبصره- دبیرخانه کمیسیون ساماندهی تبلیغات در وزارت صنعت، معدن و تجارت تشکیل می شود.

ماده ۷- دستگاه های اجرایی ذی ربط موضوع این آیین نامه هر شش ماه یکبار ملزم به ارایه گزارش از اقدامات خود در حوزه ساماندهی تبلیغات و حمایت از نشان(برند)های تجاری داخلی به وزارت صنعت، معدن و تجارت می باشند.

ماده ۸- تصمیم نامه شماره ۵۲٤۸۵/ت٤٤۷۷۲ن مورخ ۱۳۸۹/٤/۲٦ لغو می شود.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور

آیین نامه اجرایی بند (الف) ماده (۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۰۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۱۶
شماره ابلاغیه	۴۸۱۵۶/ت۵۲۰۷۹هـ

هیئت وزیران به استناد بند (الف) ماده(۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-، آیین نامه اجرایی بند یادشده را تصویب کرد.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی دولت، متن مصوبه هیئت وزیران به شرح زیر است:

آیین نامه اجرایی بند(الف) ماده(۹) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف – دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و دارندگان ردیف درقوانین بودجه سنواتی.

ب– متقاضی بخش خصوصی یا تعاونی: اشخاص حقیقی و حقوقی ایرانی خصوصی یا تعاونی مشتمل بر سرمایه‌گذاران، تولیدکنندگان، صادرکنندگان، واردکنندگان و پیمانکاران ایرانی خریدار کالا یا خدمات و یا درخواست‌کننده مجوز یا پروانه از دستگاه‌های اجرایی

ج– پرداخت مدت دار: پرداخت بهای کالا، خدمت و اعطای مجوز یا پرولنه به صورت مدت‌دار یکجا یا اقساطی به گونه‌ای که تمام یا بخشی از آن در تاریخی پس از تحویل کل کالا یا انجام کل خدمت یا اعطای مجوز یا پروانه وصول شود.

ماده ۲– دستگاه های اجرایی موظفند شرایط پرداخت مدت دار موضوع این آیین‌نامه را ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به اطلاع عموم برسانند.

ماده ۳– متقاضی بخش خصوصی یا تعاونی باید درخواست خود را بر اساس شرایط موضوع این آیین‌نامه مبنی بر پرداخت مدت‌دار یکجا یا اقساطی ارزش کالا یا خدمت و یا بهای مجوز و پروانه که ارزش آن بیش از یک میلیارد (۱٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال باشد، کتباً و همزمان با تسلیم اسناد شرکت در مزایده، عملیات خرید، اخذ مجوز و پروانه به دستگاه اجرایی ارایه نماید.

ماده ٤– دستگاه‌های اجرایی مکلفند در صورت درخواست متقاضی بخش خصوصی یا تعاونی، ضمن اعمال حساب‌های دریافتنی در دفاتر خود بر اساس مقررات مربوط حسب مورد، وجوه مورد مطالبه در قبال فروش محصول یا ارایه خدمات یا صدور مجوز یا پروانه بیش از یک میلیارد (۱٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال را به صورت اقساطی و یا مدت دار یکجا با اخذ تضامین معتبر لازم و یا به صورت نقد وصول نمایند.

تبصره ۱– موارد مربوط به درآمدهای عمومی و سایر موارد که طبق قوانین مربوط وصول می شود از جمله فروش خوراک پالایشگاه ها و پتروشیمی ها، آب، برق و گاز طبیعی و فرآورده های نفتی مایع، مشمول این آیین نامه نمی گردد.

تبصره ۲– مهلت وصول اقساط یا وصول مدت دار یکجا، حداقل سه ماه و حداکثر تا پایان سال مالی می باشد.

تبصره ۳– اجرای این آیین‌نامه توسط شرکت های دولتی نباید مانع از تأمین و واریز مالیات علی الحساب و سود سهام علی الحساب بودجه مصوب به صورت یک دوازدهم در هر ماه شود.

ماده ۵- دستگاه های اجرایی مجازند در صورت درخواست برای پرداخت اقساطی یا مدت دار یکجا، به مأخذ نرخ سود تسهیلات بانکی یکساله مطابق جدول محاسبه ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، متناسب با مدت اقساط یا پرداخت یکجا به مبلغ نقدی مورد مطالبه اضافه نمایند.

ماده ٦- برای اطمینان از وصول به موقع اقساط تعیین شده و وجه موضوع وصول مدت دار یکجا باید تضمین کافی با ذکر تاریخ وصول از متقاضی اخذ و در دفاتر اعمال حساب شود. در صورتی که پس از انقضای مدت تعیین شده وجوه مزبور پرداخت و یا قسمتی از آن وصول نگردد مبلغ ضمانت-نامه یا وجه الضمان ضبط خواهد شد. این اقدام مانع از پیگیری وصول مطالبات از سایر طرق قانونی نخواهد بود.

ماده ۷- انواع ضمانت نامه های معتبر مجاز برای فروش اقساطی و مدت‌دار یکجا در این آیین-نامه به شرح زیر می‌باشد:

الف- ضمانت نامه های بانکی.

ب- ضمانت نامه های صادر شده از مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز لازم از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ج- انواع اوراق مشارکت (موضوع قانون نحوه انتشار اوراق مشارکت - مصوب ۱۳۷٦-).

د- سهام شرکت های سهامی عام پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران به مأخذ هفتاد درصد ارزش روز آن.

و- مطالبات تأیید شده قراردادها از سوی دستگاه های اجرایی و ذی حسابان مربوط.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رییس جمهور

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۳۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۴
شماره ابلاغیه	۵۲۰۴۸ت/۴۱۸۴۶هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۳۱ به پیشنهاد سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور و به استناد ماده (۱۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-، آیین‌نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین‌نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- دستگاه اجرایی: دستگاه‌های اجرایی مجری طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای مندرج در پیوست شماره یک قوانین بودجه سنواتی.

ب- کالاهای مورد نیاز طرح: کالاهای مورد نیاز طرح اعم از مصالح و تجهیزاتی که در اجرای طرح پیش‌بینی شده و باعث تسریع در انجام عملیات اجرایی طرح توسط پیمانکار گردد.

ج- سازمان: سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور.

ماده ۲- به دستگاه‌های اجرایی اجازه داده می‌شود تا کالاهای مورد نیاز طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای خود را به درخواست بالاترین مقام دستگاه اجرایی و یا مقام مجاز از طرف وی و با موافقت سازمان تا سقف سی درصد (۳۰٪) اعتبار مصوب سالانه مندرج در پیوست یک قوانین بودجه سنواتی هر یک از طرح‌های تملک دارایی‌های سرمایه‌ای به صورت غیرنقدی و یا اقساطی به شرح سایر مواد این آیین‌نامه خریداری نموده و به پیمانکاران طرح‌های مذکور تحویل دهند. اقساط اقلام خریداری شده از محل اعتبارات مصوب سال بعد یا سال‌های بعد طرح قابل پرداخت می‌باشد.

تبصره- دستورالعمل اجرایی فرآیند انجام کار و کاربرگ‌های مربوط حداکثر یک ماه پس از ابلاغ این آیین‌نامه، توسط سازمان به دستگاه‌های اجرایی ابلاغ می‌شود.

ماده ۳- کالاهایی می‌توانند مطابق این آیین‌نامه خریداری شوند که مرتبط با موضوع عملیات پیمان باشند.

ماده ٤- شرایط خرید کالاهای موضوع این آیین‌نامه به شرح زیر است:

الف- پرداخت سود متعلقه به خرید کالاها با رعایت قوانین و مقررات مربوط برعهده دستگاه اجرایی (کارفرما) است.

ب- مراحل انعقاد قرارداد خرید کالاها به ترتیب زیر است:

۱- انتخاب طرح‌های واجد شرایط توسط دستگاه اجرایی

۲- اعلام طرح‌های انتخاب شده به سازمان با گزارش‌ها و مستندات ذی‌ربط شامل اطلاعات مالی و فنی طرح

۳- تأیید طرح‌های موردنظر توسط سازمان

٤- انتخاب فروشنده کالا از بین داوطلبین توسط دستگاه اجرایی، انعقاد قرارداد خرید کالا و ارسال یک نسخه از قرارداد نهایی به سازمان

تبصره- فرآیند خرید براساس قوانین مربوط از جمله قانون برگزاری مناقصات و انتخاب مناسب‌ترین پیشنهاد انجام خواهد شد.

ج- زمان اتمام اقساط نباید بیشتر از زمان پیش‌بینی شده برای اتمام طرح باشد.

ماده ۵- هزینه‌های تهیه کالاهای موردنیاز این آیین‌نامه در پیمان پیمانکاری به شرح زیر در اولین صورت وضعیت که پس از ورود به کارگاه تنظیم می‌شود، به حساب پیمانکار منظور می‌شود:
هزینه تهیه مصالح (به استثنای سیمان و آهن‌آلات) بر مبنای هزینه تمام شده به حساب پیمانکار منظور می‌شود. بهای سیمان و آهن‌آلات برطبق دستورالعمل‌های سازمان (مربوط به روش محاسبه مابه‌التفاوت نرخ آهن‌آلات و سیمان) به حساب پیمانکار منظور می‌شود.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۲۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۲۷
شماره ابلاغیه	۶۷۵۷۳/ت۵۲۰۹۹هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/۰٤/۲۱ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب۱۳۹٤- ، آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:
آیین نامه اجرایی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیرو ارتقای نظام مالی کشور

ماده ۱- کلیه دستگاه های موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که در این آیین نامه به اختصار «قانون» نامیده می شود، می توانند به منظور صرفه جویی در مصرف نهاده ها و کاهش هدر رفت، تلفات و هزینه ها، افزایش تولید کالاها و خدمات و سایر موارد مذکور در ماده (۱۲) قانون که منجر به افزایش درآمد یا کاهش هزینه گردد، در زمینه وظایف مصوب خود قراردادهای لازم را در چارچوب قوانین و مقررات با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی با اولویت بخش خصوصی یا تعاونی منعقد نموده و ترتیبی اتخاذ نمایند که سرمایه گذاری یا اقدام صورت گرفته مطابق بند (۲) ماده (۱۲) قانون، صرفاً از محل درآمد اضافی و یا صرفه جویی ایجاد شده بازپرداخت شود.

ماده ۲- خرید کالا و یا خدمت تولیدشده در اجرای قراردادهای موضوع این آیین نامه توسط دستگاه های اجرایی صرفاً در مواردی که قانون اجرای سیاست های کلی اصل (٤٤) قانون اساسی دولت را مجاز به دخالت می داند - تا سقف سرمایه گذاری صورت گرفته - انجام می شود. در خصوص سرمایه گذاری در

طرحهای نفت و گاز و بهینه سازی که منجر به کاهش مصرف سوخت شود، بازپرداخت سرمایه گذاری از محل صرفه جویی سوخت و یا درآمد حاصل از اجرای طرح، پس از تصویب شورای اقتصاد توسط شرکت های تابعه وزارت نفت تضمین می گردد. در سایر موارد مقرر در ماده (۱۲) قانون، سرمایه گذار می تواند طبق قرارداد یا مجوز صادره، رأساً به فروش محصول و یا صدور کالا و خدمات تولیدی به خارج کشور و یا بهره برداری و استفاده از آنها اقدام نماید.

ماده ۳- در مورد پرداخت بلاعوض بابت جبران سرمایه گذاری و یا یارانه صرفه جویی حامل های انرژی و آب و کالاهای یارانه ای، حداکثر کمک متناسب با سطح فن آوری بکار رفته تا سقف سرمایه گذاری صورت گرفته و یا دوره زمانی صرفه جویی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد (هرکدام که کمتر باشد) به یکی از صورتهای زیر (به ترتیب اولویت) انجام می شود:

الف - در خصوص سوخت های صرفه جویی شده و آب، تحویل همان میزان از همان حامل انرژی یا آب (پس از کسر بهای داخلی آن) و اجازه فروش و صادرات.

ب - پرداخت بلاعوض به میزان مابه التفاوت قیمت داخلی و صادراتی سوخت صرفه جویی شده در همان سال برای فرآورده های نفتی و گاز (در صورت امکان صادرات پس از کسر هزینه و جریمه ها) و یا میانگین وزنی فروش داخلی و صادراتی برای برق و گاز و مابه التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی آب.

ج - در مورد طرحهای کاهش تلفات طرح های افزایش بازدهی و انرژی های نو و تجدیدپذیر در شبکه های برق مبنای محاسبه سوخت صرفه جویی شده میانگین وزنی مصرف واقعی قیمت سوخت مایع و گاز طبیعی خواهد بود.

د - در خصوص گاز طبیعی صرفه جویی شده در نیروگاه ها، وزارت نفت مکلف است با درخواست سرمایه گذار معادل ارزش سوخت صرفه جویی شده (با قیمت صادراتی)، را به صورت نفت خام به قیمت صادراتی روز در مبادی صادراتی تحویل و یا وجه آن را با رعایت ماده (٦) این آیین نامه به سرمایه گذار پرداخت نماید و هم زمان مراتب را جهت تسویه حساب به خزانه داری کل منعکس و در حساب های فی مابین منظور نماید.

ماده ٤- صلاحیت حرفه ای، توانایی تأمین سرمایه و صلاحیت انجام کار اشخاص متقاضی انجام کار با وزارتخانه ها و دستگاه های تابعه و وابسته آن ها حسب مورد به تأیید وزیر یا مقام مجاز از سوی وی و در خصوص سایر دستگاه های مستقل به تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی می رسد.

ماده ٥- به منظور جلوگیری از ایجاد انحصار و موقعیت ویژه، دستگاه های اجرایی موظفند قراردادهای موضوع این آیین نامه را با رعایت قانون برگزاری مناقصات منعقد نمایند. همچنین در مواردی که سرمایه گذاری و صرفه جویی حاصله، در تأسیسات متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی صورت می گیرد، نباید

قیمت قرارداد و یا مبلغ بازپرداخت سرمایه گذاری از قیمت های مشابه قراردادهای منعقده در مناقصه، بالاتر باشد.

ماده ٦- در مواردی که بازپرداخت سرمایه گذاری و یا پرداخت بهای کالا یا خدمت تولیدی و یا پرداخت بلاعوض صرفه جویی مورد قرارداد از محل درآمد عمومی دولت تأمین می گردد، بازپرداخت با پیش بینی و تصویب در بودجه سالانه و صرفاً پس از واریز درآمد اضافی یا صرفه جویی حاصله به خزانه و از محل ردیف های مصوب مربوط صورت می گیرد.

تبصره- در مواردی که بازپرداخت از طریق بخشی از نفت و گاز تولیدی و یا فرآورده های نفتی و گاز طبیعی صورت می گیرد، وزارت نفت از طریق شرکت های تابعه، پس از پرداخت به سرمایه گذار (طبق جداول مصوب شورای اقتصاد) مراتب را جهت منظور نمودن پرداختها به حساب بدهکاری دولت و تسویه حساب به خزانه داری کل کشور اعلام می نماید.

ماده ۷- در کلیه قراردادهای موضوع این آیین نامه، توجیه فنی - اقتصادی و زیست محیطی، برتری فن آوری نسبت به سطح موجود کشور، نحوه اندازه گیری و صحه گذاری (M&V) ، امکان پذیری بازپرداخت از محل درآمد حاصله، جدول دریافت و بازپرداخت سرمایه گذاری صورت گرفته به شرح بند (۲) ماده (۱۲) قانون، یا بهای محصولات مورد خرید حسب مورد، سقف تعهدات دولت (در مورد افزایش درآمد عمومی و یا کاهش هزینه عمومی) و پرداخت بلاعوض بابت جبران سرمایه گذاری و یا یارانه صرفه جویی های انجام شده، با پیشنهاد وزارتخانه ذیربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۴) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۲۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۲۷
شماره ابلاغیه	۶۷۵۷۳/ت۵۲۰۹۹هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹٤/۰٤/۲۱ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت و نیرو و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب۱۳۹٤- ، آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیرو ارتقای نظام مالی کشور

ماده ۱- کلیه دستگاه های موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که در این آیین نامه به اختصار «قانون» نامیده می شود، می توانند به منظور صرفه جویی در مصرف نهاده ها و کاهش هدر رفت، تلفات و هزینه ها، افزایش تولید کالاها و خدمات و سایر موارد مذکور در ماده (۱۲) قانون که منجر به افزایش درآمد یا کاهش هزینه گردد، در زمینه وظایف مصوب خود قراردادهای لازم را در چارچوب قوانین و مقررات با اشخاص حقیقی و حقوقی داخلی و خارجی با اولویت بخش خصوصی یا تعاونی منعقد نموده و ترتیبی اتخاذ نمایند که سرمایه گذاری یا اقدام صورت گرفته مطابق بند (۲) ماده (۱۲) قانون، صرفاً از محل درآمد اضافی و یا صرفه جویی ایجاد شده بازپرداخت شود.

ماده ۲- خرید کالا و یا خدمت تولیدشده در اجرای قراردادهای موضوع این آیین نامه توسط دستگاه های اجرایی صرفاً در مواردی که قانون اجرای سیاست های کلی اصل (٤٤) قانون اساسی دولت را مجاز به دخالت می داند - تا سقف سرمایه گذاری صورت گرفته - انجام می شود. در خصوص سرمایه گذاری در طرحهای نفت و گاز و بهینه سازی که منجر به کاهش مصرف سوخت شود، بازپرداخت سرمایه گذاری از محل صرفه جویی سوخت و یا درآمد حاصل از اجرای طرح، پس از تصویب شورای اقتصاد توسط شرکت های تابعه وزارت نفت تضمین می گردد. در سایر موارد مقرر در ماده (۱۲) قانون، سرمایه گذار می تواند طبق قرارداد یا مجوز صادره، رأساً به فروش محصول و یا صدور کالا و خدمات تولیدی به خارج کشور و یا بهره برداری و استفاده از آنها اقدام نماید.

ماده ۳- در مورد پرداخت بلاعوض بابت جبران سرمایه گذاری و یا یارانه صرفه جویی حامل های انرژی و آب و کالاهای یارانه ای، حداکثر کمک متناسب با سطح فن آوری بکار رفته تا سقف سرمایه گذاری صورت گرفته و یا دوره زمانی صرفه جویی که به تصویب شورای اقتصاد می رسد (هرکدام که کمتر باشد) به یکی از صورتهای زیر (به ترتیب اولویت) انجام می شود:

الف - در خصوص سوخت های صرفه جویی شده و آب، تحویل همان میزان از همان حامل انرژی یا آب (پس از کسر بهای داخلی آن) و اجازه فروش و صادرات.

ب - پرداخت بلاعوض به میزان مابه التفاوت قیمت داخلی و صادراتی سوخت صرفه جویی شده در همان سال برای فرآورده های نفتی و گاز (در صورت امکان صادرات پس از کسر هزینه و جریمه ها) و یا میانگین وزنی فروش داخلی و صادراتی برای برق و گاز و مابه التفاوت قیمت تمام شده و تکلیفی آب.

ج - در مورد طرحهای کاهش تلفات طرح های افزایش بازدهی و انرژی های نو و تجدیدپذیر در شبکه های برق مبنای محاسبه سوخت صرفه جویی شده میانگین وزنی مصرف واقعی قیمت سوخت مایع و گاز طبیعی خواهد بود.

د – در خصوص گاز طبیعی صرفه جویی شده در نیروگاه ها، وزارت نفت مکلف است با درخواست سرمایه گذار معادل ارزش سوخت صرفه جویی شده (با قیمت صادراتی)، را به صورت نفت خام به قیمت صادراتی روز در مبادی صادراتی تحویل و یا وجه آن را با رعایت ماده (٦) این آیین نامه به سرمایه گذار پرداخت نماید و هم زمان مراتب را جهت تسویه حساب به خزانه داری کل منعکس و در حساب های فی مابین منظور نماید.

ماده ٤– صلاحیت حرفه ای، توانایی تأمین سرمایه و صلاحیت انجام کار اشخاص متقاضی انجام کار با وزارتخانه ها و دستگاه های تابعه و وابسته آن ها حسب مورد به تأیید وزیر یا مقام مجاز از سوی وی و در خصوص سایر دستگاه های مستقل به تأیید بالاترین مقام دستگاه اجرایی می رسد.

ماده ٥– به منظور جلوگیری از ایجاد انحصار و موقعیت ویژه، دستگاه های اجرایی موظفند قراردادهای موضوع این آیین نامه را با رعایت قانون برگزاری مناقصات منعقد نمایند. همچنین در مواردی که سرمایه گذاری و صرفه جویی حاصله، در تأسیسات متعلق به بخش خصوصی یا تعاونی صورت می گیرد، نباید قیمت قرارداد و یا مبلغ بازپرداخت سرمایه گذاری از قیمت های مشابه قراردادهای منعقده در مناقصه، بالاتر باشد.

ماده ٦– در مواردی که بازپرداخت سرمایه گذاری و یا پرداخت بهای کالا یا خدمت تولیدی و یا پرداخت بلاعوض صرفه جویی مورد قرارداد از محل درآمد عمومی دولت تأمین می گردد، بازپرداخت با پیش بینی و تصویب در بودجه سالانه و صرفاً پس از واریز درآمد اضافی یا صرفه جویی حاصله به خزانه و از محل ردیف های مصوب مربوط صورت می گیرد.

تبصره– در مواردی که بازپرداخت از طریق بخشی از نفت و گاز تولیدی و یا فرآورده های نفتی و گاز طبیعی صورت می گیرد، وزارت نفت از طریق شرکت های تابعه، پس از پرداخت به سرمایه گذار (طبق جداول مصوب شورای اقتصاد) مراتب را جهت منظور نمودن پرداختها به حساب بدهکاری دولت و تسویه حساب به خزانه داری کل کشور اعلام می نماید.

ماده ۷– در کلیه قراردادهای موضوع این آیین نامه، توجیه فنی – اقتصادی و زیست محیطی، برتری فن آوری نسبت به سطح موجود کشور، نحوه اندازه گیری و صحه گذاری (M&V) ، امکان پذیری بازپرداخت از محل درآمد حاصله، جدول دریافت و بازپرداخت سرمایه گذاری صورت گرفته به شرح بند (۲) ماده (۱۲) قانون، یا بهای محصولات مورد خرید حسب مورد، سقف تعهدات دولت (در مورد افزایش درآمد عمومی و یا کاهش هزینه عمومی) و پرداخت بلاعوض بابت جبران سرمایه گذاری و یا یارانه صرفه جویی های انجام شده، با پیشنهاد وزارتخانه ذیربط به تصویب شورای اقتصاد می رسد.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین‌نامه اجرایی بند (پ) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	
مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۱۰
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۲۹
شماره ابلاغیه	۵۲۱۰۱/ت۵۲۰۹۸هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۱۰ به پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان امور مالیاتی کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و بند (پ) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی بند یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-.

ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ج- سازمان: سازمان امور مالیاتی کشور

د- املاک غیر منقول مازاد: زمین، مستغلات، سرقفلی و اموال مشابه به تشخیص شورای پول و اعتبار و بانک مرکزی.

هـ - عایدی املاک غیر منقول مازاد: مابه التفاوت قیمت بازار املاک غیر منقول مازاد در ابتدا و انتهای سال مالی.

ماده ۲- بانک ها و موسسات اعتباری موظفند فهرست املاک غیر منقول را به تفکیک مازاد و غیر مازاد با مشخصات ثبتی و نشانی کامل و ارزش دفتری و اطلاعات سهام تحت تملک خود را به تفکیک فعالیت های بانکی و غیر بانکی که به تأیید حسابرس و بازرس قانونی خود رسیده باشد ، حداکثر تا پایان سال ۱۳۹٤ و در سال های مالی بعد حداکثر یک ماه پس از انقضای سال مالی به بانک مرکزی اعلام کنند.

تبصره - بانک مرکزی پس از دریافت اطلاعات از بانکها و مؤسسات اعتباری، مشخصات ثبتی و نشانی کامل املاک غیر منقول مازاد و همچنین سهام تحت تملک بانکها و مؤسسه اعتباری در بنگاه هایی که فعالیت غیر بانکی انجام می دهند، به استثنای موارد مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۷) قانون، حداکثر تا دو ماه پس از پایان سال مالی بانک یا مؤسسه اعتباری به سازمان و اشخاص مزبور ارسال کند.

ماده ۳– ارزیابی قیمت بازار املاک مازاد موضوع این آیین نامه توسط کارشناس یا کارشناسان رسمی معرفی شده توسط سازمان انجام می گیرد و هزینه کارشناسی به عهده بانک یا مؤسسه اعتباری مربوط است.

تبصره – قیمت بازار برای پایان دوره مالی هر یک از املاک مازاد در صورتی که املاک مذکور در فهرست مازاد سال بعد نیز باشد، به عنوان ارزش بازار ، ابتدای دوره بعدی منظور خواهد شد.

ماده ٤– بانک ها و مؤسسات اعتباری موظفند مالیات متعلق را با رعایت این آیین نامه حداکثر تا چهار ماه پس از پایان سال مالی به حساب تعیین شده سازمان واریز کنند.

ماده ٥– درصورت عدم رعایت مقررات مربوط در پرداخت مالیات متعلق توسط بانکها و مؤسسات اعتباری، سازمان با رعایت مقررات نسبت به مطالبه و وصول مالیات متعلق اقدام می کند.

ماده ٦– نحوه رسیدگی، مطالبه، حل اختلاف مالیاتی و وصول مالیات عایدی املاک غیرمنقول مازاد بانک یا مؤسسه اعتباری بر اساس احکام مربوط در قانون مالیات های مستقیم و این آیین نامه خواهد بود.

ماده ۷– عایدی املاک غیر منقول مازاد و سود سهام تحت تملک بانک ها و مؤسسات اعتباری در بنگاه هایی که فعالیت غیربانکی انجام می دهند، مستقل از درآمد عملکرد آنها بوده و عایدی و سود سهام مزبور قابل جمع با سود و زیان یا درآمد مشمول مالیات عملکرد سال مربوط نخواهد بود.

ماده ۸– مالیات پرداختی به موجب این آیین نامه به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی تلقی نخواهد شد.

ماده ۹– بانک ها و مؤسسات اعتباری موظفند گزارش فروش املاک غیر منقول مازاد و واگذاری سهام موضوع این آیین نامه را به صورت سه ماهه به بانک مرکزی اعلام کنند.

ماده ۱۰– سازمان و بانک مرکزی مکلف اند گزارش عملکرد این آیین نامه را در مقاطع سه ماهه به وزارت امور اقتصادی و دارایی جهت ارایه به مجلس شورای اسلامی ارسال کنند.

معاون اول رییس جمهور– اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی جزء (ب) تبصره (۱) بند (ت) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۲۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۴
شماره ابلاغیه	۴۱۸۴۲/ت۵۲۰۲۷هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۲۷ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد جزء (ب) تبصره (۱) بند (ت) ماده (۱۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤ -، آیین نامه اجرایی بند یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤ -.

ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ج- موسسه اعتباری: بانک یا موسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا مجوز بانک مرکزی تاسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

د- اموال و دارایی ها: اموال منقول، غیرمنقول و سهام موسسات اعتباری.

ماده ۲- مصادیق تملک قهری اموال و دارایی ها توسط مؤسسات اعتباری به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تملک اموال و دارایی ها از محل رد دیون دولت.

ب- تملک اموال و دارایی ها به استناد قراردادهای رهنی موضوع ماده (۳٤) قانون ثبت اسناد و املاک- مصوب ۱۳۱۰- و همچنین قراردادهای داخلی لازم الاجرا موضوع ماده (۱۵) قانون عملیات بانکی بدون ربا- مصوب ۱۳٦۲ -.

ج- مالکیت ناشی از اجرای قانون یا سیاست های تکلیفی دولت.

د- تملک اموال و دارایی ها و توسعه مالکیت ناشی از تعاملات بین المللی بنا به تشخیص بانک مرکزی.

هـ- تملک اموال و دارایی ها با آراء قطعی مراجع قضایی و داوری.

و- تملک اموال و دارایی ها به منظور تهاتر بدهی ها منوط به قرار گرفتن تسهیلات غیرجاری در طبقه مشکوک الوصول.

ماده ۳- کلیه موسسات اعتباری موظفند سی روز کاری پس از ابلاغ این آیین نامه، هر سه ماه یکبار فهرست اموال و دارایی های ناشی از تملک قهری خود را با اسناد و مدارک مورد نیاز به بانک مرکزی ارسال نمایند.

ماده ٤- بانک مرکزی مکلف است هر سه ماه یکبار گزارش مربوط به موضوع ماده (۳) این آیین نامه را به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارسال نماید.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین‌نامه اجرایی ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۳۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۶
شماره ابلاغیه	۴۲۴۴۳/ت۵۲۰۴۲هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۳۱ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۱۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی کشور - مصوب ۱۳۹٤-آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

بخش اول- کلیات و تعاریف

ماده ۱- اصطلاحات و واژه های به کار رفته در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران - مصوب ۱۳۸٤- و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل (٤٤) قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸ - به همان معانی در این آیین نامه به کار می رود. سایر اصطلاحات و واژه‌های به کار رفته در این آیین نامه دارای معانی زیر می باشند:

الف - تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی.

ب - اوراق مبتنی بر دارایی: اوراق بهادار با نامی است که تا سقف مقرر در قانون (یکصد هزار میلیارد (۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰)) ریال، به منظور واگذاری مطالبات ناشی از تسهیلات توسط نهاد واسط منتشر می شود. این اوراق قابل معامله در بورس ها یا بازارهای خارج از بورس(فرابورس) می باشد.

پ - بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ت - سازمان: سازمان بورس و اوراق بهادار.

ث- ضامن: شخص حقوقی است که پرداخت وجوه مربوط به اوراق مبتنی بر دارایی را در سررسیدهای معین تعهد و تضمین می نماید.

ج - بانک عامل: بانک دولتی است که به وصول اقساط مطالبات ناشی از تسهیلات و پرداخت آن به نهاد واسط و اجرای خدمات مربوط به آن براساس این آیین نامه می پردازد.

چ - بانی: بانک عامل متقاضی واگذاری مطالبات ناشی از تسهیلات.

ح - عامل فروش: شخص حقوقی است که نسبت به عرضه و فروش اوراق مبتنی بر دارایی از طرف نهاد واسط اقدام می نماید.

خ- عامل پرداخت: شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه است که نسبت به پرداخت های مرتبط با اوراق مبتنی بر دارایی در سررسید به سرمایه گذاران اقدام می نماید.

د- امین: حسابرس بانی.

ذ- مطالبات جاری (حصه تسهیلات اعطایی سررسید نشده): تمامی حقوق بانی مطابق قرارداد اعطای تسهیلات از جمله اقساط (اعم از اصل و سود)، وجه التزام تأخیر تأدیه دین و وثایق.

ر- تعهدات قبلی مربوط به حساب ذخیره ارزی: تعهدات ایجاد شده به موجب قانون و پوشش هایی که در مقابل گشایش اعتبارات اسنادی پس از اعلام بانک عامل از سوی بانک مرکزی صادر گردیده است.

ز- اشخاص حقوقی تحت کنترل بانی: اشخاص حقوقی که بانی به طور مستقیم یا غیرمستقیم مالک بیش از نصف سهام با حق رأی آنها باشد یا بیش از نصف حق رأی آنها را از طریق توافق با سایر صاحبان سهام داشته باشد یا بانی توانایی نصب و عزل اکثریت اعضای هیأت مدیره یا سایر ارکان اداره کننده مشابه را داشته باشد یا بانی توانایی راهبری سیاست های مالی و عملیاتی شخص حقوقی از طریق قانون یا توافق را داشته باشد.

بخش دوم - ارکان انتشار اوراق مبتنی بر دارایی

ماده ۲- مطالبات پیشنهادی بانی به منظور انتشار اوراق بهادار مبتنی بر دارایی باید به تأیید حسابرس بانی رسیده باشد.

ماده ۳- انتشار اوراق مبتنی بر دارایی، صرفاً توسط نهاد واسط مجاز می باشد.

ماده ٤- ضامن، پرداخت اقساط تسهیلات به نهاد واسط را تضمین می نماید.

تبصره - بانی می تواند ضامن باشد.

ماده ۵- بانی در نقش بانک عامل موظف است گزارشی از نگهداری حساب ها، دریافت اقساط و سایر اقدامات اجرایی طبق قرارداد اعطای تسهیلات را حداکثر هر شش ماه یکبار به همراه اظهار نظر امین به سازمان ارایه نماید.

ماده ٦- امین به منظور حفظ منافع دارندگان اوراق و حصول اطمینان از صحت فرآیند عملیات دریافت اقساط، برعملیات بانک عامل نظارت و گزارش آن را در مقاطع مقرر به سازمان ارائه می نماید.

ماده ۷- عامل فروش اوراق مبتنی بر دارایی توسط بانی از بین شرکت های کارگزاری بورس اوراق بهادار تهران و یا فرابورس ایران تعیین می گردد.

تبصره - عامل فروش می تواند به منظور توزیع گسترده اوراق از خدمات بانک ها، شرکت های بیمه تحت نظارت بیمه مرکزی و نهادهای مالی استفاده نموده و ترتیبی اتخاذ نماید تا سفارش گیری جهت خرید اوراق مبتنی بر دارایی از طریق شعب نیز انجام شود.

ماده ۸- عامل پرداخت پس از دریافت وجوه مربوط به اوراق مبتنی بر دارایی، آن را در سررسیدهای معین به سرمایه گذاران پرداخت می نماید.

ماده ۹- بازارگردان و متعهد پذیره نویسی اوراق مبتنی بر دارایی با معرفی بانی و تأیید سازمان انتخاب می شود. متعهد پذیره نویسی و بازارگردان یا حسب مورد سرمایه گذار بازارگردانی باید از کفایت سرمایه لازم مطابق مقررات مربوط برخوردار باشند.

تبصره ۱- اشخاص حقوقی تحت کنترل بانی مجاز به انجام عملیات بازارگردانی و تعهد پذیره نویسی اوراق مبتنی بر دارایی نمی باشند.

تبصره ۲- بانک های دولتی مجاز به خرید این اوراق در بازار اولیه نیستند.

ماده ۱۰- بانی تحت هیچ شرایطی مجاز به تأمین مالی نهاد واسط نمی باشد.

بخش سوم - شرایط مطالبات و تسهیلات

ماده ۱۱- به منظور انتشار اوراق مبتنی بر دارایی، تسهیلات باید در طبقه جاری (حصه تسهیلات اعطایی سررسید نشده) قرار داشته باشد.

ماده ۱۲- بانی موظف است هنگام عقد قرارداد با نهاد واسط عدم محدودیت یا منع قانونی، قراردادی یا قضایی برای انتقال مطالبات به نهاد واسط را احراز نماید.

ماده ۱۳- تمامی شـــرایط حاکم و مقررات ناظر بر قراردادهای تســـهیلات، پس از انتقال مطالبات به نهاد واسط کماکان به قوت خود باقی می ماند.

ماده ١٤- قیمت واگذاری مطالبات به نهاد واسـط براسـاس سـاز وکار عرضـه و تقاضـا در بازار تعیین می شود. کمترین قیمت مورد قبول برای واگذاری به تأیید مجمع عمومی بانک ها می رسد.

ماده ١٥- اسـناد، مدارک و قراردادهای مربوط به تسـهیلات دراختیار ضـامن قرار می گیرد. ضـامن موظف اسـت به محض ارایه درخواسـت از سـوی سـازمان آنها را ارایه نماید. همچنین لازم اسـت رسـید کلی آن، در چارچوب اعلامی از سوی نهاد واسط به وی ارایه شود.

ماده ١٦- بانی باید نظرات مکتوب مسـئولین واحدهای حقوقی و حسـابرسـی داخلی خود را درخصـوص تأیید شرایط تسهیلات به سازمان و امین ارائه نماید.

بخش چهارم - شرایط اوراق مبتنی بر دارایی

ماده ١٧- بانی و اشخاص حقوقی تحت کنترل بانی مجاز به خرید اوراق مبتنی بر دارایی نمی باشند.

ماده ١٨- سررسید اوراق مبتنی بر دارایی باید با سررسید تسهیلات مطابقت داشته باشد.

ماده ١٩- مواعد پرداخت های مرتبط با اوراق مبتنی بر دارایی به همراه مبالغ آن باید در اعلامیه پذیره نویسی ذکر گردد.

ماده ٢٠- وجوه حاصل از سرمایه گذاری مربوط به اقساط دریافت شده متعلق به دارندگان اوراق مبتنی بر دارایی بوده و در صورت لزوم برای پرداخت کارمزد ارکان انتشار اوراق مبتنی بر دارایی، مورد استفاده قرار می گیرد.

ماده ٢١- تمامی هزینه های مربوط به انتشـــار اوراق مبتنی بر دارایی از جمله هزینه انتقال مطالبات به نهاد واسط به عهده بانی می باشد.

ماده ٢٢- نهاد واسط، ضامن و امین موظف به حفظ اسرار متعلق به تسهیلات گیرندگان از بانی می باشند.

بخش پنجم – شرایط صدور مجوز

ماده ۲۳– بیانیه ثبت اوراق مبتنی بر دارایی علاوه بر مفاد ماده (٦) دستورالعمل ثبت و عرضه عمومی اوراق بهادار، مصوب ۱ /۱۰ /۱۳۸۵ شورای عالی بورس و اوراق بهادار، حسب مورد شامل موارد زیر می باشد:

۱– مشخصات بانی، شامل:

الف – نام و نوع شخصیت حقوقی؛

ب – شماره ثبت نزد مرجع ثبت شرکت ها؛

پ– مدت شرکت؛

ت – مشخصات مدیران؛

ث– موضوع فعالیت؛

۲– مشخصات اوراق مبتنی بر دارایی.

۳– اطلاعات تسهیلات .

٤– نحوه پرداخت به دارندگان اوراق مبتنی بر دارایی.

۵– متوسط نسبت مبلغ تسهیلات به ارزش وثایق در زمان اعطای تسهیلات.

٦– مصوبه رکن ذی صلاح بانی برای تأمین مالی از طریق فروش مطالبات به نهاد واسط به وکالت از دارندگان اوراق با ذکر شرایط آن.

۷– جریانات نقدی کل اقساط دریافتنی تا تصفیه تسهیلات و آن بخش از اقساط که مبنای انتشار اوراق مبتنی بر دارایی قرار می گیرد.

۸– نظرات مکتوب مسئولین واحدهای حقوقی و حسابرسی داخلی بانی درخصوص تأیید شرایط تسهیلات مطابق این آیین نامه و سایر مقررات مربوط.

۹– اساسنامه بانی.

۱۰– صورت های مالی حسابرسی شده دو سال مالی اخیر بانی.

۱۱– گزارش بانی و اظهار نظر حسابرس درخصوص ارزش مطالبات.

۱۲– سایر اطلاعات مهم به تشخیص سازمان.

ماده ۲٤– صدور مجوز انتشار اوراق مبتنی بر دارایی، منوط به انعقاد قراردادهای لازم میان ارکان در چارچوب تعیین شده توسط سازمان می باشد.

بخش ششم – سایر مقررات

ماده ۲۵– سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعتبار مورد نیاز مربوط را همه ساله در بودجه سالانه منظور می نماید. کلیه وجوه حاصل از انتشار اوراق موضوع این آیین نامه پس از اتمام فرآیند عرضه

بلافاصله به حساب خزانه داری کل کشور واریز و صد در صد آن از محل اعتبار مربوطه با ابلاغ و تخصیص اعتبار توسط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، صرف افزایش سرمایه بانک عامل ذی ربط می شود.

ماده ۲۶- در صورتی که بخشی از مطالبات دولت به صورت ارزی باقی مانده باشد، نحوه تبدیل ارز به ریال برای تسهیلات در مقطع انتشار اوراق مبتنی بر دارایی بر اساس نرخ اعلامی بانک مرکزی تعیین می شود. در مقاطع بازپرداخت اصل و فرع تسهیلات، تسویه به صورت ارزی خواهد بود. در صورت عدم دسترسی تسهیلات گیرنده به ارز در بازار، با تأیید بانک مرکزی تسویه براساس نرخ اعلامی بانک یادشده صورت می گیرد.

ماده ۲۷- نحوه توزیع اوراق موضوع بند (ب) ماده (۱) این آیین نامه در کارگروهی با حضور نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تعیین می شود.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین‌نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۳۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۱۱
شماره ابلاغیه	۵۸۹۵۵/ت۵۲۰۸۰هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۳۱ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر درمعانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-

ب- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

پ- بانک عامل: بانک های اعطا کننده تسهیلات.

ت- تسهیلات: تسهیلات اعطایی از محل حساب ذخیره ارزی توسط بانک عامل طی برنامه های سوم، چهارم و پنجم توسعه.

ث- تسهیلات گیرنده: اشخاص حقیقی یا حقوقی بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی دریافت کننده تسهیلات.

ج- بدهکار: تسهیلات گیرندگانی که طرح تسهیلاتی آنها در دوره تنفس و یا بازپرداخت اقساط تسهیلات قرار داشته و یا دوره تأمین مالی طرح (استفاده، تنفس و بازپرداخت) به اتمام رسیده است و همچنان بدهکار می باشند.

چ- کارگروه ملی: کارگروهی متشکل از نمایندگان تام الاختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی، معاونت حقوقی رئیس جمهور، دبیر کمیسیون اقتصاد هیأت دولت، نماینده بخش خصوصی و حسب مورد نماینده تام الاختیار دستگاه اجرایی ذی ربط.

ح- کارگروه استانی: کارگروه تسهیل و رفع موانع تولید موضوع تصویب نامه شماره ۱۸۱۵۱ /ت ۵۰۷۲۰هـ مورخ ۱۳۹٤/۰۲/۱۹ و اصلاحات بعدی آن.

خ- نماینده بخش خصوصی: نماینده اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران.

ماده ۲- پرداخت حداقل بیست و پنج درصد اقساط سررسید شده به مأخذ نرخ روز گشایش به صورت علی‌الحساب تا پایان خرداد سال ۱۳۹٦ و در رابطه با آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده نمی باشند صرفاً ارائه درخواست کتبی به بانک عامل در چارچوب این آیین نامه در مهلت زمانی مندرج در تبصره (۱) ماده (۲۰) قانون، تعیین تکلیف محسوب می گردد.

ماده ۳- نرخ تسویه نهایی اقساط تسهیلات بابت پرداختی های اعتبارات/بروات اسنادی و یا حواله های ارزی به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر اساس اعلام بانک مرکزی خواهد بود که به شرح زیر محاسبه می شود:

الف- تسهیلات پرداختی قبل از تاریخ ۳ /۷ /۱۳۹۱ ارزش حال یک واحد ارز پرداختی (شامل اصل و سود) در تاریخ ۳ /۷ /۱۳۹۱ بر حسب نرخ سود مندرج در قرارداد به صورت ارزی.

ب- تسهیلات پرداختی پس از تاریخ ۳ /۷ /۱۳۹۱ با رعایت بند (الف) ماده (۵) این آیین نامه پس از کسر اصل اقساط مرتبط پرداخت شده.

پ- مجموع بدهی های موضوع بندهای (الف) و (ب) بر حسب نرخ دوازده هزار و دویست و شصت (۱۲/ ۲٦۰) ریال به ازای هر دلار و یا معادل آن به سایر ارزها بر حسب اعلام بانک مرکزی به ریال تبدیل می شود.

ت- ارزش حال مبلغ ریالی موضوع بند (پ) بر حسب نرخ سود تسهیلات عقود مشارکتی به مأخذ پانزده درصد از تاریخ ٤ /٧/ ١٣٩١ تا زمان تسویه بدهی محاسبه می گردد و مبلغ حاصله به عنوان اصل و فرع ریالی محاسبات موضوع بند (پ) در نظر گرفته می شود.

تبصره ۱- تسهیلات گیرندگانی که کالاهای وارداتی یا کالاهای تولیدی آن ها مشمول مقررات قیمت گذاری بوده است بر حسب اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه ملی مشمول تخفیف براساس رابطه و حداکثر $R((۱ - Pc/Pm)(T_۲/T_۱))$ معادل معادل پنج درصد خواهند بود:

R ؛ نسبت تأمین مالی از حساب ذخیره ارزی به کل تأمین مالی طرح (ارزی و ریالی).

Pc ؛ قیمت کنترلی محصول تولید شده و به فروش رفته.

Pm ؛ قیمت بازار آزاد در داخل و در غیر این صورت، قیمت جهانی به تشخیص کارگروه.

$T_۲$؛ تعداد دوره‌های شش ماهه بازپرداخت که مشمول قیمت گذاری بوده است.

$T_۱$؛ تعداد کل دوره‌های شش ماهه طول عمر طرح مطابق گزارش توجیه فنی، مالی و اقتصادی طرح نزد بانک عامل.

تبصره ۲- بانک عامل موظف است ظرف دو ماه پس از درخواست بدهکارانی که فاقد اقساط سررسید شده می باشند و دو ماه پس از تاریخ پرداخت بیست و پنج درصد وجه علی‌الحساب اقساط سررسید شده برای بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده می‌باشند، محاسبات بدهی آنها را براساس این آیین‌نامه انجام و به وی ابلاغ نماید.

تبصره ۳- بدهکاران به حساب ذخیره ارزی که تا زمان ابلاغ قانون بدون استفاده از مفاد مصوبات شماره ١٧٦٧٦١ /٤٦٠٧٥ مورخ ٨ /٩/ ١٣٩٠ و شماره ١٨٣٣٠٢ /٤٩٨٥٤ مورخ ١١ /١٢/ ١٣٩٢ و اصلاحیه بعدی آن و مصوبات موردی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی اقساط سررسید شده نداشته باشند، حسب دستورالعملی که توسط کارگروه ملی تهیه و به تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی می‌رسد، با تأیید کارگروه ملی از تخفیف حداکثر پنج درصد سود مندرج در بند (۳) ماده (۳) این آیین‌نامه بهره‌مند می‌شوند.

ماده ٤- بدهکاران تا تاریخ ٣١ /٦/ ١٣٩٩ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسیده شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تقسیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه با نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (٢٠/ ٠٠٠/ ٠٠٠) دلار می باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲ ٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (٢٠/ ٠٠٠/ ٠٠٠) دلار می باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تاخیر تادیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

تبصـــره ۱- در صـــورت عدم انجام تکلیف مقرر در این ماده، بدهکار مکلف به پرداخت بر اســـاس مفاد قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد خواهد بود.

تبصره ۲- چنانچه متقاضی در تسویه اقساط سررسید شده، ظرف مهلت مقرر در چارچوب این آیین‌نامه اقدامی ننماید وجوه پرداختی موضوع این آیین‌نامه بعنوان بخشی از اقساط معوقه تسهیلات براساس قرارداد قبلی لحاظ و به نرخ روز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به حساب ذخیره ارزی واریز خواهد شد.

تبصره ۳- درصورت تقسیط سررسید نشده چناچه حداکثر دو یا سه قسط متوالی معوق شود، بدهکار مکلف به پرداخت مانده بدهی براساس مفاد قراردادهای منعقده و مصوبات قبلی هیئت امنای حساب ذخیره ارزی حسب مورد می‌باشد.

تبصره ٤- متقاضیان استفاده از مزایای آیین نامه ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور که (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده (موضوع ماده (۲) آیین نامه) را پرداخت ننمودند، بدون شرط پرداخت (۲۵) درصد علی الحساب اقساط سررسید شده تا تاریخ ۲۹ /۱۲ /۱۳۹۷ می توانند به صورت یکجا اقساط سررسیده شده را تسویه نمایند.

تبصره ٥- سهم سود بانک های عامل موضوع جزء (۵) بند (ج) شرایط و ضوابط اعطای تسهیلات از محل حساب ذخیره ارزی مصوب جلسه ۱٦ /۵ /۱۳۸٦ هئیت امنای حساب ذخیره ارزی برای بدهکاران حساب ذخیره ارزی که از مزایای این آیین نامه اســتفاده نموده اند بعد از تبدیل به ریال از تاریخ ۳ /۷ /۱۳۹۱ معادل سه واحد درصد از سود پانزده درصد اصل تسهیلات مندرج در آیین نامه تعیین می شود.

ماده ٥- موارد ذیل مشمول استفاده از مزایای مقرر در ماده (۳) این آیین نامه بوده و سایر بدهکاران موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی) خواهند بود:

الف- تســـهیلات پرداختی که حداقل یک پرداختی در قلب اعتبار/برات اســـنادی و یا حواله ارزی قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۰٤ (راه اندازی اتاق مبادلات ارزی) داشته باشد.

تبصـره- در خصـوص آن دسـته از تسـهیلات گیرندگانی که بخشـی از تسـهیلات قبل و بخشـی دیگر بعد از تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۰٤ پرداخت شـده اسـت، صـرفاً بخش پیش از تاریخ فوق مشـمول ماده (۳) بوده و مابقی مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی خواهد بود.

ب- بدهکارانی که به دلیل عدم رفع تعهد ارزی بابت ارائه پروانه سبز گمرکی مطابق با اسناد حمل، پرونده تعهداتی آنها مفتوح می باشد، در صورتی که تا سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه تعهد خود را ایفا نمایند.

ماده ٦- آن دسته از بدهکارانی که در چارچوب این آیین نامه نسبت به تعیین تکلیف بدهی خود موضوع ماده (۲) اقدام نموده و به طور یکجا و یا در سررسیدهای تعیین شده نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات اقدام نمایند، مشمول بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین خواهند بود.

تبصـــره ۱- بانک عامل مکلف اســـت جرایم تأخیر در تأدیه باقی مانده اقســـاط را مطابق ضـــوابط اعطای تسهیلات ریالی (در خصوص اقساط ریالی) در متمم قرارداد پیش بینی نمایند.

تبصره ۲- در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده (٤) این آیین نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

ماده ۷- سهم سود بانک عامل بر اساس نرخ نهایی تسویه، به صورت ریالی خواهد بود.

ماده ۸- هر گونه تغییر در دوره‌های تأمین مالی و بخشـودگی وجه التزام تأخیر تأدیه دین بابت تسـهیلات اعطایی به بخش خصوصی، تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی، تابع شرایط و ضوابط و قرارداد عاملیت اعطای تسـهیلات موضـوع مصـوبه شـماره ۷۰۹٦٤ /۱۰۰ مورخ ۲٤ /۵ /۱۳۸٦ هیأت امنای حسـاب ذخیره ارزی (ابلاغی طی بخشـــنامه شـــماره ۱۰۳۹ /٦۰ مورخ ۵ /۷ /۱۳۸٦ و اصـــلاحیه های بعدی آن) و بخشنامه ها و دستورالعمل های مربوط خواهد بود.

ماده ۹- اسـتفاده از مزایای موضـوع این آیین نامه در خصـوص آن دسـته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقساط در سررسید، پرونده مربوط توسط بانک عامل به مراجع قضایی ارجاع گردیده است، منوط به عدم صـدور قرار سـقوط دعوی (در صـورت اسـترداد دعوی از سـوی بانک عامل) و پرداخت هزینه های دادرسی و حق الوکاله وکیل توسط تسهیلات گیرنده خواهد بود.

ماده ۱۰- اسـتفاده از مزایای موضـوع این آیین نامه در خصـوص آن دسـته از بدهکارانی که به علت عدم پرداخت اقسـاط در سـررسـید، پرونده مربوط از طریق مراجع قضـایی یا ثبتی منجر به صـدور اجراییه شـده باشد، منوط به پرداخت هزینه های اجرایی و حق الوکاله جهت مختومه نمودن پرونده اجرایی خواهد بود.

ماده ۱۱- کسـری معادل ریالی اقلام پرداختی توسـط بدهکار نسـبت به نرخ روزانه اعلامی در روز تسـویه نهایی اقساط در چارچوب این آیین نامه، به عهده حساب ذخیره ارزی خواهد بود.

ماده ۱۲- بانک عامل موظف اســـت با بدهکار برای اســـتفاده از مزایای این آیین نامه متمم قرارداد تنظیم نماید.

ماده ۱۳- در صـورتی که بدهکار ظرف مهلت مقرر در قانون و این آیین نامه نسـبت به تعیین تکلیف اقدام ننماید، همچنان مفاد قراردادهای منعقده و مصـوبات قبلی هیئت امنای حسـاب ذخیره ارزی حسـب مورد لازم‌الاجراء خواهد بود.

ماده ١٤- بدهکار از تاریخ ابلاغ قانون (توقف کلیه اقدامات قانونی و اجرایی) تا زمان ابلاغ این آیین نامه، از بخشودگی جرایم تأخیر تأدیه دین برخوردار می باشد.

ماده ١٥- اعمال مفاد این آیین نامه در مورد کل تسهیلات اعطایی برای یک طرح موضوعیت داشته و با تفکیک آن به قرارداد اولیه و متمم و یا هر عنوان دیگر نمی توان برای بخشی از تسهیلات طرح از مزایای این آیین نامه استفاده نمود.

ماده ١٦- بانک عامل موظف است پس از وصول وجه از بدهکار، فهرست مربوط را با ذکر نام متقاضی، نام طرح، شماره اعتبارات / بروات اسنادی و یا حواله های ارزی پوشش های مربوط و مبالغ ارزی بابت اصل، سود و نرخ ارز مبنای محاسبه تسهیلات به تفکیک هر پوشش به اداره عملیات ارزی بانک مرکزی جهت اعمال در سیستم حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب های ارزی (ریالی) ارسال نماید.

ماده ١٧- بانک عامل مکلف است پس از اتمام مهلت تعیین شده در تبصره (١) ماده (٢٠) قانون، نسبت به انجام محاسبات و تسویه مطابق مفاد این آیین‌نامه اقدام و فهرست بدهکاران به تفکیک تسویه شده و سایر را به دبیرخانه کارگروه ملی مستقر در دفتر کمیسیون اقتصاد هیات دولت ارسال نماید.

تبصره ١- مسئولیت صحت اطلاعات ارایه شده به عهده بانک عامل است.

تبصره ٢- بانک عامل مکلف است هر گونه ابهام در موضوع این آیین‌نامه را از کارگروه ملی استعلام نماید.

ماده ١٨- وظایف کارگروه ملی به شرح زیر تعیین می شود:

الف- تطابق شرایط در موارد اعتراض بدهکاران.

ب- محاسبه نرخ تخفیف موضوع تبصره (١) ماده (٣).

پ- اعلام نظر در خصوص هر گونه ابهام بانک ها در اجرای این آیین نامه.

ت- ارایه گزارش عملکرد به هیأت وزیران در مقاطع زمانی شش ماهه.

تبصره ١- کارگروه ملی حسب ضرورت می تواند تصمیم گیری در خصوص پرونده های مورد بررسی را پس از اخذ نظرات کارگروه استانی اتخاذ نماید.

تبصره ٢- دستورالعمل های مورد نیاز برای نحوه اجرای این آیین نامه و تشکیل و اداره جلسات کارگروه ملی به تصویب کارگروه مزبور می رسد.

ماده ١٩- تصمیمات کارگروه ملی با حداقل چهار رأی لازم‌الاجراء است.

ماده ۲۰- در مطالبات حساب ذخیره ارزی که بابت بدهی دولت به بانک‌ها تهاتر شده است، جریمه تأخیر شهم دولت می‌شود.

ماده ۲۱- بدهکارانی که نسبت به بازپرداخت اقساط تسهیلات (اصل و سود) اقدام نموده و دارای اقساط معوق نیستند و صرفاً به علت تأخیر در پرداخت اقساط بابت خسارت تأخیر تأدیه (سود تأخیر و جریمه تأخیر) بدهی دارند. مشمول بخشودگی جریمه تأخیر (به استثنای سود دوره تأخیر) خواهند بود.

ماده ۲۲- مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل حساب ذخیره ارزی به عاملیت بانک های ملت، صادرات ایران، تجارت و رفاه کارگران بوده و یا بدهی دولت به بانک های مذکور تهاتر شده است (موضوع تصویب‌نامه‌های شماره ۱۵۰۰۴۲/ت۴۵۲۵۱هـ ، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۵۳، شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۶۱ و شماره ۴۵۲۵۱/۱۵۰۰۷۵ مورخ ۳۰ /۶ /۱۳۸۹) و همچنین ملنده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها از محل بند (۷) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۵ کل کشور بوده و مطابق بند (هـ) تبصره (۲) قانون بودجه سال ۱۳۸۶ کل کشور به عنوان افزایش سرمایه بانک صنعت و معدن منظور گردیده است و نیز مانده بدهی ارزی تسهیلات گیرندگانی که تسهیلات اعطایی به آنها در اجرای جزء (ق) بند (۳) قانون بودجه سال ۱۳۸۹ کل کشور موضوع تصویب نامه شماره ۳۰۰۸۴۶ /ت۴۶۱۸۰هـ مورخ ۱۳۸۹/۱۲/۲۸ با بدهی دولت به بانک کشاورزی تهاتر شده است، مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشد.

تبصره- مابه التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۳۱ /۶ /۱۳۹۹ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه و به عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

ماده ۲۳- مهلت های مقرر در این آیین نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین نامه مراجعه نمی نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود

هجده درصد (۱۸ ٪) می باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

ماده ۲٤- اصلاحات این تصویب نامه به کلیه تسهیلات گیرندگانی که در چارچوب این آیین نامه اقدام به تعیین تکلیف یا تسویه نموده‌اند، تسری می یابد.

تبصره- مابه التفاوت مبالغ مازاد دریافتی از تسویه کنندگان در چارچوب این آیین نامه که به حساب ذخیره ارزی واریز شده است، از محل ماده (۱۱) این آیین نامه تأمین می شود.

ماده ۲۵- آن دسته از بدهکارانی که دارای اقساط سررسید شده هستند، در صورت پرداخت حداقل بیست و پنج درصد علی الحساب موضوع ماده (۲) این آیین نامه، محرومیت های زیر رفع می شود:

الف- عدم گشایش اعتبار اسنادی.

ب- عدم اعطای هر گونه تسهیلات (ارزی و ریالی).

پ- عدم تحویل دسته چک و افتتاح حساب جاری جدید.

ماده ۲٦- از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می شود، واریز خواهد شد.

معاون اول رییس جمهور- اسحاق جهانگیری

اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۸/۱۲/۲۵
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۸/۱۲/۲۶
شماره ابلاغیه	۵۶۹۶۲/ت۱۶۴۵۳۷هـ

هیأت وزیران در جلسه ۲۵ /۱۲ /۱۳۹۸ به پیشنهاد شماره ۲٤۸٥٤۲ مورخ ۲۰ /۱۲ /۱۳۹۸ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور، موضوع تصویب نامه شماره ۵۸۹۵۵ /ت۵۲۰۸۰هـ مورخ ۱۳۹٤/۰۵/۱۱ و اصلاحات بعدی آن، به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- ماده (٤) به شرح زیر اصلاح و تبصره های (۲) و (۳) آن حذف و شماره تبصره (٤) به شماره (۲) اصلاح می شود:

ماده ٤ - بدهکاران تا تاریخ ۱۳۹٦/۰٦/۳۱ فرصت دارند اقساط سررسید شده خود را به صورت یکجا پرداخت نمایند و یا در صورت عدم امکان پرداخت اقساط سررسیده شده به صورت یکجا، بانک عامل مکلف است بنا به درخواست مشتری نسبت به تقسیط بدهی این دسته از بدهکاران حداکثر تا چهار سال در اقساط شش ماهه با نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها بالای بیست میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۲۰) دلار می باشد و با نرخ سود دوازده درصد (۱۲ ٪) برای بدهکارانی که مجموع اصل تسهیلات دریافتی آنها کمتر از بیست میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۲۰) دلار می باشد اقدام نماید. عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تاخیر تادیه دین شامل نرخ سود به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

۲- در ماده (۵) عبارت "مشمول تسویه بدهی ارزی به نرخ ارز روزانه اعلامی توسط بانک مرکزی" به عبارت "موظف به تسویه بدهی به صورت ارزی (عین ارز) و یا معادل ریالی آن به نرخ بازار ثانویه ارز (اعلامی توسط بانک مرکزی)" اصلاح می شود.

۳- متن زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده (٦) الحاق می شود:

تبصره ۲ - در صورتی که بدهکاران، اقساط سررسید نشده یا بدهی تقسیط شده موضوع ماده (٤) این آیین نامه را زودتر از سررسید پرداخت نمایند صرفاً تا تاریخ واریز اقساط مشمول نرخ سود حسب مورد (هجده یا دوازده درصد) خواهند بود.

٤- ماده (۱۳) حذف می شود.

۵- در ماده (۱٦) عبارت "حساب های ارزی" به عبارت "حسب مورد جهت اعمال در سامانه (سیستم) حساب های ارزی (ریالی)" اصلاح می شود.

٦- تبصره ماده (۲۲) به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره - مابه التفاوت مربوط به تسهیلات تسویه شده موضوع این ماده به مأخذ تفاوت نرخ بهای تمام شده ارز برای بدهکار در روز تسویه (موضوع ماده (۳) این آیین نامه) یا روز تقسیط و تبدیل معوقات به ریال حداکثر تا تاریخ ۳۱ /٦ /۱۳۹۹ تا نرخ تسعیر ارز ترازنامه بانک عامل منتهی به پایان سال مالی ۱۳۹۸، محاسبه

و به عنوان بدهی ریالی حساب ذخیره ارزی منظور خواهد شد. این بدهی از روز محاسبه مابه التفاوت تا زمان پرداخت به بانک عامل مشمول نرخ سود تسهیلات مصوب شورای پول و اعتبار نیز می باشد. بانک عامل موظف است پس از تسویه تسهیلات توسط بدهکار و تأیید حسابرس نسبت به آزادسازی وثایق اقدام نماید.

۷- ماده (۲۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۳- مهلت های مقرر در این آیین نامه به هیچ عنوان تمدید نخواهد شد و بدهکارانی که تا تاریخ ۱۳۹۹/۰۶/۳۱ برای استفاده از مزایای این آیین نامه مراجعه نمی نمایند، موظفند بدهی خود را یا به صورت ارزی (طبق قرارداد فی مابین بدهکار و بانک عامل) و یا با ارایه درخواست به بانک عامل مانده بدهی ارزی خود را (اقساط سررسید شده و آتی/ اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) با نرخ بازار ثانویه ارز اعلامی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تبدیل به ریال نموده و طی چهار سال با اقساط شش ماهه و با نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) تسویه نمایند. بدهی تبدیل شده به ریال تا زمان تسویه مشمول نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) می باشد و عدم پرداخت اقساط در موعد مقرر مشمول وجه التزام تأخیر تادیه دین شامل نرخ سود هجده درصد (۱۸ ٪) به علاوه جرایم موضوع آیین نامه اجرایی وصول مطالبات غیرجاری مؤسسات اعتباری (ریالی و ارزی) خواهد شد.

۸ – متن زیر به عنوان ماده (۲۶) الحاق می شود:

ماده ۲۶ – از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، وجه ریالی دریافتی از بدهکاران به حساب ریالی که به همین منظور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران افتتاح می شود، واریز خواهد شد.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

اصلاح آیین نامه اجرایی ماده ۲۰ قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبات هیأت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۲/۲۵
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۳/۰۷
شماره ابلاغیه	۵۸۱۵۵ت/۳۵۳۸۱هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۲۵ اردیبهشت ۱۴۰۱ به پیشنهاد وزارت نیرو و به استناد اصل (۱۳۸) قانون اساسی، با الحاق یک تبصره به بند (الف) ماده (۵) آیین نامه اجرایی ماده (۲۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور موافقت کرد.

بر اساس تبصره الحاقی مذکور، تسهیلات گیرندگانی که سهم الشرکه (آورده متقاضی) خود را قبل از تاریخ ۱۳۹۱/۰۷/۰٤ به بانک عامل پرداخت و گشایش اعتبار اسنادی آن تا قبل از تاریخ یاد شده صورت گرفته باشد، لیکن وجه اسناد حمل موضوع اعتبار اسنادی مربوط به دلیل تحریم های بین المللی تا قبل از ابلاغ قانون پرداخت شده باشد نیز مشمول استفاده از مزایای این آیین نامه می باشند.

معاون اول رئیس جمهور- محمد مخبر

دستورالعمل اجرایی ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه شورای پول و اعتبار
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۸/۱۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۸/۱۱
شماره ابلاغیه	۹۴/۲۲۵۸۷۸

به استناد ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و بند (۸) ماده (١٤) قانون پولی و بانکی کشور و نیز با رعایت مفاد قانون عملیات بانکی بدون ربا (بهره) و سایر ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، «دستورالعمل اجرایی ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، تهیه و تدوین می‌گردد.

ماده ۱- در این دستورالعمل عبارات ذیل در معانی مشروح زیر بکار می‌روند:

۱- ۱- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛

۱- ۲- موسسه اعتباری: بانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تاسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد؛

۱- ۳- واحد: واحدهای صنعتی، معدنی، کشاورزی، حمل و نقل، صنوف تولیدی، بنگاه‌های دانش بنیان و شرکت‌های صادراتی در حال کار؛

۱- ٤- حساب ویژه: حساب قرض‌الحسنه جاری واحد که نزد یکی از موسسات اعتباری به منظور تامین سرمایه در گردش پایدار افتتاح می‌شود؛

۱- ۵- سقف اعتبار: حداکثر اعتباری که موسسه اعتباری از طریق حساب ویژه به واحد تخصیص می‌دهد تا در صورت عدم کفایت موجودی حساب ویژه، در چارچوب قرارداد فی ما بین، برای پرداخت موارد موضوع این دستورالعمل، مورد استفاده قرار گیرد؛

۱- ٦- تسهیلات: ناظر بر اصل تسهیلات بوده و مبلغی از اعتبار استفاده شده توسط واحد است که بر اساس شرایط مقرر در این دستورالعمل در قالب عقود اسلامی به وی اعطاء می‌گردد؛
۱- ۷- مانده اعتبار: مابه‌التفاوت سقف اعتبار و تسهیلات تسویه نشده توسط واحد.

ماده ۲- موسسه اعتباری موظف است بنا به درخواست واحد، در چارچوب مفاد این دستورالعمل و پس از اخذ وثایق و تضامین کافی و قابل اطمینان نسبت به افتتاح حساب ویژه برای هر واحد اقدام نماید.

ماده ۳- موسسه اعتباری مکلف است قبل از انعقاد قرارداد و افتتاح حساب ویژه، وضعیت بدهی غیرجاری و چک برگشتی واحد را از بانک مرکزی استعلام نماید. افتتاح حساب ویژه برای واحدهای دارای بدهی غیرجاری و چک برگشتی رفع سوءاثر نشده نزد شبکه بانکی کشور ممنوع است.

ماده ٤- موسسه اعتباری مکلف است در افتتاح حساب ویژه و اعطای اعتبار به واحد در قالب عقود اسلامی مذکور در این دستورالعمل، تمامی قوانین، آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مربوط، از جمله ضوابط مبارزه با پولشویی را رعایت نماید.

ماده ٥- موسسه اعتباری موظف است قبل از افتتاح حساب ویژه برای واحد، ضمن اخذ شماره پیگیری خاص از بانک مرکزی، از عدم وجود حساب ویژه دیگر برای آن واحد نزد سایر موسسات اعتباری اطمینان حاصل نماید.

ماده ٦- موسسه اعتباری موظف است بلافاصله پس از افتتاح حساب ویژه برای هر واحد، مراتب را به بانک مرکزی اعلام نماید.

تبصره- ساز و کار عملیاتی لازم جهت اجرای مفاد مواد (٥) و (٦) این دستورالعمل، حداکثر ظرف مدت یک ماه پس از ابلاغ این دستورالعمل، توسط حوزه اعتباری بانک مرکزی با همکاری حوزه فناوری اطلاعات بانک مرکزی تدوین و به شبکه کشور ابلاغ می‌گردد.

ماده ۷- واحد موظف است تمام یا بخشی از عواید حاصل از فروش خود را به حساب ویژه واریز نماید. موجودی حساب ویژه صرفاً برای پرداخت های قانونی و خرید نهاده‌های مورد نیاز واحد قابل استفاده می‌باشد.

تبصره- موسسه اعتباری موظف است مراتب فوق را به نحو مقتضی در قرارداد فی ما بین درج نماید.

ماده ۸- افتتاح حساب ویژه برای هر واحد، مانع از داشتن انواع دیگر حساب‌های بانکی توسط آن واحد نزد شبکه بانکی کشور نمی‌باشد.

ماده ۹- موسسه اعتباری مکلف است حسب درخواست واحد، وجوه مورد نیاز برای خرید نهاده‌های مورد نیاز تولید یا پرداخت‌های قانونی مرتبط با تولید یا صادرات را از محل موجودی حساب ویژه واحد پرداخت نماید.

تبصره- در صورت عدم تکافوی موجودی حساب ویژه برای پرداخت های موضوع این ماده، موسسه اعتباری موظف است براساس قرارداد فی‌مابین، به میزان کسری موجودی حساب و حداکثر تا سقف اعتبار، در قالب عقود مذکور در این دستورالعمل، نسبت به بدهکار نمودن حساب ویژه اقدام نماید.

ماده ۱۰- اعطای تسهیلات توسط موسسه اعتباری به واحد تا سقف اعتبار، در قالب یکی از عقود خرید دین و یا مرابحه امکانپذیر می‌باشد.

ماده ۱۱- در صورت اعطای اعتبار به واحد در قالب عقد خرید دین، ضوابط اجرایی آن، به استثنای مواردی که صراحتا در این دستورالعمل ذکر شده است، تابع «دستورالعمل اجرایی اعتبار در حساب جاری در قالب خرید دین»، موضوع بخشنامه شماره مب/ ۱٤٤۸ مورخ ۱۳۸۵.٦.۱۵ بانک مرکزی می باشد.

تبصره- موسسه اعتباری مجاز به تنزیل اسناد و اوراق تجاری مدت دار با سررسید بیش از شش ماه، برای اهداف موضوع این دستورالعمل نمی باشد.

ماده ۱۲- موسسه اعتباری موظف است در اعطای اعتبار در حساب ویژه در قالب عقد مرابحه، نهاده های تولید و خدمات مورد نیاز واحد را خریداری و با افزودن مبلغ یا درصدی اضافی به عنوان سود به بهای تمام شده، آن را به صورت نسیه در سررسید یا سررسیدهای معین به واحد واگذار نماید.

تبصره- موسسه اعتباری می تواند در قرارداد اعتبار در حساب ویژه در قالب عقد مرابحه به واحد جهت انتخاب، خرید و تحویل نهاده های تولید و دریافت خدمات وکالت دهد.

ماده ۱۳- سود تسهیلات اعطایی در قالب عقد مرابحه بر اساس نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در زمان استفاده از اعتبار و متناسب با مبلغ/ مبالغ مورد استفاده از تاریخ استفاده تا سررسید تسهیلات اعطایی محاسبه می شود.

ماده ۱٤- موسسه اعتباری موظف است سررسید تسهیلات اعطایی مرابحه و نحوه بازپرداخت آن را به صراحت در قرارداد فی مابین درج نماید.

تبصره- حداکثر مدت بازپرداخت تسهیلات مرابحه موضوع این دستورالعمل، شش ماه از تاریخ استفاده می باشد.

ماده ۱۵- در صورت اعطای اعتبار به واحد در قالب عقد مرابحه، به استثنای مواردی که صریحا در این دستورالعمل ذکرشده است، سایر موارد تابع مفاد «دستورالعمل اجرایی عقد مرابحه» می باشد.

ماده ۱۶- چنانچه واحد پیش از سررسید نسبت به بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات اقدام نماید، موسسه اعتباری مکلف است متناسب با مبلغ وصولی و زمان باقیمانده تا سررسید، به واحد تخفیف لازم را بدهد و مبلغ وصولی را بین مانده اصل و سود تسهیلات اعطایی تسهیم بالنسبه نماید.

تبصره- موسسه اعتباری می تواند ساز و کارهای تشویقی دیگری را نیز جهت وصول زودتر از موعد مطالبات خود اتخاذ نماید.

ماده ۱۷- چنانچه واحد به تعهدات خویش در قبال موسسه اعتباری مبنی بر بازپرداخت تمام یا بخشی از تسهیلات در قالب هر یک از عقود مذکور در این دستورالعمل در سررسید/های مقرر عمل ننماید، موسسه اعتباری مکلف است منوط به درج در قرارداد، مبلغی را تحت عنوان وجه التزام تأخیر تأدیه دین، بر اساس ضوابط و مقررات ابلاغی از سوی بانک مرکزی، متناسب با مبلغ و مدت تاخیر مطالبه نماید.

ماده ۱۸- چنانچه مطالبات موسسه اعتباری ظرف مدت دو ماه از سررسید وصول نشود، موسسه اعتباری موظف است امکان استفاده از مانده اعتبار را به حالت تعلیق درآورد. موسسه اعتباری مکلف است مراتب را به روش توافق شده به واحد اعلام کند. در صورتی که حداکثر ظرف مدت شش ماه پس از سررسید، مطالبات موسسه اعتباری وصول نشود، موسسه اعتباری ملزم می‌باشد امکان استفاده از مانده اعتبار را باطل و از اعطای دسته چک جدید برای حساب ویژه واحد خودداری نماید.

تبصره- موسسه اعتباری موظف است مراتب فوق را به نحو مقتضی در قرارداد فی ما بین درج نماید.

ماده ۱۹- سقف اعتبار هر واحد در سال اول افتتاح حساب ویژه، معادل شصت درصد میانگین فروش سه ساله آخر فعالیت واحد (مورد تایید سازمان امور مالیاتی کشور) می‌باشد منوط به اینکه از سقف پانصد میلیارد ریال بیشتر نباشد.

تبصره- سقف اعتبار برای واحدهایی که کمتر از سه سال سابقه فعالیت دارند معادل شصت درصد میانگین فروش دوره فعالیت واحد (مورد تایید سازمان امور مالیاتی کشور) خواهد بود، منوط به اینکه حداکثر از پانصد میلیارد ریال بیشتر نباشد.

ماده ۲۰- موسسه اعتباری مکلف است در قرارداد فی مابین درج نماید که هر گونه استفاده غیرمجاز از حساب ویژه، مشمول مجازات مذکور در ماده (۲۱) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور می‌شود.

ماده ۲۱- افتتاح حساب پشتیبان برای حساب ویژه ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۲- برداشت از حساب ویژه صرفاً از طریق چک امکان‌پذیر می‌باشد.»

دستورالعمل اجرایی ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور در (۲۲) ماده و (۹) تبصره در یکهزار و دویست و هشتمین جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۷/۲۸ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید و یک ماه پس از تاریخ ابلاغ لازم الاجراء می گردد.

آیین نامه اجرایی ماده (۲۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور	
مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۲۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۰۳
شماره ابلاغیه	۵۴۴۱۸/ت۵۲۱۴۲هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۲۱ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، صندوق توسعه ملی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۲٤) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-.

ب- منابع ناشی از صرفه جویی هزینه ها: اعتباراتی که توسط دستگاه اجرایی ضمن اجرای بودجه به حفظ کیفیت و کمیت انجام عملیات و فعالیت ها صرفه جویی و به خزانه واریز می شود.

ج- اموال مازاد: اموال منقول و غیرمنقول دستگاه های اجرایی که براساس تشخیص کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و دستگاه اجرایی ذی ربط از آنها رفع نیاز شده و قابل فروش باشد.

د- طرح های تملک دارایی های سرمایه ای: طرح های تملک دارایی های سرمایه ای ملی و استانی.

هـ- سازمان: سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور.

ماده ۲- طرح ها و پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای قابل واگذاری توسط سازمان تعیین و اعلام می گردد.

ماده ۳- واگذاری طرح ها و پروژه های تملک دارایی های سرمایه ای موضوع این آیین نامه توسط دستگاه های اجرایی طرح های مزبور مطابق شرایطی که به پیشنهاد سازمان به تصویب شورای اقتصاد می رسد، از طریق مزایده عمومی انجام می گیرد.

ماده ٤- دستگاه اجرایی واگذارنده طرح مکلف است منابع حاصله را به حساب اعلامی از سوی خزانه داری کل کشور واریز نماید. سهم هر یک از بانک های دولتی از افزایش سرمایه توسط کارگروهی مرکب از وزارت امور اقتصادی و دارایی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان تعیین می شود. خزانه داری کل کشور مکلف است براساس موافقتنامه متبادله و تخصیص اعتبار، وجوه مزبور را برای افزایش سرمایه به بانک های دولتی پرداخت نماید.

ماده ٥- انتقال اسناد مالکیت اموال طرح های تملک دارایی های سرمایه ای موضوع این آیین نامه (تا تسویه حساب خریدار) به بانک عامل به عنوان وثیقه اخذ تسهیلات مجاز است.

ماده ٦- سازمان مجاز است اعتبارات لازم را برای اقتصادی نمودن طرح های فاقد توجیه اقتصادی و مالی به صورت یارانه و یا کمک زیان در لوایح بودجه سالیانه پیش بینی نماید.

ماده ۷- آورده خریداران طرح تملک دارایی های سرمایه ای حداقل بیست درصد (۲۰٪) باقیمانده کل اعتبار مورد نیاز طرح متناسب با جریان پرداخت تسهیلات تعیین می گردد. بانک های عامل و پرداخت کننده تسهیلات مسئول نظارت بر تحقق این امر هستند.

ماده ۸- در خصوص آن دسته از طرح هایی که دولت خریدار کالا یا خدمت آنها است، دستگاه اجرایی ذی ربط موظف است همزمان با عقد قرارداد واگذاری با تأیید سازمان نسبت به عقد قرارداد بلندمدت (تا (۵۰) سال) با خریدار با انجام مناقصه اقدام نماید. در صورت عدم نیاز، خریداران طرح ها و پروژه ها می توانند کالا یا خدمات ناشی از اجرای طرح ها و یا پروژه ها را در داخل یا خارج به فروش رسانند.

ماده ۹- سازمان سالانه ضمن هماهنگی با وزارتخانه های نفت و نیرو و سازمان هدفمند سازی یارانه ها، میزان منابع قابل تامین از محل افزایش قیمت آب و حامل های انرژی مازاد بر الگوی مصرف یا متوسط مصرف برای ماده (٢٤) قانون را در لوایح بودجه سالانه منظور می نماید.

ماده ۱۰- بانکهای دولتی موضوع این آیین نامه موظفند حداقل به میزان سه برابر سرمایه تأمین شده ناشی از اجرای ماده (٢٤) قانون به خریداران واجد شرایط طرح ها و پروژه های موضوع این آیین نامه (که به صورت مستقل و یا با پرداخت یارانه و یا کمک زیان به تشخیص بانک نیز از توجیه اقتصادی و مالی

برخوردارند) تسهیلات پرداخت نمایند. صندوق توسعه ملی نیز مجاز است از طریق بانک های عامل تسهیلات مورد نیاز خریداران را طبق ضوابط و شرایط پرداخت تسهیلات مصوب هیأت امنا پرداخت نماید.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۲۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۲۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۴
شماره ابلاغیه	۴۱۸۴۹/ت۵۲۰۲۵هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۲۷ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان بورس و اوراق بهادار و به استناد ماده (۲۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- ، آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- اصطلاحات و واژه های به کار رفته در ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸٤- و ماده (۱) قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید به منظور تسهیل اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی - مصوب ۱۳۸۸- به همان معانی در این آیین نامه به کار می روند. منظور از شرکت های رتبه بندی اعتباری در این آیین نامه همان مؤسسات رتبه بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادر جمهوری اسلامی ایران می باشد.

ماده ۲- سازمان بورس و اوراق بهادار ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، دستورالعمل تأسیس و فعالیت شرکت های رتبه بندی اعتباری را به تصویب هیئت مدیره سازمان می رساند.

ماده ۳- سقف نرخ سود علی الحساب اوراق مشارکت موضوع این آیین نامه با رعایت زمان بندی انتشار اوراق و با لحاظ شرایط بازار پول توسط شورای عالی بورس و اوراق بهادار تعیین می گردد.

ماده ٤- فروش اوراق مشارکت به کمتر یا بالاتر از مبلغ اسمی اوراق در پذیره نویسی یا عرضه اولیه با مجوز سازمان بورس و اوراق بهادار مجاز است.

تبصره - فروش به کسر نباید موجب ایجاد بازدهی بیش از نرخ سقف تعیین شده گردد.

ماده ۵- انتشار اوراق مشارکت با رتبه اعتباری پایین (پرریسک) مستلزم ضامن می باشد. وجود ضامن برای اوراق مشارکت با رتبه اعتباری مناسب (کم ریسک) اختیاری است.

تبصره - تعیین مصادیق رتبه های اعتباری پایین و یا مناسب بر عهده سازمان بورس و اوراق بهادار می باشد.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی بند (د) ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم موضوع ماده (۳۱) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۶/۰۸
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۷/۱۱
شماره ابلاغیه	۸۹۴۷۸/ت۵۲۳۱۹هـ

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف (اصلاحی ۱۴۰۱۱/۰۳/۱۱)- محدوده: شعاع (فاصله هوایی) یکصد و بیست کیلومتر برای تهران (به استثنای شهرک های صنعتی استان های قم و سمنان و اشتهارد و کاسپین و شهرک و نواحی صنعتی شهرستان فیروزکوه)، پنجاه کیلومتر برای اصفهان و سی کیلومتر برای سایر مراکز استان ها و شهرهای بالای سیصد هزار نفر جمعیت.

تبصره - واحدهای صنعتی و تولیدی مستقر در شهرک های صنعتی شهرستان اشتهارد که پروانه بهره برداری آنها از تاریخ ۱۳۹٤/۰۷/۱۱ به بعد صادر شده است نیز مشمول معافیت های موضوع بند (د) ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم می شوند.

ب- شهرک صنعتی: شهرکی که به استناد قانون راجع به تأسیس شرکت شهرک های صنعتی ایران- مصوب ۱۳٦۲- با اصلاحات بعدی، ایجاد شده یا می شود.

پ- منطقه ویژه اقتصادی: منطقه ای که به استناد قانون تشکیل و اداره مناطق ویژه اقتصادی جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸٤- ایجاد شده یا می شود.

ماده ۲- ملاک تعیین محدوده جهت محاسبه مالیات با نرخ صفر و برخورداری از مشوق های مالیاتی موضوع بند (د) ماده (۳۲) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم، در مورد واحدهای تولیدی، شهرک های صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی که در محدوده دو یا چند شهر یا استان قرار می گیرند، به صورت زیر است:

الف- چنانچه واحد تولیدی، شهرک صنعتی یا منطقه ویژه اقتصادی در محدوده شهر تهران قرار گیرد (فارغ از این که داخل یا خارج از محدوده شهر یا شهرهای دیگر قرار گرفته باشد) مشمول مقررات محدوده تهران می باشد.

ب- در سایر موارد، چنانچه واحد تولیدی، در محدوده دو یا چند شهر از استان های مختلف قرار داشته باشد، تابع مقررات مربوط به استان محل استقرار واحد تولیدی می باشد. همچنین در مواردی که واحد تولیدی در محدوده دو یا چند شهر از یک استان قرار گرفته باشد مشمول مقررات مرکز استان یا شهرهای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت آن استان حسب مورد خواهد بود.

ماده ۳- در صورت وجود اختلاف بین اداره کل امور مالیاتی و واحد تولیدی در خصوص فاصله واحد مزبور با مراکز استان ها و شهرهای بالای سیصد هزار نفر جمعیت، نظر وزارت راه و شهرسازی بر اساس استعلام سازمان امور مالیاتی کشور ملاک عمل خواهد بود.

ماده ٤- ملاک قرار گرفتن واحد تولیدی یا معدنی در محدوده، آخرین تقسیمات کشوری و تعیین محدوده های شهری در زمان صدور پروانه بهره برداری یا انعقاد قرارداد استخراج و فروش از سوی وزارتخانه های ذی ربط است و تغییرات بعدی آن تأثیری بر اعمال یا عدم اعمال محاسبه مالیات با نرخ صفر و مشوق های موضوع ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم ندارد.

ماده ٥ (اصلاحی ۱۳۹٦/۰٦/۰۸)- واحدهای تولیدی و معدنی که قبل از ابلاغ این آیین نامه مجوزهای لازم معتبر برای سرمایه گذاری را دریافت نموده اند همچنان مشمول معافیت مالیاتی موضوع بند (د) ماده (۱۳۲) اصلاحی قانون مالیات های مستقیم می باشند.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی تبصره (۱۰) الحاقی ماده (۱۴) قانون معادن موضوع بند (الف) ماده (۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۵/۱۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۱۷
شماره ابلاغیه	۶۱۲۴۴/ت۵۲۲۰۸هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٥/۱۱ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد تبصره (۱۰) الحاقی ماده (۱٤) قانون معادن موضوع بند (الف) ماده

(۳۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-

ب- مراکز علمی: دانشگاه ها و مراکز آموزش عالی و پژوهشی دارای دانشجو در مقاطع تحصیلات تکمیلی مطابق فهرست اعلامی وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی .

پ- پژوهش های کاربردی: پژوهش هایی که از طریق انعقاد قرارداد با مراکز علمی به منظور شناسایی و حل مشکلات و مسایل مرتبط با فعالیت معادن و ارتقای بهره وری، فناوری، بهینه سازی مصرف انرژی و یا تولید علم در حوزه معدن و فرآوری مواد معدنی صورت می گیرد.

ت- طرح: طرح پیشنهادی مربوط به پژوهش های کاربردی.

ث- متقاضی: کلیه بهره برداران حقیقی یا حقوقی معادن اعم از دولتی یا غیر دولتی.

ج- کارگروه تخصصی: کارگروه موضوع ماده (٤) این آیین نامه.

ماده ۲- طرح نهایی مورد توافق متقاضی و مرکز علمی به همراه پیش نویس اولیه قرارداد از سوی متقاضی به دبیرخانه کارگروه تخصصی تسلیم می شود. دبیرخانه موظف است طرح مزبور را بلافاصله با قید روز و ساعت دریافت، ثبت و رونوشت آن را به عنوان رسید به متقاضی ارایه کند.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه تخصصی موظف است ظرف دو روز اداری نسبت به ارایه طرح های واصله با قید زمان وصول به کارگروه تخصصی اقدام نماید.

تبصره ۲- ارایه دو یا چند طرح همزمان توسط متقاضی با رعایت سقف درصد معافیت از حقوق دولتی و مبلغ ریالی آن، طبق قانون بلامانع است.

ماده ۳- طرح باید کاربردی، دارای نوآوری یا ناظر به حل مشکلات معدن مربوط بوده و امکان بومی سازی و تجاری سازی نتایج آن میسر باشد.

تبصره- مدت زمان اجرای طرح طبق قرارداد و حداکثر دو سال خواهد بود.

ماده ٤- کارگروه تخصصی برای انجام تکالیف و اختیارات تعیین شده در این آیین نامه با ترکیب زیر تشکیل می‌شود:

الف- معاون امور معادن و صنایع معدنی وزیر صنعت، معدن و تجارت (رییس).

ب- رییس سازمان حفاظت محیط زیست یا نماینده وی.

پ- معاون آموزش، پژوهش و فناوری وزیر صنعت، معدن و تجارت یا نماینده وی.

ت- رییس سازمان زمین شناسی و اکتشافات معدنی کشور یا نماینده وی.

ث- رییس سازمان بهینه سازی مصرف سوخت یا نماینده وی.

ج- یک نفر از مدیران معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت به انتخاب وزیر صنعت، معدن و تجارت (دبیر).

چ- یک نفر صاحبنظر معدنی عضو انجمن های علمی مرتبط با معرفی وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

تبصره ۱- تصمیمات کارگروه تخصصی با اکثریت آرا معتبر است.

تبصره ۲- محل استقرار دبیرخانه کارگروه تخصصی در وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

ماده ۵- مصوبات کارگروه پس از تایید وزیر صنعت، معدن و تجارت توسط دبیر کارگروه جهت اجرا ابلاغ می‌گردد.

ماده ٦- وظایف و اختیارات کارگروه تخصصی به شرح زیر است:

الف- اعلام ضوابط پذیرش و فرآیند بررسی طرح ها و چارچوب قرارداد ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه از طریق پایگاه اطلاع رسانی وزارت صنعت، معدن و تجارت.

ب- بررسی طرح یا گزارش پیشرفت دوره‌ای و یا اسناد و مدارک موضوع بند (الف) ظرف پانزده روز پس از وصول مطابق با مفاد این آیین نامه.

پ- تشکیل جلسه و بررسی و تصمیم گیری در خصوص طرح هایی که به هر دلیل و در هر کدام از مراحل اجرای طرح اختلافی ایجاد گردد و مانع ادامه یا انجام صحیح آن شود. تصمیم کارگروه تخصصی پس از ابلاغ توسط دبیر از سوی متقاضی لازم الاجرا است.

ماده ۷- متقاضی موظف است پس از تصویب طرح بلافاصله نسبت به انعقاد قرارداد با مراکز علمی اقدام کند و طی اجرای طرح گزارش های پیشرفت کار را طبق قرارداد به دبیرخانه ارایه نماید. گزارش‌های یاد شده باید با امضای مجری طرح و مرکز علمی باشد.

تبصره- اسامی مجری و پژوهشگران طرح، وظایف، شرح خدمات، زمان بندی و مراحل اجرای آن، نحوه پرداخت و سایر موارد مربوط در قرارداد منعقده بین مرکز علمی و متقاضی ثبت می‌گردد.

ماده ۸- مراکز علمی طرف قرارداد با متقاضی باید دارای مجوز قانونی بوده و موضوع طرح با زمینه تخصصی فعالیت آنها مرتبط باشد.

تبصره- مراکز علمی می‌توانند از خدمات کارشناسان و مراکز خارجی نیز استفاده نمایند.

ماده ۹- متقاضی به میزان مبلغ قرارداد منعقده با مراکز علمی از پرداخت حداکثر ده درصد حقوق دولتی معادن، تا سقف پنجاه میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۵۰ ریال (در سال عقد قرارداد) معاف می باشد.

تبصره- چنانچه متقاضی نتواند در مهلت مقرر در تبصره ماده (۳) این آیین نامه نسبت به اجرای تعهدات طبق طرح مصوب اقدام نماید، باید پس از ابلاغ وزارت صنعت، معدن و تجارت، میزان حقوق دولتی پرداخت نشده را به حساب حقوق دولتی معادن واریز نماید.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۳۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۸/۱۰
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۸/۱۷
شماره ابلاغیه	۱۰۷۰۳۸/ت۵۲۵۳۲هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۸/۱۰ به پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و اتاق های بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۳۷) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور - مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف - قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور.

ب - ماده خام: ماده‌ای که پس از استخراج و یا استحصال، تغییری در کیفیت فیزیکی، شیمیایی، ماهیت و نوع آن ایجاد نشده باشد و به همان شکل برای فرآوری به واحد تولیدی واگذار یا صادر می‌شود.

پ - ارزش افزوده: اختلاف ارزش نهایی کالای تولید شده با ارزش کالاهای واسطه‌ای (نهاده) استفاده شده در تولید آن کالا.

ت - کالاهای یارانه‌ای: کالاهایی که بخشی از قیمت فروش آن -ها (به طور مستقیم) توسط دولت تعهد می‌شود تا بر اساس سیاست های دولت به قیمت کمتری به فروش برسند.

ث- دستگاه های اجرایی: دستگاه‌های موضوع مواد (۲)، (۳) و (٤) قانون محاسبات عمومی کشور.

ج- کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۳) این آیین نامه.

چ – کالاها و خدمات مرتبط: کالاها و خدماتی که در زنجیره های تولید پسین یک کالا قرار داشته باشند.
ح – مابه‌التفاوت نرخ ارز: تفاوت نرخ ارز تخصیصی نسبت به نرخ بازار آزاد.

ماده ۲– وضع هرگونه عوارض بر صادرات کالاها و خدمات به استثنای کالاها و خدمات یارانه‌ای، مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین ممنوع است. کالاهای یارانه‌ای، مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین صرفاً در قالب این آیین‌نامه و منوط به رعایت شرایط زیر می توانند مشمول عوارض صادراتی گردند:
الف – وضع عوارض مزبور موجب مازاد عرضه در بازار داخل نشود.
تبصره (اصلاحی ۱۴۰۰/۰۵/۰۳)– برای کالاهای پذیرش شده در بورس کالا، مازاد عرضه صرفاً بر اساس فرآیند عرضه و تقاضای کالا در عرصه (رینگ) داخلی بورس مزبور تعیین می‌شود به گونه‌ای که اگر پس از عرضه در سه نوبت متوالی به قیمت متناسب، تقاضا وجود نداشته باشد، مازاد عرضه احراز می‌شود. برای سایر کالاها مازاد عرضه مبتنی بر تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت، حسب مورد با کسب نظر وزارت جهاد کشاورزی و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران خواهد بود.
ب – فرآوری کالاها و ایجاد خدمات در زنجیره‌های ارزش بالاتر دارای توجیه فنی و اقتصادی باشد.
پ – سهم هدف گزاری شده کشور از بازار جهانی مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین ذیربط (در صورت انجام هدف‌گذاری توسط دستگاه‌های مربوط) کاهش نیابد.
ت – وضع عوارض صادراتی برای مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین نباید موجب کاهش قیمت به نحوی گردد که تولید از صرفه اقتصادی خارج شده و متوقف شود.
تبصره – در صورت کاهش و یا توقف تولید، وزارتخانه ذی ربط مکلف است با ارایه گزارشی به شورای اقتصاد که در آن میزان و منشأ کاهش تولید مشخص شده باشد، لغو یا کاهش عوارض صادراتی کالای مزبور را درخواست نماید.

ماده ۳ (اصلاحی ۱۴۰۰/۰۵/۰۳)– به منظور تعیین کالاهای یارانه‌ای، مواد خام و کالاهای با ارزش افزوده پایین برای وضع عوارض صادراتی و همچنین تعیین کالاهای با ارزش افزوده بالا برای اعطای مشوق، کارگروهی با عضویت نمایندگان تام‌الاختیار وزارت صنعت، معدن و تجارت (مسئول کارگروه)، وزارت جهاد کشاورزی، وزارت امور اقتصادی و دارایی، سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران تشکیل می گردد.

ماده ٤– به منظور تغییر ترکیب کالاهای صادراتی به کالاهای با ارزش افزوده بالا موضوع ماده (۳۷) قانون، تعیین نوع کالاها و خدمات مشمول عوارض صادراتی و انتخاب کالاهای با ارزش افزوده بالا برای اعطای

مشوق، دستگاه‌های اجرایی ذی ربط موظفند تا سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این آیین‌نامه فهرست کالاها و خدمات پیشنهادی برای وضع عوارض صادراتی را منضم به گزارش توجیهی مربوط با لحاظ موارد زیر برای طرح در کارگروه به وزارت صنعت، معدن و تجارت ارسال نمایند:

الف- وضعیت بازار کالا یا خدمت مشمول عوارض صادراتی شامل تولید، صادرات، واردات و یارانه اعطایی.

ب - نوع کالاهای با ارزش افزوده بالای مرتبط هدف گذاری شده برای تولید و صادرات با وضع عوارض صادراتی مزبور و دوره زمانی پیشنهادی برای شکل گیری فرآیندهای تولیدی مربوط.

پ - سایر مشوق‌هایی که از جانب دستگاه اجرایی ذیربط برای حمایت از صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالای مرتبط پیشنهاد می‌شود.

ماده ۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ظرف یک ماه از اتمام مهلت مندرج در ماده (٤) نسبت به تلفیق، جمع‌بندی و تصویب پیشنهادها در کارگروه اقدام نموده و نتیجه را به همراه گزارش توجیهی و در چارچوب این ماده برای تصویب به شورای اقتصاد ارایه نماید. مصوبه شورای اقتصاد در اجرای این آیین‌نامه شامل موارد زیر می- باشد:

الف- فهرست کالاها (به تفکیک کد HS) و خدمات مشمول عوارض صادراتی و میزان عوارض بر حسب درصدی از ارزش یا وزن آنها.

ب- تعیین کالاهای با ارزش افزوده مرتبط برای اعطای مشوق از محل عوارض صادراتی هر کالا یا خدمت و حسب ضرورت تعیین دستگاه اجرایی مربوط.

تبصره ۱- در خصوص کالاهای یارانه‌ای، یارانه مستقیم تخصیص یافته و نیز مابه‌التفاوت نرخ ارز تخصیصی به این کالاها (در صورت وجود) در محاسبه عوارض صادراتی لحاظ می‌گردد.

تبصره ۲- لغو مصوبات قبلی مربوط به عوارض صادراتی در مصوبه شورای اقتصاد لحاظ می‌گردد.

تبصره ۳- عوارض صادراتی موضوع این آیین‌نامه به مدت پنج سال قابل تغییر نیست مگر اینکه حداقل یکی از بندهای ماده (۲) نقض گردد که در این صورت پس از تأیید کارگروه، موضوع در شورای اقتصاد قابل طرح می باشد.

ماده ٦- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است عوارض صادراتی را پس از وصول به حساب درآمدی مربوط به نام خزانه داری کل کشور در نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز نماید.

ماده ۷- صد درصد عوارض صادراتی واریزی به حساب مربوط در منابع عمومی بودجه کل کشور با پیش بینی در لوایح بودجه سنواتی برای تشویق صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالای مرتبط در اختیار دستگاه اجرایی ذیربط قرار می‌گیرد تا مطابق ماده (۸) این آیین نامه و موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه

ریزی کشور به مصرف برسد. سهم هر یک از دستگاه های اجرایی مربوط از منابع موضوع این آیین‌نامه در ابتدای هر سال و در چارچوب بند (ب) ماده (۵) توسط سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور تعیین و ابلاغ می‌شود.

تبصره - سازمان مدیریت و برنامه‌ریزی کشور ردیف‌های درآمدی و هزینه‌ای مربوط را در لوایح بودجه سنواتی درج می‌نماید.

ماده ۸- تشویق صادرات کالاهای با ارزش افزوده بالا از طریق روش‌های زیر صورت می‌گیرد:

الف- پرداخت جایزه صادراتی.

ب- پرداخت وجوه اداره شده و یا یارانه سود تسهیلات برای توسعه زنجیره ارزش تولیدی و صادراتی کالاها و خدمات مزبور.

پ- تقبل بخشی از هزینه‌های حمل و بازاریابی از جمله معرفی کالاهای با ارزش افزوده بالا در بازارهای بین المللی از طریق برگزاری نمایشگاه ها.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی بند (ت) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۱۰
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۲۹
شماره ابلاغیه	۵۲۱۰۴/ت۵۲۱۰۰هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۱۰ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد بند (ت) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظامی مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی بند مزبور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- واردکنندگان کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی با استفاده از اعتبارات اسنادی (LC) و ثبت برات اسنادی (با تعهد بانک) در صورت تمایل به ترخیص با حداقل اسناد، باید درخواست ترخیص با حداقل اسناد را به بانک عامل منعکس نمایند.

ماده ۲- بانک های عامل مجازند پس از اخذ حداقل اسناد (اصل قبض انبار به اضافه رونوشت اسناد حمل ظهرنویسی شده توسط بانک یا تصویر پیش فاکتور اولیه و تصویر بارنامه) و همچنین اخذ تعهد لازم جهت ارائه اصل اسناد ظرف مهلت سه ماهه و همچنین توافق با واردکننده در خصوص نحوه تسویه ریالی و در صورت قبول کلیه مسئولیت های مترتبه از سوی واردکننده در رابطه با عدم تطابق اسناد با شرایط اعتبار اسنادی و ثبت سفارش و پیش فاکتور برات اسنادی، نسبت به صدور گواهی بلامانع بودن ترخیص کالا پس از ثبت در درگاه (پرتال) ارزی به گمرک از طریق پنجره واحد تجارت فرامرزی موضوع بند «ج» ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور اقدام نمایند.

ماده ۳- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است پس از بلامانع اعلام شدن ترخیص کالا به وسیله بانک عامل، با اخذ اصل قبض انبار، اصل ترخیصیه و تصویر سایر اسناد مندرج در ماده (۲) و تعهد سه ماهه جهت ارائه اصل اسناد ظهرنویسی شده به وسیله بانک و دریافت حقوق ورودی با رعایت جزء (۲) بند (ت) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور و سایر مقررات نسبت به ترخیص کالا اقدام نماید.

ماده ٤ – واردکنندگان کالاهای مورد نیاز واحدهای تولیدی با استفاده از حواله باید در صورت تمایل به ترخیص از طریق حداقل اسناد، در زمان انجام حواله، درخواست ترخیص به روش حداقل اسناد را به بانک عامل منعکس نمایند. بانک های عامل مکلفند به محض دریافت صددرصد معادل ریالی ارز مربوطه و وثایق مربوطه طبق مقررات پس از ثبت در درگاه (پرتال) ارزی ظرف (٤٨) ساعت مراتب را از طریق پنجره واحد تجارت فرامرزی موضوع بند (ج) ماده (۳۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور جهت ترخیص کالا با حداقل اسناد به گمرک اعلام نمایند.

ماده ٥- در خصوص واردکنندگانی که بدون استفاده از ساز و کار بانکی اقدام به واردات می کنند گمرک جمهوری اسلامی ایران می تواند با حداقل اسناد در چارچوب مقررات مربوط نسبت به ترخیص کالاها اقدام نماید.

ماده ٦- به گمرک جمهوری اسلامی ایران اجازه داده می شود کالاهایی را که یکبار با مجوز سازمان ملی استاندارد ایران وارد و ترخیص شده است، در موارد بعدی با ارائه گواهینامه مذکور (همان کالا با همان مشخصات) با تأیید سازمان یادشده بدون نیاز به اخذ مجوز جدید با رعایت سایر مقررات، ترخیص نماید. سازمان ملی استاندارد ایران در موارد ذیل، گواهینامه ثبت واردات مواد اولیه، تجهیزات حد واسط و اجزاء و قطعات ماشین آلات خط تولید اعطاء می نماید:

۱- واردات مواد اولیه و تجهیزات مزبور توسط واحدهای تولیدی در حد نیاز سالانه آنها

۲- شـــرکتهای بازرگانی که مبادرت به واردات مواد اولیه برای واحدهای تولیدی می نمایند، با ارائه قرارداد بین شرکت و واحد تولیدی قبل از ثبت سفارش محموله های وارداتی

تبصره ۱- مدت اعتبار گواهینامه مذکور دو سال از زمان صدور خواهد بود. حق نمونه برداری تصادفی از محموله و آزمون برای سازمان ملی استاندارد ایران محفوظ بوده و در صورت مشاهده عدم انطباق این امتیاز سلب و از محموله های وارداتی آتی آن واحد نمونه برداری می گردد.

تبصره ۲- مفاد این ماده غیر از موارد مندرج در بند (۲) شامل شرکت های بازرگانی که مبادرت به واردات اقلام مذکور نمایند، نمی شود.

تبصره ۳- کالاهایی که از نظر ایمنی و بهداشت حایز اهمیت بوده و فهرست آن هر سال توسط سازمان ملی استاندارد ایران اعلام می گردد، از شمول تسهیلات فوق الذکر مستثنی می باشد.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

برنامه توسعه تولید محصولات دانش بنیان ماده (۴۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۸/۱۰
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۹/۰۵
شماره ابلاغیه	۱۱۶۹۵۹/ت۵۲۲۵۳هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۸/۱۰ به پیشنهاد مشترک وزارت علوم، تحقیقات و فنآوری و معاونت علمی و فنآوری رییس‌جمهور و به اســتناد ماده (٤۳) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- برنامه توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان را به شرح زیر تصویب کرد:

فصل اول- اصطلاحات

ماده ۱- در این برنامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور -مصوب ۱۳۹٤-.

ب- معاونت: معاونت علمی و فنآوری رییس‌جمهور

پ- برنامه: برنامه توسعه تولید محصولات دانش‌بنیان

ت- کارگروه: کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادارت محصولات دانش‌بنیان موضوع ماده (۲) این برنامه.

ث- قانون دانش‌بنیان: قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات - مصوب ۱۳۸۹-.

ج- محصولات دانش‌بنیان: مجموعه کالاها و خدماتی که در فهرست مصوب کارگروه بوده و دارای ویژگی‌های زیر می‌باشد:

۱- در طبقه فنآوری‌های بالا و متوسط به بالا باشند؛

۲- عمده ارزش افزوده آن ناشی از دانش فنی و نوآوری فنآورانه باشد؛

۳- تولید آن دارای پیچیدگی فنی بوده و نیازمند تحقیق و توسعه مداوم باشد.

چ- امتیاز دانش محصولی: میزان داخلی‌سازی ویژگی‌های سه‌گانه مذکور در بند (ج) این ماده که در محصول مورد نظر عینیت یافته است.

ح- شرکت دانش‌بنیان: شرکت‌ها و مؤسسات دارای تأیید صلاحیت از کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و نظارت بر اجرا، موضوع ماده (۳) آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآورانه و اختراعات موضوع تصویب‌نامه شماره ۱٤۱٦۰۲/ت٤٦٥۱۳هـ مورخ ۱۳۹۱/۸/۲۱.

خ- تجاری سازی: فعالیت های مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده ها یا فناوری های جدید که شامل یکی یا ترکیبی از فرایندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش‌گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوری های مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرایند یا محصول جدید، انجام آزمون ها و دریافت تأییدیه های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال)، خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیت های مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرایند، خدمات استانداردسازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می شود.

د- سرمایه‌گذاری خطرپذیر: شکل ویژه ای از واسطه گری مالی که توسط آن سرمایه مالی موردنیاز شرکت های نوآور که دارای ظرفیت رشد بالایی بوده و در مراحل اولیه شکل گیری خود قرار دارند، تأمین می شود با این هدف که طی چند سال این سرمایه به علاوه سود آن از شرکت خارج شود.

ماده ۲- در اجرای ماده (٤۳) قانون و به منظور هماهنگی امور اجرایی و به‌روزرسانی برنامه های توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان، تصویب دستورالعمل های مورد نیاز و نظارت بر اجرای آن، کارگروه توسعه تولید، تقاضا و صادرات محصولات دانش بنیان متشکل از معاون علمی و فناوری رییس جمهوری (رییس کارگروه)، نمایندگان وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی، جهاد

کشاورزی، ارتباطات و فناوری اطلاعات، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران تشکیل می گردد.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه در وزارت صنعت، معدن و تجارت مستقر می باشد.

تبصره ۲- نمایندگان سایر دستگاه های مرتبط حسب موضوع مورد بررسی به جلسات کارگروه دعوت خواهند شد.

تبصره ۳- کارگروه مذکور موظف است هر شش ماه یکبار گزارشی از نحوه اجرای این برنامه را به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری ارایه کند.

فصل دوم- چشم انداز، افق زمانی و اهداف کمی و عینی

ماده ۳- چشم انداز برنامه به شرح زیر است:

الف- دست یابی به جایگاه اول اقتصادی، علمی و فناوری در سطح منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) با تأکید بر جنبش نرم افزاری و تولید علم، رشد پرشتاب و مستمر اقتصادی، ارتقای نسبی سطح درآمد سرانه و رسیدن به اشتغال کامل (سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱٤۰٤).

ب- افزایش سهم تولید محصولات و خدمات مبتنی بر دانش پیشرفته و فناوری داخلی در تولید ناخالص (نقشه جامع علمی کشور و سیاست های کلی علم و فناوری).

پ- افزایش سهم تحقیق و توسعه از تولید ناخالص داخلی با تأکید بر مصرف بهینه منابع و ارتقای بهره وری (نقشه جامع علمی کشور و سیاست های کلی علم و فناوری).

ماده ٤- افق زمانی برنامه سال ۱٤۰٤ می باشد و لازم است کلیه اقدامات به نحوی اجرا شوند که اهداف کمی موضوع ماده (۵) این برنامه در افق زمانی تعیین شده محقق شود.

ماده ۵- براساس چشم انداز ترسیم شده در ماده (۳) این برنامه و برای گذر از وضعیت موجود و رسیدن به وضعیت مطلوب، اهداف کمی برنامه (GOALS) به شرح جدول(*)تعیین می شود.

ماده ٦- به منظور تحقق اهداف کمی موضوع ماده (۵) این برنامه، اهداف عینی (OBJECTIVES) پنج- گانه و برنامه های اقدام متناظر با آنها به شرح بندها و جدول زیر تعیین می شود:

الف- بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان(برنامه های اقدام (۱) و (۲) فصل چهارم)

ب- ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان(برنامه های اقدام (۳) و (٤) فصل چهارم)

پ- طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان (برنامه های اقدام (۵) و (٦) فصل چهارم)

ت- شفاف سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش بنیان(برنامه های اقدام (۷) و (۸) فصل چهارم)

ث- نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان(برنامه های اقدام (۹)، (۱۰) و (۱۱) فصل چهارم)

ماده ۷- تطابق اهداف کمی و عینی برنامه به شرح جدول (*)تعیین می شود.

فصل سوم- حوزه‌ها و موضوعات کلان اولویت‌دار

ماده ۸- موضوعات کلان ملی در تدوین حوزه های فناورانه و بخشی اولویت دار توسعه محصولات دانش بنیان عبارتند از:

الف- اولویت های (الف) سند نقشه جامع علمی کشور در بخش فناوری، شامل فناوری های هوافضا، اطلاعات و ارتباطات، هسته ای، نانو و میکرو، فناوری های نفت های و گاز، زیستی، زیست محیطی، نرم و فرهنگی.

ب- مسایل و اولویت های اجتماعی و اقتصادی ملی شامل:

۱- بهینه سازی مصرف انرژی و آب و اصلاح الگوی مصرف.

۲- کاهش سهم سوخت های فسیلی و توسعه انرژی های تجدیدپذیر.

۳- امنیت غذایی و غذای سالم.

٤- ارتقای سلامت، دارو و تجهیزات پزشکی.

۵- رفع مشکلات کم آبی و خشکسالی.

٦- کنترل آلاینده های زیست محیطی و پسماند.

۷- حمل و نقل،کنترل ترافیک (آمد و شد) و کاهش تصادفات.

پ- حوزه های با ارزش افزوده بالای دانشی در زنجیره ارزش بخش های مختلف اقتصادی با تشخیص دستگاه مسئول و تصویب در کارگروه تبصره- کارگروه و دستگاههای اجرایی موضوع این برنامه موظفند دستورالعمل ها، برنامه های اقدام و مشوق های موضوع این برنامه را با رعایت اولویت های این ماده تدوین و یا اجرا کنند.

فصل چهارم- برنامه های اقدام

ماده ۹- برنامه های اقدام مربوط به توسعه تولید محصولات دانش بنیان در جهت تحقق اهداف عینی موضوع ماده (٦)، در پنج بخش و (۱۱) برنامه به شرح مواد (۱۰) تا (۲۰) به شرح زیر تعیین می شود.

بخش اول- برنامه های اقدام مربوط به بکارگیری سیاست های بازرگانی و تحریک تقاضای محصولات دانش بنیان

۱- برنامه جهت دهی به تقاضای مواد و تجهیزات دانش بنیان به خرید از ساخت داخل

ماده ۱۰- به منظور جهت دهی به تقاضای دولتی، عمومی و خصوصی برای استفاده هرچه بیشتر از محصولات دانش بنیان تولید داخل و تحریک تقاضای این محصولات در چارچوب اولویت های این برنامه و تشویق به خرید از فهرست معتبر محصولات دانش بنیان داخلی:

الف- مشوق های خرید به متقاضیان محصولات دانش بنیان داخلی عرضه شده در سامانه و یا نمایشگاه های دوره ای ساخت داخل تدوین و ارایه می شود. کارگروه موظف است ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه، دستورالعمل اجرای آن را مشتمل بر ایجاد سامانه عرضه محصولات دانش بنیان داخلی و برگزاری نمایشگاه های دوره ای، نحوه ارزیابی امتیاز دانشی محصول و میزان داخلی بودن، قیمت، کیفیت و خدمات پس از فروش محصولات ارایه شده و میزان حمایت، واسپاری (لیزینگ) و یا سایر خدمات مالی مشوق خرید از داخل تصویب نماید.

ب- بالاترین مقام دستگاه های اجرایی متقاضی مشارکت در برنامه موضوع این ماده مجازند تا بیست درصد از تخصیص بودجه طرح های تأمین تجهیزات و ماشین آلات دستگاه را منوط به مشارکت بخش-های زیر مجموعه در برنامه تشویقی موضوع این ماده نمایند. دستگاه های اجرایی متقاضی موظفند میزان تقاضای خود را در افق کوتاه مدت و بلندمدت به تفکیک محصولات دانش بنیان مورد نیاز تهیه و سالانه به دبیرخانه کارگروه ارایه دهند.

پ- کارگروه با همکاری صندوق نوآوری و شکوفایی ابزارهای مناسب برای حمایت از خریداران غیردولتی محصولات دانش بنیان مشمول این برنامه، به ویژه واسپاری (لیزینگ) خرید محصولات دانش بنیان را ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه فراهم آورده و به صورت عمومی اطلاع رسانی می کند.

ت- دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه های عضو، برنامه سالانه برگزاری نمایشگاه های ساخت داخل و سامانه مجازی آن را تدوین و منابع آن را پیش بینی نماید.

۲- برنامه توسعه صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۱- به منظور حمایت از توسعه صادرات محصولات دانش بنیان در چارچوب اولویت های این برنامه و افزایش سهم بین‌المللی کشور در این حوزه، کارگروه موظف است اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- حمایت از ایجاد و توسعه واسطه های بازرگانی خصوصی و غیردولتی از جمله شرکت های مدیریت صادرات، کنسرسیوم های صادراتی، پایگاه ها و پایانه های صادراتی، خوشه های صادرات گرا، صادرات پارک های علم و فناوری و شرکتهای زایشی دانشگاههای کشور و سایر هزینه های مرتبط با افزایش توان بازاریابی و فروش محصولات دانش بنیان.

ب- حمایت از ایجاد و توسعه نشان های تجاری (برند) مشترک صادراتی میان محصولات دانش بنیان در حوزه های بخشی و بین بخشی.

پ- حمایت از حضور مشترک شرکت های تولیدکننده محصولات دانش بنیان در نمایشگاه های معتبر خارجی و برگزاری نمایشگاه های داخلی با حضور شرکت های معتبر خارجی.

ت- طراحی و اعطای جایزه صادراتی ویژه شرکت ها و محصولات دانش بنیان و تسهیل فرایند اعطای جوایز صادراتی شرکت های دانش بنیان.

ث- حمایت از سرمایه گذاری شرکت های دانش بنیان داخلی در کشورهای خارجی در قالب های مختلف از قبیل توسعه تولید، کارگزاری و فروش، ثبت نشان تجاری (برند) بین المللی، مشارکت با طرف های خارجی.

ج- حمایت از فروش اختراعات داخلی در بازارهای بین المللی.

چ- ارایه حمایت های لازم در دعاوی حقوقی شرکت ها و محصولات دانش بنیان داخلی در محاکم بین المللی و حمایت های مرتبط با مدیریت پتنت.

ح- حمایت های مرتبط با کسب مجوزهای بین المللی برای تسهیل ورود در بازار کشورهای مختلف.

خ- جهت دهی به کمک های خارجی و توسعه ای ایران و ایجاد خطوط اعتباری صادراتی در جهت توسعه بازار صادراتی محصولات دانش بنیان تولید داخل.

تبصره- معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات در چارچوب قوانین و مقررات مربوط می توانند از محل منابع داخلی خود با هماهنگی کارگروه، جهت اجرای مفاد این ماده هزینه نمایند.

بخش دوم- برنامه های اقدام مربوط به ساماندهی و ارتقای نظام استاندارد و آزمون محصولات دانش بنیان

۳- برنامه توسعه استانداردسازی مورد نیاز محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۲- به منظور ساماندهی زیرساخت استاندارد مورد نیاز توسعه تولید، بازاریابی و فروش محصولات دانش بنیان در کشور به خصوص ارزیابی کیفی و فنی محصولات دانش بنیان داخلی:

الف- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است نسبت به کسب اعتبار بین المللی گواهینامه های نهادهای ارزیابی انطباق ازطریق بازنگری و اصلاح ساختار مرکز ملی تأیید صلاحیت ایران براساس استانداردها و ضوابط بین المللی اقدام کند.

ب- سازمان ملی استاندارد ایران موظف است عضویت مجامع بین المللی اندازه شناسی(مترولوژی) و واسنجی (کالیبراسیون) و نیز گسترش همکاری های بین المللی در حوزه اندازه شناسی به خصوص در حوزه ریزفناوری (فناوری نانو) جهت برقراری قابلیت ردیابی و کسب اعتبار بین المللی در نتایج اندازه گیری ها با هدف کسب تأییدیه های بین المللی و توسعه صادرات محصولات دانش بنیان داخلی را پیگیری کند.

پ- معاونت موظف است با نظارت سازمان ملی استاندارد نسبت به تهیه پیش نویس استاندارد محصولات دانش بنیان اقدام و در جهت پیاده سازی استانداردهای تدوین شده در حوزه فناورانه پیگیری های لازم را معمول کند.

٤- برنامه توسعه زیرساخت های آزمایشگاهی و آزمون محصولات دانش‌بنیان

ماده ۱۳- به منظور به اشتراک گذاری و استفاده بهینه از ظرفیت آزمایشگاه های داخلی و حمایت از نهاد ملی تأیید صلاحیت ایران در تأیید صلاحیت آزمایشگاه های آزمون و واسنجی (کالیبراسیون) و نهادهای گواهی کننده داخلی و ایجاد و تجهیز آزمایشگاه های تأیید شده در کشور:

الف- معاونت مجاز است با همکاری دستگاه های مسئول نسبت به حمایت از شکل گیری و توسعه شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه های علمی ایران، حمایت از مراکز عضو آن و ارتقای توانمندی های آزمون و صدور گواهی کشور به منظور تأمین آزمون های مورد نیاز بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش بنیان توسط نهاد تأیید صلاحیت ایران، به ویژه ارزیابی کیفی آن ها، در قالب یارانه حمایتی یا تسهیلات اقدام نماید.

ب- معاونت مجاز است از طریق حمایت های شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه-های علمی ایران، ایجاد و توسعه آزمایشگاه های تأیید شده آزمون و واسنجی(کالیبراسیون) محصولات دانش بنیان را تسهیل کند. دستورالعمل چگونگی حمایت از شکل گیری و توسعه آزمایشگاه های مربوط در حوزه-های تخصصی توسط معاونت تدوین و برای تصویب به کارگروه ارایه می شود. نتایج آزمایشگاه های تأیید صلاحیت شده برای کلیه دستگاه های دولتی معتبر خواهد بود.

تبصره ۱- کلیه دستگاه های اجرایی مشمول ماده (٥٦) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)- مصوب ۱۳۹۳-، می توانند پس از تصویب شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، از محل اعتبارات موضوع ماده مذکور با هماهنگی شبکه آزمایشگاهی فناوری های راهبردی و شبکه آزمایشگاه-های علمی ایران به منظور تأمین زیرساخت آزمایشگاهی کشور برای تحقیق و توسعه، بررسی و ارزیابی فنی و کیفی محصولات دانش بنیان، هزینه کنند.

تبصره ۲- حمایت های موضوع این برنامه مانع از انجام وظایف نظارتی دستگاه هایی که به موجب قانون مسئولیت نظارت بر آزمایشگاه های مختلف را برعهده دارند، نخواهد بود.

بخش سوم- برنامه های اقدام مربوط به طراحی و اجرای سیاست صنعتی و فناوری متناسب با تولید محصولات دانش بنیان

۵- برنامه شبکه سازی بین تولیدکنندگان محصولات دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ماده ١٤- به منظور تقویت همکاری شرکت های دانش بنیان با شرکت های صنعتی و خدماتی در تولید محصولات دانش بنیان، معاونت موظف است دستورالعمل حمایت از پیوندهای شرکتی را مبتنی بر موارد زیر با تأکید بر استفاده از ظرفیت صندوق نوآوری و شکوفایی، ظرف شش ماه پس از ابلاغ این برنامه تهیه و برای تصویب به کارگروه ارایه می دهد:

الف- حمایت از قراردادهای فروش و انتقال فناوری میان شرکت های دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ب- حمایت از تملک شرکت های دانش بنیان توسط شرکت های صنعتی و خدماتی

پ- حمایت از انعقاد قراردادهای بلندمدت همکاری میان شرکت های دانش بنیان و شرکت های صنعتی و خدماتی

ت- حمایت از ایجاد و توسعه پارک ها و شهرک های تخصصی فناوری غیردولتی توسط شرکت های صنعتی و خدماتی واجد شرایط.

ث- حمایت از ایجاد پیوندهای جمعی میان شرکت های دانش بنیان در قالب خوشه های فناوری و نوآوری، کنسرسیوم های اقتصادی و برندسازی مشترک تولیدی و توزیعی.

ج- حمایت از ارتقای همکاری های بین المللی شرکت های دانش بنیان داخلی.

٦- ارتقای کارآفرینی و شکل گیری و توسعه تجاری سازی در دانشگاه ها و مراکز پژوهشی

ماده ١٥- به منظور گسترش پژوهش های کاربردی و ارتقای سطح تجاری سازی تحقیقات، به دانشگاه ها و مراکز پژوهشی که شرکت های دانش بنیان منشعب (زایشی) آن ها موفق به تجاری سازی و فروش محصولات خود شده اند، متناسب با حجم فروش محصولات تجاری شده، اعتبار تشویقی به عنوان جایزه تجاری سازی از محل اعتبارات مصوب مربوط اعطا خواهد شد. دستورالعمل این ماده تا سه ماه پس از ابلاغ برنامه توسط دبیرخانه کارگروه و با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و وزارت بهداشت و آموزش پزشکی تهیه و به تصویب کارگروه خواهد رسید. دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه های عضو، برنامه سالانه موضوع این ماده را تدوین و منابع آن را پیش بینی کند.

بخش چهارم- برنامه های لقدام مربوط به شفاف سازی و ایجاد نظام جامع آمار مربوط به تولید محصولات دانش بنیان

۷- برنامه ایجاد شفافیت در تعیین میزان تقاضای محصولات دانش بنیان

ماده ۱۶- به منظور ایجاد شفافیت در حجم بازار حال و آینده محصولات دانش بنیان برای سرمایه گذاران و تولیدکنندگان، کلیه دستگاه های دولتی و عمومی موظف هستند در چارچوب اولویت های تعیین شده در کارگروه، حجم بازار (تقاضای کل کشور در حوزه های خصوصی، نیازهای طرح های توسعه ملی و خریدهای دولتی) بخش مورد نظر خود را در افق کوتاه مدت و بلندمدت برای انتشار عمومی به صورت سالانه به کارگروه ارایه کنند.

۸- برنامه ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۷- به‌منظور رصد مداوم پیشرفت های کشور و ایجاد هماهنگی میان دستگاه های اجرایی در ارایه آمار و اطلاعات به هنگام تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان، معاونت موظف است با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت)، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، مرکز آمار ایران، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران، دستورالعمل ارزیابی و پایش تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان مشتمل بر تعریف شاخص ها، تقسیم کار ملی در ثبت و پایش شاخص‌های تخصصی و عمومی و به خصوص چارچوب آماری دستگاه های بخشی را تهیه و به تصویب کارگروه برساند.

تبصره ۱- دبیرخانه کارگروه موظف است گزارش پیشرفت تولید، بازار و صادرات محصولات دانش‌بنیان در کل کشور را مبتنی بر ارایه آمارهای معین و ارزیابی عملکرد کلیه دستگاه های اجرایی به صورت سالانه منتشر نموده و نتایج آن را در اختیار عموم قرار دهد.

تبصره ۲- سایر دستگاه های اجرایی حسب مورد برای ارتقای ارزیابی و پایش شاخص های عملکردی در تدوین دستورالعمل های موضوع این ماده و ارایه گزارش مشارکت خواهند نمود.

بخش پنجم- برنامه های لقدام نهادسازی مناسب نظام مالی و پولی تخصصی مورد نیاز تولید محصولات دانش بنیان

۹- برنامه ساماندهی نظام مالی فناوری و نوآوری محصولات دانش بنیان

ماده ۱۸- به‌منظور تأمین مالی مناسب برای توسعه تولید، بازار و صادرات محصولات دانش بنیان، دبیرخانه کارگروه موظف است با همکاری دستگاه های عضو کارگروه، نسبت به تهیه گزارش در موارد زیر اقدام نموده و نتیجه را به کارگروه گزارش کند:

الف- وضعیت نهادهای مالی و پولی تخصصی موجود در کشور متناسب با دوره رشد شرکت ها از ایده تا توسعه بازار و الزامات ارتقای آن

ب- توسعه جایگاه الگوهای جدید تأمین مالی نوآوری همچون سرمایه گذاری خطرپذیر و تأمین مالی جمعی در نظام مالی کشور

پ- راهکارهای ارتقای حمایت نظام بانکی کشور از توسعه محصولات دانش بنیان

ت- تسهیل نحوه ورود شرکت های دانش بنیان به بازار بورس و مسایل مرتبط با ارزشگذاری دارایی های نامشهود

ث- تبیین نقش صندوق نوآوری و شکوفایی، صندوق های تخصصی مربوط و صندوق های پژوهش و فناوری در نظام مالی و پولی کشور با رویکرد حمایت از اقتصاد دانش بنیان

۱۰- برنامه توسعه خدمات مالی تخصصی در حوزه تولید و صادرات محصولات دانش بنیان

ماده ۱۹- به منظور ارتقای وضعیت تأمین مالی تولیدکنندگان محصولات دانش بنیان داخلی، صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است:

الف- خدمات مالی تخصصی توسعه صادرات محصولات دانش بنیان مشتمل بر تسهیلات سرمایه درگردش، تسهیلات سرمایه ثابت، یارانه سود تسهیلات، تسهیلات حمایت ازصادرات، تسهیلات توانمندساز، تسهیلات توسعه بازارصادراتی، ضمانت نامه بانکی و تسهیلات حمایت ازانتقال فناوری را ارایه کند.

ب- خدمات مالی تخصصی ارتقای تولید محصولات دانش بنیان مشتمل بر ضمانت نامه پوشش ریسک بکارگیری محصولات دانش بنیان، کمک هزینه تحقیق و توسعه، کمک هزینه و ضمانت نامه شرکت در مناقصات، پوشش کسر وثایق تولیدکنندگان محصولات دانش بنیان، ضمانت نامه خرید محصولات دانش بنیان و نیز کمک هزینه سود تسهیلات را ارائه نماید.

تبصره- صندوق نوآوری و شکوفایی موظف است گزارش عملکرد این ماده را هر سه ماه یکبار به دبیرخانه کارگروه ارایه دهد.

۱۱- برنامه ارتقای عملکرد نهادهای مالی تخصصی تولید محصولات دانش بنیان

ماده ۲۰- در راستای توسعه خدمات مالی تخصصی حوزه فناوری و ارتقای اثربخشی صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری در تأمین مالی تولید و صادرات محصولات دانش بنیان:

الف- صندوق نوآوری و شکوفایی مجاز است به‌منظور افزایش سهم مشارکت شرکت های بزرگ در توسعه فعالیت شرکت های دانش‌بنیان و نیز ارتقای توانمندی ها و قابلیت های شرکت های کوچک در تعامل با شرکت-های بزرگ، در تأمین مالی منابع صندوق های سرمایه خطرپذیر راه اندازی شده توسط شرکت های خصوصی مشارکت کند.

ب- به‌منظور توسعه خدمات مالی صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی موضوع ماده (٤٤) قانون به تولیدکنندگان محصولات دانش‌بنیان، کارگروه ضوابط صندوق های مجاز به عقد قرارداد عاملیت وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی را در چارچوب اساسنامه آنها تهیه و ابلاغ می کند.

پ- به‌منظور کاهش مخاطرات مربوط به توسعه بازار محصولات دانش‌بنیان و همچنین ایجاد اعتبار برای اخذ تسهیلات از منابع تأمین مالی، صندوق نوآوری و شکوفایی و نیز صندوق های پژوهش و فناوری موضوع ماده (٤٤) قانون مجازند با مشارکت معاونت نسبت به ارایه خدمات تخصصی مرتبط با تضمین حداقل بازار محصولات دانش‌بنیان اقدام کنند.

فصل پنجم- پیاده سازی و نظارت بر اجرا

ماده ۲۱- دبیرخانه کارگروه موظف است جهت ایجاد فرصت‌های برابر و شفاف سازی حمایت های مندرج در این برنامه، نسبت به انتشار آیین نامه ها و دستورالعمل های تصویب شده، اسامی دستگاه های اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شرکت ها و مؤسسات مشمول بندهای مختلف برنامه از طریق پایگاه جامع اطلاع رسانی اقدام کند.

ماده ۲۲- دبیرخانه کارگروه مسئولیت پیگیری و نظارت بر حسن اجرای این برنامه و ارزیابی پیشرفت کار را بر عهده دارد. دبیرخلنه مکلف است گزارش عملکرد و نحوه اجرای این برنامه را مشتمل بر گزارش عملکرد پیشرفت کلیه برنامه های اقدام و اهداف عینی مرتبط با اهداف کمی تعیین شده را پس از طرح در کارگروه به صورت سالانه به هیئت وزیران و مجلس شورای اسلامی ارایه کند.

ماده ۲۳- کارگروه موظف است برمبنای گزارش های دوره ای عملکرد، کل برنامه را در مقاطع دو ساله مورد بازبینی قرار داده و حسب ضرورت، تغییرات پیشنهادی مورد نیاز را برای تصویب به هیئت وزیران ارایه کند.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۴۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۵/۱۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۶/۰۸
شماره ابلاغیه	۷۳۳۱۸/ت۵۲۲۳۱هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۵/۱۱ به پیشنهاد مشترک وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (٤٤) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- .

ب- صندوق: صندوق پژوهشی و فناوری غیردولتی موضوع ماده (٤٤) قانون.

ج- دستگاه اجرایی: دستگاه موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.

د- کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۸) این آیین نامه.

ماده ۲- به منظور ایجاد زمینه های مشارکت بخش های دولتی و غیردولتی و نظام بانکی در تأمین منابع مالی فعالیت های پژوهشی و فناوری، به ویژه پژوهش ها و فناوری های کاربردی – توسعه ای، دولت مجاز است در تأسیس صندوق ها مشارکت نماید.

ماده ۳- صندوق ها مکلفند به صورت تخصصی از فعالیت های پژوهشی و فناوری که توسط بخش غیردولتی انجام می شود حمایت کنند و جزئیات فعالیت آنها در اساسنامه هر صندوق معین می شود.

ماده ٤- صندوق ها دارای شخصیت حقوقی غیردولتی و استقلال مالی هستند و با رعایت قوانین و مقررات مربوط و این آیین نامه تشکیل و فعالیت می کنند.

تبصره ۱- سایر صندوق های فعال با موضوع فعالیت مشابه ماده (٤٤) قانون در صورتی که اساسنامه خود را مطابق اساسنامه نمونه موضوع ماده (٤٤) قانون اصلاح نمایند، مشمول مزایای قانونی مرتبط خواهند بود.

تبصره ۲- صندوق جهت فعالیت خود می تواند در سایر مناطق کشور شعبه ایجاد نماید.

ماده ۵- میزان سرمایه گذاری دولت در هر صندوق حداکثر معادل چهل و نه درصد (٤۹٪) سرمایه آن صندوق خواهد بود. سهم مشارکت دولت در سرمایه اولیه یا افزایش سرمایه صندوق ها در قانون بودجه

سالانه کل کشور ضمن ردیف خاصی پیش بینی یا از اعتبار دستگاه های اجرایی در قالب موافقت نامه متبادله تأمین می شود.

ماده ٦- منابع تأمین مالی صندوق ها عبارت است از:

۱- کمک بلاعوض یا مشارکت دولت.

۲- کمک و سرمایه گذاری بانک ها و مؤسسات اعتباری و اخذ تسهیلات از آنها.

۳- کمک و سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی، شرکت های دولتی و غیردولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری ها و شرکت های وابسته و تابع.

٤- کمک و سرمایه گذاری مراکز علمی، پژوهشی، فناوری، دانشگاه ها، واحدهای تحقیق و توسعه صنایع و تشکل های صنفی و علمی و محققان منفرد.

۵- سود حاصل از سرمایه گذاری و کارمزد تسهیلات اعطایی و سود سپرده بانک ها و مؤسسات اعتباری.

٦- استفاده از وجوه اداره شده دستگاه های اجرایی.

۷- منابع صندوق نوآوری و شکوفایی در قالب اعطای تسهیلات و مشارکت.

۸- منابع قابل جذب از طریق ابزارهای بازار سرمایه.

ماده ۷- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور مجاز است امکان استفاده صندوق ها از یارانه سود تسهیلات مالی را فراهم آورد.

ماده ۸ (اصلاحی ۱٤۰۱/۰۸/۰۱)- اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت های صندوق ها در چهارچوب اساسنامه و سایر قوانین و مقررات مربوط، بر عهده کارگروه موضوع ماده (٤) آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، موضوع تصویب نامه شماره ۱٤۱٦۰۲ /ت٤٦۵۱۳هـ مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن است.

تبصره ۱ (منسوخه ۱٤۰۱/۰۵/۱۲)- دبیرخانه کارگروه در صندوق نوآوری و شکوفایی مستقر است و رئیس هیأت عامل صندوق یاد شده دبیر کارگروه می باشد.

تبصره ۲ (منسوخه ۱٤۰۱/۰۵/۱۲)- کارگروه مکلف است هر ماه حداقل یک جلسه تشکیل و در خصوص درخواست های واصله ظرف یک ماه نسبت به موافقت یا عدم موافقت اعلام نظر نموده و به دستگاه های عضو رونوشت تصمیمات را ارسال نماید.

تبصره ۳ (منسوخه ۱٤۰۱/۰۵/۱۲)- علاوه بر نماینده دستگاه اجرایی (در صورت مشارکت دولت)، کارگروه عضو ناظری را برای شرکت در مجمع عمومی صندوق معرفی خواهد نمود.

تبصره ٤ (منسوخه ۱٤۰۱/۰۵/۱۲)- کارگروه می تواند ضوابطی را برای فعالیت صندوق ها تصویب و اعلام نماید. این ضوابط نباید مغایر با اساسنامه صندوق ها باشد.

ماده ۹- کارگروه می تواند در مواردی که صندوق خارج از ضوابط اساسنامه یا ضوابط مصوب کارگروه فعالیت نماید و یا پس از عدم آغاز فعالیت در مهلت مقرر پس از اخطار کتبی در صورت عدم رفع اشکال اعلامی از سوی کارگروه ظرف شش ماه، مجوز اعطا شده را ابطال نماید.

تبصره ۱- دستگاه اجرایی مشارکت کننده در صندوق در صورت لغو مجوز صندوق مذکور استیفای حقوق دولت را از طرق قانونی پیگیری می نماید.

تبصره ۲- رعایت حداقل سرمایه اعلامی از سوی کارگروه الزامی است.

ماده ۱۰ (الحاقی ۱۴۰۱/۰۵/۱۲)- صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری موظفند در چهارچوب قوانین و مقررات از فعالیت های فناورانه و نوآورانه دانشگاه ها و پژوهشگاه ها و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری حمایت نمایند.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی تبصره (۲) اصلاحی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (۴۵) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۰۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۱۸
شماره ابلاغیه	۴۸۲۸۷/ت۵۲۰۸۲هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۰۷ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و به استناد تبصره (۲) اصلاحی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (٤٥) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱ - اصطلاحات به کار رفته در لایحه قانونی اصلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضی در حکومت جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۵۹- و آیین نامه اجرایی آن و قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور- مصوب ۱۳۸٦- به همان معانی در این آیین نامه به کار می روند. سایر اصطلاحات زیر در این آیین نامه دارای معانی مشروح مربوط است:

الف - قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-

ب – خدمات گردشـــگری: طرح هایی که ایجاد و احداث آنها برای ارایه خدمات به گردشـــگران داخلی یا خارجی مورد نیاز است و مجوز آن توسط دستگاه های اجرایی ذی ربط صادر می شود. فهرست طرح های مذکور ظرف ســه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه توســط وزارت جهاد کشــاورزی با همکاری دســتگاه های اجرایی مرتبط طرح تهیه و ابلاغ می گردد و در صــورت نیاز تغییر یا اصــلاح طرح ها، ســالانه به پیشــنهاد دستگاه اجرایی ذی ربط و تأیید وزارت جهاد کشاورزی انجام خواهد شد.

ماده ۲ – کلیه اراضی طرح های عمرانی قابل واگذاری که بعد از تاریخ لازم الاجرا شدن قانون واگذار می گردد با رعایت قوانین و مقررات، مطابق با پروانه بهره برداری صادره توسط مراجع ذی ربط و در صورت درخواست مجری و تأیید اجرای طرح توسط هیأت نظارت موضوع قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور و موافقت کمیسیون های واگذاری موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصــلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضــی در حکومت جمهوری اسلامی ایران قابل انتقال قطعی می باشد.

ماده ۳ – نظارت بر اجرای طرح های موضوع این آیین نامه به عهده هیأت نظارت قانون اصلاح ماده (۳۳) اصلاحی قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع کشور می باشد.

ماده ٤ – قیمت گذاری اراضی در زمان انتقال قطعی حسب نوع فعالیت براساس قوانین و مقررات مربوط به نرخ کارشناسی روز محاسبه و اخذ می گردد.

تبصره (اصلاحی ۱۳۹۵/۱۱/۲٤)– در خصوص شهرک های صنعتی و شهرک های کشاورزی دولتی مبنای قیمت گذاری، صد درصد قیمت منطقه ای خواهد بود.

ماده ۵ – تغییر کاربری اراضــی واگذار شــده موضــوع این آیین نامه ممنوع اســت و تفکیک اراضــی مزبور صرفاً با اخذ مجوز کمیسیون های طرح های کشاورزی و غیرکشاورزی موضوع مواد (۳۱) و (۳۲) آیین نامه اجرایی لایحه قانونی اصــلاح لایحه قانونی واگذاری و احیاء اراضــی در حکومت جمهوری اســلامی ایران امکان پذیر بوده و ادارات ثبت اسناد و املاک و دفاتر اسناد رسمی و سایر نهادها و مراجع مربوط مکلفند در موارد تفکیک یا افراز و تقسیم اراضی واگذار شده و تغییر کاربری آنها از سازمان جهاد کشاورزی استعلام نموده و نظر سازمان مذکور را اعمال نماید و چنانچه به طور غیرمجاز و بدون اخذ مجوز از کمیسیون های فوق الاشاره صورت پذیرد تخلف بوده و سازمان جهاد کشاورزی موظف است فسخ واگذاری و یا استرداد زمین را به ادارات ثبت محل یا دفاتر اسناد رسمی تنظیم کننده سند ابلاغ نماید.

تبصره (اصلاحی ۱۳۹۵/۱۱/۲٤)- اراضی واگذار شده به شهرک های صنعتی و شهرک های کشاورزی دارای کاربری صنعتی و کشاورزی بوده و تفکیک آن با رعایت قوانین و مقررات مربوط از رعایت حکم این ماده مستثنی است.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۵۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۳۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۰۴
شماره ابلاغیه	۴۱۸۴۵/ت۵۲۰۵۰هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۳۱ به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۵۰) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- اصطلاحات و واژه هایی که در این آیین نامه بکار رفته، دارای معانی زیر است:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-.

ب- دستگاه اجرایی: دستگاه های تحت پوشش (ملی یا استانی) وزارت جهاد کشاورزی

ج- موسسه عامل: بانک های عامل، موسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و یا صندوق های غیردولتی حمایت از توسعه بخش کشاورزی

د- قرارداد عاملیت: قراردادی که میان واگذارنده اعتبار و موسسه عامل براساس مفاد قانون، موافقتنامه متبادله با سازمان مدیریت و برنامه ریزی (کشور و استان ها) و ضوابط این آیین نامه منعقد و مطابق آن وجوه اداره شده در اختیار موسسه عامل قرار می گیرد.

هـ- واگذارنده اعتبار: دستگاه اجرایی که طبق مقررات بودجه سالانه کل کشور، مسئولیت واگذاری اعتبار به مؤسسه عامل را بر عهده دارد.

و- بهینه سازی مصرف آب و انرژی: استفاده از روش ها و فناوری های نوین در ارتباط با مصرف کمتر آب و انرژی در کشت های متراکم گلخانه ای.

ماده ۲- حمایت از متقاضیان و بهره برداران واجد شرایط بخش های خصوصی و تعاونی در زمینه ایجاد و توسعه کشت های متراکم گلخانه ای با اولویت مصرف کمتر آب و انرژی از محل اعتبارات بودجه عمومی

کشور بر اساس برنامه سالانه ارایه شده متضمن پهنه بندی مناطق ایجاد و توسعه کشت های متراکم گلخانه ای و اولویت بندی آن بر حسب شرایط دسترسی به آب کشاورزی، سازگاری اقلیمی، نوع محصولات و بازاررسانی آنها و فناوری و سازه های گلخانه ای از سوی دستگاه اجرایی و تأیید سازمان مدیریت و برنامه ریزی (کشور و استان ها) می باشد.

ماده ۳- حمایت ها و مشوق های موضوع این آیین نامه شامل اعطای یارانه سود و کارمزد تسهیلات بانکی (اعم از وجوه اداره شده و یا تسهیلات ناشی از تلفیق با منابع داخلی بانک) می باشد.

تبصره- وزارت جهاد کشاورزی و دستگاه های تابعه استانی در چارچوب قوانین و مقررات ذی ربط می توانند نسبت به اعطای سایر مشوق ها و حمایت ها نظیر کمک های بلاعوض در اجرای طرح های تملک دارایی سرمایه ای زیربنایی، یارانه بیمه محصولات کشاورزی و سایر حمایت ها اقدام نمایند.

ماده ٤- سهم آورده متقاضیان و بهره برداران موضوع این آیین نامه در طرح های مربوط به بخش کشاورزی با تشخیص واگذارنده اعتبار با توجه به نوع طرح و توان مجری بین ده درصد تا سی درصد مجموع سرمایه ثابت و در گردش تعیین می گردد.

ماده ٥- مؤسسه عامل موظف است اصل و سود دریافتی بابت بازپرداخت اقساط تسهیلات وجوه اداره شده موضوع این آیین نامه (از محل بودجه کل کشور) را در سررسید به حساب خاصی که توسط خزانه داری کل کشور در مرکز و در استان ها توسط خزانه معین استان افتتاح می گردد، واریز نماید. معادل صد درصد وجوه واریزی مجدداً پس از پیش بینی در قوانین بودجه سنواتی برای ایجاد و توسعه کشت های متراکم گلخانه ای به کار گرفته خواهد شد.

ماده ٦- مؤسسه عامل موظف است ظرف سی روز از زمان دریافت طرح های مشمول این آیین نامه که توسط دستگاه اجرایی معرفی شده است، پس از تکمیل مدارک از جانب متقاضی، آن را از نظر توجیه فنی، مالی و اقتصادی بررسی و نظر قطعی خود در خصوص رد یا تصویب طرح ها به واگذارنده اعتبار اعلام نماید. تسهیلات مربوط ظرف سی روز کاری پس از تصویب طرح باید توسط مؤسسه عامل متناسب با پیشرفت کار و در چارچوب ضوابط آن مؤسسه به متقاضی پرداخت گردد.

ماده ۷- دوره اجرای طرح های موضوع این آیین نامه بر حسب نوع طرح و شرایط برخورداری و یا محرومیت مناطق و اولویت های اجرایی شامل دوره اجرا، تنفس، مشارکت و بازپرداخت بنا به تشخیص واگذارنده اعتبار و بر حسب نوع طرح حداکثر تا ده سال خواهد بود.

ماده ۸- اعتبار واریزی توسط واگذارنده اعتبار به حساب مخصوص نزد مؤسسه عامل، پس از دریافت اعلام وصول حسب مورد توسط ذی حساب یا مدیر امور مالی واگذارنده اعتبار به هزینه قطعی منظور می گردد.

ماده ۹- وجوه اداره شده موضوع این آیین نامه در چارچوب قرارداد عاملیت توسط واگذارنده اعتبار نزد مؤسسه عامل تودیع تا با رعایت قوانین بودجه و سایر قوانین و مقررات و مفاد این آیین نامه در اختیار متقاضیان قرار گیرد.

تبصره- دستگاه واگذارنده اعتبار موظف است یک نسخه از قرارداد عاملیت منعقده را در اختیار سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور قرار دهد.

ماده ۱۰- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است از طریق بانک های عامل و بر اساس ماده (٤٧) قانون نسبت به تأمین تسهیلات مورد نیاز با اولویت واحدهای گلخانه ای اقدام نماید.

ماده ۱۱- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور پیشنهاد اعتبارات مورد نیاز وزارت جهاد کشاورزی را بررسی و در چارچوب منابع و مصارف بودجه سالانه کشور، نسبت به پیش بینی اعتبار مورد نیاز ردیف «ایجاد و توسعه کشت های متراکم گلخانه ای» در قالب وجوه اداره شده اقدام لازم را به عمل آورد.

ماده ۱۲ (اصلاحی ۱۳۹۵/۰٤/۰۲)- به سازمان جهاد کشاورزی استان اجازه داده می شود با تأیید شورای برنامه ریزی و توسعه استان بخشی از اعتبارات استانی را در قالب کمک های فنی و اعتباری از محل اعتبارات مصوب مربوط جهت توسعه کشت های تراکم گلخانه ای موضوع این آیین نامه اختصاص دهد.

ماده ۱۳- مؤسسه عامل موظف است گزارش عملکرد جذب و مانده اعتبارات و تسهیلات بانکی موضوع این آیین نامه را هر سه ماه به دستگاه اجرایی و سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام نماید.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۵۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۰۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۵/۰۵
شماره ابلاغیه	۵۶۰۳۰/ت۵۲۰۸۱هـ

هیئت وزیران در جلسه ۷ /٤/ ۱۳۹٤ به پیشنهاد وزارتخانه های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و به استناد ماده (۵۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-، آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-

ب- اراضی کشاورزی: اراضی که در اجرای قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها- مصوب ۱۳۷٤- توسط وزارت جهاد کشاورزی (سازمان جهاد کشاورزی استان) اراضی کشاورزی تشخیص داده می شود.

تبصره- اراضی مناطق حفاظت شده از شمول این آیین نامه مستثنی می باشند.

ج- مالک: اشخاصی که به موجب اسناد صادره از سازمان ثبت اسناد و املاک کشور با رعایت قوانین و مقررات مربوط داری سند مالکیت و یا گواهی که دلالت بر مالکیت داشته و یا اشخاصی که حسب گواهی صادره از سازمان امور اراضی کشور مشمول مقررات اراضی خالصه یا اجرای مراحل سه گانه اصلاحات ارضی، مالک، خرده مالک، مالک خودکار یا زارع صاحب نسق اصلاحات ارضی و کشت موقت می باشند و یا به موجب آرای قطعیت یافته از مراجع قضایی یا شوراهای حل اختلاف مالک شناخته شده اند.

د- مرجع صدور مجوز تغییر کاربری: کمیسیون موضوع تبصره (۱) ماده (۱) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها که از طریق مدیر امور اراضی استان اقدام می نماید.

هـ- عوارض قانونی: عوارض موضع ماده (۲) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها و سایر عوارض قانونی.

و- واحدهای صنعتی و معدنی: واحدهای صنعتی و معدنی که دارای جواز تأسیس از وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا واحدهای تابعه و وابسته آن وزارت می باشد.

ز- اراضی دیم درجه (٤) و بالاتر: اراضی کشاورزی که فاقد آب و یا حقابه برای آبیاری بوده و امکان تبدیل آن به کشت آبی نباشد و براساس شرایط و بافت خاک حسب تشخیص مؤسسه تحقیقات خاک و آب وزارت کشاورزی و جدول درجه بندی خاک ها، درجه (٤) و بالاتر تشخیص داده می شود.

ماده ۲- اسناد قابل پذیرش در این آیین نامه یکی از مدارک زیر است:

۱- سند مالکیت رسمی صادره از اداره ثبت اسناد و املاک کشور.

۲- گواهی اداره ثبت مشعر بر مالکیت.

۳- احکام قطعیت یافته صادره از محاکم قضایی و یا شوراهای حل اختلاف که دلالت بر مالکیت داشته و مورد تایید ادارات ثبت اسناد باشند.

٤- موافقت متولی موقوفه در خصوص اراضی وقفی مبنی بر موافقت با احداث یا توسعه واحدهای صنعتی و معدنی.

ماده ۳- متقاضیان احداث یا توسعه واحدهای صنعتی و معدنی واقع در خارج از محدوده شهرها، شهرک ها و روستاهای دارای طرح هادی مصوب موظفند درخواست تغییر کاربری را به همراه مدارک لازم مطابق ماده (۷) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها- مصوب ۱۳۷٤- و اصلاح بعدی آن و ماده (۳) آیین نامه اجرایی قانون یاد شده موضوع تصویب نامه شماره ۵۹۸۷۹/ ت ۳۷۱۱۰هـ مورخ ۱۹ /٤ /۱۳۸٦ و ماده (۲) این آیین نامه را علاوه بر گواهی شرکت آب منطقه ای مبنی بر عدم امکان تأمین آب مورد نیاز برای کشاورزی، به مدیریت امور اراضی استان ارایه نمایند. شرکت آب منطقه ای موظف است ظرف دو هفته به استعلام مربوط پاسخ دهد.

تبصره ۱- در صورتی که مرجع صدور مجوز تغییر کاربری پس از تکمیل پرونده ظرف یک ماه نسبت به اعلام نظر در خصوص احداث و یا توسعه واحدهای صنعتی و معدنی اقدام ننماید، مدیریت امور اراضی استان موظف است پس از اخذ نظریه مؤسسه تحقیقات خاک و آب در خصوص درجه بندی زمین مورد نظر تعیین تکلیف نموده و در صورتی که از نوع اراضی دیم درجه (٤) و بالاتر که امکام تبدیل آن به کشت آبی نیست، باشد با رعایت ضوابط زیست محیطی و اخذ عوارض قانونی مربوط نسبت به صدور مجوز اقدام نماید.

تبصره ۲- مدت اعتبار مجوزهای تغییر کاربری صادره، از زمان صدور به مدت دو سال است. در صدو عدم اجرای طرح به تشخیص مرجع صدور مجوز در مدت مذکور، تمدید آن منوط به تصویب مجدد در مرجع صدور مجوز تغییر کاربری بوده که زمان اعلام نظر بیش از ده روز نخواهد بود.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت و واحدهای وابسته و تابعه آن برای صدور جواز تأسیس و یا توسعه واحدهای صنعتی و معدنی در اراضی کشاورزی موضوع این آیین نامه، موظفند نظر مرجع صدور مجوز تغییر کاربری را اخذ نمایند و این مرجع مکلف است ظرف یک ماه استعلام صورت گرفته را پاسخ دهد.

ماده ٤- واحدهای صنعتی و معدنی فعال احداث شده در اراضی کشاورزی که دارای مجوز تغییر کاربری و نیز مجوز از وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا واحدهای وابسته و تابعه آن می باشند، پس از ارایه درخواست مجوز توسعه به مرجع ذی ربط و تسلیم رونوشت آن به وزارت جهاد کشاورزی موظفند نسبت به تشکیل و تکمیل پرونده جهت تغییر کاربری اقدام نمایند.

تبصره- در خصوص متقاضیانی که پرونده تخلف به نام آن ها تنظیم و به مراجع قضایی ارسال و تحت رسیدگی است پس از تکمیل پرونده با خذ نظریه مرجع قضایی اقدام خواهد شد.

ماده ٥- در صورت موافقت مرجع صدور مجوز تغییر کاربری، متقاضیان نسبت به واریز عوارض قانونی اقدام و اصل فیش واریزی را به مدیریت امور اراضی استان تحویل نمایند تا مجوز تغییر کاربری اراضی مذکور صادر شود.

ماده ٦- مالکان اراضی که در اجرای تبصره (٤) الحاقی به ماده (١) قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها مجوزهای لازم را اخذ و معاف از عوارض شناخته شده اند، در صورت درخواست اجرای طرح های موضوع این آیین نامه، برای اجرای طرح های صنعتی، معدنی در همان اراضی موظف به اخذ مجوز مرجع صدور مجوز تغییر کاربری و پرداخت عوارض قانونی و رعایت ضوابط زیست محیطی می باشند.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی ماده (۵۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۳/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۳/۱۲
شماره ابلاغیه	۳۱۱۰۹/ت۵۱۹۴۹هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰۳/۰٦ به پیشنهاد مشترک وزارت جهاد کشاورزی و اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و به استناد ماده (۵۳) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤-، آیین نامه اجرایی ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- تعداد هیأت نمایندگان اتاق تهران شصت نفر می باشد که به ترتیب زیر برای مدت چهار سال انتخاب می شوند:

الف – پانزده نفر به انتخاب و انتصاب وزیر صنعت، معدن و تجارت به ترتیب شش نفر از بخش صنعت، شش نفر از بخش بازرگانی و سه نفر از بخش معدن.

ب – پنج نفر به انتخاب و انتصاب وزیر جهاد کشاورزی.

ج – چهل نفر از بین اعضای اتاق تهران با ترکیب شانزده نفر از بخش بازرگانی، چهارده نفر از بخش صنعت، چهار نفر از بخش معدن و شش نفر از بخش کشاورزی.

ماده ۲– تعداد هیأت نمایندگان اتاق سایر شهرستان ها پانزده نفر به ترتیب پنج نفر از بخش بازرگانی، پنج نفر از بخش صنعت، دو نفر از بخش معدن و سه نفر از بخش کشاورزی اتاق مربوط که برای مدت چهار سال انتخاب می شوند.

تبصره – در صورت عدم داوطلب پذیرفته شده در هر بخش در اتاق تهران و دیگر شهرستان ها، از داوطلبان موجود در سایر بخش ها انتخاب می شود.

اسحاق جهانگیری– معاون اول رئیس جمهور

آیین نامه اجرایی تبصره (۳) الحاقی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (۵۴) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۴/۰۷
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۴/۲۱
شماره ابلاغیه	۴۹۶۷/ت۵۲۰۸۳هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹٤/۰٤/۰۷ به پیشنهاد وزارتخانه های جهاد کشاورزی و امور اقتصادی و دارایی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و به استناد تبصره (۳) الحاقی ماده (۹) قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی موضوع ماده (٥٤) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور– مصوب ۱۳۹٤–، آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده را تصویب کرد:

ماده ۱– در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف– تداخل: اجرای قوانین و مقررات موازی بر روی عرصه واحد از اراضی ملی، دولتی و مستثنیات قانونی اشخاص که منجر به صدور سند مالکیت شده یا نشده باشد شامل خالصجات، مراحل سه گانه

اصلاحات ارضی، مقررات ملی شدن، موات، کشت موقت، اراضی شهری، مستحدثه و ساحلی که منجر به تشخیص متفاوت نوع و ماهیت آن عرصه گردیده است.

ب- رفع تداخلات: رفع هم پوشانی قوانین و مقررات موازی (تثبیت نوعیت) و اصلاح سوابق، نقشه ها و کلیه دفاتر و اسناد از جمله اسناد مالکیت در عرصه های مورد تداخل.

ج- مالک: شخص یا اشخاصی که به موجب اسناد صادره از اداره ثبت اسناد و املاک با رعایت قوانین و مقررات مربوط دارای سند مالکیت یا گواهی مشعر بر مالکیت بوده و کشاورزانی که حسب گواهی صادره از سازمان امور اراضی کشور مشمول مقررات اراضی خالصه، اجرای مراحل سه گانه اصلاحات ارضی، مالک، خرده مالک، مالک خودکار یا زارع صاحب نسق اصلاحات ارضی و کشت موقت و یا به موجب آرای قطعیت یافته از مراجع قضایی مالک شناخته شده اند.

د- اراضی کشاورزی: اراضی که مشمول قوانین و مقررات مندرج در بند (الف) بوده و به عنوان زراعی یا باغی تشخیص داده شده باشد و توسط زارعین و مالکین و یا متصرفین قانونی برای امور زراعت، باغبانی و سایر فعالیت های کشاورزی مورد بهره برداری قرار می گیرند.

هـ- نقشه تجمیعی پلاک: نقشه ای که از تلفیق نقشه های مختلف اجرای قوانین و مقررات موازی که توسط دستگاه ذیربط ارایه شده و با تعیین میزان دقیق تداخل و رعایت ضوابط حد نگاری (کاداستر) تهیه می شود.

و- اراضی دولتی: اراضی غیر ملی که در اجرای قوانین و مقررات اراضی خالصه، بایر و موات اصلاحات ارضی، مستحدثه ساحلی و موات موضوع قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن و مجهول المالک ثبتی به مالکیت دولت درآمده است.

ز- اراضی ملی: عرصه های مشمول قانون ملی شدن جنگل ها و مراتع- مصوب ۱۳٤۱- و آیین نامه اجرایی آن، قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع- مصوب ۱۳٤٦- و اصلاحیه های بعدی آن و همچنین قانون حفظ و حمایت از منابع طبیعی و ذخایر جنگلی کشور- مصوب ۱۳۷۱-.

ح- مستثنیات مقررات ملی شدن: عرصه و محاوط تأسیسات و خانه های روستایی و همچنین زمین های زراعی و باغ ها و اراضی که در اجرای مقررات به عنوان مستثنیات، تشخیص داده شده است.

ط- مستثنیات مالکین اصلاحات ارضی و کشت موقت: مستثنیات موضوع قانون اصلاحات ارضی و قانون واگذاری اراضی دایر و بایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است.

تبصره- تعریف سایر عبارت های موضوع این آیین نامه تابع قوانین مربوط خاص خود می باشد.

ماده ۲- تداخلات مشمول این آیین نامه شامل موارد زیر است:

۱- تداخل در اجرای مقررات ملی شدن و مقررات اصلاحات ارضی.

۲- تداخل در اجرای مقررات اراضی موات، اراضی مستحدثه و مقررات اصلاحات ارضی.

۳- تداخل در اجرای مقررات ملی شدن و مقررات اراضی خالصه و بایر مرحله اول اصلاحات ارضی و موات.

٤- تداخل در اجرای مقررات کشت موقت و مقررات ملی شدن.

٥- تداخل اراضی موات، اراضی مستحدثه و مقررات ملی شدن.

ماده ۳- به منظور رفع تداخلات اراضی و پلاک هایی که مشمول اجرای قوانین و مقررات خالصجات، مراحل سه گانه اصلاحات ارضی، موات و کشت موقت شده و نیز مقررات منابع ملی نیز فارغ از تقدم و یا تاخر در آن اجرا شده است اعم از اینکه منجر به صدور سند مالکیت به نام دولت شده یا نشده باشد و اتخاذ تصمیم نسبت به اصلاح نقشه ها، سوابق و اسناد مالکیت آن ها، کمیسیون رفع تداخلات در سطح استان به شرح زیر تشکیل می گردد:

۱- مدیرکل جهاد کشاورزی استان (رییس)

۲- مدیر امور اراضی استان (دبیر)

۳- مدیرکل ثبت اسناد و املاک استان

٤- مدیرکل منابع طبیعی و آبخیزداری استان

٥- مدیرکل امور اقتصادی و دارایی استان

٦- معاون حفاظت امور اراضی اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری استان

۷- یک نفر آشنا به مباحث حقوقی به انتخاب مدیرکل جهاد کشاورزی استان

تبصره ۱- جلسات کمیسیون با حضور حداقل پنج نفر رسمی و تصمیمات آن با حداقل چهار رأی معتبر است.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱٤۰۱/۰۸/۰٤)- به منظور بررسی سوابق، بازدید و معاینه محل و همچنین تجمیع نقشه های ارایه شده مربوط به اجرای مقررات از واحدهای ذیربط، کارگروهی با عضویت اعضای متناظر کمیسیون استانی در سطح شهرستان تشکیل می شود. کارگروه مذکور موظف است تا پایان سال ۱٤۰۲، گزارش کاملی از وضعیت پلاک های دارای تداخل در سطح شهرستان تهیه و برای اتخاذ تصمیم به دبیرخانه کمیسیون استان ارسال نماید. اطلاعات و نقشه های مورد نیاز برای کارگروه حسب مورد توسط دستگاه مجری مقررات موازی به این کارگروه ارایه می گردد.

تبصره ۳- در صورتی که با اجرای یکی از قوانین مذکور برای اشخاص حقی ایجاد شده باشد و نسبت به اجرای مقررات ملی شدن در هیأت های تعیین تکلیف اراضی اختلافی اعتراض آنان مطرح ولی رسیدگی و منجر به رای نشده باشد، رسیدگی هیأت های یادشده موکول به تصمیم کمیسیون و رفع تداخل اجرای قوانین و مقرارت موازی در اجرای این آیین نامه می باشد. نقشه های رفع تداخل شده پلاک، ملاک تعیین

موقعیت اراضی موضوع حقوق اشخاص و اراضی ملی و دولتی بوده و اشخاص ذی ربط نمی توانند ادعایی خارج از محدوده های تعیین شده در این نقشه ها را داشته باشند.

تبصره ٤- رفع تداخل اراضی موات موضوع قانون تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن و اراضی مستحدثه با اجرای مقررات ملی شدن رأساً توسط سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور انجام خواهد شد.

ماده ٤- دبیرخانه کمیسیون رفع تداخلات استان در مدیریت امور اراضی استان مستقر بوده و وظایف آن به شرح زیر می باشد:

۱- بررسی پرونده ها وگزارش های ارسالی از کارگروه شهرستان و اخذ استعلام و تکمیل سوابق و اطلاعات مالکین، ملی شدن و سوابق ثبتی ملک با همکاری ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری و ثبت اسناد و املاک استان.

۲- تکمیل پرونده هر یک از پلاک ها و تعیین اولویت در رسیدگی و طرح در کمیسیون.

۳- ابلاغ مصوبات کمیسیون به ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری، ثبت اسناد و املاک و ذینفعان و سایر مراجع ذیربط.

ماده ٥- کمیسیون استان موظف است پس از وصول پرونده از کارگروه شهرستان و با بررسی حقوق قانونی و مکتسبه اشخاص و مستندات قابل قبول از جمله موارد ذیل، اتخاذ تصمیم نماید:

۱- سوابق مربوط به اجرای اصلاحات ارضی

۲- سوابق مربوط به اجرای مقررات ملی شدن

۳- سوابق اجرایی مربوط به قراء و مزارع مربوط به اراضی دولتی و خالصجات

٤- سوابق مربوط به اجرای قانون واگذاری زمین های بایر و دایر که بعد از انقلاب به صورت کشت موقت در اختیار کشاورزان قرار گرفته است (کشت موقت)

٥- سوابق اجرایی قانون مرجع تشخیص اراضی موات و ابطال اسناد آن ها

تبصره ۱- پس از بررسی پرونده ها در صورتی که مشخص گردد هیچ گونه تداخلی در اجرای مقررات بر روی عرصه مورد نظر وجود نداشته است، پرونده طی صورتجلسه ای مختومه و مراتب توسط دبیر کمیسیون به ادارات کل منابع طبیعی و ثبت اسناد و املاک اعلام می گردد.

تبصره ۲- در پلاک هایی که حسب تصمیم کمیسیون استان تداخل تشخیص داده می شود، مراتب به همراه نقشه دارای مختصات جغرافیایی که در آن میزان اراضی مالکین و همچنین اراضی ملی و دولتی تعیین گردیده است، از طریق دبیر کمیسیون به دستگاه های عضو کمیسیون اعلام می شود تا حسب مورد نسبت به اصلاح سوابق و نقشه ها و اسناد اقدام نمایند.

تبصره ۳- از تاریخ ابلاغ تصمیم کمیسیون رفع تداخلات، ادارات کل منابع طبیعی و آبخیزداری و مدیریت امور اراضی استان مکلفند در صدور هرگونه گواهی و پاسخ به استعلام ها بر اساس مصوبه کمیسیون مذکور عمل نمایند.

تبصره ٤ (الحاقی ۱٤۰۱/۰۸/۰٤)- دبیر کمیسیون پس از اخذ مصوبات موضوع تبصره های (۱) و (۲) این ماده، مراتب را به اداره جهاد کشاورزی شهرستان محل وقوع اراضی ابلاغ می نماید.

ماده ٦- در صورتی که در حین رسیدگی توسط کمیسیون محرز گردد مشخصات ملک مشمول قوانین اصلاحات ارضی اعم از پلاک اصلی، فرعی، بخش و مدارک و مستندات پرونده اجرایی و یا اسناد نسقی صادره برای زارعین پلاک دارای اشکال بوده و طرح پرونده در کمیسیون مذکور مستلزم رفع این اشکال باشد پرونده برای رسیدگی به شورای اصلاحات ارضی استان ارسال و شورای اصلاحات ارضی موظف است در اجرای لایحه قانونی اضافه نمودن یک تبصره به ماده (۳۸) آیین نامه اصلاحات ارضی مصوب ۳ /۵ /۱۳٤۳- مصوب ۱۳۵۸- نسبت به رسیدگی و صدور رای مبنی بر اصلاح آن اقدام و مراتب را به انضمام یک نسخه از رای صادره به کمیسیون رفع تداخلات ارسال نماید.

ماده ۷ (اصلاحی ۱٤۰۱/۰۸/۰٤)- اداره جهاد کشاورزی شهرستان موظف است پس از تعیین تکلیف مستثنیات قانونی اشخاص موضوع این آیین نامه، در چارچوب قوانین و مقررات مربوط از جمله قانون جلوگیری از خرد شدن اراضی کشاورزی و ایجاد قطعات مناسب فنی و اقتصادی- مصوب ۱۳۸۵- و اصلاحات بعدی و قانون حفظ کاربری اراضی زراعی و باغ ها- مصوب ۱۳۷٤- با همکاری ادارات ثبت اسناد و املاک محل نسبت به پیگیری صدور اسناد مالکین اراضی کشاورزی و جلوگیری از تغییر کاربری اراضی کشاورزی رفع تداخل شده، اقدام نماید.

ماده ۸- به منظور ایجاد رویه واحد، نظارت بر عملکرد کمیسیون استان ها و حل و فصل مشکلات احتمالی در تعیین تکلیف پرونده های مشمول این آیین نامه، کارگروهی در مرکز با مسئولیت رییس سازمان امور اراضی کشور و عضویت معاونین ذیربط سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور و نماینده وزارت امور اقتصادی و دارایی (مدیرکل اموال دولتی) و وزارت جهاد کشاورزی (مدیر کل حقوقی) تشکیل می شود.

تبصره ۱- شیوه نامه ها، دستورالعمل ها و کاربرگ های مورد نیاز برای اجرای این آیین نامه پس از تصویب در کارگروه مذکور توسط وزیر جهاد کشاورزی ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- دبیرخانه کارگروه در سازمان امور اراضی کشور مستقر می باشد.

ماده ۹- چگونگی دریافت هزینه و قیمت اراضی رفع تداخل شده به شرح زیر می باشد:

الف- هزینه های اجرایی رفع تداخل شامل تشکیل پرونده، تهیه سوابق، نقشه های تجمیعی، گزارش های فنی و حقوقی و تهیه و تفسیر عکس های هوایی معادل حداکثر ده درصد ارزش معاملاتی زمین مورد تقاضا.

ب- قیمت اراضی رفع تداخل شده به شرح زیر محاسبه و دریافت می گردد:

۱- زارعین صاحب نسق اصلاحات ارضی که تاکنون اقساط خود را پرداخت ننموده اند به نسبت اقساط پرداخت نشده حداکثر تا صد درصد ارزش معاملاتی زمان رفع تداخل.

۲- متصرفین قانونی غیردولتی واجد شرایط اراضی دولتی معادل صد درصد قیمت کارشناسی روز.

تبصره ۱- قیمت کارشناسی روز توسط کارشناس رسمی دادگستری و ارزش معاملاتی حسب گواهی ادارات کل امور اقتصادی و دارایی تعیین می گردد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۴۰۱/۰۸/۰۴)- ذینفع یا ذینفعان موظفند هزینه و قیمت اراضی را که توسط مدیر جهاد کشاورزی شهرستان ابلاغ می شود، ظرف شش ماه پرداخت نمایند. عدم پرداخت در مهلت مقرر به منزله انصراف از دریافت گواهی صدور سند مالکیت رفع تداخل می باشد و صدور گواهی و صدور یا اصلاح اسناد مالکیت و نقشه ها منوط به پرداخت مبالغ فوق می باشد.

تبصره ۳- اداره کل جهاد کشاورزی استان موظف است نسبت به وصول درآمدهای فوق و واریز آن به حساب مربوط نزد خزانه داری کل کشور به نام سازمان امور اراضی کشور اقدام نماید.

ماده ۱۰- سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور به پیشنهاد وزارت جهاد کشاورزی (سازمان امور اراضی کشور) نسبت به پیش بینی ردیف درآمد و اختصاص درآمدهای حاصله برای اجرای طرح های حفاظت، پایش و سنددار کردن اراضی کشاورزی در قوانین بودجه سنواتی اقدام می نماید.

اسحاق جهانگیری- معاون اول رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه

قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۹۸/۰۲/۱۵
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۸/۰۳/۱۲
شماره ابلاغیه	۳۶۴/۱۹۰۹۱

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی که با عنوان طرح اصلاح قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰٤) قانون مالیات های مستقیم به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۵ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

وزارت امور اقتصادی و دارایی- وزارت صنعت، معدن و تجارت- سازمان برنامه و بودجه کشور

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی» که در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۲ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۳٦٤/۱۹۰۹۱ مورخ ۱۳۹۸/۰۳/۱۲ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور- حسن روحانی

فصل اول: تعاریف

ماده ۱- عبارات و اصطلاحات این قانون در معانی مشروحه زیر به کار می رود:

۱- طرح (پروژه): عبارت است از مجموعه فعالیت های هدفدار(طراحی- مهندسی، تولید، تدارکات، اجراء و یا راه اندازی) که منجر به تولید یا احداث یک واحد جدید، توسعه و اصلاح واحد موجود و یا خرید محصولات مبتنی بر سفارش طراحی- ساخت شود.

۲- ارجاع کار: عبارت است از انجام دادن و یا واگذاری مسؤولیت انجام فعالیت های مختلف طرح(پروژه) به صورت کامل و یا بخشی از یک طرح(پروژه)

۳- دستگاه مرکزی: واحد مرکزی دستگاهها که طبق مقررات وظیفه راهبری واحدهای تابعه را بر عهده دارند.

٤- پیمانکار: هر شخص حقیقی یا حقوقی که طی قرارداد به آن ارجاع کار می شود.

۵- پیمانکار طراحی و ساخت: به پیمانکاری اطلاق می شود که مسؤولیت انجام خدمات طراحی تفصیلی و اجرائی، طراحی مهندسی یا مهندسی فرآیند، تولید، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرائی و نصب و راه اندازی و مدیریت انجام این فعالیت ها در یک طرح(پروژه) را بر عهده دارد.

٦- کالا: محصولی که فرآیند مصرف آن از فرآیند تولیدش قابل تفکیک است و مالکیت آن می تواند از یک شخص به شخص دیگری منتقل شود.

۷- خدمت: محصولی که فرآیند مصرف آن از فرآیند تولید یا ایجاد آن قابل تفکیک نباشد، شامل انواع تغییرات سفارشی و خاص که به درخواست مشتری در وضعیت، شکل، موقعیت و مکان اشیاء یا اشخاص صورت پذیرد و شامل انواع خدمات مشاوره، آموزشی و درمانی یا انواع پیمانکاری از جمله پیمانکاری احداث، پیمانکاری ترابری، پیمانکاری تعمیر، نگهداری یا بهره برداری می شود.

۸- محصول داخلی: عبارت از کالای تولیدشده یا خدمتی که با طراحی متخصصان ایرانی یا به طریق مهندسی معکوس یا انتقال دانش فنی و فناوری آن به منظور ایجاد ارزش افزوده در داخل کشور انجام می شود.

۹- عمق ساخت داخل: میزان سهم عوامل تولید و نهاده های به کار رفته در فرآیند ساخت محصول داخلی که در قلمرو جغرافیایی کشور ایجاد شده باشد.

۱۰- مشارکت ایرانی- خارجی: شرکت متشکل از اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی و یا گروه اقتصادی که با منافع مشترک (کنسرسیوم) از این اشخاص براساس قرارداد قانونی معتبر برای انجام طرح (پروژه) مشخص، تشکیل شده است.

۱۱- تأمین مالی مقید: تأمین مالی طرحها (پروژه ها) در داخل کشور مشروط به ارجاع کار توسط کارفرما به پیمانکار ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی به گونه ای که سهم شرکت ایرانی حداقل پنجاه و یک درصد (۵۱٪) باشد.

۱۲- تأسیسات عمومی: تأسیساتی که در مصارف عمومی نظیر ساختمان اداری، محوطه سازی و یا قسمتهای غیرصنعتی طرح(پروژه) مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۳- استاندارد غیرمتعارف: استانداردهایی که مطابق قانون تقویت و توسعه نظام استاندارد مصوب ۱۳۹٦/۰۹/۰٤ در تقسیم بندی استانداردهای ملی، منطقه ای و بین المللی قرار نداشته باشند.

۱٤- اتاقها: اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی که در این قانون مختصراً «اتاق ایران» نامیده می شود، «اتاق تعاون» و «اتاق اصناف» که هر سه به موجب قوانین مربوطه تشکیل شده اند.

فصل دوم: حمایت از محصول داخلی و خریدهای طرحی (پروژه ای) در ارجاع کار

ماده ۲- کلیه وزارتخانه ها، سازمان ها، مؤسسات، شرکتهای دولتی یا وابسته به دولت موضوع ماده (٤) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱۳٦٦/۰٦/۰۱ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن، بانکها، مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی موضوع ماده (٥) قانون مذکور و شرکتهای تابعه آنها، بنیادها، نهادهای انقلاب اسلامی، شرکتها، مؤسسات و نهادهای موضوع ماده (٦) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۱۳۸۷/۰۳/۲٥ با اصلاحات و الحاقات بعدی و شرکتهای تابعه آنها و همچنین کلیه سازمان ها، شرکتها، مؤسسات، دستگاهها و واحدهایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است از قبیل شرکتهای تابعه وزارت نفت در امور نفت، گاز، پتروشیمی و پالایش و پخش، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران و سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، سازمان هواپیمایی کشوری، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، شرکت ملی فولاد اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته باشند و یا از قوانین و مقررات عام تبعیت کنند و اشخاص حقوقی وابسته به آنها، ستاد اجرائی فرمان امام(ره)، قرارگاههای سازندگی، سازمان های مناطق ویژه اقتصادی با مدیریت بخش عمومی، هیأت امنای صرفه جویی ارزی در معالجه بیماران و دانشگاهها و مؤسسات آموزش عالی و پژوهشی و نهادها و شرکتهای تابعه و وابسته آنها، اعم از اینکه از امکانات دولتی، وجوه عمومی و یا از درآمدهای خود و یا از تسهیلات، اعتبارات و تضامین ارزی و ریالی استفاده می کنند، صرف نظر از فعالیت در سرزمین اصلی یا مناطق ویژه اقتصادی، مشمول این قانون می شوند.

تبصره ۱- اشخاص حقیقی و حقوقی خصوصی یا تعاونی که در اجرای طرحها (پروژه ها) از تسهیلات منابع صندوق توسعه ملی، تسهیلات تکلیفی، تسهیلات یارانه ای و یا تضمین تسهیلات بانکی توسط دولت، استفاده می کنند به میزان تسهیلات و امکانات دولتی دریافتی در همان طرح (پروژه) مشمول این قانون می شوند.

تبصره ۲- اشخاص حقوقی که صرف نظر از نوع مالکیت، حداقل یکی از اعضای هیأت مدیره آنها توسط یکی از دستگاههای صدر این ماده تعیین می شوند، مشمول این قانون می شوند.

تبصره ۳- شمول احکام این قانون به دستگاههای زیر نظر مقام معظم رهبری، منوط به أخذ استعلام رئیس هیأت نظارت موضوع ماده (۱۹) این قانون و با إذن مقام معظم رهبری می باشد.

ماده ۳- به منظور رعایت این قانون در برگزاری مناقصات، موارد زیر لازم الاجراء است:

الف- از تاریخ لازم الاجراء شـــدن این قانون، خرید انواع کالا و خدمت به هر طریق از جمله برگزاری مناقصـه، یا ترک تشـریفات و عدم الزام به تشـریفات توسـط دسـتگاههای موضـوع ماده(۱) قانون برگزاری مناقصات مصوب ۱۳۸۳/۱۱/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی ، بدون رعایت این قانون ممنوع است.

ب- تمام دسـتگاههای صـدر موضـوع ماده (۲) این قانون در ارجاع کار(موضـوع ماده (۵) این قانون)، به دستگاه های مشمول قانون برگزاری مناقصات افزوده می شوند.

ماده ٤-

الف- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است:

۱- از محل اعتبارات داخلی و با اسـتفاده از سـامانه های موجود، سـامانه متمرکزی را جهت درج فهرسـت توانمندی های محصولات داخلی ساماندهی کند.

۲- با رعایت مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مسـتمر محیط کسـب و کار مصـوب ۱۳۹۰/۱۱/۱٦ با اصـلاحات و الحاقات بعدی و دریافت نظرات اتاقها، کانون عالی انجمن های صـنفی کارفرمایی ایران و دیگر تشـکلهای سـراسـری کارفرمایی و کارگری، ظرف مدت چهارماه پس از لازم الاجراءشـدن این قانون به درج فهرسـت توانمندی های محصـــولات داخلی، ظرفیت و اســـامی تولیدکنندگان کالاها و عرضـــه کنندگان خدمات، پیمانکاران طراحی- سـاخت، فناوری های داخلی و رتبه بندی در سـامانه متمرکز موضـوع جزء(۱) این بند اقدام کند. اطلاعات این سامانه باید به صورت مستمر روزآمد و در دسترس عموم باشد.

۳- عمق ساخت داخل محصولات داخلی و نصب برچسب نشان دهنده درصد عمق ساخت داخل بر روی محصولات را حداکثر طی دوره دوساله تعیین و در سامانه موضوع جزء(۱) این بند درج کند.

تبصره- آیین نامه اجرائی این جزء مشتمل بر روش احراز عمق ساخت داخل و تحقق آن با رعایت مواد(۲) و (۳) قانون بهبود مسـتمر محیط کسـب و کار مصـوب ۱۳۹۰/۱۱/۱٦ با اصـلاحات و الحاقات بعدی توسـط وزارت صـنعت، معدن و تجارت با همکاری سـازمان برنامه و بودجه کشـور و وزارتخانه های نفت ، نیرو، جهاد کشـاورزی و بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی ظرف مدت چهارماه پس از لازم الاجراءشـدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

٤- نسبت به درج رتبه بندی تولیدکنندگان کالاها، عرضه کنندگان خدمات و پیمانکاران طراحی- ساخت در سامانه موضوع جزء(۱) این بند که توسط مراجع ذی صلاح قانونی غیر دولتی، سازمان های نظام مهندسی و اتاق ایران انجام می شـود، اقدام کند. نحوه رتبه بندی و تعیین فهرسـت مراجع ذی صـلاح قانونی غیر دولتی برای رتبه بندی در هر حوزه تخصـصـی اعم از طرحهای دولتی و غیردولتی موضـوع این قانون بر اسـاس ضوابط شامل سطح تحصیلات اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل، سوابق کاری شرکت، توان مالی و فنی و امکانات نرم افزاری و نیروی انسـانی متخصـص تعیین می شـود. آیین نامه اجرائی این جزء توسـط وزارت صـنعت، معدن و تجارت با همکاری دسـتگاههای اجرائی ذی ربط با مشـارکت اتاقها، سـازمان های نظام

مهندسی کشور و کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران حداکثر ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراءشدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱- تشخیص صلاحیت و طبقه بندی مهندسان مشاور و پیمانکاران طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای (عمرانی)، موضوع ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه کشور مصوب ۱۳۵۱/۱۲/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی و وظایف موضوع ماده (۳٤) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی، جهت افزایش کارآمدی و اثربخشی طرح (پروژه) هایی که از وجوه عمومی استفاده می کنند و طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای با رعایت قانون نحوه اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی بر عهده سازمان برنامه و بودجه کشور است و فهرست مربوطه جهت درج در سامانه موضوع این ماده به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام می شود.

تبصره ۲- به منظور اجرائی شدن احکام ماده (۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار مصوب ۱۳۹۰/۱۱/۱٦ با اصلاحات و الحاقات بعدی در راستای ساماندهی، ایجاد، ثبت و اعلام فهرست ملی تشکلهای اقتصادی، سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با مشورت شورای گفت وگو آیین نامه اجرائی آن را تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند. اتاق ایران موظف است ضمن انجام اقدامات لازم جهت عضویت فراگیر فعالان اقتصادی در این اتاق ، کارت عضویت و تمدید آن را بدون دریافت چهار در هزار سود سالانه، موضوع ماده (۱۳) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور، صادر کند.

ب- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون موظفند:

۱- حداکثر یک ماه پس از تصویب طرحهای (پروژه های) خود در مرجع ذی ربط، نسبت به انتشار فهرست و مشخصات آنها در سامانه موضوع این ماده اقدام کنند.

۲- فهرست کالاها و خدمات خارجی مورد نیاز طرحهای (پروژه های) موضوع این بند و همچنین نیازهای دوران بهره برداری طرحهای (پروژه های) خود را با ذکر مشخصات فنی و استانداردهای مربوطه در سامانه موضوع این ماده اعلام کنند.

تبصره ۱- در مورد اقلام و نیازهای دفاعی و موارد خلاف امنیت و مصالح عمومی کشور موضوع جزءهای (۱) و (۲) این بند طبق قوانین و مقررات مربوطه عمل می شود.

تبصره ۲- خرید خارجی اقلام این جزء اعم از آنکه این خرید از بازار داخلی یا خارجی صورت پذیرد، در صورتی که حداقل سه ماه قبل از شروع فرآیند خرید در سامانه مذکور بارگذاری نشده باشد، ممنوع است. در صورت وجود شرایط اضطرار و یا فوریت با درخواست بالاترین مقام دستگاه و ارائه مستندات و تأیید وزیر صنعت، معدن و تجارت زمان مذکور قابل کاهش است.

۳- استاندارد مورد نظر کالا و خدمات مورد نیاز خود را تعیین و در سامانه موضوع این ماده اعلام کنند و در صورت عدم وجود استاندارد مدون، پیشنهاد تدوین یا انطباق آن را به سازمان ملی استاندارد ارائه کنند.

٤- محصـــولات داخلی دارای گواهی انطباق از مراکز تأیید صـــلاحیت داخلی یا بین المللی را مورد قبول و تأیید قرار دهند.

تبصره- در صورتی که دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون استانداردهای مورد نظر خود را به صورت غیر متعارف تعیین کنند با اعتراض تشـکل تخصـصـی سـازندگان و پیمانکاران طراحی- تدارک- سـاخت، موضوع به سازمان ملی استاندارد ایران ارجاع می شود تا با بررسی موضوع با همکاری طرفهای ذی نفع و سـایر دسـتگاههای مربوط حداکثر ظرف مدت یک ماه اتخاذ تصـمیم نماید. تصـمیم سـازمان ملی اسـتاندارد برای دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون لازم الاجراء است.

ماده ۵- به منظور حمایت از کالا و خدمات تولیدی کشـور، پیمانکاران داخلی و تعمیق سـاخت داخل در کشور:

الف- از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون، ارجاع کار توسط دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون صرفاً به مؤسسات و شرکتهای ایرانی ثبت شده در فهرست توانمندی های مندرج در سامانه ماده (٤) این قانون مجاز است. در غیر این صورت و نیاز به استفاده از مشارکت ایرانی- خارجی (با سهم شرکت ایرانی حداقل پنجاه ویک درصـد (٪۵۱) ارجاع کار با پیشـنهاد بالاترین مقام دسـتگاه اجرائی و تصـویب هیأت نظارت موضـوع ماده (۱۹) این قانون، مجاز خواهد بود. در موارد خاص که ارجاع کار به شـرکتهای ایرانی و یا مشارکت ایرانی- خارجی (با سهم شرکت ایرانی حداقل پنجاه ویک درصد (٪۵۱) میسر نباشد، با پیشنهاد بالاترین مقام دستگاه موضوع ماده (۲) این قانون با ارائه مستندات لازم پس از تصویب در شورای اقتصاد، ارجاع کار به مشـارکت ایرانی - خارجی(با سـهم شـرکت ایرانی کمتر از پنجاه و یک درصـد (٪۵۱) و یا شرکت خارجی بلامانع خواهد بود. گزارش موارد خاص تصویب شده در شورای اقتصاد موضوع این بند همراه با مستندات باید هر سه ماه یک بار به کمیسیون های ذی ربط مجلس شورای اسلامی ارائه شود.

تبصره- چنانچه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون پس از استعلام از شورای عالی امنیت ملی و تأیید این شورا، ارجاع کار به شرکتهای ثبت شده در سامانه موضوع ماده (٤) این قانون را مغایر مصالح امنیتی و دفاعی کشور بدانند، ارجاع کار به شرکتهای ثبت نشده در سامانه بلامانع است.

ب- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند کالاها و خدمات مورد نیاز طرح (پروژه) را از فهرست توانمندی های داخلی مندرج در سـاملنه موضـوع ماده (٤) این قانون تأمین کنند. خرید کالاها و خدمات خارجی (اعم از آنکه از بازار داخلی یا خارجی خریداری شـوند) که محصـولات با مشـخصـات مندرج در سامانه توانمندی های داخلی مشابه آنها وجود دارد، ممنوع است.

تبصره ۱- چنانچه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون، ضرورتی برای تأمین کالاها یا خدمات خارجی- که مشابه محصول داخلی دارند- داشته باشند، باید مراتب را با امضای بالاترین مقام دستگاه مرکزی و با مستندات لازم به وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی اعلام کنند. در

صورت تأیید بالاترین مقام وزارت صنعت، معدن و تجارت و یا حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی و رعایت حدنصاب تبصره (۲) این ماده، دستگاه مجاز خواهد بود نسبت به تأمین کالای خارجی اقدام کند.

تبصره ۲- نصاب حداقل استفاده از ارزش محصولات داخلی در این قانون پنجاه ویک درصد (٪۵۱) تعیین می شود و این نصاب سالانه و برای حوزه های مورد نظر متناسب با ارتقای توان داخلی به پیشنهاد هیأت نظارت و تصویب شورای اقتصاد قابل افزایش است.

تبصره ۳- در مواردی که سهم ارزش محصولات داخلی طرح (پروژه) کمتر از نصاب تعیین شده در تبصره (۲) این ماده باشد، مراتب باید توسط دستگاه مرکزی با مستندات لازم به شورای اقتصاد و هیأت نظارت اعلام شود. هیأت نظارت موظف است حداکثر ظرف مدت یک ماه سهم محصولات داخلی را پس از تصویب برای تصمیم گیری در شورای اقتصاد ارسال کند در غیر این صورت شورای اقتصاد حداکثر ظرف مدت دوماه پس از وصول درخواست باید رأساً تصمیم گیری کند.

تبصره ٤- رعایت مفاد این ماده در خصوص تبصره (۱) ماده (۲) این قانون بر عهده هیأت نظارت موضوع ماده (۱۹) این قانون است.

تبصره ۵- در صورت وجود شرایط انحصاری در ساخت برخی محصولات داخلی مورد استفاده در طرح(پروژه)، ساز و کار کشف قیمت در قالب آیین نامه ای توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون مشخص می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ٦- محاسبه حد نصاب تعیین شده در تبصره (۲) این ماده، بدون در نظر گرفتن ارزش زمین، ساختمان و تأسیسات عمومی صورت می گیرد.

تبصره ۷- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون موظف هستند رعایت ماده (۵) این قانون را صریحاً در قرارداد منعقده با پیمانکار اصلی درج کنند و رعایت آن را در تمامی قراردادهای مستقیم و غیر مستقیم الزامی اعلام نموده و بر رعایت آن نظارت کنند.

تبصره ۸- پیوست فناوری قرارداد، جزء لاینفک قرارداد محسوب می شود و دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون موظفند این پیوست را در کلیه طرحها (پروژه ها) و ارجاع کار موضوع این قانون مبتنی بر «سند چشم انداز»، «نقشه جامع علمی کشور»، سیاست های «علم و فناوری» و «اقتصاد مقاومتی» تهیه و همراه با سایر مستندات فنی و اقتصادی طرح (پروژه) برای تصویب به شورای اقتصاد ارائه کنند. بالاترین مقام دستگاه اجرائی موظف به نظارت بر حسن اجرای پیوست مزبور برای هر یک از قراردادهای موضوع این قانون می باشد.

ماده ٦-

الف- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون قبل از واردات کالا یا تهیه خدمات از خارج کشور، مکلفند نسبت به ثبت سفارش کالا یا خدمت مربوط طبق قانون مقررات صادرات و واردات و آیین نامه اجرائی آن اقدام کنند.

ب- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند اسامی پیمانکاران طرحهای (پروژه های) خود را با رعایت تبصره (۱) بند «ب» ماده (٤) و تبصره (۳) ماده (۲) این قانون بلافاصله پس از تعیین به وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام کنند.

ج- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است از ثبت سفارش کالا و خدمات اشخاص حقیقی و حقوقی که احکام این قانون را رعایت نکرده اند، جلوگیری نماید.

ماده ۷- به منظور فراهم نمودن سازوکار تأمین مالی معطوف به حداکثر استفاده از توان داخلی کشور:

الف- دستگاههای موضوع ماده (۲) و پیمانکاران آنها در اجرای طرحها (پروژه ها) مجازند تأمین مالی قرارداد خرید کالا و خدمات از شرکتهای ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی را از طریق نظام بانکی به صورت ارزی انجام دهند.

ب- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است، شرایط زیر را برای بانکهای عامل فراهم سازد:

۱- گشایش اعتبار ارزی(به صورت قابل تقسیم و یا اتکایی)، به درخواست دستگاههای موضوع ماده (۲) و در مراحل بعدی، پیمانکاران اصلی و فرعی توسط بانکهای عامل به نفع شرکتهای ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی طرف قرارداد

۲- اجازه استفاده از ارزی که توسط شرکتهای ایرانی یا مشارکت ایرانی- خارجی در پیمان ها و قراردادهای ارزی یا ارزی- ریالی مربوط، اعم از پیمان ها و قراردادهای بخش دولتی یا غیردولتی حاصل می شود برای واردات کالا و خدمات مورد نیاز طرح (پروژه)

۳- سازوکار روش تأمین مالی مقید را طراحی و به بانکها ابلاغ کند. بانکهای تخصصی دولتی و غیردولتی موظف به اجرای این روش هستند.

تبصره- صندوق توسعه ملی مکلف است روش تأمین مالی مقید را در چهارچوب قانون و ضوابط قانونی خود اجرائی کند.

ماده ۸- تأمین کنندگان کالا و خدمات مجازند با استناد به ماده (۱۰) قانون برگزاری مناقصات و در چهارچوب تأمین مالی واگذاری مطالبات از طریق کارگزاری (فاکتورینگ)، تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی محقق شده و محقق نشده خود را به اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث (پذیرندگان) اعم از بانکها یا

مؤسسات اعتباری واگذار کنند. در صورتی که تأمین کننده، مطالبات را به ثالث واگذار کند، کلیه کارفرمایان موضوع این قانون اعم از دولتی، عمومی و یا تعاونی مکلف به رعایت واگذاری مطالبات از طریق کارگزاری (فاکتورینگ) هستند. آیین نامه اجرائی این ماده حداکثر ظرف مدت چهارماه پس از ابلاغ این قانون توسط سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مجاز نیستند در قرارداد خرید کالا یا خدمات، حق واگذاری مطالبات آن قرارداد را از فروشنده کالا یا خدمت سلب کنند و در هر صورت سلب این حق نافذ نخواهد بود.

تبصره ۲- پرداخت کارفرما یا مشتری به خریدار، قطعی و غیرقابل برگشت بوده و تضامین ارائه شده توسط کارفرما(مشتری) به تأمین کنندگان، به پذیرنده منتقل می شود.

ماده ۹- به منظور گسترش ابزارهای تضمین و پوششهای بیمه ای در کشور:

الف- به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانتنامه شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام کار، حسن انجام تعهدات، کسور وجه الضمان و سایر ضمانتنامه های تعهدات قراردادی، دولت مکلف است زمینه های قانونی لازم را برای تأسیس و شکل گیری فعالیت مؤسسات تضمین غیردولتی ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون فراهم آورد. شرکتهای بیمه گر ایرانی غیردولتی مجازند نسبت به تأسیس مؤسسات تضمین بر اساس ضوابط و مقررات قانونی اقدام کنند.

ب- ضمانتنامه های صادره توسط مؤسسات تضمین در زمره سایر ضمانتنامه های مجاز دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون قرار می گیرند و کارفرمایان مجازند به عنوان جایگزین ضمانتنامه بانکی، نسبت به قبول آن اقدام کنند.

ج- بیمه مرکزی موظف است ظرف مدت سه ماه پس از لازم الاجراءشدن این قانون، ساز و کار ارائه انواع پوششهای بیمه نامه اعتبار صادراتی و بیمه نامه مسؤولیت ناشی از محصول توسط شرکتهای بیمه داخلی را تهیه و ابلاغ کند.

ماده ۱۰- تبصره زیر جایگزین تبصره های (۱) و (۲) ماده (۱۲) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (۱۰٤) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۵/۰۱ می شود:

تبصره- سازمان تأمین اجتماعی مکلف است به منظور بیمه کارکنان ایرانی دارای گواهینامه شغلی که در ارتباط با اجرای قراردادهای صدور خدمات فنی و مهندسی به خارج از کشور اعزام می شوند حق بیمه

قراردادها(پیمان ها) را به صورت ریالی صرفاً بر اساس صورت مزد یا حقوق ماهیانه کارکنان محاسبه و وصول کند و مفاصاحساب قرارداد و یا پیمان ها را صادر کند.

ماده ۱۱- سازمان تأمین اجتماعی موظف است حق بیمه قراردادها و پیمان های غیرعمرانی (غیرتملک دارایی سرمایه ای) پیمانکاران و یا پیمانکاران طراحی و ساخت دارای کارگاههای صنعتی، خدماتی، تولیدی و یا فنی و مهندسی ثابت را که موضوع پیمان (با مصالح یا بدون مصالح) در کارگاههای ثابت پیمانکار و توسط کارکنان شاغل در آن کارگاهها انجام می شود را بر مبنای صورت مزد یا حقوق ماهیانه کارکنان یا بازرسی انجام شده محاسبه و وصول نموده و مفاصاحساب قرارداد یا پیمان را صادر کند. در مواردی که در این گونه قراردادها و پیمان ها عملیات اجرائی شامل ساخت توأم با یکپارچه سازی، سرهم بندی (مونتاژ)، نصب، نظارت، بازرسی، آزمون و راه اندازی، آموزش، نگهداری و تعمیر و خدمات پس از فروش توسط کارکنان شاغل همان کارگاه در کل طرح(پروژه) کارفرما انجام شود، به طریق فوق اقدام و مفاصاحساب قرارداد(پیمان) را صادر کند. محاسبه و مطالبه حق بیمه بر اساس روش «نسبت مزد به کل کار انجام یافته» در این قراردادها و پیمان ها ممنوع است.

تبصره- در صورتی که پیمانکاران و یا پیمانکاران طراحی و ساخت برای اجرای قراردادها و یا پیمان های صدر این ماده از کارگاههای غیرثابت استفاده کنند، منحصراً حق بیمه این بخش از پیمان و یا قرارداد مشمول روش مذکور (بر مبنای صورت مزد یا حقوق ماهیانه) عمل نشده و بر اساس روشهای قانونی مربوطه محاسبه خواهد شد.

ماده ۱۲- به منظور تقویت تحقیق و توسعه، مشوقهای بیمه ای، مالیاتی و ارتقای علمی به صورت زیر اعمال می شود:

الف- به دولت اجازه داده می شود اقدام قانونی لازم برای تشویق بیمه ای فعالیت های تحقیق و توسعه، نحوه محاسبه حق بیمه، معافیت های بیمه ای و مفاصا حساب کلیه قراردادهای تحقیقاتی و پژوهشی با دانشگاهها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا شورای عالی حوزه های علمیه را انجام دهد.

ب- در بند «س» ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳٦٦/۱۲/۰۳ و اصلاحات و الحاقات بعدی آن مرجع تشخیص قرارداشتن فعالیت های تحقیقات پژوهشی مذکور در چهارچوب نقشه جامع علمی کشور، وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی خواهد بود.

ج- در صورتی که پایان نامه ها و رساله های تحصیلات تکمیلی و یا طرحها (پروژه ها) و یا مقالات استخراجی اعضای هیأت علمی منجر به حل یکی از مسائل اساسی کشور شود، جایگزین امتیاز فعالیت های پژوهشی و فناوری مندرج در جداول شماره (٦) آیین نامه جاری ارتقای مرتبه اعضای هیأت علمی و جداول مشابه در آیین نامه های بعدی تا سقف امتیازات مکتسبه خواهد شد. شیوه نامه اجرای این بند توسط

وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و شورای عالی حوزه های علمیه ظرف مدت سه ماه از لازم الاجراءشدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

د- در مورد تهیه اقلام و نیازهای قراردادهای پژوهشی، آزمایشگاهی و تحقیقاتی فناورانه دانشگاهها یا مراکز علمی و پژوهشی دارای مجوز قطعی از وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی طبق قوانین و مقررات مربوط به آن عمل می شود.

تبصره- احکام این ماده در مورد مؤسسات حوزوی دارای مجوز از شورای عالی حوزه، مجری خواهد بود.

ماده ۱۳- کلیه دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون که طرف قرارداد با پیمانکاران، مهندسان مشاور و سازندگان می باشند مکلفند مالیات، عوارض، حق بیمه و بیمه بیکاری مربوط به هر صورت وضعیت را ظرف مدت حداکثر دو ماه پس از دریافت صورت وضعیت پرداخت کنند در غیر این صورت دستگاه مذکور علاوه بر پرداخت اصل مالیات، عوارض، حق بیمه و بیمه بیکاری متعلق، جریمه های مربوط به آن را نیز پرداخت می کند.

ماده ١٤- به منظور رونق تولید و ایجاد اشتغال از طریق اصلاح ساختار مالی شرکتها و کارآمدسازی افزایش بهای ناشی از تجدید ارزیابی دارایی های اشخاص حقوقی موضوع حکم مقرر در تبصره (۱) ماده (۱٤۹) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳٦٦/۱۲/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی، افزایش سرمایه از این محل مجاز و مشروط بر این است که ظرف مدت یک سال پس از تجدید ارزیابی به حساب سرمایه افزوده شده و این امر فقط یک بار در هر پنج سال امکان پذیر است.

ماده ۱۵- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارتخانه های ذی ربط در جهت حمایت از تجمیع توانمندی های شرکتها و تقویت آنها، با رعایت مواد (۲) و (۳) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار ظرف مدت شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، آیین نامه «تشویق به مشارکت» با رویکرد تجمیع توان فنی، مالی، تسهیلاتی و اعتباری و ثبت شرکت برای آن دسته از شرکتهایی که به شکل ادغام و یا گروه اقتصادی با منافع مشترک (کنسرسیوم)، با یکدیگر مشارکت می کنند را تهیه کند و به تصویب هیأت وزیران برساند.

فصل سوم: حمایت از کالای ایرانی و خریدهای مصرفی غیرطرحی(غیرپروژه ای)

ماده ١٦- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است ثبت سفارش کالاهای مصرفی و مصرفی بادوام خارجی دارای مشابه ایرانی را که با کیفیت مناسب و به میزان کافی تولید شده باشد تا پایان مدت قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران ممنوع نموده و یا

براساس ماده (۲۲) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور از موانع تعرفه ای و فنی جهت مدیریت واردات استفاده کند.

تبصره ۱- مصادیق کالاهای ایرانی مشمول این ماده بر اساس معیارهای متناسب با شرایط اقتصادی و تجاری کشور از قبیل ارزش آفرینی، سهم ساخت داخل، حق الامتیاز، اشتغالزایی، انتقال دانش فنی، زنجیره ارزش، مزیتهای نسبی و غیره ظرف مدت دوماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط کارگروهی با مسؤولیت وزارت صنعت، معدن و تجارت و با عضویت نمایندگان وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، سازمان برنامه و بودجه کشور و اتاقهای مرتبط تعیین خواهدشد و در مواقع ضروری و نیز در اسفندماه هر سال این فهرست توسط کارگروه مذکور مورد بازنگری قرار خواهد گرفت و حداکثر تا پانزده روز بعد ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت و حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی مکلفند نسبت به نصب برچسب نشان دهنده درصد عمق ساخت داخل در کالاهای صنعتی و یا بسته بندی شده مشمول این ماده توسط تولید کنندگان پیگیری و نظارت لازم را اعمال کنند.

ماده ۱۷- دستگاه های موضوع صدر ماده (۲) این قانون و تبصره (۲) آن علاوه بر الزام به خرید کالاها و خدمات از فهرست توانمندی های محصولات داخلی موضوع بند «الف» ماده (٤) این قانون، در تدارک و تأمین کالاهای مصرفی، مصرفی بادوام، تجهیزات و تأسیسات غیر طرحی(پروژه ای) مورد نیاز خود، ملزم به خرید محصولات داخلی و کالاهای ایرانی هستند. فهرست محصولات داخلی و کالاهای ایرانی سالانه توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت اعلام خواهد شد. در موارد مربوط به حوزه اختیارات وزارت جهاد کشاورزی نظر این وزارتخانه دریافت و عیناً در این فهرست اعلام می شود.

ماده ۱۸- به منظور حمایت از کالای ایرانی موضوع این قانون، تبلیغ کالاهای خارجی دارای مشابه یا نمونه ایرانی در صدا و سیما، مطبوعات، تابلوهای شهری یا دیواری، وسایل حمل و نقل همگانی، اوراق چاپی، تلفن و فضای مجازی ممنوع بوده و رسانه پخش کننده آگهی به جزای نقدی معادل ده برابر قرارداد پخش آگهی، محکوم می شود.

تبصره ۱- تبلیغ کالاهای خارجی که بخشی از فرآیند تولید آنها در داخل کشور انجام می شود و مورد تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت می باشد، مجاز است.

تبصره ۲- در تبلیغ کالاهای ایرانی و محصولات داخلی و تقویت نشانهای تجاری (برند های) داخلی، ماده(۸) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹٤/۰۲/۰۱ و آیین نامه مربوطه لازم الاجراء است.

فصل چهارم: نظارت و بازرسی

ماده ۱۹- به منظور حسن اجرای این قانون:

الف- هیأت نظارت این قانون با استفاده از امکانات و نیروهای موجود دستگاههای اجرائی به شرح ذیل تشکیل می شود:

۱- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت (مسؤول و دبیر هیأت)

۲- نماینده سازمان برنامه و بودجه کشور

۳- نماینده وزارت جهاد کشاورزی

٤- نماینده دستگاه مرکزی مرتبط با موضوع (بدون حق رأی)

۵- نماینده معاونت علمی و فناوری رئیس جمهور

٦- نماینده تشکل حرفه ای صنفی مربوطه با معرفی کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران و همکاری اتاق ایران

۷- نماینده اتاق ایران و حسب مورد با توجه به موضوع، نماینده اتاق تعاون و یا اتاق اصناف

تبصره- مصوبات این هیأت با تأیید وزیر صنعت، معدن و تجارت لازم الاجراء است.

ب- وظایف هیأت نظارت:

۱- هیأت علاوه بر انجام امور محوله در این قانون، در صورت مواجهه با نقض مفاد این قانون، موظف است در مرتبه نخست، اخطار لازم برای اصلاح روند(خاتمه یا اصلاح قرارداد) را به دستگاه مربوطه موضوع ماده (۲) این قانون اعلام کرده و در صورت احراز تخلف و عدم تمکین، مراتب را جهت رسیدگی به انضمام نظر هیأت نظارت به مرجع رسیدگی به تخلفات اداری دستگاه مرکزی موضوع ماده (۲) و یا هیأت تخلفات اداری نهاد ریاست جمهوری و در مواردی که موضوع، طبق ماده (۲۱) این قانون دارای عنوان مجرمانه باشد به دادگاه ویژه موضوع ماده (۲۲) این قانون ارجاع دهد.

۲- به منظور نظارت مستمر مجلس شورای اسلامی، موارد تخلف احراز شده توسط این هیأت، همراه با کلیه اسناد و مدارک به مجلس شورای اسلامی ارسال می شود.

۳- هیأت موظف است نتایج نهایی و قطعی شده بررسی های نظارتی خود را جهت شفافیت بیشتر از طریق سامانه موضوع ماده (٤) این قانون اطلاع رسانی نموده و از طریق وزارت صنعت، معدن و تجارت هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی گزارش کند.

٤- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با پیشنهاد هیأت به میزان افزایش عمق ساخت داخل، اشتغال ایجاد شده و یا افزایش صادرات کالاها و خدمات تولیدی در مشارکت ایرانی- خارجی توسط دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون، مشوقهای مرتبط با ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت پذیر و ارتقای نظام مالی کشور مصوب ۱۳۹٤/۰۲/۰۱ و ماده (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳٦٦/۱۲/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی را تهیه و جهت تصویب به هیأت وزیران ارائه کند.

ماده ۲۰- به منظور اجرای این قانون در شرکتهای دولتی موضوع ماده (۲) مقرر می شود:

الف- بازرس یا بازرسان شرکتهای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند ضمن بازرسی از نحوه اجرای کلیه احکام و مقررات این قانون به طور خاص، جداگانه گزارش عملکرد مواد (۳)، (٤)، (٥)، (٧)، (١٦) و (١٧) این قانون را در طرحهایی که از منابع داخلی شرکت و طرحهای تملک دارایی های سرمایه ای (طرحهای عمرانی) و طرحهایی که از اعتبارات و تسهیلات ارزی تأمین می شود، به مجامع عمومی ارائه کنند.

ب- دستگاههای موضوع ماده (۲) این قانون مکلفند گزارش عملکرد مواد (۳)، (٤)، (٥)، (٧)، (١٦) و (١٧) را با تأیید بالاترین مقام مسؤول دستگاه مرکزی، هر سه ماه به هیأت نظارت این قانون ارائه کنند.

ماده ۲۱- عدم رعایت عمدی مفاد این قانون در موارد زیر جرم محسوب و مرتکب به مجازات های مقرر به شرح زیر محکوم می شود و ارتکاب موارد غیرعمدی (ناشی از اهمال و بی احتیاطی) مشمول حداقل مجازات های مقرر در این ماده و یا ماده (۵۹۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی(تعزیرات و مجازات های بازدارنده) مصوب ۲/۳/۱۳۷۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن خواهد بود:

الف- بالاترین مقام مسؤول و یا مقام اجراءکننده قرارداد دستگاههای موضوع ماده (۲)، در صورت عدم رعایت مواد (۳)، (۵) و (۱۷) این قانون به انفصال از خدمت به میزان مقرر در مجازات درجه شش قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۰۲/۰۱ یا جزای نقدی بر مبنای ارزش ارجاع کار به ترتیب زیر یا هر دو محکوم می شود:

۱- بیشتر از دویست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات باشد به ده درصد (۱۰٪) ارزش ارجاع کار

۲- از بیست تا دویست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات باشد به هشت درصد (۸٪) ارزش ارجاع کار

۳- کمتر از بیست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات باشد به پنج درصد (۵٪) ارزش ارجاع کار

ب- هر یک از کارکنان دستگاههای موضوع ماده (۲)، در صورت عدم رعایت ماده (٤)، تبصره های (۷) و (۸) بند «ب» ماده (۵) و ماده (۱۸) این قانون مشمول مجازات انفصال از خدمت درجه شش قانون مجازات اسلامی خواهد بود.

ج- هر یک از پیمانکاران اصلی و یا فرعی در صورت عدم رعایت ماده (۵)، به جزای نقدی بر مبنای ارزش ارجاع کار یا تعلیق از قرار گرفتن در سامانه موضوع این قانون به ترتیب زیر یا هر دو محکوم می شوند:

۱- بیشتر از دویست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات به بیست درصد (۲۰٪) ارزش ارجاع کار و تعلیق از قرارگرفتن در سامانه موضوع این قانون به مدت دو سال و در صورت تکرار، مدت تعلیق به دو برابر قبل افزایش می یابد.

۲- از بیست تا دویست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات به پانزده درصد (۱۵٪) ارزش ارجاع کار و تعلیق از قرارگرفتن در سامانه موضوع این قانون به مدت یک سال و در صورت تکرار، مدت تعلیق به دو برابر قبل افزایش می یابد.

۳- کمتر از بیست برابر نصاب معاملات بزرگ موضوع تبصره (۱) ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات به ده درصد (۱۰٪) ارزش ارجاع کار و در صورت تکرار، تعلیق از قرار گرفتن در سامانه موضوع این قانون به مدت یک سال اعمال می شود. در صورت تعدد، مدت تعلیق به دو برابر قبل افزایش می یابد.

تبصره- در هر یک از اجزای این بند در صورت عدم نصب محصول خارجی خریداری شده، حکم به توقیف و جایگزینی آن با محصول داخلی الزامی است.

ماده ۲۲- قوه قضائیه در حدود اختیارات خود مکلف است حداکثر ظرف مدت سه ماه از ابلاغ این قانون شعبه یا شعبی از دادگاههای عمومی را به طور ویژه برای رسیدگی و صدور حکم در خصوص جرائم موضوع این قانون اختصاص دهد.

ماده ۲۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است عملکرد اجرای این قانون را هر سه ماه یک بار به مجلس شورای اسلامی گزارش کند.

ماده ٢٤- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، کلیه مواد قانون «حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی در تأمین نیازهای کشور و تقویت آنها در امر صادرات و اصلاح ماده (١٠٤) قانون مالیات های مستقیم مصوب ۱۳۹۱/۰۵/۰۱» به جز ماده (۱۲) آن نسخ می شود.

قانون فوق مشتمل بر بیست و چهار ماده و سی تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ پانزدهم اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و هشت مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۸/۰۳/۰۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

آیین نامه اجرایی جزء (۳) بند (الف) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۹/۰۷/۰۹
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۹/۰۷/۱۲
شماره ابلاغیه	۵۷۴۴۸/ت۷۹۰۴۸هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۰۹ به پیشنهاد شماره ۳۰۲٦۷۸ /٦۰ مورخ ۱۳۹۸/۱۱/۱٤ وزارت صنعت، معدن و تجارت (با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های نفت، نیرو، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی) و به استناد تبصره جزء (۳) بند (الف) ماده (٤) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸ -، آیین نامه اجرایی جزء مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸-

۲- وزارت: وزارت صنعت، معدن و تجارت

۳- عمق ساخت داخل: میزان مجموع سهم ارزش عوامل تولید و نهاده های به کار رفته در فرآیند ساخت محصولات داخلی که در قلمرو جغرافیایی کشور ایجاد شده باشد.

٤- بنگاه اقتصادی: واحدهای تولیدی و خدماتی که بر اساس مجوز دستگاه‌های ذی ربط مشغول فعالیت اقتصادی هستند.

۵- سامانه: سامانه توانیران موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (٤) قانون

ماده ۲- درصد عمق ساخت داخل هر یک از کالاها با روش شاخص های ارزش جزء به جزء (IPI) تعیین می شود.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱٤۰۰/۰۵/۰۳)- جزییات اجرایی روش مذکور و نحوه محاسبه درصد عمق داخل با لحاظ زنجیره تولید مطابق دستورالعملی خواهد بود که دو ماه پس از ابلاغ این آیین نامه توسط وزارت با مشارکت وزارتخانه های نفت، نیرو، جهاد کشاورزی، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) تهیه و ابلاغ می شود.

تبصره ۲- درصد عمق ساخت داخل کلیه خدماتی که در قلمرو جغرافیایی کشور ارایه می شوند معادل درصد سهم نیروی کار ایرانی در ارایه آن خدمت است.

ماده ۳- درصد عمق ساخت داخل هر محصول و خلاصه گزارش محاسبه آن توسط بنگاه اقتصادی به صورت خوداظهاری در سامانه ثبت می شود و درصد درج شده در سامانه در حکم نصب برچسب موضوع جزء (۳) بند (الف) ماده (٤) قانون خواهد بود و به صورت عمومی منتشر خواهد شد.

تبصره ۱- درصد عمق ساخت داخل درج شده در سامانه، مبنای استفاده دستگاه مشمول قانون در مشوق ها و آیین نامه های داخلی قرار می گیرد.

تبصره ۲- وزارت در صورت خلاف واقع بودن اظهار بنگاه اقتصادی به میزان حداکثر پنج واحد درصد از بازه های تعیین شده در ماده (۵) این آیین نامه، نسبت به اصلاح درصد عمق ساخت و در صورت تکرار نسبت به حذف بنگاه از سامانه به مدت سه ماه و در صورت تکرار مجدد نسبت به حذف بنگاه به مدت دو سال اقدام می کند.

ماده ٤- عدم اظهار درصد عمق ساخت داخل حداکثر شش ماه پس از ابلاغ این آیین نامه موجب خروج بنگاه اقتصادی از فهرست توانمندی های مندرج در سامانه می شود.

ماده ۵- درصد عمق ساخت داخل در (۵) بازه و به صورت زیر تعیین می شود:

۱- بیست درصد (۲۰ ٪) و کمتر از آن

۲- بیش از بیست درصد (۲۰ ٪) تا چهل درصد) ٤۰(٪

۳- بیش از چهل درصد (٤۰ ٪) تا شصت درصد) ٦۰(٪

٤- بیش از شصت درصد (٦۰ ٪) تا هشتاد درصد) ۸۰(٪

۵- بیش از هشتاد درصد (۸۰ ٪) تا صد درصد) ۱۰۰(٪

ماده ٦- تغییر درصد عمق ساخت داخل محصول اظهارشده در سامانه، در صورتی امکان پذیر خواهد بود که شش ماه از زمان اظهار قبلی توسط بنگاه اقتصادی سپری شده باشد.

ماده ۷- وزارت موظف است این آیین نامه و دستورالعمل مربوط را به نحو مقتضی به بنگاه های اقتصادی اطلاع رسانی نماید.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۰/۰۲/۰۱
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۰/۰۲/۱۹
شماره ابلاغیه	۵۷۵۴۸/ت۱۶۶۹۶هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱٤۰۰/۰۲/۰۱ به پیشنهاد شماره ۸۰/۲٤۹٤٦٤ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۲۱ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد تبصره (۲) ماده (٤) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸-، آیین نامه اجرایی تبصره یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار - مصوب ۱۳۹۰-.

۲- اتاق‌ها: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران.

۳- تشکل اقتصادی: تشکل-های موضوع بند (ب) ماده (۱) قانون.

٤- کارگروه: کارگروه ساماندهی تشکل‌های اقتصادی موضوع ماده (۲) این آیین-نامه.

۵- ادغام: فرآیندی که به موجب آن دو یا چند تشکل اقتصادی، با محو شخصیت حقوقی خود، تشکل واحد و جدیدی تشکیل دهند یا در تشکل اقتصادی دیگری جذب شوند.

٦- یکپارچه‌سازی: فرآیندی که طی آن تشکل های اقتصادی با حفظ شخصیت حقوقی خود، به موجب قرارداد یا با عضویت در یک تشکل بزرگ تر، هدف واحدی را دنبال کنند.

۷- شبکه‌سازی: فرآیندی که طی آن، تشکل های اقتصادی با حفظ شخصیت حقوقی خود با هدف استفاده از ظرفیت سایر تشکل های اقتصادی با یکدیگر تعامل و ارتباط نظام مند برقرار کنند.

۸- انسجام: ایجاد هماهنگی در فعالیت تشکل های اقتصادی مختلف به نحوی که مانع موازی کاری شود.

ماده ۲- به منظور ساماندهی و زمینه‌سازی برای ادغام، یکپارچه‌سازی، شبکه‌سازی و انسجام تشکل‌های اقتصادی، کارگروهی متشکل از اتاق‌ها و با حضور (بدون حق رأی) نمایندگان تام الاختیار وزارتخانه‌های کشور، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی و سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، مرکز آمار ایران و کانون عالی انجمن‌های صنفی کارفرمایی ایران تشکیل می‌شود. دبیرخانه مشترک کارگروه، در اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران مستقر خواهد بود.

ماده ۳- فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی بر اساس شاخص های زیر توسط اتاق‌ها تهیه و اعلام می‌شود:

۱- در چهارچوب قوانین و مقررات تأسیس شده باشند.
۲- دارای ماهیت غیرانتفاعی، غیرسیاسی، غیرتجاری و غیردولتی باشند.
۳- موضوع و دامنه شمول فعالیت آنها با یک شناسه (کد) حداقل سه رقمی در طبقه‌بندی مشاغل، موضوع سامانه بین‌المللی طبقه‌بندی استاندارد صنایع (ISIC) یا طبقه‌بندی بین‌المللی معادل آن مانند طبقه‌بندی محوری محصولات (CPC) یا شناسه بین-المللی کالا (HS) شناسایی و ثبت شده یا بشود.
٤- به منظور حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی اعضا، ساماندهی فعالیت و بهبود وضعیت اقتصادی آنها اعم از حقیقی و حقوقی، تشکیل شده باشند.
تبصره- در اجرای ماده (۲) قانون، نظر بزرگ ترین تشکل به لحاظ تعداد اعضا، سهم بازار و رشته فعالیت مورد نظر بررسی و تشکل مذکور در صورت لزوم به جلسات تصمیم-گیری دعوت می-شود.

ماده ٤- کارگروه مکلف است با اعلام مشخصات تشکل های متقاضی برای قرار گرفتن در فهرست تشکل-های اقتصادی ملی، دلایل رد یا پذیرش درخواست های دریافت شده برای ثبت در فهرست فوق را از طریق درگاه (پورتال) رسمی اتاق ها، اطلاع رسانی کند.

ماده ٥- تشکل‌های اقتصادی موازی بر اساس شاخص‌های زیر شناسایی و اقدامات لازم برای ادغام، یکپارچه‌سازی، انسجام و شبکه سازی آنها پس از دارا بودن هر دو شرط زیر توسط اتاق‌ها صورت می‌گیرد:
۱- دارا بودن یک شناسه (کد) فعالیت مشترک سه رقمی در طبقه‌بندی مشاغل، موضوع سامانه بین‌المللی طبقه‌بندی استاندارد صنایع (ISIC) یا طبقه‌بندی بین‌المللی معادل آن مانند طبقه‌بندی محوری محصولات (CPC)یا شناسه بین المللی کالا.(HS)
۲- مشترک بودن شرح وظایف، اهداف، مأموریت ها و زمینه های فعالیت تشکل با تشکل اقتصادی موجود.

ماده ٦- در زمان اعلام فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی، در صورتی که برای یک فعالیت اقتصادی چند تشکل موازی وجود داشته باشد، مراتب توسط کارگروه به تشکل‌های مذکور و مراجع قانونی ثبت آنها اعلام می‌شود تا اقدامات لازم برای ادغام، یکپارچه‌سازی و شبکه سازی آنها ظرف دو ماه صورت پذیرد.
تبصره - پس از ادغام، یکپارچه‌سازی و شبکه سازی تشکل‌های اقتصادی، کلیه فرآیندهای اجرایی و تغییرات لازم ظرف سه ماه با همکاری دستگاه های ذی ربط طبق قوانین و مقررات صورت می‌گیرد.

ماده ۷- فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی باید ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه در درگاه (پورتال) رسمی اتاق‌ها بارگذاری و تغییرات آن به صورت برخط اطلاع رسانی شود.

ماده ۸- آن دسته از فعالیت‌های اقتصادی که برای آنها تشکل اقتصادی فعال وجود ندارد، توسط کارگروه شناسایی و در درگاه (پورتال) رسمی اتاق‌ها اطلاع رسانی می‌شود.

ماده ۹- به منظور جلوگیری از فعالیت موازی تشکل‌ها در فعالیت‌های صادرات غیرنفتی، کلیه دستگاه‌های ذی‌ربط موضوع، مکلف به همکاری با اتاق‌ها در جهت ایجاد انسجام و هماهنگی و تقسیم کار و اجرای مصوبات کارگروه در این زمینه هستند.

ماده ۱۰- اساسنامه پیشنهادی تشکل‌های اقتصادی موضوع این آیین‌نامه در حوزه‌های مختلف به صورت نمونه توسط کارگروه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه تهیه و به فعالان اقتصادی، مرجع ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری و سایر مراجع قانونی اعلام می‌شود.

تبصره - اساسنامه کلیه تشکل‌های اقتصادی در بخش شرایط عضویت باید به‌گونه‌ای باشد که مانع عضویت فعالان اقتصادی مربوط در حوزه فعالیت تشکل نباشد و عضویت کلیه فعالان تسهیل شود. مؤسسان و مدیران تشکل‌های اقتصادی نباید مانع عضویت داوطلبان جدید واجد شرایط و استفاده آنها از منافع حضور در این تشکل‌ها شوند. در صورت عدم رعایت این موضوع، مراتب توسط کارگروه مورد رسیدگی قرار می‌گیرد.

ماده ۱۱- در اجرای مواد (۲) و (۳) قانون، دستگاه‌های اجرایی هنگام بررسی، تدوین یا اصلاح مقررات، بخشنامه‌ها و رویه‌های اجرایی، نظر تشکل‌های اقتصادی مندرج در فهرست ملی تشکل های اقتصادی را اخذ می کنند.

ماده ۱۲- با هدف ساماندهی و زمینه سازی برای ادغام، شبکه سازی، یکپارچه سازی، انسجام و به اشتراک گذاری اطلاعات مرتبط با تشکل‌های اقتصادی، سامانه الکترونیکی تشکل‌های اقتصادی توسط اتاق‌ها با همکاری کلیه دستگاه‌های ذی ربط راه‌اندازی می شود. تشکل‌های اقتصادی مندرج در فهرست ملی تشکل‌های اقتصادی اقداماتی نظیر برنامه‌های آموزشی، خدمات قابل ارائه، گزارش‌ها و تحقیقات، مدیریت اعضا، اطلاع رسانی و فرآیند ارتباط با سایر تشکل‌ها را از طریق این سامانه در اختیار عموم قرار می‌دهند.

ماده ۱۳- دستورالعمل دسته‌بندی و رتبه‌بندی تشکل‌های اقتصادی موضوع این آیین‌نامه ظرف یک سال توسط کارگروه تدوین و به مورد اجرا گذاشته می‌شود.

ماده ۱٤- سازوکار نحوه رسیدگی به اعتراضات و شکایات درخصوص تصمیمات کارگروه، در چهارچوب این آیین نامه ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط کارگروه تدوین و ابلاغ خواهد شد.

ماده ۱۵- گزارش اقدامات و عملکرد مربوط به این آیین‌نامه در پایان هر سال توسط کارگروه به وزارت امور اقتصادی و دارایی ارایه می‌شود.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی جزء (۴) بند (الف) ماده (۴) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۹/۰۷/۲۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۹/۰۷/۲۳
شماره ابلاغیه	۸۴۲۹۶/ت۵۷۵۲۶هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۶۰/۳۲۱۳۸۱ مورخ ۱۳۹۸/۱۲/۰۵ وزارت صنعت، معدن و تجارت (با همکاری دستگاه های ذی ربط و با مشارکت اتاق های بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اصناف ایران و تعاون ایران، سازمان های نظام مهندسی کشور و کانون عالی انجمن های صنفی کارفرمایی ایران) و به استناد جزء (٤) بند (الف) ماده (٤) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸- آیین نامه اجرایی جزء مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸- .

۲- وزارت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.

۳- اتاق ها: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران.

٤- رتبه بندی: فرآیندی برای ارتقای شفافیت، افزایش رقابت پذیری و دسترسی متقاضیان به اطلاعات عملکردی بنگاه های اقتصادی به منظور ایجاد تمایز بین بنگاه ها، کمک به تصمیم گیری بهتر و بهبود مستمر عملکرد بنگاه ها که طی آن، شخص حقیقی یا حقوقی در چهارچوب معیارهای ذکرشده در جزء (٤) بند (الف) ماده (٤) قانون، ارزیابی و تعیین سطح می شود. رتبه بندی موضوع این آیین نامه به منزله احراز صلاحیت نیست و نافی تکالیف دستگاه ها در سایر قوانین و مقررات نخواهد بود.

۵- تولیدکننده کالا: شـــخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز از مراجع ذی-ربط قانونی که در زمینه تولید محصولی که فرآیند تولید آن از مصرف قابل تفکیک است و مالکیت آن می تواند از یک شخص به شخص دیگری منتقل شود، فعالیت می کند.

٦- عرضه کننده خدمت: شخص حقیقی یا حقوقی دارای مجوز از مراجع ذی ربط قانونی که در زمینه تولید محصولی که فرآیند مصرف آن از فرآیند تولید یا ایجاد آن قابل تفکیک نباشد، فعالیت می-کند.

۷- پیمانکار طراحی و سـاخت: پیمانکاری که مسـئولیت انجام خدمات طراحی تفصـیلی و اجرایی، طراحی مهندسی یا مهندسی فرآیند، تهیه و تأمین کالا و تجهیزات، عملیات اجرایی و نصب و راه اندازی و مدیریت انجام این فعالیت-ها در یک طرح (پروژه) را بر عهده دارد.

۸- متقاضی: تولیدکنندگان کالاها، عرضه کنندگان خدمات و پیمانکاران طراحی و ساخت.

۹- مجری رتبه بندی: هریک از سازمان های نظام مهندسی کشور، اتاق ها، مؤسسات رتبه بندی موضوع بند (۲۱) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسـلامی ایران- مصـوب ۱۳۸٤- و سـایر مراجع ذی صـلاح قانونی غیردولتی که توسط کارگروه موضوع ماده (٦) این آیین نامه اعلام می شود.

۱۰- سامانه توانیران: سامانه موضوع جزء (۱) بند (الف) ماده (٤) قانون.

ماده ۲- رتبه بندی متقاضی بر اساس فرآیند زیر انجام می پذیرد:

۱- انتخاب مجری ذی ربط رتبه بندی توسط متقاضی از فهرست مجریان درج شده در سامانه توانیران.

۲- ارایه درخواست به مجری رتبه بندی از طریق سامانه توانیران.

۳- بررسی و ارزیابی متقاضی توسط مجری رتبه بندی.

٤- صـدور گواهینامه توسـط مجری رتبه بندی و درج رتبه صـادرشـده از طرف مجری در سـامانه توانیران توسط وزارت.

تبصره ۱- رتبه بندی صرفاً توسط مجری درج شده در سامانه توانیران انجام می پذیرد و مجری رتبه بندی حق واگذاری این وظیفه به دیگران را ندارد و متعهد به رعایت اصـــل عدم تعارض منافع اســـت. ضـــوابط اجرایی مربوط توسط کارگروه موضوع ماده (٦) این آیین نامه تنظیم و ابلاغ می شود.

تبصره ۲- دوره اعتبار رتبه صادرشده برای متقاضیان، حداکثر سه سال و فاصله درخواست رتبه بندی مجدد از طرف متقاضی به همان مجری رتبه بندی، حداقل یک سال است.

تبصـره ۳- تشـخیص صـلاحیت و طبقه بندی پیمانکاران طراحی و سـاخت، مشـاوران، پیمانکاران و تأمین کنندگان برای طرح ها و پروژه های مشـمول نظام فنی و اجرایی یکپارچه کشـور، براسـاس ماده (۲۲) قانون برنامه و بودجه کشور- مصوب ۱۳۵۱- و وظایف موضوع ماده (۳٤) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور- مصوب ۱۳۹۵- و نیز مقررات قانون برگزاری مناقصات- مصوب ۱۳۸۳- و اصلاحات بعدی آن و

آیین نامه های اجرایی آن انجام می شود و وزارت موظف است رتبه اعلام شده را در سامانه توانیران درج کند.

ماده ۳- رتبه بندی بر اساس چهار حوزه مدیریت، سوابق و تجربیات، توان مالی و فنی و امکانات (فناوری سخت افزاری، نرم افزاری، زیرساخت ها و سرمایه انسانی) برای هر متقاضی انجام می شود.

تبصره- شاخص ها و معیارهای رتبه بندی توسط کارگروه موضوع ماده (٦) این آیین نامه تدوین و ابلاغ می شود.

ماده ٤- مجری رتبه بندی پس از دریافت اسناد و مدارک لازم از متقاضی براساس شاخص ها و معیارهای رتبه بندی و در صورت نیاز بازدید میدانی، نسبت به ارزیابی و امتیازدهی ذیل هر شاخص اقدام و نتایج امتیازهای حاصل را در قالب رتبه نهایی به متقاضی و وزارت اعلام می کند.

ماده ٥- هر یک از متقاضیان در صورت اعتراض، می توانند شکایت خود را به همراه مدارک و مستندات کافی برای رسیدگی به کارگروه موضوع ماده (٦) این آیین نامه ارایه کنند.

تبصره- وزارت موظف است نتیجه نهایی و قطعی شده کارگروه مذکور را حداکثر ظرف دو هفته در سامانه توانیران درج کند.

ماده ٦- به منظور نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه، تعیین فهرست سایر مجریان ذی صلاح قانونی غیردولتی و رسیدگی به اعتبار گواهی های صادرشده توسط مجریان رتبه بندی از جمله رعایت اصل بی طرفی و عدم تعارض منافع، کارگروهی متشکل از نمایندگان وزارت، وزارت امور اقتصادی و دارایی (سازمان بورس و اوراق بهادار) و سازمان برنامه و بودجه کشور و دستگاه اجرایی ذی ربط تشکیل می شود. تصمیمات کارگروه با اکثریت آرا لازم الاجرا و دبیرخانه آن در وزارت مستقر است. به تشخیص کارگروه، نمایندگان تشکل های غیردولتی بدون حق رأی می توانند در جلسه کارگروه شرکت کنند.

تبصره- دستورالعمل مربوط به نحوه تعیین سایر مجریان ذی صلاح قانونی غیردولتی رتبه بندی، سازوکار رسیدگی به اعتراضات، شاخص های مرتبط رتبه بندی، نحوه مدیریت تعارض منافع و سایر امور مربوط در چهارچوب این آیین نامه، در کارگروه یادشده تدوین و توسط وزیر صنعت، معدن و تجارت ابلاغ خواهد شد.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی تبصره (۵) بند (ب) ماده (۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۹/۰۸/۱۴
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۹/۰۸/۱۹
شماره ابلاغیه	۹۳۳۷۰/ت۵۷۵۸۳هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۹/۰۸/۱٤ به پیشنهاد شماره ۲۱۸٦۲ /٦۰ مورخ ۱۳۹۹/۰۱/۱۱ وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و تبصره (۵) بند (ب) ماده (۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸- آیین نامه اجرایی تبصره مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸-

۲- هیئت نظارت: هیئت موضوع ماده (۱۹) قانون.

۳- شرایط انحصار در ساخت: وضعیتی در بازار که سهم یک یا چند بنگاه یا شرکت تولیدکننده از عرضه محصول، به میزانی باشد که قدرت تعیین قیمت یا مقدار را در بازار داشته باشد با ورود بنگاه های جدید به بازار یا خروج از آن با محدودیت مواجه شود.

ماده ۲- در شرایطی که مشمولین قانون، ضرورتی برای تأمین کالاها یا خدمات خارجی دارای مشابه داخلی داشته باشند، چنانچه وضعیت محصول مورد نظر در بازار به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید شورای رقابت مشمول شرایط انحصار در ساخت باشد، مطابق الگوی زیر قیمت مناسب محصول درب کارخانه (EXW) برآورد می شود:

قیمت تحویل روی کشتی (FOB) کالای خارجی مشابه در زمان تقاضا + هزینه بیمه و حمل خارجی + حقوق و عوارض گمرکی + هزینه های ترخیص کالا + هزینه معادل حمل (۵۰۰) کیلومتر واحد کالا در داخل کشور + ضریب همسنگ سازی موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی بند (ج) ماده (۲) قانون تنظیم بخشی از مقررات تسهیل نوسازی صنایع کشور و اصلاح ماده (۱۱۳) قانون برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران موضوع تصویب نامه شماره ٤٤۹۳۰ /ت۳۰۷۵۰هـ مورخ ۱۳۸۳/۰۸/۱۳.

تبصره ۱- نرخ تسعیر ارزهای خارجی به ریال بر مبنای نرخ اعلامی در سامانه نظارت ارز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران محاسبه می شود.

تبصره ۲- شورای رقابت مکلف است ظرف دو هفته، پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت را بررسی و اعلام نظر کند. عدم اعلام نظر ظرف مدت یادشده، به منزله تأیید پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

تبصره ۳- در مقایسه قیمت های تولید داخلی و وارداتی، موضوع برخورداری از یارانه صادراتی در کشور صادر کننده و قیمت و کیفیت متفاوت برای کالای وارداتی مشابه از کشورهای مختلف در تبصره (۱) بند (ب) ماده (۵) قانون لحاظ می شود.

ماده ۳ - در صورتی که قیمت تولیدکننده کالا یا عرضه کننده خدمات، بیش از قیمت تعیین شده در ماده (۲) این آیین نامه باشد، هیئت نظارت مجاز به موافقت با واردات کالا/ خدمت توسط متقاضی مشمول قانون است.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۹/۰۷/۱۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۹/۰۷/۲۲
شماره ابلاغیه	۸۳۸۰۶/ت۵۷۷۴۹هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱۳۹۹/۰۷/۱۶ به پیشنهاد مشترک وزارت امور اقتصادی و دارایی و سازمان برنامه و بودجه کشور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و ماده (۸) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸-، آیین‌نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

بخش اول- تعاریف

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی - مصوب ۱۳۹۸-.

۲- قرارداد اصلی: قراردادی که بین دو یا چند طرف با موضوع تأمین کالا و خدمات، منفرداً یا مجتمعاً منعقد می شود، مانند انواع قراردادهای پیمانکاری، مشارکت عمومی و خصوصی و فروش.

۳- تأمین‌کننده/فروشنده: طرف یا طرف‌های متعهد به تأمین کالا یا خدمات مصرح در قرارداد اصلی مانند فروشنده کالا و خدمات و انواع پیمانکاران.

٤- کارفرما/ مشتری: طرف متعهد به پرداخت بابت تأمین انواع کالا یا خدمات به نفع تأمین‌کننده.

۵- مطالبات قراردادی: تعهدات ارزی و ریالی بر ذمه مشتری به نفع تأمین‌کننده در قرارداد اصلی اعم از مطالبات قراردادی محقق‌شده یا مطالبات قراردادی محقق‌نشده.

٦- مطالبات قراردادی محقق‌شده: مطالبات قراردادی که تأمین انواع کالا یا خدمات موضوع قرارداد مابه‌ازای آن براساس قرارداد اصلی، تسجیل و قطعی شده است.

۷- مطالبات قراردادی محقق‌نشده: مطالبات قراردادی که بر اساس قرارداد اصلی در صورت تأمین، تسجیل و قطعی‌شدن بر ذمه مشتری است.

۸- انتقال‌دهنده: تأمین‌کنندگان یا پذیرندگانی که مطالبات قراردادی را به نهاد مالی دیگر واگذار کنند.

۹- پذیرنده/ثالث/خریدار: نهاد مالی که با رعایت قوانین و مقررات، مطالبات قراردادی به وی واگذار می‌شود.

۱۰- قرارداد واگذاری: قراردادی بین انتقال‌دهنده و پذیرنده که در آن تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی از انتقال‌دهنده به پذیرنده واگذار می‌شود.

۱۱- قرارداد واگذاری معکوس: قراردادی بین مشتری/مشتریان، تأمین‌کننده/تأمین‌کنندگان و پذیرنده درون زنجیره تأمین که در آن تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی تأمین‌کننده از مشتری در قرارداد اصلی به پذیرنده واگذار می‌شود و پرداخت توسط پذیرنده به تأمین‌کنندگان در زنجیره تأمین انجام می شود.

۱۲- مشتری نهایی قرارداد واگذاری معکوس: مشتری/مشتریانی که در قرارداد واگذاری معکوس، تأمین‌کننده به سایر مشتریان در زنجیره تولید نباشند.

۱۳- دستورالعمل پرداخت: گزارشی که پذیرنده به موجب آن، شیوه پرداخت مطالبات قراردادی واگذارشده در قرارداد واگذاری را به اطلاع مشتری می‌رساند.

۱٤- واگذاری متوالی: واگذاری مطالبات قراردادی که پذیرنده در قرارداد واگذاری از انتقال‌دهنده دریافت کرده و تمام یا بخشی از آن را به پذیرنده جدید در قلب قرارداد واگذاری جدید واگذار می کند. قرارداد واگذاری متوالی یک نوع از قرارداد واگذاری است.

۱۵- واگذاری: شامل قرارداد واگذاری و قرارداد واگذاری معکوس و قرارداد واگذاری متوالی.

۱٦- اطلاعیه واگذاری: گزارشی که به موجب آن، انعقاد قرارداد واگذاری مشترکاً توسط انتقال دهنده و پذیرنده تأیید می شود و به اطلاع مشتری می رسد و مشتمل بر اطلاعات قرارداد اصلی و قرارداد واگذاری است.

۱۷- ضمانت پرداخت مطالبات قراردادی: تضامین ارایه‌شده توسط مشتری به تأمین‌کننده برای پرداخت تعهدات مشتری، یا هر نوع ضمانت نامه‌ای که مشتری برای تضمین پرداخت مطالبات قراردادی، در چهارچوب قرارداد اصلی یا غیر از آن به تأمین‌کننده اعطا می‌کند؛ از قبیل گشایش اعتبار اسنادی، تعهد خرید تضمینی برق، نفت، گاز، محصولات و عواید، اعطای تنفس خوراک و نظایر آن.

۱۸- سامانه/کارگزاری: سامانه‌های ثبت واگذاری مطالبات قراردادی موضوع تبصره های (۱) و (٤) ماده (۳) این آیین‌نامه.

۱۹- سازمان: سازمان برنامه و بودجه کشور.

۲۰- وزارت: وزارت امور اقتصادی و دارایی.

بخش دوم- فرآیندها و دامنه شمول

ماده ۲- تمامی کارفرمایان (مشتریان) موضوع ماده (۲) قانون و تعاونی‌ها به استناد ماده (۸) قانون موظف به رعایت این آیین‌نامه هستند.

تبصره ۱- مشتریان و تأمین‌کنندگان غیرمشمول موضوع ماده (۲) این آیین نامه، در صورتی که رعایت این آیین‌نامه و ماده (۸) قانون را صراحتاً و بدون هرگونه استثنا در قرارداد اصلی برای طرفین لازم اعلام و قرارداد اصلی را در سامانه ثبت کنند، مشمول احکام این آیین‌نامه هستند. قرارداد واگذاری برای این مشتریان باید به صورت سه‌جانبه (انتقال‌دهنده، پذیرنده و مشتری) منعقد شود و هرگونه اصلاح در قرارداد اصلی نیز باید با تأیید پذیرنده انجام شود.

تبصره ۲- قراردادهای اصلی کارفرمایان (مشتریان) مشمول ماده (۲) قانون، که قبل از ابلاغ قانون منعقد شده است، با رعایت سایر مقررات این آیین‌نامه منوط به توافق مشتری و تأمین‌کننده، قابل واگذاری است.

ماده ۳- سازمان موظف است ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، در سامانه پایگاه اطلاعات قراردادهای کشور، موضوع بند (ب) ماده (۳) قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد- مصوب ۱۳۹۰-، اقدامات لازم برای انجام امور کارگزاری مطابق احکام ماده (۸) قانون و این آیین‌نامه را به عمل آورد.

تبصره ۱- سامانه واگذاری کلیه قراردادهای مندرج در طرح های تملک دارایی های سرمایه ای قانون بودجه سنواتی، سامانه پایگاه اطلاعات قراردادهای کشور مستقر در سازمان است. دستورالعمل اجرایی سامانه یادشده ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، توسط سازمان تدوین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ۲- سازمان مکلف است در ابتدای هر سال در ضوابط اجرایی قانون بودجه، سقف قراردادهای قابل واگذاری از محل طرح های تملک دارایی های سرمایه ای قانون بودجه سنواتی را ابلاغ کند. به استناد ماده (۲۸) قانون الحاق برخی مواد به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت (۲)- مصوب ۱۳۹۳- مبنی بر

ضرورت رعایت سقف اعتبارات مصوب در قوانین بودجه سنواتی و موافقتنامه‌های متبادله با سازمان و منع ایجاد هرگونه تعهد و پرداخت در کلیه معاملات خارج از این چهارچوب، چنانچه در قرارداد اصلی تأمین اعتبار از محل طرح های تملک دارایی های سرمایه ای قانون بودجه سنواتی صورت پذیرد، لازم است علاوه بر رعایت تبصره (۱) ماده (۸) قانون، برای انعقاد قرارداد واگذاری موافقت سازمان اخذ شود تا مطالبات قراردادی مذکور قابل واگذاری باشد.

تبصره ۳- به منظور اجرای ماده (۳٤) قانون احکام دایمی برنامه‌های توسعه کشور- مصوب ۱۳۹۵- و استفاده هماهنگ از سامانه پایگاه اطلاعات قراردادهای کشور، سازمان مکلف است ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، متن قرارداد همسان واگذاری را تدوین و ابلاغ کند. تبعیت از این چهارچوب برای کلیه قراردادهای اصلی که در آنها منابع وجوه عمومی برای تأمین کالا و خدمات در نظر گرفته شده است، لازم است.

تبصره ٤- وزارت موظف است رأساً یا از طریق شرکت های تابع، به منظور واگذاری مطالبات قراردادی غیرمشمول در تبصره (۱) ماده (۳) این آیین نامه، سامانه ثبت واگذاری مطالبات قراردادی را که در آن قراردادهای واگذاری به صورت الکترونیک ثبت می شود، طراحی و ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه راه اندازی کند. دستورالعمل اجرایی قرارداد همسان واگذاری سامانه یادشده ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارت تدوین و ابلاغ خواهد شد.

تبصره ٥- تمام قراردادهای واگذاری و قراردادهای واگذاری معکوس صرفاً در صورت ثبت در سامانه برای کارفرما لازم‌الرعایه است.

تبصره ٦- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار موظفند به منظور ایجاد ارتباط برخط بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی و مؤسسات اعتبارسنجی و نهادهای بازار سرمایه با سامانه، هماهنگی های لازم را انجام دهند.

ماده ٤- هرگونه توافق، شرط، ماده، بند و نظایر آن، درون قرارداد اصلی یا خارج از آن که حق واگذاری را سلب کند، باطل است و بطلان آن مبطل قرارداد اصلی، قرارداد واگذاری، قرارداد واگذاری معکوس و سایر قراردادهای تبعی آنها نمی‌شود.

تبصره - مطالبات مربوط به قراردادهای موضوع تبصره بند (الف) ماده (۵) قانون یا قراردادهای محرمانه موضوع بند (ج) ماده (۲۳) قانون برگزاری مناقصات- مصوب ۱۳۸۳-، صرفاً با اخذ موافقت کارفرما قابلیت واگذاری به پذیرندگان را دارند.

ماده ٥- واگذاری‌های متوالی مطالبات قراردادی مشروط بر تطابق تمامی واگذاری‌ها در چهارچوب ماده (۸) قانون و مفاد این آیین نامه مجاز و نافذ است.

ماده ٦- بانک‌ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابع آنها، شرکت‌های واسپاری (لیزینگ)، شرکت‌های بیمه تحت نظارت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت‌های تابع آنها، نهادهای مالی دارای مجوز از سازمان بورس و اوراق بهادار و شرکت‌های تابع آنها، صندوق توسعه ملی، صندوق‌های توسعه‌ای و حمایتی دارای مجوز قانونی از قبیل صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق‌های موضوع ماده (٤٤) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ١٣٩٤- از جمله صندوق‌های پژوهش و فناوری، در صورتی که پذیرش مطالبات قراردادی در اساسنامه آنها منع نشده باشد، به عنوان بخشی از خدمات تأمین مالی حوزه فعالیت بنگاه مجاز به پذیرش مطالبات قراردادی هستند.

تبصره ١- سایر اشخاص حقوقی می‌توانند، طبق دستورالعملی که ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه مشترکاً توسط وزارت و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تدوین و ابلاغ می‌شود، با اخذ مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار یا بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به پذیرش مطالبات قراردادی اقدام کنند.

تبصره ٢- اشخاص حقیقی در صورتی مجاز به پذیرش مطالبات قراردادی هستند که از طریق اشخاص حقوقی مندرج در این ماده اقدام کنند.

تبصره ٣- بانک-ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی مجاز به پذیرش مطالبات قراردادی بنگاه‌های وابسته، تابع و زیرمجموعه خود نیستند.

تبصره ٤- در واگذاری های موضوع تبصره (٤) ماده (٣) این آیین-نامه، نظارت و مدیریت بر نحوه واگذاری مطالبات قراردادی، نظارت بر عملکرد پذیرنده، تنظیم روابط بین پیمانکار، پذیرنده و کارفرما بر عهده وزارت است.

تبصره ٥- در واگذاری های موضوع تبصره (٤) ماده (٣) این آیین نامه، به منظور رسیدگی به دعاوی بین پیمانکار و نهاد مالی، کارگروهی متشکل از وزارت، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق اصناف ایران، اتاق تعاون ایران و دستگاه تخصصی ذی ربط تشکیل می شود. رسیدگی به اعتراضات مربوط به اجرا نشدن هریک از موارد این آیین نامه و مفاد سامانه موضوع تبصره (٤) ماده (٣) این آیین نامه برعهده کارگروه یادشده است.

ماده ٧- انتقال‌دهنده در قرارداد واگذاری مکلف است ضمن امضای قرارداد واگذاری، موارد زیر را تأیید کند و متعهد شود:

١- ممنوعیتی برای واگذاری این مطالبات قراردادی ندارد.

٢- پیش از انعقاد قرارداد واگذاری، مطالبات قراردادی مورد واگذاری را به پذیرنده دیگری واگذار نکرده است.

۳- مطالبات قراردادی واگذارشده، تا لحظه انعقاد قرارداد واگذاری، توسط کارفرما پرداخت نشده است.
٤- متن کامل قرارداد اصـــلی، ضـــمایم آن و هرگونه تغییری که تا زمان انعقاد قرارداد واگذاری در قرارداد اصلی ایجاد شده است، تماماً در اختیار پذیرنده قرار داده است.
٥- از تاریخ انعقاد قرارداد واگذاری، در صورت ایجاد هرگونه تغییر در قرارداد اصلی و ضمایم آن، پذیرنده را از جزییات کامل تغییرات مطلع سازد.

ماده ۸- تأمین‌کننده نسبت به عدم پرداخت مطالبات قراردادی توسط کارفرما به پذیرنده تعهدی ندارد؛ مگر این که در قرارداد واگذاری به توافق دیگری بین انتقال‌دهنده و پذیرنده تصریح شده باشد.

بخش سوم- اطلاع-رسانی به کارفرما در قرارداد واگذاری

ماده ۹- پس از انعقاد قرارداد واگذاری، پذیرنده و انتقال‌دهنده مطالبات قراردادی مکلفند نسبت به ارسال اطلاعیه واگذاری به مشـتری، طبق ماده (۱۱) این آیین‌نامه اقدام کنند. این اطلاعیه باید به تأیید هر دو طرف قرارداد واگذاری (پذیرنده و انتقال‌دهنده) رسیده و حاوی اطلاعات قرارداد اصلی، قرارداد واگذاری و شماره ثبت قرارداد واگذاری در سامانه باشد.

ماده ۱۰- پذیرنده مکلف است دستورالعمل پرداخت را طبق مواد (۱۱) و (۱۲) آیین‌نامه به کارفرما ارسال کند.

ماده ۱۱- اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت از طریق سامانه به مشتری ارسال می‌شود.

ماده ۱۲- پس از دریافت اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت، مشتری موظف است وصول اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت را از طریق سامانه تأیید کند.
تبصره - در صورت عدم تأیید دریافت اطلاعیه واگذاری یا دستورالعمل پرداخت از سوی مشتری، ارسال اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت توسط سامانه الکترونیک قضایی یا مأمور ابلاغ قوه قضاییه به منزله وصول اطلاعیه واگذاری و دستورالعمل پرداخت به مشتری است.

ماده ۱۳- پس از دریافت اطلاعیه واگذاری، کارفرما (مشـتری) موظف اسـت در صـورت درخواسـت پذیرنده، متن قرارداد اصلی و تغییرات بعدی حجم و مبلغ اصل قرارداد یا الحاقیه های آن را طی نامه رسمی یا از طریق سـامانه در اختیار پذیرنده قرار دهد و رسـماً تأیید کند که هیچ گونه پرداخت مالی، غیرمالی و ما به ازایی را خارج از موارد اظهارشده انجام نداده است.

تبصره- کارفرما (مشتری) مکلف است در پاسخ به درخواست پذیرنده، کلیه تغییرات در قرارداد اصلی و ضمایم آن را که از تاریخ انعقاد قرارداد اصلی تا پایان روز ارسال پاسخ به درخواست مذکور انجام شده است، در اختیار پذیرنده قرار دهد و صحت آن را تأیید کند.

بخش چهارم- تعهدات و حقوق مشتری در مقابل پذیرنده در قرارداد واگذاری

ماده ١٤- از زمانی که کارفرما (مشتری) اطلاعیه واگذاری را دریافت می کند، صرفاً در صورتی از تعهدات خود در قرارداد اصلی بری‌الذمه می شود که مطابق دستورالعمل پرداخت، مطالبات قراردادی واگذارشده را به پذیرنده پرداخت کند.

تبصره- اگر کارفرما (مشتری) یک یا چند اطلاعیه واگذاری دریافت کند که نشان‌دهنده واگذاری متوالی مطالبات قراردادی باشد، موظف است پرداخت را مبتنی بر دستورالعمل پرداخت آخرین پذیرنده واگذاری متوالی انجام دهد.

ماده ١٥- در صورتی که به هر دلیلی اطلاعیه واگذاری به کارفرما (مشتری) ارسال نشود و مشتری مطالبات قراردادی واگذارشده را در وجه انتقال‌دهنده پرداخت کند، انتقال‌دهنده موظف است مطالبات قراردادی واگذارشده را پس از دریافت از مشتری فوراً و تماماً به پذیرنده تحویل دهد؛ مگر این که در قرارداد واگذاری به طریق دیگری موافقت شده باشد.

ماده ١٦- در صورتی که موعد پرداخت مطالبات قراردادی واگذارشده فرابرسد و کارفرما (مشتری) به هر دلیلی دستورالعمل پرداخت را از پذیرنده دریافت نکرده باشد، موظف است تا زمان دریافت دستورالعمل پرداخت، کلیه مطالبات قراردادی مذکور را نزد خود به امانت نگه دارد و از پرداخت آن به انتقال‌دهنده یا هر شخص دیگری خودداری کند.

ماده ١٧- پس از ثبت قرارداد واگذاری در سامانه، طرح دعوای پذیرنده علیه مشتری در محاکم قضایی در موضوع مطالبات قراردادی، صرفاً در چهارچوب حقوق و تعهدات تأمین-کننده و مشتری در قرارداد اصلی و الحاقات بعدی آن مسموع است.

ماده ١٨- قرارداد واگذاری و سایر قراردادهای تبعی آن، به جز مواردی که در این آیین‌نامه و ماده (٨) قانون تصریح شده است، بدون موافقت کارفرما (مشتری) بر حقوق و وظایف او در قرارداد اصلی مؤثر نیست.

ماده ۱۹- کارفرما حق ندارد به موجب قصور تأمین کننده در اجرای قرارداد اصلی، مبالغ پرداخت شده را از پذیرنده مسترد کند و حق کارفرما برای اقامه دعوا علیه تأمین کننده برای مبلغ پرداختی مطابق قوانین و مقررات مربوط، محفوظ است.

ماده ۲۰- کارفرما و انتقال دهنده مکلفند در صورت وجود ضمانت نامه پرداخت مطالبات قراردادی، کلیه اقدامات و همکاری های لازم جهت تغییر ذی نفع هر نوع ضمانت پرداخت مطالبات قراردادی در وجه پذیرنده را مطابق توافقات قرارداد واگذاری انجام دهند.

تبصره ۱- پذیرنده و انتقال-دهنده موظفند درخواست تغییر ذی-نفع ضمانت-نامه پرداخت مطالبات قراردادی را به همراه اطلاعیه واگذاری یا دستورالعمل پرداخت به کارفرما ارسال کنند.

تبصره ۲- در مواردی که محدودیت انتقال ذی نفع ضمانت-نامه پرداخت مطالبات قراردادی، مربوط به دستورالعمل های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شورای پول و اعتبار است، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است کلیه تمهیدات لازم به منظور ایجاد امکان تغییر ذی نفعان موضوع این ماده را فراهم کند.

بخش پنجم- سایر ملاحظات قرارداد واگذاری

ماده ۲۱- پس از تأیید دریافت اطلاعیه واگذاری توسط مشتری، مشتری و تأمین‌کننده می‌توانند در محدوده قرارداد واگذاری نسبت به اصلاح قرارداد اصلی اقدام کنند. مشتری و تأمین‌کننده موظفند هرگونه تغییر در قرارداد اصلی را طی نامه رسمی و از طریق سامانه به پذیرنده اطلاع‌رسانی کنند. درصورتی که اصلاح قرارداد اصلی خارج از محدوده قرارداد واگذاری باشد، صرفاً در صورت موافقت پذیرنده و اصلاح قرارداد واگذاری، تغییرات مذکور بر حقوق و تعهدات پذیرنده اثرگذار است.

تبصره- در صورت تضییع حقوق پذیرنده در اصلاحات قرارداد اصلی که خارج از محدوده قرارداد واگذاری و بدون اخذ موافقت پذیرنده صورت گرفته باشد، تأمین‌کننده مکلف به جبران حقوق پذیرنده است.

ماده ۲۲- بی اعتبار شدن قرارداد واگذاری صرفاً با تحقق هریک از موارد زیر برای مشتری رسمیت خواهد داشت:

۱- دریافت اعلامیه اقاله قرارداد واگذاری توسط پذیرنده و انتقال دهنده با ثبت آن در سامانه.

۲- ابطال قرارداد واگذاری به حکم قطعی محاکم صالح قضایی.

تبصره- در واگذاری متوالی، اجرای این ماده صرفاً ناظر به اقاله یا ابطال همان مرحله از واگذاری و قراردادهای واگذاری بعد از آن است.

ماده ۲۳- در حوزه معاملات پیمانکاری و کارفرمایی مشـــمولان ماده (۲) قانون، در صـــورت مواجهه با هرگونه نقض ماده (۸) قانون و مفاد این آیین‌نامه توسط مشتری، حسب مورد شورای عالی فنی سازمان و شورای فنی استان به ترتیب در طرح‌های ملی و استانی مرجع رسیدگی به تخلفات هستند.

ماده ۲٤- در اجرای مفاد ماده (۸) قانون و این آیین‌نامه، در صـورتی که مشـتری از تکالیف موضـوع ماده (۱۳) این آیین-نامه در پاسخ به پذیرنده قصور کند و اطلاعات ناصحیح یا ناقص ارایه دهد، ضامن جبران خسارات واردشده به پذیرنده است.

ماده ۲۵- کلیه مشتریان مشمول این آیین‌نامه اعم از دستگاه‌های اجرایی از جمله وزارتخانه‌ها، سازمان‌ها و بانک مرکزی جمهوری اســلامی ایران موظفند به منظور اجرای ماده (۸) قانون و مفاد این آیین-نامه، در صورت لزوم ظرف چهار ماه اصلاحات مقتضی در سایر مقررات، آیین‌نامه‌ها، دستورالعمل‌ها، بخش‌نامه‌ها و دیگر موارد را تهیه و ابلاغ کنند.

بخش ششم- ملاحظات قرارداد واگذاری معکوس

ماده ۲٦- پذیرنده قرارداد واگذاری معکوس، پرداخت به مشـــتریان غیرنهایی را مطابق قرارداد واگذاری معکوس در صـــورت تأیید تأمین کالا و خدمت به مشـــتری بعدی درون زنجیره تأمین انجام می‌دهد. ایفای تعهدات مشـــتریان غیرنهایی در قرارداد اصـــلی به تأمین‌کنندگان کالا و خدمت، براســـاس قرارداد واگذاری معکوس و تأیید پذیرنده انجام می‌شود.

ماده ۲۷- ســـازمان بورس و اوراق بهادار می تولند براســـاس ماده (۸) قانون و مفاد این آیین نامه، کلیه تمهیدات به منظور امکان عرضـه و معامله مطالبات قراردادی، از قبیل اوراق بهادارسـازی را در بازار سـرمایه فراهم کند.

ماده ۲۸- از زمانی که قرارداد واگذاری معکوس منعقد می شـود، مشـتری نهایی قرارداد واگذاری معکوس صـرفاً در صـورتی از تعهدات خود در قرارداد اصـلی بری‌الذمه می شـود که مطابق متن قرارداد واگذاری معکوس، مطالبات قراردادی واگذارشده را پرداخت کند.

تبصـره - مشـتری نهایی قرارداد واگذاری می‌تواند در صـورت توافق با پذیرنده درصـورتی که در قرارداد واگذاری معکوس مجاز بوده باشـد، نسـبت به تأمین مالی و دریافت تسـهیلات از پذیرنده، در چهارچوب تعهدات خود در قرارداد واگذاری معکوس اقدام کند.

ماده ۲۹- تأمین‌کنندگان و مشتریان موظفند در قرارداد واگذاری معکوس، فرآیندهای تأیید مطالبات قراردادی واگذارشده و همچنین ارسال تأییدیه مذکور به پذیرنده به منظور پرداخت در وجه تأمین‌کننده را معین کنند.

ماده ۳۰- در قرارداد واگذاری معکوس، تأمین‌کننده نسبت به عدم پرداخت مطالبات قراردادی توسط مشتری هیچ‌گونه تعهدی ندارد. مشتری و پذیرنده موظفند در قرارداد واگذاری معکوس در این زمینه توافق کنند.

ماده ۳۱- مشتری مجاز نیست در متن قرارداد اصلی یا خارج از آن، تأمین‌کننده را به انعقاد قرارداد واگذاری معکوس الزام کند.

ماده ۳۲- مشتری، تأمین‌کننده و پذیرنده موظفند در متن قرارداد واگذاری معکوس، صراحتاً در خصوص موارد زیر تعیین تکلیف و توافق کنند:

۱- نحوه انتقال تضامین ارایه‌شده توسط مشتری به تأمین‌کنندگان، به پذیرنده.

۲- اصلاح قرارداد اصلی و فسخ قرارداد اصلی پس از انعقاد قرارداد واگذاری معکوس.

۳- سازوکارهای اطلاع‌رسانی میان پذیرنده، مشتری و تأمین‌کننده.

ماده ۳۳- واگذاری متوالی در قرارداد واگذاری معکوس مجاز نیست.

ماده ۳٤- هزینه مالی ناشی از واگذاری تمام یا بخشی از مطالبات قراردادی محقق شده و محقق نشده تأمین کننده کالا و خدمات از کارفرمایان بابت فعالیت های غیرمعاف مالیاتی نظیر فعالیت های پیمانکاری که در چهارچوب ماده (۸) قانون به اشخاص حقیقی و حقوقی ثالث (پذیرندگان) اعم از بانک ها یا مؤسسات اعتباری واگذار می شود، صرفاً برای تأمین کنندگان کالا و خدمات و حداکثر معادل حداقل سود مورد انتظار عقود مشارکتی مصوب شورای پول و اعتبار به عنوان هزینه قابل قبول مالیاتی پذیرفته می شود.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی بند های (الف) و (ب) ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۱۰/۲۸
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۱۱/۰۸
شماره ابلاغیه	۲۰۶۳۲۰/ت۵۹۶۱۴هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱٤۰۱/۱۰/۲۸ به پیشنهاد شماره ۲۰۰۱۹۹ /۸۰ مورخ ۱٤۰۰/۱۱/۲۵ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و در اجرای بندهای (الف) و (ب) ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸- و جزء (۱) بند (ب) تبصره (۱٦) ماده واحده قانون بودجه سال ۱٤۰۱ کل کشور و به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش های تولیدی و خدماتی کشور، به منظور پوشش خطرپذیری (ریسک) فعالیت های اقتصادی و تسهیل دسترسی بنگاه های اقتصادی به خصوص بنگاه های کوچک و متوسط به منابع مالی لازم از طریق مؤسسات تضمین، تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸.-

۲- شورا: شورای راهبری مؤسسات (صندوق های) تضمین موضوع ماده (٤) این آیین نامه.

۳- مؤسسه (صندوق) تضمین: مؤسسه (صندوق) تضمین غیردولتی موضوع ماده (۹) قانون که با تأیید و تصویب شورا موافقت اصولی، مجوز تأسیس و فعالیت گرفته است.

٤- ضمانت نامه: سندی که به موجب آن، مؤسسه (صندوق) تضمین به طور غیرقابل برگشت، متعهد می شود به محض اعلام و مطالبه هر میزان از وجه مندرج در آن توسط ذی نفع، با رعایت این آیین نامه، وجه مطالبه شده را به ذی نفع پرداخت نماید.

۵- ابزار تضمین: ضمانت نامه صادره مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور اعم از ضمانت نامه های تعهد پرداخت، شرکت در مناقصه یا مزایده، پیش پرداخت، حسن انجام تعهدات، حسن انجام کار و استرداد کسور وجه الضمان، ضمانت نامه گمرکی و سایر ضمانت نامه های تعهدات قراردادی (داخلی و خارجی) و حسب نیاز سایر ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش های تولیدی و خدماتی.

٦- دبیرخانه: دبیرخانه شورای راهبری مؤسسات (صندوق های) تضمین موضوع ماده (۸) این آیین نامه.

۷- سامانه: سامانه ثبت، پیگیری و استعلام اطلاعات کلیه ضمانت نامه های صادره از سوی مؤسسات (صندوق های) تضمین، موضوع ماده (۱۵) این آیین نامه.

۸- ضـــملنت خواه: کلیه اشـــخاص حقیقی و حقوقی که تعهداتی را به موجب روابط پایه در قبال ذی نفع برعهده دارند و برای تضمین ایفای آن تعهدات، از مؤسسه (صندوق) تضمین تقاضای صدور ضمانت نامه می نمایند.

۹- ذی نفع: شخص حقیقی و حقوقی که ضمانت نامه به نفع وی صادر می شود.

۱۰- رابطه پایه: قرارداد، شرایط مناقصه /مزایده یا هر رابطه حقوقی دیگری بین ضمانت خواه و ذی نفع که ضمانت نامه بر اساس آن صادر شده است.

۱۱- ضمانت نامه شرکت در مناقصه / مزایده: ضمانت نامه ای که به منظور ضمانت اجرای پیشنهادات ضمانت خواه در مناقصه یا مزایده صادر می شود.

۱۲- ضمانت نامه حسن انجام تعهد: ضمانت نامه ای که به منظور موظف نمودن ضمانت خواه به اجرای دقیق، صحیح و به موقع تعهدات مندرج در رابطه پایه در مقابل ذی نفع در انجام موضوع رابطه پایه صادر می شود.

۱۳- ضمانت نامه پیش پرداخت: ضمانت نامه ای که به منظور حصول اطمینان ذی نفع از این امر که وجوه پیش پرداختی به ضـــمانت خواه به مصـــرف دیگری غیر از انجام تعهدات مندرج در رابطه پایه نمی رســـد، صادر می گردد.

۱٤- ضمانت نامه استرداد کسور وجه الضمان (حسن انجام کار): ضمانت نامه ای که به منظور حصول اطمینان ذی نفع از صحت کار انجام شده توسط ضمانت خواه، پس از تحویل قطعی موضوع رابطه پایه صادر می گردد.

۱۵- ضمانت نامه تعهد پرداخت: ضمانت نامه ای که به منظور قبول پرداخت دیون ضمانت خواه به ذی نفع در سررسید معین و مطابق با مفاد رابطه پایه، صادر می گردد.

۱٦- ضمانت نامه گمرکی: ضمانت نامه ای که به منظور تضمین تعویق یا تقسیط پرداخت حقوق ورودی صادر می شود.

۱۷- مؤسسه (صندوق) تضمین عمومی: مؤسسه (صندوق) تضمینی که فعالیت آن مقید نشده است.

۱۸- مؤسسه (صندوق) تضمین تخصصی: مؤسسه (صندوق) تضمینی که فعالیت آن مقید به یک یا چند رشته فعالیت تولیدی یا خدماتی شده است.

۱۹- مؤسسه (صندوق) تضمین منطقه ای: مؤسسه (صندوق) تضمینی که فعالیت آن مقید به یک یا چند استان و شهرهای آن شده است و عمده فعالیت های آن در همان استان(ها) متمرکز شده است.

۲۰- مؤسسه (صندوق) تضمین متقابل: مؤسسه (صندوق) تضمینی که توسط تشکل های حرفه ای، اتحادیه ها و یا اعضای یک صنف جهت مشارکت متقابل اعضا در خطرپذیری (ریسک) صدور ضمانت نامه برای یکدیگر، تشکیل شده است.

ماده ۲- موضوع فعالیت مؤسسات (صندوق های) تضمین عبارت است از:

۱- ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور به صورت مستقیم یا اتکایی به شرح مندرج در این آیین نامه.

۲- ارائه سایر خدمات در حوزه تضمین در چهارچوب اساسنامه.

ماده ۳- مؤسسات (صندوق های) تضمین، دارای شخصیت حقوقی غیردولتی و استقلال مالی و اداری هستند و با رعایت قوانین و مقررات عمومی کشور ذیل قانون تجارت فعالیت می کنند.

تبصره ۱- مؤسسات (صندوق های) تضمین عمومی، تخصصی و منطقه ای در قالب شرکت های سهامی خاص یا عام ایجاد شده و مؤسسات (صندوق های) تضمین متقابل در قالب شرکت های تعاونی تأسیس خواهند شد. ضوابط اختصاصی تأسیس و اداره هر یک از انواع مؤسسات (صندوق های) تضمین با رعایت قوانین و مفاد این آیین نامه توسط شورا تصویب خواهد شد.

تبصره ۲- سایر مؤسسات و صندوق های غیردولتی فعال در حوزه تضمین، می توانند با اخذ مجوز از شورا، به عنوان مؤسسات (صندوق های) تضمین، با رعایت قوانین و مفاد این آیین نامه و سایر ضوابط اجرایی مرتبط فعالیت کنند.

ماده ٤- به منظور اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت های مؤسسات (صندوق های) تضمین در چهارچوب قوانین، شورای راهبری مؤسسات (صندوق های) تضمین به شرح زیر تشکیل می شود:

۱- قائم مقام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (رییس شورا).

۲- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی.

۳- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت.

٤- معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

۵- معاون رییس سازمان برنامه و بودجه کشور.

٦- معاون معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رییس جمهور.

۷- معاون رییس سازمان بورس و اوراق بهادار.

۸- معاون رییس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

۹- دبیر شورا.

تبصره ۱- نحوه اداره جلسات شورا به تصویب شورا می رسد.

تبصره ۲- شورا مکلف است هر ماه حداقل یک جلسه تشکیل و در خصوص درخواست های واصله ظرف یک ماه نسبت به موافقت یا عدم موافقت اعلام نظر نماید.

ماده ۵- وظایف شورا عبارت است از:

۱- صدور موافقت اصولی تأسیس، مجوز تأسیس و فعالیت مؤسسات (صندوق های) تضمین.

۲- تأیید صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل مؤسسات (صندوق های) تضمین.

۳- تأیید ضوابط ناظر بر تمدید، تعلیق یا ابطال مجوز مؤسسات (صندوق های) تضمین تهیه شده توسط دبیرخانه.

٤- حمایت از ایجاد مؤسسات (صندوق های) تضمین در سراسر کشور و در حوزه های تخصصی مختلف.

۵- هدایت و راهبری مؤسسات (صندوق های) تضمین به منظور ارائه انواع ابزارهای تضمین مورد نیاز بخش تولیدی و خدماتی کشور.

٦- تهیه و انتشار گزارش های دوره ای از وضعیت و کیفیت ارائه خدمات.

۷- شناسایی چالش های حقوقی مؤسسات (صندوق های) تضمین و ارائه پیشنهاد اصلاح قوانین در این حوزه به مراجع ذی صلاح قانونی.

۸- تسهیل همکاری فیمابین مؤسسات (صندوق های) تضمین اعم از صدور ضمانت نامه های مشارکتی (کنسرسیومی).

۹- تعیین کارمزد صدور ضمانت نامه بر اساس نوع ضمانت نامه.

تبصره- شورا می تواند برخی از وظایف اجرایی خود را به دبیرخانه تفویض نماید.

ماده ٦- نظارت بر مؤسسات (صندوق های) تضمین توسط شورا در چهارچوب قانون و این آیین نامه از طریق شیوه های زیر انجام می پذیرد:

۱- تعیین موارد لازم الرعایه در تهیه اساسنامه مؤسسه (صندوق) تضمین و تأیید اساسنامه مؤسسات (صندوق های) تضمین یا تدوین اساسنامه نمونه.

۲- تأیید صورتجلسات ثبتی مؤسسات (صندوق های) تضمین قبل از ارسال به سازمان ثبت اسناد و املاک کشور.

۳- تدوین و تصویب دستورالعمل ها، ضوابط و شیوه نامه های مرتبط با این آیین نامه.

٤- تصویب انواع ضمانت نامه های قابل ارائه توسط مؤسسات (صندوق های) تضمین.

۵- تصویب ضوابط نظارتی برای مؤسسات (صندوق های) تضمین.

٦- تصویب دستورالعمل راه اندازی سامانه.

۷- تعیین انواع نسبت های نظارتی اعم از نسبت تعهدات به سرمایه، نسبت دارایی های نقد و نظارت بر اجرای آنها، تعیین شاخص های رتبه بندی مؤسسات (صندوق های) تضمین و انجام رتبه بندی سالیانه.
۸- برخورد با مؤسسات (صندوق های) تضمین متخلف و اعمال تنبیهات متناسب با تخلفات، شامل سلب صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل، لغو مجوز تأسیس یا تبدیل مؤسسه (صندوق) تضمین و سایر مواردی که توسط شورا تعیین می گردد.
۹- تدوین و ابلاغ دستورالعمل شرایط احراز صلاحیت حرفه ای و سلب صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیر عامل.
تبصره- نحوه و تعیین مصادیق برخورد با مؤسسات (صندوق های) تضمین متخلف و اعمال تنبیهات، به موجب دستورالعملی خواهد بود که ظرف چهار ماه پس از تشکیل شورا به تصویب شورا می رسد.

ماده ۷- نماینده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منظور حفظ منافع ملی در چهارچوب سیاست های کلی نظام و با رعایت قوانین و مقررات مربوط مکلف به حضور و عضویت در مجامع و اتحادیه های منطقه ای و بین المللی ذی ربط می باشد.

ماده ۸- دبیرخانه شورا در بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مستقر است و دبیر شورا توسط رییس شورا منصوب می شود.
تبصره- دبیرخانه برای تهیه گزارش های ارزیابی عملکرد سالانه و دوره ای مؤسسات (صندوق های) تضمین، می تواند به صورت ادواری و یا در مواقع لزوم، مدارک و هرگونه مستندات مؤسسه (صندوق) تضمین و هرگونه اماکن متعلق به مؤسسه (صندوق) تضمین یا تحت اختیار یا نظارت (کنترل) وی را مورد بازرسی قرار دهد و ارائه اطلاعات، مدارک و گزارش هایی را از مؤسسه (صندوق) تضمین درخواست نماید.

ماده ۹- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور مکلف است ثبت تأسیس و تغییرات مؤسسات (صندوق های) تضمین موضوع این آیین نامه را منوط به دریافت مجوز از شورا نماید.
تبصره- شورا (دبیرخانه) موظف است در چهارچوب قوانین، زیر ساخت های لازم جهت تبادل الکترونیکی مجوزها و ضوابط ناظر به نامگذاری و مجوز ثبت صندوق های مذکور را با همکاری سازمان تدوین و ابلاغ نماید.

ماده ۱۰- شورا موظف است ظرف شش ماه پس از تشکیل، دستورالعمل های ناظر بر تعیین حدود نظارتی را متناسب با انواع مؤسسات (صندوق های) تضمین، میزان سرمایه و سابقه فعالیت آنها تهیه و ابلاغ نماید.

مؤسسه (صندوق) تضمین پس از اخذ مجوز فعالیت در چهارچوب دستورالعمل‌های مصوب شورا، مجاز به فعالیت در حوزه صدور انواع ضمانت نامه می باشد.

تبصره- سایر انواع ضمانت نامه ها، مشروط بر این است که حداقل یک ماه کاری قبل از صدور اولین ضمانت نامه، مؤسسه (صندوق) تضمین موضوع را به اطلاع شورا رسانده باشد و شورا با صدور آن مخالفت ننموده باشد.

ماده ۱۱- مؤسسه (صندوق) تضمین، ضمانت نامه را در قالب قرارداد موضوع ماده (۱۰) قانون مدنی صادر می نماید. تعهدات ناشی از صدور ضمانت نامه از رابطه پایه و سایر روابط و قراردادهای مربوط مستقل بوده و اختلافات میان ضمانت خواه و ذی نفع و یا ایرادات و ادعاهای مربوط به آنها، در تعهد مؤسسه (صندوق) تضمین به پرداخت وجه ضمانت نامه به ذی نفع، مؤثر نخواهد بود.

ماده ۱۲- انتقال ضمانت نامه های قابل انتقال به غیر و تنزیل آن توسط مؤسسه (صندوق) تضمین صادرکننده ضمانت نامه، منوط به ثبت همزمان رویداد در سامانه موضوع ماده (۱۵) این آیین نامه بلامانع است. شورا مجاز است محدودیت لازم را در این خصوص در سامانه مربوط پیش بینی نماید.

تبصره- در صورتی که مطالبات قراردادی از طریق کارگزاری (فاکتورینگ) در چهارچوب ماده (۸) قانون و آیین نامه اجرایی آن موضوع تصویب نامه شماره ۸۳۸۰۶ /ت۵۷۷۴۹هـ مورخ ۲۲ /۷ /۱۳۹۹ واگذار شود، انتقال تضامین ارائه شده به انتقال دهنده، صرفاً به پذیرنده مطالبات قراردادی و در چهارچوب آیین نامه اجرایی یادشده بلامانع است.

ماده ۱۳- مؤسسه (صندوق) تضمین مکلف است قبل از صدور ضمانت نامه، امتیاز اعتباری وضعیت بدهی جاری و غیرجاری و چک برگشتی ضمانت خواه را از سامانه یکپارچه اطلاعاتی مشتریان بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران استعلام نماید. در خصوص اشخاص حقوقی، استعلام یادشده علاوه بر شخص حقوقی، شامل صاحبان امضای مجاز و اعضای هیئت مدیره آن اشخاص نیز می گردد.

ماده ۱٤- نوع و میزان وثایق بابت صدور انواع ضمانت نامه، بر اساس ضوابطی تعیین خواهد شد که هیئت مدیره مؤسسه (صندوق) تضمین تعیین و ابلاغ می نماید. هیئت مدیره مؤسسه (صندوق) تضمین موظف است وثایق موضوع این ماده را به نحوی تعیین نماید تا در صورت عدم ایفای تعهدات از سوی ضمانت خواه، حقوق مؤسسه (صندوق) تضمین در حداقل زمان و با کمترین هزینه، استیفا شود.

ماده ۱۵- به منظور رصد و نظارت (کنترل) کلیه اطلاعات مربوط به ضمانت نامه های صادره توسط مؤسسات (صندوق های) تضمین، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است سامانه ای را با قابلیت های زیر ایجاد و راه اندازی نماید:

۱- ثبت کلیه ضمانت نامه ها در سامانه.

۲- بررسی اطلاعات مالی ضمانت خواه و سایر اطلاعات مالی ضمانت خواه و سایر اطلاعات از وضعیت مالی کلیه متقاضیان ضمانت نامه.

۳- قابلیت استعلام وضعیت ضمانت نامه های ثبت شده.

تبصره- مؤسسات (صندوق های) تضمین موظف به همکاری کامل با دبیرخانه در راستای اجرای این سامانه هستند.

ماده ۱۶- به منظور نظارت (کنترل) مطالبات غیرجاری مؤسسات (صندوق های) تضمین، دبیرخانه شورا موظف است ترتیباتی اتخاذ نماید تا پس از ثبت اطلاعات پرداخت وجه ضمانت نامه به ذی نفع و پیش از تسویه بدهی توسط ضمانت خواه بدهکار، از صدور ضمانت نامه جدید برای فرد بدهکار جلوگیری شود.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است این اطلاعات را در سامانه یکپارچه اطلاعاتی مشتریان ثبت نموده و به اطلاع بانک ها و سایر مؤسسات (صندوق های) اعتباری برساند.

ماده ۱۷- مؤسسه (صندوق) تضمین موظف است گزارش های لازم از نحوه سرمایه گذاری و مدیریت خطرپذیری (ریسک) نقدینگی، اطلاعات مربوط به صورت های مالی و همچنین گزارش عملکرد هیئت مدیره و رویدادهای با اهمیت طی دوره مالی را در مقاطع زمانی سالانه برای دبیرخانه ارسال نماید.

تبصره- به منظور پایداری وضعیت اقتصادی و مالی مؤسسات (صندوق های) تضمین و ایجاد ثبات در بازارهای مالی، شورا در چهارچوب قوانین، شیوه نامه سرمایه گذاری مؤسسات (صندوق های) تضمین و مدیریت خطرپذیر (ریسک) نقدینگی را تدوین و ابلاغ می نماید. مؤسسات (صندوق های) تضمین موظفند نسبت به تهیه گزارش سرمایه گذاری های فوق هر سه ماه یکبار اقدام نمایند.

ماده ۱۸- مؤسسه (صندوق) تضمین موظف است بازرس قانونی و حسابرس خود را از بین مؤسسات حسابرسی عضو جامعه حسابداران رسمی ایران که در فهرست حسابرسان معتمد و مورد تأیید بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سازمان بورس و اوراق بهادار حسب مورد وجود دارد، انتخاب کند و قرارداد خود را به گونه ای تنظیم نماید که بازرس یا حسابرس، با رعایت این آیین نامه و شیوه نامه های مرتبط، مقررات داخلی مؤسسه (صندوق) تضمین، ثبت صحیح حساب های مشتری را بررسی و در مورد آنها در گزارش

سالیانه خود اظهارنظر نماید. هزینه این رسیدگی بر عهده مؤسسه (صندوق) تضمین است و در قرارداد مربوط پیش بینی می شود.

ماده ۱۹- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می تواند در چهارچوب ضوابط مصوب شورا نسبت به سلب صلاحیت حرفه ای اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل و سایر اقدامات انضباطی و نظارتی مقتضی در مورد مؤسسه (صندوق) که از قوانین و مقررات مربوط و همچنین مفاد اساسنامه مصوب تخطی نموده اند، اقدام نماید.

ماده ۲۰- ضمانت نامه های صادره توسط مؤسسات (صندوق های) تضمین در زمره سایر ضمانت نامه های مجاز دستگاه های موضوع ماده (۲) قانون بوده و کارفرمایان مجازند به عنوان جایگزین ضمانت نامه بانکی، نسبت به قبول آن اقدام کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است این موضوع را در شرایط عمومی پیمان درج نماید.

ماده ۲۱- ضمانت های مؤسسات (صندوق های) تضمین به عنوان بند (د)، به ماده (٤) آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳٤۰۲ /ت۵۰٦۵۹هـ مورخ ۲۲ /۹ /۱٤۰۱ اضافه می شود و این ضمانت نامه ها مشمول احکام مواد (۵)، (٦)، (۷) و (۸) آیین نامه مذکور خواهند بود.

ماده ۲۲- بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی دارای مجوز از بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مجازند تضمین مؤسسات (صندوق های) تضمین را متناسب با وضعیت اعتباری مؤسسات (صندوق های) مزبور بپذیرند.

ماده ۲۳- سازمان بورس و اوراق بهادار مجاز است تضمین مؤسسات (صندوق های) تضمین را متناسب با وضعیت اعتباری مؤسسات (صندوق های) مزبور، به عنوان رکن ضامن در انتشار اوراق و یا در تأسیس نهادهای مالی بپذیرد.

ماده ۲٤- بانک ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی و مؤسسات بیمه مجازند حسب مورد نسبت به تضمین مجدد سبد ضمانت صندوق های تضمین یا بیمه آنها اقدام نمایند.

ماده ۲۵- دستگاه های اجرایی، شرکت های دولتی، صندوق های ضمانت دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی در سطح ملی یا استانی مجازند با رعایت قوانین و مقررات مربوط، بودجه های حمایتی خود را در قالب های مختلف اعم از کمک، کارگزاری منابع یا وجوه اداره شده، اختصاص خط اعتباری، تسهیلات

ارزان قیمت و مشارکت در خطرپذیری (ریسک) صدور ضمانت نامه، در اختیار مؤسسات (صندوق های) تضمین قرار دهند.

معاون اول رئیس جمهور- محمد مخبر

آیین نامه اجرایی بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده ازتوان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۸/۱۰
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۸/۲۷
شماره ابلاغیه	۶۰۲۵۳/ت۱۳۳۱۶۶هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱٤۰۱/۰۷/۲۰ به پیشنهاد شماره ۸۰/۱۰۰۷۸۱ مورخ ۱٤۰۱/۰۵/۲٦ وزارت امور اقتصادی و دارایی و به استناد بند (د) الحاقی به ماده (۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی موضوع بند (پ) ماده (٤) قانون جهش تولید دانش بنیان- مصوب ۱٤۰۱-، آیین نامه اجرایی بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- شرکت متقاضی: شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات- مصوب ۱۳۸۹- و اصلاحات بعدی آن و واحدهای فناور مستقر در مراکز رشد و پارک های علم و فناوری.

۲- دستگاه کارفرما: دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و نیروهای مسلح و مجموعه های زیر نظر مقام معظم رهبری با اذن ایشان، طرف قرارداد با شرکت متقاضی.

۳- آیین نامه تضمین معاملات دولتی: آیین نامه تضمین معاملات دولتی موضوع تصویب نامه شماره ۱۲۳٤۰۲/ت۵۰٦۵۹هـ مورخ ۱۳۹٤/۰۹/۲۲ و اصلاحات بعدی آن.

٤- مطالبات قطعی شده: مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از دستگاه کارفرما که با رعایت قوانین و مقررات مربوط، به تأیید ذی حساب/مدیر مالی (در دستگاه کارفرمای فاقد ذی حساب) و رییس دستگاه کارفرما رسیده باشد.

۵- دستگاه پذیرنده: دستگاه کارفرمایی که در قالب قراردادهای مربوط به فرآیند مربوط به ارجاع کار، انجام تعهدات، پیش پرداخت و حسن انجام کار مطالبات قطعی شده شرکت های متقاضی را به عنوان تضمین معتبر می پذیرد.

ماده ۲- دستگاه های پذیرنده مکلفند در صورت درخواست شرکت های متقاضی، مطالبات قطعی شده آنها را که مربوط به قراردادهای خود یا دستگاه های کارفرمایی دیگر است، به عنوان تضمین معتبر در قراردادهای خود، موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین نامه تضمین معاملات دولتی بپذیرند.

تبصره ۱- دستگاه های کارفرما موظفند ضمن تکمیل کاربرگ پیوست که تأییدشده به مهر دفتر هیئت دولت است، به همان میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی که به عنوان تضمین معتبر مورد استفاده قرار گرفته است، مطالبات آن شرکت را در قرارداد خود، تا زمان انجام تعهدات مسدود نمایند.

تبصره ۲- در صورتی که میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی از مبلغ تضامین معتبر مورد نظر کمتر باشد، لازم است متقاضی صرفاً معادل کسری مطالبات، ضمانتنامه معتبر ارائه نماید.

ماده ۳- به منظور تأیید مطالبات قطعی شده، دستگاه کارفرما مکلف است پس از تکمیل کاربرگ پیوست، تا میزان مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی را حسب درخواست، به دستگاه پذیرنده تا هفت روز کاری اعلام نماید.

تبصره- مسئولیت حسن اجرای این ماده بر عهده بالاترین مقام دستگاه اجرایی است.

ماده ٤- تضمین شرکت در فرآیند ارجاع کار مطابق قوانین و مقررات با اعلام دستگاه پذیرنده و سایر تضامین پس از ایفای تعهدات قرارداد با اعلام دستگاه پذیرنده، دستگاه کارفرما موظف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

ماده ۵- در صورتی که شرکت متقاضی درخواست جابجایی نوع تضمین را داشته باشد، این موضوع در چهارچوب تضمین های مورد قبول موضوع مواد (۵) تا (۹) آیین نامه تضمین معاملات دولتی قابل انجام بوده و با جایگزینی تضمین جدید، دستگاه کارفرما مکلف است نسبت به رفع مسدودی مطالبات قطعی شده شرکت متقاضی اقدام نماید.

ماده ٦- در صورت نیاز به ضبط تضامین توسط دستگاه پذیرنده، مطابق با ماده (۱۰) آیین نامه تضمین معاملات دولتی اقدام خواهد شد.

ماده ۷- به جز تضامین موضوع این آیین نامه، در سایر موارد، احکام موضوع آیین نامه تضمین معاملات دولتی به قوت خود باقی است.

معاون اول رئیس جمهور- محمد مخبر

آیین نامه تشویق به مشارکت موضوع ماده (۱۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۰/۰۵/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۰/۰۵/۱۰
شماره ابلاغیه	۴۹۸۰۳/ت۵۸۲۵۱هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱٤۰۰/۰۵/۰٦ به پیشنهاد وزارت امور اقتصادی و دارایی (با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارتخانه های ذی ربط) و به استناد ماده (۱۵) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی –مصوب ۱۳۹۸–، آیین‌نامه تشویق به مشارکت موضوع ماده مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱– در این آیین‌نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱– ادغام: اقدامی که بر اساس آن یک یا چند شرکت، ضمن محو شخصیت حقوقی خود، در شخصیت حقوقی دیگری جذب شوند (ادغام ساده) یا شخصیت حقوقی واحد و جدیدی را تشکیل دهند (ادغام مرکب). ادغام می‌تواند به یکی از اشکال زیر انجام شود:

الف– ادغام افقی: فرآیندی که در آن، شرکت‌های رقیب ارایه دهنده یک محصول یا خدمت مشابه با هدف کاهش هزینه‌ها و رسیدن به صرفه‌های حاصل از مقیاس، ترکیب می‌شوند.

ب– ادغام عمودی: فرآیندی که در آن، یک شرکت با هدف مدیریت بهتر و نظارت بیشتر زنجیره ارزش، شرکت‌های با سطوح مختلف تأمین، تولید، توزیع و پخش محصولات خود را تحت تملک در می‌آورد.

پ– ادغام متجانس: ادغام شرکت‌هایی که به مشتریان یکسان در یک صنعت خاص، محصولات و خدمات چندمنظوره و متفاوت و گاه نیز مکمل ارایه می‌نمایند. این نوع ادغام معمولاً به تسهیل امور مشتریان می‌انجامد.

ت– ادغام نامتجانس: این نوع ادغام با ترکیب شرکت‌های غیرمرتبط به منظور ایجاد تنوع در محصولات و کاهش احتمال شکست، شکل می‌گیرد.

۲– گروه اقتصادی با منافع مشترک (کنسرسیوم): مشارکت دو یا چند شخص حقیقی و حقوقی به منظور تسهیل و گسترش فعالیت اقتصادی و تجاری برای یک دوره محدود و براساس قراردادی کتبی با مشخص بودن نوع فعالیت و ضوابط و شرایط متقابل و مربوط به آن که پس از ثبت در مرجع ثبت شرکت‌ها در قالب شرکت مدنی و با رعایت موازین اسلامی و اصل منع اضرار به غیر و منع انحصار رسمیت خواهد داشت.

۳– مرجع ثبت شرکت‌ها: اداره کل ثبت شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری.

ماده ۲- ادغام شرکت‌ها، در چهارچوب اساسنامه و یا تصمیم ارکان آن شرکت با رعایت قوانین و مقررات به غیر از موارد زیر مجاز است:

۱- زمانی که مطابق قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی- مصوب ۱۳۸٦- ، موجب ایجاد تمرکز و بروز قدرت انحصاری شود.

۲- ادغام شرکت‌های تضامنی در شرکت‌های سهامی که منجر به تضییع حقوق ذی نفعان می‌شود.

ماده ۳- انتقال اموال و دارایی شرکت‌های ادغام شونده پس از ثبت نزد مرجع ثبت شرکت‌ها به صورت قهری انجام می‌شود. تمامی اموال، املاک، حقوق مادی و معنوی، مالکیت‌های مرتبط با نام تجاری و علامت تجاری، تعهدات و دیون شرکت ادغام-شونده به شرکت جدید و یا شرکت ادغام پذیرنده منتقل می‌شود. مرجع ثبتی مکلف است در صورت تقاضای شرکت جدید و یا شرکت ادغام‌پذیر با ارایه آگهی رسمی سند ادغام، نسبت به اصلاح مالکیت ثبت-شده بدون انجام تشریفات ثبتی اقدام نمایند. شرکت‌های ادغام شونده، به طی مراحل تصفیه نیاز ندارند.

ماده ٤- در صورت ادغام، علاوه بر انحلال شرکت‌های ادغام-شونده، شناسه ملی مربوط نیز بی‌اعتبار می‌شود.

ماده ٥- انتقال سهام و سهم الشرکه شرکت‌های ادغام شونده در سایر شرکت‌ها و مؤسسات غیرتجاری، بدون نیاز به تشریفات نقل و انتقال سهام و یا سهم‌الشرکه به شرکت ادغام پذیر، در مرجع ثبت شرکت‌ها انجام می‌شود.

ماده ٦- تمام اجراییات شرکت‌های ادغام-شونده در هر مرحله، از ابلاغ تا مزایده و ارزیابی و تخلیه در اجرای ثبت به همان نحو و با لحاظ جانشینی تعهدات، به شرکت جدید و یا شرکت ادغام‌پذیر منتقل و عملیات اجرایی بدون وقفه توسط یا علیه شرکت جدید یا شرکت ادغام پذیر ادامه پیدا می‌کند .

ماده ۷- در خصوص شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، افزایش سرمایه ناشی از ادغام با لحاظ ماده (۲۷) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران- مصوب ۱۳۸٤-، از ثبت نزد سازمان بورس اوراق بهادار معاف است و تشریفات اختصاصی مربوط به افزایش و پذیره نویسی الزامی نیست.

تبصره- در صورت ایجاد شرکت جدید در اثر ادغام، رعایت الزامات قانونی تأسیس شرکت جدید الزامی است.

ماده ۸- شرکت بورس اوراق بهادار تهران و شرکت فرابورس ایران موظفند از تاریخ تشکیل مجمع عمومی فوق‌العاده شرکت‌های موضوع ادغام، بلافاصله نماد معاملاتی آنان را متوقف و پیام ناظر بازار بر دلایل توقف نماد را اعلام نمایند. توقف نماد معاملاتی شرکت ادغام‌پذیر بلبت برگزاری مجمع عمومی فوق‌العاده، تابع مقررات جاری بورس اوراق بهادار و فرابورس ایران است.

ماده ۹- شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه موظف است ظرف یک هفته از تاریخ صدور ورقه تعهد سهم به نام هریک از سهامداران شرکت‌های ادغام شونده، فهرست نهایی دارندگان اوراق مذکور را به شرکت ادغام‌پذیر و شرکت‌های ادغام-شونده اعلام نماید.

ماده ۱۰- شرکت سپرده‌گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه وجوه موظف است ظرف یک‌ماه از تاریخ ثبت ادغام در مرجع ثبت شرکت‌ها، نسبت به ابطال ورقه تعهد سهم و انتشار سهام شرکت ادغام‌پذیر به نام شرکت‌های ذی‌ربط و متعاقب آن سپرده نمودن سهام مذکور نزد خود اقدام و نتیجه را بلافاصله به سازمان بورس و اوراق بهادار، یا شرکت فرابورس ایران و نیز شرکت مدیریت فناوری بورس تهران اعلام نماید.

ماده ۱۱- به منظور معرفی، بازاریابی و اخذ مظنه برای خرید و فروش انواع اوراق بهادار موضوع طرفین ادغام، شرکت فرابورس ایران موظف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تکمیل ظرفیت-های سامانه مذاکره، ادغام و تملیک، برای معامله انواع اوراق بهادار شرکت‌های ادغام شونده متقاضی اقدام نماید.

ماده ۱۲- مرجع ثبت شرکت‌ها موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به تدوین شیوه‌نامه چگونگی ثبت ادغام و اعلام رسمی آن برای پذیرش ثبت ادغام به شرکت‌های متقاضی موضوع آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۱۳- اعضای گروه اقتصادی می‌توانند سرمایه‌گذاران حقیقی یا حقوقی داخلی یا خارجی باشند. در صورت مشارکت خارجی، استفاده از اسامی سرمایه‌گذاران خارجی در ترکیب نام گروه اقتصادی مجاز است.

ماده ۱٤- مرجع ثبت شرکت‌ها موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون ایران، ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین‌نامه، نسبت به

تدوین شیوه‌نامه چگونگی ثبت گروه اقتصادی مشترک و اعلام رسمی آن برای پذیرش ثبت، به شرکت‌های متقاضی موضوع آیین‌نامه اقدام نماید.

ماده ۱۵- انتقال کلیه مجوزها، گواهی‌ها و تأییدیه‌های بنگاه‌های مشمول تشکیل گروه اقتصادی مشترک، به شرکت مدنی حاصل از تشکیل گروه اقتصادی مشترک مجاز است.

ماده ۱۶- اتاق‌های تجاری مشترک کشور موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نسبت به احراز ظرفیت‌های تشکیل کنسرسیوم تجاری در کشورهای هدف تجاری اقدام نموده و اطلاعات مربوط را به نحو مقتضی در اختیار متقاضیان قرار دهند.

ماده ۱۷- شرکت‌هایی که حسب تصمیمات مجامع عمومی و با رعایت ضوابط این آیین‌نامه، نسبت به ادغام و ثبت مراتب در مرجع ثبت شرکت‌ها اقدام نمایند، از تسهیلات مقرر در ماده (۱۱۱) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن برخوردار خواهند بود.

ماده ۱۸- افزایش سرمایه ناشی از تجدید ارزیابی دارایی‌های شرکت‌های ادغام شونده، مشمول حکم مقرر در تبصره (۱) ماده (۱۴۹) قانون مالیات‌های مستقیم- مصوب ۱۳۶۶- و اصلاحات بعدی آن و آیین‌نامه مربوط، مجاز است و معاف از مالیات خواهد بود، مشروط بر آنکه، ظرف یک-سال پس از تجدید ارزیابی به حساب سرمایه شرکت‌های ادغام‌پذیر افزوده شود و ادغام صورت پذیرد.

ماده ۱۹- فرآیند ابطال سهام شرکت‌های ادغام شونده و انتشار سهام جدید به نام شرکت جدید و یا شرکت ادغام‌پذیر و تخصیص آن، نقل و انتقال سهام محسوب نمی‌شود و از پرداخت کارمزدهای مترتبه در بورس اوراق بهادار تهران و شرکت فرابورس ایران و دیگر کارمزدها معاف است.

ماده ۲۰- شرکت‌های دانش بنیانی که به تشخیص کارگروه ارزیابی و تشخیص صلاحیت شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان، محصولات یا خدمات آنها مکمل یکدیگر باشد، در صورتی که نسبت به ادغام یا تشکیل گروه تجاری با منافع مشترک اقدام نمایند، برای محصولات و خدمات دانش بنیان منتقل شده به شرکت جدید نیز قادر به استفاده از مزایای قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش-بنیان و تجاری‌سازی نوآوری و اختراعات- مصوب ۱۳۸۹- خواهند بود.

ماده ۲۱- برای استفاده شرکت‌های ادغام‌پذیر و گروه‌های اقتصادی مشترک موضوع این آیین‌نامه از تخفیف سی درصد (۳۰٪) در نرخ تسهیلات ریالی و ارزی مصوب شورای پول و اعتبار، به منظور

سرمایه‌گذاری و فعالیت در مناطق محروم کشور، وزارت صنعت، معدن و تجارت با هاهنگی سازمان برنامه و بودجه کشور پیشنهاد ارایه می نماید.

ماده ۲۲- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های عامل، نسبت به تخصیص بخشی از اعتبارات سالانه بازتأمین (فاینانس) خارجی به شرکت‌های متقاضی موضوع این آیین‌نامه، که به تشخیص سازمان توسعه تجارت ایران، تحقق ادغام و تشکیل گروه تجارت مشترک، به تسهیل و ارتقای صادرات کالا و خدمات صادراتی در سال اول و دوم تشکیل آنها منجر شود، اقدام می-نمایند.

ماده ۲۳- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و بانک‌های عامل حسب درخواست شرکت‌های ادغام‌پذیر موضوع این آیین‌نامه نسبت به افزایش طول مدت بازپرداخت اقساط پیشین و سررسید نشده، حداقل به مدت یک سال و انتقال تسهیلات مذکور به شرکت‌های ادغام شونده، اقدام می-نمایند.

ماده ٢٤- شرکت های موضوع این آیین نامه، چنانچه به استناد صورت های مالی حسابرسی شده، بتوانند پس از تحقق ادغام و تشکیل گروه تجارت مشترک، ظرفیت‌های خالی و بلااستفاده تولیدی خود را حذف نمایند، در اولویت استفاده از تسهیلات بانکی قرار خواهند گرفت.

ماده ۲۵- مسئولیت حسن اجرای این آیین‌نامه بر عهده وزارت امور اقتصادی و دارایی است.

وزارت مذکور مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط گزارش دوره‌ای عملکرد این آیین‌نامه را در در مقاطع زمانی شش ماهه به هیئت وزیران ارایه نماید.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه تعیین مشوق های موضوع جزء (۴) بند (ب) ماده (۱۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۰/۰۴/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۰/۰۴/۱۲
شماره ابلاغیه	۳۹۱۴۸/ت۵۸۶۵۸هـ

هیئت وزیران در جلسه ۱٤۰۰/۰٤/۰٦ به پیشنهاد شماره ٦۰/۳۲۰۹٦٦ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۲۷ وزارت صنعت، معدن و تجارت و به استناد جزء (٤) بند (ب) ماده (۱۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی

کشور و حمایت از کالای ایرانی- مصوب ۱۳۹۸-، آیین نامه تعیین مشوق-های موضوع جزء یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- ارجاع کار: انجام دادن و یا واگذاری مسئولیت انجام فعالیت-های مختلف طرح (پروژه) به صورت کامل و یا بخشی از یک طرح (پروژه).

۲- طرح (پروژه): مجموعه فعالیت‌های هدف دار (طراحی، مهندسی، تولید، تدارکات، اجرا و یا راه-اندازی) که منجر به تولید یا احداث یک واحد جدید، توسعه و اصلاح واحد موجود و یا خرید محصولات مبتنی بر سفارش طراحی- ساخت شود.

۳- مشارکت ایرانی- خارجی: شرکت متشکل از اشخاص حقیقی یا حقوقی ایرانی و خارجی و یا گروه اقتصادی که با منافع مشترک (کنسرسیوم) از این اشخاص براساس قرارداد قانونی معتبر برای انجام طرح (پروژه) مشخص، تشکیل شده است.

٤- عمق ساخت داخل طرح (پروژه): میزان مجموع سهم ارزش عوامل تولید و نهاده‌های به کاررفته در فرآیند ساخت محصولات داخلی مورد استفاده در پروژه که در قلمرو جغرافیایی کشور ایجاد شده باشد.

ماده ۲- مبنای محاسبه افزایش عمق ساخت داخل طرح (پروژه) مورد نظر که به مشارکت ایرانی- خارجی ارجاع شده است، مقایسه آن با بالاترین عمق ساخت داخل پروژه های مشابه اجراشده قبلی حسب مورد به تشخیص وزارت صنعت، معدن و تجارت یا وزارت جهاد کشاورزی است و به تناسب افزایش عمق ساخت داخل به شرح جدول زیر اعمال می‌شود:

ماده ۳- متقاضیان بهره‌مندی از مشوق‌های مالیاتی موضوع این آیین نامه که دارای پروانه بهره‌برداری از مراجع ذی ربط هستند باید حداقل دو ماه قبل از انقضای زمان تسلیم اظهارنامه مالیاتی، درخواست و مستندات خود را مبنی بر تحقق میزان عمق ساخت داخل به وزارت صنعت، معدن و تجارت یا وزارت جهاد کشاورزی حسب مورد، ارایه کنند. وزارت ذی ربط موظف است ظرف (۱۵) روز کاری میزان افزایش عمق ساخت داخل را برای انضمام به اظهارنامه مالیاتی به صورت الکترونیکی به سازمان امور مالیاتی کشور و کتبی به متقاضی اعلام نماید.

تبصره- در خصوص صادرات و اشتغال، نیازی به تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت یا وزارت جهادکشاورزی نبوده و مطابق روال موضوع مواد (۱٤۱) و (۱۳۲) قانون مالیات های مستقیم عمل می‌شود.

ماده ٤- علاوه بر دامنه شمول مصرح در ماده (۱۳۲) قانون مالیات‌های مستقیم (فعالیت های تولیدی، معدنی و همچنین درآمدهای خدماتی بیمارستان‌ها، هتل‌ها و مراکز اقامتی گردشگری اشخاص حقوقی

غیردولتی)، سایر فعالیت‌های مورد توافق وزارت صنعت، معدن و تجارت و سازمان امور مالیاتی کشور، نیز در ارجاع کار به مشارکت‌های ایرانی- خارجی، مشمول مفاد ماده مزبور خواهد بود.

ماده ۵- در قراردادهای مشارکت ایرانی- خارجی که حسب مورد مجوز آن از شورای اقتصاد و یا هیئت نظارت موضوع ماده (۱۹) قانون حداکثر استفاده از توان تولیدی و خدماتی کشور و حمایت از کالای ایرانی اخذ شده است، در صورتی که پس از خاتمه طرح، عمق ساخت داخل اضافیِ تعهدشده محقق شود، وزارت صنعت، معدن و تجارت یا وزارت جهاد کشاورزی حسب مورد مجازند پیشنهاد استفاده از مشوق موضوع ماده (۱۲) قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقای نظام مالی کشور- مصوب ۱۳۹٤- را در حدود اعتبارات مصوب مربوط به ازای هر ده درصد (۱۰٪) افزایش عمق ساخت داخل (نسبت به آخرین پروژه مشابه اجراشده) متناسب با ارزش سرمایه‌گذاری طرح (پروژه) و آثار صرفه‌جویی ارزی ناشی از جایگزینی واردات، تا سقف یکصد میلیارد (۱۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال برای هر طرح برای تصمیم‌گیری به شورای اقتصاد ارایه کند تا در صورت تصویب مورد عمل قرار گیرد.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه

قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	
مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۹۰/۱۱/۱۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۰/۱۲/۱۳
شماره ابلاغیه	۷۵۰۲۷/۵۰۰

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار که با عنوان طرح یک فوریتی ایجاد فضای مساعد کارآفرینی و رفع موانع کسب و کار به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ ۱۳۹۰/۱۱/۱۶ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می گردد.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

ماده ۱- در این قانون اصطلاحات زیر به جای عبارات مشروح تعریف شده به کار می روند:

الف- اتاقها شامل: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره- اتاق بازرگانی، صنایع و معادن ایران از تاریخ تصویب این قانون به اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) تغییر نام می یابد.

اتاق ایران موظف است وظایف ناشی از قانون تأسیس اتاق و بند (د) ماده (۹۱) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی در حیطه کشاورزی، آب و منابع طبیعی و صنایع غذایی را در اولویت برنامه های خود قرار دهد و با اجرای یک برنامه سه ساله ویژه، شامل ایجاد «مرکز ملی مطالعات راهبردی کشاورزی و آب (غیردولتی)» توانمندی خود در این بخشها را ارتقاء بخشد.

ب- تشکل اقتصادی: تشکلهایی که به منظور حفظ حقوق و منافع مشروع و قانونی اعضاء و ساماندهی فعالیت و بهبود وضعیت اقتصادی اعضاء اعم از حقیقی و حقوقی، به موجب قانون و یا به صورت داوطلبانه توسط مدیران صنایع و معادن، کشاورزی، بازرگانی، خدمات و نیز صاحبان کسب یا پیشه یا حرفه و تجارت نزد اتاقها یا سایر مراجع قانونی ثبت شده یا می شوند.

پ- تشکل اقتصادی سراسری: آن دسته از تشکلهای اقتصادی که در چندین استان کشور شعبه و عضو داشته باشند.

تبصره- تشخیص سراسری بودن تشکلهای اقتصادی حسب مورد برعهده اتاقها است.

ت- قانون اصل (٤٤): عبارت از قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی است.

ث- کسب و کار: به هر نوع فعالیت تکرارشونده و مشروع اقتصادی از قبیل تولید، خرید و فروش کالا و خدمات به قصد کسب منافع اقتصادی اطلاق می شود.

ج- محیط کسب و کار: عبارت است از مجموعه عوامل مؤثر در اداره یا عملکرد بنگاههای تولیدی که خارج از کنترل مدیران آنها می باشند.

چ- شورای گفت وگو: عبارت از شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی موضوع ماده (۷۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ است.

ح- دستگاههای اجرائی: شامل کلیه دستگاههای موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸٦/۷/۸ است.

خ- معاملات متوسط و بزرگ: عبارت از معاملات موضوع ماده (۳) قانون برگزاری مناقصات است.

ماده ۲- دولت مکلف است در مراحل بررسی موضوعات مربوط به محیط کسب و کار برای اصلاح و تدوین مقررات و آیین نامه ها، نظر کتبی اتاقها و آن دسته از تشکلهای ذی ربطی که عضو اتاقها نیستند، اعم از کارفرمایی و کارگری را درخواست و بررسی کند و هرگاه لازم دید آنان را به جلسات تصمیم گیری دعوت نماید.

تبصره- مهلت اجرای حکم بند (ب) ماده (۹۱) قانون اصل (٤٤) درمورد شرکت دادن اتاقها در شوراهای تصمیم گیری برای دولت، شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون است.

ماده ۳- دستگاههای اجرائی مکلفند هنگام تدوین یا اصلاح مقررات، بخشنامه ها و رویه های اجرائی، نظر تشکلهای اقتصادی ذی ربط را استعلام کنند و مورد توجه قرار دهند.

ماده ٤- اتاقها موظفند به منظور اطلاع سیاستگذاران از وضعیت محیط کسب و کار در کشور، شاخصهای ملی محیط کسب و کار در ایران را تدوین و به طور سالانه و فصلی حسب مورد به تفکیک استانها، بخشها و فعالیتهای اقتصادی، سنجش و اعلام نمایند.

تبصره- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری دستگاههای اجرائی و نهادهای بین المللی، جایگاه ایران در رتبه بندی های جهانی کسب و کار را بهبود بخشد و وضعیت اقتصادی مناسب کشور را به سرمایه گذاران خارجی معرفی کند.

ماده ۵- اتاقها مکلفند فهرست ملی تشکلهای اقتصادی را تهیه و تغییرات آن را اعلام نمایند. در آن دسته از فعالیتهای اقتصادی که فاقد تشکل فعال می باشند، اتاقها موظفند برای ساماندهی، ایجاد وثبت تشکلهای

اقتصـادی فعال زمینه های لازم را ایجاد کنند و در فعالیتهایی که تشـکلهای موازی وجود دارد، زمینه ادغام، شبکه سازی، یکپارچه سازی و انسجام تشکلهای موازی را فراهم نمایند.

تبصره ۱- اتاقها موظفند در فعالیتهای صادرات غیرنفتی با ایجاد انسجام، هماهنگی و تقسیم کار، از فعالیت موازی تشکلها جلوگیری کنند. همه تشکلهای اقتصادی موظفند در اجرای احکام این ماده با اتاقها همکاری کنند.

تبصره ۲- مؤسسان و مدیران تشکلهای اقتصادی نباید مانع عضویت داوطلبان جدید واجد شرایط و استفاده آنها از منافع حضور در این تشکلها شوند. نظرات اصناف یا تشکلهای جدید اقتصادی سراسری با حضور رئیس شورای اصناف کشور و یا رؤسای این تشکلها در شورای گفتگو بررسی می شود.

ماده ٦- مرکز آمار ایران موظف است برنامه ملی آماری کشور موضوع ماده (٥٤) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران را طوری تهیه کند که براساس آن اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی و سرمایه گذاران در ایران در پایگاه اطلاعات آماری کشور به شکل مستمر و روزآمد ارائه گردد.

اقلام و اطلاعات آماری مورد نیاز سرمایه گذاران و فعالان اقتصادی که باید به شکل مستمر در این پایگاه منتشر شود، توسط شورای گفت و گو تعیین می شود.

ماده ۷- به منظور ساملندهی و کاهش مراجعات نمایندگان دستگاههای اجرائی به واحدهای تولیدی، افزایش اعتماد متقابل میان دولت و کارآفرینان و در راستای تحقق دولت الکترونیک، معاونت توسعه مدیریت و سرمایه انسانی رئیس جمهور موظف است با تشکیل «کمیته ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاههای اجرائی به واحدهای تولیدی» ضمن دعوت از نمایندگان دستگاههای ذی ربط و اتاقها، پیش نویس آیین نامه هرگونه بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاههای اجرائی به واحدهای تولیدی را تدوین نماید و به تصویب هیأت وزیران برساند. کلیه دستگاههای اجرائی موظف به همکاری با کمیته یادشده و اجرای تصمیمات و دستورالعملهای آن می باشند. همچنین ماده (۷۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران درباره صدور مجوزهای فعالیت اقتصادی به شکل پنجره واحد، پس از پایان مدت آن قانون استمرار می یابد.

ماده ۸- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و جهاد کشاورزی، اتاقها و سایر دستگاههای ذی ربط، ظرف شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، فرآیند تجارت خارجی اعم از واردات و صادرات کالا و خدمات و صدور اسناد و مدارک مربوط از قبیل گواهی مبدأ، فرمهای تجاری، گواهی های بهداشت و استاندارد، اعتبار اسنادی، ثبت سفارش، پروانه گمرکی و بیمه نامه، بدون نیاز به مراجعه حضوری ذی نفع را به صورت الکترونیکی درآورد.

منابع مالی مورد نیاز برای اجرای این ماده از سرفصلهای دولت الکترونیک در بودجه های سنواتی و نیز صرفه جویی های حاصل از بهبود فرآیندها و کاهش دیوان سالاری، تأمین می شود.

ماده ۹- وزارت امور خارجه موظف است ظرفیتهای روابط خارجی و نمایندگی های سیاسی کشور در خارج را در خدمت تولیدکنندگان داخلی و سرمایه گذاران در ایران و به ویژه صادرکنندگان کالاها و خدمات قرار دهد.

وزارت امور خارجه موظف است ظرف شش ماه با همکاری وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و سایر دستگاههای اجرائی ذی ربط و اتاقها، آیین نامه اجرائی این ماده را تهیه و برای تصویب به هیأت وزیران ارائه نماید.

ماده ۱۰- وزارت امور خارجه موظف است با انجام اقداماتی از قبیل لغو روادید تجاری با کشورهای طرف تجاری، تنظیم توافقات صدور روادید تجاری بلندمدت و پرتردد و نظایر آن، ترتیبی اتخاذ نماید تا اخذ روادید تجاری برای صادرکنندگان کالاها و خدمات فنی مهندسی از ایران و نیز تردد و اقامت داوطلبان سرمایه گذاری خارجی و مرتبطین آنها در کشور، به سهل ترین و سریع ترین شکل ممکن محقق شود.

ماده ۱۱- شورای گفت و گو با ترکیب و تبصره های مصرح در ماده (۷۵) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران پس از پایان مدت آن قانون استمرار می یابد. وظایف و اختیارات شورای گفت و گو به شرح ذیل است:

الف- پیشنهاد اصلاح، حذف یا وضع مقررات اعم از آیین نامه، بخشنامه، دستورالعمل، شیوه نامه یا رویه اجرائی در جهت بهبود محیط کسب و کار در ایران به مسؤولان مربوطه بر اساس گزارش تهیه شده از سوی دبیرخانه این شورا

ب- استماع نظرات و پیشنهادهای نمایندگان اصناف یا تشکلهای اقتصادی سراسری با حضور رئیس شورای اصناف کشور و یا حسب مورد رؤسای این تشکلها در جلسات شورا

پ- ارائه خواسته ها، پیشنهادها و تذکرات متقابل مسؤولان دستگاههای اجرائی و نمایندگان تشکلهای بخشهای خصوصی و تعاونی و بحث و بررسی و اقناع و تفاهم درباره خواسته های مذکور

ت- ارائه پیشنهاد برای ارتقاء فرهنگ اقتصادی، اخلاق کسب و کار و مهارتهای شغلی و کارآفرینی در کشور

ث- بررسی گزارشهای کمیته موضوع ماده (۷۶) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران و زمینه سازی برای تصمیم گیری درباره آنها

ج- پیگیری گزارش لتاقها درباره امتیازات موجود در قوانین و مقررات و رویه ها برای بنگاههای با مالکیت غیر از بخشهای خصوصی و تعاونی و زمینه سازی برای حذف یا تعمیم این امتیازات به منظور اجرای کامل و مؤثر ماده (۸) قانون اصل (٤٤)

چ- ارائه پیشنهاد در مورد قراردادهای دستگاههای اجرائی با فعالان اقتصادی بخشهای خصوصی و تعاونی به منظور ایجاد تراضی و منع تحمیل شرایط ناعادلانه به طرف مقابل در این قراردادها

ح- زمینه سازی برای شناسایی واحدهای تولیدی مشمول پرداخت مالیات با همکاری تشکلهای اقتصادی به منظور دریافت مالیات از همه فعالان اقتصادی و گسترش پایه مالیاتی

خ- تعیین و انتشار اطلاعات آماری مورد نیاز برای فعالان اقتصادی با قید روزآمدسازی مستمر در پایگاه اطلاعات آماری کشور موضوع ماده (٦) این قانون

د- تعیین مصادیق امتیازات تخصیص یافته به بخشهای تعاونی و خصوصی موضوع مواد (۲۲) و (۲۷) این قانون

تبصره ۱- وزیر یا بالاترین مقام دستگاههای اجرائی که موضوع مربوط به آن دستگاه در دستور شورای گفت وگو قرار می گیرد، موظف است با دعوت دبیرخانه این شورا خود در جلسه مربوطه در شورای گفت وگو شرکت کند و حسب مورد نمایندگان تام الاختیار خود را به کمیسیونهای زیرمجموعه دبیرخانه شورا معرفی نماید.

تبصره ۲- دبیر شورا، سخنگوی آن نیز می باشد و موظف است دستور جلسه آتی و مصوبات هر جلسه را در اختیار رسانه ها قرار دهد.

ماده ۱۲- تشکلهای اقتصادی سراسری می توانند درخواستهای خود را برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه ها، دستورالعملها و رویه های اجرائی مخل کسب وکار، به همراه استدلال فنی و حقوقی مربوطه به دبیرخانه شورای گفت وگو ارسال و درخواست خود را پیگیری کنند. در صورت مخالفت شورای گفت وگو با درخواست ارسال شده، دبیرخانه شورا موظف است دلایل مخالفت با درخواست مربوطه را به طور کتبی به تشکل ذی ربط اطلاع دهد.

ماده ۱۳- در هر یک از استانها، استاندار موظف است با همکاری رؤسای اتاقها در استان، شورای گفت وگوی دولت و بخش خصوصی در استان را با ترکیبی متناسب با این شورا و به ریاست خود تشکیل دهد و فرآیند دریافت و بررسی درخواست تشکلها و فعالان اقتصادی و اتخاذ تصمیم در جهت بهبود محیط کسب و کار در استان را سازماندهی کند. شوراهای گفت وگو در استانها موظفند آن دسته از گزارشها و درخواستهای رسیده که ابعاد ملی و فراگیر داشته باشد را جهت بررسی و تصمیم گیری به دبیرخانه شورای گفت وگو ارسال کنند.

تبصره- دستورالعمل تشکیل و نحوه اداره جلسات شوراهای استانی گفت وگو و فرمهای درخواست از این شورا توسط دبیرخانه شورای گفت وگو در اتاق ایران تهیه و به شوراهای استانی ارسال می شود.

ماده ١٤- به منظور تعامل مستمر با فعالان اقتصادی اعم از کارفرمایی و کارگری و تلاش برای حل مشکلات آنان و ارائه پیشنهاد برای اصلاح قوانین، مقررات، بخشنامه ها، دستورالعملها و رویه های اجرائی به شورای گفت وگو، وزراء و رؤسای دستگاههای اجرائی و قضائی مرتبط با محیط کسب وکار و رؤساء و مدیران کل این دستگاهها در مراکز استانها موظفند یکی از معاونان خود را به عنوان مسؤول بهبود محیط کسب و کار تعیین و معرفی نمایند.

تبصره- تشخیص دستگاههای اجرائی مرتبط با محیط کسب وکار برعهده وزیر امور اقتصادی و دارایی است.

ماده ١٥- کلیه دستگاههای اجرائی مرتبط با محیط کسب و کار همچنین سازمانها و ادارات کل آنها در مراکز استانها موظفند به سؤالات نمایندگان تشکلها و فعالان اقتصادی پاسخ دهند و مطالبات و شکایات آنها را بررسی نمایند.

ماده ١٦- شهرداریها موظفند به منظور بالابردن امکان دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی به بازار مصرف و ایجاد امنیت برای فروشندگان کم سرمایه با استفاده از زمینهای متعلق به خود و یا وزارت راه و شهرسازی، مکانهای مناسبی برای عرضه کالاهای تولید داخل آماده نمایند و بر مبناء قیمت تمام شده به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه به متقاضیان عرضه کالاهای ایرانی اجاره دهند.

آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری وزارتخانه های راه و شهرسازی و کشور و نمایندگان شورای عالی استانها و شورای اصناف کشور تهیه می شود و پس از تصویب هیأت وزیران به شهرداریهای سراسر کشور ابلاغ می گردد.

ماده ١٧- به منظور توانمندسازی، ارزیابی و ارتقاء شایستگی مدیریت بخشها و بنگاههای اقتصادی کشور اعم از دولتی، تعاونی و خصوصی و نیز هم افزایی و توسعه ظرفیتهای مشاوره مدیریت در کشور، «سازمان نظام مشاوره مدیریت» در قالب شخصیت حقوقی مستقل غیردولتی و غیرانتفاعی تشکیل می شود.

اساسنامه این سازمان با همکاری تشکلهای اقتصادی ذی ربط از سوی اتاقها تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون و طی مراحل از طریق دولت به تصویب مجلس شورای اسلامی می رسد.

ماده ۱۸- به منظور ارتقاء کیفیت خدمات، شفاف سازی و شکل گیری بازار کار در زیربخشهای مختلف بخش ساختمان و ایجاد سهولت و امنیت برای متقاضیان نیروی کار در این بخش، وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی مکلف است زمینه شکل گیری تشکلهای صنفی شاغلان در بخش ساختمان را فراهم کند.
این تشکلها مسؤولیت تعیین هویت، طبقه بندی مهارتی، کاریابی، معرفی کارجویان به کارفرمایان، معرفی کارگران و استادکاران به مراکز فنی و حرفه ای و پیگیری امور بیمه درمان و بازنشستگی و امور رفاهی شاغلان در بخش ساختمان را برعهده دارند.

ماده ۱۹- به منظور ایجاد شفافیت و امکان رقابت همه ذی نفعان در انجام معامله با دستگاههای اجرائی، معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور موظف است با استفاده از امکانات و نیروی انسانی موجود خود، پایگاه ملی اطلاع رسانی مناقصات موضوع ماده (۲۳) قانون برگزاری مناقصات را به پایگاه اطلاع رسانی جامع معاملات بخش عمومی توسعه و ارتقاء دهد. این پایگاه اطلاع رسانی باید اطلاعات کلیه معاملات متوسط و بزرگ بخش عمومی شامل خرید، فروش، اجاره و غیره را اعم از این که از طریق برگزاری مزایده یا مناقصه یا موارد عدم الزام به تشریفات یا ترک تشریفات یا دیگر روشها تشکیل و منعقد شده باشد به تفکیک دستگاه و موضوع و نیز به تفکیک شهرستان، استان و ملی در زمانی که برای همه واجدان شرایط، فرصت برابر فراهم کند، به اطلاع عموم برساند. همچنین پس از انعقاد قرارداد، نام طرف قرارداد و مشخصات، کیفیت و کمیت مورد معامله و مدت و مبلغ قرارداد و حسب مورد تغییرات بعدی حجم و مبلغ اصل قرارداد یا الحاقیه های آن را اعلان نماید. کلیه دستگاههای اجرائی موظف به همکاری با این پایگاه اطلاع رسانی و ارائه اطلاعات یادشده در زمانهای تعیین شده توسط این پایگاه می باشند.
تبصره ۱- معاملات نیروهای مسلح و امنیتی، تابع مقررات و ضوابط خاص خود است و از شمول این ماده مستثنی می باشد.
تبصره ۲- کلیه معاملات بخش عمومی موضوع این ماده بدون رعایت حکم این ماده، مصداق اخلال در رقابت موضوع ماده (٤٥) قانون اصل (٤٤) است و شورای رقابت موظف است خود و یا با شکایت ذی نفعان، به موارد عدم رعایت حکم این ماده رسیدگی و براساس ماده (٦١) قانون اصل (٤٤) درباره آنها تصمیم بگیرد.

ماده ۲۰- دستگاههای اجرائی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی که تحت مدیریت دستگاههای دولتی هستند و شرکتها و مؤسسات وابسته و متعلق به این دستگاهها و مؤسسات در تمامی معاملات خود صرف نظر از نحوه و منشأ تحصیل منابع آن، مشمول قانون برگزاری مناقصات یا آیین نامه های معاملاتی قانونی و اختصاصی خود می باشند.

ماده ۲۱- در مواردی که براساس مواد (۲۷) و (۲۸) قانون برگزاری مناقصات، ترک تشریفات مناقصه صورت می گیرد، بالاترین مقام دستگاه اجرائی مناقصه گذار موظف است مصوبه جلسه و دلایل ترک تشریفات مناقصه را ظرف سه روز کاری پس از برگزاری جلسه و نیز هویت طرف قرارداد در هر مناقصه ترک تشریفات شده را تا سه روز پس از انتخاب طرف قرارداد، به پایگاه اطلاع رسانی معاملات بخش عمومی ارسال کند.

ماده ۲۲- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند در انتخاب طرف قرارداد در معاملات خود از جمله پیمانکاریها و امثال آنها، چنانچه اشخاص حقوقی بخش عمومی اعم از دولتی و غیردولتی و اشخاص حقیقی و حقوقی بخشهای تعاونی و خصوصی از لحاظ ضوابط عمومی انتخاب طرف قرارداد در شرایط برابر باشند، اشخاص حقیقی و حقوقی بخشهای تعاونی و خصوصی را در اولویت قرار دهند.

ماده ۲۳- کلیه دستگاههای اجرائی مکلفند به منظور ایجاد تراضی و عادلانه نمودن قراردادها و قراردادهای الحاقی در انعقاد قرارداد با شرکتهای بخش خصوصی و تعاونی برای خرید کالا یا خدمت، از فرمهای یکنواخت استفاده نمایند و یک نسخه از این فرمها را برای هر کدام از اتاقها ارسال دارند.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مکلف است ظرف شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون فرمهای یکنواختی برای هر یک از عقود اسلامی که منجر به اعطاء تسهیلات می شود، همچنین نحوه اعطاء تسهیلات و شیوه های اخذ ضمانتنامه از بخشهای خصوصی و تعاونی متناسب با اعتبارسنجی مشتریان را تهیه کند و به تصویب شورای پول و اعتبار برساند و بر حسن اجرای آن نظارت نماید.

ماده ۲٤- دولت و دستگاههای اجرایی مکلفند به منظور شفاف سازی سیاستها و برنامه های اقتصادی و ایجاد ثبات و امنیت اقتصادی و سرمایه گذاری، هرگونه تغییر سیاستها، مقررات و رویه های اقتصادی را در زمان مقتضی قبل از اجراء، از طریق رسانه های گروهی به اطلاع عموم برسانند.

تبصره- هیأت وزیران پس از کسب نظر مشورتی شورای گفت وگو، زمان موضوع این ماده را تعیین و اعلام می کند. مواردی که محرمانه بودن آن اقتضاء داشته باشد، با تشخیص بالاترین مقام دستگاه اجرائی، مستثنی است.

ماده ۲۵- در زمان کمبود برق، گاز یا خدمات مخابرات، واحدهای تولیدی صنعتی و کشاورزی نباید در اولویت قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات قرار داشته باشند و شرکتهای عرضه کننده برق، گاز و خدمات مخابرات موظفند هنگام عقد قرارداد با واحدهای تولیدی اعم از صنعتی، کشاورزی و خدماتی، وجه التزام قطع برق یا گاز یا خدمات مخابرات را در متن قرارداد پیش بینی کنند. هرگاه دولت به دلیل کمبودهای مقطعی به شرکتهای عرضه کننده برق یا گاز یا مخابرات دستور دهد موقتاً جریان برق یا گاز یا خدمات

مخابراتی واحدهای تولیدی متعلق به شرکتهای خصوصی و تعاونی را قطع کنند، موظف است نحوه جبران خسارتهای وارده به این شرکتها ناشی از تصمیم فوق را نیز تعیین و اعلام کند.

آیین نامه اجرائی این ماده توسط وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه می شود و ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۱- در زمانهای اضطراری که قطع برق یا گاز واحدهای مسکونی، جان شهروندان را به خطر اندازد، شورای تأمین استان محل ایجاد اضطرار می تواند برای حداکثر دو روز که قابل تمدید است، حکم این ماده را نقض کند و دستور دهد بدون تعیین نحوه جبران خسارتهای وارده، برق یا گاز واحدهای تولیدی قطع شود. در جلسه تصمیم گیری در این باره، باید نمایندگان اتاقهای مرکز استان برای استماع نظراتشان دعوت شوند.

تبصره ۲- شرکتهای عرضه کننده برق و گاز موظفند ضمن هماهنگی با شرکتهای بیمه، امکان خرید بیمه نامه پوشش دهنده خسارات ناشی از قطع برق یا گاز را برای واحدهای تولیدی مشترک خود فراهم آورند.

ماده ۲۶- اعلام تعطیلی روزهای کاری سال توسط دولت، فقط در شرایط وقوع حوادث غیرمترقبه یا بروز خطری که جان شهروندان را به خطر اندازد مجاز است و در غیر این موارد، دولت مجاز نیست روزهای کاری سال را تعطیل اعلام کند. مرجع تعیین شرایط غیرمترقبه سازمانهای تخصصی نظیر هواشناسی و محیط زیست، و مرجع تشخیص شرایطی که جان شهروندان را به خطر می اندازد، شورای تأمین استان محل ایجاد اضطرار است.

ماده ۲۷- آن دسته از اشخاص حقوقی که دولت و دستگاههای اجرائی، مستقیم و یا غیرمستقیم در آنها سهام مدیریتی اعم از سهم الشرکه، دارایی و یا سهام دارند، نمی توانند از امتیازات و منافع تخصیص یافته به بخشهای تعاونی و خصوصی استفاده کنند. مصادیق این امتیازات و منافع به پیشنهاد هر یک از اتاقها، توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تعیین می شود.

تبصره ۱- شرکتهای گروههای (۱) و (۲) ماده (۲) قانون اصل (٤٤) که به استناد قانون، دولت در آنها سهام داشته و یا در آینده سهامدار شود، از حکم فوق مستثنی است.

تبصره ۲- به منظور تغییر نقش دولت از مالکیت و مدیریت مستقیم بنگاهها به سیاستگذاری و نظارت، دولت موظف است ظرف شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، ترتیبات قانونی لازم را به نحوی اتخاذ نماید تا مداخله و نفوذ دستگاههای اجرائی در مدیریت شرکتها و مؤسسات بخشهای خصوصی و تعاونی و نهادها و مؤسسات عمومی غیردولتی منطبق بر سیاستهای کلی اصل چهل وچهارم (٤٤) قانون اساسی گردد.

اجرای حکم این تبصره در مورد نهادهای تحت نظر مقام رهبری منوط به اذن ایشان است.

ماده ۲۸- دولت با همکاری اتاقها ظرف شش ماه پس از لازم الاجراءشدن این قانون اقدامات قانونی لازم را برای تعیین «نحوه رسیدگی به اعتراض مؤدیان مالیاتی» و «نحوه رسیدگی به اعتراض پرداخت کنندگان حق بیمه تأمین اجتماعی» به عمل می آورد.

ماده ۲۹- قوه قضائیه و دولت اقدامات قانونی لازم را برای تنظیم آیین دادرسی تجاری و تشکیل دادگاههای تجاری به عمل می آورند.

تبصره- تا زمان تأسیس دادگاههای تجاری، جرائم مرتبط با فعالیتهای تجاری و اختلافات بین بخش خصوصی و دستگاههای اجرائی حسب مورد در شوراهای حل اختلاف یا شعب خاصی که رؤسای دادگستری استانها با رعایت صلاحیت محلی در حوزه های قضائی تعیین می نمایند، رسیدگی می شود.

قانون فوق مشتمل بر بیست ونه ماده و نوزده تبصره در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ شانزدهم بهمن ماه یکهزاروسیصدونود مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۰/۱۲/۰۳ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

آیین نامه اجرایی بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۵/۰۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۵/۰۳
شماره ابلاغیه	۵۳۵۶۷/ت۵۱۷۲۱هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۵/۰۳ به پیشنهاد شماره ۱٦٥۳۳٤ مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۱۷ سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور و به استناد ماده (۷) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰- آیین نامه اجرایی بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین-نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- دستگاه های اجرایی: دستگاه های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری که بر اساس قوانین و مقررات مربوط مکلفند به واحدهای تولیدی مراجعه نمایند.

ب- کارگروه: کارگروه ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی، موضوع ماده (۵) این آیین نامه.

پ- اتاق ها: اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران و اتاق اصناف ایران.

ت- واحدهای تولیدی: واحدهایی که نسبت به تولید هرگونه کالا اقدام و دارای مجوز فعالیت از سوی مراجع ذی صلاح می‌باشند.

ث- سامانه: سامانه اطلاعاتی که اقلام اطلاعاتی واحدهای تولیدی و اقلام اطلاعاتی موردنیاز جهت هرگونه بازدید و مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی را در خود نگهداری و پردازش کرده و از طریق درگاه الکترونیکی واحد و با رعایت سطح دسترسی طراحی و راه‌اندازی می شود.

ج- شماره واحد: اختصاص شماره ای انحصاری به هریک از واحدهای تولیدی و دستگاه های اجرایی که تمامی اطلاعات هویتی و آماری مورد نیاز دستگاه های اجرایی و واحدهای تولیدی و طبقه-بندی آنها از آن استخراج می شود.

ماده ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط و اتاق ها و با نظارت و تأیید کارگروه، طی شش ماه پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه نسبت به طراحی و راه اندازی سامانه با قابلیت های ذیل اقدام نماید:

الف- امکان پردازش اطلاعات

ب- امکان دسترسی آسان و سریع دستگاه های اجرایی و واحدهای تولیدی به سامانه

پ- امنیت اطلاعات و کنترل سطح دسترسی دستگاه های اجرایی و واحدهای تولیدی

ت- اختصاص شماره واحد به واحدهای تولیدی و دستگاه های اجرایی

ث- امکان اخذ گزارش های مورد نیاز از واحدهای تولیدی و دستگاه های اجرایی

ج- ارتباط با سایر سامانه های مورد استفاده در دستگاه های اجرایی

چ- امکان اطلاع رسانی از طریق سامانه پیام کوتاه و یا سایر روش های الکترونیکی برای مراجعه کنندگان دستگاه های اجرایی

تبصره ۱- پس از استقرار سامانه، تمامی مراجعات نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی، توسط دستگاه اجرایی ذی ربط از طریق سامانه ثبت خواهد شد.

تبصره ۲- طراحی و پیاده سازی سامانه مذکور در چارچوب ضوابط فنی اجرایی توسعه دولت الکترونیک صورت می گیرد.

تبصره ۳- دستگاه های اجرایی ذی ربط که نماینده یا بازرس به واحدهای تولیدی اعزام می کنند، موظفند اطلاعات مربوط به بازدیدهای خود را جمع-آوری و به روزرسانی نموده و صحت آن را تأیید و در سامانه ثبت کنند.

تبصره ٤- سامانه ارتباط پایگاه داده های فوق را فراهم کرده و دسترسی را برای دستگاه های دیگر مهیا می کند و مالکیت معنوی داده ها متعلق به همان دستگاه باقی خواهد ماند.

تبصره ٥- دستگاه های اجرایی موظفند مستندات قانونی و فهرست تمام مراجعات خود را پس از یک ماه از تاریخ لازم-الاجرا شدن این آیین نامه به دبیرخانه کارگروه ارسال نمایند و در صورت تأیید کارگروه و ثبت آن توسط دستگاه اجرایی در سامانه، مجاز به مراجعه به واحدهای تولیدی می باشند.

ماده ۳- دستگاه های اجرایی موظفند جهت انجام وظایف قانونی خود از داده ها، اطلاعات و گزارش های بازدیدهای صورت گرفته یکدیگر که در سامانه ثبت شده است، استفاده کنند.

تبصره- در مواردی که اظهارات اخذ شده از واحدهای تولیدی با گزارشات ثبت شده مغایرت داشته باشد، مراجعه به واحدهای تولیدی بلامانع است.

ماده ٤- نمایندگان دستگاه های اجرایی موظفند برنامه بازدید از واحدهای تولیدی شامل واحد تولیدی مورد بازدید، تاریخ و روز بازدید و موارد بازدید را در سامانه ثبت نمایند.

تبصره- مصادیق مراجعات بدون هماهنگی و سرزده باید به تأیید کارگروه برسد.

ماده ٥- به منظور ساماندهی مراجعه نمایندگان دستگاه های اجرایی به واحدهای تولیدی، کارگروهی با ترکیب ذیل تشکیل می شود:

۱- معاون ذی ربط سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور (رییس)

۲- معاون ذی ربط وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی

۳- معاون ذی ربط وزارت صنعت، معدن و تجارت

٤- معاون ذی ربط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

٥- معاون ذی ربط وزارت جهاد کشاورزی

٦- معاون ذی ربط وزارت امور اقتصادی و دارایی

۷- معاون ذی ربط سازمان حفاظت محیط زیست

۸- معاون ذی ربط سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری

۹- رییس سازمان ملی استاندارد ایران

۱۰- رییس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران

۱۱- رییس اتاق تعاون ایران

۱۲- رییس اتاق اصناف ایران

۱۳- نماینده سایر دستگاه ها حسب موضوع با حق رأی

تبصره- نحوه تشکیل دبیرخانه کارگروه و فعالیت آن به تصویب کارگروه می رسد.

ماده ٦- وظایف و اختیارات کارگروه به شرح زیر تعیین می شود:

۱- بهبود و اصلاح فرآیندهای موازی و تکراری دستگاه های اجرایی برای کاهش مراجعه به واحدهای تولیدی و حذف موارد غیرضرور.

۲- نظارت بر عملکرد دستگاه های اجرایی و واحدهای تولیدی در اجرای مفاد این آیین نامه.

۳- صدور دستورالعمل های مورد نیاز و متناسب با فرآیندهای مشمول آیین نامه و بازنگری به صورت مستمر در چارچوب مفاد این آیین نامه.

٤- تعیین ضوابط سطح دسترسی دستگاه های اجرایی در سامانه.

٥- تعیین ضوابط استفاده، به کارگیری و سطح دسترسی سامانه برای بخش غیردولتی که وظایف بازدید و بازرسی دستگاه های اجرایی به آنها واگذار شده است.

ماده ۷- اتاق ها موظفند هر شش ماه یک بار گزارش تحقق مفاد این آیین نامه، تحلیل ها، برنامه های بهبود و اصلاح را به کارگروه ارایه نمایند.

ماده ۸- واحدهای تولیدی وابسته به نیروهای مسلح از شمول این آیین نامه مستثنی می باشند.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۳/۰۵/۲۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۳/۰۶/۰۴
شماره ابلاغیه	۵۰۳۱۸ت/۶۲۶۶۹هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳۹۳/۰۵/۲٦ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور خارجه، امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف- قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰-

ب- نمایندگی: سفارتخانه ها و سرکنسولگری های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

ج- مأموران اعزامی: مستخدمین رسمی دولت که با رعایت قوانین و مقررات مربوط به وزارت امور خارجه معرفی و به خارج اعزام می شوند

د- اتاق ها: اتاق های مصرح در بند (الف) ماده (۱) قانون

هـ- دستگاه های اجرایی: دستگاه های اجرایی موضوع بند (ح) ماده (۱) قانون

وـ کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۱۱) این آیین نامه

زـ دبیرخانه: دبیرخانه کارگروه.

ماده ۲- وزارت امور خارجه در راستای سیاست های توسعه روابط اقتصادی، ظرفیت های روابط خارجی و توانمندی های سیاسی و کارشناسی، نمایندگی ها را به گونه ای مدیریت و هدایت نماید تا حوزه های اولویت دار ذیل به صورت عملیاتی مورد حمایت و پشتیبانی قرار گیرند:

الف- تسهیل برگزاری همایش های داخلی و خارجی، معرفی فرصت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف موضوع تبصره (۱) ماده (۳) این آیین نامه و اطلاع رسانی درخصوص برگزاری رویدادهای اقتصادی مهم در این کشورها

ب- تسهیل و زمینه سازی برای اعزام هیأت های سرمایه گذاری و تجار خارجی به کشور و پذیرش هیأت های اقتصادی و تجار ایرانی در کشورهای هدف

پ- اطلاع رسانی و بازاریابی فرصت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف از طریق شناسایی و برقراری ارتباط با شرکت های سرمایه فرست، بازرگانان و شرکت های تجاری در این کشورها

ت- تسهیل صدور خدمات فنی و مهندسی شرکت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف از طرق مختلف از جمله شناسایی و برقراری ارتباط با شرکت های سرمایه فرست، بازرگانان و شرکت های تجاری در این کشورها

ث- تسهیل صدور کالا و محصولات تولیدکنندگان داخلی از طرق مختلف از جمله شناسایی و معرفی نیازها و اولویت های وارداتی بازار کشورهای هدف، نحوه ورود در این بازارها و چگونگی حضور رقبای ایران و دیگر صادرکنندگان به دستگاه های اجرایی و اتاق ها

ج- بهره گیری از ظرفیت های فنی، مالی و تخصصی ایرانیان مقیم خارج از کشور و شرکای خارجی آنها در فعالیت های اقتصادی داخل کشور از طریق شناسایی ایرانیان مقیم در کشورهای محل اقامت و تسهیل و هماهنگی برقراری ارتباط آنها با دستگاه های اجرایی و اتاق ها

چ- تسهیل در فرایند تأمین و تجهیز منابع مالی و سرمایه گذاری خارجی از طرق مختلف از جمله شناسایی و معرفی بخش ها و حوزه های سرمایه فرستی، شرکت های سرمایه فرست و بانک ها و مؤسسات مالی اعتباردهنده در کشورهای هدف به دستگاه های اجرایی و اتاق ها

ح- حمایت کنسولی از فعالان اقتصادی و نیروی کار ایرانی و دفاتر بازرگانی، بازاریابی و سرمایه گذاری اتاق ها در خارج از کشور و در صورت لزوم انجام پیگیری های مقتضی تا حصول نتیجه؛
خ- تسهیل ساماندهی اعزام نیروی کار به خارج از کشور با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ماده ۳- در راستای تحقق اهداف قانون، وزارت امور خارجه مأمورانی با تخصص ها و صلاحیت های مرتبط که از دستگاه های اجرایی ذی ربط معرفی می گردند به کشورهای هدف اعزام می نماید. اولویت بندی دستگاه های اجرایی جهت اعزام نماینده و دستورالعمل شرایط احراز صلاحیت، شرح وظایف، نحوه گزارش دهی، ساز و کار ارزیابی عملکرد حوزه اختیارات مأمورین اعزامی و فهرست کشورهای هدف مطابق با قانون وظایف وزارت امور خارجه- مصوب ۱۳٦٤- در کارگروه تعیین خواهد شد.
تبصره- ساز و کارهای اجرای این ماده از جمله تفاهم نامه های مورد نیاز و یا اصلاح تفاهم نامه های قبلی ظرف شش ماه از ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارت امور خارجه و حسب مورد دستگاه های ذی ربط پیش بینی و اجرا خواهد شد.

ماده ٤- دستگاه های اجرایی و اتاق ها موظفند هر ساله اولویت های خود در حوزه های تولیدات مشارکتی، جذب سرمایه، جذب گردشگر، صدور کالا و خدمات فنی و مهندسی و همچنین بازار کار را به منظور هماهنگی مستمر و در جهت استفاده از ظرفیت های روابط خارجی در کشورهای هدف در اختیار وزارت امور خارجه قرار دهند. در سال اول، موعد مقرر برای ارائه اولویت ها یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه خواهد بود.

ماده ٥- به منظور تمرکز اطلاعات قوانین و مقررات اقتصادی، تجاری، خدمات فنی و مهندسی و گردشگری در ارتباط با کشورهای مختلف و همچنین تجار، سرمایه گذاران و تولیدکنندگان داخلی و خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور، بانک اطلاعات اقتصادی در وزارت امور خارجه با همکاری نمایندگی ها، دستگاه های اجرایی و اتاق ها ایجاد خواهد شد. طرح ایجاد بانک اطلاعاتی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، توسط دبیرخانه تهیه و جهت تصویب به کارگروه ارائه می گردد.

ماده ٦- وزارت امور خارجه با همکاری دستگاه های ذی ربط به منظور تسریع و تسهیل در امور کنسولی سرمایه گذاران، فعالان اقتصادی و تجاری، گردشگران، ایرانیان مقیم خارج از کشور و اتباع خارجی به ویژه در امور مربوط به روادید، با اخذ فهرست به روز خارجیان ممنوع الورود پایگاه اطلاعاتی ایجاد کند.

ماده ۷- وزارت امور خارجه و اتاق ها به منظور برقراری ارتباط و تعامل مؤثر اقدام به برگزاری جلسات مشترک ادواری می نمایند.

ماده ۸- وزارت امور خارجه در راستای استفاده حداکثری از ظرفیت های اقتصادی سازمان های منطقه ای، فرامنطقه ای و مؤسسات وابسته، به منظور تحقق درخواست های اعلام شده از سوی دستگاه های اجرایی و اتاق ها در حیطه وظایف و اختیارات قانونی خود اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت امور خارجه موظف است شاخص های اختصاصی برای ارزیابی عملکرد نمایندگی ها متناسب با وظایف و مأموریت های تعیین شده در این آیین نامه را به گونه ای تدوین نماید که شاخص های فوق در فرایند ارزیابی نمایندگی ها لحاظ گردد.

تبصره- شاخص های اختصاصی مزبور با پیشنهاد وزارت امور خارجه و پس از تصویب در کارگروه با تأیید وزیر امور خارجه به بخش مربوط در وزارت امور خارجه ابلاغ می گردد.

ماده ۱۰- در راستای هماهنگی و اجرای مواد (۳)، (٤)، (٥)، (٨) و (٩) این آیین نامه کارگروهی در وزارت امور خارجه به ریاست قائم مقام وزیر امور خارجه و با حضور معاونان وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و نمایندگان تام الاختیار اتاق ها در سطح رییس یا یکی از نواب به عنوان اعضای ثابت و حسب مورد نمایندگان سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط در سطح معاونان وزارتخانه تشکیل می شود.

تبصره ۱- دبیرخانه این کارگروه در وزارت امور خارجه مستقر می گردد.

تبصره ۲- دستورالعمل نحوه تشکیل جلسات و رویه های اجرایی کارگروه توسط دبیرخانه تنظیم و در اولین جلسه کارگروه مذکور به تصویب می رسد.

تبصره ۳- هر موضوع باید قبل از طرح در کارگروه در اختیار کلیه وزارتخانه ها قرار داده شود تا در صورت لزوم وزارتخانه مزبور در سطح معاون وزارتخانه به عنوان عضو با حق رأی شرکت نماید.

ماده ۱۱- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور مکلف است در لوایح بودجه سنواتی اعتبار مورد نیاز برای اجرای این آیین نامه را در بودجه وزارت امور خارجه و حسب مورد سایر دستگاه های اجرایی مربوط پیش بینی نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۱۶) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۲/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۲/۱۳
شماره ابلاغیه	۱۵۴۰۱/ت۵۰۰۹۳هـ

هیئت وزیران در جلسه ٦ /٢ /١٣٩٤ به پیشنهاد شماره ٢٢٢١٦٩ /٦٠ مورخ ١٦ /١٠ /١٣٩٢ وزارت صنعت، معدن و تجارت که با همکاری نهادهای موضوع ماده (١٦) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار – مصوب ١٣٩٠– ارایه شده است و به استناد ماده یاد شده، آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱– در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف– قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار – مصوب ۱۳۹۰–

ب– تولید کنندگان کوچک و متوسط ایرانی: تولیدکنندگان با اشتغال کمتر از (۵۰) نفر و مشاغل خانگی که مجوز فعالیت از یکی از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی، تعاون،کار و رفاه اجتماعی یا اتحادیه های صنفی داشته و یا دارای معرفی نامه از اتحادیه های تولیدی و یا مراجع ذیصلاح دیگری که برابر قوانین و مقررات مسئولیت صدور مجوز فعالیت واحدهای تولیدی موضوع این آیین نامه را داشته باشند.

ج– فروشندگان کم سرمایه: اشخاصی که متقاضی عرضه کالاهای تولید کنندگان کوچک و متوسط ایرانی بوده و فاقد هرگونه مکان کسب و کار باشند.

د – بازار مصرف: مکانی که در آن صرفاً کالای تولید داخل عرضه می گردد.

هـ– اجاره: قراردادی است که ما بین فروشندگان کم سرمایه یا تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی و یا نمایندگان آنها و شهرداری به منظور استفاده از مکان های آماده شده برای عرضه کالا به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه منعقد می گردد.

ماده ۲– به منظور فراهم آوردن امکان دسترسی تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی و نیز فروشندگان کم سرمایه به بازار مصرف برای عرضه کالاهای تولید داخل، شهرداری ها موظفند با استفاده از زمین های متعلق به خود یا وزارت راه و شهرسازی، مکان های مناسبی را در شهرها آماده بهره برداری نمایند و بر مبنای قیمت تمام شده به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه به اشخاص فوق الذکر اجاره دهند.

تبصره ۱- به منظور اجرایی شدن ماده (۱۶) قانون یاد شده، وزارت راه و شهرسازی مکلف است با درخواست شهرداری ها زمین های در اختیار خود را با عقد قرارداد و برابر قوانین و مقررات مربوط در اختیار شهرداری ها قرار دهد.

تبصره ۲- پیش بینی و تأمین زیر ساخت های مورد نیاز از جمله تأمین آب، برق، گاز، خطوط ارتباط تلفنی و همچنین امکانات بهداشتی، ایمنی و اطفاء حریق برای محل های عرضه کالا از سوی شهرداری ها الزامی است و این مکان ها باید مطابق مقررات ملی ساختمان آماده و عرضه گردد.

ماده ۳- نحوه قیمت گذاری کالاهای قابل عرضه تابع مقررات عمومی کشور می باشد.

ماده ٤- تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی و فروشندگان کم سرمایه در هر سال می توانند به صورت روزانه، هفتگی و ماهانه از امکانات بازارهای مصرف پیش بینی شده با عقد اجاره با شهرداری ها و حداکثر به مدت دو ماه (به صورت متوالی) در سال استفاده نمایند.

ماده ٥- سامانه اطلاعات مربوط به متقاضیان و استفاده کنندگان از امکانات بازارهای مصرف، باید توسط شهرداری ها راه اندازی شده و اطلاعات آن در اختیار دستگاه های ذیربط و عموم مردم قرار گیرد.

ماده ٦- مکان های یاد شده صرفاً برای عرضه کالا و محصولات تولید داخل بوده و استفاده از مکان های مذکور برای هرگونه فعالیت و بهره برداری دیگر ممنوع است.

ماده ۷- شهرداری ها مکلفند در هنگام تنظیم قرارداد اجاره، حق واگذاری و یا اجاره مکانهای موضوع ماده (۲) این آیین نامه به اشخاص ثالث را از مستأجر سلب نمایند.

ماده ۸- به منظور راهبری و نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه، کارگروهی متشکل از روسا یا معاونین دستگاه های زیر در سطح شهرها تشکیل می گردد:

الف- فرمانداری (رییس)

ب- صنعت، معدن و تجارت (دبیر)

ج- شهرداری

د- شورای اسلامی شهر

هـ- جهاد کشاورزی

و- اتاق اصناف

ز- تعاون، کار و رفاه اجتماعی

ح- راه و شهرسازی

ط- دانشگاه علوم پزشکی

ی- استاندارد

ک- سازمان نظام صنفی کشاورزی

تبصره ۱- دعوت از نمایندگان سایر دستگاه ها بنا به تشخیص رییس کارگروه و بدون حق رأی به‌عمل می آید.

تبصره ۲- تعیین ضوابط واگذاری، تعداد غرفه ها و مکان های قابل واگذاری به منظور جلوگیری از خلل در عرضه کالا توسط واحدهای صنفی و تشخیص کالای تولید داخل بر عهده کارگروه می باشد.

تبصره ۳- جلسات کارگروه با حضور حداقل نصف به علاوه یک اعضاء رسمیت می یابد و تصمیمات با رأی اکثریت اعضاء حاضر در جلسه معتبر خواهد بود.

تبصره ٤- شهرداری ها موظفند در قرارداد اجاره با متقاضیان مشمول این آیین نامه، عدم دریافت هیچگونه وجهی از متقاضیان بعنوان سرقفلی را تصریح و با سلب حق واگذاری منافع به غیر از وی، جهت تضمین اجرای تعهد متقاضی به تخلیه مورد اجاره بلافاصله در انقضای موعد، ضمانت اجرای مناسب بصورت درج شرط وجه التزام کافی و عنداللزوم اخذ تضمین مناسب جهت امکان وصول این وجه التزام را پیش بینی کنند. قراردادهای اجاره باید با درج امضای دو شاهد مشمول قانون روابط موجر و مستأجر - مصوب ۱۳۷٦- قرار گیرد.

ماده ۹- شهرداری مکلف است هر شش ماه یکبار گزارش کاملی از نحوه و شرایط واگذاری و پذیرش تولیدکنندگان کوچک و متوسط ایرانی و فروشندگان کم سرمایه و میزان اجاره بها و عملکرد عرضه را به شورای اسلامی شهر ارایه و در سامانه اطلاعات ثبت نماید و شورای اسلامی شهر نیز موظف است پس از بررسی گزارش شهرداری، نظر خود را در خصوص تأثیر حمایت از تولید کنندگان و فروشندگان مذکور و مصرف کنندگان و رونق اقتصادی کسب و کار به کارگروه موضوع ماده (۸) این آیین نامه ارایه نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۱۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	
مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۳/۰۵/۲۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۳/۰۶/۰۴
شماره ابلاغیه	۵۰۳۱۸ت/۶۲۶۶۹هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۳/۰۵/۲۶ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های امور خارجه، امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران و به استناد ماده (۹) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰- آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف- قانون: قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰ـ

ب- نمایندگی: سفارتخانه ها و سرکنسولگری های جمهوری اسلامی ایران در خارج از کشور

ج- مأموران اعزامی: مستخدمین رسمی دولت که با رعایت قوانین و مقررات مربوط به وزارت امور خارجه معرفی و به خارج اعزام می شوند

د- اتاق ها: اتاق های مصرح در بند (الف) ماده (۱) قانون

هـ- دستگاه های اجرایی: دستگاه های اجرایی موضوع بند (ح) ماده (۱) قانون

وـ کارگروه: کارگروه موضوع ماده (۱۱) این آیین نامه

زـ دبیرخانه: دبیرخانه کارگروه.

ماده ۲- وزارت امور خارجه در راستای سیاست های توسعه روابط اقتصادی، ظرفیت های روابط خارجی و توانمندی های سیاسی و کارشناسی، نمایندگی ها را به گونه ای مدیریت و هدایت نماید تا حوزه های اولویت دار ذیل به صورت عملیاتی مورد حمایت و پشتیبانی قرار گیرند:

الف- تسهیل برگزاری همایش های داخلی و خارجی، معرفی فرصت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف موضوع تبصره (۱) ماده (۳) این آیین نامه و اطلاع رسانی درخصوص برگزاری رویدادهای اقتصادی مهم در این کشورها

ب- تسهیل و زمینه سازی برای اعزام هیأت های سرمایه گذاری و تجار خارجی به کشور و پذیرش هیأت های اقتصادی و تجار ایرانی در کشورهای هدف

پ- اطلاع رسانی و بازاریابی فرصت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف از طریق شناسایی و برقراری ارتباط با شرکت های سرمایه فرست، بازرگانان و شرکت های تجاری در این کشورها

ت- تسهیل صدور خدمات فنی و مهندسی شرکت های سرمایه گذاری و تجاری ایران در کشورهای هدف از طرق مختلف از جمله شناسایی و برقراری ارتباط با شرکت های سرمایه فرست، بازرگانان و شرکت های تجاری در این کشورها

ث- تسهیل صدور کالا و محصولات تولیدکنندگان داخلی از طرق مختلف از جمله شناسایی و معرفی نیازها و اولویت های وارداتی بازار کشورهای هدف، نحوه ورود در این بازارها و چگونگی حضور رقبای ایران و دیگر صادرکنندگان به دستگاه های اجرایی و اتاق ها

ج- بهره گیری از ظرفیت های فنی، مالی و تخصصی ایرانیان مقیم خارج از کشور و شرکای خارجی آنها در فعالیت های اقتصادی داخل کشور از طریق شناسایی ایرانیان مقیم در کشورهای محل اقامت و تسهیل و هماهنگی برقراری ارتباط آنها با دستگاه های اجرایی و اتاق ها

چ- تسهیل در فرایند تأمین و تجهیز منابع مالی و سرمایه گذاری خارجی از طرق مختلف از جمله شناسایی و معرفی بخش ها و حوزه های سرمایه فرستی، شرکت های سرمایه فرست و بانک ها و مؤسسات مالی اعتباردهنده در کشورهای هدف به دستگاه های اجرایی و اتاق ها

ح- حمایت کنسولی از فعالان اقتصادی و نیروی کار ایرانی و دفاتر بازرگانی، بازاریابی و سرمایه گذاری اتاق ها در خارج از کشور و در صورت لزوم انجام پیگیری های مقتضی تا حصول نتیجه؛

خ- تسهیل ساماندهی اعزام نیروی کار به خارج از کشور با هماهنگی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی.

ماده ۳- در راستای تحقق اهداف قانون، وزارت امور خارجه مأمورانی با تخصص ها و صلاحیت های مرتبط که از دستگاه های اجرایی ذی ربط معرفی می گردند به کشورهای هدف اعزام می نماید. اولویت بندی دستگاه های اجرایی جهت اعزام نماینده و دستورالعمل شرایط احراز صلاحیت، شرح وظایف، نحوه گزارش دهی، ساز و کار ارزیابی عملکرد حوزه اختیارات مأمورین اعزامی و فهرست کشورهای هدف مطابق با قانون وظایف وزارت امور خارجه- مصوب ۱۳٦٤- در کارگروه تعیین خواهد شد.

تبصره- ساز و کارهای اجرای این ماده از جمله تفاهم نامه های مورد نیاز و یا اصلاح تفاهم نامه های قبلی ظرف شش ماه از ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارت امور خارجه و حسب مورد دستگاه های ذی ربط پیش بینی و اجرا خواهد شد.

ماده ٤- دستگاه های اجرایی و اتاق ها موظفند هر ساله اولویت های خود در حوزه های تولیدات مشارکتی، جذب سرمایه، جذب گردشگر، صدور کالا و خدمات فنی و مهندسی و همچنین بازار کار را به منظور هماهنگی مستمر و در جهت استفاده از ظرفیت های روابط خارجی در کشورهای هدف در اختیار

وزارت امور خارجه قرار دهند. در سال اول، موعد مقرر برای ارائه اولویت ها یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه خواهد بود.

ماده ۵- به منظور تمرکز اطلاعات قوانین و مقررات اقتصادی، تجاری، خدمات فنی و مهندسی و گردشگری در ارتباط با کشورهای مختلف و همچنین تجار، سرمایه گذاران و تولیدکنندگان داخلی و خارجی و ایرانیان مقیم خارج از کشور، بانک اطلاعات اقتصادی در وزارت امور خارجه با همکاری نمایندگی ها، دستگاه های اجرایی و اتاق ها ایجاد خواهد شد. طرح ایجاد بانک اطلاعاتی ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه، توسط دبیرخانه تهیه و جهت تصویب به کارگروه ارائه می گردد.

ماده ٦- وزارت امور خارجه با همکاری دستگاه های ذی ربط به منظور تسریع و تسهیل در امور کنسولی سرمایه گذاران، فعالان اقتصادی و تجاری، گردشگران، ایرانیان مقیم خارج از کشور و اتباع خارجی به ویژه در امور مربوط به روادید، با اخذ فهرست به روز خارجیان ممنوع الورود پایگاه اطلاعاتی ایجاد کند.

ماده ۷- وزارت امور خارجه و اتاق ها به منظور برقراری ارتباط و تعامل مؤثر اقدام به برگزاری جلسات مشترک ادواری می نمایند.

ماده ۸- وزارت امور خارجه در راستای استفاده حداکثری از ظرفیت های اقتصادی سازمان های منطقه ای، فرامنطقه ای و مؤسسات وابسته، به منظور تحقق درخواست های اعلام شده از سوی دستگاه های اجرایی و اتاق ها در حیطه وظایف و اختیارات قانونی خود اقدام نماید.

ماده ۹- وزارت امور خارجه موظف است شاخص های اختصاصی برای ارزیابی عملکرد نمایندگی ها متناسب با وظایف و مأموریت های تعیین شده در این آیین نامه را به گونه ای تدوین نماید که شاخص های فوق در فرایند ارزیابی نمایندگی ها لحاظ گردد.

تبصره- شاخص های اختصاصی مزبور با پیشنهاد وزارت امور خارجه و پس از تصویب در کارگروه با تأیید وزیر امور خارجه به بخش مربوط در وزارت امور خارجه ابلاغ می گردد.

ماده ۱۰- در راستای هماهنگی و اجرای مواد (۳)، (٤)، (٥)، (٨) و (٩) این آیین نامه کارگروهی در وزارت امور خارجه به ریاست قائم مقام وزیر امور خارجه و با حضور معاونان وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، صنعت، معدن و تجارت و نمایندگان تام الاختیار اتاق ها در سطح رییس یا یکی از نواب به عنوان اعضای ثابت و حسب مورد نمایندگان سایر دستگاه های اجرایی ذی ربط در سطح معاونان وزارتخانه تشکیل می شود.

تبصره ۱- دبیرخانه این کارگروه در وزارت امور خارجه مستقر می گردد.

تبصره ۲- دستورالعمل نحوه تشکیل جلسات و رویه های اجرایی کارگروه توسط دبیرخانه تنظیم و در اولین جلسه کارگروه مذکور به تصویب می رسد.

تبصره ۳- هر موضوع باید قبل از طرح در کارگروه در اختیار کلیه وزارتخانه ها قرار داده شود تا در صورت لزوم وزارتخانه مزبور در سطح معاون وزارتخانه به عنوان عضو با حق رأی شرکت نماید.

ماده ۱۱- معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی رئیس جمهور مکلف است در لوایح بودجه سنواتی اعتبار مورد نیاز برای اجرای این آیین نامه را در بودجه وزارت امور خارجه و حسب مورد سایر دستگاه های اجرایی مربوط پیش بینی نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار	
مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۱/۱۸
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۱/۲۸
شماره ابلاغیه	۴۹۸۱۰ت/۷۴۱۱هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۱/۱۸ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهادکشاورزی، نفت، نیرو و ارتباطات و فناوری اطلاعات و به استناد ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار- مصوب ۱۳۹۰- آیین نامه اجرایی ماده یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می-روند:

الف- واحدهای تولیدی: کلیه واحدهای تولیدی صنعتی، معدنی و کشاورزی دارای مجوز از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی و سایر مراجع ذی ربط قانونی.

ب- شرکتهای ارایه دهنده خدمات: کلیه شرکتهای عرضه کننده برق، گاز، خدمات ارتباطی و فناوری اطلاعات.

پ- شرایط خارج از کنترل مدیریتی (فورس ماژور): عواملی از قبیل زلزله، سیل، طوفان، صاعقه و سایر شرایط آب و هوایی آسیب-رسان، جنگ داخلی، حمله دشمن خارجی، اعتصاب، شورش و حریق.

ت- بدهی معوق: بدهی- که از تاریخ سررسید آن، سه ماه گذشته باشد.

ماده ۲- کلیه شرکتهای ارایه دهنده خدمات موظفند متن قراردادهای تأمین خدمات به واحدهای تولیدی را به گونه ای تنظیم نمایند تا تأمین خدمات وفق مفاد قرارداد در تمام دوره قرارداد تداوم یابد.

تبصره ۱- وجه التزام، جایگزینی خدمات و چگونگی جبران خسارت وارده به واحدهای تولیدی، در صورت قطع خدمات، باید در متن قرارداد پیش بینی شود.

تبصره ۲- پوشش خسارت مربوط به هزینه های عملیات جاری واحدهای تولیدی در مدت قطع خدمات، باید در قرارداد پیش بینی و برآورد و نحوه جبران خسارت مازاد بر هزینه های جاری در صورت ارایه خدمات مطمئن تر نیز در قرارداد لحاظ گردد.

تبصره ۳- درصورتی که برای تأمین خدمات در دوره قرارداد، نیاز به تعدیل قیمت خدمات باشد، قیمت-های جدید حسب مورد با پیشنهاد دستگاه-های اجرایی طرف عرضه و تصویب هیأت وزیران قابل اعمال در قراردادها خواهد بود.

تبصره ٤- در صورت درخواست واحدهای تولیدی، شرکت-های ارایه دهنده خدمات موظفند قراردادهای جاری تأمین خدمات را در چارچوب مفاد این آیین-نامه اصلاح نمایند.

ماده ۳- قطع خدمات واحدهای تولیدی در شرایط غیر اضطراری و پیش بینی شده در قرارداد مجاز نمی-باشد.

تبصره ۱- برای برق در خطوط (۲۰) و (۳۳) کیلوولت و برای گاز در خطوط با فشار ۶۰ PSI (و پایین تر، اولویت بندی قطع ملاک عمل نمی باشد.

تبصره ۲- در شرایط غیر اضطراری و پیش بینی شده در قرارداد، شرکت های ارایه دهنده خدمات، قطع خدمات واحدهای تولیدی را به اطلاع استانداری و دستگاه-های استانی وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی می رسانند. استانداری ها نیز شورای تأمین استان را برای رعایت تبصره (۱) ماده (۲۵) قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار تشکیل داده و تصمیمات شورای تأمین را ابلاغ می نمایند.

ماده ٤- چنانچه در شرایط عادی خدمات واحدهای تولیدی قطع شود، شرکت های ارایه دهنده خدمات موظفند براساس قراردادهای منعقده نسبت به جبران خسارت برابر ماده (۲) این آیین نامه اقدام نمایند.

تبصره ۱- برای مواردی که قطع و یا کاهش ارایه خدمات قابل برنامه ریزی می باشد، شرکت ارایه دهنده خدمات موظف است حداقل (۲٤) ساعت قبل از اعمال محدودیت یا قطع خدمات، مراتب را به مشترکین تولیدی اعلام نماید.

تبصره ۲- پرداخت خسارت به شرکت ها منوط به عدم وجود بدهی معوق به شرکت ارایه کننده خدمات است.

ماده ۵– سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور همه ساله اعتبار لازم برای جبران خسارت شرکت-های ارایه دهنده خدمات، ناشی از تصمیم دولت برای قطع جبران خدمات به واحدهای تولیدی را در لوایح بودجه سالانه پیش بینی خواهد نمود.

ماده ٦– شرکتهای ارایه دهنده خدمات می توانند برای ایفای تمام یا بخشی از تعهدات خود ناشی از اجرای این آیین نامه، نسبت به بیمه تأمین خدمات موضوع این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۷– واحدهای تولیدی که به لحاظ آسیب پذیری تجهیزات و یا مسایل ایمنی ناشی از قطع خدمات متحمل خسارت زیاد می شوند، موظفند مراتب را با ذکر موارد آسیب و حداقل خدماتی که باید دریافت نمایند، به شرکتهای ارایه دهنده خدمات قبلاً اعلام نموده و یا در مفاد قرارداد فیمابین ذکر نمایند.

ماده ۸– واحدهای تولیدی که مشمول دریافت خسارت می شوند، در صورتی که بدهی به شرکت ارایه دهنده خدمات داشته باشند، به میزان بدهی از خسارت آن واحد کسر می گردد.

معاون اول رئیس‌جمهور– اسحاق جهانگیری

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات

به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه

قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۸۹/۰۸/۰۵
تاریخ ابلاغ	۱۳۸۹/۰۸/۳۰
شماره ابلاغیه	۵۷۹۵۳/۲۵۸

جناب آقای دکتر محمود احمدی نژاد

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

عطف به نامه شماره ٤٠٧٦٨/١٨١٣٣٣ مورخ ۱۳۸۷/۱۰/۸ در اجراء اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات که با عنوان لایحه حمایت از شرکت های دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات به مجلس شورای اسلامی تقدیم گردیده بود، با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۸۹/۸/۵ و تأیید شورای محترم نگهبان به پیوست ابلاغ می گردد.

رییس مجلس شورای اسلامی ـ علی لاریجانی

نهاد ریاست جمهوری (معاونت علمی و فناوری رییس جمهور) ـ وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری

قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۸/۱۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ۲۵۸/۵۷۹۵۳ مورخ ۱۳۸۹/۸/۳۰ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده است، به پیوست جهت اجراء ابلاغ می گردد.

رییس جمهور ـ محمود احمدی نژاد

ماده ۱- شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان شرکت یا مؤسسه خصوصی یا تعاونی است که به منظور هم افزایی علم و ثروت، توسعه اقتصاد دانش محور، تحقق اهداف علمی و اقتصادی (شامل گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری) و تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه (شامل طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوری های برتر و با ارزش افزوده فراوان به ویژه در تولید نرم افزارهای مربوط تشکیل می شود.

تبصره- شرکت های دولتی، مؤسسات ونهادهای عمومی غیر دولتی و نیز شرکت ها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد (۵۰٪) از مالکیت آنها متعلق به شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیر دولتی باشد، مشمول حمایت های این قانون نیستند.

ماده ۲- شورایعالی علوم، تحقیقات و فناوری مسؤولیت سیاست گذاری، برنامه ریزی و پیگیری اجراء این قانون را به عهده دارد که از این پس در این قانون به اختصار شورا نامیده می شود. دبیرخانه شورا مسؤول پیگیری اجراء مصوبات شورا از طریق دستگاه های ذیربط خواهد بود.

ماده ۳- حمایت ها و تسهیلات قابل اعطاء به شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون عبارتند از:

الف- معافیت از پرداخت مالیات، عوارض،حقوق گمرکی، سود بازرگانی و عوارض صادراتی به مدت پانزده سال

ب- تأمین تمام یا بخشی از هزینه تولید، عرضه یا به کارگیری نوآوری و فناوری با اعطاء تسهیلات کم بهره یا بدون بهره بلندمدت یا کوتاه مدت بر طبق عقود شرعی

ج- اولویت استقرار واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی و تولیدی شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون در محل پارک های علم و فناوری، مراکز رشد، مناطق ویژه اقتصادی و یا مناطق ویژه علم و فناوری

د- اولویت واگذاری تمام یا بخشی از سهام مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی قابل واگذاری براساس ضوابط قانون اصلاح موادی از قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و اجراء سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی به شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون

هـ- ایجاد پوشش بیمه ای مناسب برای کاهش خطر پذیری محصولات دستاوردهای دانش، نوآوری و فناوری در تمام مراحل تولید، عرضه و به کارگیری

و- تسهیل شرایط مناقصه در موضوعات مرتبط با ماده (۱) و تمهید امکان مشارکت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان موضوع این قانون

ماده ٤- وزارت امور اقتصادی ودارایی موظف است در راستای قانون اجراء سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب بهمن ماه ١٣٨٦ شمسی ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون، با همکاری کلیه دستگاه های دولتی، فهرست تمامی مراکز و مؤسسات پژوهشی دولتی را تهیه و به شورا ارائه نماید. شورا موظف است ظرف سه ماه از تاریخ دریافت این فهرست، مراکز و مؤسسات پژوهشی غیر حاکمیتی قابل واگذاری به بخش خصوصی و تعاونی را احصاء نموده و وزارت امور اقتصادی و دارایی مطابق قانون مذکور در این ماده زمینه واگذاری آنها را فراهم نماید.

تبصره ۱- ماهیت این شرکت ها پس از واگذاری نباید تغییر کند.

تبصره ۲- وزارت علوم،تحقیقات و فناوری وظیفه نظارت بر حسن اجراء و احراز صلاحیت خریداران را در این ماده برعهده دارد.

ماده ۵- به منظور کمک به تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات و شکوفاسازی و کاربردی نمودن دانش فنی از طریق ارائه کمک و تسهیلات قرض الحسنه و تسهیلات بدون أخذ هرگونه تضمین و مشارکت با اختیار بخشش تمام یا بخشی از سهم مشارکت به شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان، صندوقی تحت عنوان صندوق نوآوری و شکوفایی وابسته به شورایعالی علوم، تحقیقات و فناوری و زیر نظر رئیس شورا تأسیس می شود. منابع مالی صندوق شامل کمک های دولت، اعتبارات مندرج در بودجه سالانه، هرگونه کمک و سرمایه گذاری اشخاص حقیقی و حقوقی و شرکت های دولتی وابسته و تابع، نهادهای عمومی غیردولتی و شهرداری ها و شرکت های وابسته و تابع می باشد.

بانک ها نیز می توانند بخشی از منابع تسهیلات موضوع صندوق یاد شده را تأمین نمایند. به منظور تأمین منابع مالی صندوق، دولت موظف است از سال سوم به بعد در لایحه بودجه، حداقل نیم درصد (۰/۵٪) از منابع بودجه عمومی خود را جهت کمک به این صندوق در نظر بگیرد.

تبصره ۱- حداقل پنج درصد (۵٪) از سرمایه این صندوق جهت اعطاء تسهیلات به صندوق های غیر دولتی پژوهشی و فناوری موضوع ماده (٤٥) قانون برنامه چهارم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مورد تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری تخصیص خواهد یافت.

تبصره ۲- سرمایه اولیه صندوق نوآوری و شکوفایی به میزان سی هزارمیلیارد (۳۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به تدریج حداکثر ظرف سه سال از محل صندوق توسعه ملی یا حساب ذخیره ارزی تأمین می گردد.

تبصره ۳- اساسنامه این صندوق شامل ارکان، وظایف، اختیارات، نحوه فعالیت، مدیریت و نظارت بر صندوق در چارچوب این قانون توسط شورایعالی علوم، تحقیقات و فناوری حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ تصویب این قانون تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٦- کلیه دستگاه ها و شرکت های دولتی مجازند بخشی از مبلغ قراردادهای خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را جهت نیل به خودکفایی در همان زمینه از طریق انجام فعالیته ای تحقیق و توسعه فناوری ضمن عقد قرارداد با شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان به انجام رسانند .

ماده ۷- کلیه دستگاه های مجری این قانون موظف هستند حداکثر ظرف یک ماه به درخواست های متقاضیان جهت استفاده از حمایت مندرج در این قانون رسیدگی کنند و نتیجه نهایی را به متقاضی اعلام نمایند، چنانچه نظر مبنی بر رد درخواست باشد باید به طور مستدل به آگاهی درخواست کننده برسانند. درخواست کننده می تواند نزد دبیرخانه اعتراض کند و شورا موظف است ظرف یک ماه به شکایت واصله رسیدگی کند .

ماده ۸- شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند.

ماده ۹- به منظور ایجاد و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری های بین المللی اجازه داده میشود واحدهای پژوهشی و فناوری و مهندسی مستقر در پارک های علم و فناوری در جهت انجام مأموریت های محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد در خصوص روابط کار، معافیت های مالیاتی و عوارض سرمایه گذاری خارجی و مبادلات مالی بین المللی برخوردار گردند.

ماده ۱۰- هرگونه استفاده ازمزایا، امتیازات و تسهیلات عنوان شده دراین قانون برای شرکت ها ومؤسسات دانش بنیان پس ازانطباق با اهداف مندرج دراین قانون توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب به شورایعالی علوم تحقیقات و فناوری ارائه می گردد.

ماده ۱۱- کلیه اشخاص (حقیقی یا حقوقی) که از حمایت های این قانون برخوردار شده لند چنانچه حمایت ها و تسهیلات اعطاء شده بر طبق این قانون را برای مقاصد دیگری مصرف کنند ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایت های این قانون مجازات های زیر در مورد آنها اعمال می شود.

الف- در صورت برخورداری از تسهیلات مالی علاوه بر رد مال، به جریمه نقدی برابر با تسهیلات دریافتی محکوم می شوند.

ب- در صورت برخورداری از شرایط تسهیلات در ورود به مناقصه به مدت سه سال از شرکت در کلیه مناقصه ها منع می شوند.

ج- در صورت برخورداری از معافیت های مالیاتی یا عوارض علاوه بر پرداخت آنها به جریمه نقدی برابر میزان معافیت اعطاء شده محکوم می شوند.

د – در صورت برخورداری از پوشش بیمه ای، به پرداخت جریمه معادل پوشش بیمه ای دریافتی محکوم می شوند.

ماده ۱۲- گزارش نحوه اجراء این قانون هر شش ماه یکبار توسط دبیرخانه شورا تهیه و به مجلس شورای اسلامی ارائه می گردد.

ماده ۱۳- آیین نامه های اجرایی این قانون حداکثر ظرف سه ماه از تصویب آن توسط وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورایعالی علوم و تحقیقات و فناوری تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد رسید.

قانون فوق مشتمل بر سیزده ماده و شش تبصره درجلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پنجم آبان ماه یکهزار و سیصد و هشتاد و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۸۹/۰۸/۱۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

آیین‌نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت‌ها و مؤسسات دانش‌بنیان و تجاری‌سازی نوآوری‌ها و اختراعات

مرجع تصویب	مصوبات هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۱/۰۸/۲۱
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۱/۰۸/۲۱
شماره ابلاغیه	۴۶۵۱۳ت/۱۴۱۶۰۲هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ بنا به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد ماده (۱۳) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات- مصوب ۱۳۸۹- آیین نامه اجرایی قانون یاد شده را به شرح زیر تصویب نمود:

فصل اول- تعاریف

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات- مصوب ۱۳۸۹-.

ب- صندوق: صندوق نوآوری و شکوفایی موضوع ماده (۵) قانون.

ج- شورا: شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری.

د- تجاری سازی: فعالیتهای مرتبط با عرضه محصول یا خدمت جدید مبتنی بر ایده ها یا فناوریهای جدید که شامل تمامی فرایندهای مرتبط از جمله ثبت اختراع، ارزش گذاری فناوری، اعطای امتیاز، انتقال و انتشار و کسب سایر فناوریهای مورد نیاز (مکمل) و پرداخت حق الامتیازهای مرتبط، جذب سرمایه و منابع (نمونه سازی، طراحی صنعتی فرایند یا محصول جدید، انجام آزمونها و دریافت تأییدیه های لازم، تولید آزمایشی، بازاریابی و رفع اشکال) و همچنین خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی (شامل فعالیتهای مشاوره، مدیریت فناوری، طراحی محصول و فرایند، خدمات استانداردسازی، اندازه سنجی و خدمات آزمایشگاهی) می شود.

هـــ- سرمایه گذاری ریسک پذیر: سرمایه گذاری در شرکتهای جوان و نوپا که مبتنی بر فناوری و نوآوری شکل گرفته و در معرض ریسکهای بالا و غیرمتعارف می باشند و براساس ارزیابی های کارشناسی دارای رشد فراوان در آینده خواهند بود.

و- عامل صندوق: بانکهای عامل، صندوقهای پژوهش و فناوری و سایر صندوقهای مالی دارای مجوز قانونی طرف قرارداد صندوق.

ز- دستگاه اجرایی: دستگاههای اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری.

ماده ۲- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان که در زمینه «گسترش و کاربرد اختراع و نوآوری» و «تجاری سازی نتایج تحقیق و توسعه شامل (طراحی و تولید کالا و خدمات) در حوزه فناوریهای برتر و با ارزش افزوده بالا» فعالیت می نمایند، شرکت یا مؤسسه دانش بنیان محسوب می شوند.

تبصره ۱- فعالیتهایی نظیر برگزاری و شرکت در همایشهای علمی، خدمات کتابداری، آموزش و کارآموزی، فعالیتهای عادی و روزمره نرم افزاری و سایر فعالیتهایی که هدف آنها طراحی محصـــــولات یا خدمات یا بهبود کیفیت آنها نیست، از فعالیتهای دانش بنیان به شمار نمی روند.

تبصره ۲- نمایندگی شرکت های خارجی و شرکت های واردکننده محصولات دانش بنیان که به امر تجارت می پردازند، از شمول این آیین نامه خارج هستند.

تبصره ۳- شرکت های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و شرکتها و مؤسساتی که بیش از پنجاه درصد از مالکیت آنها متعلق به شرکت های دولتی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی باشد، مشمول حمایت های قانون نیستند.

ماده ۳- در اجرای مفاد ماده (۲) قانون و به منظور تدوین حوزه های فعالیتهای دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، و نظارت بر اجرای این ماده، کارگروهی زیر نظر رییس شورا متشکل از اعضای زیر تشکیل می شود:

الف- نماینده رییس شورا (رییس)

ب- نماینده وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

ج- نماینده معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

د- نماینده وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هـ- نماینده وزارت صنعت، معدن و تجارت

و- نماینده وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

ز- مدیرعامل صندوق

ماده ٤- به منظور استفاده شرکتها و مؤسسات دانش بنیان از کمکها و تسهیلات و سایر حمایتهای پیش بینی شده در قانون، صندوق موظف است نسبت به بررسی وضعیت اقتصادی و مالی شرکتها و مؤسسات یاد شده اقدام نماید.

فصل دوم- اعطای کمک

ماده ٥- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان دارای بیش از پنجاه نفر نیروی انسانی متخصص و با سابقه فعالیت بیش از پنج سال، می توانند در صورت تشکیل کنسرسیوم، جهت فعالیتهای موضوع این آیین نامه با مشارکت دانشگاه ها و شرکتهای داخلی و خارجی مشروط به تعلق اکثریت سهام آن به شرکتها و مؤسسات دانش بنیان داخلی، تا بیست درصد از هزینه فعالیت های تحقیق و توسعه خود را در ازای ارایه اسناد اثبات کننده، کمک دریافت کنند.

ماده ٦- در صورتی که شرکتها و مؤسسات دانش بنیان جهت انجام فعالیتهای تحقیق و توسعه و تجاری سازی از نظام بانکی تسهیلات اخذ نمایند، صندوق می تواند بخشی از سود تسهیلات یاد شده را در قالب قرارداد با بانک عامل اعطا نماید.

فصل سوم- تسهیلات

ماده ۷- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان جهت فعالیتهای ثبت اختراع، کسب فناوری (دریافت حق امتیاز) و نمونه سازی می توانند از تسهیلات قرض الحسنه صندوق پس از بررسی طرح تجاری توسط عامل صندوق با دوره بازپرداخت حداکثر سه ساله استفاده نمایند.

ماده ۸- شرکتهای ارایه کننده خدمات پشتیبانی تخصصی تجاری سازی نیز می توانند برای انجام خدمات یاد شده، از تسهیلات قرض الحسنه صندوق استفاده کنند.

ماده ۹- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان جهت فعالیتهای تا قبل از تولید صنعتی از قبیل هزینه اولیه تجهیز کارگاه و آماده سازی خط تولید، طراحی صنعتی، انجام آزمون و رفع اشکال، تولید آزمایشی و بازاریابی می توانند از محل منابع صندوق از طریق عامل صندوق از تسهیلات میان مدت (حداکثر پنج ساله) با نرخ ترجیحی (تا سقف پنج درصد پایین تر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در هر سال) استفاده نمایند. تشخیص نوع تضمین موردنیاز، بر عهده عامل صندوق خواهد بود.

ماده ۱۰- صندوق موظف است به منظور تولید صنعتی با مشارکت حداکثر پنجاه درصدی با بانکها، مؤسسات مالی و اعتباری یا صندوقهای مالی مرتبط و گشایش خطوط اعتباری مشترک نزد بانکها و

مؤسسات یاد شده امکان دریافت تسهیلات بلندمدت (حداکثر هفت ساله) با نرخ ترجیحی (تا سقف پنج درصد پایین تر از نرخ مصوب شورای پول و اعتبار در هر سال) را برای تأمین قسمتی از هزینه های تهیه مکان و خرید و نصب ماشین آلات و تجهیزات مورد نیاز شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، فراهم نماید.

ماده ۱۱- جهت تأمین سرمایه در گردش شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، صندوق مجاز است با مشارکت حداکثر سی درصدی با بانکها و سایر مؤسسات و صندوق های مالی و از طریق این مؤسسات اقدام به ارایه تسهیلات کوتاه مدت (حداکثر یک ساله) با نرخ ترجیهی نماید.

ماده ۱۲- به منظور حمایت از توسعه بازار محصولات و خدمات دانش بنیان، صندوق مجاز است نسبت به اعطای تسهیلات برای فروش اقساطی، لیزینگ و سایر موارد با نرخ ترجیحی به شرکتها و مؤسسات دانش بنیان از طریق عامل صندوق اقدام نماید.

ماده ۱۳- صندوق موظف است جهت خرید سهام شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، تسهیلات خرید با نرخ ترجیحی به افراد یا بنگاههای فعال اقتصادی و صنعتی موجود ارایه نماید. تسهیلات یاد شده به اشخاص حقیقی و حقوقی که سهام مذکور را ترجیحاً از صندوق های سرمایه گذاری ریسک پذیر یا از طریق بازار فرابورس خریداری نمایند، اعطا می شود.

فصل چهارم- ضمانت نامه و بیمه

ماده ۱٤- به منظور پوشش کسر وثیقه تسهیلات دریافتی شرکتها و مؤسسات دانش بنیان از بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری، صندوق نسبت به ارایه خدمات ضمانت نامه اعتباری (تا سقف هفتاد درصد وثایق) اقدام می نماید.

ماده ۱۵- صندوق به منظور پوشش ریسک قراردادها و تسهیل شرایط حضور در مناقصه برای شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، صندوق نسبت به پرداخت بخشی از هزینه صدور ضمانت نامه و تسهیل روند دریافت آن با عقد قراردادهای همکاری و کارگزاری با بانکها و مؤسسات ذیربط اقدام می نماید. این خدمات شامل ضمانت نامه شرکت در مناقصه، پیش پرداخت، حسن انجام کار و سایر موارد مرتبط می باشد.

ماده ۱٦- به منظور پوشش ریسک به کارگیری فناوریهای داخلی عرضه شده توسط شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، صندوق نسبت به ارایه خدمات ضمانت نامه ای به منظور پوشش ریسک دانش فنی از طریق مؤسسات تخصصی ذیربط اقدام می نماید. نوع حمایت این ماده شامل پرداخت بخشی از هزینه صدور

ضمانت نامه و تسهیل روند دریافت آن با عقد قراردادهای همکاری و کارگزاری با ارایه دهندگان ضمانت نامه می گردد.

تبصره- در صورت عدم امکان به کارگیری مؤسسات تخصصی موجود، صندوق می تواند پس از طی مراحل قانونی نسبت به حمایت از ایجاد مؤسسات تخصصی با مشارکت سایر نهادهای ذی ربط اقدام نماید.

ماده ۱۷- در اجرای بند (هـ) ماده (۳) قانون و به منظور کاهش خطرپذیری محصولات و خدمات شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، بیمه مرکزی ایران مکلف است پوشش بیمه ای مناسب را در مراحل طراحی، تولید، عرضه و بکارگیری این نوع محصولات و خدمات طراحی و ایجاد نماید.

فصل پنجم- مشارکت

ماده ۱۸- به منظور توسعه سرمایه گذاری ریسک پذیر، صندوق برای تأسیس و توسعه شرکتها و صندوقهای سرمایه گذاری ریسک پذیر تا سقف چهل و نه درصد سهام، مشارکت نماید و حداکثر پس از پنج سال سهام خود را واگذار نماید.

فصل ششم- معافیت های مالیاتی و گمرکی

ماده ۱۹- به منظور تکمیل چرخه سرمایه گذاری خطرپذیر و امکان استفاده شرکتها و مؤسسات دانش بنیان از بازار سرمایه، سازمان بورس و اوراق بهادار مکلف است نسبت به تعیین و تسهیل ساز و کار عرضه سهام شرکتهای دانش بنیان در بازار فرابورس، دستورالعمل های اجرایی لازم را تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۲۰- درآمدهای مشمول مالیات شرکتها و مؤسسات دانش بنیان ناشی از قراردادها و فعالیتهای تحقیق و توسعه، تجاری سازی و تولید محصولات و خدمات دانش بنیان به مدت پانزده سال از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) قانون مالیاتهای مستقیم معاف هستند.

ماده ۲۱- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان از پرداخت هزینه های عوارض و حقوق گمرکی و سود بازرگانی و عوارض صادراتی معاف هستند.

ماده ۲۲- در اجرای ماده (۳) قانون وزارت امور اقتصادی و دارایی با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است دستورالعمل اجرایی این فصل را ظرف سه ماه پس از ابلاغ این آیین نامه تهیه و به سازمان امور مالیاتی کشور و گمرک ایران ابلاغ نماید.

فصل هفتم- اولویت دهی به شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و سایر حمایت ها

ماده ۲۳- پارکهای علم و فناوری، مراکز رشد، مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی موظفند نسبت به اولویت دهی در استقرار شرکتها و مؤسسات دانش بنیان اقدام نمایند.

ماده ۲٤- صندوق حداقل سی درصد کمکها، تسهیلات و سرمایه گذاری های خود را به شرکتهای دانش بنیان مستقر در مراکز رشد علم و فناوری، پارکهای علم و فناوری، مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی تخصیص دهد.

ماده ۲۵- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان در مناقصات قراردادهای پژوهشی، فناوری و تجاری سازی و عرضه کالاهای دانش بنیان ساخت داخل دستگاههای اجرایی حائز اولویت می باشند.

تبصره ۱- دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکتها و مؤسسات دانش بنیان، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آنها را با ضریب ۱/۲ (۱۲۰ درصد) محاسبه می نماید. برای شرکتهای مستقر در پارکهای علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری و مناطق ویژه اقتصادی تا ضریب ۱/۵ (صد و پنجاه درصد) قابل افزایش است.

تبصره ۲- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان برای ارایه و فروش محصولات و خدمات دانش بنیان خود در مناقصات دولتی مشمول تخفیف پنجاه درصدی در مبلغ سپرده شرکت در مناقصه می گردند.

ماده ۲٦- دستگاه های اجرایی می توانند حداقل یک درصد مبلغ خرید کالا یا خدمات با مبدأ خارجی را در راستای تحقیق و توسعه، طراحی، تجاری سازی و ساخت داخل کالا یا خدمات مذکور از طریق شرکتها و مؤسسات دانش بنیان هزینه نمایند.

ماده ۲۷- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری دستگاه های اجرایی ذی ربط در اجرای تبصره (۲) ماده (۱) قانون حداکثر استفاده از توان فنی و مهندسی تولیدی و صنعتی و اجرایی کشور در اجرای پروژه ها و ایجاد تسهیلات به منظور صدور خدمات- مصوب ۱۳۷۵- فهرست نیازهای فناورانه، تجهیزات و مواد اولیه مورد نیاز دستگاه های اجرایی مندرج در قانون مذکور را به شرکتها و مؤسسات دانش بنیان نیز اعلام نماید.

ماده ۲۸- در اجرای ماده (۹) قانون و به منظور ایجاد و توسعه شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تقویت همکاری های بین المللی، اجازه داده می شود واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارکهای علم و فناوری در جهت انجام مأموریتهای محوله از مزایای قانونی مناطق آزاد درخصوص روابط کار، معافیتهای مالیاتی و عوارض سرمایه گذاری خارجی و مبادلات مالی بین المللی برخوردار گردند.

ماده ۲۹- شـرکتها و مؤسـسـات دانش بنیان مجازند مرکز فعالیت خود را در محدوده شـهر تهران و دیگر شهرها با رعایت مقررات زیست محیطی مستقر نمایند.

فصل هشتم- نظارت و گزارش دهی، رسیدگی به اعتراضات و مجازاتهای قانونی

ماده ۳۰- شرکتها و مؤسسات دانش بنیان می توانند اعتراض خود را نسبت به عملکرد دستگاههای مجری قانون با ارایه مستندات به دبیرخانه شورا ارسال نمایند. دبیرخانه شورا موظف است ظرف یک ماه نسبت به رسیدگی به اعتراضات واصل شده اقدام نماید.

ماده ۳۱- دبیرخانه شـورا موظف اسـت جهت ایجاد فرصـتهای برابر و شـفاف سـازی حمایتها و تسـهیلات مندرج در این آیین نامه نسبت به انتشار آیین نامه ها و دستورالعملهای ذی ربط، اسامی دستگاههای اجرایی مرتبط و بانک اطلاعاتی شـرکتها و مؤسـسـات دانش بنیان برخوردار شـده از این تسـهیلات از طریق پایگاه جامع اطلاع رسانی اقدام نماید.

ماده ۳۲- شـرکتها و مؤسـسـات دانش بنیان که از حمایتهای قانون برخوردار می شـوند، چنانچه براسـاس گزارش دسـتگاه اجرایی ذی ربط یا نظارت دوره ای یا موردی دبیرخانه شـورا یا صـندوق یا کتمان اطلاعات یا ارایه اطلاعات ناصـحیح از این حمایتها برخوردار شـده باشـند یا حمایتها و تسـهیلات اعطا شـده بر طبق قانون را برای مقاصد دیگری مصرف نموده باشند، با تشخیص دبیرخانه شورا یا صندوق، ضمن محرومیت از استفاده مجدد از حمایتهای قانون، با ارجاع به مراجع قانونی ذی صلاح، مشمول مجازاتهای موضوع ماده (۱۱) قانون خواهند گردید.

ماده ۳۳- دبیرخانه شـورا مسـئولیت پیگیری اجرای این آیین نامه را به عهده دارد و مکلف اسـت گزارش عملکرد و نحوه اجرای قانون را هر شش ماه یک بار به شورا و مجلس شورای اسلامی ارایه نماید.

معاون اول رییس‌جمهور- محمدرضا رحیمی

اصلاح آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات

مرجع تصویب	مصوبات هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۲/۰۵
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۲/۲۱
شماره ابلاغیه	۲۰۱۱۵/ت۵۲۴۰۴هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰۲/۰۵ به پیشنهاد وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری و به استناد ماده (۱۳) قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات- مصوب ۱۳۸۹- تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانشبنیان و تجاریسازی نوآوریها و اختراعات موضوع تصویبنامه شماره ۱٤۱٦۰۲/ت٤٦٥۱۳ه- مورخ ۱۳۹۱/۰۸/۲۱ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- ماده (۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

الف- عبارت «و نظارت بر اجرای این ماده» حذف می شود.

ب- در بند (الف) عبارت «نماینده رئیس شورا (رئیس)» به عبارت «معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس)» اصلاح می شود.

پ- بند (ج) حذف و عناوین سایر بندها به ترتیب اصلاح و متون زیر به عنوان بندهای (ط) و (ی) و تبصره های (۱)، (۲) و (۳) به این ماده اضافه می شوند:

ی- سه نفر صاحب نظر در حوزه شرکتهای دانشبنیان به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه.

ک- یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رئیس کارگروه.

تبصره ۱- نظارت بر اجرای این ماده بر عهده دبیرخانه شورا می باشد.

تبصره ۲- کارگروه میتواند تا سه نفر از نمایندگان سایر بخشها و سازمانها را به عضویت کارگروه درآورد.

تبصره ۳- فرایند بررسی صلاحیت شرکت های دانش بنیان از زمان تکمیل پرونده باید حداکثر در مدت دو ماه انجام گیرد.

۲- در ماده (۲۸)عبارت «و مناطق ویژه علم و فناوری» پس از عبارت «پارک های علم و فناوری» اضافه می شود.

۳- در ماده (۳۲) واژه «کمتان» به واژه «کتمان» اصلاح می شود.

معاون اول رئیس جمهور- اسحاق جهانگیری

اصلاح آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکتها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات

مرجع تصویب	مصوبات هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۵/۲۴
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۵/۲۴
شماره ابلاغیه	۸۶۸۴۳/ت۵۹۹۳۹هـ

هیأت وزیران در جلسه ۵۲/۱/۱٤۰۱ به پیشنهاد شماره ۸۱۷٦۱/۱۱ مورخ ۲٦/۲/۱٤۰۱ معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و به استناد اصل یکصد وسی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

آیین نامه اجرایی قانون حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تجاری سازی نوآوری ها و اختراعات، موضوع تصویب نامه شماره ۱٤۱٦۰۲/ت٤٦۵۱۳ه- مورخ ۲۱/۸/۱۳۹۱ و اصلاحات بعدی آن به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- در بند (ج) ماده (۱)، عبارت "شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری" به عبارت "شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان" اصلاح و متون زیر به عنوان بندهای (ح) و (ط) به ماده مذکور الحاق می شود:

ح- کارگروه: کارگروه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان، موضوع ماده (٤) این آیین-نامه

ط- معاونت: معاونت علمی و فناوری رییس جمهور

۲- متن زیر به عنوان ماده (۳) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می شود:

ماده ۳- وظایف شورا به شرح زیر است:

الف- سیاستگذاری در خصوص نحوه تشخیص و حمایت از شرکت های دانش بنیان و نظارت بر اجرای قانون.

ب- سیاستگذاری در راستای توسعه اقتصاد دانش بنیان و رفع موانع، تقویت و توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان.

پ- تصویب و ابلاغ طرح های اولویت دار اقتصاد دانش بنیان مرتبط با اقلام راهبردی و طرح های توسعه توانمندی های فناورانه و تولید داخل در حوزه های فعالیت دستگاه های اجرایی.

ت- بررسی و تصویب برنامه های حمایتی دستگاه های اجرایی در انطباق با اهداف قانون و قانون جهش تولید دانش بنیان- مصوب ۱۴۰۱- و تعیین تکالیف آن ها در حمایت و توسعه و بهره گیری از ظرفیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان.

ث- تعیین اهداف کمّی اجرای قانون و تعیین مأموریت دستگاه های اجرایی در تحقق شاخص های اقتصاد دانش بنیان با رعایت قوانین و مقررات مربوط.

ج- تعیین سیاست ها و راهبردهای حمایتی و تشویقی با هدف توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان

چ- سیاستگذاری و نظارت بر توسعه نظام تأمین مالی اقتصاد دانش بنیان با تمرکز بر هم افزایی میان فعالیت های صندوق نوآوری و شکوفایی و صندوق های پژوهش و فناوری و زمینه سازی برای استفاده از منابع صندوق توسعه ملی در توسعه اقتصاد دانش بنیان.

ح- تصویب ساختار فعالیت کارگروه تولید بار اول و سیاستگذاری و نظارت بر عملکرد آن.

خ- تصویب سازوکار تشخیص مصادیق رقابت بین شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و حسب مورد ارجاع موارد تخلف به نهادهای مسئول نظارت و پیگیری.

د- سیاستگذاری در خصوص رفع موانع و توسعه صادرات محصولات دانش بنیان با تأکید بر جهت دهی به کمک های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی موردنیاز؛

ذ- تصویب معیارهای مربوط به اندازه گیری و تقویت سرمایه گذاری بنگاه های بزرگ اقتصادی و بخش خصوصی در تحقیق و توسعه اثربخش و سازوکارهای متناسب با زیست بوم نوآوری و همچنین نظارت بر نحوه تخصیص اعتبار مالیاتی به این بنگاه ها؛

ر- تصویب سازوکارهای مربوط به توسعه سرمایه گذاری سازمان های توسعه ای و بانک ها و موسسات اعتباری در حوزه دانش بنیان با مشارکت صندوق نوآوری و شکوفایی در طرح های توسعه فناوری مصوب؛

ز- تصویب نحوه بهره مندی واحدهای پژوهشی، فناوری و مهندسی مستقر در پارک های علم و فناوری و شهرک های فناوری از مزایای قانون به پیشنهاد وزارتخانه های علوم، تحقیقات و فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ژ- تسهیل فرایندهای توسعه زیرساخت ها و مجوزهای مورد نیاز برای استقرار و فعالیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و فناور با هماهنگی دستگاه های ذی ربط.

تبصره ۱- مصوبات شورا برای دستگاه های اجرایی لازم الاجرا است.

تبصره ۲- دبیرخانه شورا در معاونت تشکیل و جلسات آن حداقل ماهی یکبار برگزار می شود.

۳- با لحاظ تغییر شماره مواد به موجب بند (۲) این تصویب نامه، ماده (٤) به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ٤- به منظور پیشنهاد سیاست ها و اقدامات اجرایی و همچنین پیگیری و اجرای مصوبات شورا و تدوین ساز و کار لازم برای اجرای قانون، کارگروه با ترکیب اعضای زیر تشکیل می شود:

الف- معاون علمی و فناوری رئیس جمهور (رئیس کارگروه).

ب- معاون وزیر علوم، تحقیقات و فناوری.

پ- معاون وزیر دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح.

ت- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت.

ث- معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی.

ج- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی.

چ- معاون وزیر ارتباطات و فناوری اطلاعات.

ح- معاون وزیر جهاد کشاورزی.

خ- معاون وزیر آموزش و پرورش.

د- معاون رییس سازمان برنامه و بودجه کشور.

ذ- معاون بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران.

ر- رییس هیئت عامل صندوق.

ز- دو نفر صاحب نظر در حوزه شرکت های دانش بنیان و پارک های علم و فناوری به پیشنهاد کارگروه و حکم رئیس کارگروه.

ژ- یک نفر صاحب نظر به پیشنهاد اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و حکم رییس کارگروه.

تبصره ۱- نمایندگان سایر دستگاه ها حسب مورد با حق رأی به جلسه دعوت می شوند.

تبصره ۲- دبیر کارگروه با حکم رئیس کارگروه منصوب می شود.

٤- با لحاظ تغییر شماره مواد آیین نامه براساس بندهای (۲) و (۳) این تصویب نامه، یک ماده به شرح زیر به عنوان ماده (٦) الحاق و شماره مواد بعدی به ترتیب اصلاح می شود:

ماده ٦- کارگروه موظف است در چهارچوب سیاست های شورا اقدامات زیر را انجام دهد:

الف- تدوین حوزه های فعالیت های دانش بنیان و معیارهای تشخیص مصادیق و نظارت بر ارزیابی شرکت های دانش بنیان توسط معاونت.

ب- نظارت بر عملکرد دستگاه-ها و معاونت در ارزیابی و حمایت از شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و تدوین و ارایه گزارش های دوره ای به شورا.

پ- شناسایی موانع و مشکلات توسعه شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و پیشنهاد راهکارهای رفع آنها به شورا.

ت- پیگیری اجرای مصوبات شورا توسط دستگاه های اجرایی از جمله شناسایی اقلام راهبردی و اجرای طرح های توسعه توانمندی های فناورانه با تاکید بر توسعه فناوری های سازگار با محیط زیست و تولید داخل در حوزه های فعالیت آنها.

ث- بررسی برنامه های حمایتی موجود و طراحی برنامه های حمایتی جدید در تعامل با دستگاه های اجرایی در چارچوب اهداف قانون و ارایه پیشنهاد به شورا.

ج- بررسی موارد تخلف مربوط به رقابت میان شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان و وزارتخانه ها، سازمان ها و شرکت های دولتی و مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی و گزارش آنها به شورا.

چ- تدوین برنامه های حمایتی در راستای پشتیبانی و رفع موانع توسعه صادرات محصولات دانش بنیان به ویژه با تأکید بر جهت دهی به کمک های فنی و اعتباری خارجی و توسعه ابزارهای مالی مورد نیاز در تعامل با دستگاه های ذی ربط.

ح- تعیین مصادیق سرمایه گذاری مستقیم و غیرمستقیم بنگاه های اقتصادی، سازمان های توسعه ای و بانک ها و مؤسسات اعتباری فقط در طرح های دانش بنیان، تحقیق و توسعه اثربخش و فعالیت های نوآورانه و نظارت بر هزینه کرد تحقیق و توسعه آنها در چارچوب معیارهای مصوب شورا.

خ- اعطا و لغو مجوز، هدایت و نظارت بر فعالیت صندوق های پژوهش و فناوری و تصویب ضوابط فعالیت آنها در چهارچوب اساسنامه و مصوبات شورا.

۵- در ماده (۱۳)، عبارت "وزارت علوم، تحقیقات و فناوری" به واژه "معاونت" اصلاح می شود.

٦- در ابتدای ماده (١٤) (ماده (١٢) قبلی)، عبارت "شهرک های صنعتی دولتی و شهرک های فناوری، شهرک های سلامت، شهرک های کشاورزی،" اضافه می شود.

۷- تبصره (۱) ماده (١٦) (ماده (١٤) قبلی)، به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره۱- دستگاه اجرایی پس از دریافت تأییدیه صلاحیت شرکت ها و مؤسسات دانش بنیان، امتیاز ارزیابی کیفی و فنی آنها را با ضریب ۲/۱ (۱۲۰ درصد)، برای شرکت های دانش بنیان مستقر در مناطق ویژه اقتصادی تا ضریب ۵/۱ (۱۵۰ درصد) و برای شرکت های دانش بنیان فعال در حوزه فناوری های مرتبط با بهبود محیط زیست تا ضریب ۲ (۲۰۰ درصد) محاسبه می نماید. برای شرکت های مستقر در پارک های علم و فناوری و مناطق ویژه علم و فناوری تا ضریب ۵/۱ (۱۵۰ درصد) با تأیید وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و یا وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی حسب مورد قابل افزایش است.

معاون اول رئیس جمهور- محمد مخبر

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون اصلاح مواد ۱ و ۷ قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن

قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۹۹/۱۱/۱۵
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۹/۱۲/۱۸
شماره ابلاغیه	۱۴۹۲۵۴

حجت الاسلام والمسلمین جناب آقای دکتر حسن روحانی

ریاست محترم جمهوری اسلامی ایران

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم (۱۲۳) قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن که با عنوان طرح به مجلس شورای اسلامی تقدیم شده بود، با تصویب در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۹/۱۱/۱۵ و تأیید شورای محترم نگهبان، به پیوست ابلاغ می شود.

رئیس مجلس شورای اسلامی – محمدباقر قالیباف

وزارت امور اقتصادی و دارایی

در اجرای اصل یکصد و بیست و سوم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران به پیوست «قانون اصلاح مواد (۱) و (۷) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی و اصلاحات بعدی آن» که در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی تصویب و در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ به تأیید شورای نگهبان رسیده و طی نامه شماره ٤٣/١٠٠٩٧٦ مورخ ۱۳۹۹/۱۲/۱۳ مجلس شورای اسلامی واصل گردیده، جهت اجرا ابلاغ می گردد.

رئیس جمهور – حسن روحانی

ماده ۱– بندهای (۲۱) و (۲۲) ماده (۱) قانون اجرای سیاست های کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۲۵/۳/۱۳۸۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی آن به شرح زیر اصلاح و بندهای (۲۳) و (۲٤) به آن الحاق می شود:

۲۱– مجوز کسب و کار: هر نوع اجازه الکترونیکی و غیرالکترونیکی اعم از مجوز، پروانه، اجازه نامه، گواهی، جواز، نماد، پاسخ به استعلام، موافقت، تأییدیه یا مصوبه و هر نوع سند مکتوبی است که برای شروع، ادامه، توسعه، انحلال یا بهره برداری فعالیت اقتصادی توسط مراجع ذی ربط صادر می شود.

۲۲ – درگاه ملی مجوزهای کشور: سامانه ای است که مدیریت و راهبری نظام مجوزدهی کشور و نظارت بر صدور مجوزها را بر عهده دارد و پس از لازم الاجراءشدن این قانون، تنها مرجع رسمی مجوزهای کشور محسوب می شود.

۲۳– درگاه تخصصی مجوز کسب و کار: سامانه ای ملی یا استانی که وظیفه مدیریت و راهبری صدور مجوز کسب و کار در حوزه های تخصصی را با دریافت درخواست مجوز از درگاه ملی مجوزهای کشور برعهده دارد.

۲٤– مراجع صادرکننده مجوز: دستگاههای اجرائی موضوع ماده (۸٦) این قانون، ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۸/۷/۱۳۸٦ و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور مصوب ۱/٦/۱۳٦٦، شوراهای اسلامی شهر و روستا، اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعاون ایران و اصناف ایران، تشکلهای اقتصادی و غیراقتصادی، اتحادیه ها، شوراها، مجامع و نظامهای صنفی یا نمایندگان مستقیم یا غیرمستقیم آنها، دستگاههای زیرمجموعه قوه قضائیه و نهادها، مؤسسات و تشکیلات و سازمان های زیر نظر مقام معظم رهبری و سایر مراجع بنا به تشخیص هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار.

ماده ۲– ماده (۷) قانون و تبصره-های آن به شرح زیر اصلاح و شش تبصره به عنوان تبصره های (۸) تا (۱۳) به آن الحاق می شود:

ماده ۷– به منظور تسهیل سرمایه گذاری در ایران، مراجع صدور مجوزهای کسب و کار موظفند شرایط و فرآیند صدور یا تمدید مجوزهای کسب و کار را به نحوی ساده کنند که هر متقاضی مجوز کسب و کار در صورت ارائه مدارک مصرح در درگاه ملی مجوزهای کشور بتواند در حداقل زمان ممکن، مجوز مورد نظر خود را دریافت کند. سقف زمانی برای صدور مجوز در هر کسب و کار، توسط «هیأت مقررات-زدایی و بهبود محیط کسب و کار» تعیین و در درگاه مذکور اعلام می-شود.

تبصره ۱– در صورتی که هر یک از مراجع صادرکننده مجوز کسب و کار از ارائه مجوز در ظرف زمانی تعیین-شده در درگاه یاد-شده امتناع کند، متقاضی مجوز می-تواند علاوه بر ارائه شکایت حضوری یا الکترونیک به مرکز ملی رقابت، کتباً از بالاترین مقام دستگاه اجرائی یا استاندار مربوط، تسریع در صدور مجوز مورد نیاز خود را درخواست کند. در این موارد، بالاترین مقام دستگاه اجرائی یا استاندار مربوط موظف است ظرف حداکثر هفت روز کاری از تاریخ ثبت درخواست، با دعوت از متقاضی صدور مجوز و مراجع صادرکننده مجوز، موضوع را بررسی و در چهارچوب قوانین، زمینه صدور فوری مجوز مورد درخواست را فراهم کند. بالاترین مقام دستگاه اجرائی یا استاندار مربوط موظف است اشخاصی که در صدور مجوز کسب و کار اخلال یا اهمال کرده-اند را به هیأت تخلفات اداری معرفی کند. این اشخاص چنانچه هیأت مذکور تخلفشان را تأیید کند، به مجازات-های مقرر در بندهای «د» به بعد ماده (۹) قانون رسیدگی به تخلفات اداری مصوب ۱۳۷۲/۰۹/۰۷ محکوم می شوند.

تبصره ۲- هر یک از مراجع صادرکننده مجوز کسب و کار موظفند درخواست متقاضیان مجوز کسب و کار را مطابق شرایط مصرح در درگاه مذکور دریافت و بررسی کنند. صادرکنندگان مجوز کسب و کار اجازه ندارند به دلیل «اشباع بودن بازار»، از پذیرش تقاضا یا صدور مجوز کسب و کار امتناع کنند.

امتناع از پذیرش مدارک و درخواست مجوز و تأخیر بیش از ظرف زمانی تعیین-شده در درگاه مذکور در صدور مجوز برای متقاضیانی که مدارک معتبر مصرح در درگاه یادشده را ارائه داده-اند، مصداق اخلال در رقابت موضوع ماده (٤٥) این قانون است.

تبصره ۳- کلیه مراجع صادرکننده مجوز موظفند ظرف چهارماه پس از لازم الاجراءشدن این قانون، نسبت به اظهار عنوان و تکمیل شناسنامه صدور، تمدید، اصلاح و لغو مجوزها بر اساس استاندارد تعیین شده طبق ضوابط قانونی توسط هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار بر روی درگاه ملی مجوزهای کشور به صورت الکترونیکی اقدام کنند. در صورت عدم اظهار و ثبت و تکمیل اطلاعات موضوع این ماده بر روی درگاه مذکور در مهلت زمانی تعیین شده، الزام اشخاص به أخذ مجوزی که اطلاعات آن در این درگاه ثبت نشده، ممنوع است و بالاترین مقام دستگاه اجرائی یا مرجع صادرکننده مجوز و یا مقامات و مدیران مجاز ازطرف وی مسؤول حسن اجرای این ماده هستند. هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار موظف است پس از بارگذاری اطلاعات مربوط به مجوزها توسط مراجع صادرکننده مجوز، ظرف شش ماه نسبت به تعیین سقف زمانی صدور مجوز در هر کسب و کار و شرایط و مراحل صدور مجوز اقدام و در درگاه ملی مجوزهای کشور منتشر نماید.

این هیأت هر ماه حداقل یک بار به ریاست وزیر امور اقتصادی و دارایی و با حضور دادستان کل کشور، رئیس سازمان بازرسی کل کشور، رئیس دیوان محاسبات کشور یا نمایندگان تام الاختیار آنان، دو نماینده مجلس شورای اسلامی، رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق تعاون مرکزی ایران، رئیس اتاق اصناف ایران و حسب مورد نماینده دستگاه اجرائی ذی ربط موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری و ماده (۵) قانون محاسبات عمومی کشور و دارندگان ردیف و عنوان در قانون بودجه سنواتی مربوط، تشکیل می -شود. این هیأت موظف است حداکثر تا مدت سه -ماه پس از ابلاغ این قانون، شرایط و مراحل صدور مجوزهای کسب و کار در مقررات، بخشنامه -ها، آیین نامه -ها و مانند اینها را به نحوی تسهیل و تسریع نماید و هزینه های آن را به نحوی تقلیل دهد که صدور مجوز کسب و کار در کشور با حداقل هزینه و مراحل آن ترجیحاً به صورت آنی و غیرحضوری و راه اندازی آن کسب و کار در کمترین زمان ممکن صورت پذیرد. مصوبات هیأت مذکور در مورد بخشنامه -ها، دستورالعمل -ها و آیین -نامه -ها پس از تأیید وزیر امور اقتصادی و دارایی و در مورد تصویب-نامه - های هیأت وزیران پس از تأیید هیأت وزیران برای کلیه مراجع صدور مجوزهای کسب و کار و کلیه دستگاهها و نهادها که در صدور مجوزهای کسب و کار نقش دارند لازم الاجراء می باشد.

فعالیت این هیأت پس از انجام تکالیف مذکور نیز استمرار یافته و در صورتی که تحقق این اهداف به اصلاح قوانین نیاز داشته باشد، هیأت مذکور موظف است پیشنهادهای لازم را برای اصلاح قوانین تهیه و به مراجع مربوطه ارائه کند.

۱- در مواردی که تصمیمات هیأت مقررات زدایی در جهت بهبود محیط کسب و کار و تسهیل صدور مجوزها، نیازمند تصویب هیأت وزیران است، وزیر امور اقتصادی و دارایی موظف است ظرف دوهفته، تصمیمات هیأت را برای هیأت وزیران ارسال کند. هیأت وزیران موظف است پیشنهادهای این هیأت را حداکثر ظرف چهل و پنج روز رسیدگی و نسبت به آنها تصمیم گیری کند.

۲- دبیرخانه هیأت مستقر در وزارت امور اقتصادی و دارایی (مرکز ملی مطالعات، پایش و بهبود محیط کسب و کار) است. دبیر هیأت از بین افراد مورد وثوق و امین به انتخاب و حکم وزیر امور اقتصادی و دارایی منصوب می شود.

تبصره ٤- کلیه مراجع صادرکننده مجوز موظفند حداکثر ظرف یک سال پس از لازم الاجراءشدن این قانون، ثبت درخواست و صدور کلیه مجوزهای خود را به صورت الکترونیکی(غیرکاغذی)، بر اساس اولویت تعیین شده توسط دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار، مطابق جزئیات مندرج در شناسنامه مصوب و از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور انجام دهند. اقدام به صدور مجوز و ارائه خدمات خارج از موارد ثبت شده در این درگاه توسط مراجع صادرکننده مجوز به متقاضیان پس از مهلت مذکور ممنوع است و شورای رقابت موظف است حسب گزارش دبیرخانه هیأت مذکور و یا شکایت ذی نفع، نسبت به موضوع رسیدگی و بر اساس مقررات مربوط اتخاذ تصمیم کند.

پس از راه اندازی درگاه مذکور، تغییر در شرایط صدور یا تمدید مجوزهای کسب و کار چنانچه در جهت تسهیل صدور و تمدید مجوزها باشد، بلافاصله به دستور رئیس هیأت در درگاه یادشده اعمال می-شود و چنانچه تغییر، شامل افزایش مراحل یا مدارک مورد نیاز و به هر نحو، مشکل کردن صدور یا تمدید باشد، شرایط جدید باید از شش-ماه قبل از اجراء، در این درگاه اعلام شود.

مراجع صادرکننده مجوز کسب و کار حق ندارند حتی با توافق متقاضی مجوز، هیچ شرط یا مدرکی یا هزینه-ای بیش از آنچه در درگاه مربوطه تصریح شده، از متقاضی دریافت مجوز کسب-و-کار مطالبه کنند. تخلف از حکم این تبصره مشمول مجازات موضوع ماده (٦٠٠) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی (تعزیرات و مجازات-های بازدارنده) مصوب ۱۳۷۵/۰۳/۰۲ است.

۱- کلیه مراجع صادرکننده مجوز مکلفند استعلامات الکترونیکی مرتبط با صدور، تمدید، اصلاح و لغو مجوزها را با شرایط مورد نیاز درگاه ملی مجوزهای کشور در اختیار دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار قرار دهند.

۲- مراجع صـدور مجوز حق ندارند در کل فرآیند انجام کار، مدارک و اسـتعلامات را به صـورت تکراری برای صدور یک عنوان مجوز از متقاضی دریافت دارند.

۳- کلیه درگاههای تخصصی مجوز (ملی - استانی) با حفظ موجودیت، مکلفند درخواست و صدور مجوز خود را فقط از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور انجام دهند.

٤- راهبری و مدیریت درگاه ملی مجوزهای کشور با دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار اسـت و کلیه امور مرتبط با سـخت افزار، نرم افزار، زیرسـاخت و امنیت آن توسـط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات تأمین می شـود. وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف اسـت در حوزه تأمین زیرسـاخت، سـخت افزار، نرم افزار و بسـتر امنیتی و فنی داده ها، بر اسـاس انتظارات اعلامی وزارت امور اقتصـادی و دارایی اقدام نماید. بار مالی احتمالی ناشـی از ارائه فعالیت مزبور توسـط وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات، از محل قانون اجازه تعیین و وصـول حق امتیاز فعالیت بخش غیردولتی در زمینه پسـت و مخابرات مصوب ۱۳۹۲/۰۹/۰۵ تأمین می شود.

۵ - نحوه فعالیت درگاه ملی مجوزهای کشـور ظرف سـه ماه با پیشـنهاد دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار به تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی می رسد و برای تمامی مراجع صادرکننده مجوز لازم الاجراء است.

تبصره ۵ - از تاریخ تصویب این قانون، وظایف و اختیارات کارگروه موضوع ماده(٦٢) قانون برنامه پنجساله پنجم توسـعه جمهوری اسـلامی ایران مصـوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۵ به هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسـب وکار موضـوع قانون اصلاح مواد (۱)، (٦) و (۷) قانون اجـــرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی مصوب ۱۳۹۳/۰٤/۰۱ منتقل می شود و ماده (٦٢) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران لغو می شود.

تبصـره ٦ - در مورد آن دسـته از فعالیت -های اقتصـادی که نیازمند أخذ مجوز از دسـتگاههای متعدد می -باشـند، دسـتگاه اصـلی موضـوع فعالیت، وظیفه مدیریت یکپارچه، هماهنگی و اداره امور أخذ و تکمیل و صدور مجوز را بر عهده خواهد داشت و از طریق ایجاد پنجره واحد به صورت حقیقی یا در فضای مجازی با مشـارکت سـایر دسـتگاههای مرتبط به گونه ای اقدام می نماید که ضـمن رعایت اصـل همزمانی صـدور مجوزها، سـقف زمانی مورد نظر برای صـدور مجوز از زمان پیش بینی شـده توسـط هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب-وکار تجاوز ننماید.

در ایجاد فرآیند پنجره واحد، دسـتگاههای فرعی صـدور مجوز موظفند نسـبت به ارائه خدمات از طریق اسـتقرار نماینده تام الاختیار در محل پنجره های واحد و یا در فضـای مجازی اقدام و همکاری لازم را به-عمل آورند. دسـتورالعمل های مربوطه شـامل رویه ها و ضـوابط و نحوه برخورد با متخلفان (بر اسـاس قوانین و مقررات)، که به تأیید هیأت وزیران رسیده است و همچنین فهرست دستگاههای اصلی در صدور

مجوز در فعالیت های مختلف متناسب با شرایط توسط هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب-وکار موضوع ماده(۳) قانون اصلاح مواد (۱)، (٦) و (۷) قانون اجرای سیاستهای کلی اصل چهل و چهارم (٤٤) قانون اساسی تهیه و ابلاغ می شود. از تاریخ تصویب این قانون، ماده (۷۰) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران لغو می شود.

تبصره ۷- مصوبات کمیته مذکور در ماده (۷٦) قانون برنامه پنجساله پنجم توسعه جمهوری اسلامی ایران که مرتبط با وظایف و اختیارات هیأت مقررات-زدایی و بهبود محیط کسب-وکار می باشد، به این هیأت ارسال می شود.

تبصره ۸ - ایجاد هرگونه مجوز جدید حسب قوانین و مقررات مربوط تابع احکام این ماده بوده و مراجع مسؤول و ذی ربط مجوز مکلفند ظرف یک ماه پس از تعریف مجوز جدید، ضمن اعلان رسمی مراتب به دبیرخانه هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب- و کار، نسبت به ثبت عنوان و تکمیل شناسنامه صدور، تمدید، اصلاح و لغو مجوز جدید بر اساس استاندارد پیاده سازی شده بر روی درگاه ملی مجوزهای کشور اقدام نمایند. هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار موظف است ظرف دوماه پس از بارگذاری اطلاعات مربوط به مجوز جدید در درگاه ملی مجوزهای کشور، نسبت به انجام تکالیف خود در خصوص بررسی و تأیید آن اقدام نماید.

تبصره ۹- مراجع صادرکننده مجوز مکلفند آن دسته از مجوزهای کسب و کار را که می توان اعلان متقاضی را جایگزین صدور مجوز کرد، شناسایی و با تصویب هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار اعلام کنند. در این گونه موارد، ثبت اعلان متقاضی در درگاه تخصصی مجوز کسب و کار به منزله صدور مجوز خواهد بود. هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار می تواند موارد موضوع این تبصره را رأساً شناسایی و مراجع صادرکننده مجوز را مکلف به جایگزینی ثبت اعلان به جای صدور مجوز کند.

همچنین مراجع صادرکننده مجوز مکلفند فهرست کسب و کارهای زیرمجموعه خود اعم از نیازمند مجوز یا نیازمند ثبت اعلان را به همراه اسامی و نشانی صاحبان آن کسب و کار به تفکیک استانی و شهرستانی و به صورت داده باز در پایگاه اطلاع رسانی خود منتشر و به صورت مستمر آن را به روز کنند.

تبصره ۱۰- دستگاههای زیرمجموعه قوای سه گانه و اتاقهای بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، تعاون ایران و اصناف ایران و تشکل های کارفرمایی و کارگری ذی ربط حسب مورد مکلفند برنامه اجرائی – عملیاتی ارتقای رتبه و امتیاز ایران در شاخص سهولت انجام کسب و کار را که به تصویب هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار می رسد، اجراء و گزارش خود از نحوه اجرای این برنامه را هرساله و تا پایان اردیبهشت ماه سال بعد به دبیرخانه هیأت مذکور ارائه کنند.

تبصره ۱۱- وزیر امور اقتصادی و دارایی و رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور به اعضای شورای مذکور در ماده (۱) قانون نحوه پیگیری تحقق سیاست های کلی اقتصاد مقاومتی مصوب ۱۳۹٤/۰۳/۰۵ اضافه می

شوند. دبیرخانه این شورا و کارگروه موضوع ماده (۲) قانون مذکور، بدون ایجاد و توسعه هرگونه تشکیلات، در سازمان برنامه و بودجه کشور تشکیل می شود و گزارش فعالیت های این شورا و کارگروه به صورت مشترک توسط سازمان مذکور و وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و توسط وزارت یادشده به صورت شش ماهه به مجلس شورای اسلامی تقدیم می شود. پیشنهادهای این شورا و کارگروه در حوزه وظایف و اختیارات هیأت مقررات زدایی و بهبود محیط کسب و کار از طریق وزیر امور اقتصادی و دارایی در این هیأت مطرح و اتخاذ تصمیم می شود.

تبصره ۱۲- مفاد این ماده علاوه بر مراجع صادرکننده مجوز، شامل آن دسته از فعالیت های دستگاهها و مراجع مصرح در ماده (۲۹) قانون برنامه پنجساله ششم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱٤ از جمله وزارتخانه های آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و فرهنگ و ارشاد اسلامی و مؤسسات، مراکز، نهادها و کانون های حرفه ای و تخصصی دولتی و غیردولتی و همچنین خدمات قوه قضائیه و دستگاههای زیرمجموعه آن خواهد بود. سازمان سرمایه گذاری و کمکهای اقتصادی و فنی ایران موظف است اطلاعات مربوط به فرصتهای سرمایه گذاری در کشور را از طریق درگاه ملی مجوزهای کشور در اختیار متقاضیان قرار دهد.

تبصره ۱۳- اجرای این ماده در خصوص مؤسسات، نهادها و سازمان هایی که تحت نظر مقام معظم رهبری هستند، با إذن ایشان جایز است و در دستگاههای زیرمجموعه قوه قضائیه منوط به موافقت رئیس آن قوه است و در مواردی که وظایف و فعالیت های دستگاهها در مورد احکام این ماده، دارای طبقه بندی اطلاعاتی و امنیتی باشد، منوط به تصویب شورای عالی امنیت ملی است.

قانون فوق مشتمل بر دو ماده در جلسه علنی روز چهارشنبه مورخ پانزدهم بهمن ماه یکهزار و سیصد و نود و نه مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۳۹۹/۱۱/۲۹ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی – محمدباقر قالیباف

جمهوری اسلامی ایران
قوه قضائیه
سازمان بازرسی کل کشور

قانون مبارزه با قاچاق کالا وارز مصوب ۱۳۹۲ با اصلاحات

به همراه آیین نامه های اجرایی مربوطه

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ با اصلاحات و الحاقات سال ۱۴۰۰

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۳۹۲/۱۰/۰۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۲/۱۰/۱۸
شماره ابلاغیه	-

فصل اول - تعاریف، مصادیق و تشکیلات

ماده ۱- اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قاچاق کالا و ارز: هر فعل یا ترک فعلی است که موجب نقض تشریفات قانونی مربوط به ورود و خروج کالا و ارز گردد و بر اساس این قانون و یا سایر قوانین، قاچاق محسوب و برای آن مجازات تعیین شده باشد، در مبادی ورودی یا هر نقطه از کشور حتی محل عرضه آن در بازار داخلی کشف شود.

ب- کالا: هر شیء که در عرف، ارزش اقتصادی دارد.

پ- ارز: پول رایج کشورهای خارجی، اعم از اسکناس، مسکوکات، حوالجات ارزی و سایر اسناد مکتوب یا الکترونیکی است که در مبادلات مالی کاربرد دارد.

ت- تشریفات قانونی: اقداماتی از قبیل تشریفات گمرکی و بانکی، اخذ مجوزهای لازم و ارائه به مراجع ذی ربط است که اشخاص موظفند طبق قوانین و مقررات به منظور وارد یا خارج کردن کالا یا ارز، انجام دهند.

ث- کالای ممنوع: کالایی که صدور یا ورود آن به موجب قانون ممنوع است.

ج- کالای مجاز مشروط: کالایی که صدور یا ورود آن علاوه بر انجام تشریفات گمرکی حسب قانون نیازمند به کسب مجوز قبلی از یک یا چند مرجع ذی ربط قانونی است.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- هرگاه کالایی به موجب صلاحیت اعطائی قانون، بر اساس مصوبات هیأت وزیران یا سایر مراجع قانونی بنا به مقتضیات و شرایط خاص، صدور یا ورود آن ممنوع شود، در حکم کالای مجاز مشروط است و حسب مورد مجازات جرائم و تخلفات مربوطه، حداکثر مجازات مربوط به کالای مجاز مشروط است.

چ- کالای مجاز: کالایی است که صدور یا ورود آن با رعایت تشریفات گمرکی و بانکی، نیاز به کسب مجوز ندارد.

ح- ارزش کالای قاچاق ورودی: عبارت است از ارزش سیف کالا (مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل و نقل)، به اضافه حقوق ورودی زمان کشف و سایر هزینه هایی که به آن کالا تا محل کشف تعلق می گیرد که بر اساس بالاترین نرخ ارز اعلامی توسط بانک مرکزی در زمان کشف محاسبه می شود.

خ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- ارزش کالای قاچاق خروجی: عبارت است از قیمت آزاد کالا در نزدیکترین بازار داخلی عمده فروشی محل کشف به اضافه هزینه هایی مانند عوارض ویژه صادراتی و کلیه یارانه هایی که به آن کالا تعلق می گیرد.

تبصره- فهرست و ارزش کالای قاچاق خروجی مربوط به فرآورده های نفتی و محصولات پتروشیمی حسب مورد متناسب با بالاترین قیمت خرید کالا در بازارهای هدف و یا بر اساس بالاترین نرخ ارز رسمی کشور و سایر عوامل مؤثر توسط وزارت نفت و ستاد اعلام می شود.

د- بهای ارز: بالاترین نرخ اعلامی ارز که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمان کشف اعلام می گردد.

ذ- شناسه کالا: شناسه ای چند رقمی که مبتنی بر یک نظام جامع طبقه بندی کالا است و مشخصات ماهوی هر قلم کالا احصاء و در یک سامانه ثبت می شود و به صورت رمزینه (بارکد) و یا نظایر آن بر روی کالا نصب یا درج می گردد.

ر- شناسه رهگیری: شناسه ای چند رقمی مبتنی بر شناسه کالا است و به منظور منحصر به فرد نمودن هر واحد کالا به کلیه کالاهای دارای بسته بندی با ابعاد مشخص اختصاص می یابد. ماهیت، مالکیت و موقعیت کالا در هر نقطه از زنجیره تأمین مبتنی بر این شناسه قابل استعلام و رهگیری است و در قالب یک رمزینه بر روی کالاهای مزبور نصب یا درج می شود.

ز (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکر شده از حیث نوع، جنس، تعداد، وزن یا سایر خصوصیات با محموله مکشوفه (اعم از فیزیکی یا سندی) یا کالای مندرج در اظهارنامه تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- علاوه بر مواردی که در بندهای «ج» و «ح» ماده (۱۱۳) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲ /۸ /۱۳۹۰ و اصلاحات بعدی آن، قاچاق محسوب می شود، وجود هرگونه کالای اضافی هم نام یا هم نوع به میزان بیش از پانزده درصد (۱۵ ٪) در واحد کالا از قبیل تعداد یا وزن یا حجم همراه کالای اظهار شده نیز قاچاق محسوب می شود. مغایرت پانزده درصد (۱۵ ٪) یا کمتر از آن قبل از ترخیص، در صورتی که کالا ممنوع نبوده و به موجب این قانون یا قوانین دیگر قاچاق محسوب نشود، حسب مورد مشمول حداکثر ضمانت اجرای مقرر در ماده (۱۰۸) یا ماده (۱۱۰) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲ /۸ /۱۳۹۰ و اصلاحات بعدی آن است.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- میزان مغایرت تا پانزده درصد (۱۵ ٪) موضوع تبصره (۱) بند «ز» صرفاً درخصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هرگونه مغایرت به هر میزان درخصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می-شود.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- درخصوص کالای اضافی غیر هم نوع یا غیر هم نام، هرگونه مغایرت به هر نحو، از قبیل تعداد یا وزن یا جنس، چه قبل و چه بعد از ترخیص، قاچاق محسوب می شود. کالای

اضافی در این قانون و قانون امور گمرکی، اعم از آن است که محموله مکشوفه به میزان واحد کالای مندرج در اظهارنامه باشد یا نباشد.

ژ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- اسناد مثبته گمرکی: عبارت است از اصل یا تأییدیه الکترونیکی سند پروانه ورود گمرکی، پته گمرکی، قبض سپرده موجب ترخیص کالا، حواله فروش و یا قبض خرید کالای متروکه، ضبطی و بلاصاحب، پروانه عبور (ترانزیت)، پروانه مرجوعی، پروانه ورود موقت، پروانه ورود موقت برای پردازش، پته عبور، پروانه کران بری (کابوتاژ) دفترچه حمل و نقل جاده ای بین المللی (کارنه تیر) و دفترچه عبور گمرکی وسایل نقلیه (کارنه دو پاساژ) که به تأیید گمرک رسیده باشند، پروانه صادراتی، پروانه صدور موقت و کارت مسافری صادره توسط مناطق آزاد تجاری و صنعتی و کارت هوشمند که توسط گمرک تکمیل و تأیید می شود مشروط بر اینکه مشخصات مذکور در این اسناد با مشخصات کالا از هر حیث تطبیق نماید و فاصله بین تاریخ صدور سند و تاریخ کشف کالا با توجه به نوع کالا و نحوه مصرف آن متناسب باشد.

اسناد گمرکات کشورهای خارجی و یا اسنادی که دلالتی بر ورود و یا صدور قانونی کالا از کشور ندارند، اسناد مثبته گمرکی تلقی نمی شوند.

س- قاچاق سازمان یافته: جرمی است که با برنامه ریزی و هدایت گروهی و تقسیم کار توسط یک گروه نسبتاً منسجم متشکل از سه نفر یا بیشتر که برای ارتکاب جرم قاچاق، تشکیل یا پس از تشکیل، هدف آن برای ارتکاب جرم قاچاق منحرف شده است صورت می گیرد.

ش (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- قاچاقچی حرفه ای: شخصی است که بیش از سه بار مرتکب قاچاق شود، اعم از اینکه در هر مرتبه تعقیب شده یا نشده باشد و ارزش کالا یا ارز قاچاق در هر مرتبه بیش از یکصد میلیون ریال باشد.

ص- دستگاه کاشف: دستگاه اجرائی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری است که به موجب این قانون و سایر قوانین و مقررات، وظیفه مبارزه با قاچاق کالا و ارز و کشف آن را برعهده دارد.

ض- دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت: هر یک از دستگاههای اجرائی است که به موجب قوانین یا شرح وظایف مصوب، موظف به وصول درآمدهای دولت می باشد.

ط- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع این قانون است.

ماده ۲ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- علاوه بر مصادیقی که در قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن ذکر شده است، موارد زیر نیز قاچاق محسوب می شود:

الف (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- برنگرداندن کالای اظهار شده به عنوان خروج موقت یا کران بری به کشور به ترتیب مقرر در قانون امور گمرکی

تبصـــره (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مصـــادیق موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و مواردی که عدم ورود کالا عمدی نیسـت، با پیشـنهاد وزارت امور اقتصـادی و دارایی و ظرف سـه ماه از تاریخ لازم الاجراء شـدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ب (اصـلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- اضـافه کردن کالا به محموله عبوری (ترانزیتی) خارجی و تعویض یا کاهش محموله های عبوری اعم از رویه عبور داخلی و خارجی در داخل کشور

پ (اصـــلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- اظهار کالا به گمرک و یا ترخیص یا خروج کالا از اماکن گمرکی با ارائه مجوزها یا اسناد جعلی و یا مجوزهای باطل یا منقضی یا تکراری یا خلاف واقع یا متعلق به غیر یا تحصیل شده از طریق تبانی و یا تقلب

تبصره (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- منظور از مجوزهای مذکور در این بند به شرح زیر است:

۱- مجوز باطل: مجوزی که به هر دلیل، بطلان یا عدم اعتبار یا عدم امکان دریافت آن به هر طریق اعلام و یا ثبت شده باشد؛

۲- مجوز منقضی: مجوزی که زمان اعتبار آن به اتمام رسیده باشد؛

۳- مجوز تکراری: مجوزی که قبلاً از آن استفاده شده باشد. مجوزهای دارای سقف معین، به میزان مستهلک شده تکراری محسوب می شوند؛

٤ - مجوز خلاف واقع: مجوزی که مندرجات آن با واقع منطبق نباشد؛

۵ - مجوز متعلق به غیر: مجوزی که به اعتبار صـلاحیت شـخصـی صـادر شـده و ارائه کننده، غیر از شـخص صالح و نماینده وی باشد.

٦ - مجوز تحصیل -شـده از طریق تبانی و یا تقلب: مجوزی که با پرداخت رشوه یا اعمال نفوذ برای صدور غیرقانونی مجوز، رخنه رایانه ای (هک)، وارد کردن متقلبانه داده در سـامانه ها، دسـترسـی غیرمجاز یا نظایر اینها تحصیل شده باشد.

ت- تعویض کالای صـادراتی دارای پروانه، مشـروط بر شـمول حقوق و عوارض ویژه صـادراتی برای کالای جایگزین شده

ث (اصـــلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- ورود کالای موضـــوع بند (ر) ماده (۱۲۲) قانون امور گمرکی مصـــوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ به داخل کشور، اعم از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و سایر نقاط کشور

ج- اظهار کالای وارداتی با نام یا علامت تجاری ایرانی بدون اخذ مجوز قانونی از مراجع ذی ربط با قصـــد متقلبانه

چ- واردات کالا به صـورت تجاری با اسـتفاده از تسـهیلات در نظر گرفته شـده در قوانین و مقررات مربوط برای کالاهای مورد مصرف شخصی مانند تسهیلات همراه مسافر، تعاونیهای مرزنشینی و ملوانی در صورت عدم اظهار کالا به عنوان تجاری به تشخیص گمرک

ح (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مشمول تسهیلات قانون ساماندهی مبادلات مرزی از استان مرزی بدون رعایت تشریفات قانونی یا تجمیع تجاری این کالاها یا تجمیع تجاری کالاهای مسافری

خ (منسوخه ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- عدم رعایت ضوابط تعیین شده از سوی دولت یا نداشتن مجوزهای لازم از بانک مرکزی برای ورود، خروج، خرید، فروش یا حواله ارز

د- عرضه کالا به استناد حواله های فروش سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و یا سایر دستگاهها مشروط بر عدم مطابقت با مشخصات حواله

ذ (اصلاحی ۱۳۹۲/۱۰/۰۳)- عرضه کالاهای وارداتی فاقد شناسه کالا و شناسه رهگیری در سطح خرده فروشی با رعایت ماده (۱۳) این قانون.

ر- هر گونه اقدام به خارج کردن کالا از کشور، برخلاف تشریفات قانونی به شرط احراز در مراجع ذی صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود

ز- سایر مصادیق قاچاق به موجب قوانین دیگر

ماده ۲ مکرر (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- موارد زیر قاچاق ارز محسوب می شود:

الف (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- ورود ارز به کشور یا خروج ارز از کشور، بدون رعایت ضوابط مربوط که در حدود اختیارات قانونی توسط شورای پول و اعتبار تعیین می شود.

ب (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- هرگونه اقدام به خروج ارز از کشور بدون رعایت ضوابط مربوط که در حدود اختیارات قانونی توسط شورای پول و اعتبار تعیین می شود.

پ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- انجام معامله ارزی در کشور، تحت هر عنوان نظیر خرید، فروش، حواله، معاوضه یا صلح، مگر آنکه حداقل یکی از طرفین معامله، صرافی مجاز، بانک یا مؤسسه مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی باشد. حکم این بند شامل مواردی است که در زمان انجام معامله، حداقل یکی از طرفین در کشور باشند.

معاملاتی که با مجوز بانک مرکزی و در حدود ضوابط تعیین شده این بانک توسط اشخاصی نظیر واردکنندگان و صادرکنندگان و معامله گران در بورس های کالایی صورت می گیرد، از شمول این بند و بند «ت» این ماده خارج است.

ت (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- هرگونه معامله ارز توسط صرافی یا غیر آن که تحویل ارز و ما به ازای آن به روز یا روزهای آینده موکول شده ولی منجر به تحویل ارز نمی شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز بوده است.

ث (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- انجام کارگزاری خدمات ارزی در داخل کشور برای اشخاص خارج از کشور، بدون داشتن مجوز انجام عملیات صرافی از بانک مرکزی.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- کارگزار، شخصی است که ما به- ازای ارز معامله شده را در کشور دریافت می نماید.

ج (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی یا ثبت ناقص یا خلاف واقع اطلاعات مربوط به معاملات مذکور در این سامانه توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی - اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی.

چ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- عدم ارائه صورت حساب خرید معتبر یا ارائه صورت حساب خرید خلاف واقع یا دارای اطلاعات ناقص به مشتری توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی - اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی

ح (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- عرضه، حمل یا نگهداری ارز فاقد صورتحساب خرید معتبر یا فاقد مجوز ورود توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی - اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. ورود ارز به کشور تا سقف تعیینی توسط بانک مرکزی از شمول این بند خارج است. مالکان ارز درخصوص ارزهایی که قبل از لازم الاجراء شدن این قانون در اختیار داشته لند و مازاد بر میزان معافیت ارز قابل حمل و نگهداری اعلامی از سوی بانک مرکزی و فاقد صورتحساب معتبر موضوع تبصره (۲) این ماده است، مکلفند ظرف سه ماه نسبت به ثبت اطلاعات در سامانه مذکور در تبصره (۳) این ماده اقدام کنند.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- صرافی، شخص حقوقی است که از بانک مرکزی مجوز انجام عملیات صرافی أخذ نموده است. مجوز صرافی قائم به شخص حقوقی صرافی است و به هیچ طریقی قابل واگذاری یا توکیل به غیر نیست.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- منظور از صورتحساب خرید معتبر، رسید سامانه ارزی حاوی اطلاعاتی نظیر شناسه پیگیری، طرفین معامله، میزان و زمان انجام معامله است که شماره مسلسل ارزهای موضوع معامله نیز ضمیمه آن می باشد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- بانک مرکزی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن قانون دسترسی مستمر و بر خط صرافی ها، بانکها و مؤسسات مالی - اعتباری به سامانه ارزی را جهت ثبت معاملات با قابلیت واردکردن اطلاعات مندرج در تبصره (۲) این ماده فراهم نماید.

تبصره ٤ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- بانک مرکزی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون با رعایت ملاحظات شورای عالی امنیت ملی، نسبت به انتشار فهرست صرافی های مجاز و تشریفات قانونی و مسیرهای مجاز ورود و خروج ارز در روزنامه رسمی کشور و درگاه اینترنتی بانک مرکزی اقدام نماید. هرگونه تغییرات بعدی نیز باید توسط بانک مرکزی از طرق مزبور فوراً به اطلاع عموم برسد.

تبصره ٥ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- تخلف از سایر ضوابط ارزی که شورای پول و اعتبار در حدود اختیارات قانونی تعیین کرده است و فاقد وصف مجرمانه بوده و در این قانون یا سایر قوانین ضمانت اجرائی برای آن ذکر نشده است به شرط احراز علم و عمد در مراجع ذی صلاح با استناد به قرائن و امارات

موجود، صـرفاً تخلف محسـوب و مرتکب به جریمه نقدی معادل یک چهارم موضـوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (٦٩) این قانون محکوم می شود. وارد کردن، خارج کردن و یا اقدام به خارج کردن وجه رایج ایران، بدون رعایت ضـوابط تعیینی شـورای پول و اعتبار که در حدود اختیارات قانونی این شـورا تعیین شـده اسـت، به شـرط احراز علم و عمد در مراجع ذی-صـلاح با اسـتناد به قرائن و امارات موجود، نیز مشمول جریمه تخلف اخیر می شود.

تبصره ٦ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کلیه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظفند ارز مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سـایر ارزها را به بانک مرکزی بفروشـند و یا با تأیید بانک مرکزی نسـبت به فروش آن به سـایر اشـخاص اقدام یا جهت تأمین ارز واردات کالای خود یا بازپرداخت بدهی تسـهیلات ارزی استفاده نمایند. متخلف علاوه بر الزام به ایفای تعهد موضوع تخلف، به جریمه نقدی معادل یک پنجم موضـوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت های موضـوع ماده (٦٩) این قانون محکوم می شـود. در صورت عدم ایفای تعهد ظرف سه-ماه از زمان ابلاغ حکم قطعی، معادل ارزش تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان صـدور حکم، به جریمه نقدی مرتکب افزوده می شـود. تخلف موضـوع این تبصره صرفاً در مواردی که ارزش موضوع تخلف بیشتر از سه میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۳) یورو یا معادل آن به سایر ارزها باشـد، می تواند با تحقق شـرایط مربوط، مشـمول عناوین سـازمان یافته وحرفه ای موضـوع این قانون قرار گیرد. در صـورتی که عدم رفع تعهد موضـوع این تبصـره و تبصـره های (٥) و (٧) با تشـخیص مرجع رسـیدگی به علت قوه قاهره (حادثه خارجی غیرقابل پیش بینی و غیرقابل دفع) باشـد، محکومیت موضوع این تبصره ها اعمال نمی شود.

آیین نامه اجرائی این تبصـره شـامل مواردی از قبیل مهلت رفع تعهد که بیش از یک سـال نیسـت و شـرایط تمدید آن تا حداکثر سه ماه، موارد مشمول معافیت تا سقف سی هزار (۰۰۰ /۳۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سال و معافیت کالای موضوع ماده (٦٥) قانون امور گمرکی، میزان تعهد که کمتر از شصت درصد (٦٠ ٪) ارزش ارزی صـادرات نیسـت، اولویت بندی و نحوه انتخاب یک یا ترکیبی از روشـهای رفع تعهد و تعیین سامانه های اجرائی این تبصره، توسط بانک مرکزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و ظرف یک-ماه از تاریخ لازم الاجراء شـدن این قانون به تصـویب هیأت وزیران می رسـد. در هر صـورت، برخورداری از کلیه معافیت های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات و هرگونه جایزه و مشوق های صادراتی به تناسب میزان ایفای تعهد موضوع این تبصره است.

اعمال محدودیت های موضـوع این تبصـره تا ابتدای سـال بعد از زمانی که ارزش سـالانه صـادرات غیرنفتی طبق اعلام وزارت صـنعت، معدن و تجارت، به بیش از یک ممیز هشـت دهم (۸ /۱) برابر ارزش سـالانه واردات کشور برسد، قابل اجراء است .

تبصـره ۷ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- درخصـوص عدم رفع تعهد ارزی موضـوع ماده (۱۰) قانون تعزیرات حکومتی در صـورتی که تا مبلغ صـد میلیارد(۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰۰) ریال بر اسـاس بالاترین نرخ اعلامی

بانک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از شش ماه تا یکسال، به جریمه نقدی معادل دوبرابر کسری یا عدم رفع تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می‌شود. در صورتی که مبلغ عدم رفع تعهد ارزی معادل صد میلیارد (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا بیش از آن بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از یک تا ده سال، به حبس تعزیری درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱ /۲/ ۱۳۹۲ و جزای نقدی به میزان معادل دوبرابر کسری یا عدم رفع تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می شود. در صورتی که رفع تعهد ارزی و یا هرگونه اقدام به این منظور، با استفاده از اسناد جعلی یا خلاف واقع باشد و یا از طریق بیش بود ارزش اظهاری کالا و یا بیش اظهاری در تعداد یا مقدار کالا به گمرک و یا مغایرت در کالای اظهار شده یا مکشوفه با کالای موضوع تعهد باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و ابطال دائم کارت بازرگانی، به حبس تعزیری درجه چهار موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی و جزای نقدی به میزان معادل سه برابر کسری یا عدم رفع تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می شود. در موارد تعدد عدم رفع تعهد، ملاک برای شمول این تبصره جمع مبالغ است و تعدد جرم مانع از حرفه ای محسوب شدن مرتکب نیست.

شخصی که جهت واردات کالا، ارز موضوع تبصره (٦) این ماده را دریافت کرده و یا از روش «تأمین ارز واردات کالای خود» استفاده نموده است نیز مشمول احکام این تبصره می باشد.

تبصره ۸ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- شورای عالی امنیت ملی، می تواند حسب ضرورت یا مصالح کشور موارد و مصادیقی را از شمول این ماده و تبصره های آن به صورت موقت یا دائم مستثنی نماید.

ماده ۳ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- به منظور سیاستگذاری در حوزه امور اجرائی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز و برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت در این موارد، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، جهادکشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاونان ذی ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر و رؤسای سازمان های تعزیرات حکومتی، جمع آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، فرمانده کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای کل بانک مرکزی، بیمه مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران، رئیس مرکز آمار ایران، رئیس سازمان

برنامه و بودجه کشور، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق اصناف ایران، رئیس اتاق تعاون مرکزی ایران، دادستان کل کشور و نماینده تام الاختیار رئیس قوه قضائیه با ریاست رئیس جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. مصوبات این ستاد پس از امضای رئیس جمهور در موضوعات مرتبط با وظایف ستاد در این ماده برای تمامی دستگاههای اجرائی و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران لازم الاجراء است.

سایر دستگاههای مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه قضائیه، نیروهای نظامی و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با إذن رهبری موظف به همکاری با ستاد می باشند.

هریک از مسؤولین، مستخدمین یا مأمورین دولتی و یا عمومی در هر رتبه و مقامی که باشند، با هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل، چنانچه از مقام خود سوء استفاده نمایند و یا اهمال در انجام وظیفه نمایند و از این طریق به صورت کلی یا جزئی، از مصوبات ستاد که در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط به تصویب رسیده است و یا از وظایف یا احکام مقرر در این قانون یا مصوبات هیأت وزیران در راستای اجرای این قانون و یا از زمان بندی هر یک از موارد مذکور تخلف یا استنکاف نمایند، در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین مجازات شدیدتری تعیین نشده باشد، به یک تا پنج سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شوند. در صورت راه اندازی سامانه های موضوع این قانون، تمامی دستگاهها موظف به انجام وظایف مربوطه از طریق سامانه های مذکور و اولویت دادن صرف بودجه برای ایجاد زیرساخت لازم جهت بهره برداری، اتصال و فعالیت از طریق این سامانه ها هستند و پس از راه اندازی، انجام این تکالیف نسبت به قسمت های راه اندازی شده فوری است و منوط به تکمیل و اجرائی شدن تمام اجزای تعریف شده برای سامانه ها نمی باشد. مراجع رسیدگی کننده نیز با رعایت اصل یکصد و هفتادم (۱۷۰) قانون اساسی مشمول حکم موضوع این ماده هستند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- کمیسیون برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت بر مبارزه با قاچاق کالا و ارز در استانها به ریاست استاندار و زیر نظر ستاد و حسب مورد با اعضای متناظر ستاد تشکیل می شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- آیین نامه مربوط به نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم در جلسات ستاد و نحوه تشکیل و اداره جلسات و نیز ساختار سازمانی و تشکیلات اداری و مالی و شرح وظایف تفصیلی دبیرخانه ستاد، توسط ستاد تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- رئیس جمهور یا نماینده ویژه وی که ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون منصوب می شود، حداقل هر دوماه یک بار مکلف به برگزاری جلسات ستاد می باشد.

جلسات ستاد با حضور رئیس جمهور و یا نماینده ویژه وی به عنوان رئیس جلسه و رعایت ترتیبات مقرر در آیین نامه موضوع تبصره (۲) این ماده رسمیت می یابد.

ماده ٤ (منسوخه ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- به منظور هماهنگی و نظارت بر اجرای وظایف مندرج در این فصل، ستاد می تواند حسب مورد کارگروههای کارشناسی از قبیل کارگروه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز متشکل از نمایندگان دستگاههای عضو ستاد تشکیل دهد.

تبصره ۱- معاونت اجتماعی و پیشگیری از وقوع جرم قوه قضائیه مسؤولیت کارگروه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز را بر عهده دارد.

تبصره ۲- کلیه پیشنهادها و تصمیمات این کارگروهها پس از تصویب ستاد، با رعایت مقررات این قانون لازم الاجراء است.

ماده ٥- دولت مکلف است به منظور پیشگیری از ارتکاب قاچاق و شناسایی نظام مند آن با پیشنهاد ستاد و پس از ابلاغ رئیس جمهور سامانه های الکترونیکی و هوشمند جدید مورد نیاز جهت نظارت بر فرآیند واردات، صادرات، حمل، نگهداری و مبادله کالا و ارز را ایجاد و راه اندازی نماید.

کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی مکلف به رعایت احکام این قانون مربوط به سامانه های راه اندازی شده می باشند و اشخاص حقیقی متخلف به محرومیت از اشتغال به حرفه خود تا یک سال و اشخاص حقوقی به ممنوعیت از فعالیت تجاری تا شش ماه محکوم می شوند.

تبصره ۱- هر گونه دسترسی غیرمجاز به اطلاعات سامانه های راه اندازی شده به موجب این قانون و افشای اطلاعات آنها جرم است و مرتکب به مجازات از شش ماه تا دو سال حبس محکوم می شود.

تبصره ۲- وارد نمودن اطلاعات خلاف واقع یا ناقص یا با تأخیر در سامانه های موضوع این قانون جرم است و مرتکب به شش ماه تا دو سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شود.

تبصره ۳- ستاد موظف است از طریق وزارت اطلاعات و با همکاری وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، امور اقتصادی و دارایی (گمرک جمهوری اسلامی ایران)، بانک مرکزی و سایر دستگاههای ذی ربط به تهیه، اجراء و بهره برداری از سامانه شناسایی و مبارزه با کالای قاچاق اقدام نماید.

کلیه مراکز مرتبط با تجارت داخلی و خارجی کشور، موظف به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق این سامانه می باشند.

تبصره ٤ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- هزینه های اجرای حکم موضوع این ماده که در بودجه سالانه پیش بینی می شود از محل درآمدهای این قانون تأمین و مطابق آئین نامه ای که به پیشنهاد ستاد و وزارت دادگستری تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، به مصرف خواهد رسید.

فصل دوم- پیشگیری از قاچاق

ماده ٦- به منظور تجمیع داده ها و یکپارچه سازی اطلاعات مربوط به سامانه مذکور در تبصره (۳) ماده (٥) و به منظور کاهش زمینه های بروز قاچاق کالا و ارز:

الف- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری ستاد و گمرک جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاههای ذی ربط اقدام به تهیه، اجراء و بهره برداری از سامانه نرم افزاری جامع یکپارچه سازی و نظارت بر فرآیند تجارت نماید.

تبصره- کلیه دستگاههای مرتبط با تجارت خارجی کشور، موظفند با اجراء و بهره برداری از این سامانه به ارائه و تبادل اطلاعات از طریق آن اقدام نمایند.

ب- وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و راه و شهرسازی با هدف کاهش توقفها و افزایش دقت در کنترل و بازرسی کالا موظفند به تجهیز مبادی ورودی و خروجی و مسیرهای حمل و نقل به امکانات فنی مناسب و الکترونیکی نمودن کلیه اسناد ورود، صدور، عبور، حمل و نقل و نظایر آن اقدام نمایند.

پ- وزارت کشور با همکاری ستاد، لایحه توسعه و امنیت پایدار مناطق مرزی را با هدف تقویت معیشت مرزنشینان و توسعه فعالیتهای اقتصادی مناطق مرزی، تهیه می کند و به هیأت وزیران ارائه می دهد.

ت- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است، با ایجاد سامانه یکپارچه اعتبار سنجی و رتبه بندی اعتباری برای تجارت داخلی و خارجی، با همکاری ستاد و اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران و اتاق تعاون مرکزی جمهوری اسلامی ایران صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی را از طریق سامانه فوق با هدف پیشگیری از بروز تخلفات و قاچاق کالا و ارز ساماندهی نماید.

ث- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاههای اجرائی ذی ربط با استفاده از سامانه نرم افزاری به شناسه دار کردن کلیه انبارها و مراکز نگهداری کالا و ثبت مشخصات مالک کالا، نوع و میزان کالاهای ورودی و خروجی از این اماکن با هدف شناسایی کالاهای قاچاق اقدام نماید.

ج- وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری ستاد و دستگاههای اجرائی عضو آن، به ساماندهی و تجهیز و تکمیل اسکله ها و خورها و انضباط بخشی به تردد و توقف شناورها اقدام نماید.

چ- وزارت راه و شهرسازی موظف است با همکاری ستاد، وزارت نفت و ستاد مدیریت حمل و نقل سوخت به تجهیز شناورها و وسایل حمل و نقل جاده ای کالا به سامانه فنی ردیاب و کنترل مصرف سوخت بر مبنای مسافت طی شده اقدام نماید.

ح- وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است در راستای اجرای برنامه آمایش گمرکات، اولویتهای پیشنهادی ستاد را با هدف پیشگیری از قاچاق کالا، مد نظر قرار دهد.

خ- گمرک جمهوری اسلامی ایران مکلف است برای جلوگیری از استفاده مکرر از اسناد گمرکی اقدامات لازم را معمول دارد.

د- در صورت عدم تصویب پیشنهاد ستاد مبنی بر منطقی نمودن سود بازرگانی کالاهای پیشنهادی در کارگروه ماده (۱) آئین نامه اجرائی قانون مقررات صادرات و واردات، دولت می تواند حسب درخواست ستاد، با هدف کاهش انگیزه های اقتصادی ارتکاب قاچاق، پیشنهاد ستاد را در دستور کار هیأت وزیران قرار دهد.

تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده توسط ستاد با همکاری دستگاههای مربوط تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٦ مکرر ١ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به منظور ابلاغ مقررات تجاری در فرآیندهای تجارت نظیر مقررات مذکور در آیین نامه مقررات صادرات و واردات و ضمایم آن، «سامانه مقررات تجاری» را ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، ایجاد، راه اندازی و بهره برداری نماید. این وزارت موظف است آخرین مقررات تجاری را حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت به صورت الکترونیکی و برخط به کلیه دستگاههایی که مسؤولیت اعمال مقررات تجاری یا نظارت بر آن را بر عهده دارند از جمله سازمان های توسعه تجارت ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید و دستگاههای مزبور موظفند به محض ابلاغ، مقررات مذکور را به صورت سامانه ای اعمال نمایند.

تبصره ١ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است مقررات تجاری مذکور را در اسرع وقت جهت اطلاع رسانی به عموم مردم به طریق مقتضی منتشر نماید.

تبصره ٢ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- پس از بهره برداری از سامانه موضوع این ماده، لازم الاجراء شدن مقررات تجاری منوط به ابلاغ در این سامانه و انتشار عمومی آن است و در مورد قوانین منوط به رعایت ضوابط قانون مدنی است. مقررات شرعی از شمول این ماده و تبصره های آن خارج است و لازم الاجراء بودن مقررات شرعی مربوط به مسائل تجاری، منوط به درج در سامانه نیست. در صورت فراهم شدن امکان بهره برداری از سامانه موضوع این ماده، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است مراتب این امکان را از طریق روزنامه رسمی کشور اعلام کند.

ماده ٦ مکرر٢ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاههای اجرائی ذی ربط ظرف دو ماه از لازم الاجراء شدن این قانون، از طریق سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا، امکان صدور قبض انبار و حواله انبار را برای کلیه انبارها و مراکز نگهداری کالا فراهم نماید؛ به نحوی که اسناد مزبور متضمن اطلاعاتی از قبیل اطلاعات کمی و کیفی کالا، مالک کالا، محل نگهداری، تحویل دهنده، تحویل گیرنده و تاریخ و زمان صدور سند باشند. ورود کالا به انبارها و مراکز نگهداری کالا و خروج کالا از آنها بدون قبض انبار و حواله انبار موضوع این ماده، مستوجب محکومیت نگهداری کننده به جریمه نقدی به میزان یکصد میلیون (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا معادل یک چهارم ارزش کالای موضوع تخلف، هر کدام که بیشتر باشد، است. کلیه نگهداری کنندگان تجاری کالاهای ضروری که تعیین مصادیق آنها، به تشخیص ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز یا ستاد تنظیم بازار است و از طریق سامانه مقررات تجاری ابلاغ می شود، ملزم به ثبت آنی اطلاعات نگهداری کالا در سامانه مذکور و ارائه و دریافت قبض و حواله موضوع این ماده هستند. در خصوص کالاهایی که شناسه کالا در مورد آنها اجرائی شده

است، ثبت اطلاعات بر این اساس انجام می شود. استنکاف عمدی از ثبت آنی اطلاعات کالاهای ضروری و ارائه و دریافت قبض و حواله آنها مستوجب ضمانت اجراهای مقرر در تبصره (٤) ماده (١٨) این قانون است. شش ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، صرفاً قبض و حواله الکترونیکی موضوع این ماده معتبر است. جز در مواردی که شورای عالی امنیت ملی در خصوص هر شخصی اعم از بخش خصوصی یا دولتی تعیین می کند، کلیه اشخاص و دستگاههای اجرائی از جمله گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و نهادهای عمومی غیردولتی و نهادهای مأذون از سوی ولی فقیه با إذن معظم له، موظف به اجرای مقررات این ماده هستند و در فرآیندهای خود مکلفند تنها حواله الکترونیکی خروج کالا از انبار (بیجک خروج کالا) و قبض انبار استعلام شده از سامانه مذکور را ملاک قرار دهند. کارمزد صدور قبض و حواله و محل واریز جریمه های موضوع این ماده که پس از واریز به خزانه داری کل کشور در محل سامانه مذکور هزینه می شود، ظرف دو ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- جز در مواردی که شورای عالی امنیت ملی تعیین می کند، ارائه عمدی هرگونه خدمات نظیر بیمه، ضمانت (گارانتی)، نصب، تعمیر و تأمین قطعات به کالاهایی که جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون نسبت به آنها ارتکاب یافته است، با علم به وقوع جرم یا تخلف صورت گرفته، تخلف محسوب و در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن ضمانت اجرای شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر ارزش کالای موضوع تخلف است.

ماده ۷- بانک مرکزی موظف است در جهت پیشگیری و کنترل بازار مبادلات غیرمجاز ارز اقدامات زیر را به عمل آورد:

الف- تعیین و اعلام میزان ارز قابل نگهداری و مبادله در داخل کشور، همراه مسافر، راه رانندگان عبوری و مواردی از این قبیل

ب- ایجاد سامانه اطلاعات مالی صرافی ها و رصد و ارزیابی فعالیت آنها

تبصره ۱- دولت مکلف است ارز مورد نیاز اشخاص را تأمین و در صورت عدم کفایت آن، بازارهای مبادله آزاد ارز را به گونه ای ایجاد نماید که تقاضای اشخاص از قبیل ارز مسافری و عبوری از طریق قانونی تأمین گردد.

تبصره ۲ (منسوخه ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- عرضه و فروش ارز، خارج از واحدهای مجاز تعیین شده توسط دولت به وسیله اشخاص و واحدهای صنفی، ممنوع است و با مرتکبین مطابق قانون رفتار می شود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- دولت حدود و مقررات استفاده از ارز را تعیین می کند.

تبصره ۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- به منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضاء

نماید، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند «الف» ماده (٦) این قانون اظهار نمایند. بانک مرکزی موظف است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز، بلافاصله و در خصوص کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال یا مورد نیاز فوری حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت ترخیص در گمرک نیست. حکم این ماده مانع از اجرای مقررات ماده (٤٢) قانون امور گمرکی نیست.

ماده ۸– دولت موظف است به منظور حمایت از مأمورانی که به موجب قانون، متکفل امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز می باشند و به تشخیص مراجع قضائی در هنگام انجام وظیفه ضمن رعایت ضوابط اداری و قانونی مربوط با زیان جانی و مالی نسبت به خود و یا دیگران مواجه می شوند، ردیفی در قوانین بودجه هر سال برای ستاد پیش بینی نماید. اعتبار موضوع این ردیف از شمول قانون محاسبات عمومی مستثنی است. اعتبارات این ردیف توسط دستگاههای کاشف به استناد گزارش بدوی و پس از تأیید ستاد هزینه می شود.

ماده ۹– به منظور صیانت از سرمایه های انسانی کلیه دستگاههایی که به موجب این قانون متکفل مبارزه با قاچاق کالا و ارز می باشند، متناسب با حجم فعالیتها بر اساس دستورالعملی که به تصویب ستاد می رسد، اقدامات زیر انجام می یابد:

الف– آموزشهای ضمن خدمت به منظور ارتقای دانش کارکنان و صیانت از آنان

ب – به کارگیری افراد با تجربه و دارای تخصص لازم برای همکاری با دستگاههای مسؤول در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز به صورت موقت

پ– اجرای برنامه های رفاهی– فرهنگی به منظور ارتقای سلامت روحی و روانی کارکنان

ماده ۱۰– دستگاههای عضو ستاد علاوه بر وظایف ذاتی محوله، موظفند حسب مورد با هماهنگی ستاد در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز، اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف– ایجاد ساختار سازمانی مناسب و تخصصی با بودجه و امکانات موجود برای هماهنگی و پیگیری تمام امور مربوط به مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ب– برگزاری رزمایش های سراسری و منطقه ای و کارگاههای آموزشی با محوریت دستگاههای کاشف

پ– شناسایی و کاهش نقاط آسیب پذیر و نظارت های لازم بر مسیرهای ورود و حمل و نقل و مراکز نگهداری کالای قاچاق به شرط عدم ممانعت از روند تجارت قانونی

ت – نظارت بر مدیریت یکپارچه واحدهای صنفی و نظام توزیع کالا به منظور حسن اجرای مقررات صنفی در مبارزه با قاچاق

ث- ایجاد واحد جمع آوری گزارش های مردمی در دستگاههای کاشف

ج- نظارت و بازرسی برای آسیب شناسی فعالیت دستگاههای عضو ستاد و اقدام در جهت بهبود فرآیندهای مبارزه

ماده ۱۱- قوه قضائیه و سازمان تعزیرات حکومتی حسب مورد، موظفند به منظور تسریع در رسیدگی به پرونده ها و پیشگیری از ارتکاب جرم قاچاق کالا و ارز اقدامات زیر را به عمل آورند:

الف- اختصاص شعب ویژه جهت رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز توسط رئیس قوه قضائیه

ب- اختصاص شعب بدوی و تجدید نظر ویژه رسیدگی به تخلفات قاچاق کالا و ارز متشکل از افراد حائز شرایط استخدام قضات مطابق آئین نامه مصوب هیأت وزیران توسط سازمان تعزیرات حکومتی

تبصره ۱- میزان فوق العاده ویژه رئیس و اعضای شعب سازمان تعزیرات حکومتی معادل هشتاد درصد (۸۰٪) فوق العاده ویژه مستمر قضات در گروههای (۱) تا (۸) قضائی تعیین می گردد. نحوه پرداخت و نیز جذب و انتصاب رؤسا و اعضاء مطابق آئین نامه ای است که به پیشنهاد وزیر دادگستری ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- هزینه های اجرای حکم موضوع این بند هر ساله در بودجه سنواتی پیش بینی می شود و مطابق آیین نامه ای که به پیشنهاد ستاد و وزارت دادگستری تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، به مصرف می رسد.

پ- ارائه گزارشهای سه ماهه توسط مراجع قضائی از طریق رئیس کل دادگستری درباره اقدامات قضائی به عمل آمده، آراء صادره و احکام اجراء نشده و علل آن، درباره پرونده های قاچاق کالا و ارز به طریق مقتضی به نماینده قوه قضائیه در ستاد

ت - ارائه گزارشهای سه ماهه توسط سازمان تعزیرات حکومتی در موارد مرتبط با آن سازمان در خصوص پرونده های قاچاق کالا و ارز به ستاد

ث- تدوین و اجرای برنامه آموزش همگانی با اولویت آموزش اشخاص در معرض خطر جرائم قاچاق کالا و ارز

ج- آسیب شناسی قضائی علل گسترش جرم قاچاق کالا و ارز و راهکارهای کاهش زمان دادرسی با انجام پژوهش های علمی

چ- تشکیل کارگروه نظارتی به منظور تسریع در اجرای احکام پرونده های قاچاق کالا و ارز توسط رئیس قوه قضائیه

ح- انعقاد موافقتنامه همکاری های حقوقی و قضائی در مورد جرم قاچاق کالا و ارز با اولویت کشورهای مورد پیشنهاد ستاد با رعایت اصل یکصد و بیست و پنجم (۱۲۵) قانون اساسی

ماده ۱۲- کلیه دستگاههای عضو ستاد موظفند در چهارچوب اولویت های تعیین شده، برنامه های سالانه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز دستگاه متبوعه خود را جهت بررسی و تصویب به ستاد ارائه نمایند.

ماده ۱۳- به منظور شناسایی و رهگیری کالاهای خارجی که با انجام تشریفات قانونی وارد کشور می شود و تشخیص آنها از کالاهای قاچاق یا فاقد مجوزهای لازم از قبیل کالای جعلی، تقلبی، غیربهداشتی و غیراستاندارد، ترخیص کالای تجاری منوط به ارائه گواهی های دریافت شناسه کالا، شناسه رهگیری، ثبت گواهی ها و شماره شناسه های فوق توسط گمرک است. در هر حال توزیع و فروش کالاهای وارداتی در سطح بازار خرده فروشی منوط به نصب این دو شناسه است و در غیر این صورت کالاهای مذکور قاچاق محسوب می شوند.

تبصره ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است با همکاری دستگاههای تخصصی مرتبط، برای شناسایی و رهگیری کالا از بدو ورود تا سطح عرضه سامانه ای با بهره گیری از فناوریهای نوین از جمله رمزینه دو یا چند بعدی، ایجاد و امکان بهره گیری دستگاههای مرتبط را از سامانه مزبور فراهم نماید.

تبصره ۲- توزیع و فروش کالاهایی که با استفاده از هر گونه معافیت قانونی از قبیل ملوانی و تعاونی مرزنشینی به کشور وارد شده است در هر نقطه از کشور منوط به نصب شناسه کالا و شناسه رهگیری می باشد. تشریفات قانونی این کالاها با رعایت ماده (۹) قانون ساماندهی مبادلات مرزی مصوب ٦ /٧ /١٣٨٤ و ماده (۱۲۰) قانون امور گمرکی مصوب ۲۲ /۸ /۱۳۹۰ انجام می شود.

تبصره ۳- آئین نامه اجرائی این ماده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت با همکاری ستاد و دستگاههای اجرائی عضو آن با لحاظ زمانبندی، اولویت کالایی و روش نصب شناسه کالا و شناسه رهگیری بر روی کالا و نحوه تخصیص نیازهای فنی هر دستگاه، ظرف سه ماه تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ١٤- دستگاههای تبلیغی، فرهنگی، پژوهشی و آموزشی از جمله سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، سازمان تبلیغات اسلامی و وزارتخانه های فرهنگ و ارشاد اسلامی، آموزش و پرورش، علوم، تحقیقات و فناوری موظفند برنامه های فرهنگی، آموزشی، تحقیقاتی و ترویجی را بر اساس سیاست های ابلاغی شورای عالی انقلاب فرهنگی و اولویتهای ستاد با هدف افزایش کیفیت تولیدات داخلی، ارتقای فرهنگ عمومی برای گرایش به استفاده از کالای تولید داخلی وجلوگیری از مصرف کالای قاچاق، اجراء نمایند.

ماده ١٥- دستگاههای مرتبط در عرصه تجارت بین الملل موظفند به منظور مبارزه با قاچاق کالا و ارز در فرآیند مذاکرات مقدماتی موافقتنامه های تجاری، حمل و نقل و گمرکی، سیاستها و برنامه های مصوب ستاد را رعایت نمایند.

ماده ۱۶- ستاد، مرجع تخصصی تهیه و ارائه برآوردها و اطلاعات و آمار در امر قاچاق کالا و ارز است. این امر مانع از انجام تکالیف سایر دستگاههای مربوط نمی شود.

تبصره ۱- ستاد در چهارچوب اختیارات خود دستورالعمل نحوه گردآوری و جمع بندی آمار و اطلاعات دستگاههای مختلف را تصویب می نماید.

تبصره ۲- ستاد موظف است گزارش مربوط به کلیه آمار و اطلاعات قاچاق کالا و ارز از جمله میزان کشفیات و برآورد حجم و تحلیل آن را هر سه ماه یکبار به کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی ارائه نماید.

ماده ۱۷- وزارت امور خارجه موظف است با بهره گیری از تمام ظرفیتهای دیپلماسی خود، مصوبات ستاد در زمینه پیشگیری از قاچاق کالا و ارز را در حل مشکلات پیش روی مبارزه با قاچاق رعایت کند و در فرآیند مذاکرات مقدماتی موافقتنامه های همکاری دو یا چندجانبه به آنها توجه نماید.

فصل سوم- قاچاق کالاهای مجاز، مجاز مشروط، یارانه ای و ارز

ماده ۱۸- هر شخص که مرتکب قاچاق کالا و ارز و حمل و یا نگهداری آن شود، علاوه بر ضبط کالا یا ارز، به جریمه های نقدی زیر محکوم می شود:

الف- کالای مجاز: جریمه نقدی یک تا دو برابر ارزش کالا

ب - کالای مجاز مشروط: جریمه نقدی معادل یک تا سه برابر ارزش کالا

پ - کالای یارانه ای: جریمه نقدی معادل دو تا چهار برابر ارزش کالا

ت (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی یا اقدام به خروج ارز، دو تا چهار برابر بهای ریالی آن و در سایر موارد ضبط ارز انجام نشده و تنها معادل بهای ریالی ارز به عنوان جریمه نقدی أخذ می گردد. معیار محاسبه ارز برای تعیین بهای ریالی در این قانون، بهای ارز موضوع بند «د» ماده (۱) این قانون است و در صورتی که اصل وقوع قاچاق ارز و معادل ریالی کل ارز موضوع قاچاق مشخص بوده، اما تفکیک نوع و میزان ارزهای موضوع قاچاق مقدور نباشد، همان معادل ریالی کل ارز موضوع قاچاق مبنای تعیین مجازات است.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- عرضه یا فروش کالای قاچاق موضوع این ماده ممنوع و مرتکب علاوه بر ضبط کالا به حداقل مجازات های مقرر در این ماده محکوم می شود. چنانچه عرضه یا فروش کالای قاچاق از طریق رسانه ها یا فضای مجازی از قبیل شبکه اجتماعی، تارنما یا پیامک و یا تلفن صورت پذیرد، مرتکب علاوه بر ضبط کالا به دو برابر ارزش کالای قاچاق محکوم می شود.

تبصره ۲- فهرست کالاهای یارانه ای با پیشنهاد وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است فهرست کالاهای مجاز مشروط را اعلام نماید.

تبصره ٤ (الحاقی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- خرید، فروش، حمل یا نگهداری کالاهایی که موضوع قاچاق قرار می گیرند به صورت تجاری مانند فرآورده های نفتی و دارویی خارج از ضوابط تعیینی دولت تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالای مزبور حسب مورد به حداقل جریمه نقدی مقرر در این ماده محکوم می شود. دولت مکلف است ظرف مدت دو ماه از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون دستورالعمل مورد نیاز را تصویب نماید.

ماده ۱۸ مکرر (الحاقی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- نگهداری ، عرضه یا فروش کالا و ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون حسب مورد توسط واحدهای صنفی یا صرافی ها تخلف محسوب و مرتکب علاوه بر ضبط کالا و ارز به ترتیب زیر جریمه می شود:

الف (الحاقی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- مرتبه اول : جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق

ب (الحاقی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- مرتبه دوم : جریمه نقدی معادل چهار برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق

ج (الحاقی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- مرتبه سوم : جریمه نقدی معادل شش برابر ارزش کالا یا بهای ریالی ارز قاچاق و نصب پارچه یا تابلو بر سردر محل کسب به عنوان متخلف صنفی و تعطیل محل کسب به مدت شش ماه

ماده ۱۹- در صورتی که کالای قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون با کالای دیگر مخلوط شود و امکان تفکیک وجود نداشته باشد تمام کالا ضبط و پس از کسر جریمه های ماده مذکور و سایر هزینه های قانونی به نسبت کالای غیرقاچاق از حاصل فروش به مالک مسترد می شود.

ماده ۲۰- وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل کالا یا ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون اعم از آبی، زمینی و هوایی توقیف و علاوه بر مجازات های مقرر در ماده مذکور، معادل ارزش وسیله نقلیه به جریمه نقدی حامل اضافه می شود. اگر ارزش وسیله نقلیه بیش از ارزش کالا یا ارز قاچاق باشد، به جای معادل ارزش وسیله نقلیه، معادل ارزش کالا یا ارز قاچاق به جریمه نقدی حامل اضافه می شود. اعمال مجازات موضوع این ماده و تبصره (۳) آن، در صورتی است که راننده و حامل عالماً و عامداً مرتکب حمل کالا یا ارز قاچاق شده باشد و همچنین امکان مخالفت با انجام آن را داشته باشد.

تبصره ۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که محکومٌ علیه ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ احضاریه اجرای احکام، جریمه نقدی مورد حکم موضوع این قانون را نپردازد، وسیله نقلیه ضبط و جریمه نقدی از محل فروش وسیله نقلیه برداشت و مابقی به مالک مسترد می شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه متهم پس از توقیف خودروی موضوع این ماده، وثیقه نقدی معادل حداکثر جزای نقدی این قانون را تودیع نماید، از وسیله نقلیه رفع توقیف می شود.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که وسیله نقلیه، متعلق به شخصی غیر از مرتکب حمل کالا یا ارز قاچاق باشد و از قرائنی از قبیل سابقه مرتکب یا جاسازی ثابت شود با علم و اطلاع مالک وسیله نقلیه برای ارتکاب حمل کالا یا ارز قاچاق در اختیار حامل قرار گرفته است یا مالک پس از علم و اطلاع و داشتن امکان اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد، مالک به عنوان معاون در حمل محسوب و جریمه نقدی موضوع این ماده به جریمه نقدی مالک نیز اضافه می شود.

تبصره ٤ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که وسیله نقلیه بلاصاحب، مجهول المالک یا صاحب آن به دلیل ارتکاب حمل کالا یا ارز قاچاق متواری باشد، عین وسیله نقلیه به نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه تحویل می‌شود و یا با هماهنگی و أخذ مجوز فروش از نهاد مأذون توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می رسد و وجوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می شود.

تبصره ٥ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- بارگنج (کانتینر) جزء وسیله نقلیه محسوب نمی شود.

تبصره ٦ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- به وسایل نقلیه عمومی حامل مسافر که برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته اند، پس از تنظیم صورتجلسه مبتنی بر کشف قاچاق، توقیف کالا و یا ارز قاچاق و أخذ مدارک وسیله نقلیه و راننده، اجازه ادامه مسیر داده می شود و وسیله نقلیه پس از رسیدن به مقصد توقیف می شود. دستورالعمل مربوط به این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، توسط ستاد تهیه و ابلاغ می شود.

تبصره ۷ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- تغییر وسیله نقلیه به صورت نامتعارف جهت قاچاق کالا یا حمل کالای قاچاق مانند افزایش ارتفاع یا تعبیه جاساز و همچنین استفاده و یا نگهداری وسایل نقلیه مذکور به هر نحو، صرف نظر از اینکه در زمان استفاده و یا نگهداری، محتوی کالای قاچاق باشد یا نباشد، مستوجب جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی خواهد بود. علاوه بر آن، مرتکب در مرتبه اول به اصلاح وسیله نقلیه و در صورت تکرار، به ضبط وسیله نقلیه محکوم خواهد شد. در صورتی که وسیله نقلیه متعلق به شخصی غیر از مرتکب بوده و عدم علم و اطلاع مالک و یا اقدام بازدارنده وی پس از علم و اطلاع احراز شود، وسیله پس از اصلاح توسط مرتکب به مالک مسترد و در موارد تکرار، علاوه بر محکومیت مرتکب به اصلاح وسیله نقلیه و استرداد به مالک، معادل قیمت آن به جزای نقدی مرتکب اضافه می شود. مجازات های موضوع این تبصره با مجازات های مقرر در این قانون یا سایر قوانین جمع شده و مانع از اجرای آنها نیست.

الف- وسایل نقلیه سبک در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه یکصد میلیون (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا بیشتر باشد.

ب- وسایل نقلیه نیمه سنگین زمینی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه سیصد میلیون (۳۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا بیشتر باشد.

پ- وسایل نقلیه نیمه سنگین هوایی و دریایی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه نهصد میلیون (۹۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا بیشتر باشد.

ت- وسایل نقلیه سنگین زمینی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه یک میلیارد (۱۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال یا بیشتر باشد.

ث- وسایل نقلیه سنگین هوایی و دریایی در صورتی که ارزش کالای قاچاق مکشوفه سه میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰/ ۳) ریال یا بیشتر باشد.

ماده ۲۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که ارزش کالای قاچاق و یا ارز مکشوفه موضوع ماده (۱۸) این قانون، برابر تشخیص اولیه دستگاه کاشف معادل پنجاه میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۵۰) ریال یا کمتر باشد با قید در صورتجلسه کشف به امضای متهم می رسد و در صورت استنکاف، مراتب در صورتجلسه کشف قید و حسب مورد، کالا ضبط و به همراه صورتجلسه به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی تحویل می شود و ارز مکشوفه به حساب مشخص شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز و رونوشتی از اوراق به متهم ابلاغ می گردد.

تبصره ۱- صاحب کالا و یا ارز می تواند ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ در اداره تعزیرات حکومتی شهرستان محل کشف به این تصمیم اعتراض نماید. تا تعیین تکلیف قطعی قاچاق از سوی سازمان تعزیرات حکومتی، باید عین کالا نگهداری شود.

تبصره ۲- مرتکب قاچاق موضوع این ماده در صورت تکرار برای مرتبه سوم و بالاتر علاوه بر ضبط کالا و یا ارز به جریمه نقدی موضوع ماده (۱۸) این قانون محکوم می گردد.

تبصره ۳- به کشفیات موضوع این ماده وجهی تحت عنوان حق الکشف یا پاداش تعلق نمی گیرد.

فصل چهارم- قاچاق کالاهای ممنوع

ماده ۲۲- هر کس مرتکب قاچاق کالای ممنوع گردد یا کالای ممنوع قاچاق را نگهداری یا حمل نماید یا بفروشد، علاوه بر ضبط کالا به شرح زیر و مواد (۲۳) و (۲۴) مجازات می شود:

الف- در صورتی که ارزش کالا تا ده میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰) ریال باشد، به جزای نقدی معادل دو تا سه برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ب- در صورتی که ارزش کالا از ده میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰) تا یکصد میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰۰) ریال باشد به جزای نقدی معادل سه تا پنج برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

پ- در صورتی که ارزش کالا از یکصد میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰۰) تا یک میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۱) ریال باشد به بیش از شش ماه تا دو سال حبس و به جزای نقدی معادل پنج تا هفت برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

ت- در صورتی که ارزش کالا بیش از یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال باشد به دو سال تا پنج سال حبس و به جزای نقدی معادل هفت تا ده برابر ارزش کالای ممنوع قاچاق

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- در صورتی که ارزش عرفی (تجاری) مشروبات الکلی مشمول بندهای (الف) و (ب) این ماده باشد مرتکب علاوه بر جریمه نقدی مقرر در این ماده به مجازات حبس از شش ماه تا یک سال محکوم می شود.

تبصره ۲- وجوه حاصل از قاچاق کالای ممنوع، ضبط می شود.

تبصره ۳- آلات و ادواتی که جهت ساخت کالای ممنوع به منظور قاچاق یا تسهیل ارتکاب قاچاق کالای ممنوع مورد استفاده قرار می گیرد، ضبط می شود. مواردی که استفاده کننده مالک نبوده و مالک عامداً آن را در اختیار مرتکب قرار نداده باشد، مشمول حکم این تبصره نمی باشد.

تبصره ٤ (اصلاحی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- مشروبات الکلی، اموال تاریخی - فرهنگی، تجهیزات دریافت از ماهواره به طور غیر مجاز، آلات و وسایل قمار و آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن از مصادیق کالای ممنوع است. ساخت تجهیزات دریافت از ماهواره نیز مشمول مجازات ها و احکام مقرر برای این ماده می باشد.

تبصره ٥ (اصلاحی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- محل نگهداری کالاهای قاچاق ممنوع که در مالکیت مرتکب باشد، در صورتی که مشمول حکم مندرج در ماده (۲٤) این قانون نشود، توقیف و پلمب می شود و در صورتی که محکومٌ علیه ظرف دو ماه از تاریخ صدور حکم قطعی، جریمه نقدی را نپردازد، حسب مورد از محل فروش آن برداشت و مابقی به مالک مسترد می شود. در هر مرحله از رسیدگی چنانچه متهم وثیقه ای معادل حداکثر جزای نقدی تودیع کند از محل نگهداری رفع توقیف می شود.

ماده ۲۳- در مواردی که کالای قاچاق مکشوفه مشمول شرایط بندهای (پ) و (ت) ماده (۲۲) گردد وسیله نقلیه مورد استفاده در قاچاق کالای مزبور، در صورت وجود هر یک از شرایط زیر، ضبط می شود:

الف- وسیله نقلیه مورد استفاده، متعلق به شخص مرتکب قاچاق باشد.

ب- با استناد به دلایل یا قرائن از جمله سابقه مرتکب و یا مالک وسیله نقلیه در امر قاچاق، ثابت شود که مالک وسیله نقلیه عامداً، آن را جهت استفاده برای حمل کالای قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است.

تبصره- در غیر موارد فوق، وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جریمه نقدی مرتکب اضافه می شود.

ماده ۲٤- محل نگهداری کالای قاچاق ممنوع در صورتی که متعلق به مرتکب بوده و یا توسط مالک عامداً جهت نگهداری کالای قاچاق در اختیار دیگری قرار گرفته باشد و ارزش کالا بیش از یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال باشد، مصادره می گردد، مشروط به اینکه ارزش ملک از پنج برابر ارزش کالای قاچاق

نگهداری شده بیشتر نباشد، که در این صورت ملک به مقدار نسبت پنج برابر قیمت کالای قاچاق نگهداری شده به قیمت اصل ملک، مورد مصادره قرار می گیرد و چنانچه ارزش کالا کمتر از مبلغ مذکور باشد و حداقل دو بار به این منظور استفاده شود و محکومیت قطعی یابد در مرتبه سوم ارتکاب، به کیفیت مذکور مصادره می گردد. در صورتی که مرتکب بدون اطلاع ملاک از آن محل استفاده کند، از سه تا پنج برابر ارزش کالای قاچاق نگهداری شده به جزای نقدی وی افزوده می شود.

تبصره- آئین نامه اجرائی این ماده توسط قوه قضائیه تهیه می شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانونی به تأیید رئیس قوه قضائیه می رسد.

ماده ۲۵- هر کس بدون اخذ مجوز قانونی از سازمان حفاظت محیط زیست و عدم رعایت سایر ترتیبات پیش بینی شده در قوانین و مقررات به صدور حیوانات وحشی عادی، در معرض نابودی و کمیاب، انواع موجودات آبزی، پرندگان شکاری و غیرشکاری اعم از بومی یا مهاجر وحشی به طور زنده یا غیرزنده و نیز اجزای این حیوانات مبادرت کند، یا در حین صدور و خارج نمودن دستگیر شود، هر چند عمل او منجر به خروج موارد مذکور از کشور نشود، به مجازات قاچاق کالای ممنوع محکوم می گردد. تعیین مصادیق این حیوانات بر عهده سازمان حفاظت محیط زیست است.

ماده ۲۵ مکرر (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، اقدام برای خروج و یا خارج کردن چوب، هیزم یا زغال حاصل از درختان جنگلی مطلقاً و ارتکاب این اعمال در مورد سایر محصولات و فرآورده ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جانوری و گیاهی به قصد تجاری، بدون تحصیل پروانه از مرجع ذی صلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده، جز در موارد مذکور در مواد (۲۵) و (۲۶) این قانون و سایر مواردی که مجازات بیشتری به موجب قوانین پیش بینی شده است مشمول مجازات ها و احکام مقرر برای قاچاق کالای مجاز مشروط می شود. چنانچه خرید اقلام ذکر شده بدون علم و عمد نسبت به منشأ آن صورت گرفته باشد از شمول این ماده خارج است.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- انتقال به نقطه دیگر یا عرضه یا خرید یا فروش و یا نگهداری کالاهای موضوع این ماده که طبق قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۲۵ /۵ /۱۳۴۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی یا سایر قوانین مرتبط برای مصرف مجاز روستایی جنگل نشینان یا دهکده های مجاور جنگل و یا جهت مصارف مجاز دیگر توسط سازمان جنگل ها و مراتع یا سایر مراجع قانونی دیگر اختصاص داده شده است، قاچاق محسوب شده و علاوه بر ضبط این کالاها و آلات و ادوات مورد استفاده، مرتکب حسب مورد به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می شود. حکم مذکور شامل مصرف

شخصی روستایی جنگل نشینان یا دهکده های مجاور جنگل یا انتقال به محیط های مجاور دارای وضعیت مشابه نمی-شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در خصوص وسایل نقلیه حامل اقلام فوق، مطابق ماده (۲۰) این قانون رفتار می شود.

تبصره ۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مرجع پاسخ به استعلامات موضوع ماده (٤۷) این قانون در خصوص کالاهای موضوع این ماده و اعلام فهرست ارزش اولیه این کالاها، حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی یا سازمان حفاظت محیط زیست است.

تبصره ٤ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در خصوص تخلفات موضوع این ماده و ماده (۲۷) این قانون، مفاد ماده (۲۱) این قانون اعمال نمی شود.

ماده ۲٦- صید، عمل آوری، تهیه، عرضه، فروش، حمل، نگهداری و صدور خاویار و ماهیان خاویاری که میزان و مصادیق آن توسط سازمان شیلات تعیین می شود، بدون مجوز این سازمان مشمول مجازات قاچاق کالای ممنوع است.

ماده ۲۷ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- هر شخص که اقدام به واردات یا صادرات دارو، مکمل ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی و قطعات آنها، مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و یا مواد اولیه کلیه اقلام مذکور بدون انجام تشریفات قانونی نماید و یا مبادرت به ساخت کالاهای مذکور بدون رعایت تشریفات یا مقررات مربوط نماید به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می شود . این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت های وارده نیست. حکم این ماده شامل اقدام به واردات، صادرات و یا تولید جهت انجام تحقیقات علمی و مصارف آزمایشگاهی دانشگاهها و مؤسسات علمی، آموزشی و یا پژوهشی با أخذ مجوزهای لازم از وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و در حدود متعارف آن و نیز شامل مصارف شخصی و غیرتجاری در حدود متعارف آن نمی شود.

الف (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که کالای مکشوفه شامل اقلام دارویی، فرآورده های زیستی (بیولوژیک)، مکمل ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی و قطعات آنها و یا مواد اولیه این اقلام باشد، عمل مرتکب مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) این قانون می باشد.

ب (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که کالای مکشوفه شامل مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و یا مواد اولیه اقلام مذکور باشد، مرجع رسیدگی کننده مکلف است نسبت به استعلام مجوز مصرف انسانی کالاهای مذکور اقدام کند و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظف است ظرف ده روز به این استعلام پاسخ دهد. هرگاه کالای مکشوفه مذکور موفق به أخذ مجوزهای بهداشتی و درمانی در خصوص مصرف انسانی گردد، عمل مرتکب مشمول مجازات مندرج در بند «ب» ماده (۱۸) این

قانون می شود و در غیر این صورت کالای مکشوفه، کالای تقلبی، فاسد، تاریخ مصرف گذشته و یا مضر به سلامت مردم شناخته شده و مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع می باشد.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- حمل، نگهداری، عرضه یا فروش محصولات فوق نیز مشمول مجازات ها و احکام مقرر در این ماده می باشد.

تبصره۲- آئین نامه اجرائی این ماده در مورد چگونگی اجراء و میزان لازم از کالا برای استعلام مجوز مصرف انسانی با پیشنهاد وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، صنعت، معدن و تجارت و ستاد تهیه می شود و حداکثر ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

فصل پنجم - قاچاق سازمان یافته و حرفه ای

ماده ۲۸- در صورتی که قاچاق کالاهای ممنوع به نحو سازمان یافته ارتکاب یابد، مرتکب علاوه بر جزای نقدی مندرج در ماده (۲۲) این قانون به ترتیب زیر محکوم می شود:

الف- در خصوص بند (الف) ماده (۲۲) به نود و یک روز تا شش ماه حبس

ب- در خصوص بند (ب) ماده (۲۲) به بیش از شش ماه تا دو سال حبس

پ- در خصوص بندهای (پ) و (ت) ماده (۲۲) به حداکثر مجازات حبس مندرج در بندهای مذکور

تبصره- کسانی که در ارتکاب جرائم این ماده نقش سازماندهی، هدایت و یا سردستگی گروه سازمان یافته را برعهده دارند، حسب مورد به حداکثر مجازات های مقرر در بندهای (الف) و (ب) محکوم می شوند.

ماده ۲۹- در صورتی که کالاهای مجاز، مجاز مشروط، یارانه ای و یا ارز به نحو سازمان یافته قاچاق شود، علاوه بر مجازات های موضوع ماده (۱۸) این قانون، حسب مورد مرتکب به مجازات های زیر محکوم می شود.

الف- چنانچه ارزش کالای مجاز یا مجاز مشروط تا یکصد میلیون (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال باشد به نود و یک روز تا شش ماه حبس و در صورتی که ارزش کالا بیش از مبلغ مذکور باشد به بیش از شش ماه تا دو سال حبس

ب- چنانچه ارزش کالای یارانه ای یا ارز تا یکصد میلیون (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال باشد به دو سال تا پنج سال حبس و در صورتی که ارزش کالا بیش از مبلغ مذکور باشد به حداکثر مجازات مذکور در این بند

تبصره- کسانی که در جرائم فوق نقش سازماندهی، هدایت و یا سردستگی گروه سازمان یافته را بر عهده دارند، حسب مورد به حداکثر مجازات های مقرر در بندهای (الف) و (ب) محکوم می شوند.

ماده ۳۰- در صورتی که ارتکاب قاچاق کالا و ارز به صورت انفرادی و یا سازمان یافته به قصد مقابله با نظام جمهوری اسلامی ایران یا با علم به مؤثر بودن آن صورت گیرد و منجر به اخلال گسترده در نظام اقتصادی کشور شود، موضوع مشمول قانون مجازات اخلالگران در نظام اقتصادی کشور مصوب ۱۹ /۹ /۱۳۶۹ می گردد و مرتکب طبق مقررات قانون مزبور مجازات می شود.

ماده ۳۱- در صورتی که احراز شود مرتکب جرائم قاچاق کالا و ارز با علم و عمد، عواید و سود حاصل از این جرائم را به نحو مستقیم یا غیرمستقیم برای تأمین مالی تروریسم و اقدام علیه امنیت ملی و تقویت گروههای معلند با نظام اختصاص داده یا هزینه نموده است، علاوه بر مجازات های مقرر در این قانون حسب مورد به مجازات محارب یا مفسد فی الارض محکوم می گردد.

ماده ۳۲- کسانی که مطابق این قانون قاچاقچی حرفه ای محسوب می شوند، علاوه بر ضبط کالا و یا ارز قاچاق، به حداکثر جزای نقدی و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق تعزیری و مجازات های حبس به شرح زیر محکوم می شوند:

الف- نود و یک روز تا شش ماه حبس برای کالا و ارز با ارزش تا یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال

ب- بیش از شش ماه تا دو سال برای کالا و ارز با ارزش بیش از یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال

تبصره- مرتکبین قاچاق حرفه ای کالاهای ممنوع علاوه بر مجازات های مندرج در ماده (۲۲) این قانون حسب مورد به نصف حداکثر حبس مقرر در این ماده محکوم می شوند.

فصل ششم - جرائم مرتبط

ماده ۳۳- هر کس در اسناد مثبته گمرکی اعم از کتبی یا رقومی (دیجیتالی)، مهر و موم یا پلمب گمرکی و سایر اسناد از قبیل اسناد سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، مؤسسه ملی استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، ثبت سفارش و سایر مجوزهای مورد نیاز صادرات و واردات، شناسه کالا و رهگیری، مرتکب جعل گردد و یا با علم به جعلی بودن، آنها را مورد استفاده قرار دهد، حسب مورد علاوه بر مجازات حبس مذکور در قانون مجازات اسلامی به جزای نقدی معادل دو تا پنج برابر ارزش کالای موضوع اسناد مجعول محکوم می شود.

تبصره- خرید و فروش اسناد اصیل گمرکی که قبلاً در ترخیص کالا استفاده شده است و همچنین استفاده مکرر از آن اسناد، جرم محسوب و مرتکب به مجازات فوق محکوم می شود.

ماده ۳۳ مکرر ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه شخصی اقدام به ارائه یا بهره برداری از اسنادی کند که دلالت بر صادرات صوری نماید، علاوه بر مجازات جرائم و تخلفاتی که در راستای انجام صادرات صوری مرتکب شده به جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالاهای مذکور محکوم می گردد.

ماده ۳۳ مکرر۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- هرگونه معامله راجع به کارت بازرگانی که عرفاً اجاره، خرید، فروش یا واگذاری آن محسوب شود و نیز هرگونه بهره برداری از منافع کارت بازرگانی دیگری تحت هر عنوان ممنوع است و مرتکب یا مرتکبین به شرح زیر مجازات می شوند:

الف (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- انتقال گیرنده یا بهره بردار: پرداخت جریمه نقدی معادل نصف ارزش کالا علاوه بر ضبط کالا و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت.

ب (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- انتقال -دهنده: پرداخت جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر منافع تحصیل شده علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت.

پ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که اعمال فوق منتهی به اقدام برای ورود یا صدور کالا نگردد، علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و جریمه نقدی از دویست میلیون (۲۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال تا پانصد میلیون (۵۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال، هر یک از مرتکبین به دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (٦۹) این قانون محکوم می شوند.

تبصره (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- اعمال مقررات این ماده مانع از اجرای مجازات های مقرر در سایر قوانین نیست.

ماده ۳٤- در صورتی که شخص حامل یا مالک کالا و یا ارز قاچاق، در مواجهه با مأموران کاشف به هر نحوی مقابله یا مقاومت نماید، اگر عمل مذکور از مصادیق دست بردن به سلاح و سلب امنیت مردم نباشد علاوه بر مجازات های مقرر برای ارتکاب قاچاق، به شش ماه تا دو سال حبس و تا هفتاد و چهار ضربه شلاق محکوم می شود.

ماده ۳۵- در صورتی که مأموران دستگاههای کاشف یا وصول درآمدهای دولت، خود مرتکب قاچاق شوند و یا شرکت یا معاونت در ارتکاب نمایند، علاوه بر مجازات قاچاق مقرر در این قانون به مجازات مختلس نیز محکوم می شوند.

تبصره ۱- مأمورانی که با علم به ارتکاب قاچاق از تعقیب مرتکبان خودداری یا بر خلاف قوانین و مقررات عمل نمایند در حکم مختلس محسوب و به مجازات مقرر برای مختلسین اموال دولتی محکوم می گردند مگر آنکه عمل مرتکب به موجب قانون دیگری مستلزم مجازات شدیدتری باشد که در این صورت به مجازات شدیدتر محکوم می شوند.

تبصره ۲- کارکنان تمامی دستگاهها و سازمان های مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله ستاد و سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نیز مشمول حکم این ماده و تبصره (۱) آن می شوند.

فصل هفتم- مقررات مربوط به دستگاه کاشف و کشف کالا

ماده ۳۶- دستگاههای زیر در حدود وظایف محوله قانونی، کاشف در امر قاچاق محسوب می شوند:

الف - وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

ب - وزارت جهاد کشاورزی

پ - گمرک جمهوری اسلامی ایران در محدوده اماکن گمرکی

ت - سازمان حمایت مصرف کنندگان و تولید کنندگان

ث - سازمان حفاظت محیط زیست

ج - سازمان میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی

چ - بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

ح - شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران

خ - شرکت سهامی شیلات ایران

د - شرکت دخانیات ایران

تبصره- ضابطین نیز در حدود وظایف محوله قانونی خود کاشف محسوب می شوند.

ماده ۳۷ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- به موجب این قانون، یگان حفاظت گمرکهای کشور زیر نظر رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران برای حفاظت اماکن گمرکی و کالاهای موجود در آنها و امور اجرائی مبارزه با قاچاق در محدوده آن اماکن با اخذ مجوز از ستاد کل نیروهای مسلح، تشکیل و مأموران آن در حدود وظایف و با شرایط مذکور در قانون آئین دادرسی کیفری ضابط خاص دادگستری محسوب می شوند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- رئیس یگان حفاظت گمرکهای کشور به پیشنهاد رئیس کل گمرک جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید فرمانده نیروی انتظامی و با حکم ستاد کل نیروهای مسلح منصوب می شود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- نحوه تسلیح نیروی یگان حفاظت گمرک های کشور و پاسگان (گارد) سازمان بنادر و دریانوردی به موجب دستورالعملی است که توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه می شود و به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح می رسد. نحوه حمل و به کارگیری سلاح توسط آنان تابع قانون به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری، مصوب ۱۸ /۱۰ /۱۳۷۳ است.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- نیروهای پاسگان (گارد) سازمان بنادر و دریانوردی برای حفاظت از بنادر و محوطه های بندری به غیر از امور اجرائی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که در حیطه وظایف یگان

حفاظت گمرک های کشور می باشد با رعایت شرایط مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ۱۲/ ٤ /۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، ضابط خاص دادگستری محسوب می شوند.

ماده ۳۸- هرگاه در زمان کشف جرم قاچاق دستگاه اجرائی کاشف یا دستگاه اجرائی مأمور وصول درآمدهای دولت بر مبنای قرائن و امارات موجود از جمله وسایل و تجهیزات مورد استفاده در ارتکاب جرم، حجم و ارزش کالای مکشوفه احراز نمایند یا احتمال قوی دهند که جرم در یکی از وضعیت های زیرا واقع گردیده است مکلفند این موضوع را با ذکر قرائن و امارات مزبور برای انجام اقدامات قانونی به مقام قضائی اعلام نمایند:

الف- وقوع جرم به صورت سازمان یافته

ب- تعلق کالای قاچاق یا عواید و سود حاصل از آن به شخص یا اشخاصی غیر از متهم

پ- سابقه ارتکاب جرم قاچاق توسط متهم

ماده ۳۹- وزارت اطلاعات و نیروی انتظامی موظفند با هماهنگی مرجع ذی صلاح قضائی، خود یا بنا بر اعلام دستگاه کاشف، شبکه های اصلی، گروههای سازمان یافته قاچاق کالا و ارز و دارایی های آنها را شناسایی و اقدام به تشکیل پرونده و تکمیل تحقیقات نمایند.

ماده ٤٠- ضابطین مکلفند در مبارزه با جرائم قاچاق طبق قانون آئین دادرسی کیفری رفتار نمایند.

ماده ٤١- به استثنای موارد منطبق با ماده (۲۱) این قانون، هنگام کشف قاچاق، ضابطین مکلفند اموال مکشوفه و وسایل حمل کالا و یا ارز قاچاق یا محل نگهداری و اختفای آن را مطابق این قانون حسب مورد توقیف و پلمب کنند و صورتجلسه کشف را با ذکر دقیق مشخصات کالا و یا ارز قاچاق، مالک و حاملان آنها تنظیم نمایند و به امضای متهم یا متهمان برسانند و در صورت استنکاف، مراتب را در صورتجلسه کشف قید کنند. ضابطین مکلفند بلافاصله و در صورت عدم دسترسی ظرف بیست و چهار ساعت از زمان دستگیری، ضمن تحت نظر قرار دادن متهم، پرونده تنظیمی را نزد مرجع صالح ارسال نمایند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در مواردی که دستگاههای کاشف فاقد اختیارات ضابطین دادگستری باشند، موظفند پس از کشف بلافاصله با تنظیم صورتجلسه کشف موضوع را جهت اقدام قانونی به ضابطین یا مراجع ذی صلاح اطلاع دهند.

تبصره ۲- در مورد سایر جرائم مقرر به استثنای ماده (۲۱) این قانون، در صورتی که بیم اختفای ادله، فرار متهم یا تبانی باشد و همچنین در پرونده هایی بار ارزش کالای قاچاق مکشوفه بالای یکصد میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰۰) ریال، صدور قرار وثیقه متناسب با مجازات مقرر الزامی است.

ماده ٤٢ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورت دلالت قرائن و امارات قوی بر وجود کالا و یا ارز قاچاق، ضابطین می توانند پس از کسب مجوز بازرسی از مرجع صالح رسیدگی کننده به انبارها و اماکن و مستغلات محل اختفاء یا نگهداری کالا و یا ارز قاچاق وارد شوند و حتی المقدور با حضور صاحب محل نسبت به بازرسی محل و کشف قاچاق اقدام نمایند و حسب مورد جهت رسیدگی به مرجع صالح ارجاع دهند.

تبصره ۱- تنظیم صورتجلسه بازرسی محل با ذکر جزئیات امر مانند ساعت بازرسی، افراد حاضر و مشخصات کالا و یا ارز قاچاق مکشوفه الزامی است.

تبصره ۲- بازرسی از اماکن عمومی، نیازی به مجوز موضوع این ماده ندارد.

ماده ٤٢ مکرر (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- متوقف نمودن و بازرسی وسایل نقلیه ای که ظن قوی به حمل کالا یا ارز قاچاق یا ارتکاب قاچاق کالا یا ارز در مورد آنها وجود دارد، از سوی ضابطین نیاز به إذن موردی مقام رسیدگی کننده ندارد.

تبصره (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مصادیق و شرایط تشخیص ظن قوی موضوع این ماده از جمله عبور از مبادی غیررسمی، دستکاری مهر و موم (پلمب) گمرکی بارگنج، خروج یا انحراف غیرمتعارف از مسیر تعیین شده، اطلاعات ارسالی از سوی سامانه های هوشمند، ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد تهیه می شود و پس از تأیید توسط رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٤٣- در پرونده هایی که صاحب کالا و ارز قاچاق شناسایی نشده و یا متواری است، ضابطین موظفند با اخذ دستور از مرجع ذی صلاح و با همکاری تمامی نهادهای ذی ربط، بلافاصله به شناسایی مالک اقدام کنند و در صورت عدم حصول نتیجه ظرف یک ماه از تاریخ وصول پرونده به مراجع ذی صلاح، مرجع رسیدگی صالح باید به صورت غیابی رسیدگی و مطابق مقررات این قانون رأی مقتضی را صادر نماید.

تبصره ۱- در رسیدگی غیابی به پرونده های قاچاق مکشوفه بلاصاحب، صاحب متواری و یا مجهول المالک، ضبط کالای قاچاق مکشوفه مانع رسیدگی به جرائم مالک کالا نیست.

تبصره ۲- در صورتی که کالای قاچاق مکشوفه بلاصاحب، صاحب متواری و یا مجهول المالک باشد، کالای مزبور عیناً به ستاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل یا حسب درخواست رسمی نهاد مزبور به فروش رسیده و وجه آن به حساب آن نهاد واریز می شود.

فصل هشتم - مراجع صالح رسیدگی به جرم قاچاق

ماده ٤٤- رسیدگی به جرائم قاچاق کالا و ارز سازمان یافته و حرفه ای، قاچاق کالاهای ممنوع و قاچاق کالا و ارز مستلزم حبس و یا انفصال از خدمات دولتی در صلاحیت دادسرا و دادگاه انقلاب است. سایر

پرونده های قاچاق کالا و ارز، تخلف محسوب و رسیدگی به آن در صلاحیت سازمان تعزیرات حکومتی است. چنانچه پرونده ای، متهمان متعدد داشته و رسیدگی به اتهام یکی از آنان در صلاحیت مرجع قضائی باشد، به اتهامات سایر اشخاص نیز در این مراجع رسیدگی می شود.

تبصره (اصلاحی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- در صورتی که پس از ارجاع پرونده به سازمان تعزیرات حکومتی و انجام تحقیقات محرز شود رسیدگی به جرم ارتکابی در صلاحیت مرجع قضائی است، شعبه مرجوعٌ الیه مکلف است بلافاصله قرار عدم صلاحیت خود را صادر کند. این قرار پس از تأیید مقام مافوق شعبه در سازمان تعزیرات حکومتی و یا در صورت عدم اعلام نظر آن مقام ظرف مدت یک هفته، قطعی است و پرونده مستقیماً به مرجع قضائی ذی صلاح ارسال می شود. همچنین در مواردی که پرونده به تشخیص مرجع قضائی در صلاحیت تعزیرات حکومتی است، پرونده مستقیماً به مرجع مذکور ارسال می گردد و شعب سازمان تعزیرات حکومتی مکلف به رسیدگی می باشند. مقررات این تبصره از شمول ماده (۲۸) قانون آیین دادرسی دادگاههای عمومی و انقلاب (در امور مدنی) مصوب ۲۱ /۱ /۱۳۷۹ مستثنی است.

ماده ٤٥- هر کدام از شعب دادسرا و دادگاه انقلاب اسلامی، تعزیرات حکومتی و شعب تجدیدنظر آنها ظرف یک ماه از زمان تحویل پرونده باید رسیدگی و رأی نهائی را صادر کنند، مگر مواردی که حسب نوع جرم یا تخلف و علل دیگر، تکمیل شدن تحقیقات نیاز به زمان بیشتر داشته باشد که در این صورت حسب مورد مرجع رسیدگی کننده موظف است علت تأخیر را به صورت مکتوب به مقام مافوق گزارش دهد. عدم ارسال این گزارش موجب محکومیت انتظامی تا درجه سه می گردد.

ماده ٤٦- در کلیه مواردی که سازمان تعزیرات حکومتی صالح به رسیدگی است شعب تعزیرات حکومتی همان اختیار مراجع قضائی در رسیدگی به پرونده های مزبور را دارند جز در مواردی که در این قانون به ضرورت اخذ دستور مقام قضائی تصریح شده است.

تبصره ۱- اعضای شعب ویژه رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی به جز در موارد اثبات سوء نیت یا ارتکاب اعمالی که در قانون جرم است، در رابطه با ایفای وظایف قانونی در آراء صادره تحت تعقیب قضائی قرار نمی گیرند.

تبصره۲- به کلیه اتهامات رؤسا و اعضای شعب سازمان تعزیرات حکومتی که در مقام رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز مرتکب می شوند در دادسرا و دادگاههای مرکز رسیدگی می شود.

ماده ٤٧ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- شعبه رسیدگی کننده مکلف است جهت اتخاذ تصمیم درباره احراز قاچاق و یا حمل، نگهداری، عرضه یا فروش کالا یا ارز قاچاق نسبت به استعلام نظر کارشناسی مشورتی حسب مورد از سازمان های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه اقدام نماید.

وقت رسیدگی به سازمان های مذکور و متهم ابلاغ می شود. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. درهر صورت تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- ارزش کالاهای ممنوع به موجب فهرست های قیمت گذاری سالانه ستاد تصویب و ابتدای هر سال ابلاغ می گردد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای مکشوفه حسب مورد یکی از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان ملی استاندارد ایران است. این مراجع با درخواست شعبه رسیدگی کننده و بررسی مشخصات کالا مانند محل تولید و واحد تولید کننده، نسبت به اعلام نظریه کارشناسی مشورتی، به نحو مستدل اقدام می-نماید. مقام رسیدگی کننده در صورت عدم پذیرش نظریه های کارشناسی مشورتی مذکور در این تبصره و ماده، به طور مستدل آن را رد و تصمیم مقتضی اتخاذ می کند. آیین نامه مربوط به اجرای این تبصره و تعیین مصادیق کالای مربوط به دستگاههای فوق و نحوه پذیرش و اعتراض به نظرات موضوع این تبصره، یک ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، ابلاغ می گردد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- کارشناسی موضوع این ماده و تبصره های آن قابل ارجاع به «کارشناس رسمی دادگستری» نیست.

ماده ۴۸ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در پرونده های قاچاق کالای ممنوع، سازمان یافته، حرفه ای و یا پرونده هایی که ارزش کالا و یا ارز قاچاق مکشوفه بیش از یکصد میلیون (۱۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال است، مرجع رسیدگی مکلف است نسبت به صدور دستور شناسایی و توقیف اموال متعلق به متهم در حدود جزای نقدی احتمالی از طرق مقتضی، از جمله استعلام از ادارات ثبت اسناد، املاک، مخابرات، بانکها و سازمان بورس و اوراق بهادار، اقدام نماید. مراجع طرف استعلام نیز موظفند ظرف پنج روز پاسخ لازم را به مرجع رسیدگی اعلام کنند.

ماده ۴۹- به منظور اعمال نظارت قضائی بر پرونده های قاچاق در سازمان تعزیرات حکومتی، رئیس شعب تجدید نظر ویژه رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز به پیشنهاد رئیس سازمان پس از تأیید وزیر دادگستری از بین قضات دارای پایه نُه قضائی پس از موافقت رئیس قوه قضائیه با ابلاغ ایشان منصوب می شوند.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در مواردی که از شعب ویژه تجدید نظر تعزیرات در موارد مشابه احکام مختلفی صادر شود با درخواست رئیس سازمان یا وزیر دادگستری، موارد جهت ایجاد وحدت رویه به هیأت عمومی دیوان عالی کشور ارسال می گردد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز موظفند در پرونده های با ارزش بیش از یک میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۱) ریال به طور مطلق و در پرونده های با ارزش یک میلیارد(۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۱) ریال و کمتر در صورت اقتضاء، با صدور دستور تعیین وقت رسیدگی، متهم، نماینده دستگاه کاشف و ضابط و نیز سایر اشخاصی که حضورشان ضروری است را احضار کنند. متهم می تواند شخصاً حاضر شود یا وکیل یا نماینده قانونی معرفی کند. در هر صورت عدم حضور یا عدم معرفی وکیل یا نماینده قانونی مانع از رسیدگی نیست.

ماده ۵۰- آراء شعب بدوی تعزیرات در مورد قاچاق کالا و ارز که ارزش آنها کمتر از بیست میلیون (۰۰۰ /۰۰۰ /۲۰) ریال باشد، قطعی است. در سایر موارد آراء شعب ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ با درخواست محکومٌ علیه قابل تجدیدنظر خواهی است.

تبصره ۱- جهات تجدیدنظر خواهی در شعب تعزیرات حکومتی مطابق قانون آئین دادرسی کیفری است.

تبصره ۲- آراء صادره از شعب تعزیرات حکومتی در مورد پرونده های قاچاق کالا و ارز قابل اعتراض در دیوان عدالت اداری و سایر مراجع قضائی نیست.

تبصره ۳ (منسوخه ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- آراء صادره از شعب بدوی تعزیرات حکومتی و دادگاه انقلاب در صورتی که مبنی بر برائت متهم باشد ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ و پس از درخواست دادستان یا دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت یا ستاد و یا عنداللزوم دستگاه کاشف، قابل تجدیدنظر خواهی است. پرونده حسب مورد از سوی رئیس سازمان تعزیرات حکومتی یا رئیس کل دادگستری استان برای رسیدگی مجدد به یکی از شعب تجدیدنظر مربوطه ارجاع می شود. رأی شعبه تجدیدنظر قطعی و لازم الاجراء است.

تبصره ۳ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- در کلیه آراء بدوی قطعی یا آرائی که به لحاظ عدم تجدید نظرخواهی قطعی شده اند هرگاه دلیلی بر عدم انطباق رأی با قانون یا عدم تناسب جریمه نقدی با قانون موجود باشد، رئیس سازمان تعزیرات حکومتی می تواند تقاضای تجدید نظر کند.

ماده ۵۰ مکرر ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- قرارهای منع و موقوفی تعقیب و احکام صادره از دادسراها و شعب مراجع رسیدگی کننده، علاوه بر متهم، به ستاد، دستگاه کاشف، ضابط، دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت و دادستان، ابلاغ می شود.

هر یک از موارد زیر ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، قابل اعتراض یا تجدیدنظرخواهی توسط دادستان، ستاد، دستگاه کاشف، ضابط و دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت می باشد:

الف – رأی مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

ب – رأی نسبت به برخی از متهمین مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

پ – رأی نسبت به بخشی از کالا و ارز مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

ت – رأی نسبت به برخی از عناوین اتهامی متهم یا متهمین پرونده مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

ث – رأی محکومیت در مواردی که مجازات مقرر در حکم نخستین بر خلاف قانون، کمتر از حداقل میزانی باشد که قانون مقرر داشته است یا بدون در نظر گرفتن بخشی از کالا یا ارز، صادر شده باشد یا با اتخاذ عنوان اتهامی ناصحیح، کمتر از میزان مقرر قانونی تعیین شده باشد.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)– آرای برائت صادره در خصوص پرونده -های با ارزش کمتر از دو میلیارد (۲/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال به استثنای پرونده های سازمان یافته، حرفه-ای، کالای ممنوع، مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی قابل تجدیدنظر خواهی یا اعتراض نیست.

ماده ۵۰ مکرر۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)– در صورتی که در راستای ارتکاب جرائم و تخلفات موضوع این قانون، جرائم رشاء، ارتشاء، جعل، استفاده از سند مجعول، اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی و یا تمرد مسلحانه نیز ارتکاب یافته باشد، به تمامی جرائم و تخلفات ارتکابی موضوع این قانون به همراه جرائم مرتبط فوق در دادسرا و دادگاه انقلاب رسیدگی می شود.

ماده ۵۰ مکرر۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)– در صورتی که رئیس قوه قضائیه رأی قطعی صادره از شعب ویژه رسیدگی به قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی را خلاف شرع بین تشخیص دهد، با تجویز اعاده دادرسی، پرونده را به دیوان عالی کشور ارسال تا در شعبی خاص که توسط رئیس قوه قضائیه برای این امر تخصیص می یابد رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید. شعب خاص مذکور مبنیاً بر خلاف شرع بین اعلام شده، رأی قطعی قبلی را نقض و رسیدگی مجدد اعم از شکلی و ماهوی به عمل می آورند و رأی مقتضی صادر می نمایند.

تبصره ۱ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)– چنانچه متقاضی رسیدگی موضوع این ماده محکومٌ علیه باشد، باید ضمن ارائه درخواست، معادل دو درصد (۲ ٪) جریمه نقدی مندرج در حکم صادره را نزد صندوق دادگستری تودیع نماید. در صورت تجویز اعاده دادرسی، مبلغ مذکور مسترد می گردد و در غیر این صورت، به عنوان درآمد عمومی دولت محسوب و به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)– در پرونده های با ارزش بیش از یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال به طور مطلق و در پرونده های با ارزش یک میلیارد (۱/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال و کمتر در صورت اقتضاء، شعب دیوان عالی کشور موظفند با صدور دستور تعیین وقت رسیدگی، متهم، نماینده دستگاه کاشف و

ضابط و نیز سایر اشخاصی که حضورشان ضروری است را احضار کنند. متهم می تواند شخصاً حاضر شود یا وکیل یا نماینده قانونی معرفی کند. در هر حال عدم حضور یا عدم معرفی وکیل یا نماینده قانونی مانع از رسیدگی نیست. شعب تجدیدنظر رسیدگی به پرونده های موضوع این قانون، اعم از تعزیرات و دادگاه، نیز مکلف به رعایت احکام این تبصره هستند.

ماده ۵۱- در کلیه مواردی که شرایط و ضوابط دادرسی در این قانون پیش بینی نشده است، مطابق قانون آئین دادرسی کیفری رفتار می شود.

ماده ۵۲ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- متهمانی که به منظور رد اتهام جرایم یا تخلفات موضوع این قانون به اسناد مثبته گمرکی استناد می کنند، مکلفند ظرف ده روز از زمان ابلاغ احضاریه یا جلب در مرجع رسیدگی کننده، اصل آن سند را ارائه نمایند. این مهلت با عذر موجه به تشخیص مرجع رسیدگی کننده حداکثر یک بار دیگر به مدت ده روز قابل تمدید است. به اسنادی که خارج از این مهلتها ارائه شود ترتیب اثری داده نمی شود. چنانچه اسناد مثبته گمرکی به صورت الکترونیکی صادر شود، اطلاعات موجود در سامانه مربوط ملاک عمل خواهد بود.

فصل نهم - اموال ناشی از قاچاق

ماده ۵۳ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- دستگاههای کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، آبی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می شوند، به استثنای کالای ممنوع، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش، امحاء یا واگذاری اموال فوق الذکر منوط به صدور رأی قطعی است. هزینه های مربوطه اعم از انبارداری، بارگیری، انتقال و تخلیه بر عهده این سازمان می باشد. دولت مکلف است هر ساله بودجه مستقلی در خصوص تأمین هزینه مدیریت تعیین تکلیف کالا برای این سازمان پیش بینی نماید.

تبصره ۱- در کلیه مواردی که کالای قاچاق مکشوفه بلاصاحب یا صاحب متواری و یا مجهول المالک باشد، عین کالای مزبور به نهاد مأذون از سوی ولی فقیه تحویل می شود و یا با هماهنگی و اخذ مجوز فروش از نهاد مأذون کالای مزبور توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می رسد و جوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می شود.

تبصره ۲ (اصلاحی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵ مکرر) و (۲۶) و بند «الف» ماده (۲۷) این قانون و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت جهادکشاورزی

قرار می گیرد. دستورالعمل نحوه تحویل و تحول، نگهداری و تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می-رسد. کلیه سازمان ها، نهادها و دستگاههای موضوع این ماده و تبصره های آن موظفند در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می شود، پس از أخذ مجوز فروش از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله کالا را بر اساس مقررات مربوط به فروش برسانند.

تبصره ۳- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی موظف است فرآورده های نفتی قاچاق مکشوفه را از دستگاه کاشف تحویل بگیرد و پس از فروش آن وجه حاصله را به خزانه داری کل کشور واریز نماید.

تبصره ٤- دستگاه کاشف مکلف است ارز مکشوفه به ظنّ قاچاق را به حساب تعیین شده از سوی بانک مرکزی واریز نماید و پس از قطعیت حکم آن را به حساب ویژه خزانه داری کل کشور واریز کند. در صورتی که وجوه موضوع این تبصره از مصادیق قید شده در تبصره (۱) این ماده باشد، مطابق تبصره مذکور اقدام می شود.

تبصره ۵ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالاهایی که قابلیت هیچ گونه مصرفی ندارند، از قبیل مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن، کالاهای فاسد یا تاریخ مصرف گذشته پس از أخذ مجوز امحاء از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله بر اساس مقررات مربوط امحاء می شوند، مگر اینکه تمام یا قسمتی از آن به تشخیص مقام رسیدگی کننده برای رسیدگی و اثبات جرم ضرورت داشته باشد.

ماده ٥٤- در موارد صدور رأی قطعی برائت متهم و حکم به استرداد کالا، صاحب کالا در صورت وجود عین، مستحق دریافت آن و در غیر این صورت حسب مورد مستحق دریافت مثل یا بهای کالا به قیمت روز فروش بوده و در صورتی که فروش شرعاً یا قانوناً جایز نبوده، در خصوص پرداخت قیمت، مستحق قیمت یوم الاداء می باشد. حکم این ماده شامل کالاهایی که فروش آنها قانوناً جایز نیست، نمی گردد.

تبصره- در مواردی که موضوع ماده مرتبط با قاچاق ارز باشد، ارز واریزی به حساب بانک مرکزی با رعایت مقررات مربوط به صاحب آن مسترد می شود.

ماده ٥٥ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- فروش کالای قاچاق منوط به رعایت کلیه ضوابط قانونی از جمله ضوابط فنی، ایمنی، بهداشتی و قرنطینه ای است. در صورتی که فروش کالا مطابق ضوابط فوق بلامانع باشد و به تولید و تجارت قانونی و نیاز واقعی بازار لطمه وارد نکند، پس از اخذ مجوز از مراجع ذی ربط و نصب رمزینه موضوع ماده (۱۳) این قانون، با در نظر گرفتن شرایط ماده (٥٦) توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی فروخته می شود.

تبصره- در باره آن دسته از کالاهای قاچاق که وفق قوانین در اختیار سازمانها و نهادهای دیگر از جمله نهاد مأذون از سوی ولی فقیه قرار دارد مانند کالاهای قاچاق بلاصاحب و صاحب متواری و مجهول المالک، سازمان یا نهاد مربوط موظف است در فروش اموال مذکور مقررات این قانون را رعایت نماید.

ماده ٥٦ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه با إذن معظم له و سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی حسب مورد موظفند در خصوص کالاهای قاچاق پس از قطعیت رأی صادره به جز در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آنها می شود، به ترتیب زیر عمل کنند:

۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- ظرف دوماه از تاریخ صدور رأی قطعی با برگزاری مزایده کالاهای قاچاق را به شرط خروج از کشور تحت رویه گذر(ترانزیت) خارجی یا صادرات بفروشند. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور صرفاً یک مرتبه دیگر و تا قبل از انقضای مدت دوماه برگزار می شود.

تبصره ۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- صادرات کالاهای موضوع این بند مشمول امتیازات، تخفیف ها، معافیت ها، مشوق ها و جوایز صادراتی نمی باشد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- خروج کالاهای غیرداخلی موضوع این بند، از کشور تحت رویه -گذر (ترانزیت) خارجی یا صادرات پس از تأیید سامانه-ای خرید از سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی یا نهاد مأذون از سوی ولی فقیه با إذن معظم له، با رعایت تبصره بند«الف» ماده (٦) این قانون و استهلاک آن نیازمند ارائه اسناد منشأ کالا و سایر مجوزهای مربوط به گذر(ترانزیت) یا صادرات کالا نمی باشد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که کالاهای مذکور از نوع «کالای مشابه» قابل معامله در بورس کالا باشد، واگذاری این کالاها از طریق ساز و کارهای بورس کالا انجام می شود. در مورد کالاهای غیرمشابه، استفاده از سازوکار مذکور اختیاری است و کالاهای موضوع این بند تنها از طریق عرضه (رینگ) صادراتی بورس کالای ایران به فروش می رسد. در صورت عدم موافقت هیأت پذیرش یا کمیته عرضه با پذیرش کالا جهت عرضه در بازار بورس کالا یا به فروش نرفتن کالا پس از سه بار عرضه در بورس با رعایت ضوابط بورس از جمله تغییر نرخ پایه، نوبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور تحت رویه گذر (ترانزیت) خارجی یا صادرات می رسد که در این صورت مهلت برگزاری مزایده دوماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا در بورس یا اتمام فرآیند معامله یک جا است.

تبصره ٤ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورتی که کالاهای فروخته شده موضوع این بند در مهلت مقرر به صورت قطعی از کشور خارج نشود، مرتکب علاوه بر ضبط کالا مشمول مجازات مقرر در ماده (۳۳ مکرر ۱) این قانون می شود.

۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در صورت عدم فروش کالاها از طریق بورس کالا و مزایده موضوع بند (۱) این ماده توسط دستگاه متولی به شرط صادرات یا گذر(ترانزیت) خارجی، کالاهایی که در بازار داخلی نیاز

جدی در خصوص آنها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد، ظرف دوماه از تاریخ اتمام فرآیند مزایده به شرط خروج از کشور، از طریق حلقه (رینگ) داخلی بورس کالا با حفظ شرایط مندرج در تبصره (۳) بند (۱) این ماده به فروش می رسد. در صورت عدم فروش در بورس با رعایت کلیه شرایط تبصره (۳) بند (۱) این ماده صرفاً از طریق حراج عمومی به صورت خرده فروشی بر خط به فروش گذاشته می شود و در صورت به فروش نرفتن کالا ظرف سه ماه در حراج عمومی، حسب مورد با درخواست رئیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی یا نهاد مأذون از سوی ولی فقیه با إذن معظم له و «تأیید مراتب به فروش نرفتن کالا» از سوی سازمان بازرسی کل کشور، قیمت عرضه کالا در حراج عمومی هر ماه بیست درصد (۲۰ ٪) کاهش می یابد. قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس بر اساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت که کمتر از مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل و نقل (قیمت سیف) به علاوه حقوق ورودی نباشد، تعیین می شود.

تبصره ۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- دستور العمل نحوه فروش از طریق حراج عمومی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- در فروش کالای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) این قانون نیز استفاده از روش حراج عمومی به صورت خرده فروشی برخط این بند بدون برگزاری مزایده امکان پذیر است.

تبصره ۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- فهرست کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی به آنها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد، حسب مورد به پیشنهاد وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب ستاد می رسد.

تبصره ٤ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه کالاهای موضوع تبصره (۳) این بند، در چهارچوب وظایف و یا اختیارات قانونی، مورد تقاضای کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش بینی شده در قانون بودجه کسر می شود.

تبصره ۵ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالاهای با مصرف خاص که قابلیت فروش و استفاده عمومی ندارد و فهرست و اولویت واگذاری آن به تصویب هیأت وزیران می رسد، به دستگاهها یا نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده می کنند، تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش بینی شده در قانون بودجه کسر می شود.

۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- سایر کالاها از جمله کالاهای ممنوع امحاء می شود. آیین نامه اجرائی نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع این بند ظرف سه ماه از تاریخ لازم- الاجرا ءشدن این قانون توسط ستاد با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

٤ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالاهایی که بر اساس تعاریف قانونی توسط وزارت نفت، فرآورده نفتی شناخته شوند، تحویل این وزارت می شوند.

٥ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه به بانک مرکزی تحویل می شوند.

٦ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- اموالی که به تشخیص وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دارای ارزش تاریخی و میراث فرهنگی باشند، تحویل این وزارت می شوند.

۷ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالاهای ممنوع الصدور، امنیتی، انتظامی و نظامی به دستگاهها و نهادهای ذی مدخل واگذار می شود و در این موارد رعایت ضوابط قانونی مربوط لازم است.

۸ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالای قاچاق خروجی چنانچه کالای داخلی باشد، در داخل کشور فروخته می شود.

تبصره ۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مقررات مندرج در این ماده در خصوص کالاهای موضوع تبصره (۵) ماده (۵۳) این قانون اعمال نمی شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه مدعی مالکیت کالای توقیفی، نقشی در ارتکاب جرم یا تخلف نداشته باشد و جهل خود از وقوع جرم یا تخلف یا در صورت علم، عدم امکان مخالفت و اقدام بازدارنده خود را اثبات نماید و قبل از صدور رأی قطعی، اسناد مثبته تولید کالا در داخل کشور و یا اسناد مثبته گمرکی که قبل از توقیف کالا تحصیل شده است را به مرجع رسیدگی ارائه دهد، پس از احراز اصالت اسناد و مالکیت وی، در صورت فقدان مانع قانونی دیگر، کالا به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب افزوده می شود. در صورت لزوم، ارائه مجوزهای قانونی مورد نیاز برای فعالیت تجاری در زمینه کالای توقیفی نیز ضروری است. پس از صدور رأی قطعی، در صورت موجود بودن کالا در مرحله اجرای احکام، بررسی ادعای مالکیت، احراز شرایط و استرداد کالا و اصلاح رأی از حیث افزودن جزای نقدی با مرجع صادرکننده رأی قطعی طی رسیدگی خارج از نوبت است و در صورت موجود نبودن کالا، مدعی صرفاً می-تواند جبران ضرر و زیان -وارده را مطابق قوانین و مقررات مسؤولیت مدنی از دادگاه حقوقی مطالبه کند. کالایی که قابلیت هیچ گونه مصرفی ندارد و کالای ممنوع جز در مواردی که طبق قانون، مالکیت خصوصی آن مجاز شناخته شده است، از شمول این تبصره خارج است و حسب مورد مطابق مقررات مربوط تعیین تکلیف می شود.

تبصره ۳ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کالای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) این قانون، پس از قطعیت رأی صادره مبنی بر ضبط، به شرح زیر تعیین تکلیف می شود:

الف - با رعایت ضوابط قانونی مربوط به فروش آن کالا در اسرع وقت و حداکثر ظرف چهارماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی لازم-الاجراء، طی مزایده به فروش می رود. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مجدد تا قبل از انقضای مدت چهارماه برگزار می-شود.

ب – در صورتی که کالا سهمیه ای باشد، مزایده بند فوق به شرط «توزیع یا عرضه کالا در محل تخصیص سهمیه» است و تخلف از این شرط توسط خریدار، مستوجب ضمانت اجرای مندرج در تبصره (٤) ماده (۱۸) این قانون است. فهرست کالاهای سهمیه ای موضوع این بند ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد تهیه و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

پ – در صورت عدم فروش از طریق مزایده ظرف مهلت مقرر، کالا از طریق حراج عمومی موضوع بند (۲) این ماده به فروش گذاشته می شود. قیمت پایه مطابق بند (۲) همین ماده تعیین می شود.

ت – در صورت عدم فروش از طریق حراج عمومی ظرف مهلت مقرر، مطابق تشریفات مربوط به کاهش قیمت در بند (۲) این ماده، قیمت عرضه کالا درحراج عمومی هر ماه بیست درصد (۲۰ ٪) کاهش می یابد.

ث – در خصوص کالاهای موضوع تبصره های (۲) و (۳) ماده (۵۳) مطابق احکام مقرر در همان تبصره ها اقدام می شود.

تبصره ٤ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)– آیین نامه اجرائی مواد (۵۵) و (٥٦) این قانون ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

فصل دهم– مقررات عمومی

ماده ۵۷– قاچاق کالا و ارز از مصادیق جرائم اقتصادی محسوب می شود.

ماده ۵۸– در کلیه جرائم و تخلفات موضوع این قانون در خصوص کالا و ارز، در صورت موجود نبودن عین کالا و یا ارز قاچاق، مرتکب حسب مورد علاوه بر محکومیت به مجازات های مقرر، به پرداخت معادل ارزش کالا و ارز نیز محکوم می شود. موارد خارج از اراده مرتکب در تلف کالا و ارز مشمول این ماده نمی شود.

ماده ۵۹ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)– درصورتی که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتکبان قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش زا با مأموران کاشف باشد و یا مرتکبان با استفاده از موانع فیزیکی و یا استفاده از وسایل دودزا مشکلاتی برای کشف قاچاق توسط مأمورین ایجاد نمایند، پس از احراز قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با حکم مرجع رسیدگی کننده، درصورتی که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عامداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، وسیله نقلیه به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق ضبط می شود. در غیر این صورت وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می شود که بعد از وصول و واریز به خزانه، بر اساس قانون بودجه سنواتی در اختیار دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق قرار گیرد.

تبصره (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- مصادیق این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٦٠- در صورتی که محکومان به جریمه های نقدی مقرر در این قانون ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ حکم قطعی به پرداخت جریمه های مقرر اقدام ننمایند، جریمه نقدی از محل وثیقه های سپرده شده و یا فروش اموال شناسایی شده محکومٌ علیه اخذ و مابقی به مالک مسترد می شود و چنانچه اموالی شناسایی نشود و یا کمتر از میزان جریمه باشد و جریمه مورد حکم، وصول نشود، جرائم نقدی مذکور مطابق قانون آئین دادرسی کیفری حسب مورد با دستور قاضی اجرای احکام دادسرای مربوطه یا قاضی اجرای احکام تعزیرات حکومتی که از بین قضات دارای پایه پنج قضائی به روش مندرج در ماده (٤٩) این قانون انتخاب می شوند به حبس تبدیل می شود. در هر صورت حبس بدل از جزای نقدی نباید از پانزده سال بیشتر باشد.

تبصره ۱- در مورد احکام صادره از شعب تعزیرات حکومتی پرونده جهت صدور حکم مبنی بر تبدیل جزای نقدی به حبس به شعبه یا شعبی از دادگاههای حوزه قضائی مربوطه که توسط رئیس قوه قضائیه تعیین می شود ارجاع می گردد تا ظرف ده روز نسبت به مورد، اقدام مقتضی معمول نمایند.

تبصره ۲- جزای نقدی مازاد بر حبس تبدیلی در صورت شناسایی اموالی از محکومٌ علیه، حتی پس از اتمام حبس وصول می گردد.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- دررسیدگی به جرائم و یا تخلفات موضوع این قانون، رفع مسؤولیت وثیقه گذار و آزادی وثیقه تنها با تودیع وثیقه نقدی یا ملکی جایگزین و صدور قرار قبولی تأمین برای آن یا با اجرای کامل حکم امکان پذیر است و این موضوع و همچنین امکان برداشت جزاء یا جریمه نقدی از محل وثیقه تودیع شده توسط متهم یا دیگری، هنگام أخذ وثیقه به صورت کتبی به وثیقه- گذار تفهیم و در پرونده درج می شود. استنکاف از اجرای این تبصره، مستوجب محکومیت انتظامی تا درجه چهار است.

ماده ٦١- ستاد می تواند در خصوص پرونده های مربوط به جرائم موضوع این قانون و یا جرائم مرتبط حسب مورد از طریق دادستان، تعقیب و رسیدگی به پرونده را از بدو تشکیل تا مرحله اجرای احکام، از مراجع رسیدگی کننده تقاضا نماید.

ماده ٦٢- سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت مکلف است، فهرست ارزش کالاهای وارداتی را بر اساس نرخ برابری ارز اعلامی توسط بانک مرکزی به صورت سالانه در اختیار کلیه دستگاههای کاشف و ضابطین قضائی مرتبط برای تعیین ارزش اولیه قرار دهد. در صورتی که در طول سال در فهرست ارزش کالاهای وارداتی تغییرات عمده ای رخ دهد، توسط سازمان ذی ربط اعلام می شود.

ماده ٦٣ (اصـــلاحی ١٤٠٠/١١/١٠)- تمامی احکام و قواعد عمومی مربوط به جرائم و تخلفات موضـوع این قانون به غیر از موارد پیش بینی شـده، مطابق قانون مجازات اسـلامی اسـت. مقررات مربوط به تعلیق تعقیب، تعویق صـدور حکم، معافیت از کیفر، تعلیق اجرای مجازات، مرور زمان، توبه و بایگانی کردن پرونده در مورد جرائم و تخلفات موضـــوع این قانون اعمال نمی گردد. در خصـــوص پرونده های با ارزش بیشـتر از ده میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۱۰) ریال، سـازمان یافته، حرفه ای، بند «ت» ماده (۲۲) و یا ماده (۳۵) این قانون و تبصره های آن، اعمال احکام مواد (۱۸۰) و (۲۳۷) قانون آیین دادرسی کیفری جایز است.

تبصـــره ۱ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- در تخلفات و جرائم موضـــوع این قانون ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی یا ضبط کالا یا ارز یا وسیله حمل یا محل نگهداری یا أخذ معادل آنها، مجموع ارزش مربوط به دفعات متعدد ارتکاب جرم یا تخلف ارتکابی است که منتج به صدور رأی محکومیت قطعی نشده است.

تبصـــره ۲ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- مجازات معاونت در جرائم و یا تخلفات موضـــوع این قانون، حســب مورد حداقل مجازات جرم و یا جریمه تخلف ارتکابی است.

تبصـــره ۳ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- چنانچه شـخصـی بدون دخالت در عملیات مادی، دسـتور یا سـفارش ارتکاب جرائم یا تخلفات موضوع این قانون را داده باشـد یا کالا یا ارز قاچاق یا عواید و سود حاصل از آن متعلق به وی باشـد، به مجازات مباشـر جرم یا تخلف ارتکابی محکوم می گردد. این مجازات مانع از اعمال مجازات مباشر نیست.

تبصـــره ٤ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- چنانچه جرائم یا تخلفات موضـــوع این قانون به تنهایی و یا با در نظرگرفتن دیگر جرائم یا تخلفات این قانون به نحو سـاز مان یافته ارتکاب یافته باشـد، هر یک از اعضـای گروه ســـازمان یافته به حداکثر مجازات مقرر برای رفتار ارتکابی خود محکوم می شـــوند. در هر مورد که مجازات فاقد حداقل و حداکثر باشـد، نصـف مجازات مقرر قانونی به اصـل آن اضـافه می گردد. در صـورتی که قاچاق به تنهایی، به نحو سازمان یافته ارتکاب یافته باشد، وفق مواد (۲۸) و (۲۹) این قانون عمل خواهد شد.

تبصـــره ٥ (الحاقی ١٤٠٠/١١/١٠)- احکام، آثار و مجازات های قاچاق مذکور در مواد (۳)، (۵)، (٦)، (۸) الی (۱۲)، (١٦)، (۱۹)، (۲۰)، (۳۰) الی (۳۲)، (٣٤) الی (٣٦)، (۳۸) الی(۵۰)، (۵۳) الی (٦٠)، (٦٥) الی (٦٨)، (۷۰)، (۷۱)، (۷۳)، (۷٤) و (۷۷) این قانون و تبصـره های این مواد، در مورد همه جرائم و تخلفات موضـوع این قانون به جز تبصره (۵) ماده (۲مکرر) جاری است.

ماده ٦٤ (منســـوخه ١٣٩٤/٠٧/٢١)- هر شـــخصـــی که با علم و اطلاع مرتکب جرم حمل کالا یا ارز قاچاق شـــود و نتواند ارســـال کننده و یا صـــاحب اصـــلی آن را تعیین نماید، علاوه بر ضـــبط کالا یا ارز، به مجازاتهای مقرر در مورد مالک کالا و ارز نیز محکوم می شود.

ماده ٦٥ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه قرائن علم آور از قبیل جاسازی و نظائر آن حاکی از اطلاع مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری، از استفاده آنها در قاچاق کالا یا ارز و یا حمل یا نگهداری کالا یا ارز قاچاق باشد و مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری نیز اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد و یا وقوع جرم یا تخلف را اطلاع نداده باشد، علاوه بر محکومیت وی به حداقل مجازات مقرر قاچاق برای مرتکب، در خصوص وسیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون و تبصره های آن عمل می شود و در مورد ضبط محل نگهداری کالای ممنوع، ماده (۲٤) و تبصره (۵) ماده (۲۲) این قانون اعمال می گردد. حکم این ماده شامل مالکی که امکان اقدام بازدارنده برای او وجود نداشته است، نمی شود.

ماده ٦٦ (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه دو یا چند نفر در ارتکاب قاچاق و یا سایر جرائم و تخلفات مرتبط شرکت نمایند، مجازات هر یک از شرکاء، مجازات فاعل مستقل است.

تبصره (منسوخه ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه جرم ارتکابی مجازات حبس و یا شلاق نیز داشته باشد، هر یک از شرکاء به مجازات حبس و یا شلاق مقرر محکوم می گردد.

ماده ٦٧- اگر قاچاق توسط شخص حقوقی ارتکاب یابد، مرجع صدور حکم نسبت به ضبط کالا و یا ارز قاچاق مکشوفه اقدام می کند و شخص حقوقی، علاوه بر محکومیت به جزای نقدی، حسب مورد به دو تا چهار برابر حداکثر جریمه مقرر برای شخص حقیقی، به ترتیب زیر محکوم می شود:

الف- در مورد قاچاق کالای غیرممنوع و ارز در مرتبه اول ممانعت از فعالیت شخص حقوقی از یک تا دو سال و در مرتبه دوم انحلال شخص حقوقی

ب- در مورد قاچاق کالای ممنوع و یا سازمان یافته، انحلال شخص حقوقی

تبصره۱- افراد موضوع این ماده محکومیت قطعی می یابند و تا پنج سال مجاز به تأسیس و مشارکت در اداره شخص حقوقی نیستند.

تبصره۲- چنانچه شخص حقوقی، وابسته به دولت یا مأمور به خدمات عمومی باشد، مرجع رسیدگی کننده، کارکنان و مدیران مرتکب قاچاق را علاوه بر مجازات های مربوط حسب مورد به محرومیت یا انفصال دائم یا موقت از خدمات دولتی و عمومی غیردولتی محکوم می نماید.

تبصره۳- اگر منافع حاصل از قاچاق به شخص حقوقی تعلق یابد و یا برای تأمین منافع شخص حقوقی به قاچاق اقدام گردد، جریمه ها از محل دارایی شخص حقوقی وصول می شود.

تبصره ٤- در خصوص مدیر شخص حقوقی که از عمل مباشران، علم و اطلاع داشته باشد نیز مطابق قانون مجازات اسلامی عمل می شود. منظور از مدیر شخص حقوقی کسی است که اختیار نمایندگی یا تصمیم گیری یا نظارت بر شخص حقوقی را دارد.

ماده ٦٨ (اصلاحی ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- مجازات شروع به قاچاق، علاوه بر ضبط کالا یا ارز حسب مورد حداقل مجازات قاچاق کالا و ارز موضوع این قانون است.

تبصره (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- چنانچه وسایل نقلیه حامل کالای ممنوع، به آبهای تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل و از طریق قرائن و اماراتی حرکت به مقصد ایران از مسیر غیرمجاز احراز شود، حامل ولو اینکه دو یا چند فهرست کل بار(مانیفست) داشته باشد به مجازات شروع به جرم موضوع این ماده محکوم می شود. همین حکم در مواردی که کالای قاچاق ممنوع در آبهای تحت نظارت ایران از وسایل نقلیه مزبور به شناورهای ایرانی منتقل شود نیز جاری است.

ماده ٦٩- مرجع رسیدگی کننده ذی صلاح حسب مورد می تواند با توجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب، علاوه بر مجازات های مقرر در این قانون، وی را به عنوان تکمیل مجازات، به یک یا چند مورد مرتبط از محرومیت های زیر محکوم نماید:

الف (اصلاحی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- تعلیق موقت یا ابطال دائم:

۱- کارت بازرگانی

۲- کارت مبادلات مرزی

۳- کارت ملوانی

٤- پروانه کسب، تأسیس، بهره برداری یا حق العمل کاری

۵- پروانه حمل و نقل

٦- گواهینامه رانندگی وسایل نقلیه زمینی، آبی و هوایی

۷ - کارت پیله وری

ب- تعطیل موقت یا دائم محل کسب و پیشه و تجارت

پ- محرومیت از اشتغال به حرفه یا حرف خاص از یک تا پنج سال

ت- محرومیت از تأسیس شرکت و یا عضویت در هیأت مدیره و مدیر عاملی اشخاص حقوقی از یک تا پنج سال

ث- ممنوعیت خروج از کشور تا پنج سال

ماده ۷۰- مرجع رسیدگی کننده ذی صلاح در مورد شرکتها و مؤسسات حمل و نقل داخلی و بین المللی که مدیران یا متصدیان آنها مرتکب قاچاق کالا یا حمل کالای خارجی فاقد اسناد مثبته گمرکی شده اند با توجه به شرایط، نحوه، دفعات ارتکاب جرم و شخصیت مرتکب علاوه بر مجازات های مقرر در این قانون به شرح زیر حکم می نماید:

الف- مرتبه اول سه تا شش ماه محرومیت اشتغال مدیران یا متصدیان

ب- مرتبه دوم شش ماه تا یک سال محرومیت اشتغال مدیران یا متصدیان

تبصره- در صورتی که شرکت و مؤسسه به قصد قاچاق تأسیس شود و یا پس از تأسیس، فعالیت و هدف آن به این منظور منحرف گردد در مرتبهٔ اول، فعالیت شرکت سه ماه تا یک سال تعلیق می شود و در صورت تکرار، شرکت منحل می گردد.

ماده ۷۱- جزای نقدی مقرر در این قانون از سوی مرجع رسیدگی کننده قابل تعلیق و تخفیف نیست و مجازات های حبس و شلاق در جرائم قاچاق کالاهای ممنوعه، حرفه ای و سازمان یافته موضوع این قانون نیز قابل تعلیق نمی باشد.

ماده ۷۲- هرگاه اشخاصی که مرتکب جرائم موضوع این قانون شده اند، در مراحل تحقیقات مقدماتی، با اقرار خود موجبات کشف کالا و ارز و یا دستگیری سرشبکه های قاچاق و سایر متهمان را فراهم کنند، بنا به تشخیص مرجع رسیدگی، ضمن ضبط کالا و ارز قاچاق از کیفرهای موضوع این قانون معاف یا در مجازات آنان تخفیف متناسب داده می شود.

ماده ۷۳- به منظور ثبت و دسترسی سریع به سوابق محکومان و ارائه آن به مراجع ذی ربط، پایگاه اطلاعات محکومان قاچاق کالا و ارز در مرکز فن آوری و اطلاعات قوه قضائیه تشکیل می گردد. تمامی واحدهای اجرای احکام مکلفند به محض دریافت رأی قطعی محکومیت های راجع به قاچاق کالا و ارز، مشخصات فردی محکومان را در این پایگاه ثبت نمایند. مبادله اطلاعات بین سازمان تعزیرات حکومتی و قوه قضائیه باید به نحوی باشد که امکان تعامل داده ها و استفاده کاربران طرفین وجود داشته باشد.

تبصره (اصلاحی ۱۴۰۱/۰۶/۳۰)- تعیین نحوه و سطوح دسترسی به داده -ها جز در مواردی که مشمول دسترسی های قوه قضائیه است، برعهده کارگروه تعامل پذیری دولت الکترونیکی می باشد.

ماده ٧٤- مسؤولان مستقیم دستگاههای کاشف و مأمور وصول درآمدهای دولت و سایر مراجعی که برای رسیدگی به پرونده های قاچاق موضوع این قانون مورد خطاب کتبی مرجع رسیدگی کننده و یا دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت قرار می گیرند، چنانچه ظرف بیست روز از تاریخ وصول استعلام نسبت به پاسخگویی مستند اقدام ننمایند، به مجازات منع اشتغال در شغل خود در نوبت اول و انفصال موقت تا شش ماه از خدمات دولتی در نوبتهای بعدی محکوم می گردند، مگر اینکه اثبات نمایند عدم ارسال پاسخ، مستند به عذر موجه قانونی بوده است. رسیدگی به این امر در صلاحیت محاکم کیفری دادگستری مراکز استانها می باشد.

ماده ۷۵- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است برای ابلاغ و اجرای احکام موضوع این قانون مأموران انتظامی آموزش دیده را در واحدهای اجرای احکام قوه قضائیه و تعزیرات حکومتی مستقر نماید. وزارت دادگستری و سازمان تعزیرات حکومتی موظفند امکانات لازم را برای استقرار این نیروها فراهم کنند.

ماده ۷۶ (منسوخه ۱۳۹٤/۰۷/۲۱)- آئین نامه های اجرائی این قانون ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن آن توسط ستاد و با همکاری وزارتخانه های کشور، امور اقتصادی و دارایی و دادگستری و سایر دستگاههای عضو ستاد تهیه می شود و پس از تأیید رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۷۷- کلیه مبالغ حاصل از اجرای این قانون از قبیل وجوه ناشی از فروش کالا و ارز قاچاق، وسایل ضبطی و جریمه های وصولی به جز منابع حاصل از اموالی که لازم است در اختیار ولی فقیه قرار گیرد، به حساب ویژه ای نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود. سالانه مبلغ هزار و پانصد میلیارد (۰۰۰ /۰۰۰ /۰۰۰ /۵۰۰ /۱) ریال از وجوه فوق متناسب با پیشرفت و اثر بخشی برنامه های موضوع ماده (۱۲) این قانون و میزان و کیفیت کارایی دستگاههای ذی ربط و مراجع رسیدگی کننده و تأثیر در امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق به مدت سه سال به شرح ذیل پرداخت می شود و پس از سه سال از لازم الاجراء شدن این ماده، هر سال به ترتیب معادل نود درصد (۹۰ ٪)، هشتاد درصد (۸۰ ٪)، هفتاد درصد (۷۰ ٪)، شصت درصد (٦۰ ٪) و از سال پنجم، سالانه مبلغ پنجاه درصد(۵۰ ٪) به امور فوق اختصاص می یابد.

مبلغ موضوع این ماده مطابق اعتبار پیش بینی شده در بودجه سنواتی و به شرح ذیل در سرفصل های تعیین شده هزینه می شود.

۱- معادل هفتاد و پنج درصد(۷۵ ٪) جهت تجهیز امکانات مورد نیاز برای پیشگیری و مبارزه با قاچاق، هزینه های اجرای قانون نظیر حمل ونقل، آزمایش و امحای کالای ممنوعه؛

۲- معادل بیست و پنج درصد(۲۵ ٪) جهت مسائل آموزشی و پژوهشی در امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق و صیانت، معاضدت، پاداش و مسائل رفاهی کارکنان دستگاههای مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز.

تبصره ۱ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- مصرف و اختصاص وجوه فوق در غیر از موارد موضوع این ماده، تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب و مرتکب به مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.

تبصره ۲ (الحاقی ۱٤۰۰/۱۱/۱۰)- کارمزد فروش کالاهای قاچاق مطابق ماده (۹) قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن مصوب ۲٤ /۱۰ /۱۳۷۰ تعیین و وجوه حاصل از فروش به حساب تمرکز وجوه حاصل از فروش و جریمه ها نزد خزانه داری کل کشور واریز و در مواردی که

کالاهای قاچاق مطابق قانون مزبور منهدم، مسترد و یا واگذار می شوند، هزینه های قانونی مترتب بر اساس قیمت تمام شده از محل حساب مذکور تأمین می شود.

تبصره ۳ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- دولت مکلف است هزینه های مربوط به برنامه های پیشگیری و مبارزه با قاچاق دستگاههای متکفل را که از محل این ماده تأمین نمی شوند در بودجه های سنواتی پیش بینی و تخصیص دهد.

تبصره ٤ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- ستاد موظف است عملکرد این ماده را هر شش ماه یک بار به کمیسیون های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

ماده ۷۸ (الحاقی ۱۴۰۰/۱۱/۱۰)- از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، قانون مجازات مرتکبین قاچاق مصوب ۲۹ /۱۲ /۱۳۱۲ با اصلاحات بعدی، قانون نحوه اعمال تعزیرات حکومتی راجع به قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۲ /۲ /۱۳۷٤ مجمع تشخیص مصلحت نظام، قانون راجع به جلوگیری از عمل قاچاق توسط وسایط نقلیه موتوری دریایی مصوب ۹ /۸ /۱۳۳٦، مواد (۳۵) و (۳٦) قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی مصوب ۲٤ /۱۰ /۱۳۷۰، ماده (٦۲) قانون نظام صنفی مصوب ۲٤ /۱۲ /۱۳۸۲، تبصره ماده (۳)، ماده (۸) و بند (ب) ماده (۹) قانون ممنوعیت به کارگیری تجهیزات دریافت از ماهواره مصوب ۲۳ /۱۱ /۱۳۷۳، بند (د) ماده (۲۲) قانون حفاظت از منابع آبزی جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱٤ /٦ /۱۳۷٤، تبصره (۱) ماده (۳) قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱) و اصلاح ماده (۳) قانون مربوط به مقررات امور پزشکی و دارویی و خوردنی و آشامیدنی مصوب ۱۰ /۱۲ /۱۳۷۹، بندهای (۱)، (۲) و (٤) ماده (۱۲) قانون الحاق موادی به قانون تنظیم بخشی از مقررات مالی دولت مصوب ۵ /۸ /۱۳۸٤، مواد (۳)، (٤)، (۵)، (٦) و (۷) قانون اختیارات مالی و استخدامی سازمان بنادر و کشتیرانی و تشکیل گارد بنادر و گمرکات مصوب ۱۹ /٤ /۱۳٤۸ و لایحه قانون انحلال گارد بنادر و گمرکات مصوب ۱٤ /۹ /۱۳۵۸ شورای انقلاب نسخ می شود.

قانون فوق مشتمل بر هفتاد و هفت ماده و هفتاد و نه تبصره در جلسه علنی روز سه شنبه مورخ سوم دی ماه یکهزار و سیصد و نود و دو مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱۸ /۱۰ /۱۳۹۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی- علی لاریجانی

قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

مرجع تصویب	مصوبات مجلس شورای اسلامی
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۱/۲۰
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۱/۲۰
شماره ابلاغیه	۲۶-۱۱/۲۳۰۷

ماده ۱- متن زیر به عنوان تبصره به بند «ج» ماده (۱) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۲/۱۰/۰۳ الحاق می شود:

تبصره- هرگاه کالایی به موجب صلاحیت اعطائی قانون، بر اساس مصوبات هیأت وزیران یا سایر مراجع قانونی بنا به مقتضیات و شرایط خاص، صدور یا ورود آن ممنوع شود، در حکم کالای مجاز مشروط است و حسب مورد مجازات جرائم و تخلفات مربوطه، حداکثر مجازات مربوط به کالای مجاز مشروط است.

ماده ۲- در بند «خ» ماده (۱) قانون، عبارت «هزینه حمل و نقل و» حذف می شود.

ماده ۳- بند «ز» ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می شود:

ز- اسناد خلاف واقع: اسنادی است که در آن خصوصیات کالای ذکرشده از حیث نوع، جنس، تعداد، وزن یا سایر خصوصیات با محموله مکشوفه(اعم از فیزیکی یا سندی) یا کالای مندرج در اظهارنامه تطبیق ننماید و یا جعلی باشد.

تبصره۱- علاوه بر مواردی که در بندهای «ج» و «ح» ماده (۱۱۳) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن، قاچاق محسوب می شود، وجود هرگونه کالای اضافی هم نام یا هم-نوع به میزان بیش از پانزده درصد(۱۵٪) در واحد کالا از قبیل تعداد یا وزن یا حجم همراه کالای اظهارشده نیز قاچاق محسوب می شود. مغایرت پانزده درصد(۱۵٪) یا کمتر از آن قبل از ترخیص، در صورتی-که کالا ممنوع نبوده و به موجب این قانون یا قوانین دیگر قاچاق محسوب نشود، حسب مورد مشمول حداکثر ضمانت اجرای مقرر در ماده (۱۰۸) یا ماده (۱۱۰) قانون امور گمرکی مصوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲ و اصلاحات بعدی آن است.

تبصره ۲- میزان مغایرت تا پانزده درصد (۱۵٪) موضوع تبصره (۱) بند «ز» صرفاً درخصوص کشف مغایرت قبل از ترخیص است و هرگونه مغایرت به هر میزان درخصوص کالای ترخیص یا خارج شده قاچاق محسوب می شود.

تبصره ۳- درخصوص کالای اضافی غیر هم نوع یا غیر هم-نام، هرگونه مغایرت به هر نحو، از قبیل تعداد یا وزن یا جنس، چه قبل و چه بعد از ترخیص، قاچاق محسوب می شود. کالای اضافی در این قانون و قانون امور گمرکی، اعم از آن است که محموله مکشوفه به میزان واحد کالای مندرج در اظهارنامه باشد یا نباشد.

ماده ٤- در بند «ژ» ماده (۱) قانون بعد از کلمه «اصـــل»، عبارت «یا تأییدیه الکترونیکی» و همچنین بعد از عبارت «پرولنه کران بری(کابوتاژ)»، عبارت «دفترچه حمل و نقل جاده-ای بین-المللی(کارنه تیر) و دفترچه عبور گمرکی وسایل نقلیه(کارنه دو پاساژ) که به تأیید گمرک رسیده باشند،» اضافه می-شود.

ماده ٥- بند «ش» ماده (۱) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ش- قاچاقچی حرفه ای: شـخصـی اسـت که بیش از سـه بار مرتکب قاچاق شـود، اعم از اینکه در هر مرتبه تعقیب شده یا نشده باشد و ارزش کالا یا ارز قاچاق در هر مرتبه بیش از یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰)ریال باشد.

ماده ٦- در صـــدر ماده (۲) قانون بعد از عبارت «قانون امور گمرکی مصـــوب ۱۳۹۰/۰۸/۲۲» عبارت «و اصلاحات بعدی آن» اضافه می شود.

ماده ۷- در بند «الف» ماده (۲) قانون عبارت «به ترتیب مقرر در قانون امور گمرکی» جایگزین عبارت «در مهلت مقرر در صورت ممنوع و یا مشروط بودن صادرات قطعی آن کالا» می شود و یک تبصره به شرح زیر به آن الحاق می شود:

تبصـره- مصـادیق موارد قوه قهریه (فورس ماژور) و مواردی که عدم ورود کالا عمدی نیسـت، با پیشـنهاد وزارت امور اقتصـادی و دارایی و ظرف سـه ماه از تاریخ لازم الاجراء شـدن این قانون به تصـویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۸- در بند «ب» ماده (۲) قانون، بعد از عبارت «محموله های عبوری»، عبارت «اعم از رویه عبور داخلی و خارجی» اضافه می شود.

ماده ۹- بند «پ» ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به آن الحاق می شود:

پ- اظهار کالا به گمرک و یا ترخیص یا خروج کالا از اماکن گمرکی با ارائه مجوزها یا اسـناد جعلی و یا مجوزهای باطل یا منقضـی یا تکراری یا خلاف واقع یا متعلق به غیر یا تحصـیل-شـده از طریق تبانی و یا تقلب

تبصره- منظور از مجوزهای مذکور در این بند به شرح زیر است:

۱- مجوز باطل: مجوزی که به هر دلیل، بطلان یا عدم اعتبار یا عدم امکان دریافت آن به هر طریق اعلام و یا ثبت شده باشد؛

۲- مجوز منقضی: مجوزی که زمان اعتبار آن به اتمام رسیده باشد؛

۳- مجوز تکراری: مجوزی که قبلاً از آن استفاده شده باشد. مجوزهای دارای سقف معین، به میزان مستهلک شده تکراری محسوب می شوند؛

٤- مجوز خلاف واقع: مجوزی که مندرجات آن با واقع منطبق نباشد؛

٥- مجوز متعلق به غیر: مجوزی که به اعتبار صلاحیت شخصی صادر شده و ارائه کننده، غیر از شخص صالح و نماینده وی باشد.

٦- مجوز تحصیل-شده از طریق تبانی و یا تقلب: مجوزی که با پرداخت رشوه یا اعمال نفوذ برای صدور غیرقانونی مجوز، رخنه رایانه-ای (هک)، وارد کردن متقلبانه داده در سامانه-ها، دسترسی غیرمجاز یا نظایر اینها تحصیل شده باشد.

ماده ۱۰- به انتهای بند «ث» ماده (۲) قانون، عبارت «به داخل کشور، اعم از مناطق آزاد تجاری- صنعتی و سایر نقاط کشور» اضافه می شود.

ماده ۱۱- بند «ح» ماده (۲) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ح- خروج کالاهای وارداتی تجمیع شده مشمول تسهیلات قانون ساماندهی مبادلات مرزی از استان مرزی بدون رعایت تشریفات قانونی یا تجمیع تجاری این کالاها یا تجمیع تجاری کالاهای مسافری

ماده ۱۲- بند «خ» ماده (۲) قانون حذف و یک ماده به عنوان ماده (۲مکرر) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۲ مکرر- موارد زیر قاچاق ارز محسوب می شود:

الف- ورود ارز به کشور یا خروج ارز از کشور، بدون رعایت ضوابط مربوط که در حدود اختیارات قانونی توسط شورای پول و اعتبار تعیین می-شود.

ب- هرگونه اقدام به خروج ارز از کشور بدون رعایت ضوابط مربوط که در حدود اختیارات قانونی توسط شورای پول و اعتبار تعیین می-شود.

پ- انجام معامله ارزی در کشور، تحت هر عنوان نظیر خرید، فروش، حواله، معاوضه یا صلح، مگر آنکه حداقل یکی از طرفین معامله، صرافی مجاز، بانک یا مؤسسه مالی و اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی باشد. حکم این بند شامل مواردی است که در زمان انجام معامله، حداقل یکی از طرفین در کشور باشند.

معاملاتی که با مجوز بانک مرکزی و در حدود ضوابط تعیین شده این بانک توسط اشخاصی نظیر واردکنندگان و صادرکنندگان و معامله گران در بورس های کالایی صورت می گیرد، از شمول این بند و بند «ت» این ماده خارج است.

ت- هرگونه معامله ارز توسط صرافی یا غیر آن که تحویل ارز و ما به ازای آن به روز یا روزهای آینده موکول شده ولی منجر به تحویل ارز نمی شود یا از ابتدا قصد تحویل ارز وجود نداشته است و قصد طرفین تنها تسویه تفاوت قیمت ارز بوده است.

ث- انجام کارگزاری خدمات ارزی در داخل کشور برای اشخاص خارج از کشور، بدون داشتن مجوز انجام عملیات صرافی از بانک مرکزی.

تبصره- کارگزار، شخصی است که مابه-ازای ارز معامله شده را در کشور دریافت می نماید.

ج- عدم ثبت معاملات ارزی در سامانه ارزی یا ثبت ناقص یا خلاف واقع اطلاعات مربوط به معاملات مذکور در این سامانه توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی- اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی

چ- عدم ارائه صورت حساب خرید معتبر یا ارائه صورت حساب خرید خلاف واقع یا دارای اطلاعات ناقص به مشتری توسط صرافی، بانک یا مؤسسه مالی- اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی

ح- عرضه، حمل یا نگهداری ارز فاقد صورتحساب خرید معتبر یا فاقد مجوز ورود توسط اشخاصی غیر از صرافی، بانک یا مؤسسه مالی- اعتباری دارای مجوز از بانک مرکزی. ورود ارز به کشور تا سقف تعیینی توسط بانک مرکزی از شمول این بند خارج است. مالکان ارز درخصوص ارزهایی که قبل از لازم-الاجراءشدن این قانون در اختیار داشته-اند و مازاد بر میزان معافیت ارز قابل حمل و نگهداری اعلامی از سوی بانک مرکزی و فاقد صورتحساب معتبر موضوع تبصره(۲) این ماده است، مکلفند ظرف سه ماه نسبت به ثبت اطلاعات در سامانه مذکور در تبصره(۳) این ماده اقدام کنند.

تبصره ۱- صرافی، شخص حقوقی است که از بانک مرکزی مجوز انجام عملیات صرافی أخذ نموده است. مجوز صرافی قائم به شخص حقوقی صرافی است و به هیچ طریقی قابل واگذاری یا توکیل به غیر نیست.

تبصره ۲- منظور از صورتحساب خرید معتبر، رسید سامانه ارزی حاوی اطلاعاتی نظیر شناسه پیگیری، طرفین معامله، میزان و زمان انجام معامله است که شماره مسلسل ارزهای موضوع معامله نیز ضمیمه آن می باشد.

تبصره ۳- بانک مرکزی مکلف است حداکثر سه ماه پس از لازم الاجراء شدن قانون دسترسی مستمر و برخط صرافی ها، بانکها و مؤسسات مالی- اعتباری به سامانه ارزی را جهت ثبت معاملات با قابلیت واردکردن اطلاعات مندرج در تبصره (۲) این ماده فراهم نماید.

تبصره ٤- بانک مرکزی مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون با رعایت ملاحظات شورای عالی امنیت ملی، نسبت به انتشار فهرست صرافی های مجاز و تشریفات قانونی و مسیرهای مجاز

ورود و خروج ارز در روزنامه رسمی کشور و درگاه اینترنتی بانک مرکزی اقدام نماید. هرگونه تغییرات بعدی نیز باید توسط بانک مرکزی از طرق مزبور فوراً به اطلاع عموم برسد.

تبصره ۵- تخلف از سایر ضوابط ارزی که شورای پول و اعتبار در حدود اختیارات قانونی تعیین کرده است و فاقد وصف مجرمانه بوده و در این قانون یا سایر قوانین ضمانت اجرائی برای آن ذکر نشده است به شرط احراز علم و عمد در مراجع ذی-صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود، صرفاً تخلف محسوب و مرتکب به جریمه نقدی معادل یک-چهارم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت-های موضوع ماده (٦٩) این قانون محکوم می-شود. وارد کردن، خارج کردن و یا اقدام به خارج کردن وجه رایج ایران، بدون رعایت ضوابط تعیینی شورای پول و اعتبار که در حدود اختیارات قانونی این شورا تعیین شده است، به شرط احراز علم و عمد در مراجع ذی-صلاح با استناد به قرائن و امارات موجود، نیز مشمول جریمه تخلف اخیر می-شود.

تبصره ٦- کلیه صادرکنندگان کالا به خارج از کشور موظفند ارز مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سایر ارزها را به بانک مرکزی بفروشند و یا با تأیید بانک مرکزی نسبت به فروش آن به سایر اشخاص اقدام یا جهت تأمین ارز واردات کالای خود یا بازپرداخت بدهی تسهیلات ارزی استفاده نمایند. متخلف علاوه بر الزام به ایفای تعهد موضوع تخلف، به جریمه نقدی معادل یک پنجم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (٦٩) این قانون محکوم می شود. در صورت عدم ایفای تعهد ظرف سه-ماه از زمان ابلاغ حکم قطعی، معادل ارزش تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان صدور حکم، به جریمه نقدی مرتکب افزوده می شود. تخلف موضوع این تبصره صرفاً در مواردی که ارزش موضوع تخلف بیشتر از سه میلیون (۳.۰۰۰.۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها باشد، می تواند با تحقق شرایط مربوط، مشمول عناوین سازمان یافته وحرفه ای موضوع این قانون قرار گیرد. در صورتی که عدم رفع تعهد موضوع این تبصره و تبصره های (۵) و (۷) با تشخیص مرجع رسیدگی به علت قوه قاهره (حادثه خارجی غیرقابل پیش بینی و غیرقابل دفع) باشد، محکومیت موضوع این تبصره ها اعمال نمی شود. آیین-نامه اجرائی این تبصره شامل مواردی از قبیل مهلت رفع تعهد که بیش از یک سال نیست و شرایط تمدید آن تا حداکثر سه ماه، موارد مشمول معافیت تا سقف سی هزار (۳۰.۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها در سال و معافیت کالای موضوع ماده (٦٥) قانون امور گمرکی، میزان تعهد که کمتر از شصت درصد (٦٠٪) ارزش ارزی صادرات نیست، اولویت بندی و نحوه انتخاب یک یا ترکیبی از روشهای رفع تعهد و تعیین سامانه های اجرائی این تبصره، توسط بانک مرکزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت تهیه و ظرف یک-ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد. در هر صورت ، برخورداری از کلیه معافیت های مالیاتی برای درآمدهای حاصل از صادرات و هرگونه جایزه و مشوق های صادراتی به تناسب میزان ایفای تعهد موضوع این تبصره است.

اعمال محدودیت های موضوع این تبصره تا ابتدای سال بعد از زمانی که ارزش سالانه صادرات غیرنفتی طبق اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت، به بیش از یک ممیز هشت دهم (۸/۱) برابر ارزش سالانه واردات کشور برسد، قابل اجراء است.

تبصره ۷- درخصوص عدم رفع تعهد ارزی موضوع ماده(۱۰) قانون تعزیرات حکومتی در صورتی که تا مبلغ صد میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از شش-ماه تا یکسال، به جریمه نقدی معادل دوبرابر کسری یا عدم رفع تعهد براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می-شود. در صورتی که مبلغ عدم رفع تعهد ارزی معادل صد میلیارد (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا بیش از آن براساس بالاترین نرخ اعلامی بلنک مرکزی در زمان دریافت ارز باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهد نشده و محرومیت از فعالیت بازرگانی از یک تا ده سال، به حبس تعزیری درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۰/۰۲/۰۱ و جزای نقدی به میزان معادل دوبرابر کسری یا عدم رفع تعهد براساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می-شود. در صورتی که رفع تعهد ارزی و یا هرگونه اقدام به این منظور، با استفاده از اسناد جعلی یا خلاف واقع باشد و یا از طریق بیش-بود ارزش اظهاری کالا و یا بیش-اظهاری در تعداد یا مقدار کالا به گمرک و یا مغایرت در کالای اظهارشده یا مکشوفه با کالای موضوع تعهد باشد، مرتکب علاوه بر اعاده ارز به میزان رفع تعهدنشده و ابطال دائم کارت بازرگانی، به حبس تعزیری درجه چهار موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی و جزای نقدی به میزان معادل سه برابر کسری یا عدم رفع تعهد براساس بالاترین نرخ اعلامی بلنک مرکزی از زمان دریافت ارز، محکوم می-شود. در موارد تعدد عدم رفع تعهد، ملاک برای شمول این تبصره جمع مبالغ است و تعدد جرم مانع از حرفه-ای محسوب شدن مرتکب نیست. شخصی که جهت واردات کالا، ارز موضوع تبصره (٦) این ماده را دریافت کرده و یا از روش «تأمین ارز واردات کالای خود» استفاده نموده است نیز مشمول احکام این تبصره می-باشد.

تبصره ۸- شورای عالی امنیت ملی، می تواند حسب ضرورت یا مصالح کشور موارد و مصادیقی را از شمول این ماده و تبصره های آن به صورت موقت یا دائم مستثنی نماید.

ماده ۱۳- تبصره (۲) ماده (۷) قانون حذف و شماره تبصره (۳) آن به تبصره (۲) اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به شرح زیر به این ماده الحاق می شود:

تبصره ۳- به منظور مقابله با قاچاق ارز و مدیریت منابع و مصارف ارزی جز در مواردی که به تشخیص شورای امنیت کشور یا شورای عالی امنیت ملی ضرورت یا مصالح کشور اقتضاء نماید، کلیه واردکنندگان کالا موظفند منشأ ارز کالای وارداتی خود را پس از ثبت سفارش و قبل از ترخیص، در سامانه موضوع بند «الف» ماده (٦) این قانون اظهار نمایند. بلنک مرکزی موظف است پس از دریافت اطلاعات منشأ ارز،

بلافاصله و در خصوص کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال یا مورد نیاز فوری حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت نسبت به بررسی آن اقدام نموده و در صورت صحت اطلاعات ابرازی، شناسه رهگیری معتبر به اطلاعات مذکور اختصاص دهد. مجوز ثبت سفارش تا قبل از دریافت شناسه رهگیری موضوع این تبصره قابل استناد جهت ترخیص درگمرک نیست. حکم این ماده مانع از اجرای مقررات ماده (٤٢) قانون امور گمرکی نیست.

ماده ١٤- ماده (٣) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن به عنوان تبصره (١) ابقاء و دو تبصره به عنوان تبصره های (٢) و (٣) به آن الحاق می شود:

ماده ٣- به منظور سیاستگذاری در حوزه امور اجرائی، پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز و برنامه ریزی، هماهنگی و نظارت در این موارد، ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز متشکل از وزیران دادگستری، اطلاعات، امور اقتصادی و دارایی، کشور، امور خارجه، صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی، جهادکشاورزی، نفت، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی و ارتباطات و فناوری اطلاعات یا معاونان ذی ربط آنان و دو نفر از نمایندگان عضو کمیسیون های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی به انتخاب مجلس به عنوان ناظر و رؤسای سازمان های تعزیرات حکومتی، جمع آوری و فروش اموال تملیکی، صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، بازرسی کل کشور، رئیس ستاد کل نیروهای مسلح، رئیس سازمان اطلاعات سپاه پاسداران انقلاب اسلامی، فرمانده کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران، رؤسای کل بانک مرکزی، بیمه مرکزی و گمرک جمهوری اسلامی ایران، رئیس سازمان ملی استاندارد ایران، رئیس مرکز آمار ایران، رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور، رئیس اتاق بازرگانی و صنایع و معادن و کشاورزی ایران، رئیس اتاق اصناف ایران، رئیس اتاق تعاون مرکزی ایران، دادستان کل کشور و نماینده تام الاختیار رئیس قوه قضائیه با ریاست رئیس جمهور یا نماینده ویژه وی تشکیل می‌گردد. مصوبات این ستاد پس از امضای رئیس جمهور در موضوعات مرتبط با وظایف ستاد در این ماده برای تمامی دستگاههای اجرائی و فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران لازم الاجراء است.

سایر دستگاههای مرتبط با امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق کالا و ارز از جمله قوه قضائیه، نیروهای نظامی و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با إذن رهبری موظف به همکاری با ستاد می باشند.

هریک از مسؤولین، مستخدمین یا مأمورین دولتی و یا عمومی در هر رتبه و مقامی که باشند، با هر رفتاری اعم از فعل یا ترک فعل، چنانچه از مقام خود سوء استفاده نمایند و یا اهمال در انجام وظیفه نمایند و از این طریق به صورت کلی یا جزئی، از مصوبات ستاد که در چهارچوب قوانین، مقررات و ضوابط به تصویب رسیده است و یا از وظایف یا احکام مقرر در این قانون یا مصوبات هیأت وزیران در راستای اجرای این قانون و یا از زمان بندی هر یک از موارد مذکور تخلف یا استنکاف نمایند، در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین مجازات شدیدتری تعیین نشده باشد، به یک تا پنج-سال انفصال موقت از خدمات دولتی و

عمومی محکوم می شوند. در صورت راه اندازی سامانه های موضوع این قانون، تمامی دستگاهها موظف به انجام وظایف مربوطه از طریق سامانه های مذکور و اولویت دادن صرف بودجه برای ایجاد زیرساخت لازم جهت بهره برداری، اتصال و فعالیت از طریق این سامانه ها هستند و پس از راه اندازی، انجام این تکالیف نسبت به قسمت های راه اندازی شده فوری است و منوط به تکمیل و اجرائی شدن تمام اجزای تعریف شده برای سامانه ها نمی باشد. مراجع رسیدگی کننده نیز با رعایت اصل یکصد و هفتادم (۱۷۰) قانون اساسی مشمول حکم موضوع این ماده هستند.

تبصره ۲- آیین نامه مربوط به نصاب رسمیت و اتخاذ تصمیم در جلسات ستاد و نحوه تشکیل و اداره جلسات و نیز ساختار سازمانی و تشکیلات اداری و مالی و شرح وظایف تفصیلی دبیرخانه ستاد، توسط ستاد تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۳- رئیس -جمهور یا نماینده ویژه وی که ظرف یک ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون منصوب می شود، حداقل هر دوماه یک بار مکلف به برگزاری جلسات ستاد می باشد.

جلسات ستاد با حضور رئیس جمهور و یا نماینده ویژه وی به عنوان رئیس جلسه و رعایت ترتیبات مقرر در آیین نامه موضوع تبصره (۲) این ماده رسمیت می یابد.

ماده ۱۵- ماده (٤) قانون و تبصره های آن حذف و عنوان «فصل دوم- پیشگیری از قاچاق» به قبل از ماده (۵) قانون منتقل می شود.

ماده ١٦- در تبصره (٤) ماده (۵) قانون، عبارت «بند «ب» ماده (۱۱)» حذف می شود.

ماده ۱۷- یک ماده به عنوان ماده(٦ مکرر۱) به قانون به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ٦ مکرر۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است به منظور ابلاغ مقررات تجاری در فرآیندهای تجارت نظیر مقررات مذکور در آیین نامه مقررات صادرات و واردات و ضمایم آن، «سامانه مقررات تجاری» را ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، ایجاد، راه اندازی و بهره برداری نماید. این وزارت موظف است آخرین مقررات تجاری را حداکثر ظرف بیست و چهار ساعت به صورت الکترونیکی و برخط به کلیه دستگاههایی که مسؤولیت اعمال مقررات تجاری یا نظارت بر آن را بر عهده دارند از جمله سازمان های توسعه تجارت ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران ابلاغ نماید و دستگاههای مزبور موظفند به محض ابلاغ، مقررات مذکور را به صورت سامانه ای اعمال نمایند.

تبصره ۱- وزارت صنعت، معدن و تجارت مکلف است مقررات تجاری مذکور را در اسرع وقت جهت اطلاع رسانی به عموم مردم به طریق مقتضی منتشر نماید.

تبصره ۲- پس از بهره برداری از سامانه موضوع این ماده، لازم الاجراء شدن مقررات تجاری منوط به ابلاغ در این سامانه و انتشار عمومی آن است و در مورد قوانین منوط به رعایت ضوابط قانون مدنی است.

مقررات شرعی از شمول این ماده و تبصره-های آن خارج است و لازم-الاجراء بودن مقررات شرعی مربوط به مسائل تجاری، منوط به درج در سامانه نیست. در صورت فراهم شدن امکان بهره-برداری از سامانه موضوع این ماده، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است مراتب این امکان را از طریق روزنامه رسمی کشور اعلام کند.

ماده ۱۸- یک ماده به عنوان ماده(٦ مکرر۲) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ٦ مکرر۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاههای اجرائی ذی ربط ظرف دوماه از لازم الاجراء شدن این قانون، از طریق سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا، امکان صدور قبض انبار و حواله انبار را برای کلیه انبارها و مراکز نگهداری کالا فراهم نماید؛ به نحوی که اسناد مزبور متضمن اطلاعاتی از قبیل اطلاعات کمی و کیفی کالا، مالک کالا، محل نگهداری، تحویل دهنده، تحویل گیرنده و تاریخ و زمان صدور سند باشند. ورود کالا به انبارها و مراکز نگهداری کالا و خروج کالا از آنها بدون قبض انبار و حواله انبار موضوع این ماده، مستوجب محکومیت نگهداری-کننده به جریمه نقدی به میزان یکصد میلیون (۱۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال یا معادل یک چهارم ارزش کالای موضوع تخلف، هرکدام که بیشتر باشد، است. کلیه نگهداری کنندگان تجاری کالاهای ضروری که تعیین مصادیق آنها، به تشخیص ستاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز یا ستاد تنظیم بازار است و از طریق سامانه مقررات تجاری ابلاغ می شود، ملزم به ثبت آنی اطلاعات نگهداری کالا در سامانه مذکور و ارائه و دریافت قبض و حواله موضوع این ماده هستند. در خصوص کالاهایی که شناسه کالا در مورد آنها اجرائی شده است، ثبت اطلاعات بر این اساس انجام می شود. استنکاف عمدی از ثبت آنی اطلاعات کالاهای ضروری و ارائه و دریافت قبض و حواله آنها مستوجب ضمانت اجراهای مقرر در تبصره (٤) ماده (۱۸) این قانون است. شش-ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون، صرفاً قبض و حواله الکترونیکی موضوع این ماده معتبر است. جز در مواردی که شورای-عالی امنیت ملی در خصوص هر شخصی اعم از بخش خصوصی یا دولتی تعیین می کند، کلیه اشخاص و دستگاههای اجرائی از جمله گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بنادر و دریانوردی، سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و نهادهای عمومی غیردولتی و نهادهای مأذون از سوی ولی-فقیه با إذن معظم-له، موظف به اجرای مقررات این ماده هستند و در فرآیندهای خود مکلفند تنها حواله الکترونیکی خروج کالا از انبار (بیجک خروج کالا) و قبض انبار استعلام شده از سامانه مذکور را ملاک قرار دهند. کارمزد صدور قبض و حواله و محل واریز جریمه های موضوع این ماده که پس از واریز به خزانه داری کل کشور در محل سامانه مذکور هزینه می شود، ظرف دوماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت تعیین می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره- جز در مواردی که شورای-عالی امنیت ملی تعیین می کند، ارائه عمدی هرگونه خدمات نظیر بیمه، ضمانت (گارانتی)، نصب، تعمیر و تأمین قطعات به کالاهایی که جرایم و یا تخلفات موضوع این قانون

نسبت به آنها ارتکاب یافته است، با علم به وقوع جرم یا تخلف صورت گرفته، تخلف محسوب و در صورتی که در این قانون یا سایر قوانین برای آن ضمانت اجرای شدیدتری تعیین نشده باشد، مستوجب جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر ارزش کالای موضوع تخلف است.

ماده ۱۹- تبصره(۲) بند «ب» ماده (۱۱) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره۲- هزینه های اجرای حکم موضوع این بند هر ساله در بودجه سنواتی پیش بینی می شود و مطابق آیین نامه ای که به پیشنهاد ستاد و وزارت دادگستری تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد، به مصرف می رسد.

ماده ۲۰- بند «ت» و تبصره (۱) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ت- ارز: جریمه نقدی ارز ورودی، یک تا دو برابر بهای ریالی آن و جریمه نقدی ارز خروجی یا اقدام به خروج ارز، دو تا چهار برابر بهای ریالی آن و در سایر موارد ضبط ارز انجام نشده و تنها معادل بهای ریالی ارز به عنوان جریمه نقدی أخذ می گردد. معیار محاسبه ارز برای تعیین بهای ریالی در این قانون، بهای ارز موضوع بند«د» ماده (۱) این قانون است و در صورتی که اصل وقوع قاچاق ارز و معادل ریالی کل ارز موضوع قاچاق مشخص بوده، اما تفکیک نوع و میزان ارزهای موضوع قاچاق مقدور نباشد، همان معادل ریالی کل ارز موضوع قاچاق مبنای تعیین مجازات است.

تبصره ۱- عرضه یا فروش کالای قاچاق موضوع این ماده ممنوع و مرتکب علاوه بر ضبط کالا به حداقل مجازات های مقرر در این ماده محکوم می شود. چنانچه عرضه یا فروش کالای قاچاق از طریق رسانه ها یا فضای مجازی از قبیل شبکه اجتماعی، تارنما یا پیامک و یا تلفن صورت پذیرد، مرتکب علاوه بر ضبط کالا به دو برابر ارزش کالای قاچاق محکوم می شود.

ماده ۲۱- ماده (۲۰) قانون و تبصره های آن به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۰- وسایل نقلیه مورد استفاده در حمل کالا یا ارز قاچاق موضوع ماده (۱۸) این قانون اعم از آبی، زمینی و هوایی توقیف و علاوه بر مجازات های مقرر در ماده مذکور، معادل ارزش وسیله نقلیه به جریمه نقدی حامل اضافه می شود. اگر ارزش وسیله نقلیه بیش از ارزش کالا یا ارز قاچاق باشد، به جای معادل ارزش وسیله نقلیه، معادل ارزش کالا یا ارز قاچاق به جریمه نقدی حامل اضافه می شود. اعمال مجازات موضوع این ماده و تبصره (۳) آن، در صورتی است که راننده و حامل عالماً و عامداً مرتکب حمل کالا یا ارز قاچاق شده باشد و همچنین امکان مخالفت با انجام آن را داشته باشد.

تبصره ۱- در صورتی که محکومٌ علیه ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ احضاریه اجرای احکام، جریمه نقدی مورد حکم موضوع این قانون را نپردازد، وسیله نقلیه ضبط و جریمه نقدی از محل فروش وسیله نقلیه برداشت و مابقی به مالک مسترد می شود.

تبصره ۲- چنانچه متهم پس از توقیف خودروی موضوع این ماده، وثیقه نقدی معادل حداکثر جزای نقدی این قانون را تودیع نماید، از وسیله نقلیه رفع توقیف می شود.

تبصره ۳- در صورتی که وسیله نقلیه، متعلق به شخصی غیر از مرتکب حمل کالا یا ارز قاچاق باشد و از قرائنی از قبیل سابقه مرتکب یا جاسازی ثابت شود با علم و اطلاع مالک وسیله نقلیه برای ارتکاب حمل کالا یا ارز قاچاق در اختیار حامل قرار گرفته است یا مالک پس از علم و اطلاع و داشتن امکان اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشد، مالک به عنوان معاون در حمل محسوب و جریمه نقدی موضوع این ماده به جریمه نقدی مالک نیز اضافه می شود.

تبصره ٤- درصورتی که وسیله نقلیه بلاصاحب، مجهول-المالک یا صاحب آن به دلیل ارتکاب حمل کالا یا ارز قاچاق متواری باشد، عین وسیله نقلیه به نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه تحویل می‌شود و یا با هماهنگی و أخذ مجوز فروش از نهاد مأذون توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی به فروش می رسد و وجوه حاصل از آن به حساب نهاد مأذون از سوی ولی فقیه واریز می‌شود.

تبصره ٥- بارگنج(کانتینر) جزء وسیله نقلیه محسوب نمی شود.

تبصره ٦- به وسایل نقلیه عمومی حامل مسافر که برای حمل کالا یا ارز قاچاق مورد استفاده قرار گرفته اند، پس از تنظیم صورتجلسه مبتنی بر کشف قاچاق، توقیف کالا و یا ارز قاچاق و أخذ مدارک وسیله نقلیه و راننده، اجازه ادامه مسیر داده می شود و وسیله نقلیه پس از رسیدن به مقصد توقیف می شود. دستورالعمل مربوط به این تبصره ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون، توسط ستاد تهیه و ابلاغ می شود.

تبصره ۷- تغییر وسیله نقلیه به صورت نامتعارف جهت قاچاق کالا یا حمل کالای قاچاق مانند افزایش ارتفاع یا تعبیه جاساز و همچنین استفاده و یا نگهداری وسایل نقلیه مذکور به هر نحو، صرف نظر از اینکه در زمان استفاده و یا نگهداری، محتوی کالای قاچاق باشد یا نباشد، مستوجب جزای نقدی درجه پنج موضوع ماده (۱۹) قانون مجازات اسلامی خواهد بود. علاوه بر آن، مرتکب در مرتبه اول به اصلاح وسیله نقلیه و در صورت تکرار، به ضبط وسیله نقلیه محکوم خواهد شد. در صورتی که وسیله نقلیه متعلق به شخصی غیر از مرتکب بوده و عدم علم و اطلاع مالک و یا اقدام بازدارنده وی پس از علم و اطلاع احراز شود، وسیله پس از اصلاح توسط مرتکب به مالک مسترد و در موارد تکرار، علاوه بر محکومیت مرتکب به اصلاح وسیله نقلیه و استرداد به مالک، معادل قیمت آن به جزای نقدی مرتکب اضافه می شود. مجازات های موضوع این تبصره با مجازات های مقرر در این قانون یا سایر قوانین جمع شده و مانع از اجرای آنها نیست.

ماده ۲۲- صدر ماده (۲۱) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۲۱- در صورتی که ارزش کالای قاچاق و یا ارز مکشوفه موضوع ماده(۱۸) این قانون، برابر تشخیص اولیه دستگاه کاشف معادل پنجاه میلیون (۵۰.۰۰۰.۰۰۰)ریال یا کمتر باشد با قید در صورتجلسه کشف به

امضای متهم می رسد و در صورت استنکاف، مراتب در صورتجلسه کشف قید و حسب مورد، کالا ضبط و به همراه صورتجلسه به سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی تحویل می شود و ارز مکشوفه به حساب مشخص شده توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز و رونوشتی از اوراق به متهم ابلاغ می گردد.

ماده ۲۳- یک ماده به عنوان ماده(۲۵مکرر) به قانون به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۲۵مکرر- حمل، عرضه، خرید، فروش، نگهداری، اقدام برای خروج و یا خارج کردن چوب، هیزم یا زغال حاصل از درختان جنگلی مطلقاً و ارتکاب این اعمال در مورد سایر محصولات و فرآورده ها یا مصنوعات منابع طبیعی اعم از جانوری و گیاهی به قصد تجاری، بدون تحصیل پروانه از مرجع ذی صلاح ممنوع است و مرتکب علاوه بر ضبط کالاهای مزبور و آلات و ادوات مورد استفاده، جز در موارد مذکور در مواد (۲۵) و (۲٦) این قانون و سایر مواردی که مجازات بیشتری به موجب قوانین پیش بینی شده است مشمول مجازات ها و احکام مقرر برای قاچاق کالای مجاز مشروط می شود. چنانچه خرید اقلام ذکرشده بدون علم و عمد نسبت به منشأ آن صورت گرفته باشد از شمول این ماده خارج است.

تبصره ۱- انتقال به نقطه دیگر یا عرضه یا خرید یا فروش و یا نگهداری کالاهای موضوع این ماده که طبق قانون حفاظت و بهره برداری از جنگل ها و مراتع مصوب ۲۵/۵/۱۳٤٦ با اصلاحات و الحاقات بعدی یا سایر قوانین مرتبط برای مصرف مجاز روستایی جنگل نشینان یا دهکده های مجاور جنگل و یا جهت مصارف مجاز دیگر توسط سازمان جنگل ها و مراتع یا سایر مراجع قانونی دیگر اختصاص داده شده است، قاچاق محسوب شده و علاوه بر ضبط این کالاها و آلات و ادوات مورد استفاده، مرتکب حسب مورد به حداقل مجازات مقرر در این ماده محکوم می شود. حکم مذکور شامل مصرف شخصی روستایی جنگل-نشینان یا دهکده-های مجاور جنگل یا انتقال به محیط-های مجاور دارای وضعیت مشابه نمی-شود.

تبصره ۲- در خصوص وسایل نقلیه حامل اقلام فوق، مطابق ماده (۲۰) این قانون رفتار می شود.

تبصره ۳- مرجع پاسخ به استعلامات موضوع ماده (٤۷) این قانون در خصوص کالاهای موضوع این ماده و اعلام فهرست ارزش اولیه این کالاها، حسب مورد وزارت جهاد کشاورزی یا سازمان حفاظت محیط زیست است.

تبصره ٤- در خصوص تخلفات موضوع این ماده و ماده (۲۷) این قانون، مفاد ماده(۲۱) این قانون اعمال نمی شود.

ماده ۲٤- متن ماده (۲۷) قانون به شرح زیر اصلاح و در تبصره (۱) این ماده، واژه «ساخت» حذف می شود:

ماده ۲۷- هرشخص که اقدام به واردات یا صادرات دارو، مکمل ها، ملزومات و تجهیزات پزشکی و قطعات آنها، مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و یا مواد اولیه کلیه اقلام مذکور بدون

انجام تشـــریفات قانونی نماید و یا مبادرت به ســـاخت کالاهای مذکور بدون رعایت تشـــریفات یا مقررات مربوط نماید به مجازات کالاهای قاچاق به شرح زیر محکوم می شـود . این مجازات مانع از پرداخت دیه و خسارت های وارده نیست. حکم این ماده شامل اقدام به واردات، صادرات و یا تولید جهت انجام تحقیقات علمی و مصارف آزمایشگاهی دانشگاهها و مؤسسات علمی، آموزشی و یا پژوهشی با أخذ مجوزهای لازم از وزارت بهداشـــت، درمان و آموزش پزشـــکی و در حدود متعارف آن و نیز شـــامل مصـــارف شـــخصـــی و غیرتجاری در حدود متعارف آن نمی-شود.

الف- در صـــورتی که کالای مکشـــوفه شـــامل اقلام دارویی، فرآورده های زیســـتی (بیولوژیک)، مکمل ها، ملزومات و تجهیزات پزشـکی و قطعات آنها و یا مواد اولیه این اقلام باشـد، عمل مرتکب مشـمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) این قانون می باشد.

ب- در صورتی که کالای مکشوفه شامل مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و یا مواد اولیه اقلام مذکور باشـد، مرجع رسـیدگی کننده مکلف اسـت نسـبت به اسـتعلام مجوز مصـرف انسـانی کالاهای مذکور اقدام کند و وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی موظف اسـت ظرف ده روز به این اسـتعلام پاسـخ دهد. هرگاه کالای مکشـوفه مذکور موفق به أخذ مجوزهای بهداشـتی و درمانی در خصـوص مصرف انسـانی گردد، عمل مرتکب مشـمول مجازات مندرج در بند «ب» ماده (۱۸) این قانون می شـود و در غیر این صـورت کالای مکشـوفه، کالای تقلبی، فاسـد، تاریخ مصـرف گذشـته و یا مضـر به سـلامت مردم شناخته شده و مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع می باشد.

ماده ۲۵- دو ماده به عنوان مواد (۳۳ مکرر۱) و (۳۳ مکرر۲)به قانون به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ۳۳ مکرر۱- چنانچه شخصی اقدام به ارائه یا بهره برداری از اسنادی کند که دلالت بر صادرات صوری نماید، علاوه بر مجازات جرائم و تخلفاتی که در راسـتای انجام صـادرات صـوری مرتکب شـده به جریمه نقدی معادل دو برابر ارزش کالاهای مذکور محکوم می گردد.

ماده ۳۳ مکرر۲- هرگونه معامله راجع به کارت بازرگانی که عرفاً اجاره، خرید، فروش یا واگذاری آن محسـوب شـود و نیز هرگونه بهره برداری از منافع کارت بازرگانی دیگری تحت هر عنوان ممنوع اسـت و مرتکب یا مرتکبین به شرح زیر مجازات می شوند:

الف- انتقال گیرنده یا بهره بردار: پرداخت جریمه نقدی معادل نصـــف ارزش کالا علاوه بر ضـــبط کالا و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت.

ب- انتقال-دهنده: پرداخت جریمه نقدی معادل یک تا دو برابر منافع تحصـــیل شـــده علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و پرداخت تضامنی خسارت وارده به دولت.

پ- در صـــورتی که اعمال فوق منتهی به اقدام برای ورود یا صـــدور کالا نگردد، علاوه بر ابطال کارت بازرگانی و جریمه نقدی از دویست میلیون(۲۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال تا پانصد میلیون(۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال، هر یک از مرتکبین به دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (٦٩) این قانون محکوم می شوند.

تبصره- اعمال مقررات این ماده مانع از اجرای مجازات های مقرر در سایر قوانین نیست.

ماده ۲٦- در صـــدر ماده (۳۷) قانون و تبصـــره (۱) آن، واژه «یگان» قبل از عبارت «حفاظت گمرک های کشور» اضافه می شود و عبارت «ضابط خاص قضائی» به «ضابط خاص دادگستری» تبدیل می شود.

ماده ۲۷- تبصره (۲) ماده (۳۷) قانون به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۳) به آن الحاق می گردد:

تبصره ۲- نحوه تسلیح نیروی یگان حفاظت گمرک های کشور و پاسگان(گارد) سازمان بنادر و دریانوردی به موجب دستورالعملی است که توسط نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران تهیه می شود و به تصویب ستاد کل نیروهای مسلح می رسد. نحوه حمل و به کارگیری سلاح توسط آنان تابع قانون به کارگیری سلاح توسط مأمورین نیروهای مسلح در موارد ضروری، مصوب ۱۸/۱۰/۱۳۷۳ است.

تبصره ۳- نیروهای پاسگان (گارد) سازمان بنادر و دریانوردی برای حفاظت از بنادر و محوطه های بندری به غیر از امور اجرائی مبارزه با قاچاق کالا و ارز که در حیطه وظایف یگان حفاظت گمرک های کشـور می باشد با رعایت شرایط مقرر در قانون آیین دادرسی کیفری مصوب ٤/۱۲/۱۳۹۲ با اصلاحات و الحاقات بعدی، ضابط خاص دادگستری محسوب می شوند.

ماده ۲۸- در تبصـره (۱) ماده (٤١) قانون، عبارت «مراجع ذی صـلاح» جایگزین عبارت «مراجع قضـائی» می شود.

ماده ۲۹- در ماده (٤٢) قانون، عبارت «مرجع صالح رسیدگی کننده» جایگزین عبارت «مرجع قضائی» می شود.

ماده ۳۰- یک ماده به عنوان ماده (٤٢ مکرر) به قانون به شرح زیر الحاق می شود:

ماده ٤٢ مکرر- متوقف نمودن و بازرسی وسایل نقلیه ای که ظن قوی به حمل کالا یا ارز قاچاق یا ارتکاب قاچاق کالا یا ارز در مورد آنها وجود دارد، از سوی ضابطین نیاز به إذن موردی مقام رسیدگی کننده ندارد.

تبصره- مصادیق و شرایط تشخیص ظن قوی موضوع این ماده از جمله عبور از مبادی غیررسمی، دستکاری مهروموم(پلمب) گمرکی بارگنج، خروج یا انحراف غیرمتعارف از مسـیر تعیین شـده، اطلاعات ارسـالی از

سوی سامانه های هوشمند، ظرف سه ماه از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این قانون توسط ستاد تهیه می شود و پس از تأیید توسط رئیس قوه قضائیه به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ۳۱- ماده (٤٧) قانون به شرح زیر اصلاح و سه تبصره به آن الحاق می شوند:

ماده ٤٧- شعبه رسیدگی کننده مکلف است جهت اتخاذ تصمیم درباره احراز قاچاق و یا حمل، نگهداری، عرضه یا فروش کالا یا ارز قاچاق نسبت به استعلام نظر کارشناسی مشورتی حسب مورد از سازمان های مأمور وصول درآمدهای دولت نظیر گمرک و بانک مرکزی در مورد تعیین ارزش کالا یا ارز مکشوفه و بررسی اسناد ابرازی جهت انطباق و تعلق به کالای مکشوفه اقدام نماید. وقت رسیدگی به سازمان های مذکور و متهم ابلاغ می شود. سازمان مأمور وصول درآمدهای دولت موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت استعلام، پاسخ آن را ارسال و نماینده حقوقی خود را نیز برای حضور در جلسه رسیدگی معرفی نماید. درهر صورت تشکیل جلسه رسیدگی منوط به حضور نماینده مذکور نیست.

تبصره ۱- ارزش کالاهای ممنوع به موجب فهرست های قیمت گذاری سالانه ستاد تصویب و ابتدای هر سال ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- مرجع تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای مکشوفه حسب مورد یکی از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی یا بهداشت، درمان و آموزش پزشکی یا سازمان ملی استاندارد ایران است. این مراجع با درخواست شعبه رسیدگی کننده و بررسی مشخصات کالا مانند محل تولید و واحد تولیدکننده، نسبت به اعلام نظریه کارشناسی مشورتی، به نحو مستدل اقدام می-نماید. مقام رسیدگی-کننده در صورت عدم پذیرش نظریه-های کارشناسی مشورتی مذکور در این تبصره و ماده، به طور مستدل آن را رد و تصمیم مقتضی اتخاذ می-کند. آیین-نامه مربوط به اجرای این تبصره و تعیین مصادیق کالای مربوط به دستگاههای فوق و نحوه پذیرش و اعتراض به نظرات موضوع این تبصره، یک-ماه پس از لازم-الاجراء شدن این قانون توسط ستاد تدوین و پس از تصویب هیأت وزیران، ابلاغ می-گردد.

تبصره ۳- کارشناسی موضوع این ماده و تبصره های آن قابل ارجاع به «کارشناس رسمی دادگستری» نیست.

ماده ۳۲- در ماده (٤٨) قانون، عبارت «کالا و یا ارز قاچاق»، جایگزین عبارت «کالای قاچاق» می شود.

ماده ۳۳- یک تبصره به شرح زیر به عنوان تبصره (۲) به ماده(٤٩) قانون الحاق می-شود و تبصره آن به تبصره (۱) تغییر می یابد:

تبصره ۲- شعب تجدیدنظر ویژه رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز موظفند در پرونده های با ارزش بیش از یک میلیارد(۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰)ریال به طور مطلق و در پرونده های با ارزش یک میلیارد(۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰)ریال و کمتر در صورت اقتضاء، با صدور دستور تعیین وقت رسیدگی، متهم، نماینده دستگاه کاشف و ضابط و نیز سایر اشخاصی که حضورشان ضروری است را احضار کنند. متهم می

تواند شخصاً حاضر شود یا وکیل یا نماینده قانونی معرفی کند. در هر صورت عدم حضور یا عدم معرفی وکیل یا نماینده قانونی مانع از رسیدگی نیست.

ماده ۳٤- تبصره (۳) ماده (۵۰) قانون حذف و شماره تبصره (٤) به تبصره(۳) اصلاح می شود.

ماده ۳۵- سه ماده به عنوان مواد (۵۰ مکرر۱)، (۵۰ مکرر۲) و (۵۰ مکرر۳) به شرح زیر به قانون الحاق می شود:

ماده ۵۰ مکرر ۱- قرارهای منع و موقوفی تعقیب و احکام صادره از دادسراها و شعب مراجع رسیدگی-کننده، علاوه بر متهم، به ستاد، دستگاه کاشف، ضابط، دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت و دادستان، ابلاغ می شود.

هریک از موارد زیر ظرف بیست روز از تاریخ ابلاغ، قابل اعتراض یا تجدیدنظر خواهی توسط دادستان، ستاد، دستگاه کاشف، ضابط و دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت می باشد:

الف- رأی مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

ب- رأی نسبت به برخی از متهمین مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

پ- رأی نسبت به بخشی از کالا و ارز مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برائت باشد.

ت- رأی نسبت به برخی از عناوین اتهامی متهم یا متهمین پرونده مبنی بر منع، موقوفی تعقیب یا برئت باشد.

ث- رأی محکومیت در مواردی که مجازات مقرر در حکم نخستین بر خلاف قانون، کمتر از حداقل میزانی باشد که قانون مقرر داشته است یا بدون در نظر گرفتن بخشی از کالا یا ارز، صادر شده باشد یا با اتخاذ عنوان اتهامی ناصحیح، کمتر از میزان مقرر قانونی تعیین شده باشد.

تبصره- آرای برائت صادره درخصوص پرونده-های با ارزش کمتر از دو میلیارد (۲.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به استثنای پرونده-های سازمان-یافته، حرفه-ای، کالای ممنوع، مستلزم حبس یا انفصال از خدمات دولتی قابل تجدیدنظر خواهی یا اعتراض نیست.

ماده ۵۰ مکرر۲- در صورتی که در راستای ارتکاب جرائم و تخلفات موضوع این قانون، جرائم رشاء ، ارتشاء ، جعل، استفاده از سند مجعول، اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی و یا تمرد مسلحانه نیز ارتکاب یافته باشد، به تمامی جرائم و تخلفات ارتکابی موضوع این قانون به همراه جرائم مرتبط فوق در دادسرا و دادگاه انقلاب رسیدگی می-شود.

ماده ۵۰ مکرر۳- در صورتی که رئیس قوه قضائیه رأی قطعی صادره از شعب ویژه رسیدگی به قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی را خلاف شرع بین تشخیص دهد، با تجویز اعاده دادرسی، پرونده را به دیوان عالی کشور ارسال تا در شعبی خاص که توسط رئیس قوه قضائیه برای این امر تخصیص می یابد

رسیدگی و رأی قطعی صادر نماید. شعب خاص مذکور مبنیاً بر خلاف شرع بین اعلام شده، رأی قطعی قبلی را نقض و رسیدگی مجدد اعم از شکلی و ماهوی به عمل می آورند و رأی مقتضی صادر می-نمایند.

تبصره ۱- چنانچه متقاضی رسیدگی موضوع این ماده محکومٌ علیه باشد، باید ضمن ارائه درخواست، معادل دو درصد (۲٪) جریمه نقدی مندرج در حکم صادره را نزد صندوق دادگستری تودیع نماید. در صورت تجویز اعاده دادرسی، مبلغ مذکور مسترد می گردد و در غیر این صورت، به عنوان درآمد عمومی دولت محسوب و به حساب خزانه داری کل کشور واریز می شود.

تبصره ۲- در پرونده های با ارزش بیش از یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال به طور مطلق و در پرونده های با ارزش یک میلیارد (۱.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال و کمتر در صورت اقتضاء ، شعب دیوان-عالی کشور موظفند با صدور دستور تعیین وقت رسیدگی، متهم، نماینده دستگاه کاشف و ضابط و نیز سایر اشخاصی که حضورشان ضروری است را احضار کنند. متهم می تواند شخصاً حاضر شود یا وکیل یا نماینده قانونی معرفی کند. در هر حال عدم حضور یا عدم معرفی وکیل یا نماینده قانونی مانع از رسیدگی نیست. شعب تجدیدنظر رسیدگی به پرونده های موضوع این قانون، اعم از تعزیرات و دادگاه، نیز مکلف به رعایت احکام این تبصره هستند.

ماده ۳۶- در ماده (۵۲) قانون، عبارت «جرایم یا تخلفات موضوع این قانون»، جایگزین واژه «قاچاق» و عبارت «ابلاغ احضاریه یا جلب»، جایگزین عبارت «طرح پرونده» می شود و عبارت «چنانچه اسناد مثبته گمرکی به صورت الکترونیکی صادر شود، اطلاعات موجود در سامانه مربوط ملاک عمل خواهد بود.» به انتهای این ماده اضافه می شود.

ماده ۳۷- ماده (۵۳) قانون و تبصره (۲) آن به شرح زیر اصلاح و یک تبصره به عنوان تبصره (۵) به آن الحاق می شود:

ماده ۵۳- دستگاههای کاشف و ضابطین موظفند کالاهای قاچاق مکشوفه و کلیه اموال منقول و غیرمنقول و وسایل نقلیه اعم از زمینی، آبی و هوایی را که در اجرای این قانون، توقیف می شوند، به استثنای کالای ممنوع، همراه با رونوشت صورتجلسه کشف و توقیف و تشخیص اولیه ارزش کالا، بلافاصله پس از کشف، تحویل سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی نمایند. این سازمان اقدام به نگهداری کالا نموده و فروش، امحاء یا واگذاری اموال فوق للذکر منوط به صدور رأی قطعی است. هزینه های مربوطه اعم از انبارداری، بارگیری، انتقال و تخلیه بر عهده این سازمان می باشد. دولت مکلف است هر ساله بودجه مستقلی در خصوص تأمین هزینه مدیریت تعیین تکلیف کالا برای این سازمان پیش بینی نماید.

تبصره ۲- کلیه کالاهای موضوع مواد (۲۵)، (۲۵مکرر) و (۲۶) و بند «الف» ماده (۲۷) این قانون و دام به ترتیب در اختیار سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان جنگل ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان شیلات ایران، وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت جهادکشاورزی قرار می گیرد.

دستورالعمل نحوه تحویل و تحول، نگهداری و تعیین تکلیف این کالاها ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد با همکاری نهادهای مذکور تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می-رسد. کلیه سازمان ها، نهادها و دستگاههای موضوع این ماده و تبصره های آن موظفند در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می شود، پس از أخذ مجوز فروش از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله کالا را بر اساس مقررات مربوط به فروش برسانند.

تبصره ۵- کالاهایی که قابلیت هیچ گونه مصرفی ندارند، از قبیل مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن، کالاهای فاسد یا تاریخ مصرف گذشته پس از أخذ مجوز امحاء از مرجع رسیدگی کننده، بلافاصله بر اساس مقررات مربوط امحاء می شوند، مگر اینکه تمام یا قسمتی از آن به تشخیص مقام رسیدگی کننده برای رسیدگی و اثبات جرم ضرورت داشته باشد.

ماده ۳۸- در ماده (۵۵) قانون، عبارت «با در نظر گرفتن شرایط ماده (٥٦)» به قبل از عبارت «توسط سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی» اضافه و جمله «آیین نامه اجرائی این ماده توسط ستاد تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.» حذف می شود.

ماده ۳۹- ماده (٥٦) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ٥٦- نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه با إذن معظم-له و سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی حسب مورد موظفند در خصوص کالاهای قاچاق پس از قطعیت رأی صادره به جز در مورد کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال، احشام و طیور و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمّی و کیفی در آنها می شود، به ترتیب زیر عمل کنند:

۱- ظرف دوماه از تاریخ صدور رأی قطعی با برگزاری مزایده کالاهای قاچاق را به شرط خروج از کشور تحت رویه گذر(ترانزیت) خارجی یا صادرات بفروشند. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور صرفاً یک مرتبه دیگر و تا قبل از انقضای مدت دوماه برگزار می شود.

تبصره ۱- صادرات کالاهای موضوع این بند مشمول امتیازات، تخفیف ها، معافیت ها، مشوق ها و جوایز صادراتی نمی باشد.

تبصره ۲- خروج کالاهای غیرداخلی موضوع این بند، از کشور تحت رویه -گذر (ترانزیت) خارجی یا صادرات پس از تأیید سامانه-ای خرید از سازمان جمع-آوری و فروش اموال تملیکی یا نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه با إذن معظم-له، با رعایت تبصره بند«الف» ماده (٦) این قانون و استهلاک آن نیازمند ارائه اسناد منشأ کالا و سایر مجوزهای مربوط به گذر(ترانزیت) یا صادرات کالا نمی باشد.

تبصره ۳- در صورتی که کالاهای مذکور از نوع «کالای مشابه» قابل معامله در بورس کالا باشد، واگذاری این کالاها از طریق ساز و کارهای بورس کالا انجام می شود. در مورد کالاهای غیرمشابه، استفاده از

سازوکار مذکور اختیاری است و کالاهای موضوع این بند تنها از طریق عرضه(رینگ) صادراتی بورس کالای ایران به فروش می رسد. در صورت عدم موافقت هیأت پذیرش یا کمیته عرضه با پذیرش کالا جهت عرضه در بازار بورس کالا یا به فروش نرفتن کالا پس از سه بار عرضه در بورس با رعایت ضوابط بورس از جمله تغییر نرخ پایه، نوبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور تحت رویه گذر(ترانزیت) خارجی یا صادرات می رسد که در این صورت مهلت برگزاری مزایده دوماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا در بورس یا اتمام فرآیند معامله یک جا است.

تبصره ٤- در صورتی که کالاهای فروخته شده موضوع این بند در مهلت مقرر به صورت قطعی از کشور خارج نشود، مرتکب علاوه بر ضبط کالا مشمول مجازات مقرر در ماده (۳۳ مکرر۱) این قانون می شود.

۲- در صورت عدم فروش کالاها از طریق بورس کالا و مزایده موضوع بند(۱) این ماده توسط دستگاه متولی به شرط صادرات یا گذر(ترانزیت) خارجی، کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی در خصوص آنها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد، ظرف دوماه از تاریخ اتمام فرآیند مزایده به شرط خروج از کشور، از طریق حلقه(رینگ) داخلی بورس کالا با حفظ شرایط مندرج در تبصره(۳) بند (۱) این ماده به فروش می رسد. در صورت عدم فروش در بورس با رعایت کلیه شرایط تبصره (۳) بند (۱) این ماده صرفاً از طریق حراج عمومی به صورت خرده فروشی برخط به فروش گذاشته می شود و در صورت به فروش نرفتن کالا ظرف سه ماه در حراج عمومی، حسب مورد با درخواست رئیس سازمان جمع-آوری و فروش اموال تملیکی یا نهاد مأذون از سوی ولی-فقیه با إذن معظم-له و «تأیید مراتب به فروش نرفتن کالا» از سوی سازمان بازرسی کل کشور، قیمت عرضه کالا در حراج عمومی هر ماه بیست درصد (۲۰٪) کاهش می یابد. قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس براساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت که کمتر از مجموع قیمت خرید کالا در مبدأ و هزینه بیمه و حمل و نقل (قیمت سیف) به علاوه حقوق ورودی نباشد، تعیین می شود.

تبصره ۱- دستور العمل نحوه فروش از طریق حراج عمومی توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه می شود و ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراءشدن این قانون به تصویب هیأت وزیران می رسد.

تبصره ۲- در فروش کالای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) این قانون نیز استفاده از روش حراج عمومی به صورت خرده فروشی برخط این بند بدون برگزاری مزایده امکان پذیر است.

تبصره ۳- فهرست کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی به آنها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد، حسب مورد به پیشنهاد وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی به تصویب ستاد می رسد.

تبصره ٤- چنانچه کالاهای موضوع تبصره (۳) این بند، در چهارچوب وظایف و یا اختیارات قانونی، مورد تقاضای کمیته امداد امام خمینی(ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و

سازمان آموزش فنی و حرفه ای کشور قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش بینی شده در قانون بودجه کسر می شود.

تبصره ۵- کالاهای با مصرف خاص که قابلیت فروش و استفاده عمومی ندارد و فهرست و اولویت واگذاری آن به تصویب هیأت وزیران می رسد، به دستگاهها یا نهادهایی که از بودجه عمومی استفاده می کنند، تحویل و معادل ارزش آن از محل تخصیص بودجه پیش بینی شده در قانون بودجه کسر می شود.

۳- سایر کالاها از جمله کالاهای ممنوع امحاء می-شود. آیین-نامه اجرائی نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع این بند ظرف سه ماه از تاریخ لازم-الاجراءشدن این قانون توسط ستاد با همکاری دستگاههای ذی-ربط تهیه می-شود و به تصویب هیأت وزیران می-رسد.

٤- کالاهایی که براساس تعاریف قانونی توسط وزارت نفت، فرآورده نفتی شناخته شوند، تحویل این وزارت می-شوند.

۵- مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه به بانک مرکزی تحویل می-شوند.

٦- اموالی که به تشخیص وزارت میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی دارای ارزش تاریخی و میراث فرهنگی باشند، تحویل این وزارت می-شوند.

۷- کالاهای ممنوع-الصدور، امنیتی، انتظامی و نظامی به دستگاهها و نهادهای ذی-مدخل واگذار می-شود و در این موارد رعایت ضوابط قانونی مربوط لازم است.

۸- کالای قاچاق خروجی چنانچه کالای داخلی باشد، در داخل کشور فروخته می-شود.

تبصره ۱- مقررات مندرج در این ماده در خصوص کالاهای موضوع تبصره(۵) ماده (۵۳) این قانون اعمال نمی شود.

تبصره ۲- چنانچه مدعی مالکیت کالای توقیفی، نقشی در ارتکاب جرم یا تخلف نداشته باشد و جهل خود از وقوع جرم یا تخلف یا در صورت علم، عدم امکان مخالفت و اقدام بازدارنده خود را اثبات نماید و قبل از صدور رأی قطعی، اسناد مثبته تولید کالا در داخل کشور و یا اسناد مثبته گمرکی که قبل از توقیف کالا تحصیل شده است را به مرجع رسیدگی ارائه دهد، پس از احراز اصالت اسناد و مالکیت وی، در صورت فقدان مانع قانونی دیگر، کالا به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب افزوده می- شود. در صورت لزوم، ارائه مجوزهای قانونی مورد نیاز برای فعالیت تجاری در زمینه کالای توقیفی نیز ضروری است. پس از صدور رأی قطعی، در صورت موجود بودن کالا در مرحله اجرای احکام، بررسی ادعای مالکیت، احراز شرایط و استرداد کالا و اصلاح رأی از حیث افزودن جزای نقدی با مرجع صادرکننده رأی قطعی طی رسیدگی خارج از نوبت است و در صورت موجود نبودن کالا، مدعی صرفاً می-تواند جبران ضرر و زیان -وارده را مطابق قوانین و مقررات مسؤولیت مدنی از دادگاه حقوقی مطالبه کند. کالایی که قابلیت هیچ گونه مصرفی ندارد و کالای ممنوع جز در مواردی که طبق قانون، مالکیت خصوصی آن مجاز

شناخته شده است، از شمول این تبصره خارج است و حسب مورد مطابق مقررات مربوط تعیین تکلیف می-شود.

تبصره ۳- کالای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) این قانون، پس از قطعیت رأی صادره مبنی بر ضبط، به شرح زیر تعیین تکلیف می-شود:

الف- با رعایت ضوابط قانونی مربوط به فروش آن کالا در اسرع وقت و حداکثر ظرف چهارماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی لازم-الاجراء، طی مزایده به فروش می--رود. در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مجدد تا قبل از انقضای مدت چهارماه برگزار می-شود.

ب- در صورتی که کالا سهمیه-ای باشد، مزایده بند فوق به شرط «توزیع یا عرضه کالا در محل تخصیص سهمیه» است و تخلف از این شرط توسط خریدار، مستوجب ضمانت اجرای مندرج در تبصره (٤) ماده (۱۸) این قانون است. فهرست کالاهای سهمیه ای موضوع این بند ظرف سه ماه از تاریخ لازم-الاجراءشدن این قانون توسط ستاد تهیه و به تصویب هیأت وزیران می-رسد.

پ- در صورت عدم فروش از طریق مزایده ظرف مهلت مقرر، کالا از طریق حراج عمومی موضوع بند (۲) این ماده به فروش گذاشته می-شود. قیمت پایه مطابق بند (۲) همین ماده تعیین می-شود.

ت- در صورت عدم فروش از طریق حراج عمومی ظرف مهلت مقرر، مطابق تشریفات مربوط به کاهش قیمت در بند (۲) این ماده، قیمت عرضه کالا درحراج عمومی هر ماه بیست درصد (٪۲۰) کاهش می-یابد.

ث- درخصوص کالاهای موضوع تبصره-های (۲) و (۳) ماده (۵۳) مطابق احکام مقرر در همان تبصره-ها اقدام می-شود.

تبصره ٤- آیین-نامه اجرائی مواد (۵۵) و (٥٦) این قانون ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون توسط ستاد با همکاری دستگاههای ذی ربط تهیه می-شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٤٠- ماده (۵۹) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ۵۹- درصورتی که کشف کالا و یا ارز قاچاق، همراه با درگیری مسلحانه مرتکبان قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با انواع سلاح گرم و آتش زا با مأموران کاشف باشد و یا مرتکبان با استفاده از موانع فیزیکی و یا استفاده از وسایل دودزا مشکلاتی برای کشف قاچاق توسط مأمورین ایجاد نمایند، پس از احراز قاچاق یا حمل کالا یا ارز قاچاق با حکم مرجع رسیدگی کننده، درصورتی که وسیله نقلیه متعلق به مرتکبان باشد و یا با استناد به قرائنی از قبیل سابقه مرتکب معلوم شود که مالک عامداً آن را جهت ارتکاب قاچاق در اختیار مرتکب قرار داده است، وسیله نقلیه به نفع دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق ضبط می شود. در غیر این صورت وسیله نقلیه به مالک مسترد و معادل ارزش آن به جزای نقدی مرتکب یا مرتکبان افزوده می شود که بعد از وصول و واریز به خزانه، براساس قانون بودجه سنواتی در اختیار دستگاه کاشف جهت استفاده در امر مبارزه با قاچاق قرار گیرد.

تبصره- مصادیق این ماده به پیشنهاد نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح ظرف سه ماه پس از لازم الاجراء شدن این قانون تهیه می شود و به تصویب هیأت وزیران می رسد.

ماده ٤١- یک تبصره به عنوان تبصره (٣) به ماده (٦٠) قانون به شرح زیر الحاق می-گردد:

تبصره ٣- دررسیدگی به جرائم و یا تخلفات موضوع این قانون، رفع مسؤولیت وثیقه-گذار و آزادی وثیقه تنها با تودیع وثیقه نقدی یا ملکی جایگزین و صدور قرار قبولی تأمین برای آن یا با اجرای کامل حکم امکان-پذیر است و این موضوع و همچنین امکان برداشت جزاء یا جریمه نقدی از محل وثیقه تودیع شده توسط متهم یا دیگری، هنگام أخذ وثیقه به صورت کتبی به وثیقه-گذار تفهیم و در پرونده درج می-شود. استنکاف از اجرای این تبصره، مستوجب محکومیت انتظامی تا درجه چهار است.

ماده ٤٢- ماده (٦٣) قانون به شرح زیر اصلاح و پنج تبصره به آن الحاق می شود:

ماده ٦٣- تمامی احکام و قواعد عمومی مربوط به جرائم و تخلفات موضوع این قانون به غیر از موارد پیش بینی شده، مطابق قانون مجازات اسلامی است. مقررات مربوط به تعلیق تعقیب، تعویق صدور حکم، معافیت از کیفر، تعلیق اجرای مجازات، مرور زمان، توبه و بایگانی کردن پرونده در مورد جرائم و تخلفات موضوع این قانون اعمال نمی گردد. در خصوص پرونده های با ارزش بیشتر از ده میلیارد (١٠.٠٠٠.٠٠٠.٠٠٠) ریال، سازمان یافته، حرفه ای، بند «ت» ماده (٢٢) و یا ماده (٣٥) این قانون و تبصره های آن، اعمال احکام مواد (١٨٠) و (٢٣٧) قانون آیین دادرسی کیفری جایز است.

تبصره ١- در تخلفات و جرائم موضوع این قانون ملاک تعیین میزان جریمه یا جزای نقدی یا ضبط کالا یا ارز یا وسیله حمل یا محل نگهداری یا أخذ معادل آنها، مجموع ارزش مربوط به دفعات متعدد ارتکاب جرم یا تخلف ارتکابی است که منتج به صدور رأی محکومیت قطعی نشده است.

تبصره ٢- مجازات معاونت در جرائم و یا تخلفات موضوع این قانون، حسب مورد حداقل مجازات جرم و یا جریمه تخلف ارتکابی است.

تبصره ٣- چنانچه شخصی بدون دخالت در عملیات مادی، دستور یا سفارش ارتکاب جرائم یا تخلفات موضوع این قانون را داده باشد یا کالا یا ارز قاچاق یا عواید و سود حاصل از آن متعلق به وی باشد، به مجازات مباشر جرم یا تخلف ارتکابی محکوم می گردد. این مجازات مانع از اعمال مجازات مباشر نیست.

تبصره ٤- چنانچه جرائم یا تخلفات موضوع این قانون به تنهایی و یا با درنظرگرفتن دیگر جرائم یا تخلفات این قانون به نحو ساز مان یافته ارتکاب یافته باشد، هر یک از اعضای گروه سازمان یافته به حداکثر مجازات مقرر برای رفتار ارتکابی خود محکوم می شوند. در هر مورد که مجازات فاقد حداقل و حداکثر باشد، نصف مجازات مقرر قانونی به اصل آن اضافه می گردد. در صورتی که قاچاق به تنهایی، به نحو سازمان یافته ارتکاب یافته باشد، وفق مواد (٢٨) و (٢٩) این قانون عمل خواهد شد.

تبصـــره ۵- احکام، آثار و مجازات های قاچاق مذکور در مواد (۳)، (۵)، (٦)، (۸) الی (۱۲)، (۱٦)، (۱۹)، (۲۰)، (۳۰) الی (۳۲)، (۳٤) الی (۳٦)، (۳۸) الی(۵۰)، (۵۳) الی (٦۰)، (٦۵) الی (٦۸)، (۷۰)، (۷۱)، (۷۳)، (۷٤) و (۷۷) این قانون و تبصـــره های این مواد، در مورد همه جرائم و تخلفات موضـــوع این قانون به جز تبصره(۵) ماده (۲مکرر) جاری است.

ماده ٤۳- ماده (٦۵) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

ماده ٦۵- چنانچه قرائن علم-آور از قبیل جاســـازی و نظائر آن حاکی از اطلاع مالک وســـیله نقلیه یا محل نگهداری، از استفاده آنها در قاچاق کالا یا ارز و یا حمل یا نگهداری کالا یا ارز قاچاق باشد و مالک وسیله نقلیه یا محل نگهداری نیز اقدام بازدارنده به عمل نیاورده باشـــد و یا وقوع جرم یا تخلف را اطلاع نداده باشـد، علاوه بر محکومیت وی به حداقل مجازات مقرر قاچاق برای مرتکب، در خصـوص وسـیله نقلیه به شرح مندرج در ماده (۲۰) این قانون و تبصره های آن عمل می شود و در مورد ضبط محل نگهداری کالای ممنوع، ماده (۲٤) و تبصـره (۵) ماده (۲۲) این قانون اعمال می گردد. حکم این ماده شـامل مالکی که امکان اقدام بازدارنده برای او وجود نداشته است، نمی-شود.

ماده ٤٤- ماده (٦٦) قانون به شرح زیر اصلاح و تبصره آن حذف می شود:

ماده ٦٦- چنانچه دو یا چند نفر در ارتکاب قاچاق و یا ســـایر جرائم و تخلفات مرتبط شـــرکت نمایند، مجازات هر یک از شرکاء، مجازات فاعل مستقل است.

ماده ٤۵- تبصره ماده (٦۸) قانون به شرح زیر اصلاح می شود:

تبصره- چنانچه وسایل نقلیه حامل کالای ممنوع، به آبهای تحت نظارت جمهوری اسلامی ایران داخل و از طریق قرائن و اماراتی حرکت به مقصـــد ایران از مســـیر غیرمجاز احراز شـــود، حامل ولو اینکه دو یا چند فهرست کل بار(مانیفست) داشته باشد به مجازات شروع به جرم موضوع این ماده محکوم می شود. همین حکم در مواردی که کالای قاچاق ممنوع در آبهای تحت نظارت ایران از وسـایل نقلیه مزبور به شـناورهای ایرانی منتقل شود نیز جاری است.

ماده ٤٦- در جزء (٦) بند (الف) ماده (٦۹) قانون، واژه «آبی» جایگزین واژه «دریایی» می شـــود و عبارت «کارت پیله وری» به عنوان جزء (۷) به بند (الف) این ماده الحاق می شود.

ماده ٤۷- تبصره ماده (۷۷) قانون به شرح زیر به عنوان ماده (۷۷) اصلاح و شماره متن ماده (۷۷) به شماره (۷۸) تغییر می یابد:

ماده ۷۷- کلیه مبالغ حاصل از اجرای این قانون از قبیل وجوه ناشی از فروش کالا و ارز قاچاق، وسایل ضبطی و جریمه های وصولی به جز منابع حاصل از اموالی که لازم است در اختیار ولی-فقیه قرار گیرد، به حساب ویژه ای نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود. سالانه مبلغ هزار و پانصد میلیارد (۱.۵۰۰.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰) ریال از وجوه فوق متناسب با پیشرفت و اثر بخشی برنامه های موضوع ماده (۱۲) این قانون و میزان و کیفیت کارایی دستگاههای ذی ربط و مراجع رسیدگی کننده و تأثیر در امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق به مدت سه سال به شرح ذیل پرداخت می شود و پس از سه سال از لازم-الاجراء شدن این ماده، هر سال به ترتیب معادل نود درصد (٪۹۰)، هشتاد درصد (٪۸۰)، هفتاد درصد (٪۷۰)، شصت درصد (٪۶۰) و از سال پنجم، سالانه مبلغ پنجاه درصد(٪۵۰) به امور فوق اختصاص می-یابد.

مبلغ موضوع این ماده مطابق اعتبار پیش-بینی شده در بودجه سنواتی و به شرح ذیل در سرفصل-های تعیین شده هزینه می-شود.

۱- معادل هفتاد و پنج درصد(٪۷۵) جهت تجهیز امکانات مورد نیاز برای پیشگیری و مبارزه با قاچاق، هزینه های اجرای قانون نظیر حمل ونقل، آزمایش و امحای کالای ممنوعه؛

۲- معادل بیست و پنج درصد(٪۲۵) جهت مسائل آموزشی و پژوهشی در امر پیشگیری و مبارزه با قاچاق و صیانت، معاضدت، پاداش و مسائل رفاهی کارکنان دستگاههای مؤثر در امر مبارزه با قاچاق کالا و ارز.

تبصره ۱- مصرف و اختصاص وجوه فوق در غیر از موارد موضوع این ماده، تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی محسوب و مرتکب به مجازات مقرر در قانون مجازات اسلامی محکوم می شود.

تبصره ۲- کارمزد فروش کالاهای قاچاق مطابق ماده (۹) قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن مصوب ۲٤/۱۰/۱۳۷۰ تعیین و وجوه حاصل از فروش به حساب تمرکز وجوه حاصل از فروش و جریمه ها نزد خزانه داری کل کشور واریز و در مواردی که کالاهای قاچاق مطابق قانون مزبور منهدم، مسترد و یا واگذار می شوند، هزینه های قانونی مترتب براساس قیمت تمام شده از محل حساب مذکور تأمین می شود.

تبصره ۳- دولت مکلف است هزینه های مربوط به برنامه های پیشگیری و مبارزه با قاچاق دستگاههای متکفل را که از محل این ماده تأمین نمی شوند در بودجه های سنواتی پیش بینی و تخصیص دهد.

تبصره ٤- ستاد موظف است عملکرد این ماده را هر شش ماه یک بار به کمیسیون های اقتصادی و قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی گزارش نماید.

قانون فوق مشتمل بر چهل و هفت ماده در جلسه علنی روز یکشنبه مورخ دهم بهمن-ماه یکهزار و چهارصد مجلس شورای اسلامی تصویب شد و در تاریخ ۱٤۰۰/۱۲/۰۷ به تأیید شورای نگهبان رسید.

رئیس مجلس شورای اسلامی- محمدباقر قالیباف

آیین نامه اجرایی تبصره ماده (۷۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۴/۱۲/۱۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۴/۰۲/۱۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۴/۰۲/۲۴
شماره ابلاغیه	۲۱۸۴۶/ت۵۱۳۹۶هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۳ /۲ /۱۳۹٤ به پیشنهاد مشترک ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و وزارت دادگستری و به استناد تبصره ماده (۷۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز – مصوب ۱۳۹۲– آیین نامه اجرایی تبصره یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱– در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح به کار می روند:

الف– قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز– مصوب ۱۳۹۲–

ب– ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز

ج– دستگاه های کاشف: دستگاه هایی که بر اساس ماده (۳٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز و تبصره آن، در محدوده وظایف محوله قانونی، به عنوان کاشف در امر قاچاق موضوع این آیین نامه محسوب می شوند.

د– دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت: هر یک از دستگاه های اجرایی که به موجب قوانین یا شرح وظایف مصوب، موظف به وصول درآمدهای دولت می باشد.

ماده ۲– کلیه منابع حاصل از اجرای قانون به حساب ویژه ای به نام خزانه داری کل کشور نزد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) اعلام می شود، واریز می گردد تا معادل دویست میلیارد (۲۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰/ ۰۰۰) ریال سالانه از منابع وصولی یاد شده برای مبارزه با قاچاق کالا و ارز متناسب با تأثیر دستگاه های اجرایی متکفل امر مبارزه با قاچاق و برنامه های ارایه شده آنها، برای توزیع بین دستگاه های اجرایی یاد شده توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی (خزانه داری کل کشور) در حساب خاصی که توسط ستاد برای این منظور افتتاح می شود، واریز تا از طریق ستاد مذکور به شرح زیر به نسبت منابع وصولی، تخصیص داده شده و به مصرف برسد:

الف – چهل و پنج درصد (٤٥٪) برای تشویق آن دسته از کارکنان دستگاه های کاشف که حسب جایگاه و پست سازمانی مسئولیت کشف کالا و ارز قاچاق را بر عهده دارند، به نسبت میزان کشفیات و دستگاه مأمور وصول درآمدهای دولت و ستاد.

ب – بیست درصد (۲۰٪) به دستگاه های ذی ربط ارایه دهنده پیشنهادهایی که به تأیید ستاد رسیده باشد، مطابق دستورالعمل ماده (۹) قانون.

ج – پانزده درصـــد (۱۵٪) برای اختصـــاص به هزینه های نگهداری و تأمین هزینه های مترتبه بر کالای موضوع قانون از جمله هزینه انهدام.

د – بیست درصد (۲۰٪) برای تقویت و تجهیز امکانات مورد نیاز دستگاه های ذی ربط در راستای پیشگیری و امکانات مورد نیاز مراجع رسیدگی کننده.

ماده ۳– مبلغ موضوع ماده (۲) در مهرماه هر سال متناسب با نرخ تورم کشور نسبت به سال قبل که توسط بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به وزارت امور اقتصادی و دارایی اعلام می شود، تعدیل و به نسبت از محل وصولی منابع قانون، قابل اختصاص به موارد یاد شده در بندهای ماده یاد شده می باشد.

ماده ٤ (اصـلاحی ۱۳۹۵/۱۲/۱۸)– میزان کارمزد فروش کالاهای قاچاق مکشـوفه برای سـازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، ده درصد حاصل فروش تعیین می گردد.

ماده ٥ (الحاقی ۱۳۹۵/۱۲/۱۸)– دستورالعمل اجرایی این آیین نامه توسط ستاد تدوین و ابلاغ خواهد شد.

معاون اول رئیس‌جمهور– اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۰۶ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۴/۰۶
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۴/۲۳
شماره ابلاغیه	۴۶۴۴۳/ت۵۱۵۵۹هـ

هیأت وزیران در جلسه ٦ /٤ /۱۳۹۵ به پیشنهاد وزارت دادگستری و ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به استناد مواد (٥) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز– مصوب ۱۳۹۲– آیین نامه اجرایی مواد یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

فصل اول– تعاریف و کلیات

ماده ۱– در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف– قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز– مصوب ۱۳۹۲– با اصلاحات بعدی آن.

ب- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع ماده (۳) قانون.

پ- صورتجلسه کشف: گزارشی که بلافاصله پس از کشف کالا یا ارز موضوع قانون با درج اطلاعات در قالب برگه های پیوست این آیین نامه که به مهر دفتر هیأت دولت تأیید شده است، تنظیم و به امضای کاشف یا کاشفان و متهم یا متهمان می رسد.

ت- کاشف: مأمور یا مأموران دستگاه های موضوع ماده (۳۶) قانون که با توجه به جایگاه و پست سازمانی خود مسئولیت کشف کالا یا ارز موضوع این قانون را به عهده دارند.

ث- سامانه جامع تجارت: سامانه نرم افزاری جامع یکپارچه سازی و نظارت بر فرآیند تجارت موضوع ماده (۳) این آیین نامه که در اجرای بند (الف) ماده (٦) قانون شکل گرفته است.

ج- سامانه ارزی: سامانه (پورتال) ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موضوع ماده (۵) این آیین نامه.

چ- سامانه پنجره واحد: سامانه پنجره واحد تجارت فرامرزی در امور گمرکی موضوع ماده (۲۸) این آیین نامه.

فصل دوم- سامانه های اصلی

الف- سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق

ماده ۲- ستاد موظف است با همکاری دستگاه های موضوع تبصره (۳) ماده (۵) قانون و دیگر دستگاه های مرتبط، سامانه «شناسایی و مبارزه با قاچاق» را که عمدتاً از طریق سامانه های جامع تجارت و پنجره واحد تغذیه می شود به گونه ای تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد که ضمن پیشگیری از وقوع قاچاق در مبادی رسمی و غیررسمی، امکان شناسایی کالای قاچاق ورودی و خروجی را در گلوگاه های مختلف حمل، انبار، توزیع درون شهری، عرضه، معامله، اطلاعات بانکی و اطلاعات مالیاتی فراهم نماید.

تبصره ۱- ستاد موظف است امکان بهره برداری از سامانه مذکور را برای دستگاه هایی که طبق قانون موظف به شناسایی و مبارزه با قاچاق هستند، فراهم نماید.

تبصره ۲- به منظور ایجاد سامانه مذکور باید امکان دسترسی ستاد به سامانه جامع تجارت و سامانه پنجره واحد فراهم گردد.

تبصره ۳- پایگاه داده و بانک اطلاعات این سامانه در ستاد مستقر خواهد بود.

ب- سامانه جامع تجارت

ماده ۳- به منظور یکپارچه سازی اطلاعات مرتبط با سامانه موضوع ماده (۲) این آیین نامه و کاهش زمینه های بروز قاچاق، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری ستاد و دستگاه های موضوع

ماده (۲) مذکور، «سامانه جامع تجارت» را به گونه ای تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد که متضمن کلیه فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی از جمله صدور، تمدید و ابطال کارت بازرگانی و مجوزهای تجاری بوده و انواع رویه های تجاری اعم از واردات، صادرات و عبور (ترانزیت) را در برگرفته و یکپارچه نماید. این سامانه باید با اشتراک گذاری اطلاعات موجود در سامانه های مرتبط از جمله سامانه پنجره واحد، سامانه ارزی، سامانه جامع حمل و نقل و سامانه جامع بیمه مورد بهره برداری قرار گیرد، به نحوی که بازرگان بتواند تمام امور خود را در خصوص تجارت از طریق درگاه این سامانه مشاهده و پی گیری کند و از ورود چند باره اطلاعات یکسان و تکراری جلوگیری شود.

تبصره ۱- به منظور تشخیص مجوزهای مورد نیاز برای واردات، صادرات و عبور (ترانزیت)، سامانه مذکور در این ماده آخرین وضعیت ضوابط کالایی را از سامانه مربوط به صورت سیستمی و برخط دریافت و به ازای اظهار کالا توسط بازرگان، مجوزهای مورد نیاز برای واردات، صادرات و عبور (ترانزیت) کالاهای اظهار شده را بر اساس شناسه کالا و بدون دخالت عامل انسانی تشخیص می دهد و درخواست صدور مجوز را به صورت سیستمی و برخط برای سازمان های مجوز دهنده ارسال می نماید. همچنین این سامانه باید مجوزهای صادر شده توسط سازمان های مجوز دهنده را به صورت سیستمی دریافت و ضمن نمایش به بازرگان، برای سامانه پنجره واحد ارسال نماید.

تبصره ۲- در زمان اظهار کالاهای صادراتی از قبیل فرآورده ها و مشتقات نفتی به گمرک، فاکتور (صورتحساب) خرید ارایه شده توسط صادرکننده را از سامانه جامع ثبت برخط معاملات استعلام و مالکیت صادرکننده نسبت به کالاهای اظهار شده را به صورت سیستمی احراز می نماید.

تبصره ۳- سامانه جامع تجارت امکان پرداخت الکترونیکی کلیه پرداخت های بازرگان در فرآیندهای تجاری را فراهم می نماید. بدین منظور، دستگاه های مربوط مشخصات قبض درآمد را به صورت سیستمی برای این سامانه ارسال و سامانه مذکور پس از پرداخت الکترونیک توسط بازرگان، شناسه یکتای رسید بانکی را دریافت نموده و همراه با اطلاعات پرداخت برای سامانه دستگاه مربوط ارسال می نماید. پرداخت ها متناسب با موضوع پرداخت به حساب های مشخص شده طبق قوانین جاری انجام می شود.

تبصره ٤- سازمان امور مالیاتی موظف است سامانه جامع امور مالیاتی را به طرق مقتضی با سامانه های موضوع این آیین نامه هماهنگ نموده و نسبت به تبادل سیستمی اطلاعات معاملات با سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق اقدام و ضمن الزامی نمودن درج شناسه کالا در صورتحساب معاملات، امکان استعلام برخط صورتحساب معاملات را در محدوده قوانین و مقررات فراهم نماید.

تبصره ۵- گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است اطلاعات مربوط به صادرات و واردات کالاهای کشور را از طریق سامانه پنجره واحد به سامانه جامع تجارت منتقل نماید و به صورت متقابل اطلاعات مکتسبه سامانه جامع تجارت به سامانه پنجره واحد منتقل شود. اختلافات مربوط به تهیه نوع اطلاعات مورد تبادل موضوع این ماده توسط کارگروهی متشکل از وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت (به عنوان

رییس)، دادگستری، امور اقتصادی و دارایی (با حضور گمرک)، معاونت اجرایی رییس جمهور و رییس ستاد حل و فصل خواهد شد.

تبصره ٦- گمرک جمهوری اسلامی ایران می تواند تا قبل از راه اندازی و بهره برداری کامل از سامانه های موضوع این آیین نامه به نحو مقتضی و با همکاری دستگاه های ذی ربط نسبت به تبادل مستقیم اطلاعات از طریق سامانه متعلق به هر دستگاه یا از طریق ورود اطلاعات در سامانه پنجره واحد اقدام نماید.

تبصره ۷- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است مطابق ترتیبات مقرر در این آیین نامه، مدل مفهومی و برنامه زمان بندی راه اندازی سامانه مذکور را به کلیه دستگاه های مرتبط و ستاد ارایه نماید. کلیه دستگاه ها موظف به ارایه خدمات و تبادل اطلاعات در راستای مدل مفهومی مصوب می باشند.

پ- سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری

ماده ٤- به منظور ساماندهی امر صدور، تمدید و ابطال کارت های بازرگانی و جلوگیری از سو استفاده از آنها از طریق کنترل رشته و میزان فعالیت و سقف اعتباری آنها متناسب با رتبه اعتباری مربوط و همچنین تهیه، تنظیم و اعلام شاخص های مورد نیاز جهت اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری برای تجارت داخلی و خارجی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری دستگاه های موضوع بند (ت) ماده (٦) قانون و حسب مورد با همکاری وزارتخانه های دادگستری، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان بورس و اوراق بهادار و سایر دستگاه های ذی ربط، «سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری» را برای تجارت داخلی و خارجی تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد.

تبصره ۱- دستگاه های ذی ربط موظفند بر اساس شاخص های تعیین شده، اطلاعات لازم جهت اعتبارسنجی اشخاص حقیقی و حقوقی را به صورت سیستمی و برخط از طریق سامانه جامع تجارت برای سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه بندی اعتباری ارسال نمایند.

تبصره ۲- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است رتبه اعتباری متقاضیان را تعیین و به روزرسانی نموده و امکان استعلام و دسترسی عموم به ویژه سازمان های مرتبط با تجارت داخلی و خارجی را به آن به صورت سیستمی و برخط فراهم نماید.

ت- سامانه ارزی

ماده ۵ (اصلاحی ۱۳۹٦/۰٦/۲٦)- برای تمرکز اطلاعات مالی صرافی ها و رصد و ارزیابی فعالیت آن ها و جلوگیری از عرضه و فروش ارز خارج از بلنک ها و واحدهای مجاز و تعیین شده از طرف بلنک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و همچنین جلوگیری از قاچاق ارز و تعیین منشا ارز کالای وارداتی، بانک مذکور موظف است نسبت به موارد زیر اقدام کند:

الف- تهیه سامانه ارزی با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت و گمرک جمهوری اسلامی ایران و اجرا و بهره برداری از آن پس از ابلاغ رییس جمهور.

ب- اعلام و ارسال اطلاعات تمام ارزهای تخصیصی به واردکنندگان کالا به گمرک جمهوری اسلامی ایران به صورت سیستمی و برخط.

پ- تعیین میزان ارز قابل نگهداری و مبادله در داخل کشور توسط هر شخص، همراه مسافر، همراه رانندگان عبوری (ترانزیتی) و مواردی از این قبیل و اعلام عمومی آن به صورت برخط از طریق درگاه اینترنتی خود.

ت- اعلام و ارسال اطلاعات دریافتی از طریق سامانه پنجره واحد در خصوص ورود کالا به کشور به بانک های عامل جهت رفع تعهدات ارزی وفق قوانین و مقررات مربوط.

ث- تهیه و تدوین دستورالعمل مربوط به تعیین تکلیف ارز (نقد) ورودی و خروجی بیش از سقف مجاز اعلام شده از سوی آن بانک و اعلام عمومی آن به صورت برخط از طریق درگاه اینترنتی خود و همچنین فراهم نمودن امکان تبادل اطلاعات موضوع این بند با سامانه جامع تجارت.

ماده ٦- سامانه ارزی باید به گونه ای طراحی و اجرا گردد که:

الف- درخواست های تأمین ارز جهت واردات کالا یا خدمات را به صورت سیستمی از سامانه جامع تجارت دریافت نماید و تمامی این فرایند تا رفع تعهد ارزی به صورت سیستمی انجام شود.

ب- حاوی اطلاعات حواله های ارزی با عاملیت بانک ها یا صرافی ها، اطلاعات خرید یا فروش ارز توسط صرافی ها و همچنین اطلاعات گشایش اعتبارها و ثبت بروات ارزی بوده و حسب مورد به آن ها یا صورتحساب های مربوط شناسه یکتا تخصیص دهد و امکان استعلام اطلاعات مذکور را برای دستگاه هایی که بر اساس مأموریت قانونی خود نیازمند دریافت آنها هستند به صورت سیستمی و برخط فراهم نماید.

ماده ۷- دستگاه های متولی متقاضیان ارز مذکور در مجموعه مقررات ارزی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران از جمله سازمان حج و زیارت، وزارتخانه های علوم، تحقیقات فناوری و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی موظفند به منظور ثبت درخواست تأمین ارز متقاضیان مربوط به خود، امکان تبادل اطلاعات مربوط را به صورت سیستمی و برخط برای سامانه ارزی فراهم نمایند. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران باید درخواست تأمین ارز را از سامانه دستگاه مذکور دریافت و اعلامیه تأمین ارز را به صورت سیستمی برای سامانه مربوط ارسال نماید.

ماده ۸- بانک ها موظفند اطلاعات گشایش اعتبار- ثبت بروات و حواله های ارزی و موارد مصرف آن را به صورت برخط در سامانه ارزی ثبت نموده و برای آن ها شناسه یکتا دریافت نمایند.

ماده ۹- پیش از اظهار کالا به گمرک، اطلاعات منشأ ارز کالاهای وارداتی اعم از بانکی، صرافی، حاصل از صادرات و ارز متقاضی را از بازرگان دریافت و به صورت سیستمی از سامانه ارزی استعلام می شود. بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است منشأ ارز تمامی کالاهای وارداتی را به صورت سیستمی و بر خط از طریق سامانه ارزی برای گمرک جمهوری اسلامی ایران مشخص کند.

تبصره ۱- واردکننده کالا مکلف است منشأ ارز کالاهای وارداتی خود را در سامانه ارزی ثبت کند.

تبصره ۲- آن دسته از کالاهای وارداتی که منشأ ارز آنها در سامانه ارزی مشخص نشده یا در مورد منشا آنها گزارش خلاف ارایه شده است، وفق قوانین و مقررات مربوط ترخیص می شوند اما بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظفند مراتب را به دبیرخانه شورای عالی مبارزه با پولشویی و همچنین ستاد اعلام کنند.

ماده ۱۰- صرافی ها موظفند نسبت به انجام موارد زیر اقدام کنند:

الف- ثبت اطلاعات خرید و فروش ارز و حواله های ارزی به صورت برخط در سامانه ارزی و دریافت شناسه یکتا برای آنها.

ب- ثبت اطلاعات منشا ارز خریداری شده و اطلاعات محل مصرف ارز فروخته شده در سامانه ارزی، به هنگام خرید یا فروش ارز.

پ- خودداری از خرید یا فروش ارزهایی که منشا آنها یا محل مصرف آن ها مورد تأیید سامانه ارزی نیست.

ت- ثبت مورد مصرف ارز انتقالی در سامانه ارزی به هنگام انجام حواله های ارزی و همچنین خودداری از حواله هایی که علت آن ها مورد تأیید سامانه مذکور نیست.

ث- سامانه جامع حمل و نقل

ماده ۱۱- به منظور یکپارچه کردن اطلاعات حمل و نقل، نظارت سیستمی بر فرآیند حمل و نقل و شناسایی هوشمند کالای در حال حمل و نقل و جلوگیری از جعل اسناد مربوط و جلوگیری از قاچاق سوخت، وزارت راه و شهرسازی موظف است حسب مورد با همکاری شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل مربوط، «سامانه جامع حمل و نقل» را تهیه و ایجاد نموده و مورد بهره برداری قرار دهد. سامانه مذکور، باید تمامی مبادی ورودی و خروجی رسمی و مسیرهای حمل و نقل را پوشش داده و حسب مورد اطلاعات مورد نیاز حمل و نقل را از زیر سامانه های زیر به صورت سیستمی و برخط دریافت نماید:

الف- سامانه یکپارچه اسناد حمل و نقل جاده ای.

ب- سامانه یکپارچه ثبت تردد جاده ای.

پ- سامانه یکپارچه حمل و نقل دریایی و عملیات بندری.

ت- سامانه یکپارچه اسناد حمل و نقل ریلی.

ث- سامانه یکپارچه اسناد حمل و نقل هوایی.

ماده ۱۲- سامانه جامع حمل و نقل باید به گونه ای طراحی و اجرا گردد که:

الف- فرآیندهای صدور، اصلاح و ابطال اسناد حمل و نقل را در برگرفته و امکان استعلام سیستمی و برخط اسناد مربوط را فراهم نماید.

ب- کلیه اسناد حمل و نقل نظیر بارنامه داخلی، راهنامه بین المللی CMR و پروانه تردد و همچنین عملیات مرتبط را الکترونیکی نموده و مطابق قوانین و مقررات مربوط جایگزین نسخه فیزیکی آن ها نماید.

پ- اطلاعات تمام اشخاص از قبیل سازمان ها، تعاونی ها، شرکت ها و مؤسسات حمل و نقل و همچنین اطلاعات مربوط به حمل و نقل و عملیات مرتبط با آن را به صورت یکپارچه و برخط در برگیرد.

ت- اشخاص موضوع بند (پ)، اطلاعات مورد نیاز را به صورت برخط به سامانه مربوط ارسال نموده و از طریق آن سامانه، شناسه یکتای اسناد حمل و نقل دریافت نمایند.

ث- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران بتواند اسناد حمل و نقل مربوط به ناوگان در حال تردد را از سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق استعلام و با حمل و نقل های غیرمجاز برخورد نموده و نتایج اقدام خود را برای سامانه مزبور به صورت برخط ارسال نماید.

تبصره ۱- این سامانه باید به سامانه جامع تجارت و سامانه شناسه رهگیری موضوع ماده (۱۳) قانون جهت دریافت مشخصات و خصوصیات کالا و اطلاعات بارگیری و تخلیه متصل باشد و پس از فعال شدن و اعلام رسمی آن توسط وزارت راه و شهرسازی، اطلاعات اسناد صادره مانند پروانه های سبز گمرکی، حواله ها و قبوض انبار، بیجک ها و پته های عبور را به صورت برخط دریافت نماید.

تبصره ۲- وزارت راه و شهرسازی موظف است ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این آیین نامه، شیوه نامه اجرای بند (الف) این ماده را با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه و ابلاغ نماید.

ماده ۱۳- وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای) موظف است نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:

الف- جلوگیری از صدور بارنامه برای مبادی و مقاصدی که در سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا ثبت نشده اند.

ب- افزودن استعلام سیستمی کد پستی به صورت برخط و الکترونیک در سامانه یکپارچه اسناد حمل و نقل جاده ای.

پ- تهیه، ایجاد و بهره برداری از سامانه یکپارچه ثبت تردد جاده ای به گونه ای که کلیه مسیرهای حمل و نقل جاده ای به امکانات فنی مناسب مجهز گردد و تمامی اطلاعات تردد ثبت شده توسط تجهیزات مزبور از جمله دوربین های مستقر در جاده های کشور را به صورت برخط در سرور مرکزی یکپارچه نماید.

تبصره ۱- تجهیزات مزبور باید به گونه ای ارتقا یابند که قابلیت تشخیص انواع پلاک (داخلی و خارجی)، تشخیص تردد در شب و روز و شرایط مختلف آب و هوایی را داشته باشند و بتوانند اطلاعات تردد را به صورت برخط به سامانه مذکور ارسال نمایند.

تبصره ۲- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران و سایر دستگاه هایی که در جاده های کشور تجهیزات شناسایی و از جمله دوربین پلاک خوان نصب و بهره برداری نموده اند، موظفند اطلاعات تردد ثبت شده توسط دوربین های خود را به صورت برخط به سامانه یکپارچه ثبت تردد جاده ای ارسال نمایند.

ماده ١٤- دستگاه ها و سازمان های استفاده کننده از اسناد حمل و نقل موظفند اصالت اسناد مذکور را از طریق مرکز تبادل اطلاعات وزارت راه و شهرسازی (خوشه خدمات حمل و نقل) از سامانه حمل و نقل مربوط استعلام نمایند و به اسنادی که در این سامانه ثبت نشده اند ترتیب اثر ندهند.

ماده ١٥- تمامی مراکز عرضه کننده خدمات بیمه ای بازرگانی موظفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، قبل از صدور هر نوع بیمه نامه و الحاقیه برای کالاها نسبت به ثبت اسناد حمل و نقل آنها در سامانه یکپارچه اسناد حمل و نقل مربوط از طریق استعلام سیستمی اطمینان حاصل نمایند.

تبصره ۱- وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای) موظف است امکان استعلام سیستمی اسناد حمل و نقل جاده ای را برای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم نماید. همچنین مراکز عرضه کننده بیمه موظفند از طریق بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به استعلام سیستمی این اسناد اقدام نمایند. نظارت سیستمی بر اجرای این ماده به عهده بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

تبصره ۲- بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است در سامانه جامع بیمه به هر بیمه نامه و الحاقیه آن، شناسه یکتای جداگانه تخصیص داده و امکان استعلام سیستمی و برخط آنها را فراهم نماید.

تبصره ۳- اصالت و اعتبار بیمه نامه و الحاقیه منوط به اخذ شناسه یکتا از سامانه جامع بیمه است و شرکت های بیمه گر موظفند اطلاعات بیمه نامه ها و الحاقیه های صادره را به صورت برخط برای سامانه مذکور ارسال نموده و شناسه یکتا دریافت نمایند.

تبصره ٤- بیمه نامه ها و الحاقیه هایی که مورد تأیید سامانه جامع بیمه نباشد، معتبر نیست. اشخاص و دستگاه های استفاده کننده از بیمه نامه و الحاقیه های بازرگانی از جمله بانک ها و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظفند اصالت و صحت اطلاعات بیمه نامه و الحاقیه را به صورت سیستمی از سامانه مذکور استعلام نمایند.

تبصره ۵- شرکت های بیمه گر موظفند حسب مورد اطلاعات اسناد مورد نیاز برای صدور بیمه نامه و الحاقیه های بازرگانی را از سامانه جامع تجارت به صورت سیستمی استعلام نمایند و ضروری است تا قبل از حذف برگه فیزیکی بیمه نامه، شناسه یکتای این اسناد روی بیمه نامه درج گردد.

ماده ۱۶- وزارت راه و شهرسازی (سازمان راهداری و حمل و نقل جاده ای) و گمرک جمهوری اسلامی ایران موظفند اتصال پروانه واردات به بارنامه داخلی، اتصال پروانه عبور (ترانزیت) به پروانه تردد و اتصال پروانه صادرات به راهنامه بین المللی CMR را در اولویت قرار داده و در کلیه گمرکات کشور اجرا نمایند.

ماده ۱۷- به منظور کاهش توقف ها و افزایش ضریب دقت در کنترل و بازرسی کالا در بنادر تجاری کشور، سازمان بنادر و دریانوردی، گمرک جمهوری اسلامی ایران و حسب مورد سایر دستگاه های متولی در هر یک از بنادر تجاری، بر اساس وظایف قانونی خود بسترهای سخت افزاری و نرم افزاری لازم برای تبادل اطلاعات الکترونیکی اسناد ورود، صدور، عبور (ترانزیت)، حمل و نقل و نظایر آن را فراهم می کنند.

تبصره- بنادر تجاری، بنادری می باشند که به لحاظ قانونی به فعالیت حمل و نقل بار و مسافر اختصاص دارند.

ماده ۱۸- سازمان بنادر و دریانوردی موظف است نسبت به انجام موارد زیر اقدام کند:

الف- تهیه، اجرا و بهره برداری از «سامانه یکپارچه حمل و نقل دریایی و عملیات بندری» با همکاری اشخاص ذی ربط از قبیل تعاونی ها، شرکت های کشتیرانی و مؤسسات حمل و نقل دریایی و عملیات بندری و مرتبط، گمرک جمهوری اسلامی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست، سازمان شیلات و سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی به گونه ای که فرآیندهای نوبت گیری، پهلودهی، تخلیه و بارگیری، انبارش و اجازه حرکت شناورها را در بر گرفته و شامل محموله های کانتینری (بارگنج) و غیرکانتینری باشد و اطلاعات فوق را به صورت الکترونیکی مبادله نماید.

ب- انضباط بخشی به تردد، توقف، ورود و خروج شناورها در آبهای سرزمینی در چارچوب دستورالعملی که با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه نموده و به تصویب ستاد می رسد.

پ- تخصیص شناسه یکتا به هر شناور مطابق قوانین و مقررات مربوط و ارسال آن به سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق.

ت- تجهیز اسکله ها به امکانات فنی و الکترونیکی مناسب و ساماندهی خورها ضمن بهره گیری از مطالعات مدیریت یکپارچه سواحل کشور (ICZM) و همچنین تهیه و اعلام نقشه ها و مسیرهای دسترسی دریایی لازم در چارچوب دستورالعملی که با همکاری دستگاه های ذی ربط تهیه نموده و به تصویب ستاد می رسد.

ث- تبادل الکترونیکی اطلاعات حمل و نقل دریایی کالاهای وارده به بنادر، مندرج در مانیفست، قبض انبار و بیجک خروجی با سامانه جامع تجارت.

ج- فراهم نمودن زیرساخت های لازم برای ارسال اطلاعات مربوط به قبوض انبارهای واقع در محوطه های بنادر تجاری از طریق سامانه جامع حمل و نقل به سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا و دریافت شناسه یکتای قبض انبار و درج آن در قبض انبارهای صادره.

تبصره- در خصوص تکالیف مندرج در بندهای (ث) و (ج) این ماده در محدوده مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، حسب مورد سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی ذی ربط نیز در چارچوب قوانین و مقررات مربوط عمل خواهند نمود.

ماده ۱۹- گمرک جمهوری اسلامی ایران و سایر سازمان ها و اشخاص ذی ربط موظفند از طریق سامانه یکپارچه سازی، اسناد و مجوزهای گمرکی کالا از جمله پروانه صادرات، ترانشیپ، پته عبور کالا و نظایر آنها را به صورت برخط با سامانه یکپارچه حمل و نقل دریایی و عملیات بندری مبادله نمایند.

تبصره- مشخصات کالا در بارنامه دریایی مبتنی بر کدینگ بین المللی کالا HS Code ثبت می گردد.

ماده ۲۰- به منظور شناسایی کالای قاچاق در مسیرهای حمل و نقل، دستگاه های ذی ربط موظفند اطلاعات تمامی اسناد حمل و نقل ثبت شده در سامانه های یکپارچه اسناد حمل و نقل جاده ای، دریایی، هوایی و ریلی و همچنین اطلاعات تمامی ترددهای ثبت شده در سامانه یکپارچه ثبت تردد جاده ای را به صورت برخط برای سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق ارسال نمایند.

ماده ۲۱- به منظور شناسایی کالاهای قاچاق در مسیرهای حمل و نقل دریایی، دریابانی نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران به هنگام ورود شناورهای مظنون مشخصات شناور، ناخدا و ملوانان را با مشخصات ثبت شده در اظهارنامه اجمالی تطبیق و ضمن استعلام از سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق، با کنترل فهرست کالاها در صورت هرگونه مغایرت مراتب را با تنظیم صورتجلسه به گمرک اطلاع می دهد.

ماده ۲۲- در صورت ایجاد سامانه های مدیریت حمل و نقل درون شهری توسط اشخاص حقوقی اعم از دستگاه ها و مؤسسات عمومی غیردولتی باید اطلاعات مربوط را در اختیار سامانه جامع تجارت قرار دهند.

ج- سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا

ماده ۲۳ (اصلاحی ۱۴۰۰/۰۵/۰۳)- به منظور شناسایی کالای قاچاق، انجام الکترونیکی فرآیندهای متعارف صدور، اصلاح، ابطال، تجمیع، تفکیک، ضایعات، مرجوعی و انتقال مالکیت قبوض انبار، کنترل موجودی و کم و کیف ورود و خروج کالاها، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری

وزارتخانه های جهاد کشاورزی، راه و شهرسازی، امور اقتصادی و دارایی، کشور، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی، نفت، شرکت پست جمهوری اسلامی ایران، شهرداری ها،اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران (اتاق ایران) و اصناف و سایر دستگاه های ذی ربط، نسبت به شناسه دار کردن انبارها، سردخانه ها، سیلوها و مراکز نگهداری کالاهای متعلق به اشخاص حقیقی و حقوقی و ثبت مشخصات مالک کالا، نوع و میزان کالاهای ورودی و خروجی از این اماکن و همچنین تهیه، ایجاد و بهره برداری «سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا» اقدام نماید .

تبصره ۱- مقصود از مراکز نگهداری کالا، کلیه اماکن، انبارها، مستغلات و محل هایی هستند که به دلالت قراین و امارات قوی در آنجا کالا نگهداری می شود.

تبصره ۲- اطلاعات قبوض انبارها از طریق سامانه موضوع این ماده به سامانه جامع تجارت و از طریق این سامانه به سامانه جامع حمل و نقل ارسال می گردد.

تبصره ۳- اسناد حمل و نقل بر اساس اطلاعات قبوض انبار موجود در سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا، توسط زیرسامانه های مربوط به سامانه جامع حمل و نقل صادر می شود.

تبصره ٤- قبوض انبار به صورت الکترونیکی صادر و مبادله شده و نسخه الکترونیکی جایگزین نسخه فیزیکی می گردد.

ماده ٢٤- مراجع نگهداری، تخلیه و بارگیری کالا در کشور به ویژه مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی شامل انبارهای عمومی و خصوصی که در بنادر، گمرک ها، واحدهای تجاری و تولیدی و سایر اماکن مستقر هستند، موظفند اطلاعات موجودی و قبوض انبار مشتمل بر مشخصات کالا مندرج در اسناد حمل و نقل از جمله شناسه کالا و مقدار کالا همراه با مالک یا آورنده آن را به سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا ارسال و شناسه یکتا برای قبوض انبار کالاهای ورودی و خروجی خود دریافت نمایند.

تبصره ۱- در راستای اجرا و بهره برداری از این سامانه، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است با همکاری سایر دستگاه ها و مراکز مرتبط، به کلیه اماکن نگهداری، تخلیه و بارگیری کالا در کشور شناسه یکتا اختصاص دهد.

تبصره ۲- در خصوص کالاهای خارجی که تشریفات گمرکی آن ها انجام نشده است مشخصات کالا در قبوض انبار باید مطابق با HS Code مندرج در اسناد حمل و نقل ثبت شود و ثبت شناسه کالا الزامی نیست.

ماده ۲۵- اشخاص حقیقی و حقوقی اعم از دولتی و غیردولتی که دارای انبار هستند پس از دریافت شناسه یکتا برای قبوض انبارهای تحت مدیریت خود می توانند از اطلاعات سامانه انبار داخلی خود برای فرآیندهای اجرایی استفاده نمایند مشروط بر آنکه اطلاعات سامانه داخلی آن ها با اطلاعات سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا به طور کامل همزمان و یکسان باشد. اشخاص یاد شده موظفند به صورت

دقیق و استاندارد، پروتکل ارتباطی و تضمین کننده برای همزمانی و یکسانی اعلام شده توسط سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا را اجرا نموده و مسئولیت کامل حصول اطمینان از اجرای آن را به عهده گیرند.

تبصره- فرآیند تخصیص شناسه یکتا و تبادل اطلاعات قبوض انبار با اطلاعات سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا باید به گونه ای طراحی و اجرا گردد که در انجام تشریفات گمرکی، خللی در رویه های گمرکی ایجاد نکند.

ماده ۲۶- شرکت پست جمهوری اسلامی ایران موظف است در چارچوب قوانین و مقررات خود با اعلام وزارت صنعت، معدن و تجارت برای اماکن موضوع ماده (۲۳) این آیین نامه کدپستی تخصیص دهد و امکان لازم برای استعلام کد پستی و همچنین نشانی مراکز مورد نظر را بر اساس اطلاعات موجود به صورت برخط و در موارد فاقد کد پستی ظرف دو روز کاری در اختیار سامانه موضوع ماده مذکور قرار دهد.

ماده ۲۷- تمامی مراکز عرضه کننده خدمات بیمه ای بازرگانی موظفند از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه، قبل از صدور هر نوع بیمه نامه و الحاقیه برای انبارها، مراکز نگهداری کالا و همچنین کالاهای موضوع قبوض انبار، نسبت به ثبت آنها در سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا از طریق استعلام سیستمی اطمینان حاصل نمایند.

تبصره- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است امکان استعلام سیستمی و برخط قبوض انبار و شناسه انبار را برای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران فراهم نماید. همچنین مراکز عرضه کننده بیمه تجاری موظفند از طریق بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نسبت به استعلام سیستمی این اسناد و شناسه انبار اقدام نمایند. نظارت سیستمی بر اجرای این ماده به عهده بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران است.

چ- سامانه پنجره واحد

ماده ۲۸- به منظور کاهش توقف ها و افزایش دقت در کنترل و بازرسی کالا و نظارت بر فرآیند واردات، صادرات، عبور (ترانزیت) و مبادله کالا و ارز، گمرک جمهوری اسلامی ایران موظف است:

الف- ضمن تجهیز مبادی ورودی و خروجی به امکانات فنی مناسب، نسبت به طراحی، ایجاد و بهره برداری از «سامانه پنجره واحد» با هدف ترخیص خودکار بر اساس استانداردهای بین المللی و الکترونیکی نمودن تمامی اسناد گمرکی مورد نیاز برای ترخیص از جمله اسناد خرید، حمل، قبض انبار، ترخیصیه، اظهارنامه، مجوزهای مربوط و پروانه سبز گمرکی و سایر اسنادی که در اجرای قوانین و مقررات موضوعه ارایه آن را ضروری می داند، اقدام نماید.

ب- تمامی گمرک هایی که مجاز به ارایه تشریفات عبور (ترانزیت) هستند را به دستگاه های کنترلی مناسب تجهیز نماید و به منظور ارزیابی کالاهای عبوری (ترانزیتی) و تطبیق کالای ورودی و خروجی، اطلاعات

اسکن محموله های عبوری (ترانزیتی) در گمرک مبدأ یا ورودی را به صورت سیستمی با اطلاعات الکترونیکی اسکن همان محموله در گمرک مقصد یا خروجی مقایسه نماید.

پ- با فراهم نمودن بستر لازم و امکانات مورد نیاز جهت اتصال به سامانه های مرتبط با کنوانسیون های بین المللی از جمله کارنه تیر، هنگام تشریفات گمرکی محموله های عبوری (ترانزیتی)، صحت اسناد صادره مرتبط را از سامانه های مذکور به صورت سیستمی استعلام نموده و در سامانه پنجره واحد ثبت نماید.

ت- سامانه پنجره واحد را به گونه ای طراحی نماید که این سامانه مجوزهای مورد نیاز برای ترخیص کالا را بر اساس شناسه کالای موضوع ماده (۱۳) قانون به صورت الکترونیکی تشخیص دهد و پس از دریافت مجوز به صورت الکترونیکی، آن را به صورت سیستمی و الکترونیکی مستهلک و اعمال نموده و اطلاعات استهلاک مجوز را به صورت سیستمی و برخط برای سامانه یکپارچه سازی ارسال نماید.

ماده ۲۹- جزییات نحوه عملکرد و تبادل اطلاعات این سامانه با سایر سامانه های موضوع این آیین نامه در دستورالعملی که با همکاری گمرک جمهوری اسلامی ایران و وزارتخانه های راه و شهرسازی، اطلاعات، بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت و به ریاست ستاد تهیه و به تصویب می رسد، پیش بینی می شود.

ح- سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز

ماده ۳۰- تمام فرآیند رسیدگی به پرونده های قاچاق کالا و ارز اعم از اعلام شکایت، تشکیل پرونده های قضایی و تعزیراتی، تعیین شعبه رسیدگی کننده، مکاتبات، استعلامات، دستورات، صدور رأی و ابلاغ ها در مراحل رسیدگی اعم از بدوی و تجدیدنظر و همچنین مراحل اجرای آرا از طریق سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز انجام می گیرد.

ماده ۳۱- به منظور تجمیع اطلاعات پرونده های قاچاق، تمامی ضابطان و کاشفان موضوع ماده (۳۶) قانون موظفند بجز در پرونده های صدر ماده (٤٤) قانون ضمن ارسال پرونده تنظیمی به سازمان تعزیرات حکومتی، اطلاعات پرونده را ظرف بیست و چهار ساعت از زمان کشف در سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز سازمان تعزیرات حکومتی ثبت و یا به صورت سیستمی برای آن سامانه ارسال نموده و شناسه یکتای پرونده دریافت نمایند. در صورتی که شعبه مرجوع الیه احراز نماید پرونده در صلاحیت مرجع قضایی است، ضمن اطلاع رسانی به ضابطان و کاشفان مربوط، آن را به مرجع قضایی ذی صلاح ارسال می نماید.

تبصره ۱- اطلاعات پرونده باید مشتمل بر اطلاعات و تصویر صورت جلسه کشف، توقیف و تشخیص ارزش اولیه کالا یا ارز قاچاق طبق برگه نمونه صورت جلسه کشف و اسناد پیوست آن موضوع بند (پ) ماده (۱) این آیین نامه باشد.

تبصره ۲- جزییات و نحوه طراحی، اجرا و بهره برداری و تبادل اطلاعات این سامانه با سایر سامانه ها بر اساس دستورالعملی است که توسط سازمان تعزیرات حکومتی و با همکاری ستاد و دستگاه های موضوع ماده (۳٦) قانون تهیه و از سوی ستاد ابلاغ می گردد.

فصل سوم- مقررات عمومی

ماده ۳۲- تمامی دستگاه های دخیل در فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی کشور موظفند سامانه های مرتبط با سامانه جامع تجارت را تهیه و اجرا نموده و ضمن برقراری ارتباط با سامانه مذکور اطلاعات لازم را در اختیار آن قرار دهند.

تبصره- دستگاه های یاد شده موظفند در عملیات مربوط به فرآیندهای تجاری کشور، تنها از طریق سامانه جامع تجارت با بازرگانان به تبادل اطلاعات بپردازند. ساختار تهیه و تبادل اطلاعات الکترونیکی مورد نظر باید به گونه ای باشد که قابل ارسال به سامانه جامع تجارت باشد.

ماده ۳۳- سامانه های موضوع این آیین نامه باید ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن آن به مرحله بهره برداری برسد. دستگاه هایی که قبل از تصویب این آیین نامه، اقدام به راه اندازی سامانه های هوشمند مرتبط با وظایف مذکور در این آیین نامه نموده لند، موظفند سامانه های خود را متناسب با الزامات و کارکردهای مذکور اصلاح نموده و ارتقا دهند و از راه اندازی سامانه های موازی که منجر به دوباره کاری و افزایش هزینه های دولت می گردد، خودداری نمایند.

ماده ۳٤- رعایت ضوابط ناظر بر دولت الکترونیک در طراحی و اجرای سامانه های موضوع این آیین نامه الزامی است.

ماده ۳۵- تبادل اطلاعات و مستندات بین دستگاه های دخیل در فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی کشور به صورت الکترونیکی صورت می پذیرد و نقش بازرگان به عنوان انتقال دهنده برگه فیزیکی مستندات حذف می شود. دستگاه های مسئول اجرای سامانه های موضوع این آیین نامه مکلفند اطلاعات و اسناد مورد نیاز خود و صادره توسط خود را مطابق مقررات این آیین نامه به صورت الکترونیکی و تنها از طریق سامانه جامع تجارت با یکدیگر تبادل نمایند. سایر دستگاه های مرتبط نیز به اسنادی که از طریق این سامانه و به صورت الکترونیکی تبادل شده است، ترتیب اثر می دهند.

تبصره- اسناد موضوع ماده (۱۱۷) قانون امور گمرکی- مصوب ۱۳۹۰- و بند (ژ) ماده (۱) قانون، کارت بازرگانی، مجوزهای تجاری نظیر ثبت سفارش واردات، ورود، صدور، ترخیص و عبور (ترانزیت)، اعلامیه تأمین ارز، بیمه نامه، قبض انبار، گواهی مبدأ، اظهارنامه گمرکی، وکالت نامه، صلح نامه، بارنامه و راهنامه

های داخلی و بین المللی، فاکتور (صورتحساب) فروش، گواهی منشأ و نظایر آنها از مصادیق مستندات فرایندهای تجارت محسوب می شوند.

ماده ۳۶- هر یک از دستگاه های ذی ربط، برای انجام عملیات قانونی خود دارای سامانه عملیاتی مستقل خواهند بود و هیچ یک از دستگاه ها در عملیات داخلی دستگاه دیگر دخالت نخواهند کرد.

ماده ۳۷- به منظور ایجاد هماهنگی و زبان مشترک برای ارتباط سیستمی بین سامانه ها، رعایت موارد زیر در کلیه سامانه های مذکور الزامی است:

الف- ارایه شماره ملی برای ثبت مشخصات اشخاص حقیقی ایرانی و احراز اطلاعات و صحت آن از سامانه ثبت احوال کشور به صورت سیستمی و برخط.

ب- ارایه شناسه ملی برای ثبت مشخصات اشخاص حقوقی ایرانی و احراز اطلاعات و صحت آن از سامانه اختصاص شناسه به اشخاص حقوقی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به صورت سیستمی و برخط.

پ- ارایه شماره اختصاصی برای ثبت مشخصات اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی و احراز اطلاعات و صحت آن از سامانه پایگاه ملی اطلاعات اشخاص خارجی.

تبصره- متولی ایجاد شماره اختصاصی اشخاص حقیقی و حقوقی خارجی موظف است درگاهی به صورت مستقل برای تولید این شناسه ایجاد نموده و به کلیه درخواست های متقاضیان در حداقل زمان ممکن پاسخ دهد.

ت- ارایه کد پستی برای ثبت نشانی (آدرس) مکان های داخل کشور و احراز صحت آن از سامانه شرکت پست جمهوری اسلامی ایران به صورت سیستمی و برخط.

ث- ارایه شناسه کالا برای ثبت مشخصات کالاها و احراز صحت آن از سامانه شناسه گذاری کالا موضوع ماده (۱۳) قانون به صورت سیستمی و برخط.

تبصره- سازمان ثبت احوال کشور، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور و وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و اطلاعات و ارتباطات و فناوری اطلاعات موظفند امکان استعلام سیستمی و برخط شناسه ها و کدهای مربوط را ایجاد و در اختیار سامانه های موضوع این آیین نامه قرار دهند.

ماده ۳۸- به منظور ایجاد هماهنگی و زبان مشترک و استانداردسازی داده ها در سامانه های مختلف در طول زنجیره تجارت، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است تمام رمز (کد) پایه های اطلاعاتی مورد استفاده در فرآیندهای تجارت داخلی و خارجی از قبیل نام کشورها، نوع ارز، وسایل حمل را با همکاری سازمان های مرتبط همسان و استاندارد نموده و ابلاغ نماید.

تبصره- تبادل اطلاعات در سامانه های موضوع این آیین نامه بر اساس رمز (کد) پایه های اطلاعاتی یاد شده خواهد بود.

ماده ۳۹- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است کلیه داده ها، اطلاعات و اسناد سامانه جامع تجارت را در صورت نیاز و درخواست ستاد به صورت برخط و سیستمی با سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق مبادله نماید. دستگاه ها و سازمان های ذی ربط موضوع این آیین نامه نیز موظفند آن دسته از داده ها و اطلاعات مربوط که به سامانه جامع تجارت ارایه نمی نمایند از قبیل اطلاعات پرونده های قاچاق کالا و ارز و تردد جاده ای را در صورت نیاز و درخواست ستاد به صورت برخط و سیستمی به سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق ارایه نمایند.

ماده ٤٠- توقف تبادل اطلاعات الکترونیکی بین هر یک از سامانه های مذکور بنا به هر دلیل، مانع فعالیت دستگاه ها و عملیات آنها نخواهد شد.

ماده ٤١- دستگاه های اجرایی موظفند در اجرای تکالیف مربوط به خود مقرر در این آیین نامه، نسبت به اطلاع رسانی لازم و به موقع به ذی نفعان مرتبط از جمله مراجعه کنندگان، مشتریان، متقاضیان، فعالان اقتصادی و کاربران اقدام نمایند و مرکز تماس و پاسخگویی تلفنی و اینترنتی حسب مورد در ساعات اداری یا به صورت شبانه روزی ایجاد نمایند.

ماده ٤٢ (اصلاحی ۱۳۹۸/۰۷/۲۸)- هزینه سامانه های موضوع قانون و آیین نامه های اجرایی آن با رعایت تبصره (٤) ماده (٥) قانون از طریق درج ردیف اعتباری در قانون بودجه سالانه تأمین می شود .

ماده ٤٣- هزینه اجرای احکام این آیین نامه پس از انجام برآورد مالی توسط هر دستگاه، سالانه به سازمان مدیریت و برنامه ریزی کشور اعلام می گردد و سازمان یاد شده بودجه مورد نیاز را از محل درآمدهای قانون تأمین و با نظارت ستاد پرداخت می نماید.

ماده ٤٤- وزارت نفت موظف است با همکاری دبیرخانه ستاد، وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، نیرو، راه و شهرسازی، تعاون، کار و رفاه اجتماعی و سازمان ملی استاندارد ایران، دستورالعمل روش مدیریت و کنترل سوخت ناوگان حمل و نقل عمومی کشور، اصلاح و بهینه سازی نظام تخصیص و توزیع فرآورده های نفتی یارانه ای، سهمیه ای شامل بنزین، نفت سفید، نفت گاز، نفت کوره، سوخت هواپیمایی و گاز مایع در بخش های حمل و نقل، صنعت، کشاورزی، زیربنایی و نیروگاهی را تدوین و ابلاغ نماید.

تبصره (اصلاحی ۱۳۹۵،۱۱،۱۰)- قیمت گذاری و تعیین ضوابط فروش انواع فرآورده های نفتی در تمامی نقاط مرزی کشور برای صادرات توسط وزارت نفت انجام می گیرد .

ماده ٤٥- وزارتخانه های نفت و امور اقتصادی و دارایی (گمرک ایران) موظفند با کسب نظر از دبیرخانه ستاد، وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، راه و شهرسازی و دادگستری و سازمان ملی استاندارد ایران، دستورالعمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآورده ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی را تدوین و ابلاغ نمایند.

تبصره- در خصوص مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی، دبیرخانه شورای عالی این مناطق حسب مورد به دستگاه های مورد اشاره در این ماده اضافه خواهد شد.

ماده ٤٦- ستاد مسئولیت نظارت بر فعالیت مطلوب سامانه ها و خدماتی که در حیطه وظایف خود ارایه می کنند و همچنین نحوه عملکرد دستگاه ها از حیث تکالیف تعیین شده در این آیین نامه را بر عهده داشته و موظف است سامانه کنترل و نظارت بر پیشرفت وظایف دستگاه ها را تهیه و اجرا نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی ماده (۲۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۱۳

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۴/۱۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۴/۱۹
شماره ابلاغیه	۴۴۱۲۶/ت۵۲۸۹۶هـ

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۹۵/۰٤/۱۳ به پیشنهاد مشترک وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و صنعت، معدن و تجارت و ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به استناد تبصره (۲) ماده (۲۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- ، آیین نامه اجرایی ماده یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی.

ب- وزارت بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های تابعه و وابسته به آن

پ- مراجع رسیدگی کننده: سازمان تعزیرات حکومتی و دادسراها و دادگاه های عمومی و انقلاب

ماده ۲- مواد و فرآورده های دارویی اعم از داروها و فرآورده های تقویتی، تحریک کننده، ویتامین ها و مکمل های غذایی و دارویی و فرآورده های زیستی نظیر سرم و واکسن و فرآورده آزمایشگاهی و مواد

غذایی اطفال (شیر خشک و غیره) و هر نوع دارو و مواد اولیه دارویی و بسته بندی دارویی و هر نوع مواد و ملزومات مصرفی و تجهیزات پزشکی و دندانپزشکی و یا مواد اولیه آنها مشمول بند (الف) ماده (۲۷) قانون بوده و در صورت کشف، مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع موضوع ماده (۲۲) قانون خواهند بود.

ماده ۳- در صورتی که کالای قاچاق مکشوفه جزو مواد و فرآورده های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی بوده و مشمول مواد و کالاهای موضوع بند (الف) ماده (۲۷) قانون نباشد نظیر کلیه فرآورده های خوراکی بسته بندی (کنسروها و کمپوت ها)، انواع کرم و فرآورده های آرایشی، بهداشتی که مصرف انسانی داشته و فهرست آنها توسط وزارت بهداشت اعلام می گردد، مراجع رسیدگی کننده موظفند در زمان رسیدگی و جهت تعیین مجازات نسبت به استعلام مجوز مصرف انسانی کالاهای مزبور از وزارت بهداشت اقدام نمایند. چنانچه کالاهای مزبور دارای قابلیت مصرف انسانی تشخیص داده شود، جرم قاچاق مشمول مجازات مندرج در بند (ب) ماده (۱۸) قانون خواهد شد و در غیر این صورت چنانچه کالای مکشوفه، کالای تقلبی، فاسد، تاریخ مصرف گذشته و یا مضر به سلامت مردم شناخته شود مشمول مجازات قاچاق کالاهای ممنوع می باشد.

ماده ٤- میزان لازم کالا برای استعلام قابلیت استفاده در چرخه مصرف انسانی (نمونه برداری) به شرح ذیل خواهد بود:

الف- در مورد کالاهای بسته بندی قابل شمارش، دو بسته از کوچکترین واحد بسته بندی شده

ب- در مورد کالاهای غیرقابل شمارش مایع (فله)، به میزان (۱۰۰۰) میلی لیتر

پ- در مورد کالاهای غیرقابل شمارش جامد، به میزان (۱۰۰۰) گرم

ت- در مورد کالاهای قابل شمارش غیربسته بندی، دو واحد کالا

ث- در خصوص تجهیزات و ملزومات پزشکی، یک واحد کالا

تبصره- مشخصات کامل که بر روی ظروف نگهداری آن کالا یا لفاف آن درج و الصاق گردیده است به همراه نمونه های مذکور در ماده فوق به وزارت بهداشت ارسال خواهد شد.

ماده ٥- پس از کشف کالای قاچاق، نمونه برداری با حضور نماینده کاشف و متهم یا متهمان مطابق ضوابط ماده (٤) این آیین نامه انجام و در صورتجلسه کشف قید می شود. مراجع رسیدگی کننده، نمونه های مربوط را برای استعلام قابلیت استفاده در چرخه مصرف انسانی به وزارت بهداشت ارسال خواهند نمود.

تبصره ۱- مراجع رسیدگی کننده موظفند استعلام قابلیت استفاده در چرخه مصرف انسانی را به صورت سامانه ای (سیستمی) و از طریق سامانه جامع تجارت وزارت صنعت، معدن و تجارت برای وزارت

بهداشت ارسال نموده و وزارت بهداشت نیز موظف به پاسخ استعلام به صورت سامانه ای (سیستمی) از طریق سامانه مزبور است. دستگاه های موضوع این ماده موظفند اشخاص دارای صلاحیت جهت استعلام و پاسخ استعلام و حدود اختیارات آنها را به وزارت صنعت، معدن و تجارت برای ایجاد دسترسی اعلام نمایند و این وزارت نیز موظف است رویه های مربوط را در سامانه یاد شده لحاظ نماید.

تبصره ۲- نمونه کالای مکشوفه به صورت پلمپ به وزارت بهداشت تحویل خواهد شد. وزارت مذکور موظف است ظرف ده روز از تاریخ دریافت نمونه نسبت به ارسال پاسخ اقدام نماید.

ماده ٦- وزارت بهداشت بر مبنای ارزیابی خطر بر اساس نوع کالا، مقدار، شرایط تولید، نگهداری، حمل و نقل، شواهد فنی و موازین قانونی در مورد قابلیت استفاده در چرخه مصرف انسانی کالاهای مکشوفه اعلام نظر می نماید.

تبصره- در پاسخ های ارسالی به مراجع رسیدگی کننده باید پس از انجام آزمایش ها و بررسی های علمی، به صورت شفاف، واضح و منجز به تقبلی، فاسد، تاریخ مصرف گذشته و یا مضر به سلامت مردم بودن کالاها تصریح شود.

ماده ۷- اعلام قابلیت استفاده در چرخه مصرف انسانی در خصوص کالاهای قاچاق مکشوفه موضوع این آیین نامه صرفاً ناظر به مرحله کشف قاچاق و صدور رأی بوده و تأیید یا عدم تأیید وزارت بهداشت مجوز راهیابی کالا به بازار داخلی نمی باشد. هرگونه دخل و تصرف در این کالاها از جمله فروش، صدور، فروش به شرط صادرات و امحای این کالاها منوط به رعایت مواد (۵۵) و (٥٦) قانون و آیین نامه اجرایی آنها خواهد بود.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی مواد (۵۵) و (۵۶) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۰۴/۳۰ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۰۴/۳۰
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۰۵/۰۳
شماره ابلاغیه	۵۳۲۰۴ت/۵۱۵۲۰هـ

هیأت وزیران در جلسه های مورخ ۱۳۹۵/۰٤/۰٦ و ۱۳۹۵/۰٤/۳۰ به پیشنهاد ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به استناد مواد (۵۵) و (٥٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- آیین نامه اجرایی مواد یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

الف- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی.

ب- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع ماده (۳) قانون.

پ- نهاد: نهاد مأذون از طرف ولی فقیه (ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره)).

ت- کاشف: دستگاه ها و ضابطان موضوع ماده (۳۶) قانون.

ث- سازمان: سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی.

ج- تبادل اطلاعات: تبادل الکترونیکی اطلاعات بر روی بستر ارتباطی امن.

چ- وزارت بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های تابعه آن (سازمان غذا و داروی وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی و معاونت های غذا و داروی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی سراسر کشور).

ح- گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

خ- امحاء: معدوم یا منهدم کردن کالاهای قاچاق مکشوفه.

ماده ۲- کالاهای قاچاق مکشوفه در صورت امکان به شرط صادرات و با اخذ تضمین لازم به فروش می رسند و در غیراین صورت، مطابق مقررات این آیین نامه امحاء خواهند شد.

ماده ۳- فروش و توزیع کالاهای قاچاق مکشوفه در داخل کشور به استثنای موارد زیر مجاز نمی باشد:

الف (منسوخه ۱۳۹۷/۰٤/۱۷)- کالاهایی که در بازار داخلی نیاز جدی وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد، در سه گروه کالاهای سلامت محور، کشاورزی و صنعتی که با توافق وزیر امور اقتصادی و دارایی و هر یک از وزرای بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت (حسب مورد) ظرف یک ماه بعد از ابلاغ این تصویب نامه تعیین می شود .

ب- کالاهای موضوع مواد (۱۱)، (۱۲)، (۱۳) و (۱٤) این آیین نامه.

تبصره ۱ (منسوخه ۱۳۹۷/۰٤/۱۷)- فهرست کالاهای موضوع بند (الف) با توجه به تغییر موجودی انبارهای سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی، بر اساس کشفیات سالانه کالا و متغیر بودن نیاز داخلی کشور حسب میزان تقاضای مربوط به هر کالا با در نظر گرفتن میزان تولید داخلی و واردات رسمی هر سه ماه یک بار توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی و با توافق وزیر مربوط به هر یک از گروه های مذکور قابل به روزرسانی است.

تبصره ۲ (منسوخه ۱۳۹۷/۰٤/۱۷)- کالاهای امنیتی، انتظامی و نظامی موضوع بند (الف) مطابق ضوابط قانونی مربوط صرفاً قابل واگذاری به دستگاه ها و نهادهای ذی مدخل مصرح در قوانین بوده و قابلیت فروش عمومی ندارد .

تبصره ۳ (منسوخه ۱۳۹۷/۰٤/۱۷)- کالاهای صنعتی که اخذ مجوزهای قانونی لازم برای فروش آنها در داخل کشور فراهم نگردیده و صادرات آنها امکان پذیر نباشد، بر اساس قیمت کارشناسی به مراکز آموزشی و پژوهشی، متناسب با وظایف قانونی آنها صرفاً برای استفاده آموزشی و به میزان نیاز مصارف آموزشی آنها واگذار خواهد شد و قابلیت فروش عمومی ندارد .

تبصره ٤ (منسوخه ۱۳۹۷/۰٤/۱۷)- عرضه داخلی کالاهای مشمول این ماده صرفاً مطابق ترتیبات مقرر در این آیین نامه خواهد بود .

ماده ٤- کالاهای قاچاق خروجی تولید داخل کشور از قبیل سوخت و مشتقات نفتی، دارو و دام از شمول این آیین نامه خارج بوده و در خصوص آنها مطابق مقررات مربوط اقدام خواهد شد.

ماده ٥- سازمان موظف است در خصوص کالاهای موضوع تبصره (۱) ماده (۵۳) قانون با هماهنگی نهاد نسبت به فروش به شرط صادرات و یا امحای آنها اقدام و وجوه حاصل از فروش را به حساب نهاد واریز نماید.

ماده ٦- سازمان بلافاصله پس از تحویل کالاهای قاچاق مکشوفه و صدور قبض انبار، نسبت به ثبت مشخصات آنها اقدام نموده و اطلاعات کالاها را از طریق سامانه شناسه کالا به منظور تعیین ارزش با سامانه پنجره واحد تجارت فرامرزی در امور گمرکی تبادل می نماید. سازمان با استفاده از اطلاعات مذکور، قیمت تجاری روز کالا را به عنوان قیمت پایه فروش تعیین می کند.

تبصره ۱- گمرک موظف است ضمن به روز رسانی سامانه پنجره واحد تجارت فرامرزی در امور گمرکی، امکان دسترسی سامانه ای (سیستمی) به آن را برای سازمان فراهم نماید.

تبصره ۲- فروش هر گونه کالای قاچاق مکشوفه پایین تر از قیمت مذکور ممنوع می باشد.

در صورت عدم فروش آنها با قیمت یاد شده، مطابق سایر مقررات این آیین نامه عمل خواهد شد.

ماده ۷- فروش کالاهای قاچاق مکشوفه به شرط صادرات مطابق قوانین و مقررات مربوط و با اخذ تضمین معتبر وجه نقد، ضمانت نامه های بانکی و وثیقه ملکی مبنی بر عدم فروش و توزیع و عرضه در داخل کشور این کالاها در قالب شرط ضمن عقد به شرح زیر انجام می شود:

الف- در خصوص کالاهای مجاز دو برابر ارزش کالا.

ب- در خصوص کالاهای مجاز مشروط سه برابر ارزش کالا.

پ- در خصوص کالاهای یارانه ای چهار برابر ارزش کالا.

ت- در خصوص کالاهای ممنوعه از چهار تا ده برابر ارزش کالا.

تبصره ۱- در صورت عدم انجام تعهد فوق در موعد مقرر، وثایق سپرده شده به نفع دولت ضبط می شود. در این صورت کالا مطابق مقررات این آیین نامه مجدداً در فرایند فروش به شرط صادرات قرار می گیرد.

تبصره ۲- کالاهای موضوع این ماده پس از فروش، با نظارت سازمان و توسط خریدار مستقیماً به گمرک معرفی و جهت صادرات منتقل می گردد. جزییات چگونگی اجرای این تبصره به موجب دستورالعملی است که توسط سازمان با همکاری گمرک تهیه و به تصویب ستاد خواهد رسید.

تبصره ۳- تضامین سپرده شده توسط خریداران کالا، پس از ارایه رسید قبض انبار مبنی بر تحویل کالا به انبارهای گمرکی یا مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی و استعلام صحت اسناد ارایه شده از مراجع صادر کننده آنها، به صاحب آن مسترد خواهد شد.

تبصره ٤- درج عبارت "فروش به شرط صادرات" در اسناد فروش صادره از سوی سازمان در خصوص کالاهای موضوع این ماده الزامی است.

تبصره ٥- صادرات کالاهای موضوع این ماده لزوماً باید به خارج از کشور باشد و مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی به عنوان مقصد صادراتی محسوب نمی گردند.

ماده ۸- در مورد کالاهای موضوع بندهای ماده (۳) این آیین نامه، سازمان موظف است پس از صدور حکم قطعی از مرجع صالح رسیدگی کننده و قبل از اقدام به فروش یا واگذاری کالاهای قاچاق ضبط قطعی:

الف- در خصوص کالاهای مشمول استاندارد اجباری نسبت به اخذ مجوزهای فنی، ایمنی و بهداشتی از سازمان ملی استاندارد ایران اقدام نماید. در مورد کالاهای موضوع ماده (۲۷) قانون، ابتدا قابلیت مصرف انسانی از وزارت بهداشت استعلام خواهد شد.

ب- در خصوص کالاهای مشمول قرنطینه و سایر کالاهایی که نیازمند اخذ مجوز از وزارت جهاد کشاورزی می باشند مطابق قوانین و مقررات مربوط اقدام خواهد شد.

پ- نسبت به دریافت شناسه کالا و شناسه رهگیری موضوع ماده (۱۳) قانون برای کالاهای مشمول اقدام نماید.

تبصره ۱- سازمان موظف است پس از دریافت کالاهای موضوع بند (الف) ماده (۲۷) قانون، مراتب را طی گزارشی به همراه نمونه به وزارت بهداشت ارسال نماید. وزارت یاد شده به محض دریافت گزارش، نسبت به انجام بررسی های فنی مربوط اقدام و یک نسخه از صورتجلسه نتایج حاصله را بایگانی و یک نسخه را به سازمان، کاشف و مرجع صالح رسیدگی کننده ارسال می نماید.

تبصره ۲- پاسخ استعلام ها و نظریه کارشناسان به صورت کاملاً شفاف، بدون ابهام و اجمال و قابل اجرا در کاربرگ (فرم) های فیزیکی یا الکترونیکی یکنواخت حسب مورد به امضای مقام مجاز از سوی وزارتخانه های بهداشت و جهاد کشاورزی و سازمان ملی استاندارد ایران حوزه کشف کالای قاچاق می رسد.

ماده ۹- فروش کالاهایی که به سرعت فاسد یا مشتعل می شوند، حیوانات و پرندگان و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می شود، بلافاصله پس از اخذ مجوزهای بهداشتی، ایمنی و قرنطینه ای لازم و اخذ دستور از مرجع صالح رسیدگی کننده انجام می شود.

تبصره- فروش کالاهایی که به سرعت فاسد یا مشتعل می شوند منوط به نگهداری نمونه شاهد خواهد بود. در مواردی که امکان نگهداری نمونه شاهد وجود نداشته باشد، مراتب با ذکر جزییات، خصوصیات و اوصاف کالا صورتجلسه شده و به امضای نماینده سازمان و مرجع صالح رسیدگی کننده و دستگاه مرتبط با موضوع حسب مورد از قبیل وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، بهداشت و جهاد کشاورزی و سازمان ملی استاندارد ایران خواهد رسید.

ماده ۱۰- در خصوص امحای کالاهای قاچاق مکشوفه:

الف- سازمان مکلف است نسبت به امحای آنها با حضور نمایندگان ستاد، دادسرای محل، سازمان تعزیرات حکومتی، نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست و حسب مورد نمایندگان وزارتخانه های بهداشت و جهاد کشاورزی اقدام کند. مراتب صورتجلسه شده و توسط آنان امضا خواهد شد.

ب- دستگاه های کاشف و ضابطین پس از صدور حکم قطعی مبنی بر قاچاق بودن کالای مکشوفه، نسبت به امحای کالاهای ممنوعه (مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مستهجن و مبتذل) با حضور اشخاص مذکور در بند (الف) این ماده و نماینده حفاظت اطلاعات یا حراست (برای دستگاه های غیر نظامی)، یگان یا واحد کاشف اقدام می‌نمایند.

تبصره ۱- مسئولیت امحای کالاهای قاچاق مکشوفه به عهده سازمان می باشد. دستورالعمل امحاء توسط سازمان و با همکاری دستگاه های موضوع بند (الف) این ماده و حسب مورد دستگاه های ذی ربط به تصویب می رسد.

تبصره ۲- ضایعات حاصل از امحای کالاهایی نظیر خودرو، موتورسیکلت و وسایل نقلیه، مطابق ضوابط قانونی به فروش می رسد.

ماده ۱۱- ارزهای مکشوفه قاچاق به حساب تعیین شده از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران واریز خواهد شد. بانک مذکور موظف است پس از صدور رأی قطعی و ابلاغ آن به بانک، معادل ارزش ریالی ارز مکشوفه به نرخ رسمی را به حساب تعیین شده از سوی خزانه داری کل کشور واریز کند.

ماده ۱۲- کلیه مسکوکات طلا و نقره و شمش طلا و جواهرات مکشوفه قاچاق بلافاصله تحویل سازمان می گردد. پس از صدور رأی قطعی:

الف- شمش طلا و جواهرات با صدور حواله فروش تحویل بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران شده تا نسبت به فروش آنها به نرخ روز و واریز وجوه حاصل از آن طبق مقررات به حساب خزانه داری کل کشور اقدام کند.

ب- در مورد مسکوکات و جواهرات بدواً نسبت به فروش به شرط صادرات آنها اقدام نموده و در صورت عدم امکان صدور از حالت استفاده خارج و جهت تبدیل به شمش با صدور حواله فروش تحویل بانک مرکزی جمهوری اسلامی خواهد شد تا مطابق بند (الف) این ماده اقدام شود.

ماده ۱۳- اموالی که به تشخیص سازمان میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری دارای ارزش تاریخی و میراث فرهنگی باشند، تحویل این سازمان خواهد شد.

ماده ١٤- در صورت کشف فرآورده های نفتی به ظن قاچاق، کالای مکشوفه توسط دستگاه کاشف به نزدیکترین شعبه شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران تحویل خواهد شد. شرکت مذکور نسبت به تعیین ماهیت کالای مکشوفه اقدام و پس از فروش، خالص درآمد حاصل را به حساب خزانه داری کل کشور واریز می نماید. در صورتی که کالا فرآورده نفتی تشخیص داده نشود، برای اجرای مقررات مربوط به سازمان تحویل داده می شود.

تبصره- شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران موظف است پس از اعلام مراجع ذی صلاح مبنی بر بلاصاحب، صاحب متواری و مجهول المالک بودن فرآورده های نفتی مکشوفه قاچاق و مشتقات آن، نسبت به درخواست واریز وجوه حاصل از فروش این فرآورده ها با ذکر مبالغ واریزی و ارسال رأی قطعی صادره به خزانه داری کل کشور اقدام نموده و خزانه داری کل کشور نیز وجوه مزبور را بلافاصله به حساب نهاد واریز می کند.

ماده ١٥- سازمان مکلف است با توجه به ماهیت هر کالا نسبت به نگهداری مناسب آن اقدام نماید.

ماده ١٦- در صورت صدور رأی استرداد و موجود بودن عین کالا، سازمان موظف است اموال مربوط را بلافاصله تحویل مالک آن نماید و مراتب را به دستگاه های مربوط اطلاع دهد. در صورت موجود نبودن عین کالا، سازمان موظف است بر اساس تقاضای مستحق نسبت به تحویل مثل آن به مالک اقدام نموده و در صورت نبودن مثل، طبق مقررات مربوط از خزانه داری کل کشور به انضمام حکم صادره، پرداخت قیمت روز فروش را مطابق رأی صادره درخواست نماید. خزانه داری کل کشور مبلغ مذکور را از محل درآمد عمومی مربوط برگشت و به حساب سازمان واریز نموده و این مبلغ بلافاصله توسط سازمان به ذی حق مسترد می شود.

تبصره ۱- تحویل و استرداد کالاهای مظنون به قاچاق که از سوی مراجع ذی صلاح منجر به صدور رأی برائت و استرداد کالا می شود، مشمول پرداخت هزینه نگهداری (انبارداری)، تخلیه و بارگیری نمی باشد.

تبصره ۲- در صورتی که صاحب کالا ظرف ده روز از تاریخ ابلاغ رأی برائت برای تحویل کالای خود به سازمان مراجعه ننماید از آن تاریخ مکلف به پرداخت هزینه های نگهداری (انبارداری) و اداره کالا مطابق مقررات مربوط خواهد بود.

ماده ۱۷- کالاهایی که به ظن قاچاق در اماکن گمرکی قبل از ترخیص قطعی کشف و به سازمان تحویل شده و رأی برائت در مورد آنها صادر شده است و کالاهای موضوع رویه های بندهای (ب) تا (ج) ماده (٤٧) قانون امور گمرکی- مصوب ۱۳۹۰- که قبل از اتمام تسویه پروانه های گمرکی کشف می شوند، با رعایت تشریفات گمرکی مربوط به مالک تحویل خواهند شد.

ماده ۱۸- جرایم وصولی و وجوه حاصل از فروش کالاهای قاچاق مکشوفه که به موجب قوانین و مقررات مربوط از سوی سازمان به فروش می رسد اعم از کالاهایی که به موجب قوانین و مقررات متولی خاص فروش دارند، به حساب ویژه اعلامی نزد خزانه داری کل کشور واریز می شود.

ماده ۱۹- به منظور مستند سازی الکترونیک اطلاعات اموال ناشی از قاچاق، سازمان موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان تعزیرات حکومتی، گمرک، کاشف، سازمان های مجوز دهنده در فرایند تجارت، سازمان امور مالیاتی و سایر دستگاه هایی که از مرحله کشف کالای قاچاق تا بازگشت مجدد آن به اقتصاد رسمی یا صادرات یا امحاء نقش دارند، ظرف شش ماه پس از تاریخ لازم الاجرا شدن این آیین نامه سامانه یکپارچه اموال تملیکی را تهیه و اجرا نموده و مورد بهره برداری قرار دهد.

تبصره- سامانه یکپارچه اموال تملیکی باید به گونه ای طراحی و اجرا گردد که فرایندهای ثبت، بررسی، ارزیابی، ارزش گذاری کالا و عرضه، فروش به شرط صدور، امحاء و استرداد اموال و نتیجه نهایی مراجع رسیدگی کننده را شامل گردد.

ماده ۲۰- تمام اطلاعات مربوط به کالاهای قاچاق مکشوفه به صورت سامانه ای (سیستمی) از طریق سامانه شناسایی و مبارزه با کالای قاچاق در اختیار سامانه یکپارچه اموال تملیکی قرار می گیرد و سازمان نیز موظف است نتیجه اقدامات خود در این زمینه را به صورت سامانه ای (سیستمی) برای سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق تبادل نماید.

ماده ۲۱- سازمان، شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظفند درخواست مجوز فروش کالاهای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) قانون را از طریق سامانه پرونده

های قاچاق کالا و ارز به مرجع رسیدگی کننده ارسال نمایند و مرجع رسیدگی کننده نیز نظر خود را از طریق این سامانه به سازمان مبادله می نماید.

ماده ۲۲- سازمان موظف است در اجرای ماده (۵۵) قانون، پس از اخذ مجوز از مراجع ذی ربط و نصب رمزینه موضوع ماده (۱۳) قانون نسبت به فروش کالاهای مکشوفه و اموال توقیفی اقدام نماید و شناسه یکتای مجوز فروش را به صورت سامانه ای (سیستمی) با سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق تبادل نماید.

ماده ۲۳- سازمان مکلف است حسب مورد نتیجه فروش، استرداد، فروش به شرط صادرات یا امحای کالاهای قاچاق مکشوفه را در هر مورد با ذکر جزییات بلافاصله پس از اقدام از طریق سامانه یکپارچه اموال تملیکی جهت درج در پرونده مربوط به مرجع رسیدگی کننده اعلام نماید.

تبصره- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و شرکت ملی پخش فرآورده های نفتی ایران به ترتیب در خصوص ارز و فرآورده های نفتی قاچاق مکشوفه نیز مکلف به اقدام به طریق فوق می باشند.

ماده ۲٤- نظارت بر اجرای این آیین نامه بر عهده ستاد و مسئولیت پاسخگویی بر عهده وزیر مربوط یا بالاترین مقام دستگاه اجرایی ذی ربط است.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۸/۲۵
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۹/۱۵
شماره ابلاغیه	۶۰۰۷۰ت/۱۷۰۶۲۳هـ

هیئت وزیران در جلسه ۲۵ /۸ /۱٤۰۱ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت) و به استناد تبصره (٦) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱٤۰۰-، آیین نامه اجرایی تبصره مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می‌روند:

۱- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی آن.

۲- قانون تأسیس: قانون تأسیس سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی و اساسنامه آن- مصوب ۱۳۷۰- با اصلاحات بعدی آن.

۳- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، موضوع ماده (۳) قانون.

٤- سازمان: سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی.

۵- کاشف: دستگاه های موضوع ماده (۳٦) قانون و ضابطین مربوط در حدود وظایف محوله قانونی.

٦- مراجع رسیدگی کننده: حسب مورد شعب دادسرا و دادگاه انقلاب اسلامی، تعزیرات حکومتی و تجدید نظر آنها و دیوان عالی کشور که مطابق ماده (٤٤) قانون به جرایم و تخلفات مربوط رسیدگی می کنند.

۷- وزارت صمت: وزارت صنعت، معدن و تجارت.

۸- وزارت بهداشت: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های تابع آن (سازمان غذا و دارو و معاونت های غذا و داروی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی سراسر کشور).

۹- گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

۱۰- دستگاه مجوزدهنده: دستگاه هایی نظیر وزارتخانه های صمت، بهداشت و جهادکشاورزی، سازمان ملی استاندارد ایران و سازمان حفاظت محیط زیست که حسب مورد نسبت به صدور مجوزهایی از قبیل بهداشتی، ایمنی و قرنطینه ای اقدام می-کنند.

۱۱- کارشناس رسمی: کارشناس رسمی دارای پروانه از کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه.

۱۲- حراج عمومی: حراج خرده فروشی بر خط و حضوری که توسط سازمان در چهار چوب دستورالعمل موضوع تبصره (۱) بند (۲) ماده (۵٦) قانون، انجام می-شود.

۱۳- مزایده: مزایده الکترونیکی در سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد).

۱٤- بورس: حسب مورد بورس کالا یا انرژی یا سایر بازارهایی که مطابق قوانین و مقررات تحت نظارت سازمان بورس و اوراق بهادار محل پذیرش و عرضه کالا می باشد.

۱۵- کالای همگن: یک نوع و جنس از کالا که امکان پذیرش آن در بورس فراهم است.

۱٦- کالای مشابه بورسی: کالای قابل معامله در بورس که حداقل یک بار حسب مورد در حلقه (رینگ) صادراتی یا حلقه (رینگ) داخلی بورس پذیرفته شده و به فروش رسیده باشد.

۱۷- حلقه (رینگ) صادراتی: بازار فروش کالای صادراتی در بورس.

۱۸- حلقه (رینگ) داخلی: بازار فروش کالا در داخل کشور در بورس.

۱۹- هیئت پذیرش: هیئتی مستقر در سازمان بورس و اوراق بهادار که شرایط پذیرش کالا در بازار بورس را بررسی و تأیید می‌کند.

۲۰- کارگروه عرضه: هیئتی مستقر در سازمان بورس و اوراق بهادار که هر نوبت عرضه کالا در بازار منوط به موافقت آن می باشد.

۲۱- امحا: معدوم یا منهدم کردن کالاهای موضوع قانون به شیوه هایی نظیر خرد کردن، آتش زدن، اوراق کردن، در چهار چوب آیین نامه اجرایی بند (۳) ماده (٥٦) قانون.

۲۲- کالای سریع الفساد: شامل کالاهای سریع الفساد درجه یک که نگهداری آنها بیش از یک هفته موجب فساد کالا می گردد نظیر احشام، طیور، فراورده-های گوشتی و لبنی، میوه و همچنین کالاهای سریع الفساد درجه دو که نگهداری آنها بیش از سه ماه موجب فاسد یا تلف شدن کالا می-شود.

۲۳- کالای سریع الاشتعال: انواع سوخت، مواد محترقه، ناریه و منفجره، انواع گاز و مواد شیمیایی آتش-زا و مخازن آنها، چوب، هیزم و زغال و سایر کالاهایی که با توجه به شرایط نگهداری امکان احتراق و اشتعال آنها وجود دارد.

٢٤- کالای داخلی: کالایی که در قلمروی گمرکی کشور تولید یا ساخته-شده یا کالای خارجی که ورود قطعی شده است.

ماده ۲- سازمان مکلف است در خصوص کالاهای موضوع بند (ب) ماده (۲۷) قانون و کالاهای مشمول استانداردهای اجباری موضوع ماده (۵۵) قانون که دارای مجوز فروش از مرجع رسیدگی کننده بوده و بر اساس ضوابط قانونی امکان فروش داخلی آنها فراهم است، حسب مورد درخواست صدور مجوزهای مربوط به ضوابط فنی، ایمنی، قرنطینه‌ای، بهداشتی و قابلیت مصرف انسانی را از طریق سامانه جامع تجارت ظرف مهلت قانونی به دستگاه های مجوز دهنده ارسال نماید. دستگاه مجوز دهنده ظرف (۲۰) روز مکلف به بررسی های فنی و انجام آزمایش های مورد نیاز و ارسال پاسخ از طریق سامانه مذکور به سازمان خواهد بود. این مهلت در خصوص کالاهای سریع الفساد درجه یک، (٤٨) ساعت و در خصوص کالاهای سریع الفساد درجه دو و سریع الاشتعال، (۱۰) روز خواهد بود. در صورت عدم پاسخِ دستگاه مجوز دهنده ظرف مهلت تعیین شده، سازمان با اخذ دستور از دادستان، جهت جلوگیری از تضییع بیت المال به ترتیب مقرر در این آیین نامه اقدام به فروش می کند.

تبصره ۱- سازمان موظف است در اجرای ماده (۵۵) قانون، پس از اخذ مجوز های موضوع این ماده نسبت به اخذ و درج شناسه کالا و شناسه رهگیری موضوع ماده (۱۳) قانون و حسب مورد رمزینه موضوع تبصره (۱) این ماده که از طریق سامانه جامع تجارت اخذ یا استعلام می گردد، اقدام نماید. در صورت عدم امکان نصب شناسه های مذکور، کالاهای یاد شده در مواعد قانونی و مطابق ترتیبات قانونی صادر یا گذر (ترانزیت) می شود و در صورت عدم امکان صدور یا گذر (ترانزیت) ظرف دو ماه امحا می-شود. کیفیت اخذ و نصب شناسه کالا و شناسه رهگیری مطابق دستور العملی است که ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط وزارت صمت و سازمان تهیه و به تصویب ستاد می رسد. در صورت عدم امکان اخذ شناسه کالا مطابق کیفیت مقرر در دستور العمل مصرح در این تبصره و تأیید وزارت صمت، سازمان نسبت به تعیین تکلیف کالا مطابق ضوابط این آیین نامه اقدام می نماید.

تبصره ۲- شناسه کالاهای موضوع تبصره (۳) بند (۲) ماده (٥٦) قانون، در سامانه جامع تجارت ثبت می گردد و به صورت بر خط توسط سازمان قابل بهره برداری خواهد بود.

تبصره ۳- در مواردی که به دلیل ملاحظات بهداشتی، ایمنی و فنی و سایر مسایل مبتنی بر بررسی اسناد، بازدید، آزمون یا آزمایش به استعلام های موضوع این ماده پاسخ منفی داده شود، این پاسخ باید مستند به نتیجه بررسی موارد فوق باشد.

تبصره ٤- نحوه نمونه برداری، تنظیم صورتجلسات، پرداخت هزینه های مترتبه و دریافت نتایج بررسی های فنی در بستر سامانه جامع تجارت مطابق دستور العملی است که توسط سازمان و حسب مورد با همکاری سایر دستگاه های مجوز دهنده حسب مورد تهیه می‌شود.

ماده ۳- اجرای بند (٥) ماده (٥٦) قانون مطابق دستور العملی خواهد بود که ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط سازمان و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران تهیه و به تصویب ستاد می رسد.

ماده ٤- در اجرای بند (۷) ماده (٥٦) قانون، کالاهای ممنوع الصدور موضوع ماده (۲۳) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور- مصوب ۱۳۹٥- و تبصره الحاقی بند (ج) ماده (۱) قانون و همچنین کالاهای امنیتی، انتظامی و نظامی موضوع مواد (۳۸)، (٤۱) و تبصره (۲) ماده (٤۳) قانون تأسیس و تصویب نامه شماره ۸۳۸۷۷/ت٦۰۰۲۱ه- مورخ ۱۹/٥/۱٤۰۱ با اخذ وجه مطابق نظر کارشناسی، که با توجه به شرایط خاص کالا تعیین می-شود و رعایت قوانین و مقررات مربوط از جمله ضوابط مقرر در این آیین نامه، به دستگاه ها و نهاد های ذی مدخل واگذار می‌شود.

ماده ٥- کالاهایی که مطابق نظر کارشناس رسمی، مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می‌شود و همچنین کالاهای سریع الفساد و سریع الاشتعال پس از اخذ مجوز فروش مطابق تبصره (۲) ماده (٥۳) قانون از مرجع رسیدگی کننده یا صدور رأی قطعی در مورد آنها، مطابق قانون تأسیس و آیین نامه معاملات سازمان از طریق مذاکره، مزایده یا حراج عمومی به فروش رسیده و در صورتی که کالا غیر قابل مصرف باشند مطابق ضوابط مربوط امحا می‌شوند.

ماده ٦- در راستای تبصره (۳) ماده (٥٦) قانون، در خصوص کالاهای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) قانون به شرح زیر عمل می‌شود:

۱- فهرست کالاهای سهمیه ای موضوع این ماده به استثنای کالاهای ماده (٥) این آیین نامه با رعایت مفاد بند (ب) تبصره (۳) ماده (٥٦) قانون، توسط وزارت صمت در سامانه جامع تجارت درج می‌شود. در هر صورت مبنای عملکرد سازمان، اطلاعات مندرج در سامانه فوق می باشد.

۲- هرگاه کالای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) قانون، کالای سهمیه ای موضوع بند (ب) ماده (٥٦) قانون باشد، سازمان مکلف است در اسرع وقت و ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعیِ لازم الاجرا، مطابق دستور العمل جزء (ب) تبصره (۳) ماده (٥٦) قانون تعیین تکلیف کند.

۳- هرگاه کالای موضوع تبصره (٤)، کالای سهمیه ای نباشد، سازمان مکلف است ظرف چهار ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی لازم الاجرا، کالا را طی مزایده به فروش رساند.

٤- در صورت عدم فروش کالای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) قانون، مطابق بند های (۲) و (۳) این ماده، ظرف مهلت های مذکور، کالا از طریق حراج عمومی به فروش می‌رسد.

در صورت عدم فروش کالا ظرف سه ماه از طریق حراج عمومی، کار گروهی متشکل از نمایندگان تام الاختیار سازمان بازرسی کل کشور و سازمان نسبت به تأیید به فروش نرفتن کالا اقدام می کند و پس از آن، قیمت عرضه کالا در حراج عمومی هر ماه بیست درصد (٪۲۰) کاهش می‌یابد.

تبصره ۱- آن دسته از کالا های موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) که از مصادیق کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال و کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می‌شوند، باشند. توسط سازمان مطابق قانون تأسیس و آیین نامه معاملات سازمان از طریق مذاکره، مزایده یا حراج عمومی به فروش رسیده و در صورتی که کالا غیرقابل مصرف باشد، مطابق ضوابط مربوط امحا خواهد شد.

تبصره ۲- در خصوص بندهای (۲) و (۳) این ماده، در صورت وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مجدد تا قبل از انقضای چهار ماه از تاریخ ابلاغ رأی قطعی لازم الاجرا، برگزار خواهد شد.

ماده ۷- به جز کالاهای موضوع تبصره (٤) ماده (۱۸) قانون، کالاهای موضوع تبصره های (۱) الی (٥) ماده (٥۳)، کالاهای موضوع صدر ماده (٥٦) قانون، کالاهای موضوع تبصره (٥) بند (۲) و بند های (٤) الی (۷) ماده (٥٦) قانون و کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال و کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی در آنها می‌شوند، در خصوص سایر کالاهای در اختیار سازمان به ترتیب مندرج در مواد (۸)، (۹)، (۱۰) و (۱۱) این آیین نامه عمل خواهد شد.

ماده ۸- سازمان نسبت به عرضه کالاهای مشابه بورسی که ارزش ریالی آن حداقل سه برابر سقف نصاب معاملات متوسط برای کالای همگن برای عرضه در حلقه (رینگ) صادراتی بورس باشد، اقدام می کند.

تبصره ۱- برای آن دسته از کالاهای قاچاق خروجی که کالای داخلی تلقی می گردند، الزامی به عرضه در حلقه (رینگ) صادراتی بورس و مزایده به شرط خروج از کشور وجود ندارد و در صورت دارا بودن شرایط لازم، از طریق حلقه (رینگ) داخلی بورس عرضه می شوند.

تبصره ۲- کالاهای غیر مشابه بورسی در حلقه (رینگ) صادراتی و همچنین کالاهای همگن دارای ارزش کمتر از حداقل سه برابر سقف معاملات متوسط، مطابق قانون تأسیس به شرط خروج از کشور به فروش

می رسند. در صورت عدم فروش کالا مطابق روش های مندرج در قانون تأسیس، قیمت کالا با نظر کارشناس رسمی کاهش و مجدد به معرض فروش گذاشته می شود.

تبصره ۳- در صورت عدم موافقت هیئت پذیرش یا کار گروه عرضه جهت عرضه کالا در حلقه (رینگ) صادراتی بورس ظرف یک ماه پس از درخواست سازمان یا عدم فروش کالا پس از سه بار عرضه در حلقه (رینگ) صادراتی بورس، سازمان مکلف است به استناد تبصره (۳) بند (۱) ماده (٥٦) قانون، کالا را از طریق مزایده به شرط خروج از کشور مطابق ماده (۹) این آیین نامه به فروش رساند.

ماده ۹- سازمان مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ اعلام قطعی عدم پذیرش کالا یا عدم فروش پس از سه بار عرضه در حلقه (رینگ) صادراتی بورس، نسبت به برگزاری مزایده به شرط خروج از کشور اقدام نماید.

تبصره- در صورت عدم فروش کالا در مزایده به شرط خروج از کشور و وجود شرایط تجدید یا لغو مزایده، مزایده مذکور یک مرتبه و تا قبل از انقضای مهلت دو ماهه مندرج در این ماده برگزار می شود.

ماده ۱۰- در صورت عدم فروش کالاهای موضوع ماده (۷) این آیین نامه از طریق ساز و کار های مندرج در مواد (۸) و (۹) این آیین نامه، در خصوص کالاهایی که مطابق تبصره (۳) بند (ب) ماده (٥٦) قانون در بازار داخلی نیاز جدی در خصوص آنها وجود دارد و به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازد (کالاهای مشمول به صورت بر خط در سامانه جامع تجارت قید شده است) و همچنین کالاهای قاچاق خروجی داخلی (ایرانی)، سازمان نسبت به عرضه کالاهای مشابه بورسی که ارزش ریالی آن حداقل سه برابر سقف نصاب معاملات متوسط برای کالای همگن برای عرضه در حلقه (رینگ) داخلی بورس باشد، اقدام و یا به شرح تبصره (۳) این ماده، کالاها را به دستگاه های متقاضی واگذار می نماید.

تبصره ۱- کالاهای غیر مشابه بورسی در حلقه (رینگ) داخلی و همچنین کالاهای همگن دارای ارزش کمتر از حداقل سه برابر سقف معاملات متوسط، مطابق قانون تأسیس به فروش می رسد. در صورت عدم فروش کالا مطابق روش های مندرج در قانون تأسیس، قیمت کالا با نظر کارشناس رسمی کاهش و مجدداً به معرض فروش گذاشته می شود.

تبصره ۲- در صورت عدم موافقت هیئت پذیرش یا کار گروه عرضه جهت عرضه کالا در حلقه (رینگ) داخلی بورس، ظرف یک ماه پس از درخواست سازمان یا عدم فروش کالا پس از سه بار عرضه در حلقه (رینگ) داخلی بورس، سازمان مکلف است به استناد بند (۲) ماده (٥٦) قانون، کالا را از طریق حراج عمومی به فروش رساند.

تبصره ۳- چنانچه کالاهای موضوع این ماده به استناد تبصره (٤) بند (۲) ماده (٥٦) قانون، مورد تقاضای وزارت آموزش و پرورش، کمیته امداد امام خمینی (ره)، سازمان بهزیستی کشور، جمعیت هلال احمر

جمهوری اسلامی ایران، سازمان آموزش فنی و حرفه‌ای کشور و قرار گاه های محرومیت زدایی نیروی زمینی سپاه پاسداران انقلاب اسلامی قرار گیرد، کالا به نهادهای مزبور واگذار می‌شود و معادل ارزش آن که حسب مورد به استناد گزارش کارشناس رسمی تعیین می‌شود، از محل تخصیص بودجه آن دستگاه یا نهاد در قانون بودجه که با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور- مصوب ۱۳۵۱- صورت گرفته است، کسر و مطابق ساز و کار ماده (۲۱) این آیین نامه تأمین و پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۱- در صورت عدم فروش کالاهای موضوع ماده (۷) این آیین نامه از طریق مندرج در مواد (۸)، (۹) و (۱۰) این آیین نامه، سازمان نسبت به فروش آنها از طریق حراج عمومی اقدام می‌نماید.

تبصره ۱- کالاهای دارای ارزش حداکثر تا سقف دو برابر نصاب معاملات کوچک، از طریق حراج عمومی خرده فروشی بر خط قابل عرضه می باشند. سازمان می تواند برای رعایت صرفه و صلاح دولت و فروش به بالاترین مبلغ ممکن، کالاهای همگن بیش از سقف مشخص شده در این تبصره را در چند مرحله عرضه کند.

تبصره ۲- در صورت عدم فروش کالای موضوع این ماده ظرف سه ماه از طریق حراج عمومی، کار گروهی متشکل از نمایندگان تام الاختیار سازمان بازرسی کل کشور و سازمان، ظرف (۷۲) ساعت نسبت به تأیید مراتب به فروش نرفتن کالا اقدام می‌کند و پس از آن، قیمت عرضه کالا در حراج عمومی هر ماه بیست درصد (۲۰٪) کاهش می یابد.

تبصره ۳- سازمان جهت حصول اطمینان از کیفیت و قابلیت عرضه کالاهای موضوع این ماده حسب مورد از ظرفیت شرکت های بازرسی فنی کالا استفاده می نماید.

تبصره ٤- به موجب تبصره (۲) بند (۲) ماده (٥٦) قانون، سازمان می تواند از ظرفیت حراج عمومی موضوع این ماده در فروش کالاهای موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) قانون، شامل کالاهای سریع الفساد، سریع الاشتعال و یا کالاهایی که مرور زمان سبب ایجاد تغییرات کمی و کیفی می گردد، در مواعد مقرر در ماده (٥٦) قانون و این آیین نامه نیز استفاده کند.

ماده ۱۲- به استناد بند (۲) ماده (٥٦) قانون، قیمت پایه در بورس بر اساس مقررات بورس و قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس بر اساس قیمت بازار عمده فروشی اعلامی توسط وزارت صمت که کمتر از مجموع قیمت خرید کالا در مبداء و هزینه بیمه و حمل و نقل (قیمت سیف) به علاوه حقوق ورودی نخواهد بود، تعیین می شود. با توجه به ضرورت صیانت از حقوق بیت المال و احتمال تغییرات قیمتی تا زمان اعلام سامانه ای قیمت توسط وزارتخانه فوق به صورت بر خط و به روز، وزارت صمت مکلف است نسبت به تعیین قیمت پایه اولیه در مزایده خارج از بورس از طریق استعلام مکتوب سازمان حمایت از

مصرف کنندگان و تولید کنندگان یا از کارشناسان رسمی یا هر روش اطمینان آور دیگر ظرف مدت متعارف حداکثر (۷۲) ساعت اقدام نماید.

ماده ۱۳- فروش کالاهای قاچاق مکشوفه به شرط خروج از کشور مطابق مواد (۸) و (۹) این آیین نامه، با اخذ تضمین معتبر نظیر وجه نقد، ضمانت نامه‌های بانکی و وثیقه ملکی مبنی بر عدم فروش و توزیع و عرضه در داخل کشور و تعیین مهلت متناسب با حجم و نوع کالا توسط سازمان در قالب شرط ضمن عقد، به شرح زیر انجام می شود:

۱- در خصوص کالاهای مجاز و مجاز مشروط و در حکم مجاز مشروط موضوع بندهای (ج) و (چ) ماده (۱) قانون، دو برابر ارزش کالا.

۲- در خصوص کالاهای یارانه ای، چهار برابر ارزش کالا.

۳- در خصوص کالاهای ممنوعه قانونی، از پنج تا ده برابر ارزش کالا به تشخیص سازمان.

تبصره ۱- در صورت عدم انجام تعهد خریدار مبنی بر خروج کالا از کشور در مواعد تعیین شده، با اعلام گمرک، وثایق سپرده شده به نفع دولت ضبط می شود و سازمان می تواند در صورت توقیف کالا مطابق مقررات این آیین نامه، مجدداً کالا را به شرط خروج از کشور به فروش رساند. این امر نافی حقوق سازمان دائر بر پیگیری حقوقی در مراجع صالح قضایی نمی باشد.

تبصره ۲- فرآیند نظارت سازمان بر خروج کالا از کشور و اخذ تأییدیه خروج کالا توسط گمرک مطابق دستور العملی است که توسط سازمان با همکاری گمرک تهیه و به تصویب ستاد خواهد رسید.

تبصره ۳- تضامین سپرده شده توسط خریدار، پس از ارائه گواهی گمرک مبنی بر خروج کالا از کشور، به خریدار مسترد خواهد شد.

تبصره ٤- درج عبارت "فروش به شرط صادرات" در اسناد فروش صادره از سوی سازمان در خصوص کالاهای این ماده الزامی است.

تبصره ٥- مهلت خارج نمودن کالا از کشور در خرید به شرط صادرات، دو ماه از زمان تحویل گرفتن کالا از سازمان است. این مهلت با تأیید سازمان تا دو مرتبه قابل تمدید است. پس از پایان مهلت مذکور کالا و تضامین ضبط می‌گردد، مگر اینکه ستاد با بررسی درخواست خریدار و احراز عذر موجه، حداکثر تا سه ماه مهلت خروج کالا از کشور را تمدید نماید.

ماده ١٤- در راستای اجرای تبصره (۳) بند (۲) ماده (٥٦) قانون، وزارتخانه‌های صمت، جهاد کشاورزی و بهداشت مکلفند هر سه ماه فهرست کالاهای موضوع این قانون که به نفع دولت ضبط و در اختیار سازمان قرار گرفته است و عرضه آن در داخل کشور با توجه به ماهیت، خصوصیات، نوع و میزان آن به تولید داخلی و تجارت خارجی لطمه وارد نمی سازند و در بازار داخلی نیاز جدی به آنها وجود دارد را پس از

تصـــویب ســـتاد از طریق ســـامانه جامع تجارت اعلام کنند تا مطابق ترتیبات مقرر در این آیین نامه تعیین تکلیف شود.

ماده ۱۵- در مواردی که در اجرای حکم موضـوع تبصـره (۲) ماده (٥٦) قانون، کالا به مالک مسـترد می شود، هزینه‌های قانونی از محل تبصره (۲) ماده (۷۷) قانون تأمین و پرداخت می گردد.

ماده ١٦- در صـورت صـدور رأی قطعی برائت و حکم به اسـترداد کالا و موجود بودن عین آن، سـازمان و سـایر دسـتگاه های تحویل-گیرنده کالا حسـب مورد موظفند اموال مربوط را بلا فاصـله به مالک تحویل و مراتب را به مرجع رسـیدگی کننده اعلام نمایند. در صـورت موجود نبودن عین کالا، سـازمان موظف اسـت مستند به حکم قطعی صادره، طبق مقررات مربوط از خزانه- داری کل کشور، پرداخت قیمت روز فروش را درخواست نماید. خزانه داری کل کشور مبلغ مذکور را از محل درآمد های حاصل از فروش موضوع تبصره (۲) ماده (۷۷) قانون برگشت داده و به حساب سازمان واریز نموده و این مبلغ بلافاصله توسط سازمان به ذی حق مسترد می شود.

تبصـره ۱- در موارد صـدور رأی قطعی برائت و حکم به اسـترداد کالا و موجود نبودن عین، چنانچه فروش شرعاً یا قانوناً جایز نبوده باشد، قیمت یوم الادا از محل بودجه عمومی کشور تأمین و توسط سازمان و سایر دستگاه های تحویل گیرنده کالا به ذی حق پرداخت می شود. فروش شرعی و قانونی ناظر به مواردی است که فروش کالا بر اساس صدور رای قطعی یا مجوز فروش موضوع تبصره (۲) ماده (۵۳) قانون صورت می پذیرد.

تبصـره ۲- در مواردی که طبق مقررات قانونی مسـتند به حکم مرجع صـلاحیت دار، قیمت یوم الادا باید پرداخت شود و مبلغ حاصل از فروش کمتر از قیمت یوم الادا باشد، مابه التفاوت از محل بودجه کل کشور تأمین خواهد شد.

تبصـره ۳- تحویل و اسـترداد کالاهای مظنون به قاچاق که از سـوی مراجع ذی صـلاح منجر به صـدور رأی قطعی برائت و اسـترداد کالا می شـود، مشـمول پرداخت هزینه های قانونی مترتبه بر اسـاس تبصـره (۲) ماده (۷۷) قانون خواهد شد.

ماده ۱۷- صـاحب کالا مکلف اسـت ظرف (۱۰) روز از تاریخ ابلاغ رأی قطعی برائت، برای تحویل کالای خود به سـازمان مراجعه نماید. در غیر این صـورت و پس از اتمام از این مهلت، سـازمان (۱۰) روز دیگر نسبت به نگهداری کالا اقدام و هزینه‌های نگهداری (انبارداری) و اداره کالا از جمله هزینه حفاظت از آن در مدت (۱۰) روز دوم را در صورت مراجعه صاحب کالا از وی دریافت خواهد کرد. در صورت عدم مراجعه صـاحب کالا پس از مواعد یاد شـده، سـازمان مکلف اسـت نسـبت به اخذ مجوز فروش از مراجع ذی-صـلاح

اقدام و درآمد حاصل از فروش را پس از کسر هزینه‌های قانونی مربوط، به حساب خزانه واریز نماید. در صورت مراجعه صاحب کالا پس از فروش، مطابق ترتیبات ماده (۲۱) این آیین نامه عمل خواهد شد.

تبصره ۱- آن دسته از کالاهای موضوع این ماده که به علت تأخیر صاحب کالا در خروج از انبارهای سازمان در موعد مقرر در این ماده فاسد شده و به تشخیص مراجع مربوط مصرف ثانویه نیز نداشته باشد، با اخذ مجوز از دادستان، امحا می گردد.

تبصره ۲- در فرضی که کالاهای موضوع این ماده به علت تأخیر صاحب کالا در خروج از انبارهای سازمان در موعد مقرر در این ماده فاسد شده و به تشخیص مراجع مربوط دارای مصرف ثانویه باشد، سازمان نسبت به اخذ دستور فروش مطابق تبصره (۲) ماده (۵۳) قانون و آیین نامه اجرایی آن اقدام و درآمد حاصل از فروش به حساب خزانه واریز و در صورت مراجعه صاحب کالا، پس از کسر هزینه‌های مترتبه به وی پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۸- به منظور مستند سازی الکترونیک اطلاعات اموال ناشی از قاچاق، سازمان موظف است با همکاری وزارت صمت، سازمان تعزیرات حکومتی، گمرک، دستگاه کاشف، سازمان های مجوز دهنده در فرایند تجارت، سازمان امور مالیاتی کشور و سایر دستگاه هایی که از مرحله کشف کالای قاچاق تا بازگشت مجدد آن به اقتصاد رسمی یا خروج از کشور یا امحاء نقش دارند، ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، سامانه یکپارچه اموال تملیکی سازمان را به نحوی تکمیل و عملیاتی نماید که کلیه تکالیف قانونی سازمان در راستای اجرای مواد (۵)، (٦) و (۱۳) قانون به نحو مطلوب انجام و مورد بهره‌برداری قرار گیرد.

تبصره- سامانه موضوع این ماده باید به نحوی تکمیل گردد که ضمن تبادل با سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز موضوع مواد (۳۰) و (۳۱) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (٦) قانون، موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣/ت٥١٥٥٩ه- مورخ ۲۳/٤/۱۳۹۵ با اصلاحات بعدی آن، کلیه عملیات انجام شده در خصوص تکالیف مربوط از جمله فرایندهای ثبت، بررسی، ارزیابی، ارزش گذاری کالا و عرضه، فروش به شرط خروج از کشور، امحا و استرداد اموال و نتیجه نهایی رسیدگی توسط مراجع رسیدگی کننده را شامل گردد.

ماده ۱۹- سازمان تعزیرات حکومتی کشور موظف است سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز را به گونه ای طراحی نماید که اطلاعات مربوط به پرونده‌های موضوع قانون، نظیر صورتجلسه کشف، آرای صادره توسط مرجع رسیدگی کننده و دستور فروش را از طریق سامانه شناسایی و مبارزه با کالای قاچاق، در اختیار سامانه یکپارچه اموال تملیکی قرار دهد.

ماده ۲۰- سازمان مکلف است سامانه یکپارچه اموال تملیکی را به گونه ای طراحی و اجرا نماید که:

۱- نتیجه اقدامات خود در حوزه تعیین تکلیف کالا نظیر فروش، استرداد، امحا و اعاده را برای سامانه پرونده‌های قاچاق کالا و ارز ارسال نماید.

۲- اطلاعات حواله های فروش که از روش هایی نظیر مذاکره، مزایده و حراج عمومی به فروش رفته است، به استثنای حواله های خاص تبصره (۳) بند (۲) ماده (٥٦) قانون را برای سامانه جامع تجارت ارسال نماید.
۳- اطلاعات مربوط به تمامی مراحل انجام -شده در سازمان نظیر صورتجلسه کشف، پرونده اموال تملیکی، قبض انبار، حکم مرجع رسیدگی کننده، مجوز های مورد نیاز و اخذ شده، نتایج مربوط به مزایده و حراج عمومی، حواله فروش کالا، اطلاعات ضمانت نامه های اخذشده برای حوالههای فروش به شرط صادرات، اسناد مثبته دریافتی مبنی بر خروج کالا از کشور برای حواله های به شرط صادرات و حواله خروج کالا از انبار را برای سامانه شناسایی و مبارزه با قاچاق ارسال نماید.
٤- حواله خروج کالا از انبارهای سازمان را ضمن اخذ شناسه از سامانه جامع انبارها، برای سامانه مذکور ارسال نماید.
تبصره- کلیه دستگاه های موضوع این ماده مکلفند ظرف شش ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه نسبت به انجام تکالیف مربوط مبادرت نموده و گزارش اقدامات انجام شده را به صورت ماهانه به ستاد اعلام نمایند.

ماده ۲۱- دستگاه های تحویل گیرنده از جمله دستگاه های موضوع تبصره (۳) ماده (۱۰) این آیین نامه موظفند تأییدیه سازمان برنامه و بودجه کشور مبنی بر پیش بینی اعتبار لازم برای خرید کالای مورد نظر در بودجه سنواتی خود را دریافت و به سازمان ارایه کنند. سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است با اعلام سازمان معادل ارزش کالای تحویلی به علاوه کارمزد فروش موضوع ماده (۹) قانون تأسیس و مالیات و عوارض متعلق را از محل تخصیص بودجه پیش بینی شده که با رعایت ماده (۳۰) قانون برنامه و بودجه کشور- مصوب ۱۳۵۱- صورت گرفته است، برای دستگاه یا نهاد مربوط کسر و از طریق تخصیص به خزانه داری کل کشور اعلام نماید و خزانه- داری کل کشور با اولویت نسبت به پرداخت آن به حساب سازمان اقدام نماید.

ماده ۲۲- فروش کالاهایی که برابر تشخیص اولیه دستگاه کاشف ارزش آنها معادل یا کمتر از پنجاه میلیون (۵۰٫۰۰۰٫۰۰۰) ریال است، موضوع ماده (۲۱) قانون، پس از استعلام بر خط و بر اساس صورتجلسه کشف، مطابق قانون تأسیس و با استفاده از روش حراج عمومی خرده فروشی بر خط عرضه می شود.

ماده ۲۳- وجوه حاصل از فروش کالاهای قاچاق مکشوفه که به موجب قوانین و مقررات مربوط از سوی سازمان به فروش می رسد یا به نیابت از دستگاه هایی که طبق قانون متولی خاص فروش می باشند، توسط سازمان فروخته می‌شود، به حساب ویژه موضوع ماده (۷۷) قانون واریز می شود.

ماده ٢٤- سازمان مکلف است با توجه به ماهیت هر کالا نسبت به نگهداری مناسب آن اقدام کند و در اجرای این آیین نامه، زیر ساخت های لازم جهت تأمین انبار و انبار داری علمی را در سقف اعتبارات مصوب فراهم کند.

ماده ٢٥- آیین نامه اجرایی مواد (٥٥) و (٥٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٥١٥٢٠/ت٥٣٢٠٤ه- مورخ ٣/٥/١٣٩٥ و اصلاح بعدی آن موضوع تصویب نامه شماره ٥٣٤٧٩/ت٥٤١٧٢ه- مورخ ٢٧/٤/١٣٩٧ لغو می شود.

معاون اول رئیس‌جمهور- محمد مخبر

دستورالعمل تبصره (۴) الحاقی ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۰۳ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۳۹۵/۱۱/۰۳
تاریخ ابلاغ	۱۳۹۵/۱۱/۰۹
شماره ابلاغیه	۱۳۸۸۶۴/ت۵۲۹۷۱هـ

هیأت وزیران در جلسه ٣ /١١ /١٣٩٥ به پیشنهاد شماره ٤٩٦٨ /٩٤ /ص مورخ ٢٥ /١١ /١٣٩٤ ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به استناد تبصره (٤) الحاقی ماده (١٨) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ١٣٩٤- دستورالعمل تبصره یاد شده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ١ (اصلاحی ١٣٩٧/٠٧/٢٥)- کالای موضوع قاچاق، کالای تولید داخل یا وارداتی است که به صورت تجاری بر خلاف ضوابط تعیینی دولت خرید، فروش، حمل یا نگهداری شود. علاوه بر فراورده های نفتی و دارویی، سایر مصادیق کالاهای موضوع قاچاق مطابق ماده (٢) این دستورالعمل تعیین می شود.

ماده ٢ (منسوخه ١٣٩٧/٠٧/٢٥)- خرید، فروش، حمل یا نگهداری به قصد خروج کالای موضوع قاچاق باید طبق این دستورالعمل و در مراجع ذی صلاح احراز شود .

ماده ٢ (اصلاحی ١٣٩٧/٠٧/٢٥)- مصادیق کالاهای موضوع قاچاق و سایر ضوابط اختصاصی هر کالا حسب مورد به پیشنهاد دستگاه مربوط و تأیید ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز تعیین می گردد.

ماده ۳ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- خرید، فروش، حمل یا نگهداری کالاهای موضوع قاچاق در صورتی تجاری محسوب خواهد شد که با توجه به شواهد امر از قبیل ظواهر مرتکب، حجم کالا، نحوه نگهداری یا حمل، زمان و مکان کشف عرفاً برای امر تجاری باشد.

ماده ٤ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- عدم رعایت ضوابط مندرج در مواد بعدی این دستورالعمل در مراحل خرید، فروش، حمل یا نگهداری تجاری کالاهای موضوع قاچاق، مشمول مجازات های مقرر در تبصره (٤) الحاقی ماده (۱۸) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹٤- خواهد بود.

ماده ٥ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- فروش کالاهای موضوع قاچاق صرفاً توسط اشخاصی که از مرجع ذی ربط مجوز دریافت کرده اند و در سامانه جامع تجارت ثبت شده اند مجاز می باشد.

ماده ٦ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- خریداران کالاهای موضوع قاچاق اعم از تاجران و تولیدکنندگان موظفند هنگام خرید این کالاها، از فروشنده صورت حساب (فاکتور) دریافت نمایند.

ماده ۷ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- حمل بین شهری کالاهای موضوع قاچاق منوط به دریافت سند حمل از زیر سامانه حمل و نقل مربوط موضوع بند (ث) فصل دوم آیین نامه اجرایی مواد (٥) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣ /ت٥١٥٥٩هـ مورخ ۲۳ /٤ /۱۳۹٥ می باشد.

ماده ۸ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- سند حمل بین شهری کالاهای موضوع قاچاق باید متضمن تعیین مسیر حمل باشد و انحراف غیرمتعارف از مسیر تعیین شده در سند حمل، مجاز نمی باشد.

ماده ۹ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- نگهداری کالاهای موضوع قاچاق صرفاً در انبارهای ثبت شده در سامانه جامع انبارها و مراکز نگهداری کالا موضوع بند (ج) فصل دوم آیین نامه اجرایی مواد (٥) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣ /ت٥١٥٥٩هـ مورخ ۲۳ /٤ /۱۳۹٥ مجاز می باشد.

ماده ۱۰ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- در صورت راه اندازی سامانه حمل درون شهری، رعایت مفاد مواد (۸) و (۹) این دستورالعمل در مورد حمل درون شهری کالاهای موضوع قاچاق نیز الزامی است.

ماده ۱۱ (اصلاحی ۱۳۹۷/۰۷/۲۵)- از تاریخ لازم الاجرا شدن این دستورالعمل، کلیه ضوابط و مقررات مغایر با آن لغو می گردد.

معاون اول رئیس‌جمهور- اسحاق جهانگیری

آیین نامه اجرایی تبصره (۲) ماده (۴۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۷/۱۷
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۷/۲۰
شماره ابلاغیه	۱۲۸۵۱۸/ت۵۹۸۷۴هـ

هیأت وزیران در جلسه ۱۷ /۷ /۱٤۰۱ به پیشنهاد شماره ۲۰۰٤۸۲ /۰۱ /ص مورخ ۲۰ /۲ /۱٤۰۱ ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز و به استناد تبصره (۲) الحاقی ماده (٤۷) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز، موضوع ماده (۳۱) قانون اصلاح قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱٤۰۰- ، آیین نامه اجرایی تبصره مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

فصل اول- تعاریف و کلیات

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی.

۲- مرجع رسیدگی: حسب مورد دادسرا و دادگاه انقلاب یا سازمان تعزیرات حکومتی.

۳- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع ماده (۳) قانون.

٤- کالا یا محصول حوزه صنعت و معدن: کالا یا محصولی که توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی و با هدف مصرف مستقیم یا استفاده در فرآیند تولید، خریداری و به سه گروه "مواد اولیه و قطعات"، "اقلام سرمایه ای" و "ملزومات مصرفی و خدمات" تقسیم می شوند.

۵- کالا یا محصول حوزه کشاورزی: کالا یا محصول زراعی، باغی، حیوانی، شیلاتی، مرتعی، جنگلی، گیاهان دارویی، دارو، واکسن، مواد زیستی (بیولوژی)، سموم و کودهای شیمیایی، نهاده های دامی و گیاهی و محصولات فرآوری شده و همچنین کالا و محصول محیط زیستی از قبیل جانوران وحشی ایرانی یا خارجی و اجزاء آنها نظیر پوست یا استخوان و محصولات جانبی مانند روغن و سم جانوران زهردار خشکی زی و آبزی.

٦- کالا یا محصول حوزه سلامت: دارو، مکمل ها، فرآورده های زیستی (بیولوژیک انسانی)، شیرخشک، ملزومات و تجهیزات پزشکی و قطعات آنها، مواد و فرآورده‌های خوراکی، آشامیدنی، آرایشی و بهداشتی و یا مواد اولیه این اقلام.

۷- فرآورده و مشتقات نفتی و محصول پتروشیمیایی: تمامی محصولات مذکور در دستور العمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآورده ها و مشتقات نفتی در امور گمرکی، موضوع ماده (٤۵) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (٦)

قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣/ت٥١٥٥٩ه- مورخ ٢٣ /٤ /١٣٩٥ و اصلاحات بعدی آن.

٨- واحد شهرستانی: حسب مورد ادارات تابع وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در شهرستان های محل رسیدگی به پرونده های مربوط و همچنین اداره کل استاندارد استان مربوط که طبق این آیین نامه تعیین شده اند.

٩- واحد استانی: حسب مورد ادارات کل تابع وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی در استان های محل رسیدگی به پرونده های مربوط و همچنین کارگروه های مربوط که طبق این آیین نامه تعیین شده اند.

١٠- واحد پایش: حسب مورد واحدهای مستقر در وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت، جهاد کشاورزی و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان ملی استاندارد ایران.

ماده ٢- برای تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالای قاچاق مکشوفه، مطابق مقررات این آیین نامه عمل می شود.

فصل دوم- ساختار و تشکیلات

ماده ٣- واحد شهرستانی برای اظهار نظر در خصوص ایرانی یا خارجی بودن کالاها، حسب مورد به شرح زیر می باشد:

١- در مورد کالاهای حوزه صنعت و معدن و حوزه کشاورزی: به ترتیب اداره تابع وزارت صنعت، معدن و تجارت و اداره جهاد کشاورزی شهرستان های محل رسیدگی به پرونده های مربوط.

٢- در مورد کالاهای حوزه سلامت به استثنای موارد در صلاحیت وزارتخانه های جهاد کشاورزی و صنعت، معدن و تجارت: حسب مورد دانشگاه علوم پزشکی شهرستان محل رسیدگی به پرونده مربوط و یا شبکه بهداشت و درمان آن، به تشخیص رییس سازمان غذا و دارو.

٣- در مورد فلزات گرانبها از قبیل طلا و مصنوعات آن و گوهر سنگ ها: اداره کل استاندارد استان محل رسیدگی به پرونده مربوط.

تبصره ١- در صورتی که برای اظهار نظر در خصوص ایرانی یا خارجی بودن کالاهای زیست محیطی، نیاز به نظر محیط زیست باشد، واحد شهرستانی کالاهای حوزه کشاورزی، نظر مشورتی اداره تابع محیط زیست مربوط را اخذ می کند.

تبصره ٢- در مورد منشاء تولید فلزات گرانبها و گوهر سنگ‌ها، اداره کل استاندارد استان مربوط موضوع را در کارگروه فنی متشکل از ادارات کل تابع وزارتخانه های صنعت، معدن و تجارت و میراث فرهنگی، گردشگری و صنایع دستی بررسی و نظر مشورتی خود را به مرجع رسیدگی اعلام می کند.

ماده ٤- واحد استانی برای اظهار نظر در خصوص ایرانی یا خارجی بودن کالاها که برای رسیدگی به اعتراض نسبت به نظر مشورتی پیش بینی شده اند، حسب مورد به شرح زیر می باشد:

۱- در مورد کالاهای حوزه صنعت و معدن و حوزه کشاورزی: به ترتیب اداره کل صنعت، معدن و تجارت و سازمان جهاد کشاورزی استان محل رسیدگی به پرونده های مربوط.

۲- در مورد کالاهای حوزه سلامت: کارگروه فنی کالای حوزه سلامت استان محل رسیدگی به پرونده های مربوط.

تبصره ۱- ترکیب اعضای کارگروه فنی کالای حوزه سلامت که به ریاست معاون غذا و داروی دانشگاه علوم پزشکی استان تشکیل می شود و نحوه برگزاری جلسات و اتخاذ تصمیم به موجب دستور العملی است که ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه از سوی وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تهیه و ابلاغ می گردد.

تبصره ۲- در صورت بروز اختلاف در تشخیص ماهیت کالاهای حوزه سلامت مشابه در واحدهای شهرستانی یا استانی مربوط، مرجع رفع اختلاف سازمان غذا و دارو خواهد بود.

ماده ٥- برای بررسی اعتراض نسبت به نظریه اولیه در مورد فلزات گرانبها و گوهر سنگ ها، کارگروهی با حضور دستگاه های موضوع تبصره (۲) ماده (۳) این آیین نامه و بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران در سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل و مطابق ترتیبات مقرر در این آیین نامه اقدام خواهد کرد.

ماده ٦- واحد اظهار نظر در خصوص ایرانی یا خارجی بودن فرآورده و مشتقات نفتی و محصول پتروشیمیایی، کارگروه‌های تعیین ماهیت و تجدید نظر موضوع دستور العمل اصلاح و بهبود (ساماندهی) فرآیندهای صادرات، واردات، عبور (ترانزیت) و معاوضه (سوآپ) نفت خام، میعانات گازی و فرآوردهها و مشتقات نفتی در امور گمرکی، موضوع ماده (٤٥) آیین نامه اجرایی مواد (٥) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣/ت٥١٥٥٩ه- مورخ ۲۳ /٤ /۱۳۹٥ و اصلاحات بعدی آن می باشند که مطابق دستور العمل یاد شده و این آیین نامه اقدام خواهند کرد.

فصل سوم- ترتیبات رسیدگی

ماده ۷- مرجع رسیدگی به پرونده کالای قاچاق مکشوفه می تواند در صورت وجود دلایل قطعی از قبیل نشان (برند) کالا توأم با اقرار متهم یا صاحب کالا دائر بر خارجی بودن کالا، نسبت به موضوع رسیدگی و رأی مقتضی را صادر کند. در غیر این صورت، چنانچه متهم یا صاحب کالا ادعای تفاوت منشأ کالای مکشوفه از حیث ایرانی یا خارجی بودن آن با اطلاعات مندرج در پرونده مربوط را نماید و شواهد، امارات و قرائن مختلف مانند مشخصات ظاهری، لفاف، بسته بندی، علایم تجاری و سایر اسناد ارایه شده مانند

گواهی تولید و صورتحساب (فاکتور) معتبر خرید کالا از تولیدی داخلی دلالت بر صدق اظهارات وی داشته باشد، مرجع یاد شده موظف است حسب مورد با توجه به نوع و ماهیت کالا، ضمن ارسال مدارک و مستندات متهم یا صاحب کالا و همچنین مشخصات کالا و سایر اسناد و مدارک موجود و تبیین اوضاع و احوال قضیه، مراتب را از واحدهای شهرستانی مربوط موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۳) و تبصره های آن و یا کارگروه های تعیین ماهیت موضوع ماده (٦) این آیین نامه استعلام نماید.

ماده ۸- واحد یا کارگروه مندرج در ماده (۷) این آیین نامه، حسب مورد موضوع را با توجه به مدارک و مستندات دریافتی و با توجه به ویژگی های کالا بررسی و به طور مستدل و مستند نظر کارشناسی (فنی و تخصصی) خود مبنی بر ایرانی یا خارجی بودن کالا را به مرجع رسیدگی اعلام می کند.

ماده ۹- چنانچه امکان تشخیص ایرانی یا خارجی بودن کالا حسب مورد برای واحد شهرستانی وجود نداشته باشد، این واحد از طریق مشورت با واحدهای شهرستان های همجوار همان استان، نسبت به اعلام نظر در موعد مقرر اقدام می کند. اداره کل استاندارد استان در حیطه صلاحیتی خود، در این قبیل موارد با مشورت واحد مرتبط در استان های همجوار اقدام خواهد کرد.

ماده ۱۰- مرجع رسیدگی بر مبنای نظر مشورتی واحد شهرستانی مربوط راجع به ایرانی یا خارجی بودن کالای قاچاق مکشوفه، به موضوع رسیدگی و به طور مستدل رأی صادر می کند.

ماده ۱۱- در صورت اعتراض متهم یا صاحب کالا یا اشخاص ذی ربط از جمله دستگاه های موضوع ماده (۵۰) مکرر (۱) قانون نسبت به نظریه مشورتی واحدهای شهرستانی مربوط موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۳) و تبصره های آن و یا کارگروه های تعیین ماهیت موضوع ماده (٦) این آیین نامه، مرجع رسیدگی می تواند موضوع را جهت اظهار نظر مشورتی حسب مورد به واحدهای استانی موضوع ماده (٤) و یا کارگروه های تجدید نظر موضوع مواد (۵) و (٦) این آیین نامه ارجاع کند. کارگروه ها و واحدهای یاد شده به طور مستدل نظر مشورتی خود را به مرجع یاد شده ارسال می نمایند. نظریه مشورتی مذکور، نهایی می باشد.

تبصره- هرگاه مرجع رسیدگی، اعتراض به نظر مشورتی واحد شهرستانی یا استانی و یا کارگروه های مربوط را نپذیرد موظف است به طور مستدل آن را رد و رأی صادر نماید.

ماده ۱۲- در استعلام انجام شده از سوی مرجع رسیدگی، ضمن رعایت اصول محرمانگی باید از ذکر اطلاعات غیر ضرور پرونده نظیر نام صاحب کالا خودداری شود.

ماده ۱۳- واحدها و کارگروه های استعلام شونده در صورت لزوم با اعزام کارشناس نسبت به بررسی نمونه کالا با هماهنگی مرجع نگهداری کالاهای توقیفی اقدام می نمایند.

ماده ١٤- استعلام های موضوع این آیین نامه از طریق سامانه پرونده های قاچاق موضوع ماده (۳۰) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤٣/ت٥١٥٥٩ه- مورخ ۲۳ /٤ /۱۳۹۵و اصلاحات بعدی آن انجام می پذیرد.

ماده ١٥- واحدها و کارگروه های استعلام شونده مکلفند مطابق ماده (٤٧) قانون، ظرف (۱۰) روز کاری نسبت به استعلام پاسخ دهند.

ماده ١٦- به منظور نظارت بر عملکرد واحدهای شهرستانی یا استانی و کارگروه های مربوط، ستاد پایش حسب مورد در وزارتخانه‌های مربوط و سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می شود.

ماده ١٧- در صورت عدم وجود امکانات لازم از جمله تجهیزات فنی مورد نیاز یا نیروی انسانی متخصص در شهرستان محل رسیدگی، به تشخیص مرجع رسیدگی مربوط، حسب مورد نزدیکترین شهرستان یا استان مربوط که دارای این امکانات می‌باشد، مسئولیت اجرای این آیین نامه را بر عهده دارد.

معاون اول رئیس‌جمهور- محمد مخبر

آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۱/۰۸/۲۵ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۰۸/۲۵
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۰۹/۱۵
شماره ابلاغیه	۱۷۰۶۲۳/ت۶۰۰۷۰هـ

هیئت وزیران در جلسه ۲۵ /۸ /۱٤۰۱ به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران (با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت) و به استناد تبصره (٦) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱٤۰۰-، آیین نامه اجرایی تبصره مذکور را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی آن.

۲- بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوی اسلامی ایران.

۳- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی می باشد.

٤- صرافی: شرکتی که با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و دارای مجوز معتبر از بانک مرکزی است و موضوع فعالیت آن انجام عملیات صرافی می باشد.

۵- گمرک: گمرک جمهوری اسلامی ایران.

٦- سازمان مناطق: سازمان مناطق آزاد تجاری- صنعتی و ویژه اقتصادی.

۷- صادرکننده: شخص حقیقی و حقوقی که وفق پروانه صادراتی گمرک بر اساس قوانین، مقررات و آیین نامه های مربوط نسبت به صادرات کالا اقدام می نماید.

۸- تعهد ارزی صادراتی: معادل حداکثر صد درصد (۱۰۰٪) ارزش ارزی پروانه های صادراتی کالاها (محصولات).

۹- کارگروه: کارگروه بازگشت ارز حاصل از صادرات.

۱۰- سامانه های اجرایی: کلیه سامانه های مرتبط با برگشت ارز صادراتی از جمله نظام یکپارچه معاملات ارزی، سامانه نظارت ارز، ثبت مبادلات ارزی، تأمین ارز و سامانه جامع تجارت و سایر سامانه های مرتبط که برای اهداف گوناگون ایجاد و برای ثبت، سازمان دهی و پردازش اطلاعات صادراتی صادرکنندگان هم مورد استفاده قرار می گیرد.

۱۱- مهلت برگشت ارز: مدت زمانی که صادرکننده می تواند نسبت به برگشت ارز حاصل از صادرات به منظور رفع تعهد ارزی صادراتی و بهره مندی از مشوق ها و معافیت های مربوط، اقدام نماید.

۱۲- تعهد ارزی صادراتی سررسید شده: میزان تعهدات ارزی صادراتی ایفا نشده در مهلت برگشت ارز.

۱۳- روش‌های برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور شامل موارد زیر:

الف- فروش ارز به صورت حواله در سامانه نیما به بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری و یا صرافی.

ب- واردات کالا در مقابل صادرات خود.

پ- واگذاری ارز حاصل از صادرات به دیگران (غیر) جهت واردات کالا.

ت- تهاتر کالا به کالا.

ث- فروش ارز به صورت اسکناس به بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری و یا صرافی.

ج- بازپرداخت تسهیلات ارزی اعطایی (اعم از اصل، سود و وجه التزام تأخیر تأدیه دین) از محل منابع بانک ها، صندوق توسعه ملی، حساب ذخیره ارزی، تأمین مالی خارجی (فاینانس)، بازتأمین (ریفاینانس)، بانک توسعه اسلامی، بانک توسعه و تجارت اکو، بانک جهانی و سایر منابع تسهیلاتی به تشخیص بانک مرکزی و تأمین ارز سهم الشرکه (آورده) متقاضی صرفاً بابت واردات.

چ- تأدیه بدهی (دیون) ارزی (اعم از اصل و فرع) مرتبط با اعتبارات /بروات اسنادی وارداتی و یا ضمانت نامه‌های ارزی صادره پرداخت شده توسط مؤسسه اعتباری مطابق ضوابط ارزی بانک مرکزی.

تبصره- در خصوص موارد مذکور در جزءهای (الف)، (پ) و (ث) این بند، تأیید بانک مرکزی ضروری است.

۱٤- نسبت برگشت ارز: نسبت میزان برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی به یک یا ترکیبی از روش های تعیین شده، به مجموع ارزش تعهد صادراتی سررسید شده.

۱۵- سامانه جامع تجارت: سامانه نرم افزاری جامع یکپارچه سازی و نظارت بر فرآیند تجارت موضوع ماده (۳) آیین نامه اجرایی مواد (۵) و (٦) قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ٤٦٤٤۳ /ت۵۱۵۵۹هـ مورخ ۲۳ /٤ /۱۳۹۵.

۱٦- خدمات بانکی: تمامی خدمات قابل ارائه توسط بانک ها و مؤسسات اعتباری به مشتریان.

ماده ۲- اعضای کارگروه به شرح زیر می باشند:

۱- معاون ارزی رییس کل بانک مرکزی (رییس).

۲- رییس کل سازمان توسعه تجارت ایران.

۳- معاون وزیر نفت.

٤- معاون وزیر اطلاعات.

۵- معاون وزیر جهاد کشاورزی.

٦- معاون وزیر امور اقتصادی و دارایی.

۷- معاون وزیر صنعت، معدن و تجارت.

۸- معاون وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (رییس سازمان غذا و دارو)

۹- رییس کل گمرک.

۱۰- نماینده بخش خصوصی مربوط با حق رأی و با دعوت رییس کارگروه.

تبصره ۱- حضور نمایندگان سایر دستگاه های اجرایی در کارگروه با پیشنهاد اعضا و تأیید رییس کارگروه و بدون حق رأی بلامانع است.

تبصره ۲- جلسات کارگروه با حضور حداقل دو سوم اعضا و حضور رییس رسمیت یافته و تصمیمات کارگروه با رأی حداقل شش عضو معتبر خواهد بود.

تبصره ۳- دبیرخانه کارگروه که در بانک مرکزی مستقر است، مسئولیت انجام امور برگزاری جلسات، تهیه دستور و صورتجلسات و مکاتبات با دیگر نهادها و اشخاص را بر عهده دارد.

ماده ۳- وظایف و اختیارات کارگروه به شرح زیر می باشد:

۱- تعیین موارد و مصادیق معافیت از ایفای تعهدات ارزی صادراتی در چهارچوب قانون و این آیین نامه.

۲- ارسال فهرست صادرکنندگان به شورای عالی امنیت ملی موضوع تبصره (۸) ماده (۲) مکرر قانون به منظور بهره مندی از معافیت / استثنا.

۳- تمدید مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات در چهارچوب قانون و این آیین نامه.

٤- معرفی متخلف به قوه قضاییه در اجرای الزامات قانون.

۵- تعیین استثنائات مهلت برگشت ارز حاصل از صادرات با توجه به نوع کالای صادراتی، نوع صادرکننده، سابقه صادرکننده، کشور طرف معامله و کشور مقصد به پیشنهاد وزارت صنعت، معدن و تجارت و وزارت جهاد کشاورزی در چهارچوب قانون و مقررات.

٦- تعیین میزان تعهد ارزی صادرکنندگان در چهارچوب قانون و این آیین نامه.

۷- تعیین سقف تعهدات ارزی صادراتی معاف از برگشت ارز با رعایت سقف مصرح در قانون.

۸- تعیین حد آستانه برخورداری از مشوق ها و معافیت های موضوع این آیین نامه در چهارچوب قوانین و مقررات.

۹- تقدیر از صادرکنندگان خوش حساب و ارائه مشوق های لازم برای آنها در چهارچوب قوانین و مقررات.

تبصره ۱- تعیین سیاست‌های تجاری کماکان بر عهده وزارت صنعت، معدن و تجارت است.

تبصره ۲- مصوبات کارگروه جهت اجرا به دستگاه ها، سازمان ها، اشخاص و اعضای کارگروه توسط دبیرخانه ابلاغ می شود.

ماده ٤ (اصلاحی ۱٤۰۱/۱۱/۲۳)- فرایند بررسی تعهدات ارزی سررسید شده صادرکنندگان در کارگروه به ترتیب زیر می باشد:

۱- ارائه فهرست به روزشده صادرکنندگان با تعهدات ارزی سررسیده شده به کارگروه توسط بانک مرکزی.

۲- تأیید / رد فهرست صادرکننده / صادرکنندگان با تعهدات ارزی صادراتی سررسید شده توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت، با ارائه مستندات، مکاتبات و درخواست های مربوط به صادرکننده / صادرکنندگان به کارگروه تا حداکثر هفت روز کاری پس از طرح موضوع و تصمیم گیری کارگروه.

۳- پیشنهاد اعمال ابزارهای تنبیهی به مراجع ذی صلاح در خصوص صادرکنندگان با تعهدات سررسید شده.

٤- ارائه اطلاعات مکانی اسکان و ارتباطی صادرکنندگان به دبیرخانه کارگروه ظرف سه روز کاری در صورت تصمیم کارگروه به ارجاع صادرکنندگان با تعهدات سررسید شده به قوه قضاییه، توسط کارگروه.

تبصره ۱ (اصلاحی ۱٤۰۱/۱۱/۲۳)- در صورت وجود نقص در اطلاعات صادرکننده، کارگروه مراتب را جهت اصلاح، به صادرکننده اعلام و با احراز عدم همکاری صادرکننده، پیشنهاد تعلیق کلیه مجوزهای صادرکننده را به مراجع ذی صلاح ارائه می نماید.

تبصره ۲- گمرک موظف به ایجاد / تکمیل ارتباط برخط سامانه گمرک با سامانه های اجرایی است.

ماده ۵- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف به فراهم کردن امکان مشاهده وضعیت تعهدات ارزی صادراتی، پیگیری و ثبت درخواست، اعتراض، اطلاع رسانی به روز ضوابط و مقررات برای صادرکنندگان در سامانه جامع تجارت تا پایان سال ۱۴۰۱ می باشد.

ماده ٦- وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف به ارائه میز خدمت جهت پاسخگویی به مشکلات صادرکنندگان در خصوص برگشت ارز، ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه می باشد.

ماده ۷- صادرکننده مکلف است حداکثر ظرف چهار ماه از تاریخ صدور پروانه گمرکی نسبت به برگشت ارز حاصل از صادرات به روش های اعلامی در بند (۱۳) ماده (۱) این آیین نامه اقدام کند. افزایش /کاهش مهلت مزبور متناسب با نوع، مقصد کالا، رتبه و اعتبار صادرکننده و نیز زمان دریافت ارز بر اساس الگوی فروش صادرکننده به خریدار خارجی، رتبه اعتباری صادرکننده و غیره بر اساس جدول تنظیمی توسط وزارت صنعت، معدن و تجارت و تأیید کارگروه می باشد. تمدید مهلت موارد خاص حداکثر به مدت سه ماه به شرطی که کل مهلت برگشت ارز از مهلت مقرر در قانون تجاوز ننماید، به تشخیص کارگروه امکان پذیر می باشد.

ماده ۸- صادرکننده کالا مکلف است صد درصد (۱۰۰٪) مبلغ ارزی مندرج در پروانه گمرکی یا معادل ارزی آن به سایر ارزها را به شرح زیر به چرخه اقتصادی کشور برگرداند:

۱- کلیه صادرکنندگان محصولات پتروشیمی، پالایشی، فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده های نفتی مکلفند صد درصد (۱۰۰٪) تعهدات ارزی صادراتی خود را از طریق فروش ارز به صورت حواله در سامانه نیما رفع نمایند.

تبصره ۱- تأمین ارز مورد نیاز برای واردات مواد اولیه و کالا و خدمات ضروری سالانه (حسب مورد با ثبت‌سفارش / ثبت آماری) مورد نیاز شرکت های پالایشی و پتروشیمی و نگهدار (هلدینگ) مرتبط، شرکت های فولادی، فلزات اساسی رنگین و فرآورده های نفتی و بدهی های ارزی مورد تأیید وزارت نفت /صنعت، معدن و تجارت (حسب مورد) از سرجمع صادرات خود و یا دیگر شرکت های گروه به تأیید کارگروه از طریق واردات در مقابل صادرات و یا تهاتر از محل ارز حاصل از صادرات به عنوان برگشت ارز حاصل از صادرات محسوب می شود.

تبصره ۲- بازگشت ارز به صورت اسکناس برای این دسته از صادرکنندگان منوط به تأیید بانک مرکزی و رعایت مفاد ماده (۹) این آیین نامه می باشد.

تبصره۳- دستگاههای ذی ربط مکلفند فهرست صادرکنندگان عمده محصولات پتروشیمی، پالایشی، فولادی و فلزات اساسی رنگین و فرآورده های نفتی را احصا نموده و اقدامات لازم به منظور بهره برداری توسط دستگاه ها و سازمان های مربوط انجام دهند.

۲- سایر صادرکنندگان به غیر از صادرکنندگان مندرج در بند (۱) این ماده، موظفند نود درصد (۹۰٪) تعهدات ارزی صادراتی خود را به یک یا ترکیبی از روش های برگشت ارز، رفع نمایند. اصلاح (افزایش یا کاهش) درصد فوق حداکثر در دامنه نوسان ده واحد درصد، برای برخی از کالاها به صورت استثنایی توسط کارگروه امکان پذیر است.

ماده ۹- فروش ارز صادرکننده به صورت اسکناس به بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری و صرافی معتبر پس از تاریخ اظهار ارزی گمرکی ورود ارز در مبادی ورودی و ارسال اطلاعات مزبور از طریق سامانه ذی ربط به شعبه /باجه بانک ملی ایران مستقر در گمرک با رعایت مهلت برگشت ارز امکان پذیر است. شعبه /باجه بانک ملی ایران مستقر در گمرک، موظف است اسکناس مزبور را دریافت، واپایش(کنترل) و شمارش و نتیجه را به صورت سامانه ای(سیستمی) به گمرک اعلام نماید.

تبصره ۱- در صورت عدم استقرار شعبه یا باجه بانک ملی ایران در گمرک، صادرکننده باید به نزدیک ترین شعبه یا باجه بانک ملی ایران به گمرک مزبور مراجعه و نسبت به اظهار اسکناس خود اقدام کند.

تبصره ۲- بانک مرکزی مکلف است فهرست شعب و باجه های بانک ملی ایران مجاز به دریافت اسکناس را در پایگاه اطلاع رسانی خود درج نماید.

تبصره ۳- بانک مرکزی و گمرک با همکاری دستگاه های ذی ربط (حسب مورد) مکلفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نسبت به ایجاد زیر ساخت های لازم برای انتقال اطلاعات مربوط به ورود ارز به صورت اسکناس به کشور و فروش آن به بانک مرکزی، مؤسسه اعتباری و صرافی معتبر برای رفع سامانه ای (سیستمی) تعهد صادراتی صادرکننده از طریق اتصال سامانه های مربوط به سامانه جامع تجارت اقدام نمایند.

تبصره ٤- بانک ملی ایران مکلف است با همکاری گمرک ترتیبی اتخاذ نماید تا نسبت به افزایش شعب و یا باجه در مبادی ورودی گمرکی فاقد شعب و یا باجه اقدامات لازم را معمول دارد.

ماده ۱۰- صادرات نفت خام، میعلنات گازی و گاز طبیعی تا زمانی که در قانون بودجه مورد حکم قرار می گیرند، مشمول قوانین و مقررات مربوط به خود می باشند. صادرکنندگان دارای ارز مازاد بر پروانه صادراتی موظفند نسبت به برگشت ارز به روش های تعیین شده در بند (۱۳) ماده (۱) این آیین نامه اقدام نمایند.

ماده ۱۱- به منظور ضمانت اجرای برگشت ارز حاصل از صادرات و کاهش خطر (ریسک) ناشی از فروش ارز پروانه های صادراتی بدون پشتوانه ارزی، وزارت صنعت، معدن و تجارت موظف است دستورالعمل تعیین سقف صادراتی صادرکنندگان بر اساس شاخص های سامانه یکپارچه اعتبارسنجی و رتبه بندی موضوع بند (ت) ماده (٦) قانون را ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تدوین و ضمن اطلاع رسانی به صادرکنندگان، مراتب را به دستگاه های اجرایی ذی ربط ابلاغ نماید.

ماده ۱۲- صادرکنندگان دارای تعهد ارزی صادراتی سررسید شده که توسط کارگروه متخلف شناخته شده اند، علاوه بر الزام به ایفای تعهد موضوع تخلف، به جریمه نقدی معادل یک پنجم موضوع تخلف و دو یا چند مورد از محرومیت های موضوع ماده (٦٩) قانون محکوم می شود. در صورت عدم ایفای تعهد ظرف سه ماه از زمان ابلاغ حکم قطعی، معادل ارزش تعهد بر اساس بالاترین نرخ اعلامی بانک مرکزی در زمان صدور حکم، به جریمه نقدی مرتکب افزوده می شود. تخلف موضوع تبصره (٦) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون صرفاً در مواردی که ارزش موضوع تخلف بیشتر از سه میلیون (۳٫۰۰۰٫۰۰۰) یورو یا معادل آن به سایر ارزها باشد، می تواند با تحقق شرایط مربوط، مشمول عناوین سازمان یافته و حرفه ای موضوع قانون قرار گیرد. در صورتی که عدم رفع تعهد با تشخیص مرجع رسیدگی به علت قوه قاهره (حادثه خارجی غیرقابل پیش بینی و غیرقابل دفع) باشد، این محکومیت اعمال نمی شود.

ماده ۱۳- در اجرای تبصره (٦) بند (ح) ماه (۲) مکرر قانون، به استثنای مالیات بر ارزش افزوده، برخورداری از کلیه معافیت های مالیاتی و هرگونه جایزه و مشوق های صادراتی برای درآمدهای حاصل از صادرات (از سرزمین اصلی و مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی)، متناسب با میزان ایفای تعهد ارزی صادراتی می باشد.

ماده ١٤- وزارت صنعت، معدن و تجارت می تواند با همکاری وزارتخانه های نفت و جهاد کشاورزی، بانک مرکزی، گمرک، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران، اتاق تعاون ایران، اتاق اصناف ایران، اتاق اصناف کشاورزی و منابع طبیعی ایران و سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران نسبت به معرفی و تقدیر از صادرکنندگانی که در موعد مقرر نسبت به ایفای کامل تعهدات ارزی خود عمل کرده اند، اقدام نماید.

ماده ۱۵- موارد مشمول معافیت از ایفای تعهدات صادراتی به شرح زیر می باشد:

۱- صادرات کالا به مقصد عتبات عالیات جهت مصرف و نوسازی و تعمیرات اماکن متبرکه با اخذ تأییدیه از ستاد عتبات عالیات و کارگروه.

۲- انتقال کالا از سرزمین اصلی به مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به منظور مصرف در آن مناطق، با تأیید سازمان مناطق.

۳- صادرات خون آب (پلاسمای) انسانی به منظور واردات مشتقات مربوط برای مصارف داخلی با تأیید وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی (سازمان غذا و دارو).

٤- ماشین آلات و تجهیزاتی که به منظور استفاده در طرح (پروژه)های صادرات خدمات فنی و مهندسی به صورت قرارداد مهندسی، تأمین تجهیزات، اجرا (ای پی سی اف) با انواع قراردادهای ساخت، بهره برداری، انتقال (بی اُتی) صورت می پذیرد تا زمان اتمام طرح (پروژه) و با تأیید کارگروه موضوع ماده (۱۹) آیین نامه اجرایی حمایت از صادرکنندگان خدمات فنی و مهندسی موضوع تصویب نامه شماره ۲۷۰۵۷ /٤۰۵۲۷ مورخ ۸ /۲ /۱۳۸۹ و اصلاحات بعدی آن.

۵- هزینه های مرتبط با اتلاف، بازاریابی و فروش و سرمایه گذاری در سایر کشورها با تأیید وزارت صنعت، معدن و تجارت (سازمان توسعه تجارت ایران).

ماده ١٦- عرضه و فروش وجوه ارزی حاصل از پیش دریافت صادرات در سامانه های اجرایی، با ارائه اسناد مثبته و قراردادهای منعقد شده به کارگروه امکان پذیر است. با توجه به خطر (ریسک) مترتبه، پرداخت ریال به این دسته از صادرکنندگان پس از کارسازی حواله ارزی موضوع معامله، صورت خواهد گرفت.

ماده ۱۷- صادرات کالا از مناطق آزاد تجاری - صنعتی و مناطق ویژه اقتصادی به خارج از کشور مشمول ایفای تعهد ارزی صادراتی بر اساس این آیین نامه می باشد و گمرک با همکاری سازمان مناطق موظف است نسبت به صدور پروانه صادراتی اقدام نماید.

ماده ۱۸- در صورتی که در موضوع واگذاری پروانه صادراتی به واردکننده به هر دلیل عمل انتقال ارز مورد معامله از صادرکننده به واردکننده صورت نگیرد و مراتب مورد تأیید صادرکننده باشد و یا با اعلام بانک عامل مبنی بر اشتباه در ثبت مبلغ ارزی موضوع واگذاری، صادرکننده موظف است به منظور رفع تعهدات ارزی وارداتی مورد اختلاف نسبت به تأمین و فروش ارز از طریق بانک عامل واردکننده به بانک مرکزی اقدام نماید. در صورت استنکاف صادرکننده از ارائه ارز، با تشخیص و اعلام کارگروه محدودیت های قانونی عدم رفع تعهد ارزی صادراتی برای صادرکننده در حوزه سازمان توسعه تجارت ایران، گمرک و بانک مرکزی اعمال خواهد شد.

ماده ۱۹- مطالبات سرمایه گذار خارجی در قالب انتقال اصل سرمایه، سود سرمایه گذار خارجی و پرداخت های مربوط به اقساط تسهیلات مالی سرمایه گذاران خارجی به استناد مواد (۱۳)، (١٤) و (١٥) قانون حمایت و تشویق سرمایه گذار خارجی- مصوب ۱۳۸۰- مندرج در مجوز انتقال مورد تأیید وزیر امور

اقتصادی و دارایی (بدون در نظر گرفتن سال مالی صادرات) به عنوان برگشت ارز و ایفای تعهدات صادراتی شرکت های اعلامی محسوب می شود. مابقی ارز حاصل از صادرات شرکت سرمایه پذیر باید بر اساس روش های مندرج در ماده (۸) این آیین نامه به چرخه اقتصادی کشور برگردد.

تبصره- مبنای معادل سازی وجوه مذکور، نرخ فروش حواله یورو مندرج در سامانه مربوط در تاریخ صدور مجوز انتقال صادره توسط وزیر امور اقتصادی و دارایی می باشد.

ماده ۲۰- واردات پیله وران، مرزنشینان و تعاونی های مرزنشینان در قالب گواهی ثبت آماری با منشا ارز از محل صادرات وفق مصوبات مربوط، به‌عنوان رفع تعهد ارزی آنها مورد پذیرش است و مازاد صادرات انجام شده نسبت به واردات آنها، در سقف سهمیه تعیین شده (مطابق فهرست اعلامی وزارت صنعت، معدن و تجارت) باید به یک یا ترکیبی از روش های برگشت ارز حاصل از صادرات به چرخه اقتصادی کشور، بازگردانده شود.

ماده ۲۱- تا زمان لازم الاجراء شدن این آیین نامه، رفع تعهدات ارزی صادراتی صادرکنندگان از سال ۱۳۹۷، بر اساس مفاد بسته سیاستی برگشت ارز حاصل از صادرات سال‌های ۱۳۹۷ لغایت ۱۴۰۰ و اصلاحات بعدی آن، صورت می پذیرد. کارگروه مکلف است ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، نسبت به تعیین تکلیف رفع تعهد ارز صادراتی سررسید شده صادرکنندگان در فاصله سال های ۱۳۹۷ تا ۱۴۰۰ اقدام نماید.

معاون اول رئیس‌جمهور- محمد مخبر

اصلاح ماده (۴) آیین نامه اجرایی تبصره (۶) بند (ح) ماده (۲) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۱/۱۱/۲۳
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۱/۱۱/۲۶
شماره ابلاغیه	۲۱۹۳۳۳/ت۶۰۹۱۶هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۲۳ به پیشنهاد شماره ۲۰۸۳۱۴/ ۵۰۲۱۸ مورخ ۱۴۰۱/۱۱/۱۰ معاونت حقوقی رییس جمهور و به استناد اصل یکصد و سی و هشتم قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران تصویب کرد:

ماده (٤) آیین نامه اجرایی تبصره (٦) بند (ح) ماده (٢) مکرر قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز موضوع تصویب نامه شماره ۱۷۰٦۲۳/ت٦۰۰۷۰هـ مورخ ۱٤۰۱/۰۹/۱۵به شرح زیر اصلاح می شود:

۱- بند (۳) به شرح زیر اصلاح می شود:

۳- پیشنهاد اعمال ابزارهای تنبیهی به مراجع ذی صلاح در خصوص صادرکنندگان با تعهدات سررسید شده.

۲- در تبصره (۱) عبارت " کلیه مجوزهای صادرکننده را با رعایت قوانین و مقررات معلق می نماید. " به عبارت "پیشنهاد تعلیق کلیه مجوزهای صادرکننده را به مراجع ذی صلاح ارائه می نماید" اصلاح می شود.

معاون اول رئیس‌جمهور- محمد مخبر

آیین نامه اجرایی نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع بند (۳) ماده (۵۶) اصلاحی قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز مصوب ۱۴۰۲/۰۱/۲۷ با اصلاحات و الحاقات بعدی

مرجع تصویب	مصوبه هیئت وزیران
تاریخ تصویب	۱۴۰۲/۰۱/۲۷
تاریخ ابلاغ	۱۴۰۲/۰۲/۰۴
شماره ابلاغیه	۱۴۹۱۰/ت۶۰۱۸۱هـ

هیئت وزیران در جلسه مورخ ۱٤۰۲/۰۱/۲۷ به پیشنهاد ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز (با همکاری دستگاه های ذی ربط) و به استناد بند (۳) ماده (٥٦) اصلاحی قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱٤۰۰- آیین نامه اجرایی نحوه نگهداری و امحاء کالاهای موضوع بند یادشده را به شرح زیر تصویب کرد:

ماده ۱- در این آیین نامه، اصطلاحات زیر در معانی مشروح مربوط به کار می روند:

۱- قانون: قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز- مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی آن.

۲- ستاد: ستاد مرکزی مبارزه با قاچاق کالا و ارز، موضوع ماده (۳) قانون.

۳- سازمان :سازمان جمع آوری و فروش اموال تملیکی.

٤- کاشف: دستگاه های موضوع ماده (۳٦) قانون و ضابطین مربوط در حدود وظایف قانونی.

٥- مراجع رسیدگی کننده: حسب مورد شعب دادسرا و دادگاه انقلاب اسلامی، شعب تعزیرات حکومتی و تجدید نظر آنها و دیوان عالی کشور که مطابق ماده (٤٤) قانون به جرایم و تخلفات مربوط رسیدگی می کنند.

٦- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی: وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و سازمان های تابع آن (سازمان غذا و دارو و معاونت های غذا و داروی دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی- درمانی سراسر کشور.)

۷- امحاء: معدوم یا منهدم کردن کالاهای موضوع قانون به شیوه هایی نظیر خردکردن، آتش زدن و اوراق کردن.

۸- کارشناس رسمی: کارشناس رسمی دارای پروانه از کانون کارشناسان رسمی دادگستری یا کارشناس مرکز وکلا، کارشناسان رسمی و مشاوران خانواده قوه قضاییه.

ماده ۲- مسئولیت امحاء کالاهای مکشوفه موضوع این آیین نامه به استثنای موارد مذکور در مواد (١٦) و (۱۷) این آیین نامه، به عهده سازمان است.

ماده ۳- عملیات امحاء کالاهای مکشوفه توسط سازمان و با حضور دادستان محل یا نماینده قضایی وی و نمایندگان تام الاختیار ستاد، وزارت صنعت، معدن و تجارت، سازمان تعزیرات حکومتی، فرماندهی کل انتظامی جمهوری اسلامی ایران، سازمان حفاظت محیط زیست، وزارتخانه های بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و جهادکشاورزی و سازمان ملی استاندارد ایران انجام می شود.

تبصره ۱- دعوت از نمایندگان یاد شده حداقل تا (۱۰) روز قبل از عملیات امحاء انجام می گیرد.

تبصره ۲- دستگاه هایی که به استناد قوانین حضور نماینده خود در عملیات امحاء را ضروری می دانند، با هماهنگی سازمان می توانند نماینده تام الاختیار خود را برای حضور در عملیات مذکور معرفی کنند.

تبصره ۳- اسامی نمایندگان دستگاه های موضوع این ماده برای ورود به محل امحاء، حداقل یک روز قبل از عملیات امحاء از طریق دستگاه مربوط، به سازمان اعلام می شود.

ماده ٤- سازمان مکلف است حداقل تا (۱۰) روز قبل از عملیات امحاء، در خصوص تعیین کالا از حیث نوع پسماند، تعیین محل و نحوه امحاء متناسب با نوع پسماند، نحوه حمل، چگونگی بسته بندی کالا و همچنین انتخاب محل و چگونگی دفع پسماند بر اساس ضوابط و الزامات زیست محیطی، با دستگاه های ذی ربط هماهنگی های لازم را به عمل آورد.

تبصره ۱-دستگاه های ذی ربط مکلفند نظر مکتوب واحدهای تخصصی خود راجع به موارد مذکور در این ماده را ظرف یک هفته به سازمان ارسال کنند.

تبصره ۲- سازمان در چهارچوب ترتیبات اعلام شده از سوی دستگاه های مذکور در این ماده اقدام خواهد کرد.

ماده ۵- تمامی فرآیند امحاء کالاهای مشمول باید به صورت کاملاً هوشمند از طریق سامانه یکپارچه اموال تملیکی سازمان موضوع آیین نامه اجرایی مواد (۵۵) و (٥٦) قانون موضوع تصویب نامه شماره ۲۱٦۱۰۵ /ت ٦۰۱۷۸هـ مورخ ۲۳ / ۱۱ / ۱٤۰۱و بر اساس شناسه یکتای سامانه پرونده های قاچاق کالا و ارز و شناسه قبض انبار ذیل ماده (٦) مکرر(۲) قانون صورت پذیرد، به گونه ای که دلیل، مجوز و نحوه امحاء، به همراه اقلام اطلاعاتی موردنیاز کالا اعم از نام کالا، میزان (تعداد و وزن)، ارزش ریالی، قبض انبار، شماره پرونده و سایر اطلاعات مربوط، از طریق تبادل اطلاعات برخط با دستگاه های ذی ربط انجام شود و قابلیت دسترسی برخط برای دستگاه های مذکور جهت بررسی و نظارت هوشمند و تبادل اطلاعات فراهم شود.

تبصره- تا زمان راه اندازی سامانه موضوع ماده (۱۸) آیین نامه مواد (۵۵) و (٥٦) قانون، اجرای این ماده به صورت غیر هوشمند انجام می شود.

ماده ٦- کالاهای مشمول موضوع ماده (۲) این آیین نامه، باید ظرف یک ماه از زمانی که امحاء از نظر قانونی قطعی شده است، امحاء شوند. در صورتی که به هر دلیل از جمله عدم پاسخ استعلام دستگاه ها، روند عملیات امحاء نیازمند مهلت بیشتری باشد، فقط یک بار با اجازه دادستان برای یک ماه دیگر قابل تمدید می باشد.

ماده ۷- حمل کالا برای امحاء، مستلزم صدور حواله خروج برای امحاء آن کالا از انبار متصل به قبض انبار که از سامانه جامع انبارها شناسه یکتا دریافت کرده است و همچنین دریافت بارنامه از سامانه جامع برخط، می باشد.

ماده ۸- سازمان مکلف است از تردد افراد متفرقه در محوطه امحاء جلوگیری نماید. فرماندهی انتظامی جمهوری اسلامی ایران مکلف است همکاری لازم را در این راستا به عمل آورد.

تبصره ۱- به همراه داشتن هرگونه وسایل اضافی مانند مواد خوراکی و محترقه و دوربین عکاسی در محوطه امحاء ممنوع می باشد. مسئولیت حوادث احتمالی بر عهده متخلف از این حکم می باشد.

تبصره ۲- ورود هرگونه خودرو به محوطه امحاء، به استثنای خودروی حامل کالا و خودروی نمایندگان دستگاه های مذکور در ماده (۳) این آیین نامه، ممنوع می باشد.

تبصره ۳- حضور عوامل اجرایی از جمله خبرنگار و راننده خودروی حامل کالا با هماهنگی سازمان بلامانع است.

ماده ۹- نمایندگان معرفی شده دستگاه های ذی ربط جهت حضور در عملیات امحاء، منطبق با کلیه شرایط احتمالی بروز حادثه، توسط سازمان بیمه حوادث خواهند شد.

ماده ۱۰- کلیه کالاهای مشمول موضوع ماده (۲) این آیین نامه، در استان محل کشف، امحاء می شوند و انتقال آنها به سایر استان ها ممنوع است. در موارد استثنایی که امحاء کالا دارای شرایط خاص بوده و انتقال آن به استان های دیگر ضرورت داشته باشد، با اطلاع سازمان، عملیات امحاء با مسئولیت استان محل امحا و با هماهنگی مدیران سازمان در استان مذکور، توسط نمایندگان دستگاه های ذی ربط در محل امحاء انجام می پذیرد.

تبصره ۱- رعایت تمام ترتیبات اجرایی این آیین نامه برای سایر دستگاه هایی که به موجب قوانین و مقررات با موضوع مرتبط هستند نیز الزامی است.

تبصره ۲- مدیران سازمان در استان ها موظفند هماهنگی لازم از طرق مختلف جهت حضور دادستان در محل نگهداری کالاهای مذکور را به عمل آورند.

ماده ۱۱- پس از عملیات امحاء، صورتجلسه امحاء مشتمل بر مشخصات کالا از حیث میزان (تعداد و وزن)، ارزش ریالی، شماره پرونده و شماره قبض انبار، تهیه و به امضای نمایندگان دستگاه های موضوع ماده (۳) این آیین نامه خواهد رسید.

تبصره- صورت جلسه امحاء در بستر سامانه جامع انبارها و با امضای الکترونیکی و در صورت عدم امکان، به صورت دستی تهیه شده و نسخه ای از آن به نحو مقتضی در اختیار نمایندگان دستگاه های مذکور قرار خواهد گرفت.

ماده ۱۲- پس از امضای صورت جلسه امحاء و ظرف سه روز پس از عملیات امحاء، قبض امحاء متصل شده به قبض انبار موضوع ماده (۷) این آیین نامه صادر خواهد شد.

ماده ۱۳- در صورتی که ضایعات حاصل از عملیات امحاء نیازمند نگهداری در انبار باشد، قبض انبار ضایعات صادر و به قبض انبار یا انبارهای اولیه متصل خواهد شد. ضایعات قابل فروش، ذیل همان شناسه یکتای پرونده و قبض انبار و از طریق مزایده و با استفاده از سامانه تدارکات الکترونیکی دولت، در سقف مقرر در قوانین و مقررات موجود، به فروش می‌رسد و مبالغ حاصل از فروش آنها پس از کسر هزینه ها به حساب ویژه نزد خزانه داری کل کشور موضوع ماده (۷۷) قانون واریز می‌شود.

تبصره- ارزش پایه ضایعات حاصل از کالاهای امحاء شده بر اساس نظر کارشناس رسمی تعیین می شود.

ماده ١٤- سازمان مکلف است اطلاعات مربوط به حواله خروج برای امحاء، قبض های انبار و امحاء و قبض انبار ضایعات را از طریق سامانه یکپارچه اموال تملیکی موضوع ماده (٦) مکرر (۲) قانون، با سامانه پرونده های قاچاق تبادل کند.

ماده ۱۵– سازمان مکلف است مقدمات لازم از جمله امکانات سخت افزاری، نرم افزاری و نیروی انسانی را جهت مستندسازی عملیات امحاء (از ابتدا تا پایان فرایند آن)، اطلاع رسانی و انتشار گزارش آن فراهم نماید.

ماده ۱۶– مشروبات الکلی، آلات و وسایل قمار، آثار سمعی و بصری مبتذل و مستهجن و کتب ضاله بلافاصله پس از اخذ مجوز از مرجع صالح قضایی، توسط کاشف و با رعایت الزامات زیست محیطی، بهداشتی و ایمنی مطابق دستور العملی که ظرف یک ماه پس از ابلاغ این آیین نامه به تصویب ستاد می‌رسد، امحاء می شوند.

تبصره– کاشف مکلف است گزارش عملیات امحاء مشتمل بر میزان کالا و زمان و محل امحاء را به همراه صورت جلسه کشف به مرجع رسیدگی کننده اعلام کند.

ماده ۱۷– اموال تاریخی و فرهنگی بلافاصله توسط کاشف به وزارت میراث فرهنگی،گردشگری و صنایع دستی تحویل می شود. کاشف مکلف است رسید تحویل به همراه صورت جلسه کشف را به مرجع رسیدگی کننده اعلام کند.

ماده ۱۸– در صورتی که سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران، غیر قابل استفاده بودن تجهیزات دریافت ماهواره را تأیید کند، سازمان می تواند با هماهنگی با دستگاه کاشف، تجهیزات مذکور را تحویل گرفته و به نحوی امحاء نماید که ضایعات آن قابل بازیافت باشد. سازمان مکلف است ضایعات حاصل از امحاء کالای مذکور را به فروش رسانده و وجوه حاصل را پس از کسر هزینه های مربوط به خزانه داری کل کشور واریز نماید.

ماده ۱۹– هزینه های مترتب بر امحاء کالاهای موضوع این آیین نامه اعم از بارگیری، انتقال، تخلیه، امحاء، نگهداری و فروش ضایعات، از محل منابع مذکور در تبصره های (۲) و (۳) ماده (۷۷) قانون تأمین می شود.

ماده ۲۰– سازمان می تواند با رعایت قوانین و مقررات مربوط نسبت به برون سپاری تمامی مراحل عملیات امحاء به شرکت های صلاحیت دار مطابق قوانین و مقررات مربوط اقدام نماید. رعلیت تمامی ترتیبات مقرر در این آیین نامه به ویژه مسایل مربوط به ایمنی و امنیت اشخاص و کالا در عملیات امحاء از سوی شرکت های مذکور الزامی است. نظارت بر فعالیت این شرکت ها و امحاء بر عهده سازمان می باشد.

ماده ۲۱- دستور العمل این آیین نامه با پیشنهاد ستاد و سازمان تهیه و با تصویب وزیر امور اقتصادی و دارایی ابلاغ می شود.

ماده ۲۲- نظارت بر حسن اجرای این آیین نامه به عهده ستاد خواهد بود.

معاون اول رئیس‌جمهور- محمد مخبر